

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการย่อยที่ 1

การศึกษาศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน

ในเส้นทาง R3A และ R3B เพื่อรองรับประชาคมอาเซียน

โดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษบา สิทธิการ

ดร.วิยะดา เสรีวิชยสวัสดิ์

ดร.อิสรี แพทย์เจริญ

ธันวาคม 2559

สัญญาเลขที่ RDG5950035

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการย่อยที่ 1
การศึกษาศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน ในเส้นทาง R3A และ R3B เพื่อรองรับประชาคมอาเซียน

Potentiality/Readiness of Transboundary Tourism System on R3A and R3B Responding to Asean Community

คณะผู้วิจัย	สังกัด
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษบา สิทธิการ	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
ดร.วิยะดา เสรีวิชยสวัสดิ์	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
ดร.อิสรี แพทย์เจริญ	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

สนับสนุนโดยสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.)
และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)
(ความเห็นในรายงานนี้เป็นของผู้วิจัย วช.-สกว. ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป)

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่อง การศึกษาศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A และ R3B เพื่อรองรับประชาคมอาเซียนได้รับทุนอุดหนุนสนับสนุนโดยสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ประจำปีงบประมาณ 2558 ซึ่งสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับการสนับสนุนการดำเนินการวิจัยตลอดระยะเวลาของโครงการจาก สำนักประสานงานโครงการวิจัยอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ที่อำนวยความสะดวกในการประสานงานระหว่าง สกว. กับคณะผู้วิจัย และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์สุภาวดี โพธิยะราช ผู้ประสานงานโครงการวิจัยอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย และเจ้าหน้าที่ทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกในการให้คำแนะนำ การแก้ไข รวมทั้งการปรับปรุงเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานวิจัยทุกขั้นตอน

คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบคุณภาพของเนื้อหาสาระ และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินงาน ขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.มนัส สุวรรณ ที่ปรึกษาแผนงานวิจัย ที่ช่วยตรวจสอบ แก้ไข ปรับปรุงงาน และให้คำแนะนำจนงานวิจัยเรื่องนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณภาคีการท่องเที่ยวทุกภาคส่วนทั้งในจังหวัดเชียงราย ประเทศไทย รวมทั้งภาคีการท่องเที่ยวทุกภาคส่วนในประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน และประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ที่ให้ความอนุเคราะห์ให้ข้อมูลแก่คณะผู้วิจัยเป็นอย่างดียิ่ง

ท้ายนี้ ขอขอบพระคุณคณาจารย์คณะนักวิจัยทุกท่าน ผู้ช่วยนักวิจัย นักศึกษาช่วยงาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้ให้การสนับสนุนและช่วยเหลืออย่างเต็มที่จนทำให้งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

คณะผู้วิจัย

ธันวาคม 2559

บทสรุปผู้บริหาร

(Executive Summary)

ชื่อโครงการวิจัย การศึกษาศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน ในเส้นทาง R3A และ R3B เพื่อรองรับประชาคมอาเซียน

ชื่อคณะผู้วิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษบา สิทธิการ
ดร.วิยะดา เสรีวิชยสวัสดิ์
ดร.อิสรี แพทย์เจริญ

งบประมาณและระยะเวลาทำวิจัย

ได้รับงบประมาณอุดหนุนสนับสนุนการวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ประจำปีงบประมาณ 2558
ระยะเวลาการทำวิจัย 12 เดือน ตั้งแต่ 1 เมษายน 2558 ถึง 31 พฤษภาคม 2559 (ขยายเวลาทำการวิจัย)

ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.มนัส สุวรรณ
- ประธานบริหารหลักสูตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภูมิภาคลุ่มน้ำโขงและสาละวินศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
- กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
- กรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

การก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) อย่างเป็นทางการในปี พ.ศ. 2558 ทำให้กลุ่มประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 10 ประเทศ เร่งพัฒนาปัจจัยด้านกฎระเบียบ มาตรการ โครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการท่องเที่ยว การค้า และการลงทุนเพื่อรองรับกับการเปลี่ยนแปลงที่สร้างโอกาส และความท้าทายให้กับแต่ละประเทศ โดยเฉพาะในการเดินทางข้ามพรมแดนหรืออาณาเขตที่ได้รับการสมมุติขึ้นเพื่อความสะดวกในการปกครอง (วสิษฐ เดชกุญชร, 2551) จากประเทศหนึ่งไปยังอีกประเทศหนึ่ง

ในทางกายภาพ ยังคงมีกฎเกณฑ์ข้อตกลงและกฎหมายระหว่างประเทศเป็นเครื่องกีดขวางอยู่ ถึงแม้ว่า ในปัจจุบันความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการสื่อสารและสารสนเทศ ที่ทำให้ทั่วโลกสามารถติดต่อสื่อสารดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว (รสสุคนธ์ มกรมณี, 2555)

ประเทศไทยเป็นประเทศที่นักท่องเที่ยวหลากหลายเชื้อชาติรวมทั้งนักท่องเที่ยวชาวจีนเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวมากที่สุด (ไม่นับรวมฮ่องกง มาเก๊า และไต้หวัน) โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเดินทาง เช่น การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์ ความคล่องตัวสูงในการใช้บริการทางการเงินในไทย และการเปิดใช้การตรวจลงตราเดียว (Single Visa) ระหว่างไทยและกัมพูชา เป็นต้น (ก้องภพ ภู่สุวรรณ, 2557) ทั้งนี้จำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มปริมาณมากขึ้นอย่างเด่นชัดทุกปี ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวจีนซึ่งเดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทยในปี พ.ศ. 2555 จำนวน 2,786,860 คน และเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2556 เป็น 4,637,335 คน ส่วนปี พ.ศ. 2557 มีนักท่องเที่ยวชาวจีนเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยจำนวน 4,623,806 คน ซึ่งปรับตัวลดลงเพียงเล็กน้อย (กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2558) แม้ว่า นักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางผ่านด่านอำเภอแม่สายมีจำนวนลดลง จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางผ่านด่านอำเภอเชียงของ และด่านอำเภอเชียงแสน รวมทั้งนักท่องเที่ยวชาวจีนยังคงมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ นักท่องเที่ยวลาวเดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทยมีจำนวนมากที่สุดเป็นอันดับสามและมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นเป็นอันดับแรก (กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, พฤษภาคม 2557)

การเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวดังกล่าวทำให้เกิดการสร้างรายได้รวมของธุรกิจท่องเที่ยวและธุรกิจที่เกี่ยวเนื่องปรับตัวเพิ่มขึ้น และมีรายรับอย่างสม่ำเสมอ ขณะเดียวกัน ความแตกต่างทางวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว รวมทั้งพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่มมีความแตกต่างกัน ได้ส่งผลกระทบต่อชุมชนท้องถิ่นในแหล่งท่องเที่ยว นักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการและภาคีการท่องเที่ยวอื่นๆ เช่น มลภาวะทางเสียง ความสะอาด การสื่อสารข้ามวัฒนธรรม และพฤติกรรมอื่นๆ ที่ไม่พึงประสงค์ เป็นต้น (กองวิจัยการตลาด ททท., 2556)

จังหวัดเชียงรายมีความหลากหลายของทรัพยากรการท่องเที่ยวทั้งในด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม วิถีชีวิต ธรรมชาติ และความเป็นเมืองชายแดนที่มีพรมแดนติดต่อกับ 2 ประเทศ ได้แก่ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว อีกทั้งสามารถเดินทางไปสาธารณรัฐประชาชนจีนผ่านเส้นทางอาร์สาม (R3) ที่จำแนกเป็นอาร์สามเอ (R3A: ไทย-ลาว-จีน) และอาร์สามบี (R3B: ไทย-พม่า-จีน) ด้วยความสะดวกในการเดินทางดังกล่าวทำให้จำนวนนักท่องเที่ยว เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวจีนที่นิยมการเดินทางท่องเที่ยวทางรถยนต์แบบคาราวานเพิ่มขึ้น เห็นได้จากในปี พ.ศ. 2556 ที่มีคาราวานรถยนต์ของนักท่องเที่ยวชาวจีนจำนวน 200 คัน ใช้เส้นทางอาร์สามเอเดินทางจากจีนไปนครเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และเดินทางต่อมายังประเทศไทย (ASTV ผู้จัดการออนไลน์, 2556) คาราวานรถยนต์ของนักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการชาวจีนจากนครคุนหมิง จำนวน 80 คัน ที่เดินทางมาสำรวจเส้นทางท่องเที่ยว 3 ประเทศ จีน ลาว และไทย ผ่านเส้นทางอาร์สามเอเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน (เดลินิวส์, 2556) และคาราวานรถยนต์ของนักท่องเที่ยวจีน กลุ่มที่มีกำลังซื้อสูงจาก 2

มณฑล ได้แก่ มณฑลเสฉวน และมณฑลยูนนาน 46 คัน ที่เดินทางท่องเที่ยวไทยผ่านเส้นทางอาร์สามเอข้ามสะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ 4 ณ อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2556)

จากความนิยมในการเดินทางท่องเที่ยวในหลากหลายรูปแบบ ที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นดังกล่าวข้างต้น ความพร้อมในด้านอุปทานและความสามารถในการดำเนินการการจัดการในกระบวนการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความสะดวกและรวดเร็ว เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยวในการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวในเส้นทาง R3A และ R3B ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้จึงเป็นการตรวจสอบเบื้องต้น ในประเด็นด้านศักยภาพและความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน รวมทั้งสถานการณ์การท่องเที่ยว รูปแบบการท่องเที่ยว ภาคีการท่องเที่ยว และนโยบายที่เกี่ยวข้องด้านการอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวในเส้นทาง R3A และ R3B ในปัจจุบัน เพื่อหาแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน รวมทั้งการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว/จุดหมายปลายทางเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวทุกกลุ่มที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรม เช่น การกำหนดรูปแบบการท่องเที่ยว (Package Tour) การกำหนด Zoning และการกำหนดกฎระเบียบข้อบังคับ ค่าธรรมเนียมในการท่องเที่ยว เป็นต้น ให้มีความพร้อม และมีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน เพื่อสามารถแข่งขันได้และรองรับการเปิดประชาคมอาเซียนอย่างเป็นทางการในปี พ.ศ. 2558

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน
2. ศึกษาสถานการณ์การท่องเที่ยว และรูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A และ R3B
3. ศึกษาภาคีการท่องเที่ยวและนโยบายที่เกี่ยวข้องด้านการอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A และ R3B

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ภาคีการท่องเที่ยวทุกภาคส่วนในจังหวัดเชียงราย ได้แก่

1) ภาครัฐ ได้แก่ การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานจังหวัดเชียงราย ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย นายกเทศมนตรีนครเชียงราย ด่านศุลกากร อ.แม่สาย/อ.เชียงของ/อ.เชียงแสน ด่านตรวจคนเข้าเมือง อ.แม่สาย/อ.เชียงของ สำนักงานสาธารณสุข อ.แม่สาย/อ.เชียงของ สำนักงานขนส่ง จ.เชียงราย และ ด่านกักกันพืชและสัตว์

2) ภาคเอกชน ได้แก่ ประธานสภาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเขตพื้นที่ 1 ภาคเหนือ ประธานหอการค้าจังหวัดเชียงราย นายกสมาคมสหพันธ์ท่องเที่ยวภาคเหนือจังหวัดเชียงราย นายกสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวเชียงราย องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และสมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวภูมิภาคเอเชีย แปซิฟิกและผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย (ตัวแทน 5 ประเภทธุรกิจ

คือ ธุรกิจที่พักแรม ธุรกิจนำเที่ยว ธุรกิจคมนาคมขนส่ง ธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม และ ธุรกิจจำหน่ายสินค้าและบริการ)

3) ชุมชน ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชาวบ้านในแหล่งท่องเที่ยวหลักในอำเภอแม่สาย อำเภอเชียงของ และอำเภอเชียงแสน

4) องค์กรพัฒนาเอกชนที่ทำงานในพื้นที่ เช่นกลุ่มรักษ์เชียงของ มูลนิธิกระจกเงา เป็นต้น

5) สถาบันการศึกษา ได้แก่นักวิชาการในสถาบันการศึกษาในมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง และมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

6) สื่อที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวในเส้นทางศึกษาได้แก่ TTR weekly

7) นักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวในเส้นทาง R3A และ/หรือ R3B

2. ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา และสาธารณรัฐประชาชนจีนตอนใต้ ประกอบด้วย โครงการนาคราชนคร โรงแรมเกทเวย์ ลาว ร้านอาหารครัวไทย เมืองหลวงน้ำทา และเจ้าของกิจการในแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น

การกำหนดกลุ่มตัวอย่างประชากรใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง สำหรับการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญในการใช้แบบประเมินความพึงพอใจต่อศักยภาพ/ความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว/ระบบการท่องเที่ยว ในเส้นทาง R3A และ R3B ในกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปท่องเที่ยวในเส้นทาง R3A และ R3B

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยนี้ ประกอบด้วย

1) การสำรวจภาคสนาม สำหรับเก็บข้อมูลในประเด็นศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทางที่กำหนด สถานการณ์การท่องเที่ยวและรูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคของการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทางที่ศึกษา

2) แบบสัมภาษณ์ (Interview Guide) มี 2 รูปแบบ คือ 1) แบบสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน โครงสร้างคำถามสำหรับการสัมภาษณ์ ประกอบด้วย ข้อมูลส่วนบุคคล และข้อมูลด้านการท่องเที่ยว ซึ่งประกอบด้วย สถานการณ์การท่องเที่ยว ทรัพยากรการท่องเที่ยวในพื้นที่ การบริการด้านการท่องเที่ยว ความโดดเด่นของแหล่งท่องเที่ยว การมีส่วนร่วมของชุมชน บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เครือข่ายการท่องเที่ยว ปัญหาและอุปสรรคของการท่องเที่ยวที่ผ่านมา ความต้องการของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่และข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว 2) แบบสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่รัฐ นักท่องเที่ยว และภาคีที่เกี่ยวข้อง โครงสร้างคำถามสำหรับการสัมภาษณ์ ประกอบด้วย ข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลในประเด็นศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทางที่ศึกษา สถานการณ์การท่องเที่ยวและรูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง ปัญหาและอุปสรรคของการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง บทบาทและความเกี่ยวข้องของภาคีการท่องเที่ยวและนโยบายที่เกี่ยวข้องด้านการอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดนรวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

3) การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม ใช้ตลอดกระบวนการวิจัยเพื่อเก็บข้อมูลด้านศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทางที่กำหนด สถานการณ์การท่องเที่ยวและรูปแบบการ

ท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคของการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทางที่ศึกษา

4) การจัดกิจกรรมอภิปรายกลุ่มย่อยสำหรับเก็บข้อมูลเพื่อประเมินศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทางที่กำหนด สถานการณ์การท่องเที่ยวและรูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง ปัญหาและอุปสรรคของการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง บทบาทและความเกี่ยวข้องของภาคีการท่องเที่ยวและนโยบายที่เกี่ยวข้องด้านการอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดน รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

5) การจัดกิจกรรมการประชุมอย่างมีส่วนร่วมของภาคีการท่องเที่ยวทุกภาคส่วน (PRA) สำหรับเก็บข้อมูลเพื่อประเมิน วิเคราะห์และนำเสนอแนวทางการพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนอย่างยั่งยืนในเส้นทาง

6) แบบสอบถามนักท่องเที่ยวเพื่อทราบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเพื่อใช้ข้อมูลประกอบในการประเมินศักยภาพ/ความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว ในประเด็นศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทางที่ศึกษา สถานการณ์การท่องเที่ยวและรูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง ปัญหาและอุปสรรคของการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง รวมทั้ง สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยว การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว ที่พักแรม การบริการเสริมทางการท่องเที่ยว และการบริหารจัดการ

7) แบบประเมินศักยภาพ/ความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว เพื่อเก็บข้อมูลในประเด็นศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทางที่ศึกษา สถานการณ์การท่องเที่ยวและรูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง ปัญหาและอุปสรรคของการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยว การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว ที่พักแรม การบริการเสริมทางการท่องเที่ยว และการบริหารจัดการ

8) อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ เครื่องบันทึกเสียง กล้องถ่ายรูป และกล้องวีดิโอ เพื่อบันทึกการเก็บข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ การสังเกตการณ์ การจัดกิจกรรมอภิปรายกลุ่มย่อย และการจัดกิจกรรมการประชุมอย่างมีส่วนร่วมของภาคีการท่องเที่ยวทุกภาคส่วน (PRA) ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น นำมาใช้ในระหว่างการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามประเภทของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1) ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจภาคสนาม การสัมภาษณ์ การสังเกตแบบมีส่วนร่วม การจัดกิจกรรมอภิปรายกลุ่มย่อย และการจัดกิจกรรมการประชุมอย่างมีส่วนร่วมของภาคีการท่องเที่ยวทุกภาคส่วน (PRA) นำมาจัดหมวดหมู่และวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และใช้เทคนิควิธีพรรณนา (Description Statistic) ในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำเสนอผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

2) ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินศักยภาพ/ความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว/ระบบการท่องเที่ยว วิเคราะห์และอธิบายผลโดยค่าร้อยละ (Percentage) และค่าตัวกลางเลขคณิต (Mean) ร่วมกับกระบวนการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก (SWOT Analysis) และข้อมูลที่ได้จากการจัดกิจกรรมอภิปรายกลุ่มย่อยในกลุ่มประชากรภาคีการท่องเที่ยวในพื้นที่ศึกษา เพื่อทราบศักยภาพ/ความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว/ระบบการท่องเที่ยว ในพื้นที่ศึกษา ซึ่งผลการประเมินได้นำเสนอในรูปแบบของระดับคะแนน คือ

ข้อมูลที่มีลักษณะคำถามเป็นมาตราส่วนวัด (Rating Scale) กำหนดรหัสคำตอบไว้ 5 ระดับ ได้แก่

1 = มีศักยภาพ/ความพร้อม ในระดับ น้อยที่สุด

2 = มีศักยภาพ/ความพร้อม ในระดับ น้อย

3 = มีศักยภาพ/ความพร้อม ในระดับ ปานกลาง

4 = มีศักยภาพ/ความพร้อม ในระดับ มาก

5 = มีศักยภาพ/ความพร้อม ในระดับ มากที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ใช้ค่าตัวกลางเลขคณิต และการถ่วงน้ำหนักคะแนน ในการแปลผลข้อมูล โดยใช้คุณสมบัติของความต่อเนื่องของคะแนนเป็นเกณฑ์ในการเทียบผลการวิเคราะห์ค่าตัวกลางเลขคณิต โดยแบ่งกลุ่มตามช่วงคะแนนการแปลผล ดังนี้

ช่วงคะแนน 1.00-1.80 = มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับน้อยที่สุด

ช่วงคะแนน 1.81-2.60 = มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับน้อย

ช่วงคะแนน 2.61-3.40 = มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับปานกลาง

ช่วงคะแนน 3.41-4.20 = มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับมาก

ช่วงคะแนน 4.21-5.00 = มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับมากที่สุด

ดังนั้นในการวิเคราะห์ผลการศึกษาจึงกำหนดเกณฑ์ในการพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวดังนี้

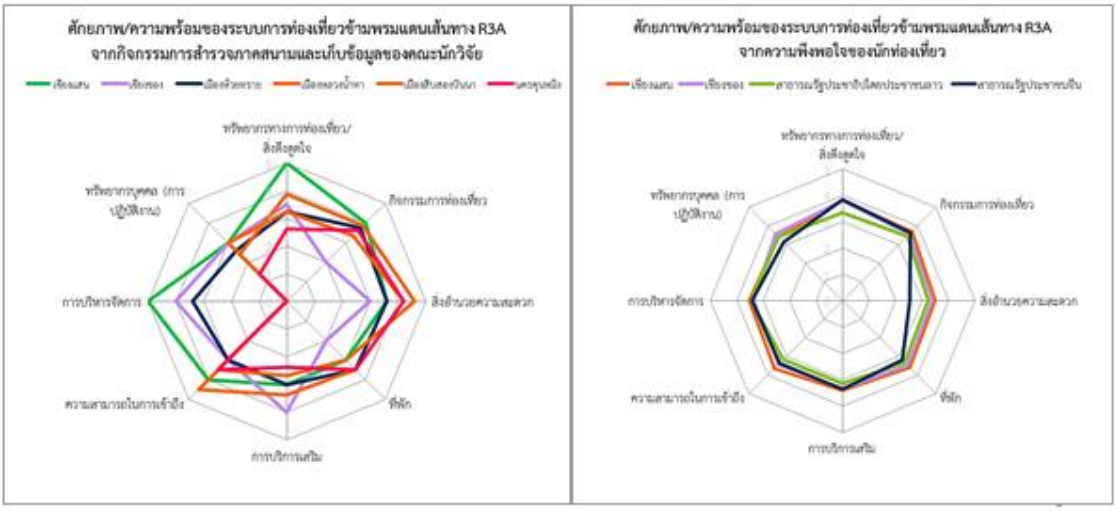
ช่วงคะแนน 1.00-3.40 = ต้องพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยว

ช่วงคะแนน 3.41-5.00 = ไม่ต้องพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยว

สรุปผลการดำเนินงาน

การศึกษาศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A และ R3B เพื่อรองรับประชาคมอาเซียนมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศักยภาพและความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน ศึกษาสถานการณ์การท่องเที่ยว และรูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A และ R3B รวมทั้งศึกษาภาคีการท่องเที่ยว และนโยบายที่เกี่ยวข้องด้านการอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A และ R3B สรุปรายละเอียดดังนี้

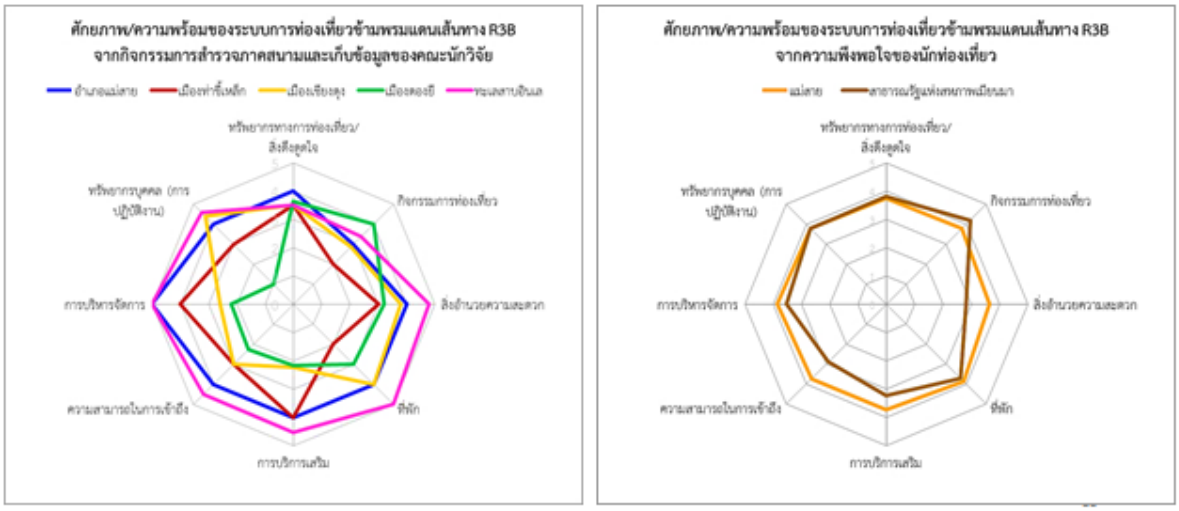
1. การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน จำแนกเป็นข้อมูลการประเมินศักยภาพ/ความพร้อมที่ได้จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและการเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย และข้อมูลการประเมินศักยภาพ/ความพร้อมจากนักท่องเที่ยวโดยวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว โดยทำการศึกษา 8 ด้าน ได้แก่ ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ กิจกรรมการท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก ที่พัก การบริการเสริม ความสามารถในการเข้าถึง การบริหารจัดการ และทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) สรุปรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 ศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A

ศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน ในเส้นทางR3A มีความแตกต่างกัน คือ อำเภอเชียงแสนมีศักยภาพ/ความพร้อมมากที่สุด ในด้านการบริหารจัดการ และทรัพยากรการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ อำเภอเชียงของมีศักยภาพ/ความพร้อมมากที่สุด ในด้านการบริการเสริมทางการท่องเที่ยวและการบริหารจัดการ เมืองห้วยทรายมีศักยภาพ/ความพร้อมมากที่สุด ในด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว เมืองหลวงน้ำทามีศักยภาพ/ความพร้อมมากที่สุด ในด้านความสามารถในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว เมืองสิบสองปันนามีศักยภาพ/ความพร้อมมากที่สุด ในด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และนครคุนหมิงมีศักยภาพ/ความพร้อมมากที่สุด ในด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ส่วนศักยภาพ/ความพร้อมในด้านทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) ของแต่ละพื้นที่ไม่แตกต่างกันมากนัก ดังนั้นในประเด็นที่ควรได้รับการพัฒนาศักยภาพและความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน ในเส้นทาง R3A คือด้านทรัพยากรบุคคล ที่พัก และกิจกรรมการท่องเที่ยว

นอกจากนี้ ศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน ที่วัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ในอำเภอเชียงแสน อำเภอเชียงของ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และสาธารณรัฐประชาชนจีนในภาพรวมมีความใกล้เคียงกัน หากพิจารณาศักยภาพ/ความพร้อมในแต่ละพื้นที่ศึกษา พบว่า อำเภอเชียงแสนมีศักยภาพ/ความพร้อมมากที่สุด ในด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว อำเภอเชียงของมีศักยภาพ/ความพร้อมมากที่สุด ในด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมีศักยภาพ/ความพร้อมมากที่สุด ในด้านการบริหารจัดการ และสาธารณรัฐประชาชนจีนมีศักยภาพ/ความพร้อมมากที่สุด ในด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ ดังนั้นในประเด็นที่ควรได้รับการพัฒนาศักยภาพและความพร้อมในระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ คือด้านสิ่งอำนวยความสะดวก บริการเสริมทางการท่องเที่ยว ที่พัก ทรัพยากรบุคคล ความสามารถในการเข้าถึง และการบริหารจัดการระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน

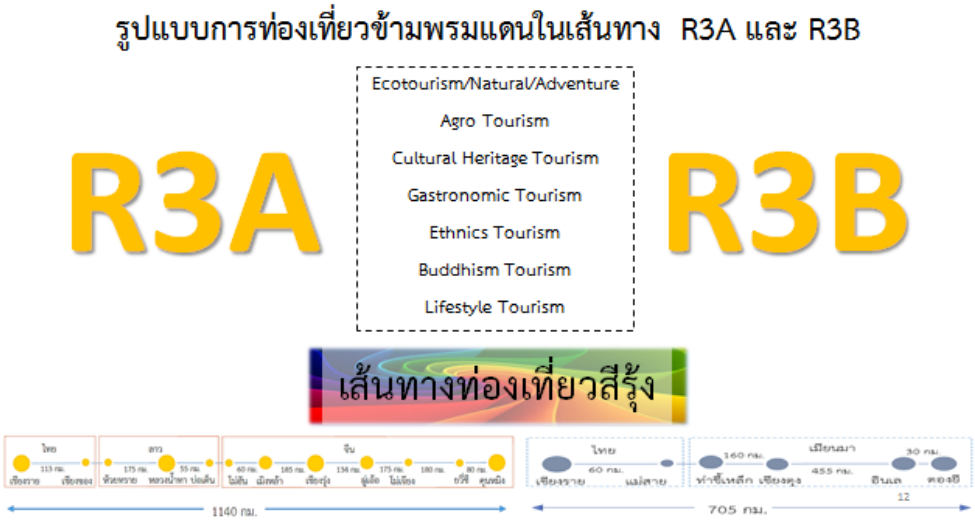

ภาพที่ 2 ศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3B

ศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน ในเส้นทาง R3B ในแต่ละพื้นที่มีความแตกต่างกัน คือ อำเภอแม่สายมีศักยภาพ/ความพร้อมมากที่สุดในด้านการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวก เมืองท่าขี้เหล็กมีศักยภาพ/ความพร้อมมากที่สุดในด้านการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยว และการบริการเสริมทางการท่องเที่ยว เมืองเชียงตุง มีศักยภาพ/ความพร้อมมากที่สุดในด้านทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) เมืองตองจี มีศักยภาพ/ความพร้อมมากที่สุดในด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวและทะเลสาบอินเลมีศักยภาพ/ความพร้อมมากที่สุดในด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ที่พัก และการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยว ดังนั้นในประเด็นที่ควรได้รับการพัฒนาศักยภาพและความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3B ให้มีระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้คือด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจและกิจกรรมการท่องเที่ยว

นอกจากนี้ ศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน ที่วัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ในอำเภออำเภอแม่สาย และสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ในภาพรวมมีความใกล้เคียงกัน หากพิจารณาศักยภาพ/ความพร้อมในแต่ละพื้นที่ศึกษา พบว่า อำเภอแม่สายมีศักยภาพ/ความพร้อมมากในด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจสิ่งอำนวยความสะดวก ที่พัก กิจกรรมการท่องเที่ยว การบริการเสริมทางการท่องเที่ยวความสามารถในการเข้าถึง และการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยวสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมามีศักยภาพ/ความพร้อมมากในด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวที่พักทรัพยากรการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจและทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน)ดังนั้นในประเด็นที่ควรได้รับการพัฒนาศักยภาพและความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3B ให้มีระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้คือด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ความสามารถในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวและการให้บริการเสริมทางการท่องเที่ยว

2. สถานการณ์การท่องเที่ยว และรูปแบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนเส้นทาง R3A และ R3B ซึ่งจังหวัดเชียงรายที่กล่าวได้ว่าเป็นเมืองหน้าด่านทางเศรษฐกิจที่สำคัญเชื่อมโยงเส้นทางระหว่างสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐประชาชนจีน และสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา โดยมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพัฒนาปัจจัยต่างๆ ที่เอื้อประโยชน์ต่อการท่องเที่ยวในพื้นที่ อาทิ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว โครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก การส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศและต่างประเทศ เป็นต้น กอปรกับความหลากหลายของทรัพยากรและสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยวทำให้เกิดเป็นเส้นทางที่เชื่อมโยงเส้นทาง R3A และ R3B (เส้นทางสีรุ้ง)

ภาพที่ 3 รูปแบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A และ R3B

เส้นทางสีรุ้งมีรูปแบบการท่องเที่ยวที่สามารถเชื่อมโยงได้ 7 รูปแบบ ได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน การท่องเที่ยวเชิงอาหาร (ท้องถิ่น) การท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ การท่องเที่ยวเชิงพุทธ และการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่ โดยมี 1) รูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A ที่เริ่มต้นจากอำเภอเชียงแสน และอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ไปจนถึงเมืองห้วยทราย และเมืองหลวงน้ำทา สิบสองปันนา และนครคุนหมิง มีทรัพยากรการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจที่มีความหลากหลายและสร้างประสบการณ์ให้แก่นักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี เช่น ทะเลสาบเชียงแสน วิถีชีวิตชาวบ้านในการร่อนทอง เมืองโบราณสุวรรณโคมคำ Lanten culture-Ban Nam Dee เหวิ้นต้า (Wanda Xishuangbanna International Resort) และเมืองโบราณกวนตู้ เป็นต้น และ 2) การท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3B เริ่มต้นจากอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ไปจนถึงเมืองท่าขี้เหล็ก เมืองเชียงตุง เมืองตองยี และทะเลสาบอินเล มีทรัพยากรการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ ที่มีความหลากหลายและสร้างประสบการณ์ให้แก่นักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี เช่น อุทยานเวหุวันพระเจ้าสานเหมืองแดงน้อย อาหารท้องถิ่น เจดีย์ชเวดากอง (จำลอง) ต้นยางยักษ์ กาดหลวงเชียงตุง เจดีย์สุระมุนี ทะเลสาบอินเล ประเพณีแห่พระบัวเข็ม และหมู่บ้านผลิตบุหรี่ เป็นต้น

3. ภาคีการท่องเที่ยว และนโยบายที่เกี่ยวข้องด้านการอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A และ R3B ซึ่งมีการประสานงานร่วมกันโดยนโยบายด้านการอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดนทั้งสองเส้นทางมีการพัฒนาที่ครอบคลุมด้านต่างๆ เช่น การพัฒนาและ

ฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน การส่งเสริมตลาดท่องเที่ยว การพัฒนาเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยว ความเป็นอยู่ของประชากรโดยเฉพาะกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ และเน้นการผลิตภายในประเทศ การพัฒนาสินค้า บริการและปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ ส่งเสริมและให้ความร่วมมือทั้งภาครัฐและเอกชนและในระดับท้องถิ่น ในกระบวนการวางแผนและการบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว การจัดแผนการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในพื้นที่ต่างๆ กระจายรายได้แก่ประชากรโดยเฉพาะชนเผ่าต่างๆ การพัฒนาบุคลากรด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยว การสร้างความมั่นใจด้านความปลอดภัย การสร้างภาพลักษณ์ จุดยืน และ Brand การท่องเที่ยว การสร้างมูลค่าเพิ่มในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว การสนับสนุนให้เกิดการสร้างนวัตกรรมใหม่ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Brand) การสนับสนุนให้มีกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น (Tourism activities) และการพัฒนาด้านกฎระเบียบข้อบังคับให้เข้มงวด เป็นต้น

4. แนวทางการพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนอย่างยั่งยืนในเส้นทาง R3A และ R3B จำแนกเป็น 3 พื้นที่ ได้แก่ 1) พื้นที่อำเภอเชียงแสนควรมีการพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อมในด้านที่พัก ด้านทรัพยากรบุคคล และด้านบริการเสริมทางการท่องเที่ยว 2) พื้นที่อำเภอเชียงของ ควรมีการพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อมในด้านที่พัก ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านความสามารถในการเข้าถึง และด้านทรัพยากรบุคคล แล 3) พื้นที่อำเภอแม่สาย ควรมีการพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อมในด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งแนวทางดังกล่าวข้างต้นนำเสนอเป็นข้อมูลสำหรับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องต่อไป โดยนำเสนอรายละเอียดดังนี้

1. เป้าหมาย: จังหวัดเชียงรายได้รับการพัฒนาให้เป็นห้องนอนขนาดใหญ่ของภูมิภาคอาเซียน ที่มีการท่องเที่ยวคุณภาพหลากหลายรูปแบบรองรับในทุกฤดูกาลและ จังหวัดเชียงรายมีรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

2. พันธกิจ: พัฒนาระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในจังหวัดเชียงราย ประเด็น ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ด้านที่พัก ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านความสามารถในการเข้าถึง ด้านบริการเสริมทางการท่องเที่ยว และด้านทรัพยากรบุคคลในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ดังนี้

1) ส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวในแต่ละพื้นที่ และในเส้นทางเชื่อมโยง (ระหว่างเดินทาง) ให้มีความหลากหลายมากขึ้นตามฐานทรัพยากรการท่องเที่ยว รวมทั้งการส่งเสริมความร่วมมือระหว่าง ภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน สถาบันการศึกษาพัฒนารูปแบบความหลากหลายทางการท่องเที่ยว และการส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับวิถีชีวิตของชุมชนในเส้นทางการท่องเที่ยว ได้แก่กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กิจกรรมท่องเที่ยวโดยชุมชน กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตร กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน อาหารท้องถิ่น กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงพุทธ และกิจกรรมท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่ เป็นต้น

2) พัฒนา บริหารจัดการและเพิ่มจำนวนที่พักและสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว ให้มีคุณภาพ ตามมาตรฐานสากล

3) พัฒนาระบบอำนวยความสะดวกในขั้นตอนการขอวีซ่าและการอำนวยความสะดวกในการตรวจลงตราแบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-Visa) ที่มีประสิทธิภาพ

4) พัฒนาศักยภาพความสามารถในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวและความปลอดภัยในการเดินทางของนักท่องเที่ยว

5) เพิ่มประสิทธิภาพของทรัพยากรบุคคลในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เช่น การฝึกอบรมให้ความรู้และทักษะด้านการบริหารจัดการ การบริการ การเป็นเจ้าบ้านที่ดี ภาษาต่างประเทศและ ความเข้าใจข้ามวัฒนธรรม เป็นต้น

6) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกรองรับนักท่องเที่ยว เช่น สร้างห้องน้ำสาธารณะที่มีห้องน้ำผู้พิการ การพัฒนาระบบ WIFI ฟรีเพื่ออำนวยความสะดวกและเป็นช่องทางให้นักท่องเที่ยวประชาสัมพันธุ์แหล่งท่องเที่ยวทางสื่อออนไลน์ (Social Media) และระบบสื่อความหมายและการจัดการขยะแบบครบวงจร เป็นต้น

7) พัฒนาการคมนาคมขนส่งและระบบขนส่งสาธารณะเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวและพื้นที่เชื่อมโยง เช่น การติดตั้งป้ายบอกทางตามเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงและแผนที่เส้นทาง 3 ภาษา และปรับปรุงภูมิทัศน์ในพื้นที่ เป็นต้น

หัวข้อวิจัย การศึกษาศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A และ R3B เพื่อรองรับประชาคมอาเซียน

ผู้ดำเนินการวิจัย 1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษบา สิทธิการ
2. ดร.วิยะดา เสรีวิชยสวัสดิ์
3. ดร.อิสรี แพทย์เจริญ

หน่วยงาน สำนักวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน 2) สถานการณ์การท่องเที่ยว และรูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A และ R3B และ 3) ภาคีการท่องเที่ยวและนโยบายที่เกี่ยวข้องด้านการอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A และ R3B

เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลจากภาคีการท่องเที่ยว ประกอบด้วย การสำรวจภาคสนาม แบบสัมภาษณ์ การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม การจัดกิจกรรมอภิปรายกลุ่มย่อย การจัดกิจกรรมการประชุมอย่างมีส่วนร่วม แบบสอบถามความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว แบบประเมินศักยภาพ/ความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ภาคีการท่องเที่ยวภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน องค์กรพัฒนาเอกชนที่ทำงานในพื้นที่ สถาบันการศึกษาในพื้นที่ สื่อที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว และ ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวในเส้นทาง R3A และ R3B การกำหนดกลุ่มตัวอย่างประชากรใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงสำหรับการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญในการใช้แบบประเมินความพึงพอใจต่อศักยภาพ/ความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว/ระบบการท่องเที่ยว ในเส้นทาง R3A และ R3B ในกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปท่องเที่ยวในเส้นทาง R3A และ R3B การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และใช้เทคนิควิธีพรรณนา (Description Statistic) และข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้การวิเคราะห์และอธิบายผลโดยค่าร้อยละ (Percentage) และค่าตัวกลางเลขคณิต (Mean) ร่วมกับกระบวนการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก (SWOT Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า ประเด็นด้านที่พัก กิจกรรมการท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก ความสามารถในการเข้าถึง การบริการเสริม และทรัพยากรบุคคลจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาศักยภาพให้สอดคล้องกับบริบทของแหล่งท่องเที่ยวและตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว นอกจากนี้รูปแบบการท่องเที่ยวที่สามารถเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวในเส้นทาง R3A และ R3B จำแนกเป็น 7 รูปแบบ ได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การ

ท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน การท่องเที่ยวเชิงอาหาร (ท้องถิ่น) การท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ การท่องเที่ยวเชิงพุทธ และการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่ นอกจากนี้ ภาคีการท่องเที่ยวในเส้นทาง R3A และ R3B ควรร่วมมือกันดำเนินการด้าน พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การตลาดเชิงบูรณาการ การพัฒนาบุคลากร การสร้างนวัตกรรมใหม่ การสนับสนุนกิจกรรมการท่องเที่ยวให้มีความหลากหลาย และบังคับใช้กฎระเบียบในการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน เป็นต้น

คำสำคัญ: การท่องเที่ยวข้ามพรมแดน การท่องเที่ยวในเส้นทาง R3A การท่องเที่ยวในเส้นทาง R3B

Research Title Potentiality/Readiness of Transboundary Tourism System on R3A and R3B Responding to Asean Community

Researcher 1. Asst.Prof.Dr.Bussaba Sitikarn
2. Dr.Wiyada Sereewichayaswat
3. Dr.Isaree Baedcharoen

Organization School of Management, Mae Fah Luang University

Abstract

This study aims to investigate: 1) the potentials of trans-boundary tourism system; 2) situation and tourism types and; 3) tourism stakeholders' policy on R3A and R3B.

To achieve the objectives of the study, qualitative and quantitative approaches were employed to gathering data. These include: site survey, participatory observation, focus group discussion and in-depth interview tourism stakeholders in addition to questionnaire survey on tourists' satisfaction on tourism operation. Descriptive and content analysis were employed to explain data. Purposive sampling was employed for qualitative approaches whereas accidental sampling was directed to tourists to examine their satisfaction on transboundary tourism operation on R3A or R3B. Content analysis and description statistic were employed for qualitative data whereas percentage and mean were used to explain data in addition to SWOT analysis.

The study revealed that accommodation, tourist activities, amenities, accessibility, ancillary services and human resource issues are needed to be developed to response to the tourists' demand and in according to the destination context. Moreover, 7 types of tourism including ecotourism, agro tourism, heritage tourism, food tourism, ethnic tourism, Buddhism tourism and tourism in Man-made destination are identified as tourism linkage on R3A and R3B. Lastly, collaboration among tourism stakeholders in aspects of destination development, integrated marketing, human resource management, innovation and tourist activities promotion in addition to regulation enforcement in transboundary tourism are required.

Keywords: Trans-boundary Tourism, Tourism on R3A, Tourism on R3B

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	(1)
บทสรุปผู้บริหาร	(2)
บทคัดย่อภาษาไทย	(13)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(15)
สารบัญ	(16)
สารบัญตาราง	(18)
สารบัญภาพ	(30)
สารบัญแผนภูมิ	(32)

บทที่

1 บทนำ	**1**
1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.4 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	5
1.5 กรอบการวิจัย	6
1.6 ประโยชน์ที่ได้รับ	7
2 แนวคิด ทฤษฎี และเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	**8**
ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน	9
ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน	13
ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	23
ตอนที่ 4 แนวคิดการวางแผนและการจัดการจุดหมายปลายทาง/แหล่งท่องเที่ยว	27
ตอนที่ 5 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	32
3 การดำเนินการวิจัย	**38**
3.1 ข้อมูลและแหล่งข้อมูล	38
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	39
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	41
3.4 วิธีสร้างเครื่องมือ	42
3.5 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ	43
3.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล	44

สารบัญ(ต่อ)

		หน้า
บทที่		
4	**ผลการวิจัย**	**48**
ตอนที่ 1	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นที่ศึกษาในเส้นทาง R3A (อำเภอเชียงของ-แขวงบ่อแก้ว-แขวงหลวงน้ำทา-สิบสองปันนา-เชียงรุ่ง-นครคุนหมิง)	49
1.1	ศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนเส้นทางR3A	49
1.2	สถานการณ์การท่องเที่ยว และรูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A	122
1.3	ภาคีการท่องเที่ยว และนโยบายที่เกี่ยวข้องด้านการอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A	160
ตอนที่ 2	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นที่ศึกษาในเส้นทาง R3B (อำเภอแม่สาย-ท่าขี้เหล็ก-เชียงตุง-ตองจี-ทะเลสาบอินเล)	172
2.1	ศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนเส้นทางR3B	172
2.2	สถานการณ์การท่องเที่ยว และรูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3B	223
2.3	ภาคีการท่องเที่ยว และนโยบายที่เกี่ยวข้องด้านการอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3B	246
ตอนที่ 3	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในประเทศไทย	249
3.1	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย	249
3.2	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย	251
3.3	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย	253
ตอนที่ 4	แนวทางการพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนอย่างยั่งยืนในเส้นทาง R3A และ R3B	262
5	**สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ**	**267**
5.1	สรุปผลการวิจัย	267
5.2	อภิปรายผล	274
5.3	ข้อเสนอแนะ	277
	เอกสารอ้างอิง	
	ภาคผนวก	

สารบัญตาราง

ตารางที่ **หน้า**

1.1 กลุ่มประชากรภาคีการท่องเที่ยวจำแนกตามประเทศ 4

4.1 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 50

4.2 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงรายจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 51

4.3 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 52

4.4 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านที่พักในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 52

4.5 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริการเสริมทางการท่องเที่ยวทางการท่องเที่ยวในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงรายจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 53

4.6 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านความสามารถในการเข้าถึงในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 54

4.7 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริหารจัดการในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 54

4.8 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) ในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงรายจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 55

4.9 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจในอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 57

4.10 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวในอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงรายจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 58

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ **หน้า**

4.11 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในอำเภอเชียงของจังหวัดเชียงรายจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 59

4.12 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านที่พักในอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงรายจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 59

4.13 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริการเสริมในอำเภอเชียงของจังหวัดเชียงราย จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 60

4.14 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านความสามารถในการเข้าถึงในอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงรายจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 61

4.15 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริหารจัดการในอำเภอเชียงของจังหวัดเชียงราย จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 61

4.16 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) ในอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงรายจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 62

4.17 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจในเมืองห้วยทราย จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 64

4.18 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวในเมืองห้วยทรายจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 65

4.19 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในเมืองห้วยทรายจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 66

4.20 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านที่พักในเมืองห้วยทราย จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 66

4.21 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริการเสริมในเมืองห้วยทรายจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 67

4.22 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านความสามารถในการเข้าถึงในเมืองห้วยทรายจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 68

4.23 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริหารจัดการในเมืองห้วยทรายจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 68

4.24 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน)ในเมืองห้วยทรายจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 69

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ **หน้า**

4.25 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจในแขวงเมืองหลวงน้ำทา จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 71

4.26 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวในแขวงเมืองหลวงน้ำทาจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 72

4.27 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแขวงเมืองหลวงน้ำทาจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 73

4.28 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านที่พักในแขวงเมืองหลวงน้ำทา จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 73

4.29 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริการเสริมในแขวงเมืองหลวงน้ำทาจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 74

4.30 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านความสามารถในการเข้าถึงในแขวงเมืองหลวงน้ำทาจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 75

4.31 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริหารจัดการในแขวงเมืองหลวงน้ำทาจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 75

4.32 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) ในแขวงเมืองหลวงน้ำทาจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 76

4.33 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจในเมืองเชียงรุ่ง เขตปกครองตนเองสิบสองปันนาจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 78

4.34 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวในเมืองเชียงรุ่ง เขตปกครองตนเองสิบสองปันนาจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 79

4.35 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในเมืองเชียงรุ่ง เขตปกครองตนเองสิบสองปันนาจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 80

4.36 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านที่พักในเมืองเชียงรุ่ง เขตปกครองตนเองสิบสองปันนา จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 80

4.37 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริการเสริมในเมืองเชียงรุ่ง เขตปกครองตนเองสิบสองปันนาจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 81

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ **หน้า**

4.38 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านความสามารถในการเข้าถึงในเมืองเชียงรุ่ง เขตปกครองตนเองสิบสองปันนาจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 82

4.39 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริหารจัดการในเมืองเชียงรุ่ง เขตปกครองตนเองสิบสองปันนาจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 82

4.40 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) ในเมืองเชียงรุ่ง เขตปกครองตนเองสิบสองปันนาจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 83

4.41 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจในนครคุนหมิงจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 85

4.42 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวในนครคุนหมิงจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 86

4.43 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในนครคุนหมิงจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 86

4.44 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านที่พักในนครคุนหมิง จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 87

4.45 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริการเสริมในนครคุนหมิงจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 88

4.46 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านความสามารถในการเข้าถึงในนครคุนหมิงจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 89

4.47 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริหารจัดการในนครคุนหมิงจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 89

4.48 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) ในนครคุนหมิงจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 90

4.49 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย จากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว 93

4.50 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงรายจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว 94

4.51 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงรายจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว 94

4.52 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านที่พักในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย จากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว 95

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ **หน้า**

4.53 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริการเสริมในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงรายจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว 96
4.54 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านความสามารถในการเข้าถึงในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงรายจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว 97
4.55 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริหารจัดการในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงรายจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว 97
4.56 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) ในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงรายจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว 98
4.57 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจในอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย จากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว 100
4.58 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวในอำเภอเชียงของจังหวัดเชียงรายจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว 101
4.59 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในอำเภอเชียงของจังหวัดเชียงรายจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว 101
4.60 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านที่พักในอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงรายจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว 102
4.61 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริการเสริมในอำเภอเชียงของจังหวัดเชียงรายจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว 103
4.62 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านความสามารถในการเข้าถึงในอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงรายจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว 104
4.63 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริหารจัดการในอำเภอเชียงของจังหวัดเชียงรายจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว 104
4.64 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) ในอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงรายจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว 105
4.65 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว 107
4.66 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว 108
4.67 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว 108
4.68 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านที่พักในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว 109

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ **หน้า**

4.69 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริการเสริมในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว 110
4.70 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านความสามารถในการเข้าถึงในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว 111
4.71 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริหารจัดการในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว 111
4.72 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว 112
4.73 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน จากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว 114
4.74 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน จากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว 115
4.75 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน จากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว 115
4.76 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านที่พักในในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน จากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว 116
4.77 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริการเสริมในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน จากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว 117
4.78 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านความสามารถในการเข้าถึงในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน จากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว 118
4.79 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริหารจัดการในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน จากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว 118
4.80 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) ในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน จากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว 119
4.81 แสดงระดับขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและการเดินทางของประเทศไทยหมวดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบการ 124
4.82 แสดงระดับขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและการเดินทางของประเทศไทยจำแนกตามหมวดนโยบายและเงื่อนไขที่เอื้อต่อการทางการท่องเที่ยวและการเดินทาง โครงสร้างพื้นฐาน และทรัพยากรทางธรรมชาติและวัฒนธรรม 124
4.83 แสดงระดับขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและการเดินทางของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวหมวดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบการ 139

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ **หน้า**

4.84 แสดงระดับขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและการเดินทางของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจำแนกตามหมวดนโยบายและเงื่อนไขที่เอื้อต่อการทางการท่องเที่ยวและการเดินทาง โครงสร้างพื้นฐาน และทรัพยากรทางธรรมชาติและวัฒนธรรม 139

4.85 รายละเอียดเกี่ยวกับการวิเคราะห์โอกาสของประเทศไทยและมณฑลยูนนานจากการใช้นโยบาย One Belt and One Road 142

4.86 แสดงระดับขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและการเดินทางของสาธารณรัฐประชาชนจีนหมวดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบการ 144

4.87 แสดงระดับขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและการเดินทางของสาธารณรัฐประชาชนจีนจำแนกตามหมวดนโยบายและเงื่อนไขที่เอื้อต่อการทางการท่องเที่ยวและการเดินทาง โครงสร้างพื้นฐาน และทรัพยากรทางธรรมชาติและวัฒนธรรม 144

4.88 รูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย 145

4.89 รูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย 148

4.90 รูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน เมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว 150

4.91 รูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน เมืองหลวงน้ำทา แขวงหลวงน้ำทา 151

4.92 รูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน เมืองเชียงรุ่ง เขตปกครองตนเองสิบสองปันนา 152

4.93 รูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน นครคุนหมิง 153

4.94 รูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A 154

4.95 นโยบายที่เกี่ยวข้องด้านการอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดนประเทศไทย 162

4.96 นโยบายที่เกี่ยวข้องด้านการอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดนประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว 168

4.97 นโยบายที่เกี่ยวข้องด้านการอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดนประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน 169

4.98 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจในอำเภอแม่สายจังหวัดเชียงรายจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 172

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ **หน้า**

4.99 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 173

4.100 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงรายจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 174

4.101 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านที่พักในอำเภอแม่สายจังหวัดเชียงราย จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 174

4.102 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริการเสริมในอำเภอแม่สายจังหวัดเชียงรายจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 175

4.103 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านความสามารถในการเข้าถึงในอำเภอแม่สายจังหวัดเชียงรายจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 176

4.104 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริหารจัดการในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 176

4.105 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) ในอำเภอแม่สายจังหวัดเชียงรายจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 177

4.106 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจในเมืองท่าขี้เหล็กจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 179

4.107 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวในเมืองท่าขี้เหล็กจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 180

4.108 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในเมืองท่าขี้เหล็กจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 181

4.109 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านที่พักในเมืองท่าขี้เหล็ก จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 181

4.110 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริการเสริมในเมืองท่าขี้เหล็กจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 182

4.111 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านความสามารถในการเข้าถึงในเมืองท่าขี้เหล็กจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 183

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ **หน้า**

4.112 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริหารจัดการในเมืองท่าขี้เหล็กจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 183
4.113 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) ในเมืองท่าขี้เหล็ก จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 184
4.114 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจในเมืองเชียงตุง จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 186
4.115 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวในเมืองเชียงตุงจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 187
4.116 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในเมืองเชียงตุงจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 188
4.117 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านที่พักในเมืองเชียงตุง จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 188
4.118 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริการเสริมในเมืองเชียงตุงจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 189
4.119 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านความสามารถในการเข้าถึงในเมืองเชียงตุงจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 190
4.120 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริหารจัดการในเมืองเชียงตุง จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 190
4.121 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) ในเมืองเชียงตุงจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 191
4.122 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจในเมืองตองยี จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 193
4.123 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวในเมืองตองยีจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 194
4.124 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในเมืองตองยีจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 195
4.125 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านที่พักในเมืองตองยี จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 195
4.126 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริการเสริมในเมืองตองยีจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 196

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ **หน้า**

4.127 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านความสามารถในการเข้าถึงในเมืองตองยี จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 197
4.128 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริหารจัดการในเมืองตองยี จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 197
4.129 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) ในเมืองตองยีจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 198
4.130 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจในทะเลสาบอินเล จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 200
4.131 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวในทะเลสาบอินเล จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 201
4.132 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในทะเลสาบอินเลจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 202
4.133 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านที่พักในทะเลสาบอินเล จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 202
4.134 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริการเสริมในทะเลสาบอินเล จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 203
4.135 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านความสามารถในการเข้าถึงในทะเลสาบอินเลจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 204
4.136 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริหารจัดการในทะเลสาบอินเลจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 204
4.137 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) ในทะเลสาบอินเลจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย 205
4.138 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงรายจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว 208
4.139 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย จากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว 209
4.140 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย จากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว 210
4.141 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านที่พักในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย จากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว 210
4.142 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริการเสริมในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงรายจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว 211

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ **หน้า**

4.143 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านความสามารถในการเข้าถึงในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงรายจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว 212
4.144 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริหารจัดการในอำเภออำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงรายจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว 212
4.145 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) ในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงรายจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว 213
4.146 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา จากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว 215
4.147 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว 216
4.148 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว 217
4.149 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านที่พักในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว 217
4.150 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริการเสริมในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว 218
4.151 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านความสามารถในการเข้าถึงสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว 219
4.152 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริหารจัดการในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา จากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว 219
4.153 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) ในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว 220
4.154 สถิติการค้าชายแดนผ่านด่านศุลกากรแม่สาย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2542 – 2552 223
4.155 รายได้จากการท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายนักท่องเที่ยวต่อวัน และระยะเวลาพำนักเฉลี่ย 226
4.156 แสดงระดับขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและการเดินทางของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา หมวดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบการ 229
4.157 แสดงระดับขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและการเดินทางของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา จำแนกตามหมวดนโยบายและเงื่อนไขที่เอื้อต่อการทางการท่องเที่ยวและการเดินทาง โครงสร้างพื้นฐาน และทรัพยากรทางธรรมชาติและวัฒนธรรม 229

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ **หน้า**

4.158 รูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย 235
4.159 รูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนเมืองท่าขี้เหล็ก 237
4.160 รูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนเมืองเชียงตุง 238
4.161 รูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนเมืองตองยี 239
4.162 รูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนทะเลสาบอินเล 240
4.163 รูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3B 242
4.164 นโยบายที่เกี่ยวข้องด้านการอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดนประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา 248
4.165 สรุปศักยภาพภายใน (จุดแข็ง) ของพื้นที่ศึกษาเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเส้นทาง R3A และ R3B ของจังหวัดเชียงราย 258
4.166 สรุปศักยภาพภายใน (จุดอ่อน) ของพื้นที่ศึกษาเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเส้นทาง R3A และ R3B ของจังหวัดเชียงราย 259
4.167 สรุปศักยภาพภายนอก (โอกาส) ของพื้นที่ศึกษาเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเส้นทาง R3A และ R3B ของจังหวัดเชียงราย 260
4.168 สรุปศักยภาพภายนอก (อุปสรรค) ของพื้นที่ศึกษาเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเส้นทาง R3A และ R3B ของจังหวัดเชียงราย 261

สารบัญภาพ

ภาพที่ **หน้า**

2.1	วิธีการขนส่ง (Modes of Transport)	14
2.2	ดัชนีชี้วัดขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและการเดินทาง	21
2.3	ดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์ของประเทศ	22
2.4	ระบบจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยว	28
2.5	โครงสร้างการวางแผนและการจัดการจุดหมายปลายทาง	31
4.1	ขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและการเดินทางของประเทศไทย	123
4.2	ตัวอย่างทรัพยากรการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจในพื้นที่ในพื้นที่อำเภอเชียงแสนและอำเภอเชียงของ	126
4.3	ตัวอย่างทรัพยากรการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจในพื้นที่ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว	136
4.4	แผนที่ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชนลาว	137
4.5	ขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและการเดินทางของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว	138
4.6	ตัวอย่างทรัพยากรการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจในพื้นที่สาธารณรัฐประชาชนจีน	140
4.7	แผนที่ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน	141
4.8	ขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและการเดินทางของสาธารณรัฐประชาชนจีน	143
4.9	การติดต่อประสานงานหน่วยงานต่างประเทศเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการวิจัย	160
4.10	การติดต่อประสานงานหน่วยงานต่างประเทศเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการวิจัย	161
4.11	จำนวนนักท่องเที่ยวเมียนมาและอัตราการขยายตัว	225
4.12	นักท่องเที่ยวต่างชาติของเมียนมารปี พ.ศ. 2552-2555	226
4.13	ขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและการเดินทางของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา	228
4.14	ตัวอย่างทรัพยากรการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจในพื้นที่สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา	230
4.15	แผนที่ประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา	231
4.16	แผนที่ตั้งเมืองท่าขี้เหล็ก	231
4.17	แผนที่ตั้งเมืองเชียงตุง	232
4.18	แผนที่ตั้งเมืองตองยี	233
4.19	แผนที่ตั้งทะเลสาบอินเล	234
4.21	การติดต่อประสานงานหน่วยงานต่างประเทศเพื่อจัดกิจกรรมอภิปรายกลุ่มย่อย	246
5.1	ศักยภาพและความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนเส้นทาง R3A	267

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่ **หน้า**

5.2	ศักยภาพและความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนเส้นทาง R3B	268
5.3	การท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A	269
5.4	การท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3B	271

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
1.1	กรอบการวิจัย	6
2.1	กรอบแนวคิดในการวิจัย	37
4.1	ศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวในภาพรวมของอำเภอ เชียงแสน จังหวัดเชียงราย (จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย)	56
4.2	ศักยภาพ/ความพร้อมในภาพรวมของอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ที่ได้จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย	62
4.3	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงรายจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย	70
4.4	ศักยภาพ/ความพร้อมในภาพรวมของเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว ที่ได้จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย	77
4.5	ศักยภาพ/ความพร้อมในภาพรวมของเมืองเชียงรุ่ง เขตปกครองตนเองสิบสองปันนาที่ได้จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย	84
4.6	ศักยภาพ/ความพร้อมในภาพรวมของนครคุนหมิงที่ได้จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย	91
4.7	แสดงการเปรียบเทียบศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนของพื้นที่ศึกษาในเส้นทาง R3A	92
4.8	ศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนพื้นที่อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ที่ได้จากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว	99
4.9	ศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนพื้นที่อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ที่ได้จากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว	106
4.10	ศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนพื้นที่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ที่ได้จากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว	113
4.11	ศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนพื้นที่สาธารณรัฐประชาชนจีนที่ได้จากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว	120
4.12	เปรียบเทียบศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนเส้นทาง R3A จากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว	121
4.13	แสดงการเปรียบเทียบศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในภาพรวมของอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย (จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย)	172

สารบัญแผนภูมิ (ต่อ)

แผนภูมิที่ **หน้า**

4.14 แสดงการเปรียบเทียบศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในภาพรวมของเมืองท่าขี้เหล็ก ประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา (จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย) 185

4.15 แสดงการเปรียบเทียบศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในภาพรวมของเมืองเมืองเชียงตุงประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา(จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย) 192

4.16 แสดงการเปรียบเทียบศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในภาพรวมของเมืองเมืองตองยีประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา (จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย) 199

4.17 แสดงการเปรียบเทียบศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในภาพรวมของทะเลสาบอินเล ประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา (จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย) 206

4.18 เปรียบเทียบศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3B (จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย) 207

4.19 แสดงการเปรียบเทียบศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนพื้นที่อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย (จากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว) 214

4.20 แสดงการเปรียบเทียบศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในพื้นที่สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา (จากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว) 221

4.21 แสดงการเปรียบเทียบศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3B (วัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว) 222

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญ และที่มาของปัญหา

การก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) อย่างเป็นทางการในปี พ.ศ. 2558 ทำให้กลุ่มประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 10 ประเทศ เร่งพัฒนาปัจจัยด้านกฎระเบียบ มาตรการ โครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการท่องเที่ยว การค้า และการลงทุนเพื่อรองรับกับการเปลี่ยนแปลงที่สร้างโอกาส และความท้าทายให้กับแต่ละประเทศ โดยเฉพาะในการเดินทางข้ามพรมแดนหรืออาณาเขตที่ได้รับการสมมุติขึ้นเพื่อความสะดวกในการปกครอง (วสิษฐ เดชกุญชร, 2551) จากประเทศหนึ่งไปยังอีกประเทศหนึ่ง ในทางกายภาพ ยังคงมีกฎเกณฑ์ข้อตกลงและกฎหมายระหว่างประเทศเป็นเครื่องกีดขวางอยู่ ถึงแม้ว่า ในปัจจุบันความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการสื่อสารและสารสนเทศ ที่ทำให้ทั่วโลกสามารถติดต่อสื่อสาร ดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว (รสสุคนธ์ มกรมณี, 2555)

ประเทศไทยเป็นประเทศที่นักท่องเที่ยวหลากหลายเชื้อชาติรวมทั้งนักท่องเที่ยวชาวจีนเลือกเดินทางมาท่องเที่ยวมากที่สุด (ไม่นับรวมฮ่องกง มาเก๊า และไต้หวัน) โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเดินทาง เช่น การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์ ความคล่องตัวสูงในการใช้บริการทางการเงินในไทย และการเปิดใช้การตรวจลงตราเดียว (Single Visa) ระหว่างไทยและกัมพูชา เป็นต้น (ก้องภพ ภู่สุวรรณ, 2557) ทั้งนี้จำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มปริมาณมากขึ้นอย่างเด่นชัดทุกปี ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวจีนซึ่งเดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทยในปี พ.ศ. 2555 จำนวน 2,786,860 คน และเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2556 เป็น 4,637,335 คน ส่วนปี พ.ศ. 2557 มีนักท่องเที่ยวชาวจีนเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยจำนวน 4,623,806 คน ซึ่งปรับตัวลดลงเพียงเล็กน้อย (กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2558) แม้ว่า นักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางผ่านด่านอำเภอแม่สายมีจำนวนลดลง จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางผ่านด่านอำเภอเชียงของ และด่านอำเภอเชียงแสน รวมทั้งนักท่องเที่ยวชาวจีนยังคงมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ นักท่องเที่ยวลาวเดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทยมีจำนวนมากที่สุดเป็นอันดับสามและมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นเป็นอันดับแรก (กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, พฤษภาคม 2557)

การเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวดังกล่าวทำให้เกิดการสร้างรายได้รวมของธุรกิจท่องเที่ยวและธุรกิจที่เกี่ยวเนื่องปรับตัวเพิ่มขึ้น และมีรายรับอย่างสม่ำเสมอ ขณะเดียวกัน ความแตกต่างทางวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว รวมทั้งพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่มมีความแตกต่างกัน ได้ส่งผลกระทบต่อชุมชนท้องถิ่นในแหล่งท่องเที่ยว นักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการและภาคีการท่องเที่ยวอื่นๆ เช่น มลภาวะทางเสียง ความสะอาด การสื่อสารข้ามวัฒนธรรม และพฤติกรรมอื่นๆ ที่ไม่พึงประสงค์ เป็นต้น (กองวิจัยการตลาด ททท., 2556)

จังหวัดเชียงรายมีความหลากหลายของทรัพยากรการท่องเที่ยวทั้งในด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม วิถีชีวิต ธรรมชาติ และความเป็นเมืองชายแดนที่มีพรมแดนติดต่อกับ 2 ประเทศ ได้แก่ สาธารณรัฐแห่งสหภาพ

เมียนมาและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว อีกทั้งสามารถเดินทางไปสาธารณรัฐประชาชนจีนผ่านเส้นทางอาร์สาม (R3) ที่จำแนกเป็นอาร์สามเอ (R3A: ไทย-ลาว-จีน) และอาร์สามบี (R3B: ไทย-พม่า-จีน) ด้วยความสะดวกในการเดินทางดังกล่าวทำให้จำนวนนักท่องเที่ยว เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวจีนที่นิยมการเดินทางท่องเที่ยวทางรถยนต์แบบคาราวานเพิ่มขึ้น เห็นได้จากในปี พ.ศ. 2556 ที่มีคาราวานรถยนต์ของนักท่องเที่ยวชาวจีนจำนวน 200 คัน ใช้เส้นทางอาร์สามเอเดินทางจากจีนไปนครเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และเดินทางต่อมายังประเทศไทย (ASTV ผู้จัดการออนไลน์, 2556) คาราวานรถยนต์ของนักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการชาวจีนจากนครคุนหมิง จำนวน 80 คัน ที่เดินทางมาสำรวจเส้นทางท่องเที่ยว 3 ประเทศ จีน ลาว และไทย ผ่านเส้นทางอาร์สามเอเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน (เดลินิวส์, 2556) และคาราวานรถยนต์ของนักท่องเที่ยวจีน กลุ่มที่มีกำลังซื้อสูงจาก 2 มณฑล ได้แก่ มณฑลเสฉวน และมณฑลยูนนาน 46 คัน ที่เดินทางท่องเที่ยวไทยผ่านเส้นทางอาร์สามเอข้ามสะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ 4 ณ อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2556)

จากความนิยมในการเดินทางท่องเที่ยวในหลากหลายรูปแบบที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นดังกล่าวข้างต้น ความพร้อมในด้านอุปทานและความสามารถในการดำเนินการการจัดการในกระบวนการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความสะดวกและรวดเร็ว เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยวในการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวในเส้นทาง R3A และR3B ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้จึงเป็นการตรวจสอบเบื้องต้น ในประเด็นด้านศักยภาพและความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน รวมทั้งสถานการณ์การท่องเที่ยว รูปแบบการท่องเที่ยว ภาคีการท่องเที่ยว และนโยบายที่เกี่ยวข้องด้านการอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวในเส้นทาง R3A และR3B ในปัจจุบันเพื่อ หาแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน รวมทั้งการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว/จุดหมายปลายทางเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวทุกกลุ่มที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรม เช่น การกำหนดรูปแบบการท่องเที่ยว (Package Tour) การกำหนด Zoning และการกำหนดกฎระเบียบข้อบังคับ ค่าธรรมเนียมในการท่องเที่ยว เป็นต้น ให้มีความพร้อม และมีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน เพื่อสามารถแข่งขันได้และรองรับการเปิดประชาคมอาเซียนอย่างเป็นทางการในปี พ.ศ. 2558

1.2วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A และ R3B เพื่อรองรับประชาคมอาเซียนเป็นการวิจัยอุปทานการท่องเที่ยวครอบคลุมประเด็นดังนี้

1.2.1 ศึกษาศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน

1.2.2 ศึกษาสถานการณ์การท่องเที่ยว และรูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A และ R3B

1.2.3 ศึกษาภาคีการท่องเที่ยวและนโยบายที่เกี่ยวข้องด้านการอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A และ R3B

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัยจำแนกเป็น 4 ประเด็น ได้แก่ ขอบเขตด้านเนื้อหา ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ขอบเขตด้านพื้นที่วิจัย และขอบเขตด้านระยะเวลา มีรายละเอียดดังนี้

1.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A และ R3Bเพื่อรองรับประชาคมอาเซียนจำแนกเป็น 3 ประเด็น ได้แก่

1. ศึกษาศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนครอบคลุมประเด็น ด้านศักยภาพและความพร้อมในด้านสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยวกิจกรรมการท่องเที่ยวการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวที่พักแรมการบริการเสริมทางการท่องเที่ยว และการบริหารจัดการ

2. ศึกษาสถานการณ์การท่องเที่ยว และรูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3Aและ R3Bได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวมรดกวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงอาหาร การท่องเที่ยวเชิงพุทธ การท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ และการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่

3. ศึกษาภาคีการท่องเที่ยว และนโยบายที่เกี่ยวข้องด้านการอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3Aและ R3B

1.3.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากรที่ศึกษาในประเทศไทย คือ ภาคีการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย โดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และ การสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญสำหรับกลุ่มนักท่องเที่ยว ณ ด่านอำเภอเชียงของและอำเภอแม่สาย ที่เดินทางกลับจากการท่องเที่ยวในเส้นทาง R3A และ R3B และยินดีให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

กลุ่มประชากรที่ศึกษาในต่างประเทศ คือ ภาคีการท่องเที่ยวทั้งภาครัฐและเอกชนในประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐประชาชนจีนตอนใต้และสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา โดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)ดังแสดงในตารางที่ 1.1 ดังนี้

ตารางที่ 1.1 กลุ่มประชากรภาคีการท่องเที่ยวจำแนกตามประเทศ

ประเทศไทย	สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว	สาธารณรัฐประชาชนจีนตอนใต้	สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา
- สำนักงานจังหวัดเชียงราย - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	- แผนกพัวพันต่างประเทศ - แผนกโยธาธิการและขนส่ง - แผนกแถลงข่าว วัฒนธรรม และท่องเที่ยว	- สถานกงสุล - สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ - สำนักงานการต่างประเทศ - หน่วยงานบริหารท่องเที่ยว - ผู้แทนสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว	- Ministry of Hotel and Tourism - Immigration Myanmar - Association of Tourism
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา - ททท.เชียงราย - PATA Chiang Rai Chapter - สภาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ภาคเหนือเขต 1 - อพท. - หอการค้า - สมาคมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย	- สภาการค้าและอุตสาหกรรม - สมาคมการท่องเที่ยว - สมาชิกผู้ประกอบการ - บริษัทท่องเที่ยว	- ผู้แทนของหอการค้า - ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวและบริการ	- The Kyaing Tong Chamber of Commerce and Industry - Import-Export & Wholesale Agent - ผู้ประกอบการที่พัก - บริษัทนำเที่ยว - ตัวแทนมัคคุเทศก์ - Myanmar Hotelier Association - Myanmar Tourist Guides Association - Inle Speaks Community Skills Development Center - Vision Hospitality Career Training Center
-	-	- หน่วยงานวิจัย	-
-	-	- สื่อท่องเที่ยว	-
- ชุมชนในอำเภอแม่สาย - ชุมชนในอำเภอเชียงแสน - ชุมชนในอำเภอเชียงของ	-	- ผู้แทนแหล่งท่องเที่ยว	-

1.3.3 ขอบเขตด้านพื้นที่วิจัยในการวิจัยกำหนดขอบเขตด้านพื้นที่การวิจัย คือ 1) เส้นทาง R3A โดยเริ่มต้นจากจังหวัดเชียงรายผ่านอำเภอเชียงของ-แขวงบ่อแก้ว-แขวงหลวงน้ำทา-เชียงรุ่งสิบสองปันนา-คุนหมิง และ 2) เส้นทาง R3B โดยเริ่มต้นจากจังหวัดเชียงรายผ่าน อำเภอแม่สาย-ท่าขี้เหล็ก-เชียงตุง-ตองจี

1.3.4 ขอบเขตด้านระยะเวลางานวิจัยเริ่มศึกษาตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2558 ถึง 31 มีนาคม 2559

1.4 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

การท่องเที่ยวข้ามพรมแดน หมายถึง การเดินทางข้ามพรมแดนจากประเทศหนึ่งไปยังอีกประเทศหนึ่งโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการท่องเที่ยว ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้เป็นการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A (เริ่มต้นจากจังหวัดเชียงรายผ่านอำเภอเชียงของ-แขวงบ่อแก้ว-หลวงน้ำทา-เมืองเชียงรุ่งสิบสองปันนา-คุนหมิง) และเส้นทาง R3B (เริ่มต้นจากจังหวัดเชียงรายผ่าน อำเภอแม่สาย-ท่าขี้เหล็ก-เชียงตุง-ตองจี)

การท่องเที่ยวข้ามพรมแดนอย่างยั่งยืน หมายถึง การท่องเที่ยวที่ก่อให้เกิดการอนุรักษ์ทางสังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม การสร้างความเข้าใจของวัฒนธรรมข้ามพรมแดน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคีการท่องเที่ยวทุกภาคส่วน รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีเป็นสื่อในการให้ข้อมูลเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ ความตระหนักและความรับผิดชอบต่อสังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม เพื่อให้นักท่องเที่ยวปฏิบัติตนในฐานะเป็นนักท่องเที่ยวที่ดีและอำนวยความสะดวกในการท่องเที่ยวเพื่อเอื้อโอกาสให้เกิดการท่องเที่ยวซ้ำ ซึ่งสร้างและกระจายรายได้ในระบบการท่องเที่ยวอย่างเป็นธรรมและต่อเนื่อง

ระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน หมายถึง ปัจจัยหรือองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์และมีส่วนสำคัญในการก่อให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดนอย่างมีระเบียบและมีขั้นตอนโดยจำแนกเป็น 3 ส่วนหลัก ได้แก่ 1) อุปทานการท่องเที่ยว ได้แก่ สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยว การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว ที่พักแรม การบริการเสริมทางการท่องเที่ยว และการบริหารจัดการ 2) รูปแบบการท่องเที่ยวที่สามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน เช่น การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การท่องเที่ยวชาติพันธุ์ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร และการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและความงาม เป็นต้น และ 3) ภาคีการท่องเที่ยว และนโยบายที่เกี่ยวข้องด้านการอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดน

ศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน หมายถึง ศักยภาพและความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในด้านสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยว การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว ที่พักแรม การบริการเสริมทางการท่องเที่ยว และการบริหารจัดการโดยจำแนกการประเมินศักยภาพ/ความพร้อมดังกล่าวออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) การประเมินจากระดับความพึงพอใจในการใช้บริการของนักท่องเที่ยว และ 2) การประเมินโดยทีมนักวิจัยจากการสำรวจภาคสนาม การจัดกิจกรรมอภิปรายกลุ่มย่อยและการสัมภาษณ์ภาคีการท่องเที่ยวในพื้นที่ศึกษาและการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม ควบคู่กับข้อมูลทุติยภูมิเช่นแผ่นพับข้อมูลการท่องเที่ยว และข้อมูลประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวเพื่อระบุศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยว ตามกระบวนการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก คือ จุดแข็ง (S=Strengths) จุดอ่อน (W=Weaknesses) โอกาส (O=Opportunities) และภาวะคุกคาม (T=Threats)

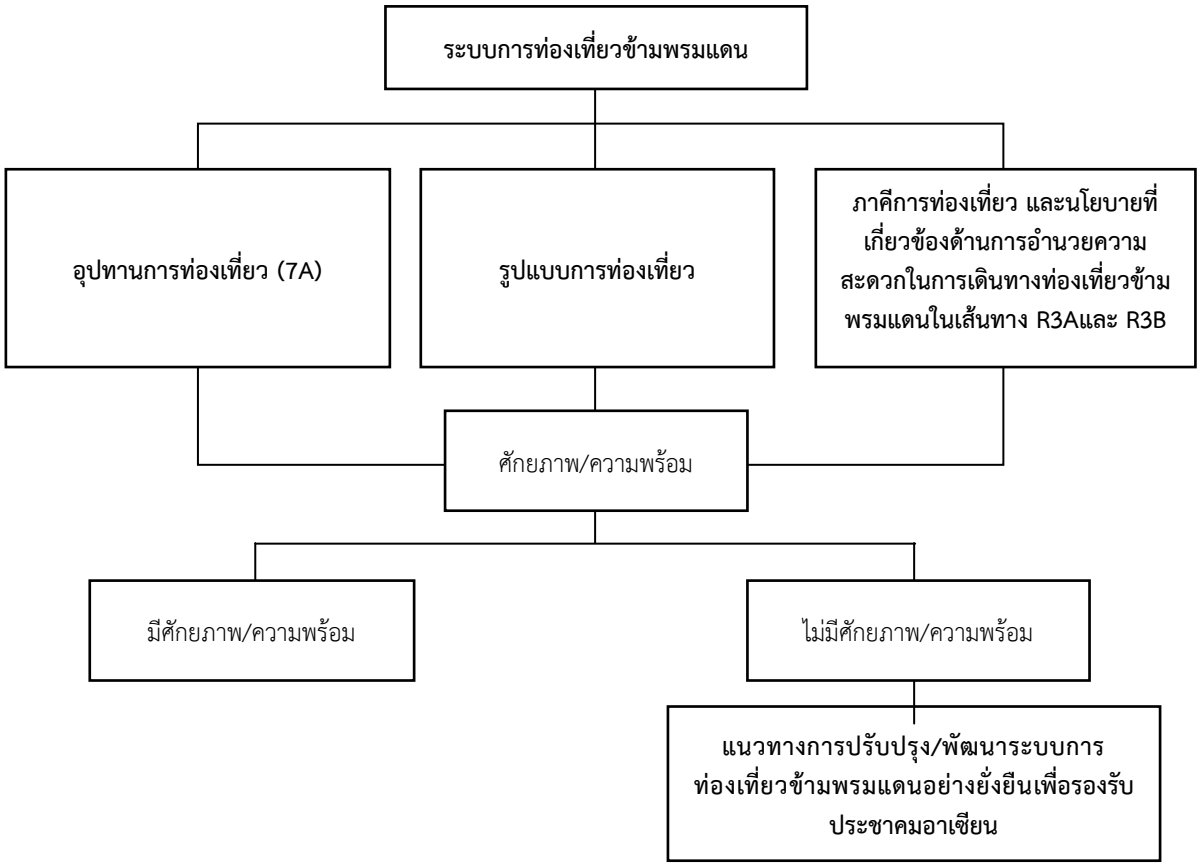
สถานการณ์การท่องเที่ยว หมายถึง สภาพการท่องเที่ยวในปัจจุบันของพื้นที่ศึกษา ได้แก่ 1) จังหวัดเชียงราย (อำเภอเชียงของ อำเภอเชียงแสน และอำเภอแม่สาย) 2) สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

(แขวงบ่อแก้ว และแขวงหลวงน้ำทา) 3) สาธารณรัฐประชาชนจีนตอนใต้ (เมืองเชียงรุ่งสิบสองปันนา และคุนหมิง) และ 4) สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา (ท่าขี้เหล็ก เชียงตุง และตองจี)

รูปแบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน หมายถึง รูปแบบการท่องเที่ยวที่สามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนของประเทศในเส้นทางหลัก 2 เส้นทาง ได้แก่ 1) รูปแบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนเส้นทาง R3A ที่เชื่อมโยงระหว่างอำเภอเชียงแสน-อำเภอเชียงของ-แขวงบ่อแก้ว-แขวงหลวงน้ำทา-เชียงรุ่งสิบสองปันนา-คุนหมิง และ 2) รูปแบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนเส้นทาง R3B ที่เชื่อมโยงระหว่างอำเภอแม่สาย-ท่าขี้เหล็ก-เชียงตุง-ตองจี ประกอบด้วย การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวมรดกวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงอาหาร การท่องเที่ยวเชิงพุทธ การท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ และการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่

ภาคีการท่องเที่ยว หมายถึง ผู้เกี่ยวข้องในระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน อาทิ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนชุมชนองค์กรพัฒนาเอกชนที่ทำงานในพื้นที่ สถาบันการวิจัย และสื่อที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวในเส้นทางศึกษาของประเทศไทย (จังหวัดเชียงราย) สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐประชาชนจีนตอนใต้และสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

1.5 กรอบการวิจัย

แผนภูมิที่ 1.1 กรอบการวิจัย

1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ได้แนวทาง/แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนอย่างยั่งยืนในเส้นทาง R3A และ R3B เพื่อใช้ในการวางแผนและกำหนดนโยบายด้านการอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดนรวมทั้งกำหนดรูปแบบการท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านในเส้นทาง R3A และ R3B ที่ส่งเสริมการสร้างงาน การกระจายรายได้ ควบคู่การอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวท้องถิ่น ทั้งทางธรรมชาติและวัฒนธรรมที่ทำให้เกิดประโยชน์แก่ หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และองค์กรพัฒนาเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน ชุมชนในพื้นที่/แหล่งท่องเที่ยว สถาบันการวิจัยในพื้นที่ และนักวิชาการทางด้านการท่องเที่ยวหรือกลุ่มบุคคลที่สนใจเพื่อสามารถแข่งขันได้และรองรับการเปิดประชาคมอาเซียนอย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวทาง/แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนอย่างยั่งยืนในเส้นทาง R3A และ R3B เพื่อรองรับการเปิดประชาคมอาเซียน ดังนั้นเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยได้ดำเนินการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดย มีสาระสำคัญดังนี้

ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

1.1 ประวัติความเป็นมาของอาเซียน

1.2 ประชาคมย่อยของอาเซียน

1.3 การท่องเที่ยวกับประชาคมอาเซียน

ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน

2.1 องค์ประกอบของการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน

2.2 รูปแบบการท่องเที่ยว

2.3 ระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน

2.4 ภาคีการท่องเที่ยว

ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

3.1 ความหมายของการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

3.2 การจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

ตอนที่ 4 แนวคิดการวางแผนและการจัดการจุดหมายปลายทาง/แหล่งท่องเที่ยว

4.1 ความหมายของจุดหมายปลายทาง/แหล่งท่องเที่ยว

4.2 หลักการวางแผนและการจัดการจุดหมายปลายทาง/แหล่งท่องเที่ยว

ตอนที่ 5 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 การท่องเที่ยวข้ามพรมแดน

5.2 การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

5.3 ศักยภาพ/ความพร้อมทางการท่องเที่ยว

5.4 รูปแบบการท่องเที่ยว

5.5 ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว

จากประเด็นที่เกี่ยวข้องข้างต้น นำเสนอรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

1.1 ประวัติความเป็นมาของอาเซียน

ในปี พ.ศ. 2504 ประเทศไทย มาเลเซีย และฟิลิปปินส์ได้ร่วมกันจัดตั้งสมาคมอาสา (Association of South East Asian) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความร่วมมือทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม แต่เนื่องด้วยสถานการณ์ทางการเมืองในประเทศอินโดนีเซียและมาเลเซียที่มีความไม่แน่นอนส่งผลให้การดำเนินการหยุดชะงักลงภายหลังจากการดำเนินการเพียง 2 ปี ซึ่งภายหลังได้มีการฟื้นฟูสัมพันธภาพระหว่างประเทศและแสวงหาลู่ทางร่วมกันโดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของประเทศสมาชิกก่อตั้ง 5 ประเทศ (อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย) ร่วมกันลงนามใน “ปฏิญญากรุงเทพ (Bangkok Declaration)” ณ พระราชวังสราญรมย์ เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2510 วันดังกล่าวจึงกล่าวได้ว่าเป็นวันก่อตั้งของกลุ่มประเทศอาเซียน (Joseph, S.G., 2555)

ASEAN หรือ “Association of South-East Asian Nations: สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้” เป็นคำเดิมที่มีการใช้ตั้งแต่การก่อตั้งอาเซียน มีชื่อเรียกฉบับย่อว่า “อาเซียน” โดยมีคำเรียกตามความนิยมว่า “ประเทศสมาชิก” และมีคำเรียกอย่างเป็นทางการว่า “รัฐสมาชิก” (บทความ ดร. สมเกียรติ อ่อนวิมล อ้างถึงใน Joseph, S.G., อ้างแล้ว) ซึ่งประกอบด้วย 10 ประเทศสมาชิก ได้แก่ กัมพูชา ไทย บรูไน พม่า ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย ลาว เวียดนาม สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย โดยแรกเริ่มอาเซียนมีสมาชิกจำนวน 5 ประเทศ ได้แก่ ไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์ และมีสมาชิกลำดับที่ 6 คือ บรูไนดารุสซาลาม (เข้าร่วมปี พ.ศ. 2527) สมาชิกลำดับที่ 7 คือ เวียดนาม (เข้าร่วมปี พ.ศ. 2538) สมาชิกลำดับที่ 8 และ 9 คือ ลาว และพม่า (เข้าร่วมพร้อมกันในปี พ.ศ. 2540) และสมาชิกลำดับที่ 10 คือ กัมพูชา (เข้าร่วมปี พ.ศ. 2542) (กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ, 2556) จากการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 21 เมื่อเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2555 ณ กรุงพนมเปญ ประเทศกัมพูชา ได้มีการกำหนดให้วันที่ 31 ธันวาคมพ.ศ. 2558เป็นวันที่อาเซียนกลายเป็นประชาคมอาเซียนอย่างเป็นทางการ โดยการจัดตั้งดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ส่งเสริมความร่วมมือและความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ และการบริหาร 2) ส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคงในภูมิภาค 3) เสริมสร้างความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจพัฒนาการทางวัฒนธรรมในภูมิภาค 4) ส่งเสริมให้ประชาชนในอาเซียนมีความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น 5) ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในรูปของการฝึกอบรมและการวิจัย และส่งเสริมการวิจัยด้านเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 6) เพิ่มประสิทธิภาพของการเกษตรและอุตสาหกรรม การขยายการค้า ตลอดจนการปรับปรุงการขนส่งและการคมนาคม และ 7) เสริมสร้างความร่วมมืออาเซียนกับประเทศภายนอก องค์การความร่วมมือแห่งภูมิภาคอื่นๆ และองค์การระหว่างประเทศ (Joseph, S.G., อ้างแล้ว)

นอกจากวัตถุประสงค์ที่กำหนดร่วมกันแล้ว หลักการพื้นฐานที่ทุกประเทศในกลุ่มอาเซียนต้องปฏิบัติ ได้แก่ การเคารพซึ่งกันและกันในเอกราช อธิปไตย ความเท่าเทียม บูรณาการแห่งดินแดนและเอกลักษณ์ประจำชาติของทุกชาติ สิทธิของทุกรัฐในการดำรงอยู่โดยปราศจากการแทรกแซง การโค่นล้มอธิปไตยหรือการบีบบังคับจากภายนอก ไม่แทรกแซงกิจการภายในหรือข้อพิพาทโดยสันติวิธี ไม่ใช้การขู่บังคับหรือการใช้กำลัง และร่วมมืออย่างมีประสิทธิภาพระหว่างประเทศสมาชิก (Joseph, S.G., อ้างแล้ว)

1.2 ประชาคมย่อยของอาเซียน

ประชาคมอาเซียนประกอบด้วย 3 ประชาคมย่อย ได้แก่ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political-Security Community: APSC) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community: ASCC)(ประภัสสร์ เทพชาตรี, 2554) มีรายละเอียดดังนี้

1.2.1 ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน

ในปี พ.ศ. 2547 มีการจัดทำแผนปฏิบัติการ (Plan of Action) และอาเซียนได้จัดทำแผนงาน (Blueprint)โดยมีการลงนามรับรองในการประชุมสุดยอดอาเซียน ณ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ประเทศไทย โดยมีประเด็นในด้านการพัฒนาการเมือง การพัฒนาบรรทัดฐาน กลไกป้องกันความขัดแย้ง และกลไกแก้ไขความขัดแย้ง มีรายละเอียดดังนี้

1. การพัฒนาการเมือง เน้นเรื่องการส่งเสริมประชาธิปไตย สิทธิมนุษยชน และการติดต่อในระดับประชาชนต่อประชาชน

2. การพัฒนาบรรทัดฐาน เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ และข้อตกลงที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สนธิสัญญาสมานฉันท์และความร่วมมือ กฎบัตรอาเซียน สนธิสัญญาเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ในตะวันออกเฉียงใต้ และความตกลงการต่อต้านการก่อการร้ายของอาเซียน

3. กลไกป้องกันความขัดแย้ง ที่เน้นเกี่ยวกับการสร้างกลไกป้องกันความขัดแย้ง (Confidence Building Measures: CBM) การจดทะเบียนซื้อขายอาวุธในอาเซียน มาตรการสร้างความเชื่อใจระหว่างกัน การพัฒนาระบบเตือนภัยล่วงหน้า และการประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียน

4. กลไกแก้ไขความขัดแย้งที่มีระบุเกี่ยวกับกลไกที่เอื้อต่อการแก้ไขความขัดแย้งอย่างสันติวิธี

1.2.2 ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ภายหลังจากที่แผนปฏิบัติการเพื่อกำหนดมาตรการต่างๆ ที่นำไปสู่การจัดตั้งประชาคมในปี พ.ศ. 2547 ได้รับการจัดทำขึ้น การจัดทำแผนงาน (Blueprint) ได้รับการจัดทำขึ้นในปี พ.ศ. 2550 โดยเอกสารดังกล่าวมีประเด็นที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ตลาดร่วมอาเซียนที่มี 5 องค์ประกอบในการจัดตั้งตลาดร่วมอาเซียน ได้แก่ การไหลเวียนอย่างเสรีของสินค้า การไหลเวียนอย่างเสรีของบริการ การไหลเวียนอย่างเสรีของการลงทุน การไหลเวียนที่มีความเสรีมากขึ้นด้านเงินทุน และการไหลเวียนอย่างเสรีของแรงงานมีฝีมือ

2. การลดช่องว่างระหว่างประเทศรวยและประเทศจน ซึ่งมาตรการดังกล่าวได้มีการกล่าวถึงในแผนงานเกี่ยวกับ Initiative for ASEAN Integration (IA)

3. สหภาพเศรษฐกิจอาเซียน ที่อาจจะมีลักษณะคล้ายกับสหภาพยุโรปควรมีประเด็นที่ต้องพิจารณา ได้แก่ 1) การพัฒนาระบบการเงินอาเซียนให้เป็นระบบเดียวกันโดยมีการจัดตั้งสหภาพการเงินอาเซียน 2) การกำหนดนโยบายร่วมที่มีเนื้อความเดียวกันโดยเฉพาะนโยบายการค้า นโยบายอุตสาหกรรม นโยบายเกษตร และนโยบายต่างประเทศ 3) กลไกด้านสถาบันที่ต้องพัฒนาจากสมาคมไปสู่ประชาคมและสหภาพที่เป็นของประชาชน 4) การเพิ่มบทบาทของสำนักเลขาธิการอาเซียน 5) การมีธรรมาภิบาลและเป็นสถาบันที่มีความเป็นประชาธิปไตยเต็มรูปแบบ คือ การมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง 6) การ

คำนึงถึงข้อจำกัดของการเป็นกลุ่มประเทศที่มีพลังอำนาจและความเป็นไปได้ในการขยายฐานออกไปในกรอบอาเซียน+3 รวมทั้งการพัฒนาไปสู่การประชาคมเอเชียตะวันออกหรือสหภาพเอเชียตะวันออก

1.2.3 ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

ภายหลังจากการประชุมสุดยอดอาเซียน ณ ประเทศบาหลีในปี พ.ศ. 2546 ได้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการ (Plan of Action) ในปี พ.ศ. 2547 และอาเซียนมีการจัดทำแผนงานหรือ Blueprint ของ ASCC และมีการลงนามรับรอง Blueprint ดังกล่าวในการประชุมสุดยอดอาเซียนเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552 ณ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ประเทศไทย โดย ASCC นั้นให้ความสำคัญกับ 5 เรื่องหลัก ได้แก่ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สวัสดิการสังคม สิทธิมนุษยชน สิ่งแวดล้อม การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน และการลดช่องว่างทางการพัฒนา

1. พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยเน้นเรื่องการวิจัยเป็นวาระของอาเซียน การสร้างสังคมความรู้โดยมีการส่งเสริมการเข้าถึงการวิจัยขั้นพื้นฐาน รวมทั้งการส่งเสริมในด้านการจ้างงาน เทคโนโลยีสารสนเทศ การอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และการสร้างทักษะในการประกอบการสำหรับเยาวชน ผู้สูงอายุ สตรี และผู้พิการ

2. สวัสดิการสังคม มีการส่งเสริมในด้านความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดี ลดความยากจน ส่งเสริมการคุ้มครองและสวัสดิการสังคม แก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านสังคมและเศรษฐกิจระหว่างประเทศสมาชิก การบรรลุการพัฒนาสหัสวรรษ (Millennium Development Goal: MDG) รวมทั้งสร้างความมั่นใจในด้านอาหารพอเพียง อาหารปลอดภัย การรักษาสุขภาพ บริการทางการแพทย์และยา ปลอดยาเสพติด และมีความปลอดภัย รวมทั้งพร้อมรับมือกับภัยพิบัติต่างๆ

3. สิทธิมนุษยชน โดยมีการส่งเสริมเกี่ยวกับความยุติธรรม และสิทธิมนุษยชนในการปกป้องผลประโยชน์ สิทธิ และการส่งเสริมโอกาสอย่างเท่าเทียม ยกระดับมาตรฐานการดำรงชีวิตโดยเฉพาะของเยาวชน ผู้สูงอายุ สตรี และผู้พิการ

4. สิ่งแวดล้อม ที่มีการส่งเสริมสิ่งแวดล้อมสีเขียวและสะอาด และร่วมกันแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น ซึ่งเป็นสิ่งท้าทายอย่างมากเนื่องด้วยปัจจัยและปัญหาต่างๆ ของแต่ละประเทศรวมทั้งปัญหาการแปลงนโยบายสู่การปฏิบัติ กฎหมายและกฎระเบียบต่างๆ ในประเทศสมาชิกที่ยังไม่เพียงพอต่อการแก้ปัญหา รวมถึงการขาดแคลนทรัพยากร ผู้เชี่ยวชาญ และการประสานงาน เป็นต้น

5. การสร้างอัตลักษณ์อาเซียนเน้นการสร้างความรู้สึกของการอยู่ร่วม และการสร้างเสริมความเป็นเอกภาพในความแตกต่าง รวมทั้งความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศสมาชิกเกี่ยวกับวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ ศาสนา และอารยธรรม อย่างไรก็ตาม ระบบการเมือง ระบบเศรษฐกิจ วัฒนธรรม ศาสนา และเชื้อชาติที่แตกต่างกันยังคงมีผลต่อการดำเนินการตามเป้าหมายดังกล่าว

6. การลดช่องว่างทางการพัฒนา เน้นการแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคมและเศรษฐกิจระหว่างประเทศสมาชิกโดยมีเป้าหมายในการเสริมสร้างความร่วมมือโดยเฉพาะมิติการพัฒนาด้านสังคมระหว่างประเทศสมาชิกเก่าและประเทศสมาชิกใหม่ รวมทั้งในพื้นที่ของอาเซียนที่ถูกทอดทิ้งและด้อยพัฒนา (สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดสมุทรสาคร, 2557)

1.3 การท่องเที่ยวกับประชาคมอาเซียน

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในรูปแบบของการนำรายได้เป็นเงินตราต่างประเทศเข้าสู่ประเทศเพื่อแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจการกระตุ้นให้เกิดการลงทุนผลิตสินค้าและบริการที่ส่งผลให้มีการสร้างงานและกระจายรายได้อย่างต่อเนื่อง การก่อสร้างสาธารณูปโภคต่างๆ และการส่งเสริมธุรกิจการผลิตสินค้าเพื่อการท่องเที่ยวที่เกี่ยวเนื่องกัน เป็นต้น ซึ่งปัจจัยที่ส่งเสริมให้การท่องเที่ยวมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องมากขึ้น ได้แก่ การพัฒนาด้านคมนาคมขนส่ง การพัฒนาด้านการสื่อสารและโทรคมนาคม การมีเวลาว่างมากขึ้น การมีรายได้เพิ่มมากขึ้น การพัฒนาด้านการตลาด และความร่วมมือระหว่างประเทศในการส่งเสริมการท่องเที่ยวโลก (บุญเลิศ จิตตั้งวิวัฒนา, 2548) นอกจากนี้ จากการเล็งเห็นความสำคัญของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ความร่วมมือในระดับประเทศจากสมาชิกอาเซียนที่ตระหนักถึงความสำคัญทั้งในทางตรงและทางอ้อม อาเซียนจึงได้ร่วมกันกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว 2559-2568" (ASEAN Tourism Strategic Plan 2016 – 2025) ที่เน้นด้านการพัฒนาให้อาเซียนเป็นจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ มีความรับผิดชอบ ยั่งยืน และครอบคลุม และพัฒนาให้อาเซียนเป็นแหล่งท่องเที่ยวระดับโลก (คมชัดลึก, 2558)

กรมการท่องเที่ยว (ม.ป.ป.) กล่าวว่า อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวถือเป็นหนึ่งในรายได้หลักที่หล่อเลี้ยงเศรษฐกิจของอาเซียนหรือ 10 ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกที่มีความอุดมสมบูรณ์และความเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละประเทศทั้งในด้านสภาพภูมิประเทศ ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งมีชีวิตสายพันธุ์เฉพาะถิ่น ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ซึ่งอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในภูมิภาคอาเซียนมีอัตราการเติบโตของจำนวนนักท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม จำนวนนักท่องเที่ยวดังกล่าวอาจเพิ่มขึ้นและลดลงได้ขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น เสถียรภาพทางการเมือง ความปลอดภัย แหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยว และสิ่งอำนวยความสะดวก เป็นต้น ดังนั้นภายใต้ความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันจัดทำโครงการรณรงค์การท่องเที่ยวอาเซียน (Visit ASEAN Campaign: VAC) ที่มีกิจกรรมส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์ที่มีความหลากหลาย และสามารถนำไปต่อยอดในการวางแผนพัฒนาและสร้างแบรนด์ของอาเซียน นอกจากนี้ได้มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน (ATSP) โดยมีหลักการสำคัญ 6 ประการเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาแผนดังกล่าวได้แก่ การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงบูรณาการและเป็นระบบ การพัฒนาอย่างยั่งยืนและมีความรับผิดชอบ การประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ผลิตภัณฑ์ด้านการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ ความเป็นเลิศด้านการให้บริการ และประสบการณ์ท่องเที่ยวที่แตกต่างและมีปฏิสัมพันธ์ ซึ่งยุทธศาสตร์หัวใจของแผน ATSP ประกอบด้วย 3 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ 1) การพัฒนาสินค้าบริการท่องเที่ยวเชิงประสบการณ์ของภูมิภาคและวางยุทธศาสตร์การลงทุนและการตลาดที่สร้างสรรค์ 2) การเพิ่มคุณภาพของการบริการและทรัพยากรบุคคลในภูมิภาค และ 3) การยกระดับและเร่งให้เกิดการอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวและการเชื่อมโยงคมนาคมในอาเซียน

สำหรับการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงรายกับประชาคมอาเซียนนั้น สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2557) ได้วางแนวทางการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอาเซียนโดยเฉพาะใน GMS ตามแนวพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจเหนือ-ใต้ (North-South Economic Corridor: NESC) โดยประเมินศักยภาพของจังหวัดเชียงรายที่เหมาะสมต่อการเป็นประตูส่วนอาเซียนดังนี้

1. พื้นที่ตั้งของจังหวัดเชียงรายมีเส้นทางเชื่อมโยงไปยังลาว เมียนมา ผ่านเส้นทาง R3A และ R3B และแม่น้ำโขง

2. ในปี พ.ศ. 2555 ปริมาณการค้าชายแดนในเขตอำเภอแม่สาย มีมูลค่าถึง 9,560 ล้านบาท (ได้ดุลการค้าถึง ร้อยละ 97) มากเป็นอันดับสองรองด่านการค้าชายแดนในเขตภาคเหนือ และรองลงจากด้านอำเภอแม่สอด

3. จำนวนนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงรายมีจำนวนมากถึง 2.31 ล้านคน และมีรายได้มาเป็นอันดับสองรองจากเชียงใหม่

4. เชียงรายมีสนามบินนานาชาติแม่ฟ้าหลวง ซึ่งมีส่วนช่วยสนับสนุนการท่องเที่ยวเชื่อมโยง

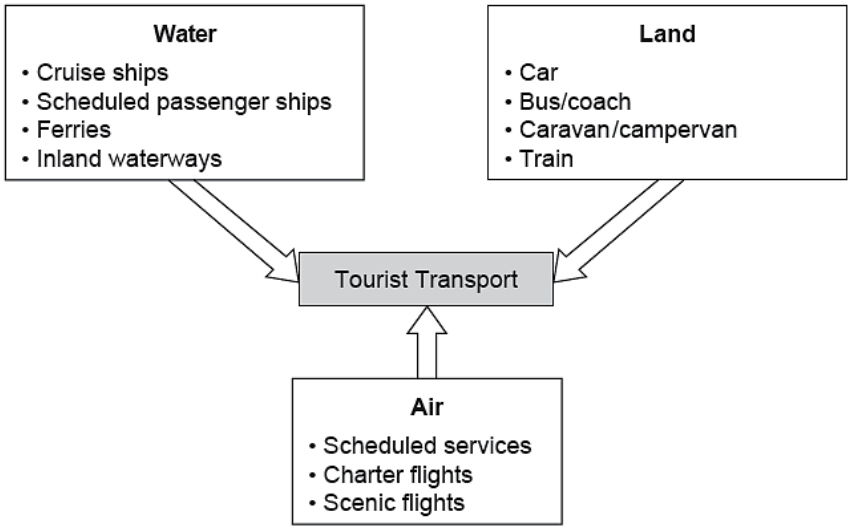
5. เชียงรายมีสถาบันการวิจัยที่มีส่วนช่วยสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในภูมิภาค เช่น มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง และสถาบันพัฒนาฝีมือนานาชาติเชียงแสน

6. ภาคเอกชนในจังหวัดเชียงรายมีความเข้มแข็งเป็นแกนนำในการร่วมมือกลุ่มสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ

จากอดีต (พ.ศ. 2543) จนถึงปัจจุบัน จังหวัดเชียงรายในฐานะที่เป็นเมืองหน้าด่านสำหรับการเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้านได้มีการเตรียมพร้อมและพัฒนาจังหวัด โดยสังเขปดังนี้ 1) พ.ศ. 2543 แม่สาย เชียงราย และเชียงของ ได้รับการคัดเลือกอยู่ในเมืองชายแดน 13 เมืองหลักภายในแผนพัฒนาเมืองชายแดน 2) พ.ศ. 2544 แม่สายได้รับความเห็นชอบให้เป็น 1 ใน 4 ด่านนำร่องเพื่อดำเนินงาน Single Stop Inspection (SSI) ร่วมกันประเทศเพื่อนบ้านภายใต้กรอบ GMS ร่วมกับด่านแม่สอด มุกดาหารและอรัญประเทศ 3) พ.ศ. 2545 ครม. เห็นชอบกรอบแผนปฏิบัติการพัฒนาเมืองชายแดน และให้ดำเนินการให้ เชียงแสน แม่สาย และสะเดา เป็นโครงการนำร่อง และต่อมาได้มีการจัดทำกรอบแนวคิดการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจชายแดน จ.เชียงราย ครอบคลุม 3 อำเภอ คือ อำเภอแม่สาย อำเภอเชียงของ และอำเภอเชียงแสน และมีการจัดสรรงบประมาฯ สำหรับโครงการพัฒนา เช่น โครงสร้างพื้นฐานเพื่อเตรียมพร้อมเมือง จัดทำผังเมืองรวมและผังเฉพาะ ศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการพัฒนาการท่องเที่ยว และ 4) พ.ศ. 2555 ครม. เร่งรัดการจัดตั้ง เขตเศรษฐกิจชายแดน จังหวัดเชียงราย อำเภอแม่สาย เพื่อเป็นศูนย์กลางการค้า การบริการและการท่องเที่ยว และเป็นประตูเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้านตามแนวระเบียงเศรษฐกิจเหนือ-ใต้ (NESC)

ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน

การท่องเที่ยวในปัจจุบันมีทั้งการท่องเที่ยวภายในประเทศและการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ เมื่อประเทศมีเขตแดนหรือพรมแดนย่อมก่อให้เกิดการพัฒนาแบบค่อยเป็นค่อยไปจนทำให้เกิดภาพของความแตกต่างทางวัฒนธรรม วิถีชีวิตของผู้คนในท้องถิ่น และระดับการพัฒนา ที่กลายเป็นเสน่ห์ให้เรียนรู้จากการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดน (สุธีระ ประเสริฐสรรพ์, 2550) ซึ่งในการจัดการท่องเที่ยวชายแดนหรือการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนต้องอาศัยความร่วมมือจากภาครัฐ เอกชนและภาคประชาชนของทั้งประเทศที่มีพรมแดนใกล้กันเพื่อให้มีการติดต่อประสานงานที่เกิดขึ้นเป็นก้าวแรกของการสร้างและเชื่อมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน(ทวีป ศิริรัศมี และพชรวรรณ สุขหมื่น, 2550)ซึ่งการเดินทางท่องเที่ยวข้ามประเทศนั้นเป็นการเดินทางจากประเทศหนึ่งไปยังอีกประเทศหนึ่งทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการท่องเที่ยว โดยทางการเดินทางท่องเที่ยวข้ามประเทศหรือข้ามพรมแดนระหว่างประเทศสามารถดำเนินการได้ในหลายรูปแบบทั้งโดยการเดินข้ามพรมแดน การเดินทางโดยยานพาหนะประเภทต่างๆ เช่น รถโดยสารประจำทาง รถยนต์ทุกประเภท เครื่องบิน รถจักรยานยนต์ และเรือ เป็นต้น ดังนำเสนอในภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.1 วิธีการขนส่ง (Modes of Transport)

ที่มา: Page (2009: ปรับปรุงจาก Collier, 1994)

นอกจากนี้ การท่องเที่ยวข้ามพรมแดนโดยการโหนสลิงระหว่างประเทศสเปนและโปรตุเกสซึ่งมีแม่น้ำกวาเดียนาเป็นพรมแดนธรรมชาติกั้นระหว่างสองประเทศ การดำเนินการดังกล่าวได้รับการสนับสนุนโดยกองทุนเดวิด จาร์แมน ซึ่งเป็นกองทุนเอกชนของอังกฤษโดยมีความต้องการเชื่อมโยงสองหมู่บ้านของสองประเทศ โดยกำหนดค่าบริการเดินทางข้ามพรมแดนนี้ประมาณ 15 ยูโร (Travel MThai, 2557) จะเห็นได้ว่าการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนเป็นการเดินทางท่องเที่ยวโดยข้ามเขตแดนระหว่างประเทศ ซึ่งนักวิชาการได้ให้ความหมายของพรมแดนหรือการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนอย่างมีสาระสำคัญอาทิDAVID Lóránt, TOTH Géza, BUJDOSO Zoltán, REMENYIK Bulcsú (2011) กล่าวว่า เขตพรมแดนจำแนกเป็น 3 ประเภท ได้แก่เขตแดนที่เกิดขึ้นภายหลัง (Subsequent Boundaries) เขตแดนเขตแดนบรรพกาล (Antecedent Boundaries) และเขตแดนซ้อนทับ (Superimposed Boundaries) นอกจากนี้ Tobora Omolomo Odunayo Jr. (2014) กล่าวว่า การท่องเที่ยวข้ามพรมแดนเป็นกิจกรรมของบุคคลที่เดินทางข้ามพรมแดนเพื่อไปพำนักนอกสิ่งแวดล้อมตามปกติในช่วงระยะเวลาที่เหมาะสมTourism Republic of South Africa (2013) ให้นิยามการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนว่าหมายถึงการเคลื่อนที่ของนักท่องเที่ยวในการข้ามเขตแดนของประเทศภายใต้คำแนะนำของมัคคุเทศก์ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมซึ่งในการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนมีสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องได้แก่ องค์ประกอบของการท่องเที่ยว รูปแบบการท่องเที่ยว ระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน และภาคีการท่องเที่ยว โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 องค์ประกอบของการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน

องค์ประกอบของการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องและมีความสำคัญกับการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนซึ่ง บุษบา สิทธิการ (2557) กล่าวว่า องค์ประกอบของการท่องเที่ยวมีความสำคัญและเชื่อมโยงกัน ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ (7A) ได้แก่ สิ่งดึงดูดทางการท่องเที่ยว (Attraction) กิจกรรมการท่องเที่ยว (Activity) การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility) สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว (Amenity) ที่พักแรม

(Accommodation) การบริการเสริมทางการท่องเที่ยว (Ancillary Service) และการบริหารจัดการ (Administration) โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว (Attraction) หมายถึง ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีอยู่ในท้องถิ่นที่แสดงถึงความสวยงาม เอกลักษณ์ ความมีคุณค่าของภูมิปัญญา และสุนทรียภาพที่ก่อให้เกิดความสุขและความพึงพอใจในรูปแบบที่แตกต่างกัน จำแนกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ 1) ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ 2) ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุ โบราณสถาน และศาสนสถาน 3) ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และเทศกาล และ 4) ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น

2. กิจกรรมการท่องเที่ยว (Activity) หมายถึง กิจกรรมการท่องเที่ยวที่จัดขึ้นเพื่อดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว ประกอบด้วยกิจกรรมเพื่อการนันทนาการและการพักผ่อนหย่อนใจ เช่น กิจกรรมเดินป่าเพื่อศึกษาเส้นทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กิจกรรมการเรียนรู้วิถีชีวิต วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น กิจกรรมการท่องเที่ยวที่จัดขึ้นในโอกาสพิเศษและวาระสำคัญที่มีเฉพาะในประเทศ เช่น เทศกาล ประเพณี การแข่งขันประเภทต่างๆ และการแสวงบุญในเทศกาลทางศาสนา เป็นต้นซึ่งกิจกรรมการท่องเที่ยวสามารถจำแนกได้เป็น 6 ประเภท ได้แก่ 1) กิจกรรมการท่องเที่ยวด้านศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและเทศกาลที่สามารถดำเนินการได้ภายใต้ขีดความสามารถในการบริหารจัดการของท้องถิ่น 2) การจัดแสดงแสงและเสียงที่ดำเนินการโดยผู้ชำนาญการภายใต้ความร่วมมือจากหน่วยงานที่ดูแลพื้นที่ 3) กิจกรรมกีฬาเพื่อการท่องเที่ยวเป็นการแข่งขันกีฬาที่ผสมผสานกับการประกวดต่างๆ ทั้งในระดับนานาชาติ ระดับประเทศ และระดับท้องถิ่น 4) กิจกรรมพิเศษที่จัดในโอกาสพิเศษ/เทศกาล วันสำคัญที่มีเฉพาะในประเทศ ที่สามารถเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวได้ 5) กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยดำเนินการภายใต้ความร่วมมือของภาคีการท่องเที่ยว จำแนกเป็น กิจกรรมเชิงนิเวศในแหล่งธรรมชาติ กิจกรรมกึ่งนิเวศ กิจกรรมทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม รวมถึงกิจกรรมเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และ 6) กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงผจญภัย หมายถึง กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้ฟื้นฟูร่างกายและจิตวิญญาณ จำแนกเป็นกิจกรรมทางน้ำ ทางบก ทางอากาศ และยานพาหนะ

3. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility) หมายถึง การเดินทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว ที่มีความสะดวกในการเข้าถึง โดยมีเส้นทางหรือโครงข่ายคมนาคมที่เชื่อมโยงกันระหว่างแหล่งท่องเที่ยวกับพื้นที่ใกล้เคียง เกี่ยวข้องกับการขนส่งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ นอกจากนี้ การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวควรคำนึงถึงโครงข่ายการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียง ระยะทางในการเดินทาง และระยะเวลาของการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว (บุษบา สิทธิการ และสิริวัฒนา ใจมา, 2553) เพื่อกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว

4. สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว (Amenity) หมายถึง สิ่งจำเป็นในแหล่งท่องเที่ยวเพื่อบริการนักท่องเที่ยวให้ได้รับความสุข ความสะดวกสบาย ความบันเทิง และความประทับใจ ถือเป็นอุปทานของการท่องเที่ยวประเภทหนึ่งซึ่งในบางโอกาสอาจเป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวได้เช่นกัน สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว จำแนกเป็น 3 ประเภทได้แก่ 1) สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวประเภทการเข้าออกเมือง 2) สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวประเภทโครงสร้างพื้นฐาน และ 3) สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวประเภทความปลอดภัย

5. ที่พักแรม (Accommodation) หมายถึง สถานที่ที่นักท่องเที่ยวพำนักค้างคืนในช่วงเวลาการท่องเที่ยวซึ่งอาจตั้งอยู่ภายในแหล่งท่องเที่ยวหรือภายนอกแหล่งท่องเที่ยว ที่พักแรมส่วนใหญ่ให้บริการหลักด้านที่พักที่พักแรมจำแนกได้เป็น 6 ประเภทได้แก่ 1) ที่พักแรมจำแนกตามระยะเวลาที่ลูกค้าเข้าพัก 2) ที่พัก

แรมจำแนกตามหน้าที่ 3) ที่พักแรมจำแนกตามทำเลที่พัก 4) ที่พักแรมจำแนกตามระดับความหรูหรา 5) ที่พักแรมจำแนกตามขนาดที่พักแรม และ 6) ที่พักแรมจำแนกตามราคาค่าเช่าห้องพัก

6. การบริการเสริมทางการท่องเที่ยว (Ancillary Service) หมายถึง การอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวที่ครอบคลุม กิจกรรมและการบริการที่เกี่ยวข้องกับการรองรับนักท่องเที่ยวและการให้บริการที่ทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจ

7. การบริหารจัดการ (Administration) หมายถึง การบริหารจัดการแต่ละองค์ประกอบของการท่องเที่ยวที่ตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวและความยั่งยืนของแหล่งท่องเที่ยวโดยการบริหารจัดการดังกล่าวควรเกิดจากความร่วมมือของภาคีการท่องเที่ยวทุกภาคส่วนในพื้นที่ที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวและพื้นที่ใกล้เคียง

2.2 รูปแบบการท่องเที่ยว

จากกระแสการส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนที่ผ่านมา มีนักวิชาการจำนวนมากที่ได้ให้คำนิยามของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนไว้หลากหลายและได้นำเสนอรูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อว่าจะก่อให้เกิดความยั่งยืนในบริบททางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม เช่น การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) การท่องเที่ยวโดยชุมชน (Community Based Tourism) การท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agro-Tourism)การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (Cultural Tourism) การท่องเที่ยวมรดกวัฒนธรรม (Cultural Heritage Tourism) การท่องเที่ยวเชิงอาหาร(Gastronomic Tourism) การท่องเที่ยวเชิงพุทธ (Buddhism Tourism) การท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ (Ethnic Tourism) การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพความงาม (Spa and Wellness Tourism) การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative Tourism) และการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่ (Man-made Attraction) เป็นต้น โดยต่างกำหนดเป้าหมายของการพัฒนาการท่องเที่ยวที่นำไปสู่ความยั่งยืนของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวทั้งในบริบทของแหล่งท่องเที่ยว ชุมชนในแหล่งท่องเที่ยว ทรัพยากรท่องเที่ยว และนักท่องเที่ยว ด้วยปัจจัยด้านบริบทพื้นที่และทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีในพื้นที่ นำเสนอรูปแบบการท่องเที่ยวที่นำมาปรับใช้เป็นกรอบการศึกษาเพื่อการกำหนดรูปแบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) การท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น เช่น การท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ เขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่า และการท่องเที่ยวทางทะเลและชายหาด เป็นต้น โดยมีแหล่งวัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่เกี่ยวเนื่องกับระบบนิเวศรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ผ่านมา มีระบบนิเวศเป็นศูนย์กลางโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรทั้งทางธรรมชาติและวัฒนธรรม การสร้างงาน การกระจายรายได้ เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้เกี่ยวกับระบบนิเวศ สังคมและวัฒนธรรมของชุมชนในแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดจิตสำนึกต่อการอนุรักษ์ระบบนิเวศ และมีความรับผิดชอบต่อสังคม ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และสัตว์ป่า ซึ่งบริหารจัดการโดยกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของภาคีการท่องเที่ยวทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน โดยให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในกระบวนการพัฒนาตั้งแต่การตัดสินใจที่จะพัฒนาการท่องเที่ยวตลอดจนการวางแผน การดำเนินการการตรวจสอบและการประเมินผลการดำเนินการ การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น และการได้รับผลตอบแทนทางเศรษฐกิจอย่างเป็นธรรม (Bussaba Sitikarn, 2006)

2. การท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Agro-Tourism) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวในพื้นที่เกษตรกรรม สวนเกษตร วนเกษตร สวนสมุนไพร ฟาร์มปศุสัตว์ แหล่งเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และสถานที่ราชการและสถาบันการวิจัยที่มีโครงการ งานวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตทางการเกษตรที่ทันสมัย เพื่อศึกษา

เรียนรู้และสัมผัสกับอาชีพเกษตรกรรม แนวคิด ปรัชญา องค์ความรู้และภูมิปัญญาของบรรพบุรุษเกษตรกร กิจกรรมการเกษตร และวิถีชีวิตของเกษตรกร การท่องเที่ยวเชิงเกษตร แหล่งท่องเที่ยวเชิงการเกษตร จำแนกเป็น 3 ประเภทตามกิจกรรมทางการเกษตร ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรประเภทการกสิกรรม แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรประเภทการปศุสัตว์ และแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรประเภทการประมง (ณัฐกร สงคราม, ม.ป.ป.)

3. การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (Cultural Tourism) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการวิจัยเรียนรู้ การสัมผัส และชื่นชมเอกลักษณ์ความงดงามของมรดกทางวัฒนธรรม และศิลปะทุกแขนงที่มีคุณค่าของกลุ่มชนต่างๆ ด้วยความเคารพ การท่องเที่ยวลักษณะนี้เน้นการพัฒนาด้านภูมิปัญญา การสร้างสรรค์ และความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม โดยให้ชุมชนและท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดรูปแบบการท่องเที่ยว และสร้างรายได้เพื่อการบำรุงรักษาต้นทุนทางวัฒนธรรมให้คงอยู่ต่อไป การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจำแนกเป็น 3 รูปแบบ (บุษบา สิทธิการ, 2550) ขึ้นอยู่กับบริบทของแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ 1) การท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ หมายถึง การท่องเที่ยวในแหล่งประวัติศาสตร์ เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมา อารยธรรมท้องถิ่น และพัฒนาการของสิ่งมีชีวิตตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์จนถึงยุคประวัติศาสตร์ 2) การท่องเที่ยวชนเผ่า/ชาติพันธุ์ หมายถึง การท่องเที่ยวเพื่อศึกษาขนบธรรมเนียมประเพณี และศิลปวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ ต่างๆ และ 3) การท่องเที่ยวเพื่อสืบสานวัฒนธรรม หมายถึง การท่องเที่ยวเพื่อศึกษาวัฒนธรรมดั้งเดิมที่สืบทอดกันมาตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน

4. การท่องเที่ยวมรดกวัฒนธรรม (Cultural Heritage Tourism) หมายถึง การเดินทางเพื่อสัมผัสกับสถานที่ สิ่งประดิษฐ์ และกิจกรรมที่แสดงถึงเรื่องราวและผู้คนในอดีตและปัจจุบัน รวมทั้งทรัพยากรวัฒนธรรมประวัติศาสตร์ และธรรมชาติที่มีความแท้จริง (องค์การอนุรักษ์แห่งชาติเพื่อการพิทักษ์สิ่งสำคัญทางประวัติศาสตร์: National Trust for Historic Preservation อ้างถึงใน Partners for Livable Communities, 2014) โดยมีการประยุกต์ใช้การประสานงานและสนับสนุนซึ่งกันและกันของวัฒนธรรมประเพณีและทรัพยากรการท่องเที่ยวเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนโดยภาพรวม การท่องเที่ยวมรดกทางวัฒนธรรมซึ่งเป็นหนึ่งในตลาดเฉพาะที่เจริญเติบโตเร็วที่สุดในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวนั้น มีความเกี่ยวข้องกับการเยี่ยมชมสถานที่ที่มีความสำคัญต่อเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมในอดีตหรือปัจจุบันของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งของผู้คน (Partners for Livable Communities, 2014)

5. การท่องเที่ยวเชิงอาหาร(Gastronomic Tourism) หมายถึง การเดินทางโดยมีจุดหมายปลายทางที่ซึ่งอาหารท้องถิ่นและเครื่องดื่มเป็นปัจจัยขับเคลื่อนหลักในการเดินทาง (Caribbean Tourism Organization, n.d.) นอกจากนี้ Ladapha Pullphothong and Chiranut Sopha (n.d.) กล่าวว่า การท่องเที่ยวเชิงอาหารเป็นประสบการณ์ทางด้านอาหารของประเทศ ภูมิภาคหรือพื้นที่ การท่องเที่ยวดังกล่าวได้รับการพิจารณาให้เป็นองค์ประกอบหลักหนึ่งของประสบการณ์ทางการท่องเที่ยว โดยมีอาหารและเครื่องดื่มเป็นปัจจัยหลักในการขับเคลื่อนให้บุคคลหนึ่งเดินทางไปยังจุดหมายปลายทางที่เฉพาะเจาะจง ซึ่งอาหารสามารถสะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมการกิน การถ่ายทอดภูมิปัญญารวมทั้งวิถีชีวิตทั้งการคัดเลือกวัตถุดิบ เครื่องปรุงที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น ขั้นตอนการปรุง การจัดวาง และการตกแต่งอาหาร (เณรัญชรา กิจวิกรานต์, 2557)

6. การท่องเที่ยวเชิงพุทธ (Buddhism Tourism) หมายถึง การท่องเที่ยวเพื่อชมหรือสัมผัสสถาปัตยกรรมทางด้านศาสนา การท่องเที่ยววัด ศาสนสถาน และสถานที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา รวมทั้งการร่วมกิจกรรมทางศาสนา และการปฏิบัติธรรม เป็นต้น (จุฑาภรณ์ หินซุย และสถาพร มงคลศรีสวัสดิ์,

2557) นอกจากนี้ มาโนช พรหมปัญโญ และคณะ (2556) กล่าวว่า การท่องเที่ยวเชิงพุทธ หมายถึง การเดินทางไปยังสถานที่ตั้งของวัดโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาธรรมะและบริบทที่เกี่ยวข้องกับทางศาสนา การพักผ่อนหย่อนใจ รวมทั้งเพื่อการศึกษาความงามทางวัฒนธรรมและตอบสนองความเชื่อส่วนบุคคล อีกทั้งการท่องเที่ยวเชิงพุทธเป็นปรากฏการณ์ที่องค์ประกอบทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และชาติพันธุ์ของสังคมหรือสถานที่ที่ถูกใช้เป็นทรัพยากรเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว และเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและสันทนาการการพักผ่อนหย่อนใจและสันทนาการ (United Nations, 2003)

7. การท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ (Ethnic Tourism) หมายถึง การท่องเที่ยวประจำชาติคือ แรงบันดาลใจจากการเดินทางที่ได้รับแรงจูงใจโดยการค้นหาบางสิ่งที่มีความดั้งเดิม และความจริงแท้ซึ่งสัมพันธ์กับกลุ่มคนที่มีชาติพันธุ์และ/หรือวัฒนธรรมที่แตกต่างจากนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวชาติพันธุ์ถูกขับเคลื่อนโดยปัจจัยเกี่ยวกับความอยากรู้อยากเห็นในบางสิ่งที่มีความแตกต่างกัน (Ananda Sanyal, 2009) ซึ่งการท่องเที่ยวรูปแบบดังกล่าวเป็นการท่องเที่ยวในสถานที่ที่คนพื้นเมืองหรือคนท้องถิ่นเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงทั้งการควบคุมและการนำเสนอวัฒนธรรมดั้งเดิมเพื่อเป็นสิ่งดึงดูดใจ (Nancy Ojeda-Macias, 1996)

8. การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative Tourism) เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่มีวิวัฒนาการจากกระบวนการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยมีการเปลี่ยนแปลงตามความสนใจของนักท่องเที่ยวและให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวมีปฏิสัมพันธ์กับแหล่งท่องเที่ยวและชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รับประสบการณ์ การวิจัย เรียนรู้ ความประทับใจ และสุนทรียภาพทางอารมณ์เสมือนเป็นสมาชิกในชุมชนนั้นๆ (UNESCO, 2006) เช่น การท่องเที่ยวย้อนยุค การท่องเที่ยวเพื่อการจับจ่ายซื้อสินค้า การท่องเที่ยวเพื่อการบันเทิง การท่องเที่ยวตามร้อยร้านหนังสือ และการท่องเที่ยวเพื่อเรียนรู้เกี่ยวกับอาหาร (บุษบา สิทธิการ, 2557)

9. การท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่ (Man-made Attraction) หมายถึงการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่สร้างใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่ม โดยใช้ความรู้และเทคโนโลยีสมัยใหม่ และงบประมาณจำนวนมากในการสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยวเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวกลุ่มที่มีความสนใจพิเศษและต้องการความแตกต่างจากการท่องเที่ยวรูปแบบอื่นๆ เช่น สวนสนุกดิสนีย์แลนด์ เป็นต้น

10. การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพความงาม (Spa and Wellness Tourism) หมายถึง การท่องเที่ยวที่มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อการเสริมสร้างความสมบูรณ์แข็งแรงให้กับร่างกายด้วยการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างสมรรถนะร่างกาย สปาเวชกรรม ฟาร์มสุขภาพ การเสริมสร้างความงาม และการบำบัดทางเลือก บนพื้นฐานความแตกต่างทางวัฒนธรรมที่เป็นเงื่อนไขสำคัญในการตัดสินใจซื้อบริการเพื่อสุขภาพและความงามของนักท่องเที่ยว

11. การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและกีฬา (Health and Sport Tourism) หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการบำบัดโรคและบำรุงสุขภาพ จำแนกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1) การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการดูแลสุขภาพของนักท่องเที่ยว 2) การท่องเที่ยวเชิงกีฬา หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการเล่นกีฬาหรือการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพและการแข่งขัน 3) การท่องเที่ยวเชิงผจญภัย หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวที่มีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบกิจกรรมที่ให้ความตื่นเต้นและส่งเสริมความสมบูรณ์ แข็งแรงของสุขภาพทางกาย (สุวัฒน์ จุธากรณ์และจริญญา เจริญสุขใส, 2547)

2.3 ระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน

ระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนที่สามารถขับเคลื่อนได้นั้นควรคำนึงถึงปัจจัยเกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ปัจจัยในการขับเคลื่อนการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยว 7 ด้าน ได้แก่ สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยว การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว ที่พักแรม การบริการเสริมทางการท่องเที่ยว และการบริหารจัดการ

2. การอำนวยความสะดวกในการขนส่งข้ามพรมแดน ตามพระราชบัญญัติระบุว่า การ“การขนส่งข้ามพรมแดน” หมายความว่า การนำเข้ามาใน การส่งออกไปนอก หรือการนำผ่านราชอาณาจักร ซึ่งสัตว์ พืช หรือของอื่นใดผ่านด่านพรมแดนตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร หรือการเดินทางเข้ามาในหรือออกไปนอกราชอาณาจักรของบุคคล พาหนะ ผู้ควบคุมพาหนะ และคนประจำพาหนะตามช่องทางด่านตรวจคนเข้าเมือง เขตท่า สถานี หรือท้องที่ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ทั้งนี้ ในบริเวณพรมแดนระหว่างราชอาณาจักรกับต่างประเทศ “ความตกลง” หมายความว่า ความตกลงระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลต่างประเทศเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกในการขนส่งข้ามพรมแดน “พิธีการ” หมายความว่า การดำเนินการของเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ควบคุมร่วมกัน ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้า การส่งออก การนำผ่าน การกำกับ การควบคุม การตรวจสอบ การอนุญาต และการอนุมัติการเข้า การพักอาศัยอยู่ และการออกนอกราชอาณาจักรของบุคคล สัตว์ พืช ตลอดจนพาหนะ ผู้ควบคุมพาหนะ และคนประจำพาหนะที่ใช้ขนส่งสิ่งดังกล่าว (ราชกิจจานุเบกษา, 2556)

3. ระบบ C.I.Q (Customs Immigration Quarantine: C.I.Q) คือ การตรวจสอบเอกสารและพิธีการศุลกากรผ่านการควบคุมของเจ้าหน้าที่ ซึ่งประกอบไปด้วย ศุลกากรตำรวจตรวจคนเข้าเมือง (ต.ม.) และด้านความปลอดภัย คือ หน่วยงานที่ควบคุมเกี่ยวกับพืช สัตว์ อาหาร และยา ซึ่งระบบ C.I.Q นั้นมีที่ตั้งอยู่ในสนามบินนานาชาติ เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้โดยสารที่เดินทางต่อเครื่องระหว่างประเทศรวมทั้งที่ตั้ง ณ บริเวณเขตพรมแดนระหว่างประเทศ

สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ตรวจคนเข้าเมืองศุลกากรด่านควบคุมโรคติดต่อด่านตรวจโรคพืช ปศุสัตว์ และผู้แทนสายการบินต่างๆ

4. ความตกลงที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งข้ามพรมแดน

1) ความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (GMS Cross-Border Transport Agreement: CBTA) ความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขง (GMS Cross-Border Transport Agreement-CBTA) เป็นความร่วมมือระหว่างประเทศในระดับอนุภูมิภาค ซึ่งมีประเทศสมาชิกจำนวน 6 ประเทศ ประกอบด้วย ราชอาณาจักรไทยสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และสาธารณรัฐประชาชนจีน (ยูนนาน) โดยโครงการดังกล่าวได้ริเริ่มขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535 และมีธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank: ADB) เป็นผู้ให้การสนับสนุนหลักทั้งนี้ ความตกลงดังกล่าวมีจุดมุ่งหมายที่จะกำหนดให้ประเทศภาคีต้องดำเนินการปรับปรุงการดำเนินพิธีการเกี่ยวกับการขนส่งข้ามพรมแดนเพื่อลดความยุ่งยากและระยะเวลาในการดำเนินพิธีการโดยมีสาระสำคัญเป็นการกำหนดแนวทางที่ประเทศภาคีจะต้องดำเนินการเพื่อการอำนวยความสะดวกในการขนส่งข้ามพรมแดนซึ่งหลักการของความตกลงฯ นั้นจะมีภาพรวมครอบคลุมถึงเรื่องต่างๆ ได้แก่ 1) การดำเนินพิธีการศุลกากรแบบตรวจเบ็ดเสร็จในจุดเดียว (Single-Stop Inspection : SSI) หรือโดยการตรวจปล่อยสินค้าในบริเวณเดียวกัน (Single-Window Inspection : SWI) 2) การอำนวย

ความสะดวกในการข้ามพรมแดนของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการขนส่ง เช่น การกำหนดลงตราพิเศษสำหรับคนประจำพาหนะที่ใช้ในการขนส่ง 3) การกำหนดระบบการจราจรสำหรับการนำผ่าน (Transit traffic regimes) โดยให้มีการยกเว้นการตรวจสินค้าทางกายภาพ การวางหลักประกัน การควบคุมการขนส่ง และการตรวจสอบทางเกษตรและทางปศุสัตว์ หรือให้มีการตรวจสอบสินค้า ณ จุดผ่านแดนเท่าที่จำเป็นและภายในระยะเวลาที่เหมาะสม ทั้งนี้ โดยผ่านการดำเนินการแบบ SSI หรือ SWI 4) การกำหนดคุณสมบัติของยานพาหนะที่สามารถเดินทางข้ามพรมแดนได้โดยอนุญาตให้พาหนะสามารถดำเนินการขนส่งจนถึงจุดหมายปลายทางในประเทศสมาชิกได้โดยไม่ต้องมีการเคลื่อนย้ายสินค้า 5) การแลกเปลี่ยนสิทธิในการขนส่งเชิงพาณิชยกรรมและ 6) การวางโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งรวมถึงมาตรฐานเกี่ยวกับการสร้างถนน สะพาน เครื่องหมายและสัญญาณจราจร ทั้งนี้ ความตกลงฯ ดังกล่าวจะมีผลใช้บังคับเฉพาะกับเส้นทางและด่านนำเข้าหรือส่งออกที่ประเทศภาคีจะตกลงกัน ส่วนรายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีการดำเนินการตามแนวทางที่ได้กำหนดไว้ในความตกลงฯนั้น ประเทศภาคีจะนำมากำหนดไว้ในภาคผนวก (Annexes) ซึ่งมีจำนวน 17 ฉบับ

2) ความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสหภาพเมียนมาว่าด้วยการข้ามแดนระหว่างสองประเทศ ซึ่งใช้กับการอนุญาตและอำนวยความสะดวกในการเข้าไปยังพื้นที่ชายแดนของภาคีคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งของคนชาติของตน และคนชาติของประเทศที่สามใดๆ โดยทางบก ทางทะเล หรือทางอากาศ ณ จุดผ่านแดนที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับของภาคีคู่สัญญา บัตรผ่านแดนที่ออกโดยเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจจำแนกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ บัตรผ่านแดน และบัตรผ่านแดนชั่วคราว

5. โลจิสติกส์การท่องเที่ยว (Lumsdon and Page (2004) และการปรับปรุงเพิ่มเติมของคมสัน (2551)อ้างถึงใน สมาคมระบบขนส่งและจราจรอัจฉริยะไทย, 2009) การขนส่งนักท่องเที่ยวมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องได้แก่

1) สิ่งที่มีให้บริการ (Availability) หมายถึง ประเภทของยานพาหนะที่มีให้บริการ ในเส้นทางที่เปิดให้บริการ โดยมีการจำแนกระดับชั้นของคุณภาพของบริการที่มีให้บริการเป็นการบริการระดับชั้นหนึ่ง ชั้นสอง รวมทั้งบริการเสริม เช่น ลิฟต์สำหรับผู้พิการหรือผู้มีสัมภาระหนัก ตู้เก็บสัมภาระ (ล็อกเกอร์) และเครื่องมือสื่อสารในกรณีฉุกเฉิน เป็นต้น

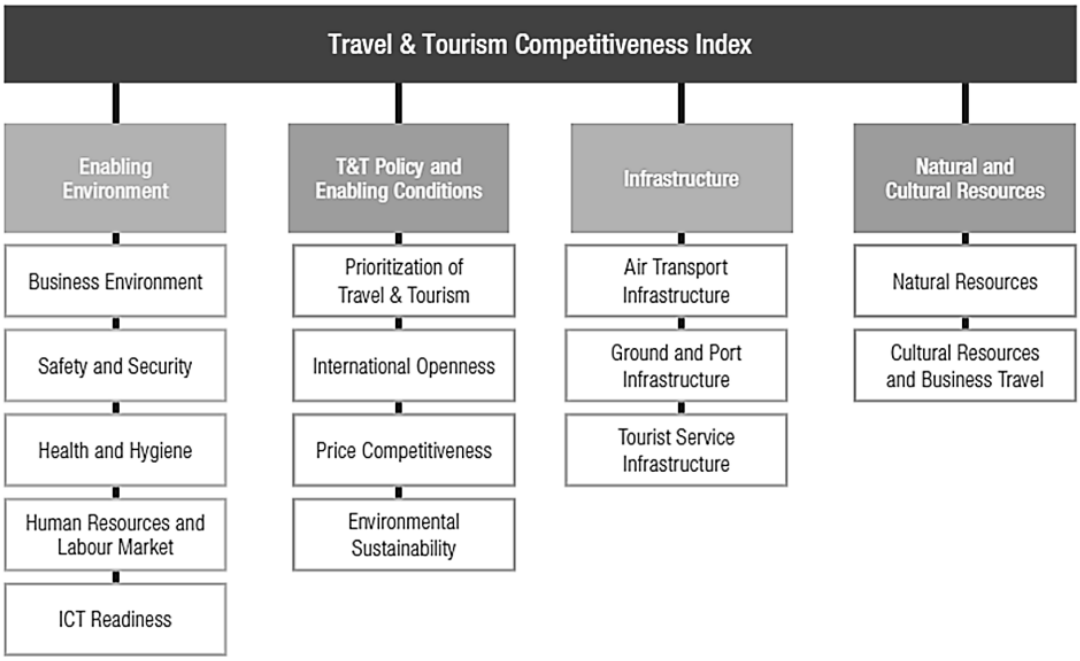
2) การเข้าถึง (Accessibility) หมายถึง ความสามารถของผู้คนที่สามารถใช้บริการได้ โดยการอำนวยความสะดวกให้ผู้คนมาใช้บริการได้ เช่น เวลาและสถานที่จำหน่ายตั๋ว ที่ตั้งของสถานีรถไฟ และที่ตั้งของป้ายรถเมล์ เป็นต้น

3) ข้อมูลข่าวสาร (Information) หมายถึง การให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง แม่นยำ และรวดเร็ว สามารถความสับสนในการเดินทางให้ผู้โดยสาร และสามารถวางแผนล่วงหน้าได้ รวมถึงสถานที่ที่ให้ข้อมูลข่าวสารนั้นต้องอำนวยความสะดวกให้ผู้โดยสารสามารถติดตามข่าวสารได้โดยง่าย การติดประกาศไว้ในที่ที่สามารถสังเกตเห็นได้โดยสะดวก

นอกจากนี้ประเด็นและข้อควรพิจารณาที่น่าสนใจสำหรับโลจิสติกส์การท่องเที่ยวในระดับเมืองท่องเที่ยวเกี่ยวข้องกับการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว (Tourism Supply Chain Operation) เช่น การบริการด้านโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวที่สำคัญ (Tourism Core Services) กระบวนการสำคัญในการให้บริการด้านโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยว (Source, Make and Deliver) ปัจจัยที่ช่วยทำให้สามารถบริการนักท่องเที่ยวได้อย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ (Supply Enable Process) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยว (ICT Management System) จุดเชื่อมต่อที่จะทำให้เกิดความเชื่อมโยงของการให้บริการท่องเที่ยว (Integrated Resource Management) อย่างไรก็ตาม กรอบที่ควรพิจารณาโลจิสติกส์

ท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวสัมพันธ์กับการไหลหรือการเคลื่อนที่ (Flow) 3 ส่วน ได้แก่ 1) การเคลื่อนที่ทางกายภาพ (Physical Flow) หมายความรวมถึง การเดินทางของนักท่องเที่ยว การขนส่งนักท่องเที่ยว การลำเลียงสัมภาระของนักท่องเที่ยว และความสะดวกสบายในการเดินทาง เป็นต้น 2) การเคลื่อนที่ของข้อมูลข่าว สาร (Information Flow) หมายถึง การให้ข้อมูลข่าวสารแก่นักท่องเที่ยว ป้ายบอกทาง ป้ายแนะนำสถานที่ คำแนะนำเรื่องข้อควรปฏิบัติในสถานที่ และคำเตือนให้ระวังภัย เป็นต้น และ 3) การเคลื่อนที่ด้านการเงิน (Financial Flow) หมายรวมถึง การอำนวยความสะดวกเรื่องการจ่ายชำระค่าสินค้าหรือบริการท่องเที่ยว และการซื้อตั๋วเดินทางต่างๆการวิเคราะห์แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือขั้นการเดินทางเข้าสู่เมืองท่องเที่ยว ขั้นการอยู่ในเมืองท่องเที่ยว และขั้นการเดินทางออกจากเมืองท่องเที่ยว

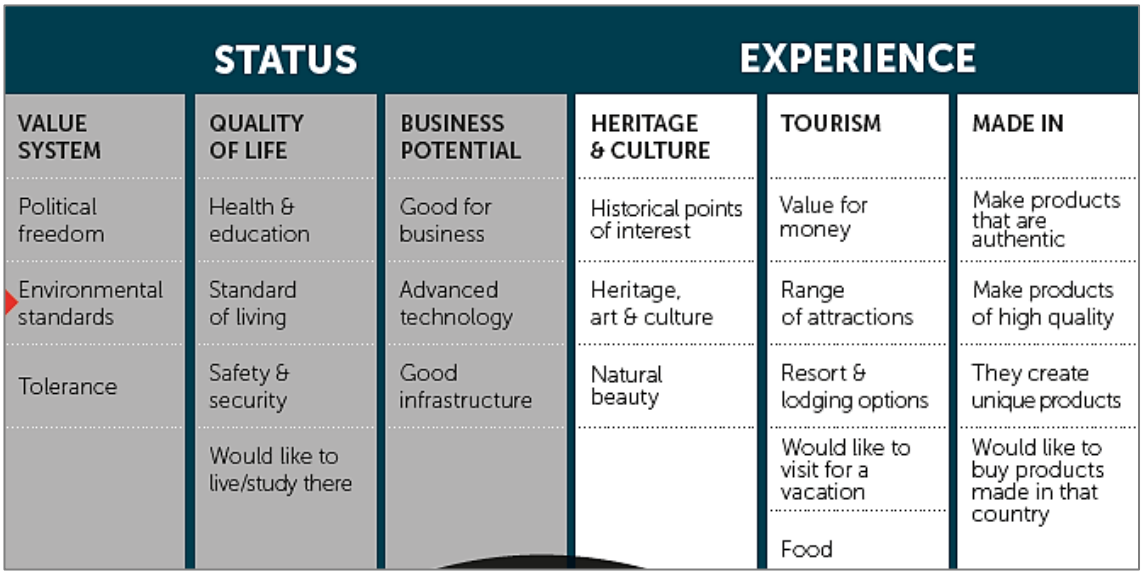
6. ขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและการเดินทาง (The Travel & Tourism Competitiveness Index 2015) สามารถจำแนกเป็น 4 หมวดย่อย ได้แก่ 1) สภาพที่เอื้ออำนวย 2) เงื่อนไขและระเบียบข้อบังคับที่เอื้ออำนวยทางการท่องเที่ยวและการเดินทาง 3) โครงสร้างพื้นฐาน และ 4) ทรัพยากรทางธรรมชาติ และวัฒนธรรม

ภาพที่ 2.2 ดัชนีชี้วัดขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและการเดินทาง

ที่มา: World Economic Forum (2015)

7. ภาพลักษณ์ของประเทศ มิติที่เชื่อมโยงสำหรับการวิเคราะห์ภาพลักษณ์ของประเทศจำแนกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) สถานภาพ ประกอบด้วยดัชนีชี้วัดด้านระบบคุณค่า คุณภาพของชีวิต ศักยภาพทางธุรกิจ และ 2) ประสบการณ์ ประกอบด้วยดัชนีชี้วัดด้านมรดกและวัฒนธรรม การท่องเที่ยว และสิ่งที่ได้รับการสร้างขึ้นเพิ่มเติม

ภาพที่ 2.3 ดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์ของประเทศ

ที่มา: FutureBrand (2014)

2.4 ภาคีการท่องเที่ยว

บุษบา สิทธิการ (2557) กล่าวว่า ภาคีการท่องเที่ยวเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จของการพัฒนาการท่องเที่ยวในแต่ละพื้นที่ ภาคีการท่องเที่ยวประกอบด้วย 8 กลุ่มหลัก ได้แก่ ภาครัฐ (Public Sector) ภาคเอกชน (Private Sector) ชุมชน (Community) องค์กรพัฒนาเอกชน (Non-Governmental Organizations: NGOs) สถาบันการวิจัย (Academic) อาสาสมัคร (Volunteer Sector) สื่อ (Media) และนักท่องเที่ยว (Tourists) มีรายละเอียดดังนี้

1. ภาครัฐ หมายถึง หน่วยงานทางราชการหรือองค์กรภาครัฐที่มีบทบาทในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวเพื่อรองรับการเดินทางมาท่องเที่ยวยังจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

2. ภาคเอกชน หมายถึง หน่วยงานที่ดำเนินการโดยภาคเอกชน ประกอบด้วย องค์การระหว่างประเทศที่ดำเนินงานโดยภาคเอกชนในระดับโลก และองค์การระหว่างประเทศที่ดำเนินงานโดยภาคเอกชนในระดับภูมิภาค (ทัวร์เอ็กซ์เพรส เซ็นเตอร์, 2552)

3. ชุมชน หมายถึง หมู่ชน กลุ่มคนที่อาศัยอยู่รวมกันในอาณาบริเวณเดียวกันมีรูปแบบเป็นสังคมขนาดเล็ก และมีผลประโยชน์ร่วมกัน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2525)

4. องค์กรพัฒนาเอกชน หมายถึง ชมรมหรือกลุ่มบุคคล สมาคม มูลนิธิ หรือองค์การใดที่เป็นนิติบุคคลหรือไม่เป็นนิติบุคคล มีการก่อตั้งโดยเอกชนเพื่อดำเนินกิจการในลักษณะที่ต่อเนื่องร่วมกันโดยมิใช่เป็นการแสวงหากำไร รายได้ หรือผลประโยชน์มาแบ่งปันกัน และดำเนินกิจการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อสาธารณประโยชน์เป็นระยะเวลาต่อเนื่องกันไม่น้อยกว่า 1 ปี (อุไร มโนหรทัต, 2549)

5. สถาบันการวิจัยการวิจัยมีบทบาทสำคัญต่อสังคมในปัจจุบัน กล่าวคือ การวิจัยมิใช่เป็นเรื่องของการแสวงหาความรู้เฉพาะด้านใดด้านหนึ่งเท่านั้น หากแต่เป็นการวิจัยเพื่อให้เกิดความคิดและเกิดปัญญาในอันที่จะนำความรู้นั้นไปใช้แก้ไขปัญหา และพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมให้เจริญก้าวหน้า ฉะนั้น สถาบันการวิจัยจึงมี

ความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม เพราะการวิจัยกระตุ้นให้คนมีความคิด มีความกระตือรือร้น มีความพยายาม และพร้อมที่จะปรับปรุงหรือปฏิรูปสิ่งต่างๆ ให้ดีขึ้น

6. อาสาสมัคร หมายถึง บุคคลที่อาสาช่วยเหลือสังคมและผู้อื่นในการป้องกันแก้ไขปัญหาและพัฒนาสังคมด้วยความ ความสมัครใจ และความเสียสละที่มิได้หวังสิ่งตอบแทน (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2550)

7. สื่อ หมายถึง ช่องทางในการติดต่อสื่อสาร และสิ่งใดก็ตามที่ทำหน้าที่เป็นตัวกลางเชื่อมต่อระหว่างแหล่งกำเนิดของสารกับผู้รับสารเพื่อให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์ของการสื่อสาร (Heinich, et al, 1996)

8. นักท่องเที่ยว หมายถึง บุคคลที่เดินทางจากท้องถิ่นที่อยู่อาศัยไปท้องถิ่นอื่นชั่วคราวด้วยความสมัครใจและมิได้เดินทางเพื่อประกอบอาชีพหรือหารายได้ (จิตรานุช รักสัจจา, 2550)

จากวรรณกรรมปริทรรศน์ข้างต้น ในการวิจัยครั้งนี้จึงกำหนดใช้ตัวแปรเป็นหน่วยการวิเคราะห์ในแต่ละวัตถุประสงค์ของการศึกษาดังนำเสนอใน แผนภูมิที่ 2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

1. การศึกษาศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน ประกอบด้วย ตัวแปรด้านสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยว การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวที่พักแรมและการบริการเสริมทางการท่องเที่ยว

2. รูปแบบการท่องเที่ยวประกอบด้วย ตัวแปร ดังนี้ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวโดยชุมชน การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การท่องเที่ยวมรดกวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงอาหาร การท่องเที่ยวเชิงพุทธ การท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพความงาม การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ และการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่

3. ภาคีการท่องเที่ยวและนโยบายที่เกี่ยวข้องด้านการอำนวยความสะดวกในการข้ามพรมแดน ประกอบด้วย ตัวแปร ดังนี้ ภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน องค์กรพัฒนาเอกชน สถาบันการศึกษา และสื่อ

ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

3.1 ความหมายของการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

การบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ เงื่อนไข และบริบทของแต่ละพื้นที่ โดยมีวัตถุประสงค์หลัก คือ เพื่อสร้างจิตสำนึกและความตระหนักเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสังคมและวัฒนธรรม ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวและความร่วมมือของภาคีการท่องเที่ยวทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและชุมชน รวมทั้งการสร้างงานกระจายรายได้และผลประโยชน์แก่ภาคีการท่องเที่ยวทุกภาคส่วน และสร้างความพึงพอใจแก่นักท่องเที่ยว

ประเวศ วะสี (2544) กล่าวว่า การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน หมายถึง การพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีลักษณะถ่ายทอดวัฒนธรรมนั้นให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้วัฒนธรรมที่ดี ได้เข้าใจคุณค่าอันสูงส่งของวัฒนธรรมนั้นจะเป็นการสิ่งที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ทุกฝ่าย ทำให้คนไทยมีความรู้มากขึ้น ได้รายได้จากความรู้ และนักท่องเที่ยวได้อรรถประโยชน์จากพุทธศาสนา ซึ่งสิ่งเหล่านี้ทำให้มีคุณภาพของการพัฒนาเกิดขึ้น

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2539 อ้างถึงใน จงรักษ์ กิจวนา, 2554) กล่าวว่า การท่องเที่ยวแบบยั่งยืนว่าเป็นการจัดสิ่งบริการอื่นๆ ทั้งในปัจจุบันและอนาคตโดยที่ 1) ต้องดำเนินการภายใต้ขีดความสามารถ

ของธรรมชาติ ชุมชน ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมวิธีชีวิตที่มีต่อขบวนการท่องเที่ยว 2) ต้องตระหนักดีต่อการมีส่วนร่วมของประชากร ชุมชน ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม วิถีชีวิตที่มีต่อขบวนการท่องเที่ยว 3) ต้องยอมรับให้ประชาชนทุกส่วนได้รับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการท่องเที่ยวอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน และ 4) ต้องชี้นำภายใต้ความปรารถนาของประชาชนและชุมชนในพื้นที่ท่องเที่ยวนั้นๆ

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2542) ได้ให้ความหมายการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (Sustainable Tourism) ว่า หมายถึง การท่องเที่ยวกลุ่มใหญ่หรือกลุ่มเล็กที่มีการจัดการอย่างดีเยี่ยม เพราะสามารถดำรงไว้ซึ่งทรัพยากรท่องเที่ยวให้มีความดึงดูดใจอย่างไม่เสื่อมคลาย และธุรกิจท่องเที่ยวมีการปรับปรุง คุณภาพให้ได้ผลกำไรอย่างเป็นธรรม โดยมีนักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมเยือนสม่ำเสมออย่างเพียงพอ แต่มีผลกระทบทางลบต่อสิ่งแวดล้อมที่สุดอย่างยืนยาว ซึ่งการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนมีลักษณะสำคัญอยู่ 6 ประการ ได้แก่ 1) เป็นการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวทุกประเภท ทุกแห่ง 2) เป็นการท่องเที่ยวที่เน้นคุณค่าและความเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละแหล่งท่องเที่ยว 3) เป็นการท่องเที่ยวที่รับผิดชอบต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม 4) เป็นการท่องเที่ยวที่ให้นักท่องเที่ยวได้รับความรู้และประสบการณ์เกี่ยวข้องกับธรรมชาติและวัฒนธรรม 5) เป็นการท่องเที่ยวที่ให้ผลตอบแทนแก่ผู้ประกอบธุรกิจท่องเที่ยวอย่างยืนยาว และ 6) เป็นการท่องเที่ยวที่ให้ผลประโยชน์ต่อชุมชนท้องถิ่น และคืนผลประโยชน์กลับสู่ทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น

นอกจากนี้ อุษาวดี พูลพิพัฒน์ (2545) กล่าวเพิ่มเติมว่า การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ควรมีลักษณะดังต่อไปนี้ คือ 1) เป็นการท่องเที่ยวที่มีความต่อเนื่อง (Continuity) หมายถึง ความต่อเนื่องของทรัพยากรธรรมชาติ และความต่อเนื่องของวัฒนธรรมซึ่งจัดเป็นทรัพยากรหลักในการท่องเที่ยว และสามารถมอบประสบการณ์นันทนาการที่ดีให้แก่นักท่องเที่ยว 2) เป็นการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ (Quality) หมายถึงการเน้นคุณภาพของสามส่วนหลัก คือ คุณภาพของสิ่งแวดล้อม คุณภาพของประสบการณ์ นันทนาการที่นักท่องเที่ยวได้รับ และคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน และ 3) เป็นการท่องเที่ยวที่มีความสมดุล (Balance) หมายถึงความสมดุลระหว่างความต้องการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ความต้องการของชุมชนท้องถิ่นและขีดความสามารถของทรัพยากร

จากวรรณกรรมปริทรรศน์ข้างต้น ในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดนิยามการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนอย่างยั่งยืนว่า หมายถึง การท่องเที่ยวที่ก่อให้เกิดการอนุรักษ์ทางสังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม การสร้างความเข้าใจของวัฒนธรรมข้ามพรมแดน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคีการท่องเที่ยวทุกภาคส่วน รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีเป็นสื่อในการให้ข้อมูลเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ ความตระหนักและความรับผิดชอบต่อสังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม เพื่อให้นักท่องเที่ยวปฏิบัติตนในฐานะเป็นนักท่องเที่ยวที่ดีและอำนวยความสะดวกในการท่องเที่ยวเพื่อเอื้อโอกาสให้เกิดการท่องเที่ยวซ้ำ ซึ่งสร้างและกระจายรายได้ในระบบการท่องเที่ยวอย่างเป็นธรรมและต่อเนื่อง (1.4 คำนิยามศัพท์)

3.2 การจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

3.2.1 หลักการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโดยมีรายละเอียดดังนี้

อุษาวดี พูลพิพัฒน์ (2545) กล่าวถึงหลักการการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนดังนี้

1. การอนุรักษ์และการใช้ทรัพยากรอย่างพอดี (Using Resource Sustainable) ทั้งในส่วนที่เป็นทรัพยากรธรรมชาติ สังคม และวัฒนธรรมเป็นสิ่งสำคัญและเน้นการทำธุรกิจในระยะยาว

2. การลดการบริโภคที่เกินความจำเป็นและการลดของเสีย (Reducing Over-consumption and Waste) จะช่วยลดค่าใช้จ่ายในการทำนุบำรุงสิ่งแวดล้อมที่ถูกทำลายในระยะยาว และเป็นการเพิ่มคุณภาพของการท่องเที่ยวด้วย

3. การรักษาและส่งเสริมความหลากหลายของทรัพยากรธรรมชาติ (Maintaining Diversity) สังคม และวัฒนธรรม จะช่วยขยายฐานของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในอนาคต

4. การประสานการพัฒนาการท่องเที่ยว (Integrating Tourism into Planning) เข้ากับกรอบแผนกลยุทธ์การพัฒนาแห่งชาติ การพัฒนาท้องถิ่น และการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม จะช่วยขยายศักยภาพการท่องเที่ยว

5. การท่องเที่ยวที่รองรับกิจกรรมในท้องถิ่น (Supporting Local Economic) โดยคำนึงถึงราคาและพัฒนาคุณค่าของสิ่งแวดล้อมไว้ ไม่เพียงแต่ทำให้เกิดการประหยัด แต่ยังป้องกันสิ่งแวดล้อมไม่ให้ถูกทำลายอีกด้วย

6. เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น (Involving Local Communities) ในด้านการจัดการผลตอบแทนของประชาชน และสิ่งแวดล้อมเพื่อช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตและการจัดการการท่องเที่ยว

7. การประสานความร่วมมือระหว่างผู้ประกอบการ ประชาชนท้องถิ่น องค์กรและสถาบันที่เกี่ยวข้อง (Consulting Stakeholders and the Public) เพื่อลดข้อขัดแย้งและร่วมแก้ปัญหา

8. เป็นการฝึกอบรมบุคลากร (Training Staff) โดยสอดแทรกแนวคิดและวิธีปฏิบัติในการพัฒนาแบบยั่งยืนแก่บุคลากรท้องถิ่นทุกๆระดับ เพื่อยกระดับการบริการการท่องเที่ยว

9. ข้อมูลข่าวสารที่สื่อให้กับนักท่องเที่ยว โดยมุ่งสร้างความเข้าใจในการเคารพต่อธรรมชาติ สังคม และวัฒนธรรมที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว (Marketing Tourism Responsibly) อีกทั้งเป็นการช่วยยกระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวอีกทางหนึ่ง

10. การวิจัยและติดตามผล (Undertaking Research) เพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพในการดำเนินงานรวมทั้งปัญหาและอุปสรรคต่างๆ เพื่อนำไปสู่แนวทางการแก้ไขที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2542 อ้างถึงใน สุธาทิพย์ เข็มน้อย, 2554) กล่าวว่าการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนมีลักษณะสำคัญ 6 ประการ ได้แก่ 1) การจัดการท่องเที่ยวระดับท้องถิ่น และระดับภูมิภาคที่ควรได้รับการส่งเสริมอย่างจริงจังและค่อยเป็นค่อยไปเพื่อเป็นหลักประกันความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนนักท่องเที่ยวและระบบสาธารณูปโภคที่มีอยู่ในพื้นที่ 2) การมีส่วนร่วมของคนในท้องถิ่น ในการตัดสินใจในโครงการต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนในพื้นที่ 3) ขอบเขตของการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ต้องเป็นไปอย่างรอบคอบ โดยให้ความสำคัญกับขีดความสามารถในการรองรับการพัฒนาการท่องเที่ยว 4) การใช้วัสดุและผลผลิตจากท้องถิ่นสำหรับการก่อสร้าง และใช้ประโยชน์จากผลผลิตต่างๆ ของคนในท้องถิ่นเพื่อเพิ่มรายได้ 5) การกระจายรายได้ควรเป็นรูปแบบที่สามารถนำรายได้สู่ชุมชนมากที่สุดเพื่อประโยชน์ระยะยาว และ 6) การจ้างงาน โดยมุ่งเสริมรูปแบบของงานที่มีความน่าสนใจและได้รับผลตอบแทนสูง

เทิดชาย ช่วยบำรุง (2552) กล่าวว่า การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน มีหลักเกณฑ์ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของชุมชน
2. ความร่วมมือของกลุ่มต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
3. การสร้างโอกาสการจ้างงานที่มีคุณภาพ
4. การกระจายผลประโยชน์จากการท่องเที่ยว

5. การใช้ทรัพยากรอย่างมีคุณค่าเกิดประโยชน์สูงสุด
6. การวางแผนระยะยาว
7. ความสมดุลระหว่างวัตถุประสงค์ด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม
8. ความสอดคล้องกันระหว่างแผนการท่องเที่ยวและแผนพัฒนาด้านต่างๆ
9. ความร่วมมือระหว่างผู้กำหนดนโยบายกับผู้ปฏิบัติ
10. การประสานความร่วมมือระหว่างแหล่งท่องเที่ยวและผู้ประกอบการ
11. การประเมินผลกระทบจากการท่องเที่ยว
12. การสร้างหลักเกณฑ์การประเมินผลกระทบ
13. การเน้นผลประโยชน์ชุมชน คุณค่าสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและวัฒนธรรม
14. การพัฒนาคน การวิจัย และหลักสูตรต่างๆ
15. การเสริมสร้างลักษณะเด่น อัตลักษณ์ของชุมชนและพื้นที่
16. การคำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับของทรัพยากร
17. การดำรงรักษามรดกทางธรรมชาติและวัฒนธรรมและการทำการตลาดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

3.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวัดความยั่งยืนในการท่องเที่ยว

Martin Mowforth and Ian Munt (2008) กล่าวว่าความยั่งยืนในการท่องเที่ยวจำแนกได้หลายแบบ เช่น ความยั่งยืนทางนิเวศวิทยา ความยั่งยืนทางด้านสังคม ความยั่งยืนทางวัฒนธรรม ความยั่งยืนทางด้านเศรษฐกิจ การวิจัย การมีส่วนร่วมของท้องถิ่น และการอนุรักษ์ โดยในแต่ละแบบมีเครื่องมือสำหรับการวัดความยั่งยืนที่แตกต่างกัน

1. การปกป้องพื้นที่ทรัพยากรทางธรรมชาติ เช่น วนอุทยานแห่งชาติ การอนุรักษ์สัตว์ป่า ระบบนิเวศ เป็นต้น

2. การกำหนดกฎกติกา กฎเกณฑ์ในการตรวจสอบ ติดตามและ การควบคุมการดำเนินการ ของภาคีการท่องเที่ยวทั้งภาครัฐ เอกชน ทั้งในระดับประเทศและนานาชาติ

3. การจัดการนักท่องเที่ยวโดยใช้เทคนิควิธีการต่างๆ เช่นการกำหนดพื้นที่เฉพาะสำหรับการพัฒนา การจัดการโลจิสติกส์ และการกำหนดราคาเป็นต้น

4. การดำเนินการจัดทำการประเมินผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม

5. การประยุกต์ใช้ แนวคิด ความสามารถในการรองรับได้ของพื้นที่ เช่น ความสามารถในการรองรับได้ของพื้นที่ด้านกายภาพ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

6. เทคนิคการมีส่วนร่วมและการให้คำปรึกษาเช่น การจัดการประชุม และการสำรวจทัศนคติของประชาชนเป็นต้น

7. การกำหนดใช้กฎกติกา กฎเกณฑ์ในการปฏิบัติตนของนักท่องเที่ยว และอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นต้น

8. การกำหนดใช้ตัวชี้วัดความยั่งยืนในแต่ละด้านเช่น ความยั่งยืนของการทรัพยากรธรรมชาติ น้ำมลภาวะ ผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นและความหลากหลายของทรัพยากรทางธรรมชาติและวัฒนธรรมเป็นต้น

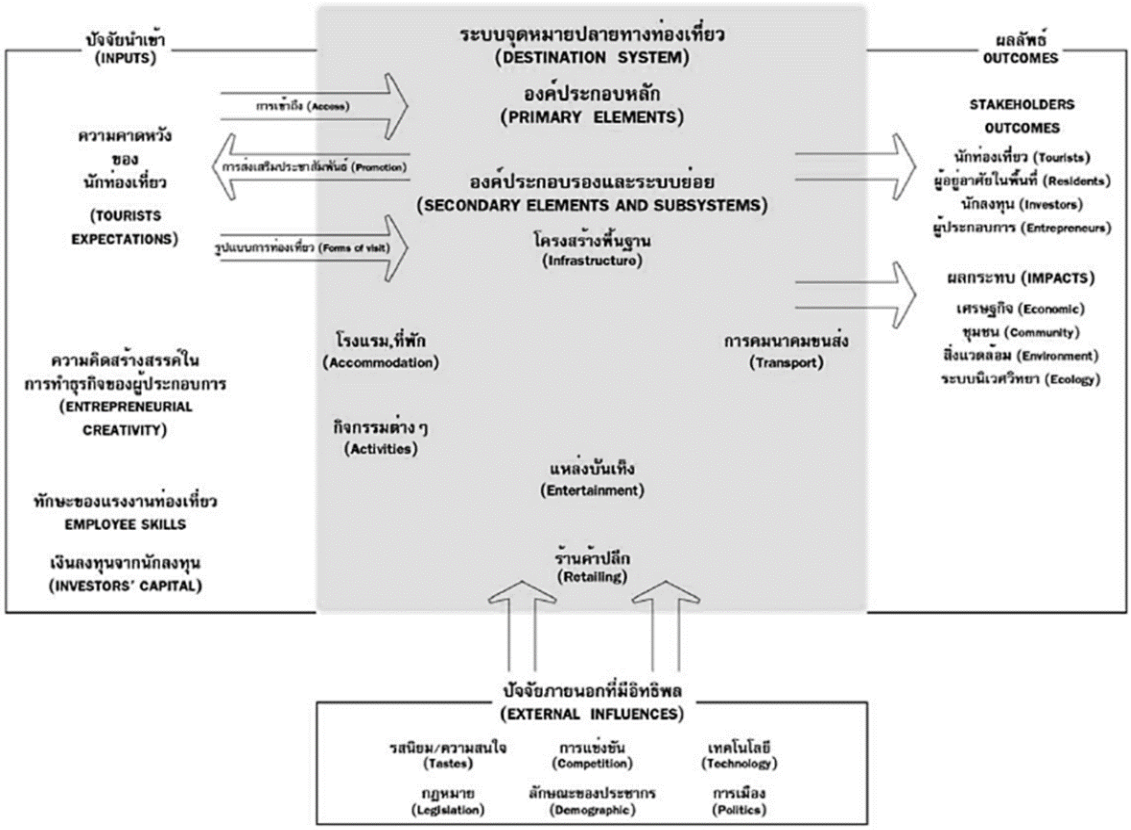
ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดใช้หลักการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนและเครื่องมือที่ใช้ในการวัดความยั่งยืนในการท่องเที่ยวจากวรรณกรรมปริทรรศน์ข้างต้น เป็นกรอบในการนำเสนอแนวทาง/แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนอย่างยั่งยืนในเส้นทาง R3A และ R3B เพื่อรองรับการเปิดประชาคมอาเซียน

ตอนที่ 4 แนวคิดการวางแผนและการจัดการจุดหมายปลายทาง/แหล่งท่องเที่ยว

4.1 ความหมายของจุดหมายปลายทาง/แหล่งท่องเที่ยว

UNWTO กล่าวว่าจุดหมายปลายทางท่องเที่ยว หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่นเป็นพื้นที่ทางกายภาพที่ผู้เยี่ยมเยือนใช้เวลาเยี่ยมเยือนเป็นเวลาอย่างน้อยหนึ่งคืน ซึ่งจุดหมายปลายทางท่องเที่ยวนั้นรวมถึงผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว เช่น การบริการสนับสนุนและสิ่งดึงดูดใจ และทรัพยากรการท่องเที่ยวภายในเวลาเดินทางท่องเที่ยวหนึ่งวันโดยมีขอบเขตทางกายภาพและการบริหารอย่างชัดเจนทั้งการจัดการ ภาพลักษณ์และการรับรู้ที่อธิบายถึงขีดความสามารถในการแข่งขันทางการตลาดจุดหมายปลายทางท่องเที่ยวท้องถิ่นมีการร่วมตัวจากภาคีการท่องเที่ยว อาศัยอยู่ และก่อตั้งเป็นจุดหมายปลายทางท่องเที่ยวในรูปแบบสถานที่ขนาดใหญ่ขึ้น

สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดระนอง (ม.ป.ป.) ได้กล่าวถึงระบบจุดหมายปลายทางท่องเที่ยวว่า การที่เมืองหรือพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งจะพัฒนาเป็นจุดหมายปลายทางท่องเที่ยวนั้น จำเป็นต้องมีระบบที่จะสามารถส่งเสริมให้จุดหมายปลายทางนั้นๆ มีการสร้างปัจจัยดึงดูด (Pull Factors) ให้มีการพัฒนาภายในตัวจุดหมายปลายทางเองและการบริหารจัดการที่ดีอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำมาซึ่งการพัฒนาอย่างยั่งยืน ในการวิจัยประเมินศักยภาพการรองรับการท่องเที่ยวจึงควรมีการดำเนินการที่คำนึงถึงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบและปัจจัยต่างๆ ในเชิงระบบ ดังรายละเอียดในภาพที่ 2.5

ภาพที่ 2.4 ระบบจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยว

ที่มา: สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดระนอง (ม.ป.ป.)

จากภาพที่ 2.5 ข้างต้นมีรายละเอียดดังนี้

1. ระบบจุดหมายปลายทาง (Destination System) ภายในเมืองหรือพื้นที่ท่องเที่ยวต้องมีองค์ประกอบสำคัญที่สามารถทำให้นักท่องเที่ยวสนใจเดินทางมายังจุดหมายปลายทางแห่งนั้นได้องค์ประกอบหลัก (Primary Elements) ได้แก่ ทรัพยากรทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม กิจกรรมของชุมชน และรองรับด้วยองค์ประกอบสนับสนุน (Secondary Elements) ได้แก่ 14 โรงแรม ที่พัก โครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคมขนส่ง กิจกรรมรูปแบบต่างๆ แหล่งบันเทิง และร้านค้าปลีกย่อย เป็นต้น

2. ปัจจัยนำเข้า (Inputs) มีปัจจัยที่สำคัญอยู่หลายปัจจัยด้วยกัน ซึ่งจะเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยว อาทิเช่น

1) ความคาดหวังของนักท่องเที่ยว (Tourist Expectations) มาจากการที่จุดหมายปลายทางมีการเข้าถึง (Access) ที่ดี คือ มีโครงข่ายเชื่อมโยงการเดินทางจากถิ่นพำนักอาศัยของนักท่องเที่ยวมายังจุดหมายปลายทางอย่างสะดวก นักท่องเที่ยวมีความต้องการเดินทางในรูปแบบต่างๆ (Forms of visits) เช่น การเดินทางเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ การเดินทางเพื่อติดต่อธุรกิจ การเดินทางเพื่อประชุมสัมมนา การเดินทางที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อทางศาสนา และสุดท้ายคือมีการส่งเสริมประชาสัมพันธ์ที่กระตุ้นการรับรู้เพื่อให้นักท่องเที่ยวให้รู้จักกับจุดหมายปลายทางนั้นๆ

2) ความคิดสร้างสรรค์ในการทำธุรกิจของผู้ประกอบการ (Entrepreneurial Creativity) เป็นปัจจัยสำคัญที่เชื่อมโยงระหว่างความคาดหวังของนักท่องเที่ยว และองค์ประกอบสนับสนุน ส่งผลให้เกิด

การพัฒนาธุรกิจ ในรูปลักษณ์ต่างๆ ที่เป็นแรงดึงดูดนักท่องเที่ยว อาทิเช่น บูติครีสอร์ท ธีมพาร์ค ร้านอาหารใต้น้ำ เป็นต้น

3) ทักษะของแรงงานท่องเที่ยว (Employee Skills) รวมถึงทักษะในการทำงาน เช่น การให้บริการ การสื่อสารกับนักท่องเที่ยว ทักษะทางเทคนิค เช่น การใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารและเผยแพร่ข้อมูล การจัดสื่อแสดงข้อมูล และทักษะการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวทั้งจากภาครัฐและเอกชน

4) เงินลงทุนจากนักลงทุน (Investors Capital) การกระตุ้นการลงทุนในพื้นที่เป็นปัจจัยซึ่งก่อให้เกิดการพัฒนาในระดับต่างๆ การสนับสนุนนโยบายการลงทุนของภาครัฐมีส่วนในการสนับสนุนการเข้ามาลงทุนจากภาคเอกชนในพื้นที่เป็นอย่างมาก

3. ผลลัพธ์ที่เกิดจากการพัฒนา (Outcomes) จากองค์ประกอบของจุดหมายปลายทางผนวกกับปัจจัยนำเข้าจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อพื้นที่และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในด้านต่างๆ

1) ผลต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders Outcomes) ได้แก่ ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวผู้อยู่อาศัยในพื้นที่ นักลงทุน ผู้ประกอบการ

2) ผลกระทบต่อพื้นที่ (Impacts) อาทิเช่น ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ สังคม ชุมชนสิ่งแวดล้อม ระบบนิเวศวิทยา เป็นต้น

4. ปัจจัยภายนอกที่มีอิทธิพลต่อพื้นที่ (External Influence) ได้แก่ รสนิยม ความสนใจของนักท่องเที่ยว การแข่งขันจากเมืองท่องเที่ยวหรือจุดหมายปลายทางอื่นๆ เทคโนโลยี กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน ลักษณะของประชากร และสถานการณ์ทางการเมืองศักยภาพของจุดหมายปลายทางและประสิทธิภาพในการบริหารจัดการนั้น สามารถนำมาประเมินได้จากการวิจัยผลลัพธ์ที่เกิดจากการพัฒนา (Outcomes) ที่กล่าวมาในเบื้องต้น การเปลี่ยนแปลงใดๆ ที่เกิดขึ้นต่อปัจจัยนำเข้าและปัจจัยภายนอกจะส่งผลต่อระดับการเติบโตของทิศทางการพัฒนาจุดหมายปลายทางนั้นๆ

4.2 หลักการวางแผนและการจัดการจุดหมายปลายทาง/แหล่งท่องเที่ยว

4.2.1 การวางแผนจุดหมายปลายทาง/แหล่งท่องเที่ยว (Destination Planning)

การท่องเที่ยวจะสามารถพัฒนาได้โดยมีการวางแผนหรือไม่มีการวางแผน อย่างไรก็ตาม การพัฒนาอย่างยั่งยืนของจุดหมายปลายทางขึ้นอยู่กับว่าประเภทและขนาดของการท่องเที่ยวที่ทำให้เหมาะสมที่สุดสำหรับจุดหมายปลายทาง การจัดการจุดหมายปลายทางที่มีประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับขั้นตอนการวางแผนซ้ำและมีความต่อเนื่องที่บูรณาการการท่องเที่ยวกับความปรารถนาด้านสังคม เศรษฐกิจ และสภาพแวดล้อมของชุมชน การวางแผนแหล่งท่องเที่ยวเป็นพื้นที่ที่ดึงดูดงานวิจัยและการวิเคราะห์ที่สำคัญ สรุปส่วนย่อยของการวางแผนจุดหมายปลายทางดังต่อไปนี้ 1) การวิเคราะห์สถานการณ์ (Situation Analysis) 2) กระบวนการวางแผน (Planning Process) และ 3) การทำงานอย่างต่อเนื่อง (Ongoing Engagement) (Sustainable Tourism Online, 2010)

1. การวิเคราะห์สถานการณ์ ครอบคลุมเกี่ยวกับ ความปรารถนาของชุมชนและค่านิยม ตลาดของผู้เข้าชมในปัจจุบัน ตลาดเป้าหมายในอนาคตที่ต้องการ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมการทำงาน การวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์และประสบการณ์ การวัดมูลค่าของการท่องเที่ยว การคาดการณ์การเยี่ยมเยือนในอนาคต ผลกระทบต่อทรัพยากรที่มีอยู่และอนาคตของการท่องเที่ยว วิสัยทัศน์สำหรับการท่องเที่ยว ปัญหา ความท้า

ทาย และโอกาสที่สำคัญ ทุนมนุษย์และทุนทางการเงิน สภาพแวดล้อมการวางแผนและตามกฎหมาย การจัดตำแหน่งของการวางแผนเชิงกลยุทธ์ และบทเรียนที่ได้เรียนรู้จากสถานที่ท่องเที่ยวอื่น

2. กระบวนการวางแผนควรคำนึงถึง ผู้นำที่แข็งแกร่ง การพัฒนาของกระบวนการการทำงานของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ครอบคลุม วิสัยทัศน์ของผู้มีส่วนได้เสียที่ใช้ร่วมกัน การพัฒนาของเอกสารการวางแผนเชิงกลยุทธ์ แผนกลยุทธ์ระยะยาว แผนวิจัย แผนบริหารความเสี่ยง แผนกลยุทธ์การตลาด และแผนเทศกาลและวันสำคัญ อีกทั้ง การจัดการการท่องเที่ยวท้องถิ่นอย่างยั่งยืนที่ประสบความสำเร็จมีลักษณะ ได้แก่ กระบวนวางแผนและการจัดการที่ชัดเจน ข้อมูลที่เชื่อถือได้ แนวทางการบริหารจัดการการปรับตัว การจัดการและการเข้าถึงข้อมูล การส่งเสริมการทำงานร่วมกัน การแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์ กลยุทธ์การสื่อสารที่ดี นอกจากนี้ บุษบา สิทธิการ (2557) ให้ความเห็นว่าการวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบควรมีขั้นตอนการดำเนินการคือ 1) การเตรียมการวิจัย 2) การกำหนดวัตถุประสงค์ และเป้าหมายการพัฒนาการท่องเที่ยว 3) การสำรวจทุกองค์ประกอบของการท่องเที่ยว และตลาดการท่องเที่ยวเพื่อประเมินศักยภาพ และความพร้อมในการพัฒนาการท่องเที่ยว 4) การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมมา 5) การกำหนด นโยบายและแผน และ 6) การปฏิบัติตามแผนและการตรวจสอบตามแผน

3. การทำงานของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ประสบความสำเร็จอย่างต่อเนื่องควรมีการชี้เฉพาะเจาะจงการจัดสรรเงินทุน การวัดความสำเร็จและฉลองชัยชนะ ผู้นำที่แข็งแกร่ง และข้อตกลงของหุ้นส่วน

4.2.2 การจัดการจุดหมายปลายทาง/แหล่งท่องเที่ยว

การจัดการจุดหมายปลายทางที่มีประสิทธิภาพมองถึงทิศทางเชิงกลยุทธ์สำหรับการพัฒนาในอนาคต การตลาด และการบริหารจัดการของการท่องเที่ยวที่ซึ่งการตัดสินใจขึ้นอยู่กับการประเมินความรู้ที่ดีที่สุด การวางแผนจุดหมายปลายทางในระยะสั้นที่มีประสิทธิภาพควร

1. เป็นกระบวนการทำงานร่วมกันเพื่อให้แน่ใจว่าการทำงาน การมีส่วนร่วม และความมุ่งมั่นของผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องทั้งหมด

2. เป็นวิธีการประสานงานที่มีการจัดการบนพื้นฐานของกระบวนการและกรอบการทำงานที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน

3. ขึ้นอยู่กับความเข้าใจในสภาพแวดล้อมการดำเนินงานภายในและภายนอกที่มีอยู่ของจุดหมายปลายทาง

4. จะอยู่บนพื้นฐานของความเข้าใจเสียงของการคาดการณ์อุปทานและความต้องการการท่องเที่ยว สำหรับจุดหมายปลายทาง

5. พิจารณาข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งหมดรวมทั้งการวิจัยตลาด คุณค่าผู้มีส่วนได้เสีย สภาพแวดล้อมที่มีการวางแผน รวมทั้งทรัพยากรและสินทรัพย์ที่มีอยู่

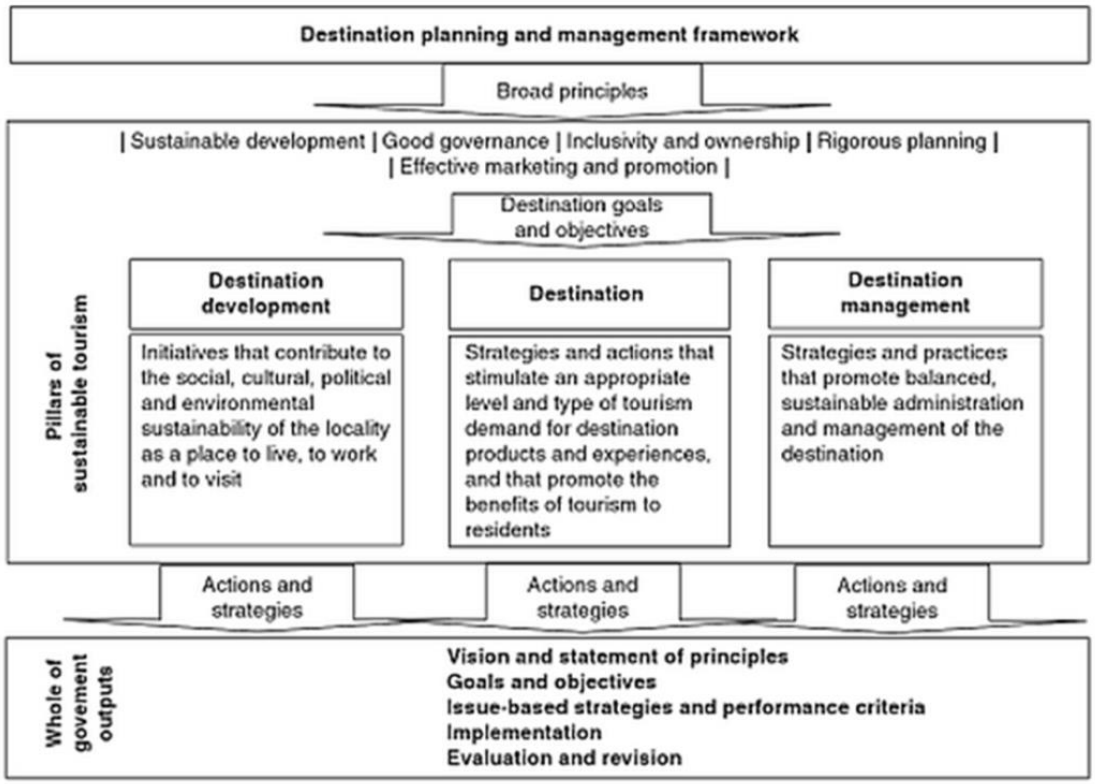
6. พัฒนาทิศทางเชิงกลยุทธ์ที่ชัดเจนและได้รับการยอมรับสำหรับจุดหมายปลายทางที่รวมถึงวิสัยทัศน์การท่องเที่ยว เป้าหมาย กลยุทธ์และการดำเนินงาน ตราสินค้าและการวางตำแหน่ง บทบาทและความรับผิดชอบ กระบวนการการจัดการอย่างต่อเนื่องและมาตรการการปฏิบัติงาน

7. ส่งผลให้เกิดการพัฒนาของการวางแผนที่สำคัญและเอกสารเชิงกลยุทธ์ซึ่งรวมถึงแผนการสำหรับการจัดการจุดหมายปลายทาง การวิจัยอย่างต่อเนื่องการตลาดเชิงกลยุทธ์การระบุและการจัดการความเสี่ยง

8. นำมาใช้เพื่อแจ้งให้ทุกขั้นตอนของการจัดการจุดหมายปลายทางที่รวมถึง “การดำเนินงาน” และ“การปฏิบัติการในด้านจุดหมายปลายทาง”

9. เป็นกระบวนการหรือวงจรที่ต่อเนื่องที่ซึ่งแผนและกลยุทธ์ได้รับการทบทวนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้แน่ใจในความสัมพันธ์ภายในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง

นอกจากนี้ Wang and Pizam (2011) ได้นำเสนอเกี่ยวกับโครงสร้างการการวางแผนและจัดการจุดหมายปลายทางโดยกระบวนการดังกล่าวสามารถนำไปสู่การวางแผนและการจัดการที่เหมาะสมได้อย่างยั่งยืน

ภาพที่ 2.5 โครงสร้างการวางแผนและการจัดการจุดหมายปลายทาง

ที่มา: Wang and Pizam (2011)

ทั้งนี้ในการจัดการจุดหมายปลายทาง/แหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืนนั้นควรให้ความสำคัญต่อความสามารถในการรองรับของพื้นที่ (carrying capacity, CC) ซึ่งหมายถึง ระดับความสามารถในการรองรับการเจริญเติบโตหรือการทนต่อการเปลี่ยนแปลงในระดับที่สิ่งแวดล้อมยังสามารถคงอยู่หรือดำเนินอยู่ได้อย่างปกติและปราศจากผลกระทบที่ไม่พึงประสงค์ที่ก่อให้เกิดความเสียหายหรือความเสี่ยงต่อสวัสดิภาพ สุขภาพ พลานามัย สิ่งแวดล้อมและองค์ประกอบของระบบนิเวศน์ (Schneider et.al, 1978:1) หากเกินกว่านี้สิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศน์จะได้รับผลกระทบกระเทือนและอาจถูกทำลายลงจนไม่อาจฟื้นกลับสู่สภาพเดิมได้อีก ทั้งนี้ โดยพิจารณาจากปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบและโครงสร้างของแต่ละระบบนิเวศเป็นบรรทัดฐานความสามารถในการรองรับเป็นแนวคิดที่สื่อให้ทราบว่าระบบนิเวศหนึ่งๆนั้น มีระดับหรือขีดความสามารถทนทานต่อการพัฒนาหรือถูกกระทำแค่ไหน และอย่างไรความสามารถในการรองรับ จำแนกได้ 4 ลักษณะ ดังนี้

1. ความสามารถในการรองรับด้านเศรษฐกิจ (Economic Carrying Capacity) พิจารณาความสามารถในการรองรับของพื้นที่ ว่าควรใช้พื้นที่ในระดับความเข้มข้นเท่าใด จึงจะให้ผลประโยชน์สูงสุดด้านเศรษฐกิจ เช่น จำนวนแรงงานจากภายนอกต่อจำนวนแรงงานใน เป็นต้น

2. ความสามารถในการรองรับด้านกายภาพ (Physical Carrying Capacity) เป็น ขีดจำกัดที่กำหนดได้ค่อนข้างชัดเจนมากกว่าการพิจารณาในแง่อื่นๆ เช่น ขนาดของพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว ซึ่งมีอยู่แน่นอนตายตัว ย่อมเป็นตัวกำหนดว่าจะสามารถสร้างอาคารหรือสิ่งก่อสร้างได้จำนวนมากน้อย เพียงใด เช่น ระยะทางและเวลาเฉลี่ยจนถึงปลายทางต่อนักท่องเที่ยว จำนวนประชากรต่อพื้นที่ เป็นต้น

3. ความสามารถในการรองรับด้านนิเวศวิทยา (Ecological Carrying Capacity) คือ ระดับการใช้ประโยชน์สูงสุดของพื้นที่ที่ระบบนิเวศจะแบกรับได้ ก่อน สภาพแวดล้อมจะเสื่อมโทรมลงจนยากที่จะแก้ไขให้กลับคืนสู่สภาวะเดิมที่เคยเป็น เช่น อัตราส่วนของปริมาณน้ำเสียในฤดูการท่องเที่ยวต่อความสามารถในการรองรับของ ระบบบำบัดน้ำเสีย ปริมาณการเกิดขยะต่อความสามารถในการจัดเก็บและรวบรวมขยะ ค่าเฉลี่ยของระดับเสียงต่อวันที่เกินมาตรฐานมลพิษทางเสียงในช่วงฤดูการท่องเที่ยว

4. ความสามารถในการรองรับทางความรู้สึก (Perceptual Carrying Capacity) พิจารณาขีดความสามารถในการรองรับทางความรู้สึกจะวัดจากความพึงพอใจของผู้ที่มาใช้บริการในสถานที่นั้นๆ เป็นตัวกำหนด เช่น จำนวนเรื่องร้องเรียน เป็นต้น

ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดใช้หลักการวางแผนและการจัดการจุดหมายปลายทาง/แหล่งท่องเที่ยวจากวรรณกรรมปริทรรศน์ข้างต้น เป็นกรอบในการวิเคราะห์สถานการณ์การท่องเที่ยว ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวและการนำเสนอแนวทาง/แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนอย่างยั่งยืนในเส้นทาง R3A และ R3B เพื่อรองรับการเปิดประชาคมอาเซียน

ตอนที่ 5 เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเรื่อง ศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A และ R3B เพื่อรองรับประชาคมอาเซียน จำแนกออกเป็นเรื่องเกี่ยวกับการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ศักยภาพ/ความพร้อม รูปแบบการท่องเที่ยว ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว โดยมีรายละเอียดดังนี้

5.1 การท่องเที่ยวข้ามพรมแดน

Inna Shapoval (2014) ทำการวิจัยเรื่อง RUSSIAN CROSS-BORDER SHOPPING TOURISM IN ROVANIEMIนำเสนอเกี่ยวกับ ข้อมูลความจำเป็นและความต้องการของลูกค้าของรัสเซียใน Rovaniemi เพื่อพัฒนาและปรับปรุงบริการเพื่อจับจ่ายใช้สอยสำหรับพื้นที่ในตัวเมือง โดยคำนึงถึงความปรารถนาและความคาดหวังของลูกค้าที่รายการข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนาบริการที่ได้รับการตรวจสอบและวิเคราะห์

สุเทพ พันประสิทธิ์ (2546) กลยุทธ์การจัดการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดชายแดนไทยและกัมพูชา : กรณีศึกษาจังหวัดสระแก้ว บุรีรัมย์ สุรินทร์ และศรีสะเกษ สรุปผลการวิจัยว่า ขอเสนอเชิงกลยุทธ์ คือ 1) กลยุทธ์การเชื่อมสระแกว ศรีสะเกษ สุรินทร์ โยงกับเมืองเสียมราฐ ด้านการค้าชายแดน เพื่อการส่งสินค้าไป

ตลาดประเทศกัมพูชา และการเชื่อมโยงการทองเที่ยวกับกลุ่มโบราณสถาน นครวัด นครธม 2) กลยุทธ์การพัฒนา ศักยภาพด้านบริการและแรงดึงดูดของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัด เสริมความน่าสนใจของแหล่งวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น การจัดแสดงสีเสียง การทองเที่ยวสร้างเสริมความรู ประวัติศาสตร์โบราณคดี ธรรมชาติวิทยา เชิงนิเวศ เชิงเกษตร เชิงสุขภาพการกีฬารวมทั้งการสร้างมูลค่าเพิ่มด้วยแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้นทางด้านนันทนาการ 3) กลยุทธ์ การยกระดับมาตรฐานสิ่งอำนวยความสะดวกด้วยการพัฒนาบุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว 4) กลยุทธ์การสร้างกิจกรรมส่งเสริมการตลาดประชาสัมพันธ์กิจกรรมเดน การสร้าง Brand ของภูมิภาค และจังหวัด 5) กลยุทธ์การพัฒนาการทองเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของภาคเอกชน และท้องถิ่น มีการร่วมกันของการทองเที่ยว วัฒนธรรมประเพณี และหนึ่งผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบล 6) กลยุทธ์การพัฒนาความพร้อมของประเทศเพื่อนบ้านในด้านโครงสร้างพื้นฐาน และเงินช่วยเหลือในโครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว 7) การเปิดประตูอุตสาหกรรมท่องเที่ยวสูอินโดจีน สร้างความเชื่อมโยงทั้งการค้า การลงทุน และการทองเที่ยวของประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้านมากขึ้น 8) กลยุทธ์การรณรงค์ท่องเที่ยวทางรถยนต์ เพื่อขยายตลาดการทองเที่ยวของกลุ่มนักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวอิสระ

5.2 การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

สุรีย์พร ธรรมิกพงษ์, พวงผกา แก้วกรม และสุรางค์รัตน์ พันแสง (2553) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติในจังหวัดเพชรบูรณ์อย่างยั่งยืนสรุปผลการวิจัยว่า สภาพปัจจุบันของการจัดการสภาพแวดล้อมในอุทยานแห่งชาติเขาค้อ (น้ำตกธารทิพย์) อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ มีลักษณะการจัดการด้านการท่องเที่ยวธรรมชาติประเภทน้ำตกที่มีการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว ในระดับดีมาก โดยการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติ (น้ำตกธารทิพย์) ได้รับการดูแลภายใต้อุทยานแห่งชาติชุมชนสามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนาบริเวณรอบอุทยานโดยส่งเสริมทางด้านการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว พบปัญหาที่ควรดำเนินการเร่งด่วน คือ 1) ควรจัดทำป้ายแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว 2) จัดทำแผ่นพับประชาสัมพันธ์ และ 3) จัดทำวารสารและนำผลการวิจัยไปสู่ภาคปฏิบัติเพื่อให้เกิดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ส่วนนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวในชุมชนก่อนและหลังการใช้ชุดการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5.3 ศักยภาพ/ความพร้อมทางการท่องเที่ยว

ประกอบศิริ ภักดีพินิจ และกรรณิกา พิมลศรี (2554) ทำการวิจัยเรื่อง การวิจัยศักยภาพทางการท่องเที่ยวเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองชายแดนภูซางอย่างยั่งยืนสรุปผลการวิจัยว่าการกำหนดวิสัยทัศน์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองชายแดนภูซาง พ.ศ. 2553-2557 “ภูซาง: เมืองแห่งความสุขประตูสู่อารยธรรมอินจีน” หรือ “Phuzang: Wellness Border Town” มีกลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยว 4 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาจุดแข็งของทรัพยากรการท่องเที่ยวให้โดดเด่น ชัดเจน 2) การพัฒนาภาคธุรกิจการบริการและการท่องเที่ยวเชิงรุก 3) การส่งเสริมตลาดการท่องเที่ยวเชิงรุก และ 4) การปรับเปลี่ยนภายในระบบบริหารจัดการการท่องเที่ยว

เศกสรรค์ ยงวณิชย์ และคณะ(2550) ทำการวิจัยเรื่อง การวิจัยศักยภาพพื้นที่เพื่อพัฒนายุทธศาสตร์การท่องเที่ยวชายแดนไทย-สปป.ลาว กรณีศึกษา จังหวัดหนองคายและนครหลวงเวียงจันทน์สรุปผลการวิจัยว่าศักยภาพอุปทานการท่องเที่ยวชายแดนไทย-สปป.ลาว ในการให้บริการทางการท่องเที่ยว ณ เขตพื้นที่ดังกล่าวในอยู่ในระดับสูง ซึ่งในการพัฒนาการท่องเที่ยวที่สร้างความพึงพอใจให้กับนักท่องเที่ยวควรคำนึงถึงปัจจัยต่างๆ

ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินในเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว ได้แก่ ความปลอดภัย โครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก การคมนาคม พิธีการเข้าเมืองและบริการข่าวสาร ที่พัก ร้านอาหาร สินค้าที่ระลึก อีกทั้งควรมีการร่วมจัดทำนโยบายการท่องเที่ยวให้เป็นรูปธรรมโดยอาจดำเนินการจัดการท่องเที่ยวในรูปแบบเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์และวัฒนธรรมท้องถิ่น จากผลการวิจัยได้มีการกำหนดแผนกลยุทธ์การท่องเที่ยวแบบบูรณาการ พื้นที่จังหวัดหนองคายและนครหลวงเวียงจันทน์ โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยว ได้แก่ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพื่อเชื่อมโยงการท่องเที่ยว 2 ประเทศ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และการบริหารจัดการการท่องเที่ยว

ปาริฉัตร สิงห์ศักดิ์ตระกูล และพัชรินทร์ เสริมการดี (2556) ทำการวิจัยเรื่อง การวิจัยศักยภาพและแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนบ้านทุ่งมะปรัง อำเภอควนโดนและบ้านโตนปาหนัน อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล นำเสนอเกี่ยวกับ กลยุทธ์ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวไทยของจังหวัดชายแดนไทยและกัมพูชา และนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ในการกำหนดวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและรูปแบบการท่องเที่ยว เพื่อให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางของการท่องเที่ยวแห่งเอเชีย

จริญญา ณพิกุล และวารัชต์ มัธยมบุรุษ (2555) ทำการวิจัยเรื่อง การวิจัยศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย นำเสนอเกี่ยวกับ จังหวัดเชียงรายมีศักยภาพในด้านกายภาพ ด้านการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจและสังคม ด้านวัฒนธรรม ด้านธรรมชาติ และ ด้านการบริหารและการจัดการ จากการวิเคราะห์ด้านศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวนั้น สามารถกำหนดแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงราย คือพัฒนาถนนหรือเส้นทางการคมนาคมให้เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างสะดวกสบายและสามารถเดินทางท่องเที่ยวได้ทุกฤดูกาล อนุรักษ์ความสมบูรณ์ของสภาพธรรมชาติหรือการคงรักษาสภาพดั้งเดิม เพื่อให้เกิดคุณค่าและนำไปใช้ประโยชน์ในการวิจัย ไม่ทำลายความสวยงามของธรรมชาติ มีอุปกรณ์รองรับของปริมาณขยะที่เพียงพอ และออกแบบให้กลมกลืนกับสภาพแวดล้อม ควรมีการจัดการด้านคุณภาพอากาศ และไม่สร้างความรำคาญในแหล่งท่องเที่ยว สร้างความพึงพอใจในคุณค่าเชิงการท่องเที่ยว รักษาความงดงามด้านศิลปวัฒนธรรม และประวัติความเป็นมาทางด้านประวัติศาสตร์ ประเพณี วัฒนธรรม สร้างความมีเอกลักษณ์เฉพาะตนของแหล่งท่องเที่ยว ดูแลให้ความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว และมีเจ้าหน้าดูแลนักท่องเที่ยวอย่างทั่วถึง จัดเตรียมเอกสารเผยแพร่ที่กล่าวถึงการอนุรักษ์และรักษาแหล่งท่องเที่ยว การมีศูนย์บริการนักท่องเที่ยว เพื่อให้ข้อมูลในการท่องเที่ยวที่ถูกต้องแก่นักท่องเที่ยว

วงศ์ธีรา สุวรรณิน และคณะ (2557)ทำการวิจัยเรื่องการวิจัยศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของวัดในจังหวัดปทุมธานี นำเสนอเกี่ยวกับ ศักยภาพการท่องเที่ยวในด้านโบราณสถานและโบราณวัตถุมีหลายวัดที่มีพระพุทธรูปเก่าแก่สมัยสุโขทัยและพระนครศรีอยุธยา ส่วนอุโบสถ และเจดีย์มีลักษณะเหมือนเจดีย์ชะเวดากอง โบราณสถานเป็นสถาปัตยกรรมของมอญส่วนใหญ่ สิ่งอำนวยความสะดวกด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการที่อยู่ในระดับปานกลาง วัดส่วนใหญ่มีภูมิทัศน์ที่สวยงามและมีพื้นที่โล่งกว้าง ส่วนทรัพยากรด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและประเพณี สำหรับส่วนที่ต้องปรับปรุง คือ จุดประชาสัมพันธ์ยังมีน้อยทั้งบริเวณนอกวัดและในวัด สำหรับเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเลือกจากวัดที่ใกล้เคียงกันและอยู่บนเส้นทางคมนาคมที่เชื่อมโยงกันพร้อมทั้งพิจารณาสถานที่แวะรับประทานอาหารกลางวัน และเดินทางกลับให้เป็นวงจร ทำให้สามารถจัดทำแผนที่เส้นทางการท่องเที่ยวได้สองเส้นทาง เส้นทางแรกมี 6 วัด และเส้นทางที่สองมี 5 วัด

จากวรรณกรรมปริทรรศน์ข้างต้น การวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้ผลการวิจัยเป็นกรอบในการกำหนดตัวแปรที่ใช้ในการประเมินศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวในพื้นที่ศึกษา ในประเด็น สิ่งอำนวยความสะดวก การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว พิธีการเข้าเมือง การบริการข่าวสาร ที่พัก ร้านอาหาร สินค้าที่ระลึก ความปลอดภัย

และนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยว เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้มาวิเคราะห์ สังเคราะห์เพื่อนำเสนอแนวทาง/แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนอย่างยั่งยืนในเส้นทาง R3A และ R3B เพื่อรองรับการเปิดประชาคมอาเซียน

5.4 รูปแบบการท่องเที่ยว

วีระศักดิ์ กราปัญจะ (2554) ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่ป่าชุมชนบ้านอ่าวท่าเลน–บ้านท่าพรุ ตำบลเขาทอง อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่สรุปผลการวิจัยพบว่า 1) ป่าชุมชนบ้านอ่าวท่าเลน - บ้านท่าพรุ ตำบลเขาทอง อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ มีศักยภาพเหมาะสมต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแต่ขาดการมีส่วนร่วมของชุมชน 2) การกำหนดหลักเกณฑ์ กฎ กติกา ควรให้ชุมชนมีส่วนร่วมตั้งแต่ระดับหมู่บ้าน ตำบล และออกเป็นข้อบัญญัติตำบล เพื่อบังคับใช้ให้ครอบคลุมทุกด้าน 3) การบริหารจัดการป่าชุมชนควรบริหารจัดการในรูปแบบคณะกรรมการป่าชุมชน โดยมีผู้แทนของหมู่บ้าน เป็นคณะกรรมการป่าชุมชน 4) รูปแบบกิจกรรม ควรเกี่ยวเนื่องประเพณีท้องถิ่นหรือการประกอบอาชีพของชุมชน การพัฒนาควรพัฒนาในด้านการจัดการการท่องเที่ยว ด้านความรู้ในท้องถิ่น ด้านเครือข่ายการท่องเที่ยว ด้านการประชาสัมพันธ์และด้านความปลอดภัยและสิ่งอำนวยความสะดวก และ 5) ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ ชุมชนขาดการมีส่วนร่วม ควรส่งเสริมให้ความรู้ด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและการจัดการป่าชุมชน

อรุณศรี อื้อศรีวงศ์ (2551) ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตำบลห้วยแร้ง จังหวัดตราดสรุปผลการวิจัยว่า ผลของการวางแผนการดำเนินงานพัฒนาการท่องเที่ยวของผู้มีส่วนร่วมทำให้สามารถพัฒนาเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศขึ้นในชุมชน อันประกอบด้วยกิจกรรมการท่องเที่ยวในลำคลองห้วยแร้งที่มีความยาวเป็นระยะ 7 กิโลเมตร การเที่ยวสวนผลไม้ การตกกุ้งหลวง ข้าวห่อกาบหมากและขนมจากจากภูมิปัญญาท้องถิ่น และที่พักแบบโฮมสเตย์ การวางแผนดำเนินงานอย่างมีส่วนร่วมไม่เพียงช่วยให้ชุมชนสามารถจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้ แต่ยังทำให้เกิดโครงการพัฒนาที่ยั่งยืนอื่นๆ ในชุมชน เช่น ผลผลิตแปรรูปมังคุด การนวดบำบัด การฟื้นฟูวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่นในการปลูกข้าว การละเล่นกลองยาวและเพลงรำพา และยังทำให้เกิดการดำเนินการธุรกิจการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเปลือกผลไม้เป็นสบู่ เครื่องสำอาง และจากวัสดุพืชเป็นยากันยุงและยาดม เป้าหมายในการวิจัยนี้เป็นการนำเสนอแนวความคิดและกรอบในการวางแผนการดำเนินงานและการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชน

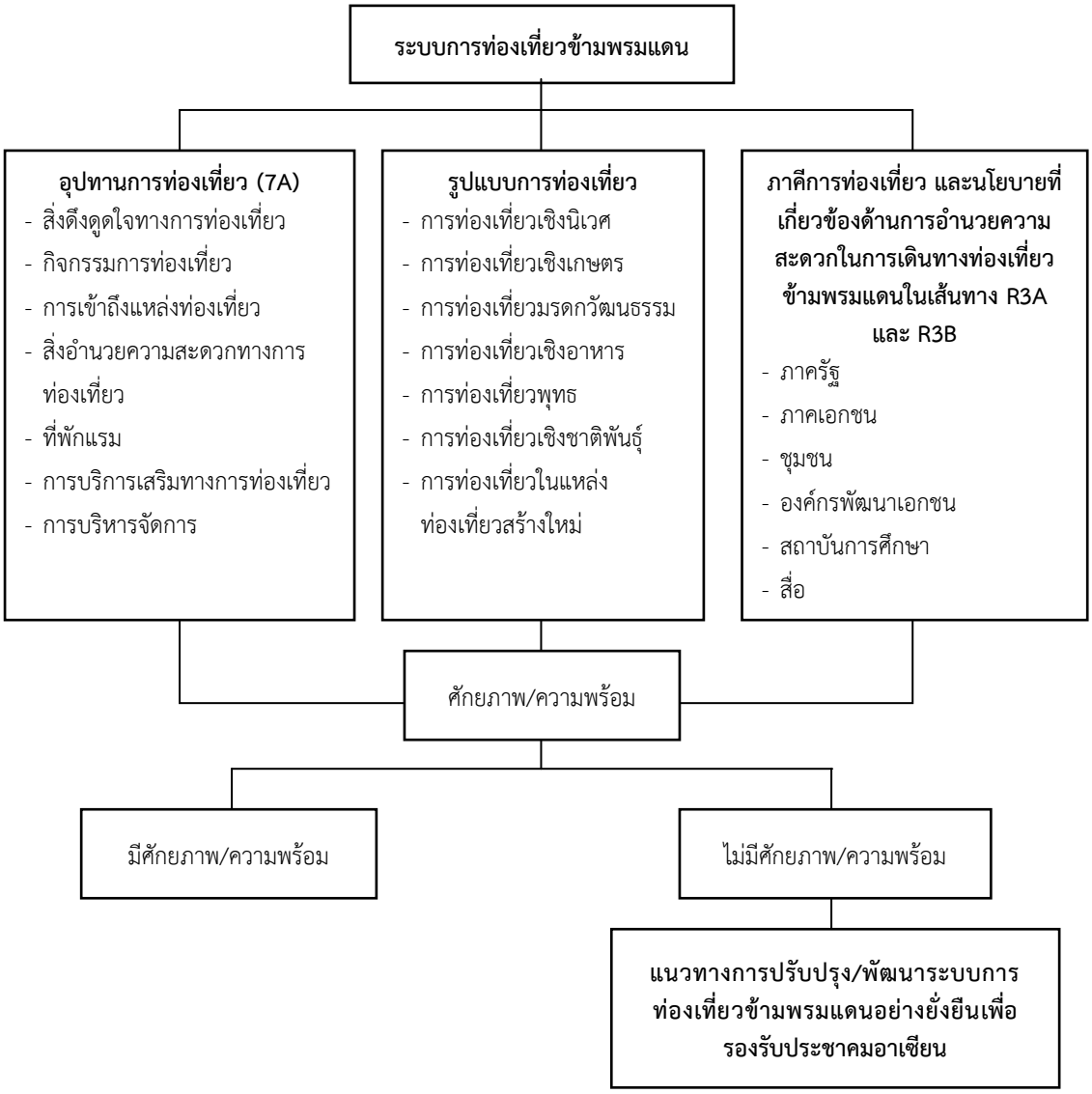
สุดารัตน์ แสงจำนง (2553) ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนารูปแบบแหล่งท่องเที่ยวตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กรณีศูนย์อนุรักษ์ป่าชายเลนคลองโคน จ.สมุทรสงคราม สรุปผลการวิจัยว่า ศูนย์อนุรักษ์ป่าชายเลนคลองโคนมีศักยภาพและคุณภาพสูงในทุกด้าน โดยมีคะแนนรวมในระดับดีเยี่ยมโดยเฉพาะในองค์ประกอบด้านศักยภาพในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งจะว่าด้วยเรื่องการดึงดูดใจทางการท่องเที่ยวอันเป็นกุญแจสำคัญสำหรับแหล่งท่องเที่ยวในการสร้างความยั่งยืนให้กับชุมชน การวิจัยได้เสนอแนะแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวครอบคลุมประเด็นที่เป็นจุดอ่อนในแหล่งท่องเที่ยว และจากนั้นนำแนวทางที่ได้เสนอแนะผู้ที่เกี่ยวข้องได้แก่ สำนักงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และหัวหน้าชุดวิจัยเพื่อร่วมกันพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

5.5 ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2549) ทำการวิจัยเรื่อง การวิจัยเพื่อวางยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเชื่อมโยงจังหวัดอุบลราชธานี ประเทศไทย ผ่านช่องเม็กไปยังแขวงจำปาสัก สปป.ลาว นำเสนอเกี่ยวกับประเด็น

ที่ว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในประเทศลาวควรเน้นความเป็นธรรมชาติของสถานที่ท่องเที่ยว และควรปรับปรุงในส่วนของสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวก ในขณะเดียวกันการท่องเที่ยวประเทศไทยควรเน้นเรื่องวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น อาหาร การสร้างเสริมสินค้าประจำจังหวัด โดยพัฒนาศักยภาพด้านผลิตภัณฑ์และการส่งเสริมทางการตลาด นอกจากนี้สิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาท่องเที่ยวทั้งสองประเทศ ได้แก่ อัธยาศัยของคนภายในประเทศ วัฒนธรรมประเพณีโดยเน้นธุรกิจการท่องเที่ยวแบบใหม่ เช่น การท่องเที่ยวในรูปแบบโฮมสเตย์โดยเน้นการวิจัยวัฒนธรรมของทั้งสองประเทศเพื่อสร้างกลุ่มลูกค้าใหม่กอปรกับการเพิ่มความหลากหลายในการท่องเที่ยวให้มากขึ้นรวมทั้งเน้นความเป็นชาติพันธุ์ของชนชาติไทยและลาว นอกจากนี้ควรมีการส่งเสริมความร่วมมือกันระหว่างภาคีที่เกี่ยวข้องในการอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยว อีกทั้งรัฐบาลของทั้งสองประเทศควรส่งเสริมและร่วมมือกันในข้อตกลงเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวในระดับอนุภูมิภาคและทวิภาคระหว่างสองประเทศทั้งในด้านการเพิ่มความสะดวกในการข้ามพรมแดน การสนับสนุนการคมนาคมเพื่อเชื่อมโยงเส้นทางสู่อินโดจีน และการสนับสนุนการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

จากวรรณกรรมปริทรรศน์ข้างต้นพบว่าในการจัดการการท่องเที่ยวที่ประสบความสำเร็จจำเป็นต้องมีระบบที่จะสามารถส่งเสริมให้แหล่งท่องเที่ยวเป้าหมาย มีการสร้างปัจจัยดึงดูด ให้มีการพัฒนาภายในตัวแหล่งท่องเที่ยวเองและการบริหารจัดการที่ดีอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนทั้งนี้ ในการวิจัยประเมินศักยภาพการรองรับการท่องเที่ยวจึงควรมีการดำเนินการที่คำนึงถึงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ และปัจจัยต่างๆ ในเชิงระบบ โดยองค์ประกอบหลักได้แก่ ทรัพยากรทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม กิจกรรมของชุมชน และรองรับด้วยองค์ประกอบสนับสนุน ได้แก่ ที่พัก โครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคมขนส่ง กิจกรรมรูปแบบต่างๆ แหล่งบันเทิงและร้านค้าปลีก นอกจากนี้ การเข้าถึงหรือการมีโครงข่ายเชื่อมโยงการเดินทางในเส้นทางท่องเที่ยวที่สะดวกและปลอดภัย รวมทั้งความหลากหลายในรูปแบบการท่องเที่ยว ความคิดสร้างสรรค์ในการทำธุรกิจของผู้ประกอบการ คุณภาพการบริการและการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีในการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว และทักษะการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวทั้งจากภาครัฐและเอกชนเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จในการจัดการการท่องเที่ยวที่ตอบสนองความคาดหวังของนักท่องเที่ยวซึ่งส่งผลต่อระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้จึงนำแนวคิดดังกล่าวมาเป็นกรอบในการวิจัยและกำหนดตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยโดยจำแนกเป็น 3 ประเด็นหลัก คือ 1) ด้านศักยภาพและความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน โดยใช้ตัวแปรในการวิจัยคือ ทรัพยากรการท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยว โครงสร้างพื้นฐานในประเด็นการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว ที่พักแรม การบริการเสริมทางการท่องเที่ยว และการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว 2) รูปแบบการท่องเที่ยวที่สามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยวระหว่าง 3 ประเทศคือ ประเทศไทย-ลาว-จีน และระหว่างประเทศไทยและพม่า และ 3) นโยบายของภาคีการท่องเที่ยว ที่เกี่ยวข้องด้านการอำนวยความสะดวกในการเดินทางในเส้นทางเชื่อมโยงในเส้นทาง R3A และ R3B ดังนำเสนอในกรอบแนวคิดในแผนภูมิที่ 2.1

แผนภูมิที่ 2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวทาง/แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนอย่างยั่งยืนในเส้นทาง R3A และ R3B เพื่อสามารถแข่งขันได้และรองรับการเปิดประชาคมอาเซียนอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

3.1.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)เป็นข้อมูลที่ได้จากเก็บข้อมูลในพื้นที่การวิจัยจากภาคีการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชนองค์กรพัฒนาเอกชน สถาบันการวิจัย และสื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสำรวจภาคสนาม การสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม การจัดกิจกรรมอภิปรายกลุ่มย่อยและการจัดกิจกรรมการประชุมอย่างมีส่วนร่วมของภาคีการท่องเที่ยวทุกภาคส่วน (PRA) และแบบประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวในประเด็น ด้านศักยภาพและความพร้อมในด้านสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยวกิจกรรมการท่องเที่ยวการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวที่พักแรมการบริการเสริมทางการท่องเที่ยว และการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว (7As) ในพื้นที่ศึกษา คือ อำเภอเชียงของ อำเภอเชียงแสน อำเภอแม่สาย ประเทศไทย แขวงบ่อแก้ว หลวงน้ำทาในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เชียงรุ่ง สิบสองปันนา คุนหมิง ในสาธารณรัฐประชาชนจีนตอนใต้ และท่าขี้เหล็ก เชียงตุง และตองจี ในประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาเพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์ศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนสถานการณ์การท่องเที่ยว และรูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A และ R3B

3.1.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลซึ่งเก็บรวบรวมจากตำรา ผลงานทางวิชาการ ผลงานการวิจัย ตลอดจนเอกสารของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน โดยอาศัยการค้นคว้าจากห้องสมุด และเว็บไซต์ของสถาบันการวิจัยและองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้แก่ ข้อมูลด้านประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน การท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในภาพรวมและบริบทในเส้นทาง R3A และ R3Bแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของการท่องเที่ยว (7A) รูปแบบการท่องเที่ยวภาคีการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวข้ามพรมแดน การจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน การวางแผนและการจัดการจุดหมายปลายทาง/แหล่งท่องเที่ยวและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องรวมทั้งการเข้าร่วมการประชุม สัมมนาทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่ศึกษาได้แก่การประชุมรายงานความก้าวหน้าฉบับสมบูรณ์ชุดโครงการการจัดการพื้นที่ชายแดนจังหวัดเชียงรายและแขวงบ่อแก้ว สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว การท่องเที่ยววิถีไทย และการอบรมหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ประกอบการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม R3A เพื่อรับทราบข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน ทันต่อเหตุการณ์โดยเฉพาะประเด็นด้าน สถานการณ์ด้านการค้าการลงทุนและการท่องเที่ยวในพื้นที่ชายแดน ซึ่ง

ครอบคลุมพื้นที่อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย เมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และรูปแบบการท่องเที่ยวที่กำลังได้รับความนิยม เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการสร้างเครื่องมือในการวิจัยรูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A และ R3B และประกอบการวิเคราะห์สถานการณ์การท่องเที่ยวในพื้นที่ศึกษา ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทางและสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับภาคีการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับการวิจัยในครั้งนี้

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่างจำแนกเป็น 2 ส่วนหลัก ได้แก่

3.2.1 ภาคีการท่องเที่ยวทุกภาคส่วนในจังหวัดเชียงราย ได้แก่

1. ภาครัฐ ได้แก่ การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานจังหวัดเชียงราย ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย นายกเทศมนตรีนครเชียงราย ด่านศุลกากรอำเภอแม่สาย/อำเภอเชียงของ/อำเภอเชียงแสน ด่านตรวจคนเข้าเมืองอำเภอแม่สาย/อำเภอเชียงของ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอแม่สาย/อำเภอเชียงของ สำนักงานขนส่งจังหวัดเชียงราย และ ด่านกักกันพืชและสัตว์

2. ภาคเอกชน ได้แก่ ประธานสภาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเขตพื้นที่ 1 ภาคเหนือ ประธานหอการค้าจังหวัดเชียงราย นายกสมาคมสหพันธ์ท่องเที่ยวภาคเหนือจังหวัดเชียงราย นายกสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวเชียงราย องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และสมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกและผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย (ตัวแทน 5 ประเภทธุรกิจ คือ ธุรกิจที่พักแรม ธุรกิจนำเที่ยว ธุรกิจคมนาคมขนส่ง ธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม และ ธุรกิจจำหน่ายสินค้าและบริการ)

3. ชุมชน ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชาวบ้านในแหล่งท่องเที่ยวหลักในอำเภอแม่สาย อำเภอเชียงของ และอำเภอเชียงแสน

4. องค์กรพัฒนาเอกชนที่ทำงานในพื้นที่ เช่นกลุ่มรักษ์เชียงของ มูลนิธิกระจกเงา เป็นต้น

5. สถาบันการศึกษา ได้แก่นักวิชาการในสถาบันการศึกษาในมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง และมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

6. สื่อที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวในเส้นทางศึกษาได้แก่ TTR weekly

3.2.2 ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา และสาธารณรัฐประชาชนจีนตอนใต้ ประกอบด้วยโครงการนาคราชนคร โรงแรมเกทเวย์ ลาว ร้านอาหารครัวไทย เมืองหลวงน้ำทาและผู้ประกอบการธุรกิจในแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น

ในการกำหนดกลุ่มตัวอย่างเพื่อดำเนินการวิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงโดยกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างสำหรับแต่ละกิจกรรมดังนี้

1. การสัมภาษณ์เชิงลึกกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจำนวน10 คน ได้แก่ ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย นายกเทศมนตรีนครเชียงราย ผู้อำนวยการการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย ผู้อำนวยการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยสำนักงานจังหวัดเชียงราย ประธานสภาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเขตพื้นที่ 1 ภาคเหนือ ประธานหอการค้าจังหวัดเชียงราย นายกสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวเชียงราย รวมทั้งประธานหอการค้าประจำแขวงบ่อแก้ว แขวงหลวงน้ำทาในสาธารณรัฐ

ประชาธิปไตยประชาชนลาว เมืองสิบสองปันนาและนครคุนหมิง ในสาธารณรัฐประชาชนจีนตอนใต้ สมาคมธุรกิจท่องเที่ยวและหอการค้าประจำเมืองท่าขี้เหล็ก เมืองเชียงตุง เมืองตองจี ในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

2. การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว ดำเนินการ 2 ครั้งคือ 1) การประเมินจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวโดยใช้จำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากรจำนวน 70 คน ได้แก่นักท่องเที่ยวคนไทยที่เข้าไปท่องเที่ยวในเส้นทาง R3A/R3B โดยการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญในกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เดินทางกลับจากการท่องเที่ยวที่ด่านอำเภอเชียงของ และยินดีให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลโดยการใช้แบบสอบถามเพื่อทราบความพึงพอใจในแต่ละประเด็นการวิจัย ในกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยเลือกตัวอย่างประชากรจากกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เดินทางกลับจากการท่องเที่ยวที่ด่านอำเภอเชียงของ และยินดีให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์จำนวน 20 คน ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ 2) การประเมินโดยทีมนักวิจัยจากการสำรวจภาคสนาม การจัดกิจกรรมอภิปรายกลุ่มย่อยการสัมภาษณ์ การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม ควบคู่กับข้อมูลทุติยภูมิเช่นแผ่นพับข้อมูลการท่องเที่ยว และข้อมูลประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวเป็นต้น

3. กิจกรรมอภิปรายกลุ่มย่อยโดยกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นภาคีการท่องเที่ยวจำนวน 20คนใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงมีรายละเอียดดังนี้

1) กิจกรรมอภิปรายกลุ่มย่อย 2 ครั้งในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวที่แขวงบ่อแก้วและแขวงหลวงน้ำทา ภาคีการท่องเที่ยว ประกอบด้วยสำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ นครเวียงจันทน์ (สคร.เวียงจันทน์) ซึ่งเป็นผู้ดำเนินการประสานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในแขวงบ่อแก้วและแขวงหลวงน้ำทา ได้แก่ แผนกพัวพันต่างประเทศ แผนกโยธาธิการและขนส่ง แผนกแถลงข่าว วัฒนธรรม และท่องเที่ยวแขวงบ่อแก้ว สภาการค้าและอุตสาหกรรม สมาคมการท่องเที่ยว สมาชิกผู้ประกอบการและบริษัทท่องเที่ยวเพื่อเก็บข้อมูลประเด็น การประเมินศักยภาพของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน รูปแบบการท่องเที่ยว และบทบาทภาคีการท่องเที่ยว

2) กิจกรรมอภิปรายกลุ่มย่อย 2 ครั้ง ในสาธารณรัฐประชาชนจีนตอนใต้ที่สิบสองปันนาและ ณ นครคุนหมิง ภาคีการท่องเที่ยวประกอบด้วยสถานกงสุล ณ นครคุนหมิง สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ นครคุนหมิง และสำนักงานการต่างประเทศสิบสองปันนา หน่วยงานบริหารท่องเที่ยว ผู้แทนสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว ผู้แทนหอการค้า ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวและบริการ การขนส่ง หน่วยงานวิจัย สื่อท่องเที่ยวและผู้แทนแหล่งท่องเที่ยว เพื่อเก็บข้อมูลประเด็น การประเมินศักยภาพของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน รูปแบบการท่องเที่ยว และบทบาทภาคีการท่องเที่ยว

3) กิจกรรมอภิปรายกลุ่มย่อย 3 ครั้งในประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาคือที่เมืองท่าขี้เหล็ก เมืองเชียงตุงและเมืองตองจี ภาคีการท่องเที่ยว ประกอบด้วย Ministry of Hotel and Tourism, Immigration Myanmar, Association of TourismThe Kyaing Tong Chamber of Commerce and Industry, Import-Export & Wholesale Agent, ผู้ประกอบการที่พัก, บริษัทนำเที่ยว, ตัวแทนมัคคุเทศก์, Myanmar Hotelier Association, Myanmar Tourist Guides Association, Inle Speaks Community Skills Development Center และVision Hospitality Career Training Center เพื่อเก็บข้อมูลประเด็นการประเมินศักยภาพของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน รูปแบบการท่องเที่ยว และบทบาทภาคีการท่องเที่ยว

4) กิจกรรมอภิปรายกลุ่มย่อย 1 ครั้งในประเทศไทย ที่อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ภาคีการท่องเที่ยว ประกอบด้วย ธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวและหอการค้าประจำเมือง

ท่าขี้เหล็ก เมืองเชียงตุง เมืองตองจี ใน ประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาเพื่อตรวจสอบเส้นทาง/รูปแบบการท่องเที่ยวเชื่อมโยงในเส้นทาง R3B

5) กิจกรรมอภิปรายกลุ่มย่อย 1ครั้งในประเทศไทยที่อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ภาคีการท่องเที่ยวประกอบด้วย ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้นำชุมชนในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว เพื่อตรวจสอบเส้นทาง/รูปแบบการท่องเที่ยวเชื่อมโยงในเส้นทาง R3A

4. กิจกรรมการประชุมอย่างมีส่วนร่วมของภาคีการท่องเที่ยวทุกภาคส่วน (PRA) 1ครั้งในประเทศไทย ณ ห้องประชุมแม่สาย มหาวิทยาลัยมาฟ้าหลวง กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 60 คนใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงภาคีการท่องเที่ยวประกอบด้วย ภาครัฐ เอกชน ชุมชน ธุรกิจท่องเที่ยว ประกอบด้วยการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยสำนักงานจังหวัดเชียงราย ตัวแทนสภาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเขตพื้นที่ 1 ภาคเหนือ ประธานหอการค้าจังหวัดเชียงราย นายกสมาคมสหพันธ์ท่องเที่ยวภาคเหนือจังหวัดเชียงราย นายกสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวเชียงราย องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และสมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิกผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย (ตัวแทน 5 ประเภทธุรกิจ คือ ธุรกิจที่พักแรม ธุรกิจนำเที่ยว ธุรกิจคมนาคมขนส่ง ธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม และธุรกิจจำหน่ายสินค้าและบริการ)มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชาวบ้านในแหล่งท่องเที่ยวหลักในเส้นทางศึกษาและสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยเพื่อทำประชาพิจารณ์แผนยกร่างยุทธศาสตร์การพัฒนา ศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A และ R3B

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยนี้ประกอบด้วย การสำรวจเชิงพื้นที่ การสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม การจัดกิจกรรมอภิปรายกลุ่มย่อยและการจัดกิจกรรมการประชุมอย่างมีส่วนร่วมของภาคีการท่องเที่ยวทุกภาคส่วน (PRA) และแบบประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ มีรายละเอียดดังนี้

3.3.1 การสำรวจภาคสนาม สำหรับเก็บข้อมูลในประเด็นศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทางที่ศึกษา สถานการณ์การท่องเที่ยวและรูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคของการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทางที่ศึกษา (ภาคผนวกที่ ก)

3.3.2 แบบสัมภาษณ์ (Interview Guide) มี 2 รูปแบบ คือ 1) แบบสัมภาษณ์ผู้นำชุมชน (ภาคผนวกที่ ข)โครงสร้างคำถามสำหรับการสัมภาษณ์ ประกอบด้วย ข้อมูลส่วนบุคคล และข้อมูลด้านการท่องเที่ยว ซึ่งประกอบด้วย สถานการณ์การท่องเที่ยว ทรัพยากรการท่องเที่ยวในพื้นที่ การบริการด้านการท่องเที่ยว ความโดดเด่นของแหล่งท่องเที่ยว การมีส่วนร่วมของชุมชน บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เครือข่ายการท่องเที่ยว ปัญหาและอุปสรรคของการท่องเที่ยวที่ผ่านมา ความต้องการของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่และข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว 2) แบบสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่รัฐ นักท่องเที่ยว และภาคีที่เกี่ยวข้อง (ภาคผนวกที่ ค) โครงสร้างคำถามสำหรับการสัมภาษณ์ประกอบด้วย ข้อมูลส่วนบุคคลข้อมูลในประเด็นศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทางที่ศึกษา สถานการณ์การท่องเที่ยวและรูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง ปัญหาและอุปสรรคของการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง บทบาทและความเกี่ยวข้องของภาคี

การท่องเที่ยวและนโยบายที่เกี่ยวข้องด้านการอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดนรวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานซึ่งประเด็นการตั้งคำถามเหล่านี้ได้จากการทำวรรรณกรรมปริทรรศน์ในบทที่ 2

3.3.3 การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม ใช้ตลอดกระบวนการวิจัยเพื่อเก็บข้อมูลด้านศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทางที่ศึกษา สถานการณ์การท่องเที่ยวและรูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคของการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทางที่ศึกษา (ภาคผนวกที่ ง)

3.3.4 การจัดกิจกรรมอภิปรายกลุ่มย่อยสำหรับเก็บข้อมูลเพื่อประเมินศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทางที่กำหนด สถานการณ์การท่องเที่ยวและรูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง ปัญหาและอุปสรรคของการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง บทบาทและความเกี่ยวข้องของภาคีการท่องเที่ยวและนโยบายที่เกี่ยวข้องด้านการอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดน รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน (ภาคผนวกที่ จ)

3.3.5 การจัดกิจกรรมการประชุมอย่างมีส่วนร่วมของภาคีการท่องเที่ยวทุกภาคส่วน (PRA) สำหรับเก็บข้อมูลเพื่อประเมิน วิเคราะห์และนำเสนอแนวทางการพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนอย่างยั่งยืนในเส้นทางที่ศึกษา (ภาคผนวกที่ ฉ)

3.3.6 แบบสอบถามนักท่องเที่ยวเพื่อทราบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบในการประเมินศักยภาพ/ความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว ในประเด็นศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทางที่ศึกษา สถานการณ์การท่องเที่ยวและรูปแบบการท่องเที่ยวที่สามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง ปัญหาและอุปสรรคของการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง รวมทั้ง สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยว การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว ที่พักแรม การบริการเสริมทางการท่องเที่ยว และการบริหารจัดการ (ภาคผนวกที่ ช)

3.3.7 แบบประเมินศักยภาพ/ความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว เพื่อเก็บข้อมูลในประเด็นศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทางที่ศึกษา สถานการณ์การท่องเที่ยวและรูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง ปัญหาและอุปสรรคของการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง รวมทั้ง สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยว การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว ที่พักแรม การบริการเสริมทางการท่องเที่ยว และการบริหารจัดการ (ภาคผนวกที่ ซ)

3.3.8 อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ เครื่องบันทึกเสียง กล้องถ่ายรูป และกล้องวีดิโอ เพื่อช่วยให้การเก็บข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ การสังเกตการณ์ การจัดกิจกรรมอภิปรายกลุ่มย่อย และการจัดกิจกรรมการประชุมอย่างมีส่วนร่วมของภาคีการท่องเที่ยวทุกภาคส่วน (PRA) มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งสามารถนำมาใช้ในระหว่างการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้

3.4 วิธีสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือเพื่อนำมาใช้ในการวิจัยดำเนินการโดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับแนวคิดและวัตถุประสงค์ของการวิจัย มีขั้นตอนดังนี้

3.4.1 พิจารณาจากกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.4.2 กำหนดขอบเขตของเนื้อหาเพื่อนำมาสร้างคำถามจำแนกตามเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ การจัดกิจกรรมอภิปรายกลุ่มย่อย การจัดกิจกรรมการประชุมอย่างมีส่วนร่วมของภาคีการท่องเที่ยวทุกภาคส่วน แบบสอบถามและแบบประเมินศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทางที่ศึกษา รวมทั้งสถานการณ์การท่องเที่ยวและรูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทางและพื้นที่ศึกษา รวมทั้ง ปัญหาและอุปสรรคของการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง บทบาทและความเกี่ยวข้องของภาคีการท่องเที่ยวและนโยบายที่เกี่ยวข้องด้านการอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดน ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน และแนวทางการพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนอย่างยั่งยืนในเส้นทางที่ศึกษา

3.4.3 รวบรวมข้อมูลและประเด็นที่ต้องการศึกษา

3.4.4 จัดทำแบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม และแบบประเมินศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน

3.4.5 กำหนดวิธีการสำหรับการดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและการลงรหัส (Coding) เพื่อให้ทราบศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทางที่ศึกษา สถานการณ์การท่องเที่ยวและรูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง ปัญหาและอุปสรรคของการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง บทบาทและความเกี่ยวข้องของภาคีการท่องเที่ยวและนโยบายที่เกี่ยวข้องด้านการอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดน ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน รวมทั้งแนวทางการพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนอย่างยั่งยืนในเส้นทาง

3.5 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ทำการทดสอบโดย

3.5.1 การทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) ของเครื่องมือ คือ แบบสอบถาม แบบประเมินความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง โดยนักวิจัยกำหนดคำถาม เพื่อให้ได้คำตอบตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.5.2 การทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม และแบบประเมินความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน โดย

1. นำแบบสอบถามและแบบประเมินไปทดลองเก็บข้อมูล (Pretest) กับกลุ่มประชากรมีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปท่องเที่ยวในเส้นทาง R3Aและ R3B จำนวน 40คน พบว่าต้องมีการปรับเปลี่ยนการใช้คำในแบบสอบถามเพราะเป็นศัพท์ทางวิชาการที่ผู้ตอบแบบสอบถามไม่เข้าใจ นอกจากนี้ ยังต้องเพิ่มตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยซึ่งได้จากการทำ Pretest แบบสอบถามและแบบประเมิน แล้วนำผลที่ได้มาปรับปรุงแบบสอบถามและแบบประเมินเพื่อให้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2. นำแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างไปทดสองเก็บข้อมูล (Pretest) กับกลุ่มประชากรภาคีการท่องเที่ยวภาคเอกชน จำนวน 2 ราย พบว่า ต้องมีการแก้ไขข้อคำถามให้มีความกระชับ แคบลง โดยใช้คำถามแบบมุ่งเป้าประสงค์ หลีกเลี่ยงการใช้ศัพท์ทางวิชาการ จากการดำเนินการดังกล่าวทำให้สามารถกำหนดเวลาที่ใช้ในการสัมภาษณ์ได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังได้รายชื่อของภาคีการท่องเที่ยวที่เป็นเครือข่ายของภาคเอกชนที่สามารถใช้เป็นผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัยครั้งนี้เพิ่มขึ้นจากนั้นนำผลที่ได้มาปรับปรุงแบบสัมภาษณ์

และเครื่องมือสำหรับการจัดกิจกรรมอภิปรายกลุ่มย่อยและการจัดกิจกรรมการประชุมอย่างมีส่วนร่วมของภาคีการท่องเที่ยว เพื่อให้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3.5.3 นำแบบสอบถามและแบบประเมินดังกล่าวมาทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการหาความเชื่อมั่นด้วยวิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.9864

3.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล

ในการดำเนินการเก็บข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้จำแนกขั้นตอนการดำเนินงานเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนก่อนการเก็บข้อมูลภาคสนาม ขั้นตอนระหว่างการดำเนินการเก็บข้อมูลในภาคสนาม และขั้นตอนการวิเคราะห์ศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A และ R3B โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.6.1 ขั้นตอนก่อนการเก็บข้อมูลภาคสนาม

1. คณะนักวิจัยดำเนินการในด้านการจัดทำหนังสือในนามสำนักวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงรายและภาคีการท่องเที่ยวภาคเอกชนเพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการดำเนินการและเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์และใช้ประโยชน์สำหรับการวิจัยครั้งนี้ (ภาคผนวกที่ ข)

2. คณะนักวิจัยดำเนินการติดต่อและประสานงานกับภาคีการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องเพื่อขออนุญาตการเป็นผู้ให้ข้อมูลหลักสำหรับการวิจัยครั้งนี้และเพื่อประสานงานในการเดินทางเข้าไปเก็บข้อมูลในพื้นที่ศึกษาประกอบด้วย

1) ภาคีการท่องเที่ยวใน**ประเทศ**ไทยประกอบด้วย

(1) ภาครัฐ ได้แก่ การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานจังหวัดเชียงราย ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงรายนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย นายกเทศมนตรีนครเชียงราย ด่านศุลกากรอำเภอแม่สาย/อำเภอเชียงของ/อำเภอเชียงแสน ด่านตรวจคนเข้าเมืองอำเภอแม่สาย/อำเภอเชียงของ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอแม่สาย/อำเภอเชียงของ สำนักงานขนส่งจังหวัดเชียงราย และด่านกักกันพืชและสัตว์

(2) ภาคเอกชน ได้แก่ ประธานสภาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเขตพื้นที่ 1 ภาคเหนือ ประธานหอการค้าจังหวัดเชียงราย นายกสมาคมสหพันธ์ท่องเที่ยวภาคเหนือจังหวัดเชียงราย นายกสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวเชียงราย องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และสมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกและผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย (ตัวแทน 5 ประเภทธุรกิจ คือ ธุรกิจที่พักแรม ธุรกิจนำเที่ยว ธุรกิจคมนาคมขนส่ง ธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม และธุรกิจจำหน่ายสินค้าและบริการ)

(3) ชุมชน ได้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชาวบ้านในแหล่งท่องเที่ยวหลักในอำเภอแม่สาย อำเภอเชียงของ และอำเภอเชียงแสน

(4) องค์กรพัฒนาเอกชนที่ทำงานในพื้นที่อำเภอแม่สาย อำเภอเชียงของ และอำเภอเชียงแสนเช่นกลุ่มรักษ์เชียงของ มูลนิธิกระจกเงา เป็นต้น

(5) สถาบันการศึกษา ได้แก่นักวิชาการในสถาบันการศึกษาในมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง และมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย และ

(6) สื่อที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวในเส้นทางศึกษาได้แก่ TTR weekly

2) ภาคีการท่องเที่ยวในประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวประกอบด้วย สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ นครเวียงจันทน์ (สคร.เวียงจันทน์) ซึ่งเป็นผู้ดำเนินการประสานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในแขวงบ่อแก้วและแขวนหลวงน้ำทา ได้แก่ แผนกพัวพันต่างประเทศ แผนกโยธาธิการและขนส่ง แผนกแถลงข่าว วัฒนธรรม และท่องเที่ยวแขวงบ่อแก้วสภาการค้าและอุตสาหกรรม

3) ภาคีการท่องเที่ยวในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนประกอบด้วยสถานกงสุล ณ นครคุนหมิง สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ นครคุนหมิง และสำนักงานการต่างประเทศสิบสองปันนา ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวและบริการ การขนส่ง และสมาชิกหอการค้า

4) ภาคีการท่องเที่ยวในประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาประกอบด้วย Ministry of Hotel and Tourism, Immigration Myanmar, Association of Tourism, The Kyaing Tong Chamber of Commerce and Industry, Import-Export & Wholesale Agent, ผู้ประกอบการที่พัก บริษัทนำเที่ยว ตัวแทนมัคคุเทศก์ Myanmar Hotelier Association (MHA), Myanmar Tourist Guides Association (MTGA), Inle Speaks Community Skills Development Center, Vision Hospitality Career Training Center, Myanmar Restaurant Association (MRA), และ Intha Literature, Culture, and Regional Development Association (ILCD)

3. แนะนำตัวคณะนักวิจัยกับภาคีการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลหลักอย่างเปิดเผยและเป็นทางการเพื่อแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลของคณะนักวิจัย วัตถุประสงค์ในการเดินทางเข้ามาในพื้นที่ศึกษา พร้อมทั้งแจ้งเหตุผลในการเลือกเข้ามาทำการวิจัยในพื้นที่ดังกล่าว เพื่อการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างคณะนักวิจัยและผู้ให้ข้อมูลหลัก

3.6.2 ขั้นตอนระหว่างการดำเนินการเก็บข้อมูลภาคสนาม อธิบายตามวิธีการการเก็บข้อมูล ดังนี้

1. การดำเนินการเก็บข้อมูลภาคสนามโดยการสัมภาษณ์การจัดกิจกรรมอภิปรายกลุ่มย่อยและการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม มีขั้นตอนดังนี้

1) ทำหนังสือและโทรศัพท์ยืนยันการนัดหมายกับภาคีการท่องเที่ยวแต่ละแห่ง

2) วางแผนการเดินทางล่วงหน้าเพื่อหลีกเลี่ยงความล่าช้า

3) เดินทางไปถึงที่นัดหมายอย่างน้อย 30 นาทีก่อนเวลานัดหมายเพื่อให้ทีมนักวิจัยได้เตรียมตัวในการเก็บข้อมูล

4) นักวิจัยขออนุญาตผู้ให้ข้อมูลในการบันทึกเสียงในการดำเนินกิจกรรมการเก็บข้อมูล

5) นักวิจัยใช้การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม ตลอดระยะเวลาการสัมภาษณ์ การจัดกิจกรรมอภิปรายกลุ่มย่อยเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่ได้รับจาการสัมภาษณ์ และนักวิจัยได้บันทึกเทปการสัมภาษณ์และจดบันทึก สรุปการสัมภาษณ์แต่ละครั้ง เพื่อนำไปใช้ในกระบวนการวิเคราะห์เนื้อหาในขั้นตอนต่อไป

2. การดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการจัดกิจกรรมการประชุมอย่างมีส่วนร่วมของภาคีการท่องเที่ยวทุกภาคส่วน (PRA) มีขั้นตอนดังนี้

1) ทำหนังสือเรียนเชิญภาคีการท่องเที่ยวแต่ละแห่งและโทรศัพท์เพื่อรับการยืนยันการเข้าร่วมประชุม

2) เดินทางไปถึงที่นัดหมายอย่างน้อย 30 นาทีก่อนเวลานัดหมายเพื่อให้ทีมนักวิจัยได้เตรียมตัวในการจัดการประชุม

3) นักวิจัยขออนุญาตที่ประชุมในการบันทึกเสียงในการดำเนินกิจกรรมการจัดการประชุม

4) นักวิจัยเปิดโอกาสให้แต่ละภาคีการท่องเที่ยวแสดงความคิดเห็นต่อแผนยกร่างแนวทาง/ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน โดยใช้การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม ตลอดระยะเวลาการประชุม โดยนักวิจัยได้บันทึกเทปการประชุมและจดบันทึก สรุปการประชุม เพื่อนำไปใช้ในกระบวนการวิเคราะห์เนื้อหาและปรับปรุงแนวทาง/ยุทธศาสตร์ฯ ในขั้นตอนต่อไป

3. การดำเนินการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบประเมินศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทางที่ศึกษามีขั้นตอนดังนี้

1) การดำเนินการเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวชาวไทยในช่วงเดือน กรกฎาคม พ.ศ.2558 สถานที่เก็บข้อมูลคือ ด่านตรวจคนเข้าเมืองและด่านตรวจคนเข้าเมืองอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย

2) นักวิจัยแนะนำตัวและวัตถุประสงค์ในการวิจัยแก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางกลับจากการท่องเที่ยวในเส้นทางที่ศึกษา

3) นักวิจัยตอบคำถามนักท่องเที่ยวช่วงรอนักท่องเที่ยวทำแบบประเมินฯในกรณีที่นักท่องเที่ยวไม่เข้าใจคำถาม

4) รวบรวมแบบประเมินฯ และตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูล

3.6.3 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามประเภทของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

1. ข้อมูลที่ได้จากข้อมูลที่ได้จากการสำรวจภาคสนาม การสัมภาษณ์การสังเกตแบบมีส่วนร่วม การจัดกิจกรรมอภิปรายกลุ่มย่อย และการจัดกิจกรรมการประชุมอย่างมีส่วนร่วมของภาคีการท่องเที่ยวทุกภาคส่วน (PRA) นำมาจัดหมวดหมู่และวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และเทคนิควิธีพรรณนา (Description Statistic) ในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำเสนอผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

2. ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินศักยภาพ/ความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว/ระบบการท่องเที่ยว วิเคราะห์และอธิบายผลโดยค่าร้อยละ (Percentage) และค่าตัวกลางเลขคณิต (Mean) ร่วมกับกระบวนการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก (SWOT Analysis) และข้อมูลที่ได้จากการจัดกิจกรรมอภิปรายกลุ่มย่อยในกลุ่มประชากรภาคีการท่องเที่ยวในพื้นที่ศึกษา เพื่อทราบศักยภาพ/ความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว/ระบบการท่องเที่ยว ในพื้นที่ศึกษา ซึ่งผลการประเมินได้นำเสนอในรูปแบบของระดับคะแนน คือ

ข้อมูลที่มีลักษณะคำถามเป็นมาตราส่วนวัด (Rating Scale) กำหนดรหัสคำตอบไว้ 5 ระดับ ได้แก่

1 = มีศักยภาพ/ความพร้อม ในระดับ น้อยที่สุด

2 = มีศักยภาพ/ความพร้อม ในระดับ น้อย

3 = มีศักยภาพ/ความพร้อม ในระดับ ปานกลาง

4 = มีศักยภาพ/ความพร้อม ในระดับ มาก

5 = มีศักยภาพ/ความพร้อม ในระดับ มากที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ใช้ค่าตัวกลางเลขคณิต และการถ่วงน้ำหนักคะแนน ในการแปลผลข้อมูลโดยใช้คุณสมบัติของความต่อเนื่องของคะแนนเป็นเกณฑ์ในการเทียบผลการวิเคราะห์ค่าตัวกลางเลขคณิต โดยแบ่งกลุ่มตามช่วงคะแนนการแปลผล ดังนี้

ช่วงคะแนน 1.00-1.80 = มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับน้อยที่สุด

ช่วงคะแนน 1.81-2.60 = มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับน้อย

ช่วงคะแนน 2.61-3.40 = มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับปานกลาง

ช่วงคะแนน 3.41-4.20 = มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับมาก

ช่วงคะแนน 4.21-5.00 = มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับมากที่สุด

ดังนั้น ในการวิเคราะห์ผลการศึกษาจึงกำหนดเกณฑ์ในการพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวดังนี้

ช่วงคะแนน 1.00-3.40 = ต้องพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยว

ช่วงคะแนน 3.41-5.00 = ไม่ต้องพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยว

เมื่อได้ผลการวิจัยในภาพรวมทั้งหมด นำข้อมูลดังกล่าวไปดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบข้อมูลโดยใช้วิธีการตรวจสอบสามเส้า (Triangulation) โดยนักวิจัย และภาคีการท่องเที่ยวเพื่อทราบความถูกต้องและความแม่นยำของข้อมูล

2. นำข้อมูลดังกล่าวไปสังเคราะห์เพื่อระบุศักยภาพความพร้อมของระบบการท่องเที่ยว ตามกระบวนการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก คือ จุดแข็ง (S = Strengths) จุดอ่อน (W = Weaknesses) โอกาส (O = Opportunities) และภาวะคุกคาม (T = Threats)

3. ทำการเปรียบเทียบศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวในพื้นที่ศึกษาโดยใช้แผนภูมิใยแมงมุม (Spider Chart) ทั้งนี้ จำแนกวิธีการวิเคราะห์เป็น 2 ระดับ ได้แก่

1) การวิเคราะห์ระดับพื้นที่ศึกษา ได้แก่ พื้นที่ศึกษาอำเภอแม่สาย อำเภอเชียงแสน และอำเภอเชียงของ

2) การวิเคราะห์ระดับเส้นทางศึกษา คือ เส้นทาง R3A หรือเส้นทาง R3B

4. บูรณาการในการใช้เครื่องมือในการสังเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย TOWS Matrix+ Balance Scorecard + Situation Analysis เพื่อนำสู่กระบวนการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน

3.6.4 ขั้นตอนการนำเสนอผลการวิจัย

1. แบ่งข้อมูลเป็น 2 เส้นทางตามพื้นที่วิจัย
2. จัดกลุ่มข้อมูลตามคำถามการวิจัย
3. นำเสนอข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. นำเสนอยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A และ R3B

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องการศึกษาศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A และ R3B เพื่อรองรับประชาคมอาเซียน นำเสนอตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยจำแนกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นที่ศึกษาในเส้นทาง R3A (อำเภอเชียงของ-แขวงบ่อแก้ว-แขวงหลวงน้ำทา-สิบสองปันนา-เชียงรุ่ง-นครคุนหมิง)

1.1 ศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนเส้นทางR3A

1.1.1 ข้อมูลการประเมินศักยภาพ/ความพร้อมที่ได้จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัยในเส้นทาง R3A

1.1.2 ข้อมูลการประเมินศักยภาพ/ความพร้อมจากนักท่องเที่ยวโดยวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวในเส้นทาง R3A

1.2 สถานการณ์การท่องเที่ยว และรูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A

1.2.1 สถานการณ์การท่องเที่ยวของประเทศในเส้นทาง R3A

1.2.2 รูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A

1.3 ภาคีการท่องเที่ยว และนโยบายที่เกี่ยวข้องด้านการอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A

1.3.1 ภาคีการท่องเที่ยวในเส้นทาง R3A

1.3.2 นโยบายที่เกี่ยวข้องด้านการอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นที่ศึกษาในเส้นทาง R3B (อำเภอแม่สาย-ท่าขี้เหล็ก-เชียงตุง-ตองจี-ทะเลสาบอินเล)

2.1 ศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนเส้นทางR3B

2.1.1 ข้อมูลการประเมินศักยภาพ/ความพร้อมที่ได้จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัยในเส้นทาง R3B

2.1.2 ข้อมูลการประเมินศักยภาพ/ความพร้อมจากนักท่องเที่ยววัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวในเส้นทาง R3B

2.2 สถานการณ์การท่องเที่ยว และรูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3B

2.2.1 สถานการณ์การท่องเที่ยวของประเทศในเส้นทาง R3B

2.2.2 รูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3B

2.3 ภาคีการท่องเที่ยว และนโยบายที่เกี่ยวข้องด้านการอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3B

2.3.1 ภาคีการท่องเที่ยวในเส้นทาง R3B

2.3.2 นโยบายที่เกี่ยวข้องด้านการอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3B

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในประเทศไทย

3.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย

3.2 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

3.3 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

ตอนที่ 4 แนวทางการพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนอย่างยั่งยืนในเส้นทาง R3A และ R3B

จากประเด็นข้างต้น นำเสนอรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นที่ศึกษาในเส้นทาง R3A (อำเภอเชียงของ-แขวงบ่อแก้ว-แขวงหลวงน้ำทา-สิบสองปันนา-เชียงรุ่ง-นครคุนหมิง)

1.1 ศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนเส้นทางR3A

การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน 3 พื้นที่ ได้แก่ ประเทศไทย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และสาธารณรัฐประชาชนจีน นำเสนอข้อมูลจำแนกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) ข้อมูลการประเมินศักยภาพ/ความพร้อมที่ได้จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและการเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัยในเส้นทาง R3A 2) ข้อมูลการประเมินศักยภาพ/ความพร้อมจากนักท่องเที่ยวโดยวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวในเส้นทาง R3A มีรายละเอียดดังนี้

1.1.1 ข้อมูลการประเมินศักยภาพ/ความพร้อมที่ได้จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัยในเส้นทาง R3A

นำเสนอในตารางที่ 4.1-4.48 และแผนภูมิที่ 4.1-4.7 ดังนี้

1. ประเทศไทย (อำเภอเชียงแสน และอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย)

ข้อมูลการประเมินศักยภาพ/ความพร้อมที่ได้จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัยจำแนกเป็น 2 พื้นที่ ได้แก่ 1) อำเภอเชียงแสน และ 2) อำเภอเชียงของ มีรายละเอียดดังนี้

1) อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

ศักยภาพ/ความพร้อมของอำเภอเชียงแสนที่ได้จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัยจำแนกเป็น 8 ด้าน ได้แก่ ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ กิจกรรมการท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกที่พักการบริการเสริมทางการท่องเที่ยวความสามารถในการเข้าถึงการบริหารจัดการ และทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) นำเสนอข้อมูลในตารางที่ 4.1-4.8 ดังนี้

ตารางที่ 4.1 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงรายจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ		√				
แหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน		√				
แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร		√				
แหล่งท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน		√				
อาหารท้องถิ่น		√				
แหล่งท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์		√				
แหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธ		√				
แหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่		√				
รวม		40	0	0	0	0
รวมค่าเฉลี่ย				5.00		

จากข้อมูลในตารางที่ 4.1 พบว่า ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงรายโดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 5.00) ซึ่งจำแนกตามฐานทรัพยากรการท่องเที่ยวในแต่ละพื้นที่ศึกษา ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชนแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรแหล่งท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดินอาหารท้องถิ่นแหล่งท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธ และแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่ ทั้งนี้ในการประเมินเปรียบเทียบทรัพยากรการท่องเที่ยวแต่ละประเภทพบว่าแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติมากที่สุด โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับแม่น้ำโขง รองลงมาได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดินและแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธ ตามลำดับ ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่อยู่ในเขตตำบลเวียง แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่นิยมมาก คือ สามเหลี่ยมทองคำ วัดพระธาตุจอมกิตติ วัดเจดีย์หลวง และโบราณสถานอื่นๆในพื้นที่

ตารางที่ 4.2 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงรายจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

กิจกรรมการท่องเที่ยว อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศ			√			
กิจกรรมท่องเที่ยวโดยชุมชน			√			
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตร			√			
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน			√			
อาหารท้องถิ่น			√			
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์			√			
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงพุทธ			√			
กิจกรรมท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่			√			
รวม		0	**32**	0	0	0
รวมค่าเฉลี่ย			4.00			

จากข้อมูลในตารางที่ 4.2 พบว่า กิจกรรมการท่องเที่ยวอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย โดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.00) ซึ่งจำแนกตามฐานทรัพยากรการท่องเที่ยวในพื้นที่ศึกษา พบว่า กิจกรรมการท่องเที่ยว 8 ประเภท ได้แก่ กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กิจกรรมท่องเที่ยวโดยชุมชน กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตรกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดินอาหารท้องถิ่นกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงพุทธ และกิจกรรมท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่ มีศักยภาพในระดับมาก ทั้งนี้ในการประเมินเปรียบเทียบกิจกรรมการท่องเที่ยวแต่ละประเภทพบว่า แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติมากที่สุด โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับแม่น้ำโขง เช่นการล่องเรือในลำน้ำโขง กิจกรรมการเดินและปั่นจักรยานลัดเลาะตามชายฝั่งแม่น้ำโขง รองลงมาได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดินและแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธ ตามลำดับ ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่อยู่ในเขตตำบลเวียง แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่นิยมมาก คือ สามเหลี่ยมทองคำ วัดพระธาตุจอมกิตติ และวัดเจดีย์หลวง เป็นต้น

ตารางที่ 4.3 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงรายจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

สิ่งอำนวยความสะดวก อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ร้านอาหาร			√			
อาหารและเครื่องดื่ม			√			
ห้องน้ำ				√		
สถานที่จอดรถ			√			
อินเตอร์เน็ต/WI-FI				√		
รวม		0	12	6	0	0
รวมค่าเฉลี่ย				3.60		

จากข้อมูลในตารางที่ 4.3 พบว่า สิ่งอำนวยความสะดวกอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย โดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.60) เมื่อจำแนกตามประเด็นสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า ร้านอาหารอาหารและเครื่องดื่ม และสถานที่จอดรถมีศักยภาพในระดับมาก รองลงมา คือ ห้องน้ำ และอินเตอร์เน็ต/WI-FI ที่มีศักยภาพในระดับปานกลางที่ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.4 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านที่พักในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงรายจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

ที่พัก อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ราคา				√		
สถานที่ตั้ง				√		
การบริการ				√		
สุขอนามัย				√		
รวม		0	0	12	0	0
รวมค่าเฉลี่ย				3.00		

จากข้อมูลในตารางที่ 4.4 พบว่า ที่พักอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงรายโดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.00) ดังนั้นสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการที่เกี่ยวเนื่องกับที่พักด้านราคาสถานที่ตั้งการบริการ และสุขอนามัยควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมให้มีระดับที่สูงขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.5 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริการเสริมทางการท่องเที่ยวทางการท่องเที่ยวในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงรายจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

การบริการเสริมทางการท่องเที่ยว อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ศูนย์ให้ข้อมูลนักท่องเที่ยว				√		
ร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึก				√		
ความปลอดภัย				√		
ระบบรักษาความปลอดภัย				√		
ตำรวจนักท่องเที่ยว				√		
ธนาคาร/การให้บริการแลกเปลี่ยนเงินตรา				√		
การโฆษณา				√		
ใบปลิว				√		
การประชาสัมพันธ์				√		
การส่งเสริมการตลาด				√		
ข้อมูลออนไลน์				√		
การสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยว				√		
มัคคุเทศก์				√		
รวม		0	0	39	0	0
รวมค่าเฉลี่ย				3.00		

จากข้อมูลในตารางที่ 4.5 พบว่า การบริการเสริมทางการท่องเที่ยวทางการท่องเที่ยวอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย โดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.00) ดังนั้นการบริการเสริมทางการท่องเที่ยวทางการท่องเที่ยว ได้แก่ ศูนย์ให้ข้อมูลนักท่องเที่ยวร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึกความปลอดภัยระบบรักษาความปลอดภัยตำรวจนักท่องเที่ยวธนาคาร/การให้บริการแลกเปลี่ยนเงินตราการโฆษณาใบปลิวการประชาสัมพันธ์การส่งเสริมการตลาดข้อมูลออนไลน์การสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยว และมัคคุเทศก์ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้นให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.6 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านความสามารถในการเข้าถึงในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงรายจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

ความสามารถในการเข้าถึง อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
สภาพถนน			√			
การขนส่ง			√			
การเชื่อมโยง/โลจิสติกส์			√			
ป้ายสัญลักษณ์/ป้ายบอกทาง			√			
รวม		0	16	0	0	0
รวมค่าเฉลี่ย				**4.00**		

จากข้อมูลในตารางที่ 4.6 พบว่า ความสามารถในการเข้าถึงอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงรายในประเด็นสภาพถนนการขนส่งการเชื่อมโยง/โลจิสติกส์ และป้ายสัญลักษณ์/ป้ายบอกทางโดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.00) คือพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวทั้งนี้ในการประเมินเปรียบเทียบความสามารถในการเข้าถึงในแต่ละด้านพบว่าสภาพถนนที่ดีเป็นปัจจัยที่นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญมากที่สุด รองลงมาได้แก่ การมีป้ายสัญลักษณ์/ป้ายบอกทางและการเชื่อมโยง/โลจิสติกส์ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริหารจัดการในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงรายจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

การบริหารจัดการ อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ศุลกากร		√				
ด่านตรวจคนเข้าเมือง		√				
กระบวนการตรวจวีซ่า		√				
เวลา/ช่วงเวลาในการดำเนินงาน		√				
การเข้าแถว/การรอคอย		√				
รวม		25	0	0	0	0
รวมค่าเฉลี่ย				5.00		

จากข้อมูลในตารางที่ 4.7 พบว่า ศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริหารจัดการอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงรายในด้านศุลกากรด่านตรวจคนเข้าเมืองกระบวนการตรวจวีซ่าเวลา/ช่วงเวลาในการดำเนินงาน และการเข้าแถว/การรอคอย มีศักยภาพมากที่สุดโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 5.00) ทั้งนี้ในการประเมิน

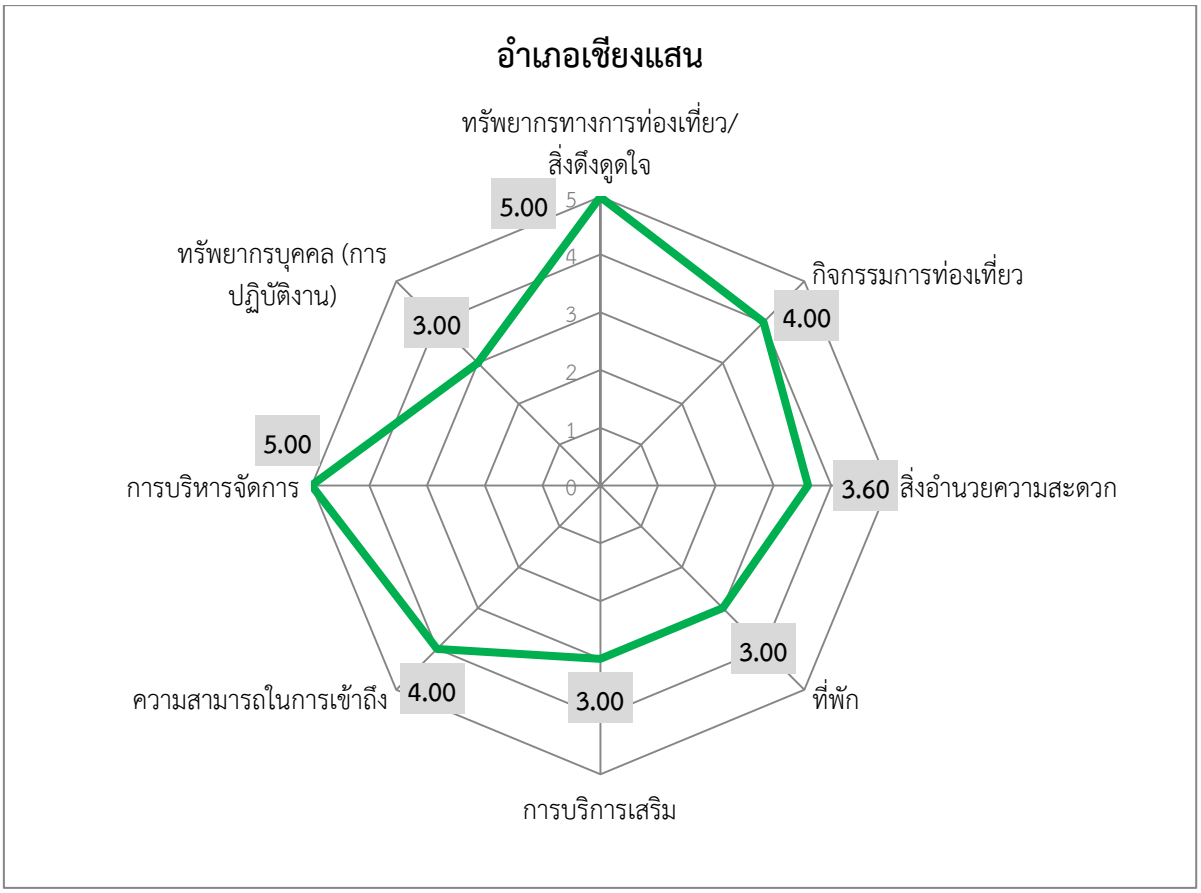
เปรียบเทียบการบริหารจัดการแต่ละด้านพบว่า กระบวนการตรวจวีซ่ามีระดับความพร้อมในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่เวลา/ช่วงเวลาในการดำเนินงานด่านตรวจคนเข้าเมืองศุลกากรและการเข้าแถว/การรอคอย ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน)ในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงรายจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

ทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย	**ไม่มีปรากฏ**	**การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม**				
		มี				
		มากที่สุด	**มาก**	**ปานกลาง**	**น้อย**	**น้อยที่สุด**
การสื่อสารภาษาต่างประเทศ				√		
หัวใจบริการ				√		
ความรู้				√		
การดำเนินงานแบบมืออาชีพ				√		
การบริการแบบมืออาชีพ				√		
รวม		0	0	15	0	0
รวมค่าเฉลี่ย				3.00		

จากข้อมูลในตารางที่ 4.8 พบว่า ทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) ในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย โดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.00) ทั้งนี้ในประเด็นด้านการสื่อสารภาษาต่างประเทศหัวใจบริการความรู้การดำเนินงานแบบมืออาชีพ และการบริการแบบมืออาชีพที่ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

จากข้อมูลในตารางที่ 4.1-4.48 แผนภูมิที่ 4.1 แสดงการเปรียบเทียบศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวในภาพรวมของอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย (จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย) ดังนี้

แผนภูมิที่ 4.1 แสดงการเปรียบเทียบศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวในภาพรวมของอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย (จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย)

(หมายเหตุ: ช่วงคะแนน 1.00 – 3.40 = ต้องพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อม ช่วงคะแนน 3.41 - 5.00 = ไม่ต้องพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อม)

จากข้อมูลในแผนภูมิที่ 4.1 แสดงให้เห็นว่า อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย มีศักยภาพ/ความพร้อมในด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ และการบริหารจัดการมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 5.00) รองลงมาได้แก่ กิจกรรมการท่องเที่ยว ความสามารถในการเข้าถึง รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวก ที่พัก การบริการเสริมทางการท่องเที่ยว และทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) ดังนั้นในประเด็นที่ควรได้รับการพัฒนาศักยภาพและความพร้อมคือด้านที่พัก ทรัพยากรบุคคลและบริการเสริมทางการท่องเที่ยว

2) อำเภอเชียงของจังหวัดเชียงราย

ศักยภาพ/ความพร้อมของอำเภอเชียงของที่ได้จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัยจำแนกเป็น 8 ด้าน ได้แก่ ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ กิจกรรมการท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกที่พักการบริการเสริมทางการท่องเที่ยวความสามารถในการเข้าถึงการบริหารจัดการ และทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.9 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจในอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงรายจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ		√				
แหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน				√		
แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร				√		
แหล่งท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน				√		
อาหารท้องถิ่น		√				
แหล่งท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์				√		
แหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธ				√		
แหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่				√		
รวม		10	0	18	0	0
รวมค่าเฉลี่ย				3.50		

จากข้อมูลในตารางที่ 4.9 พบว่า ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงรายโดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.50) เมื่อจำแนกตามประเด็นพบว่าแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และอาหารท้องถิ่นมีศักยภาพมากที่สุดเป็นอันดับแรกทั้งนี้เนื่องจากลักษณะทางภูมิประเทศของอำเภอเชียงของที่ตั้งอยู่ในเส้นทางแม่น้ำโขง เชื่อมโยง เมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว สปป. ลาว เป็นเส้นทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวและต่อไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีนตอนใต้ รองลงมา ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรแหล่งท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดินแหล่งท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ แหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธ และแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่ มีศักยภาพในระดับปานกลางที่ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.10 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวในอำเภอเชียงของจังหวัดเชียงรายจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

กิจกรรมการท่องเที่ยว อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศ					√	
กิจกรรมท่องเที่ยวโดยชุมชน					√	
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตร					√	
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน					√	
อาหารท้องถิ่น					√	
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์					√	
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงพุทธ					√	
กิจกรรมท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่					√	
รวม		0	0	0	16	0
รวมค่าเฉลี่ย				2.00		

จากข้อมูลในตารางที่ 4.10 พบว่า กิจกรรมการท่องเที่ยวอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงรายโดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.00) จำแนกตามกิจกรรมการท่องเที่ยวทั้ง 8 ประเภท ได้แก่ กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศกิจกรรมท่องเที่ยวโดยชุมชน กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตรกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดินอาหารท้องถิ่นกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงพุทธ และกิจกรรมท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่ ที่ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.11 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงรายจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

สิ่งอำนวยความสะดวก อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ร้านอาหาร				√		
อาหารและเครื่องดื่ม				√		
ห้องน้ำ				√		
สถานที่จอดรถ				√		
อินเตอร์เน็ต/WI-FI				√		
รวม		0	0	15	0	0
รวมค่าเฉลี่ย				3.00		

จากข้อมูลในตารางที่ 4.11 พบว่า สิ่งอำนวยความสะดวกอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงรายโดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.00) จำแนกตามประเด็นคือสิ่งอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับร้านอาหารอาหารและเครื่องดื่มห้องน้ำ และสถานที่จอดรถที่ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.12 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านที่พักในอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงรายจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

ที่พัก อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ราคา					√	
สถานที่ตั้ง					√	
การบริการ					√	
สุขอนามัย					√	
รวม		0	0	0	8	0
รวมค่าเฉลี่ย				2.00		

จากข้อมูลในตารางที่ 4.12 พบว่า ที่พักอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงรายโดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.00) เมื่อจำแนกตามประเด็นที่เกี่ยวเนื่องกับการให้บริการที่พักพบว่า ราคา สถานที่ตั้งการบริการ และสุขอนามัยควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.13 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริการเสริมทางการท่องเที่ยวในอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงรายจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

การบริการเสริมทางการท่องเที่ยว อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย	**ไม่มี**	**การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม**				
		มี				
		มากที่สุด	**มาก**	**ปานกลาง**	**น้อย**	**น้อยที่สุด**
ศูนย์ให้ข้อมูลนักท่องเที่ยว			√			
ร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึก			√			
ความปลอดภัย			√			
ระบบรักษาความปลอดภัย			√			
ตำรวจนักท่องเที่ยว			√			
ธนาคาร/การให้บริการแลกเปลี่ยนเงินตรา			√			
การโฆษณา			√			
ใบปลิว			√			
การประชาสัมพันธ์			√			
การส่งเสริมการตลาด			√			
ข้อมูลออนไลน์			√			
การสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยว			√			
มัคคุเทศก์			√			
รวม		0	52	0	0	0
รวมค่าเฉลี่ย				4.00		

จากข้อมูลในตารางที่ 4.13 พบว่า การบริการเสริมทางการท่องเที่ยวอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย โดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.00) จำแนกตามประเด็นการบริการเสริมทางการท่องเที่ยวพบว่า การบริการเสริมทางการท่องเที่ยวเกี่ยวกับศูนย์ให้ข้อมูลนักท่องเที่ยวร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึกความปลอดภัยระบบรักษาความปลอดภัยตำรวจนักท่องเที่ยวธนาคาร/การให้บริการแลกเปลี่ยนเงินตราการโฆษณาใบปลิวการประชาสัมพันธ์การส่งเสริมการตลาดข้อมูลออนไลน์การสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยว และมัคคุเทศก์มีศักยภาพ/ความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว

ตารางที่ 4.14 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านความสามารถในการเข้าถึงในอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงรายจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

ความสามารถในการเข้าถึง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
สภาพถนน				√		
การขนส่ง				√		
การเชื่อมโยง/โลจิสติกส์				√		
ป้ายสัญลักษณ์/ป้ายบอกทาง				√		
รวม		0	0	12	0	0
รวมค่าเฉลี่ย				3.00		

จากข้อมูลในตารางที่ 4.14 พบว่า ความสามารถในการเข้าถึงอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย โดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.00) ที่ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ทั้งนี้ในการประเมินเปรียบเทียบความสามารถในการเข้าถึงในแต่ละด้านพบว่าสภาพถนนที่ดีเป็นปัจจัยที่นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญมากที่สุด รองลงมาได้แก่ การมีป้ายสัญลักษณ์/ป้ายบอกทางและการเชื่อมโยง/โลจิสติกส์ตามลำดับ

ตารางที่ 4.15 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริหารจัดการในอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงรายจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

การบริหารจัดการ อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ศุลกากร			√			
ด่านตรวจคนเข้าเมือง			√			
กระบวนการตรวจวีซ่า			√			
เวลา/ช่วงเวลาในการดำเนินงาน			√			
การเข้าแถว/การรอคอย			√			
รวม		0	20	0	0	0
รวมค่าเฉลี่ย				4.00		

จากข้อมูลในตารางที่ 4.15 พบว่า ศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริหารจัดการอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงรายจำแนกตามประเด็นที่เกี่ยวเนื่องกับการบริหารจัดการคือ ศุลกากรด่านตรวจคนเข้าเมือง

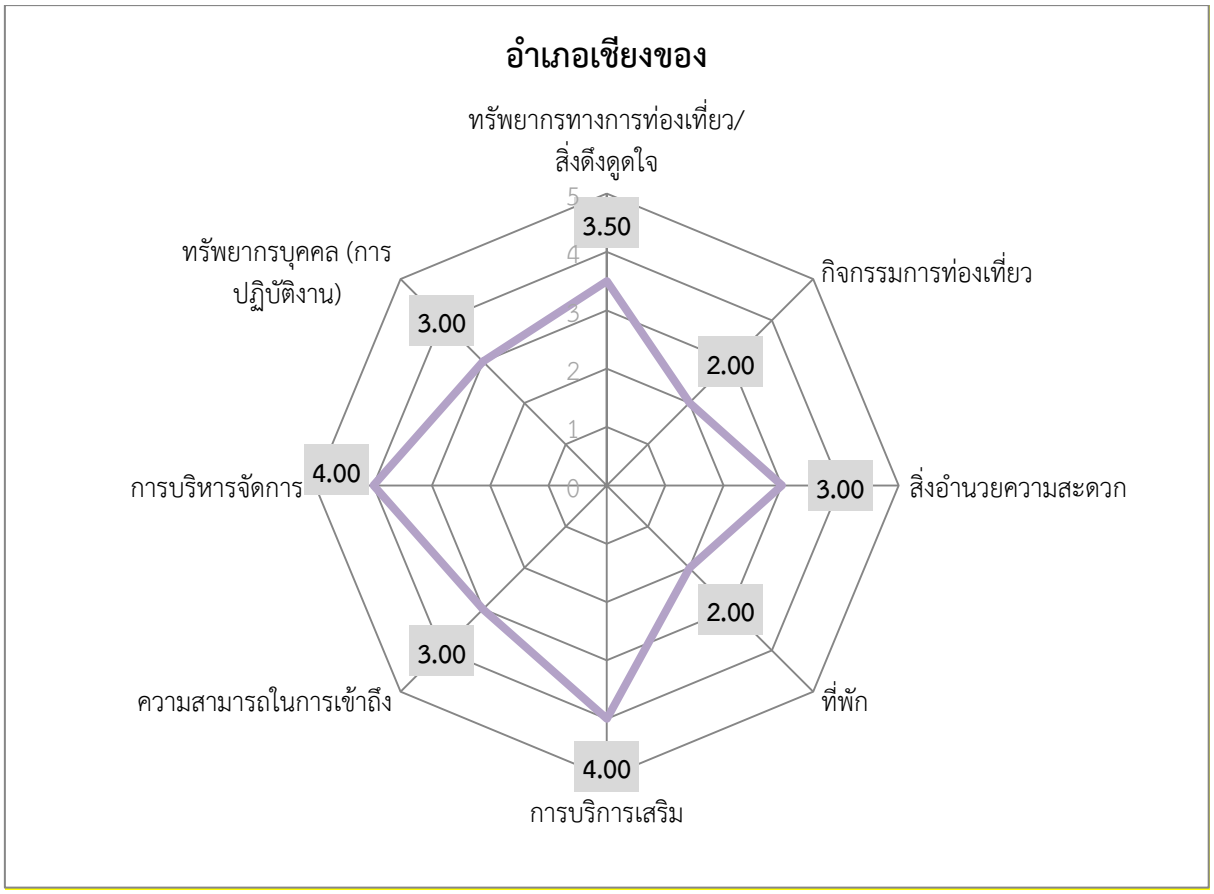
กระบวนการตรวจวีซ่าเวลา/ช่วงเวลาในการดำเนินงาน และการเข้าแถว/การรอคอยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.00) คือมี ศักยภาพ/ความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว

ตารางที่ 4.16 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน)ในอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงรายจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

ทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย	**ไม่มี ปรากฏ**	**การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม**				
		มี				
		มากที่สุด	**มาก**	**ปานกลาง**	**น้อย**	**น้อยที่สุด**
การสื่อสารภาษาต่างประเทศ				√		
หัวใจบริการ				√		
ความรู้				√		
การดำเนินงานแบบมืออาชีพ				√		
การบริการแบบมืออาชีพ				√		
รวม		0	0	15	0	0
รวมค่าเฉลี่ย				3.00		

จากข้อมูลในตารางที่ 4.16 พบว่า ทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน)อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย โดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.00) ทั้งนี้ในประเด็นด้านการสื่อสารภาษาต่างประเทศ หัวใจบริการ ความรู้ การดำเนินงานแบบมืออาชีพ และการบริการแบบมืออาชีพที่ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

จากข้อมูลในตารางที่ 4.9-4.16 แผนภูมิที่ 4.2 แสดงการเปรียบเทียบศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวในภาพรวมของอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย (จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย) ดังนี้

แผนภูมิที่ 4.2 ศักยภาพ/ความพร้อมในภาพรวมของอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ที่ได้จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

(หมายเหตุ: ช่วงคะแนน 1.00 – 3.40 = ต้องพัฒนาศักยภาพ/ ความพร้อม ช่วงคะแนน 3.41 - 5.00 = ไม่ต้องพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อม)

จากข้อมูลในแผนภูมิที่ 4.2 แสดงให้เห็นว่า อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย มีศักยภาพ/ความพร้อมในด้านการบริหารจัดการ และการบริการเสริมทางการท่องเที่ยวมากเป็นอันดับแรก (ค่าเฉลี่ย 4.00) รองลงมาได้แก่ ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ สิ่งอำนวยความสะดวก ทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) ความสามารถในการเข้าถึง ที่พัก และกิจกรรมการท่องเที่ยวดังนั้นประเด็นด้านที่พัก กิจกรรมการท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก ความสามารถในการเข้าถึง และทรัพยากรบุคคล ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

2. ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ข้อมูลการประเมินศักยภาพ/ความพร้อมที่ได้จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัยจำแนกเป็น 2 เส้นทางในพื้นที่ ได้แก่ 1) เมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว (เมืองห้วยทราย-เมืองหลวงน้ำทา) และ 2) เมืองหลวงน้ำทา (เมืองหลวงน้ำทา-บ่อเต็น)นำเสนอผลการวิจัยใน ตารางที่ 4.17- 4.24 ดังนี้

1) เมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว (เมืองห้วยทราย-เมืองหลวงน้ำทา)

ศักยภาพ/ความพร้อมของเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว ที่ได้จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัยจำแนกเป็น 8 ด้าน ได้แก่ ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ กิจกรรมการท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกที่พักการบริการเสริมทางการท่องเที่ยวความสามารถในการเข้าถึงการบริหารจัดการ และทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.17 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจในเมืองห้วยทรายจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ เมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ		√				
แหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน	√					
แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร				√		
แหล่งท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน			√			
อาหารท้องถิ่น			√			
แหล่งท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์			√			
แหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธ			√			
แหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่					√	
รวม		5	16	3	2	0
รวมค่าเฉลี่ย				3.25		

จากข้อมูลในตารางที่ 4.17 พบว่า ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้วโดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.25) เมื่อจำแนกตามฐานทรัพยากรการท่องเที่ยวในพื้นที่ศึกษา พบว่า แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีศักยภาพมากที่สุดเป็นอันดับแรก รองลงมา ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดินอาหารท้องถิ่นแหล่งท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ แหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธ แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร และแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่ ตามลำดับส่วนแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชนยังมิได้ปรากฏอย่างเป็นรูปธรรมทั้งนี้ในการประเมินเปรียบเทียบทรัพยากรการท่องเที่ยวแต่ละประเภทพบว่าแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติมากที่สุด โดยเฉพาะสภาพป่าไม้ที่ยังอุดมสมบูรณ์ รองลงมาได้แก่การท่องเที่ยวในหมู่บ้านเพื่อเรียนรู้วิถีชาติพันธ์ และรับประทานอาหารท้องถิ่น

ตารางที่ 4.18 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวในเมืองห้วยทรายจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

กิจกรรมการท่องเที่ยว เมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศ		√				
กิจกรรมท่องเที่ยวโดยชุมชน	√					
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตร				√		
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน		√				
อาหารท้องถิ่น		√				
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์		√				
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงพุทธ		√				
กิจกรรมท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่					√	
รวม		25	0	3	2	0
รวมค่าเฉลี่ย				3.75		

จากข้อมูลในตารางที่ 4.18 พบว่า กิจกรรมการท่องเที่ยวเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้วโดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.75) เมื่อจำแนกตามกิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่ศึกษาพบว่า กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตรกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดินอาหารท้องถิ่นกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงพุทธมีศักยภาพในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตร และกิจกรรมท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่ ตามลำดับ ส่วนกิจกรรมท่องเที่ยวโดยชุมชนยังมิได้ปรากฏอย่างเป็นรูปธรรมทั้งนี้ในการประเมินเปรียบเทียบกิจกรรมการท่องเที่ยวแต่ละประเภทพบว่ากิจกรรมที่เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติมากที่สุด คือการเดินป่า เรียนรู้ระบบนิเวศป่าไม้ รองลงมาได้แก่กิจกรรมร่วมเรียนรู้วิถีชาติพันธ์ และรับประทานอาหารท้องถิ่น

ตารางที่ 4.19 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในเมืองห้วยทรายจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

สิ่งอำนวยความสะดวก เมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ร้านอาหาร			√			
อาหารและเครื่องดื่ม			√			
ห้องน้ำ			√			
สถานที่จอดรถ			√			
อินเตอร์เน็ต/WI-FI					√	
รวม		0	16	0	2	0
รวมค่าเฉลี่ย				3.60		

จากข้อมูลในตารางที่ 4.19 พบว่า สิ่งอำนวยความสะดวกเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้วโดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.60) เมื่อจำแนกตามประเด็นสิ่งอำนวยความสะดวกพบว่าร้านอาหารอาหารและเครื่องดื่มห้องน้ำและสถานที่จอดรถมีศักยภาพในระดับมาก รองลงมา คือ อินเตอร์เน็ต/WI-FIที่มีศักยภาพในระดับน้อยที่ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.20 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านที่พักในเมืองห้วยทรายจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

ที่พัก เมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ราคา			√			
สถานที่ตั้ง			√			
การบริการ				√		
สุขอนามัย				√		
รวม		0	8	6	0	0
รวมค่าเฉลี่ย				3.50		

จากข้อมูลในตารางที่ 4.20 พบว่า ที่พักเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้วโดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.50) เมื่อจำแนกตามประเด็นที่พักพบว่า ราคา และสถานที่ตั้งมีศักยภาพในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ การบริการ และสุขอนามัยที่มีศักยภาพในระดับปานกลางที่ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.21 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริการเสริมทางการท่องเที่ยวในเมืองห้วยทรายจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

การบริการเสริมทางการท่องเที่ยว เมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ศูนย์ให้ข้อมูลนักท่องเที่ยว		√				
ร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึก		√				
ความปลอดภัย		√				
ระบบรักษาความปลอดภัย		√				
ตำรวจนักท่องเที่ยว		√				
ธนาคาร/การให้บริการแลกเปลี่ยนเงินตรา				√		
การโฆษณา						√
ใบปลิว		√				
การประชาสัมพันธ์						√
การส่งเสริมการตลาด						√
ข้อมูลออนไลน์						√
การสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยว						√
มัคคุเทศก์						√
รวม		30	0	3	0	6
รวมค่าเฉลี่ย				3.00		

จากข้อมูลในตารางที่ 4.21 พบว่า การบริการเสริมทางการท่องเที่ยวเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้วโดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.00) เมื่อจำแนกตามประเด็นที่เกี่ยวเนื่องด้านการบริการเสริมทางการท่องเที่ยวพบว่า ศูนย์ให้ข้อมูลนักท่องเที่ยวร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึกความปลอดภัยระบบรักษาความปลอดภัยตำรวจนักท่องเที่ยว และใบปลิว มีศักยภาพในระดับมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ธนาคาร/การให้บริการแลกเปลี่ยนเงินตราการโฆษณาการประชาสัมพันธ์การส่งเสริมการตลาดข้อมูลออนไลน์การสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยว และมัคคุเทศก์ที่มีศักยภาพในระดับน้อยที่ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.22 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านความสามารถในการเข้าถึงในเมืองห้วยทรายจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

ความสามารถในการเข้าถึง เมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
สภาพถนน				√		
การขนส่ง				√		
การเชื่อมโยง/โลจิสติกส์		√				
ป้ายสัญลักษณ์/ป้ายบอกทาง						√
รวม		5	0	6	0	1
รวมค่าเฉลี่ย				**3.00**		

จากข้อมูลในตารางที่ 4.22 พบว่า ความสามารถในการเข้าถึงเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้วโดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.00) เมื่อจำแนกตามประเด็นความสามารถในการเข้าถึงพบว่า การเชื่อมโยง/โลจิสติกส์ มีศักยภาพในระดับมากที่สุด ทั้งนี้สภาพถนนการขนส่ง และป้ายสัญลักษณ์/ป้ายบอกทางมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับปานกลางที่ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้นสามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.23 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริหารจัดการในเมืองห้วยทรายจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

การบริหารจัดการ เมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ศุลกากร			√			
ด่านตรวจคนเข้าเมือง				√		
กระบวนการตรวจวีซ่า				√		
เวลา/ช่วงเวลาในการดำเนินงาน			√			
การเข้าแถว/การรอคอย				√		
รวม		0	8	9	0	0
รวมค่าเฉลี่ย				3.40		

จากข้อมูลในตารางที่ 4.23 พบว่า ความสามารถในการบริหารจัดการเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้วโดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.00) เมื่อจำแนกตามประเด็นการบริหารจัดการพบว่า ศุลกากรเวลา/ช่วงเวลาในการดำเนินงานมีศักยภาพในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ การเข้าแถว/

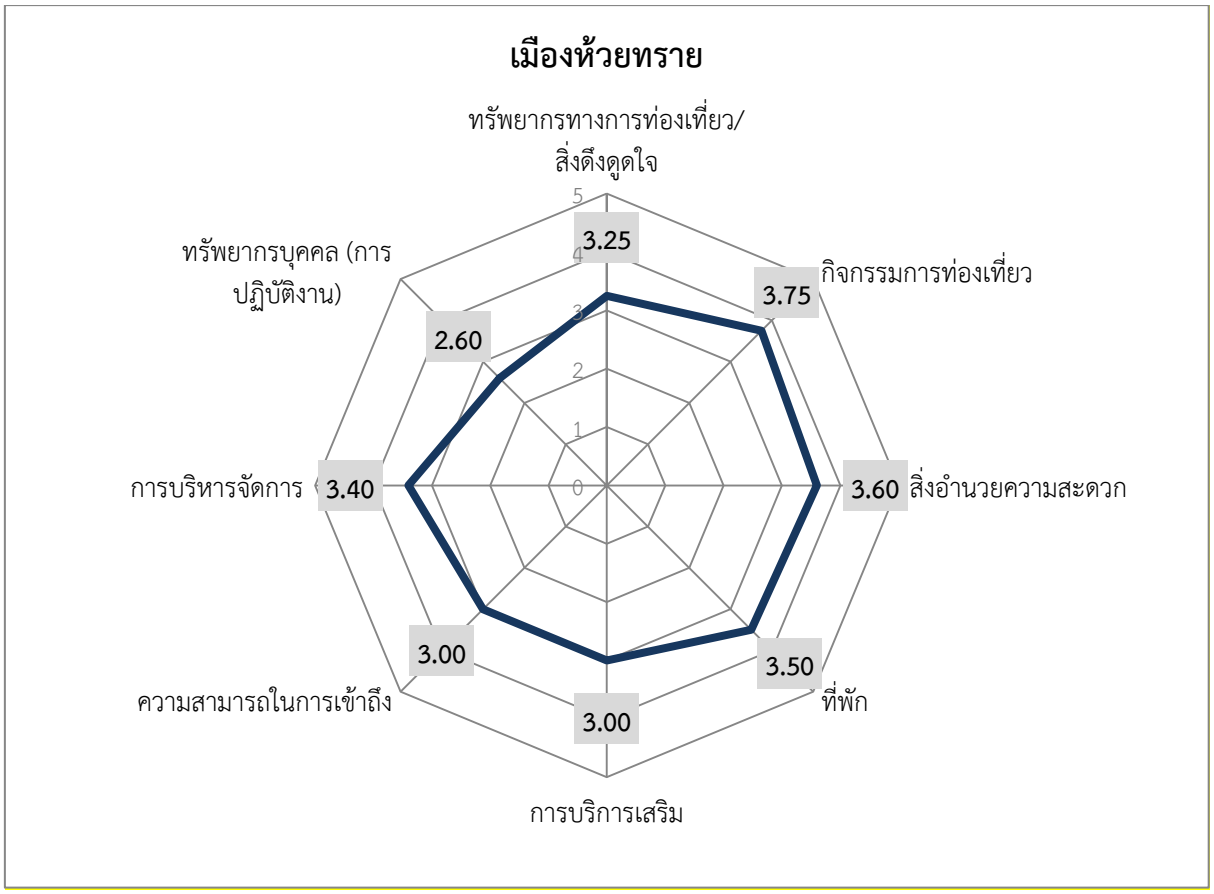
การรอคอยกระบวนการตรวจวีซ่า และด่านตรวจคนเข้าเมืองที่มีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง ที่ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้นสามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.24 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน)ในเมืองห้วยทรายจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

ทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) เมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว	ไม่มีปรากฏ	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
การสื่อสารภาษาต่างประเทศ		√				
หัวใจบริการ					√	
ความรู้					√	
การดำเนินงานแบบมืออาชีพ					√	
การบริการแบบมืออาชีพ					√	
รวม		5	0	0	8	0
รวมค่าเฉลี่ย				2.60		

จากข้อมูลในตารางที่ 4.24 ศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรบุคคล เมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว โดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.60) เมื่อจำแนกตามประเด็นทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน)พบว่า การสื่อสารภาษาต่างประเทศมีศักยภาพในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ ประเด็นด้านหัวใจบริการความรู้การดำเนินงานแบบมืออาชีพ และการบริการแบบมืออาชีพที่มีศักยภาพในระดับน้อยควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

จากข้อมูลในตารางที่ 4.17-4.24 แผนภูมิที่ 4.3 แสดงการเปรียบเทียบศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวในภาพรวมของเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว (จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย) ดังนี้

แผนภูมิที่ 4.3 ศักยภาพ/ความพร้อมในภาพรวมของเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว
ที่ได้จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

(หมายเหตุ: ช่วงคะแนน1.00 – 3.40 = ต้องพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อม ช่วงคะแนน 3.41 - 5.00 = ไม่ต้องพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อม)

จากข้อมูลในแผนภูมิที่ 4.3 แสดงให้เห็นว่า เมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้วมีศักยภาพ/ความพร้อมในด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวมากเป็นอันดับแรก (ค่าเฉลี่ย 3.75) รองลงมา ได้แก่ สิ่งอำนวยความสะดวกที่พัก การบริหารจัดการ ความสามารถในการเข้าถึง การบริการเสริมทางการท่องเที่ยว และส่วนทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) ตามลำดับดังนั้นในประเด็นที่ควรได้รับการพัฒนาศักยภาพและความพร้อมคือด้านทรัพยากรบุคคล ความสามารถในการเข้าถึงบริการเสริมทางการท่องเที่ยว ทรัพยากรการท่องเที่ยวและการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว

2) เมืองหลวงน้ำทา แขวงหลวงน้ำทา (เมืองหลวงน้ำทา-บ่อเต็น)

ศักยภาพ/ความพร้อมของเมืองหลวงน้ำทา แขวงหลวงน้ำทา ที่ได้จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัยจำแนกเป็น 8 ด้าน ได้แก่ ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ กิจกรรมการท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกที่พักการบริการเสริมทางการท่องเที่ยวความสามารถในการเข้าถึงการบริหารจัดการ และทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.25 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจในแขวงเมืองหลวงน้ำทาจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ เมืองหลวงน้ำทา แขวงหลวงน้ำทา	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ		√				
แหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน	√					
แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร				√		
แหล่งท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน		√				
อาหารท้องถิ่น			√			
แหล่งท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์		√				
แหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธ			√			
แหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่	√					
รวม		15	8	3	0	0
รวมค่าเฉลี่ย				3.25		

จากข้อมูลในตารางที่ 4.25 พบว่า ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจเมืองหลวงน้ำทา แขวงหลวงน้ำทา โดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.25) เมื่อจำแนกตามฐานทรัพยากรการท่องเที่ยวในพื้นที่ศึกษา พบว่า แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศแหล่งท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน และแหล่งท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์มีศักยภาพในระดับมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ อาหารท้องถิ่น แหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธ และแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรส่วนแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชนและแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่ยังมิได้ปรากฏอย่างเป็นรูปธรรมทั้งนี้ในการประเมินเปรียบเทียบทรัพยากรการท่องเที่ยวแต่ละประเภทพบว่าแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวมากที่สุด โดยเฉพาะในพื้นที่ป่าไม้ที่ยังมีความอุดมสมบูรณ์ รองลงมาได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ และแหล่งท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดินตามลำดับ

ตารางที่ 4.26 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวในแขวงเมืองหลวงน้ำทาจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

กิจกรรมการท่องเที่ยว เมืองหลวงน้ำทา แขวงหลวงน้ำทา	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศ		√				
กิจกรรมท่องเที่ยวโดยชุมชน	√					
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตร			√			
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน		√				
อาหารท้องถิ่น			√			
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์		√				
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงพุทธ			√			
กิจกรรมท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่	√					
รวม		15	12	0	0	0
รวมค่าเฉลี่ย				3.38		

จากข้อมูลในตารางที่ 4.26 พบว่า กิจกรรมการท่องเที่ยวเมืองหลวงน้ำทา แขวงหลวงน้ำทา โดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.38) เมื่อจำแนกตามประเด็นกิจกรรมการท่องเที่ยว พบว่า กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน และกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ มีศักยภาพในระดับมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตรอาหารท้องถิ่นและกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงพุทธส่วนกิจกรรมท่องเที่ยวโดยชุมชน และกิจกรรมท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่ยังมิได้ปรากฏอย่างเป็นรูปธรรมทั้งนี้ในการประเมินเปรียบเทียบกิจกรรมการท่องเที่ยว พบว่ากิจกรรมการเดินป่า เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวมากที่สุด โดยเฉพาะในพื้นที่ป่าไม้ที่ยังมีความอุดมสมบูรณ์ รองลงมาได้แก่ กิจกรรมการเรียนรู้วิถีชีวิตของชุมชนชาติพันธุ์ และการศึกษามรดกวัฒนธรรมแผ่นดินตามลำดับ

ตารางที่ 4.27 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแขวงเมืองหลวงน้ำทาจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

สิ่งอำนวยความสะดวก	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ร้านอาหาร		√				
อาหารและเครื่องดื่ม		√				
ห้องน้ำ			√			
สถานที่จอดรถ			√			
อินเตอร์เน็ต/WI-FI				√		
รวม		10	8	3	0	0
รวมค่าเฉลี่ย				4.20		

จากข้อมูลในตารางที่ 4.27 พบว่า สิ่งอำนวยความสะดวกเมืองหลวงน้ำทา แขวงหลวงน้ำทา โดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.20) เมื่อจำแนกตามประเด็นด้านสิ่งอำนวยความสะดวกพบว่า ร้านอาหารและอาหารและเครื่องดื่มมีศักยภาพในระดับมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ห้องน้ำสถานที่จอดรถทั้งนี้อินเตอร์เน็ต/WI-FIมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.28การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านที่พักในแขวงเมืองหลวงน้ำทาจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

ที่พัก	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ราคา		√				
สถานที่ตั้ง		√				
การบริการ				√		
สุขอนามัย						√
รวม		10	0	3	0	1
รวมค่าเฉลี่ย				3.50		

จากข้อมูลในตารางที่ 4.28 พบว่า ที่พักเมืองหลวงน้ำทา แขวงหลวงน้ำทา โดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.50) เมื่อจำแนกตามประเด็นที่พักพบว่า ราคา และสถานที่ตั้งมีศักยภาพในระดับมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การบริการ และสุขอนามัยมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับปาน

กลางและน้อยตามลำดับ ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้นสามารถรองรับนักนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.29 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริการเสริมทางการท่องเที่ยวในแขวงเมืองหลวงน้ำทาจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

การบริการเสริมทางการท่องเที่ยว	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ศูนย์ให้ข้อมูลนักท่องเที่ยว			√			
ร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึก					√	
ความปลอดภัย		√				
ระบบรักษาความปลอดภัย		√				
ตำรวจนักท่องเที่ยว					√	
ธนาคาร/การให้บริการแลกเปลี่ยนเงินตรา			√			
การโฆษณา				√		
ใบปลิว		√				
การประชาสัมพันธ์				√		
การส่งเสริมการตลาด				√		
ข้อมูลออนไลน์			√			
การสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยว					√	
มัคคุเทศก์					√	
รวม		15	12	9	8	0
รวมค่าเฉลี่ย				3.38		

จากข้อมูลในตารางที่ 4.29 พบว่า การบริการเสริมทางการท่องเที่ยวในเมืองหลวงน้ำทา แขวงหลวงน้ำทา โดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.38) เมื่อจำแนกตามประเด็นการบริการเสริมทางการท่องเที่ยวพบว่า ความปลอดภัยระบบรักษาความปลอดภัย และใบปลิวมีศักยภาพในระดับมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ศูนย์ให้ข้อมูลนักท่องเที่ยวธนาคาร/การให้บริการแลกเปลี่ยนเงินตราข้อมูลออนไลน์การโฆษณาการประชาสัมพันธ์การส่งเสริมการตลาดร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึกตำรวจนักท่องเที่ยวการสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยว และมัคคุเทศก์ทั้งนี้ประเด็นด้านการโฆษณาการประชาสัมพันธ์การส่งเสริมการตลาดร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึกตำรวจนักท่องเที่ยวการสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้นสามารถรองรับนักนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.30 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านความสามารถในการเข้าถึงในแขวงเมืองหลวงน้ำทาจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

ความสามารถในการเข้าถึง	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
สภาพถนน		√				
การขนส่ง		√				
การเชื่อมโยง/โลจิสติกส์		√				
ป้ายสัญลักษณ์/ป้ายบอกทาง				√		
รวม		15	0	3	0	0
รวมค่าเฉลี่ย				4.50		

จากข้อมูลในตารางที่ 4.30 พบว่า ความสามารถในการเข้าถึงเมืองหลวงน้ำทา แขวงหลวงน้ำทา โดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.50) เมื่อจำแนกตามประเด็นความสามารถในการเข้าถึงพบว่า สภาพถนนการขนส่ง และการเชื่อมโยง/โลจิสติกส์มีศักยภาพในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ป้ายสัญลักษณ์/ป้ายบอกทางที่ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้นสามารถรองรับนักนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.31 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริหารจัดการในแขวงเมืองหลวงน้ำทาจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

การบริหารจัดการ	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ศุลกากร	√					
ด่านตรวจคนเข้าเมือง	√					
กระบวนการตรวจวีซ่า	√					
เวลา/ช่วงเวลาในการดำเนินงาน	√					
การเข้าแถว/การรอคอย	√					
รวม		0	0	0	0	0
รวมค่าเฉลี่ย				0.00		

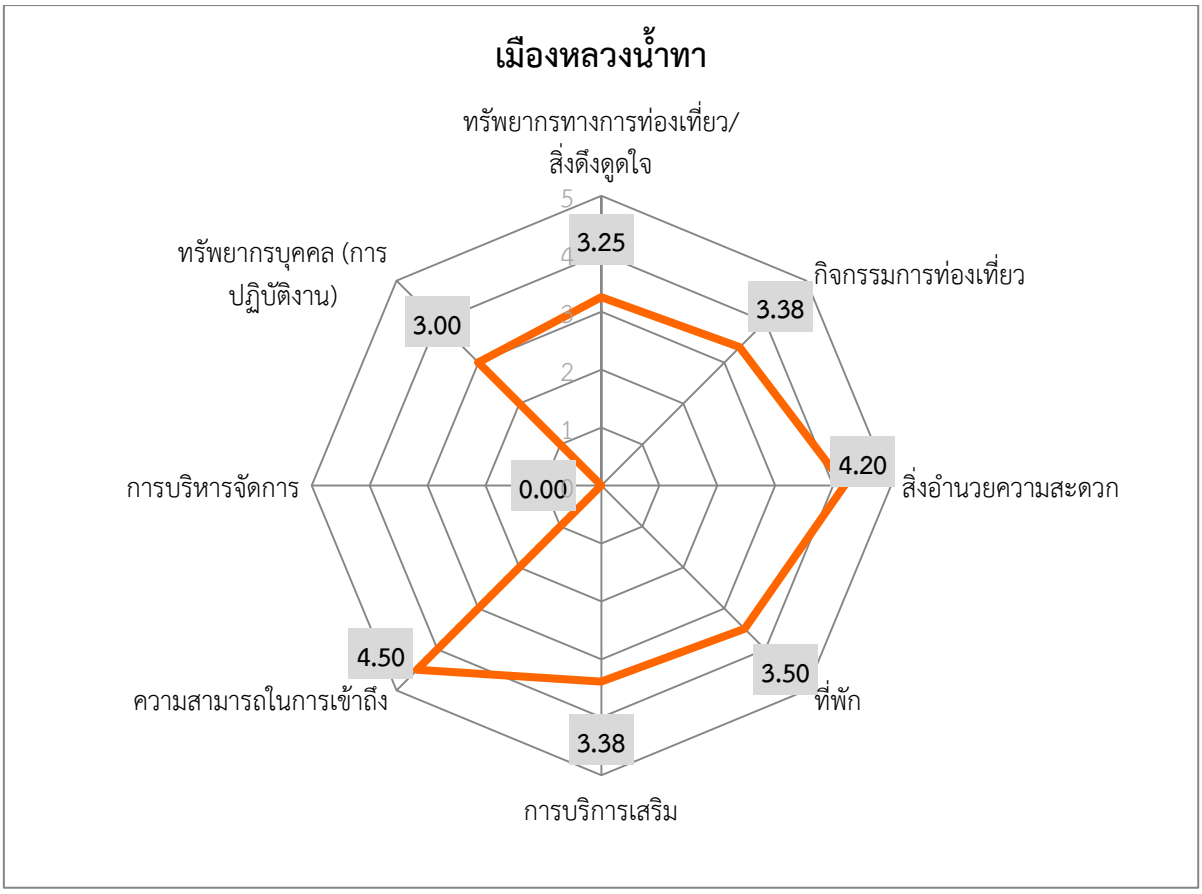
จากข้อมูลในตารางที่ 4.31 พบว่า การบริหารจัดการเมืองหลวงน้ำทา แขวงหลวงน้ำทา พบว่า ไม่มีระบบการบริหารจัดการทั้งในด้านศุลกากร ด่านตรวจคนเข้าเมือง กระบวนการตรวจวีซ่า เวลา/ช่วงเวลาในการดำเนินงาน และการเข้าแถวรอคอย เนื่องด้วยเมืองหลวงน้ำทาเป็นเมืองผ่านในเส้นทางท่องเที่ยวไม่มีเขตแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน

ตารางที่ 4.32 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน)ในแขวงเมืองหลวงน้ำทา จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

ทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน)	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
การสื่อสารภาษาต่างประเทศ			√			
หัวใจบริการ		√				
ความรู้					√	
การดำเนินงานแบบมืออาชีพ					√	
การบริการแบบมืออาชีพ					√	
รวม		5	4	0	6	0
รวมค่าเฉลี่ย				3.00		

จากข้อมูลในตารางที่ 4.32 พบว่า ทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) เมืองหลวงน้ำทา แขวงหลวงน้ำทา โดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.00) เมื่อจำแนกตามประเด็นทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน)พบว่า หัวใจบริการมีศักยภาพในระดับมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การสื่อสารภาษาต่างประเทศทั้งนี้ประเด็นด้านความรู้การดำเนินงานแบบมืออาชีพ และการบริการแบบมืออาชีพมีศักยภาพในระดับน้อย ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้นสามารถรองรับนักนักท่องเที่ยวได้

จากข้อมูลในตารางที่ 4.25-4.32 แผนภูมิที่ 4.4 แสดงการเปรียบเทียบศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวในภาพรวมของเมืองหลวงน้ำทา แขวงหลวงน้ำทา (จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย) ดังนี้

แผนภูมิที่ 4.4 ศักยภาพ/ความพร้อมในภาพรวมของเมืองหลวงน้ำทา แขวงหลวงน้ำทา ที่ได้จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

(หมายเหตุ: ช่วงคะแนน1.00 – 3.40 = ต้องพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อม ช่วงคะแนน 3.41 - 5.00 = ไม่ต้องพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อม)

จากข้อมูลในแผนภูมิที่ 4.4 แสดงให้เห็นว่า เมืองหลวงน้ำทา แขวงหลวงน้ำทามีศักยภาพ/ความพร้อมในด้านความสามารถในการเข้าถึงมากที่สุดเป็นอันดับแรก (ค่าเฉลี่ย 4.50) รองลงมา ได้แก่ สิ่งอำนวยความสะดวก ที่พัก กิจกรรมการท่องเที่ยวการบริการเสริมทางการท่องเที่ยวทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ และทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) ดังนั้นในประเด็นที่ควรได้รับการพัฒนาศักยภาพและความพร้อมคือด้านทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรการท่องเที่ยว บริการเสริมทางการท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยว ทั้งนี้เป็นที่สังเกตคือในการบริหารจัดการข้ามพรมแดนในเมืองหลวงน้ำทา ไม่มีความจำเป็นในการพัฒนาเพราะเป็นพื้นที่ที่ไม่มีเขตแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน

3. ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

ข้อมูลการประเมินศักยภาพ/ความพร้อมที่ได้จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัยจำแนกเป็น 2 เส้นทางในพื้นที่ ได้แก่ 1) เมืองเชียงรุ่ง เขตปกครองตนเองสิบสองปันนา(โม่ฮัน-เมืองหล้า-เชียงรุ่ง) และ 2) นครคุนหมิง (เชียงรุ่ง-ผู่เอ้อ-โม่เจียง-ยวี่ซี-นครคุนหมิง) มีรายละเอียดดังนี้

1) เมืองเชียงรุ่ง เขตปกครองตนเองสิบสองปันนา (โม่ฮัน-เมืองหล้า-เชียงรุ่ง)

ศักยภาพ/ความพร้อมของเมืองเชียงรุ่ง เขตปกครองตนเองสิบสองปันนา ที่ได้จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัยจำแนกเป็น 8 ด้าน ได้แก่ ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ กิจกรรมการท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกที่พักการบริการเสริมทางการท่องเที่ยวความสามารถในการเข้าถึงการบริหารจัดการ และทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.33 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจในเมืองเชียงรุ่ง เขตปกครองตนเองสิบสองปันนาจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ เมืองเชียงรุ่ง เขตปกครองตนเองสิบสองปันนา	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ		√				
แหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน	√					
แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร				√		
แหล่งท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน			√			
อาหารท้องถิ่น		√				
แหล่งท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์		√				
แหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธ			√			
แหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่		√				
รวม		20	8	3	0	0
รวมค่าเฉลี่ย				3.88		

จากข้อมูลในตารางที่ 4.33 พบว่า ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจเมืองเชียงรุ่ง เขตปกครองตนเองสิบสองปันนาโดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.88) เมื่อจำแนกตามฐานทรัพยากรการท่องเที่ยวในพื้นที่ศึกษา พบว่า แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอาหารท้องถิ่นแหล่งท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ และแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่ มีศักยภาพในระดับมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดินแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธ และแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรส่วนแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชนยังมิได้ปรากฏอย่างเป็นรูปธรรม

ตารางที่ 4.34 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวในเมืองเชียงรุ่ง เขตปกครองตนเองสิบสองปันนาจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

กิจกรรมการท่องเที่ยว เมืองเชียงรุ่ง เขตปกครองตนเองสิบสองปันนา	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศ		√				
กิจกรรมท่องเที่ยวโดยชุมชน	√					
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตร				√		
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน			√			
อาหารท้องถิ่น		√				
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์		√				
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงพุทธ			√			
กิจกรรมท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่		√				
รวม		20	8	3	0	0
รวมค่าเฉลี่ย				3.88		

จากข้อมูลในตารางที่ 4.34 พบว่า กิจกรรมการท่องเที่ยวเมืองเชียงรุ่ง เขตปกครองตนเองสิบสองปันนา โดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.88) เมื่อจำแนกตามประเด็นกิจกรรมการท่องเที่ยวพบว่า กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศอาหารท้องถิ่นกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ และกิจกรรมท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่ มีศักยภาพในระดับมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดินกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงพุทธ และกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตร ส่วนกิจกรรมท่องเที่ยวโดยชุมชน ยังมิได้ปรากฏอย่างเป็นรูปธรรม

ตารางที่ 4.35 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในเมืองเชียงรุ่ง เขตปกครองตนเองสิบสองปันนาจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

สิ่งอำนวยความสะดวก เมืองเชียงรุ่ง เขตปกครองตนเองสิบสองปันนา	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ร้านอาหาร		√				
อาหารและเครื่องดื่ม		√				
ห้องน้ำ			√			
สถานที่จอดรถ		√				
อินเตอร์เน็ต/WI-FI			√			
รวม		15	8	0	0	0
รวมค่าเฉลี่ย				4.60		

จากข้อมูลในตารางที่ 4.35 พบว่า สิ่งอำนวยความสะดวกเมืองเชียงรุ่ง เขตปกครองตนเองสิบสองปันนาโดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.60) เมื่อจำแนกตามประเด็นสิ่งอำนวยความสะดวกพบว่า ร้านอาหารอาหารและเครื่องดื่มและสถานที่จอดรถมีศักยภาพในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ห้องน้ำ และอินเตอร์เน็ต/WI-FI

ตารางที่ 4.36 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านที่พักในเมืองเชียงรุ่ง เขตปกครองตนเองสิบสองปันนาจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

ที่พัก เมืองเชียงรุ่ง เขตปกครองตนเองสิบสองปันนา	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ราคา			√			
สถานที่ตั้ง			√			
การบริการ			√			
สุขอนามัย			√			
รวม		0	16	0	0	0
รวมค่าเฉลี่ย				4.00		

จากข้อมูลในตารางที่ 4.36 พบว่า ที่พักเมืองเชียงรุ่ง เขตปกครองตนเองสิบสองปันนา โดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 4.00) เมื่อจำแนกตามประเด็นที่พักพบว่า ราคาสถานที่ตั้งการบริการ และสุขอนามัยมีศักยภาพในระดับมาก

ตารางที่ 4.37 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริการเสริมทางการท่องเที่ยวในเมืองเชียงรุ่ง เขตปกครองตนเองสิบสองปันนาจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

การบริการเสริมทางการท่องเที่ยว เมืองเชียงรุ่ง เขตปกครองตนเองสิบสองปันนา	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ศูนย์ให้ข้อมูลนักท่องเที่ยว			√			
ร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึก			√			
ความปลอดภัย			√			
ระบบรักษาความปลอดภัย			√			
ตำรวจนักท่องเที่ยว			√			
ธนาคาร/การให้บริการแลกเปลี่ยนเงินตรา			√			
การโฆษณา						√
ใบปลิว						√
การประชาสัมพันธ์						√
การส่งเสริมการตลาด						√
ข้อมูลออนไลน์						√
การสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยว				√		
มัคคุเทศก์				√		
รวม		0	24	6	0	5
รวมค่าเฉลี่ย				2.69		

จากข้อมูลในตารางที่ 4.37 พบว่า การบริการเสริมทางการท่องเที่ยวเมืองหลวงน้ำทา แขวงหลวงน้ำทา โดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.69) เมื่อจำแนกตามประเด็นการบริการเสริมทางการท่องเที่ยวพบว่า ศูนย์ให้ข้อมูลนักท่องเที่ยวร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึกความปลอดภัยระบบรักษาความปลอดภัยตำรวจนักท่องเที่ยว และธนาคาร/การให้บริการแลกเปลี่ยนเงินตรามีศักยภาพในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ การสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยว และมัคคุเทศก์การโฆษณาใบปลิวการประชาสัมพันธ์การส่งเสริมการตลาด และข้อมูลออนไลน์มีศักยภาพในระดับปานกลางและน้อยที่สุด ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.38 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านความสามารถในการเข้าถึงในเมืองเชียงรุ่ง เขตปกครองตนเองสิบสองปันนาจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

ความสามารถในการเข้าถึง เมืองเชียงรุ่ง เขตปกครองตนเองสิบสองปันนา	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
สภาพถนน		√				
การขนส่ง			√			
การเชื่อมโยง/โลจิสติกส์			√			
ป้ายสัญลักษณ์/ป้ายบอกทาง						√
รวม		5	8	0	0	1
รวมค่าเฉลี่ย				3.50		

จากข้อมูลในตารางที่ 4.38 พบว่า ความสามารถในการเข้าถึง เมืองหลวงน้ำทา แขวงหลวงน้ำทา โดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.50) เมื่อจำแนกตามประเด็นความสามารถในการเข้าถึงพบว่า สภาพถนน มีศักยภาพในระดับมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การขนส่ง และการเชื่อมโยง/โลจิสติกส์ ทั้งนี้ป้ายสัญลักษณ์/ป้ายบอกทาง มีศักยภาพในระดับน้อยที่สุด ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.39 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริหารจัดการในเมืองเชียงรุ่ง เขตปกครองตนเองสิบสองปันนาจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

การบริหารจัดการ เมืองเชียงรุ่ง เขตปกครองตนเองสิบสองปันนา	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ศุลกากร	√					
ด่านตรวจคนเข้าเมือง	√					
กระบวนการตรวจวีซ่า	√					
เวลา/ช่วงเวลาในการดำเนินงาน	√					
การเข้าแถว/การรอคอย	√					
รวม		0	0	0	0	0
รวมค่าเฉลี่ย				0.00		

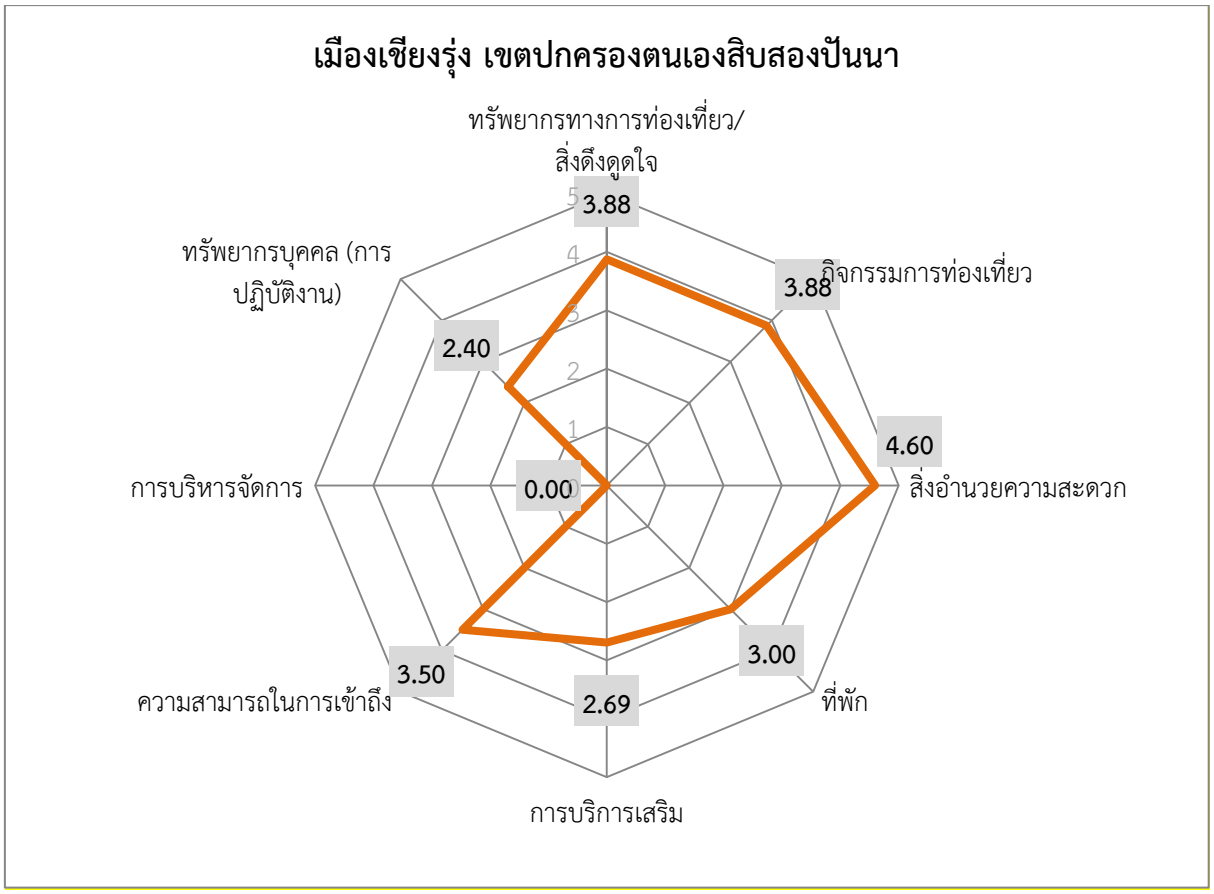
จากข้อมูลในตารางที่ 4.39 พบว่า การบริหารจัดการเมืองเชียงรุ่ง เขตปกครองตนเองสิบสองปันนาพบว่า ไม่มีการบริหารจัดการทั้งในด้านศุลกากร ด่านตรวจคนเข้าเมือง กระบวนการตรวจวีซ่า เวลา/ช่วงเวลาในการดำเนินงาน และการเข้าแถวรอคอย เพราะเมืองเชียงรุ่งเป็นเมืองผ่านในเส้นทางท่องเที่ยว ไม่มีเขตแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน

ตารางที่ 4.40 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน)ในเมืองเชียงรุ่ง เขตปกครองตนเองสิบสองปันนาจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

ทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) เมืองเชียงรุ่ง เขตปกครองตนเองสิบสองปันนา	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
การสื่อสารภาษาต่างประเทศ						√
หัวใจบริการ					√	
ความรู้				√		
การดำเนินงานแบบมืออาชีพ				√		
การบริการแบบมืออาชีพ				√		
รวม		0	0	9	2	1
รวมค่าเฉลี่ย				2.40		

จากข้อมูลในตารางที่ 4.40 พบว่า ทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) ในเมืองเชียงรุ่ง เขตปกครองตนเองสิบสองปันนา โดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.40) เมื่อจำแนกตามประเด็นทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน)พบว่า ความรู้การดำเนินงานแบบมืออาชีพ และการบริการแบบมืออาชีพมีศักยภาพปานกลาง รองลงมา ได้แก่ หัวใจบริการ และการสื่อสารภาษาต่างประเทศซึ่งควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

จากข้อมูลในตารางที่ 4.33-4.40 แผนภูมิที่ 4.5 แสดงการเปรียบเทียบศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวในภาพรวมของเมืองเชียงรุ่ง เขตปกครองตนเองสิบสองปันนา (จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย) ดังนี้

แผนภูมิที่ 4.5 ศักยภาพ/ความพร้อมในภาพรวมของเมืองเชียงรุ่ง เขตปกครองตนเองสิบสองปันนา ที่ได้จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

(หมายเหตุ: ช่วงคะแนน1.00 – 3.40 = ต้องพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อม ช่วงคะแนน 3.41 - 5.00 = ไม่ต้องพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อม)

จากข้อมูลในแผนภูมิที่ 4.5 แสดงให้เห็นเมืองเชียงรุ่ง เขตปกครองตนเองสิบสองปันนามีศักยภาพ/ความพร้อมในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกมากที่สุดเป็นอันดับแรก (ค่าเฉลี่ย 4.60) รองลงมา ได้แก่ ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ กิจกรรมการท่องเที่ยว ความสามารถในการเข้าถึง ที่พัก การบริการเสริมทางการท่องเที่ยว และส่วนทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) ดังนั้นในประเด็นที่ควรได้รับการพัฒนาศักยภาพและความพร้อมคือด้านทรัพยากรบุคคล บริการเสริมทางการท่องเที่ยวและที่พัก ทั้งนี้เป็นที่สังเกตคือในการบริหารจัดการข้ามพรมแดนเมืองเชียงรุ่ง ไม่มีความจำเป็นในการพัฒนาเพราะเป็นพื้นที่ที่ไม่มีเขตแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน

2) นครคุนหมิง (เชียงรุ่ง-ผู่เอ้อ-โม่เจียง-ยวี่ซี-นครคุนหมิง)

ศักยภาพ/ความพร้อมของนครคุนหมิงที่ได้จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัยจำแนกเป็น 8 ด้าน ได้แก่ ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ กิจกรรมการท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกที่พักการบริการเสริมทางการท่องเที่ยวความสามารถในการเข้าถึงการบริหารจัดการ และทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.41 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจในนครคุนหมิงจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ นครคุนหมิง	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ			√			
แหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน	√					
แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร				√		
แหล่งท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน				√		
อาหารท้องถิ่น			√			
แหล่งท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์				√		
แหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธ			√			
แหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่			√			
รวม		0	12	9	0	0
รวมค่าเฉลี่ย				2.63		

จากข้อมูลในตารางที่ 4.41 พบว่า ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจนครคุนหมิงโดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.63) เมื่อจำแนกตามตามฐานทรัพยากรการท่องเที่ยวในพื้นที่ศึกษาพบว่า แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศอาหารท้องถิ่นแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธและแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่มีศักยภาพในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรแหล่งท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดินและแหล่งท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ส่วนแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชนยังมิได้ปรากฏอย่างเป็นรูปธรรม

ตารางที่ 4.42 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวในนครคุนหมิงจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

กิจกรรมการท่องเที่ยว นครคุนหมิง	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศ		√				
กิจกรรมท่องเที่ยวโดยชุมชน	√					
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตร			√			
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน			√			
อาหารท้องถิ่น		√				
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์			√			
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงพุทธ		√				
กิจกรรมท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่		√				
รวม		20	9	0	0	0
รวมค่าเฉลี่ย				3.63		

จากข้อมูลในตารางที่ 4.42 พบว่า กิจกรรมการท่องเที่ยวในนครคุนหมิง โดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.63) เมื่อจำแนกตามประเด็นพบว่า กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศอาหารท้องถิ่น กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงพุทธ และกิจกรรมท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่ มีศักยภาพในระดับมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตรกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน และกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ ส่วนกิจกรรมท่องเที่ยวโดยชุมชน ยังมิได้ปรากฏอย่างเป็นรูปธรรม

ตารางที่ 4.43 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในนครคุนหมิงจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

สิ่งอำนวยความสะดวก นครคุนหมิง	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ร้านอาหาร		√				
อาหารและเครื่องดื่ม		√				
ห้องน้ำ			√			
สถานที่จอดรถ			√			
อินเตอร์เน็ต/WI-FI				√		
รวม		10	8	3	0	0
รวมค่าเฉลี่ย				4.20		

จากข้อมูลในตารางที่ 4.43 พบว่า สิ่งอำนวยความสะดวกนครคุนหมิง โดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.20) เมื่อจำแนกตามประเด็นพบว่า ร้านอาหาร และอาหารและเครื่องดื่มมีศักยภาพในระดับมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ห้องน้ำและสถานที่จอดรถทั้งนี้อินเตอร์เน็ต/WI-FIมีศักยภาพในระดับปานกลางควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.44 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านที่พักในนครคุนหมิงจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

ที่พัก นครคุนหมิง	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ราคา			√			
สถานที่ตั้ง			√			
การบริการ				√		
สุขอนามัย				√		
รวม		0	8	6	0	0
รวมค่าเฉลี่ย				3.50		

จากข้อมูลในตารางที่ 4.44 พบว่า ที่พักนครคุนหมิง โดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.50) เมื่อจำแนกตามประเด็นที่พัก พบว่า ราคาสถานที่ตั้งมีศักยภาพในระดับมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การบริการ และสุขอนามัยที่ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.45 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริการเสริมทางการท่องเที่ยวในนครคุนหมิงจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

การบริการเสริมทางการท่องเที่ยว นครคุนหมิง	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ศูนย์ให้ข้อมูลนักท่องเที่ยว				√		
ร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึก		√				
ความปลอดภัย			√			
ระบบรักษาความปลอดภัย			√			
ตำรวจนักท่องเที่ยว				√		
ธนาคาร/การให้บริการแลกเปลี่ยนเงินตรา				√		
การโฆษณา						√
ใบปลิว						√
การประชาสัมพันธ์						√
การส่งเสริมการตลาด						√
ข้อมูลออนไลน์						√
การสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยว						√
มัคคุเทศก์				√		
รวม		5	8	12	0	6
รวมค่าเฉลี่ย				2.38		

จากข้อมูลในตารางที่ 4.45 พบว่า การบริการเสริมทางการท่องเที่ยวนครคุนหมิง โดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.38) เมื่อจำแนกตามประเด็นการบริการเสริมทางการท่องเที่ยวพบว่า ร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึกมีศักยภาพในระดับมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ความปลอดภัยระบบรักษาความปลอดภัยทั้งนี้ ศูนย์ให้ข้อมูลนักท่องเที่ยวตำรวจนักท่องเที่ยวธนาคาร/การให้บริการแลกเปลี่ยนเงินตราการโฆษณาใบปลิวการประชาสัมพันธ์การส่งเสริมการตลาด และข้อมูลออนไลน์การสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยว และมัคคุเทศก์มีศักยภาพในระดับปานกลางและน้อยที่สุด ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.46 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านความสามารถในการเข้าถึงในนครคุนหมิงจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

ความสามารถในการเข้าถึงนครคุนหมิง	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
สภาพถนน		√				
การขนส่ง			√			
การเชื่อมโยง/โลจิสติกส์			√			
ป้ายสัญลักษณ์/ป้ายบอกทาง						√
รวม		5	8	0	0	1
รวมค่าเฉลี่ย				3.50		

จากข้อมูลในตารางที่ 4.46 พบว่า ความสามารถในการเข้าถึงของนครคุนหมิงโดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.50) เมื่อจำแนกตามประเด็นความสามารถในการเข้าถึงพบว่า สภาพถนน มีศักยภาพในระดับมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การขนส่ง การเชื่อมโยง/โลจิสติกส์ ทั้งนี้ ป้ายสัญลักษณ์/ป้ายบอกทาง มีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับน้อยที่สุด ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.47 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริหารจัดการในนครคุนหมิงจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

การบริหารจัดการนครคุนหมิง	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ศุลกากร	√					
ด่านตรวจคนเข้าเมือง	√					
กระบวนการตรวจวีซ่า	√					
เวลา/ช่วงเวลาในการดำเนินงาน	√					
การเข้าแถว/การรอคอย	√					
รวม		0	0	0	0	0
รวมค่าเฉลี่ย				0.00		

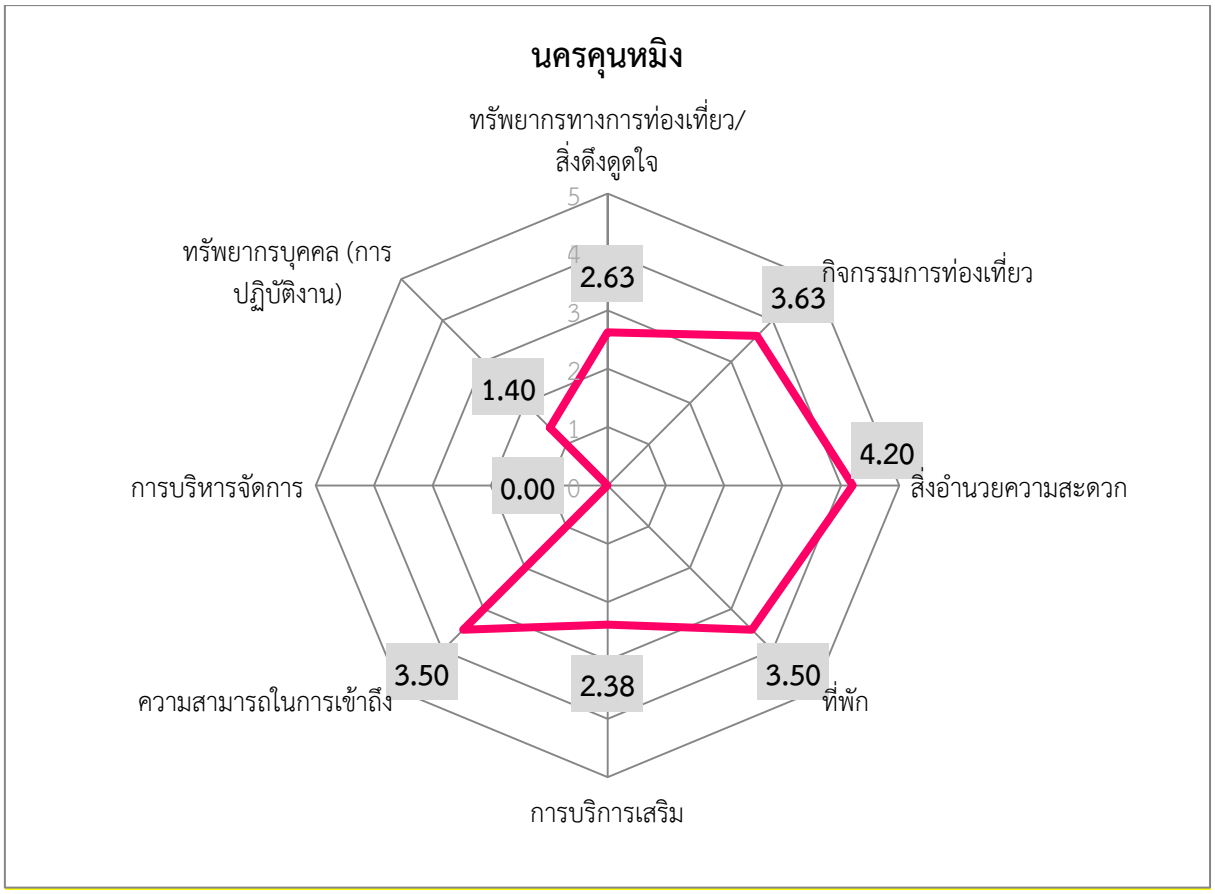
จากข้อมูลในตารางที่ 4.47 พบว่า การบริหารจัดการนครคุนหมิง พบว่า ไม่มีการบริหารจัดการทั้งในด้านศุลกากร ด่านตรวจคนเข้าเมือง กระบวนการตรวจวีซ่า เวลา/ช่วงเวลาในการดำเนินงาน และการเข้าแถวรอคอยเพราะ เป็นนครคุนหมิง เป็นเมืองผ่านในเส้นทางท่องเที่ยว ไม่มีเขตแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน

ตารางที่ 4.48 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) ในนครคุนหมิงจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

ทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) นครคุนหมิง	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
การสื่อสารภาษาต่างประเทศ						√
หัวใจบริการ						√
ความรู้						√
การดำเนินงานแบบมืออาชีพ					√	
การบริการแบบมืออาชีพ					√	
รวม		0	0	0	4	3
รวมค่าเฉลี่ย				1.40		

จากข้อมูลในตารางที่ 4.48 พบว่า ทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) นครคุนหมิง โดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับน้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย 1.40) เมื่อจำแนกตามประเด็นทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน)พบว่า การดำเนินงานแบบมืออาชีพ และการบริการแบบมืออาชีพ มีศักยภาพน้อย รองลงมา ได้แก่ การสื่อสารภาษาต่างประเทศหัวใจบริการ และความรู้ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

จากข้อมูลในตารางที่ 4.41-4.48 แผนภูมิที่ 4.6 แสดงการเปรียบเทียบศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวในภาพรวมของนครคุนหมิง(จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย) ดังนี้

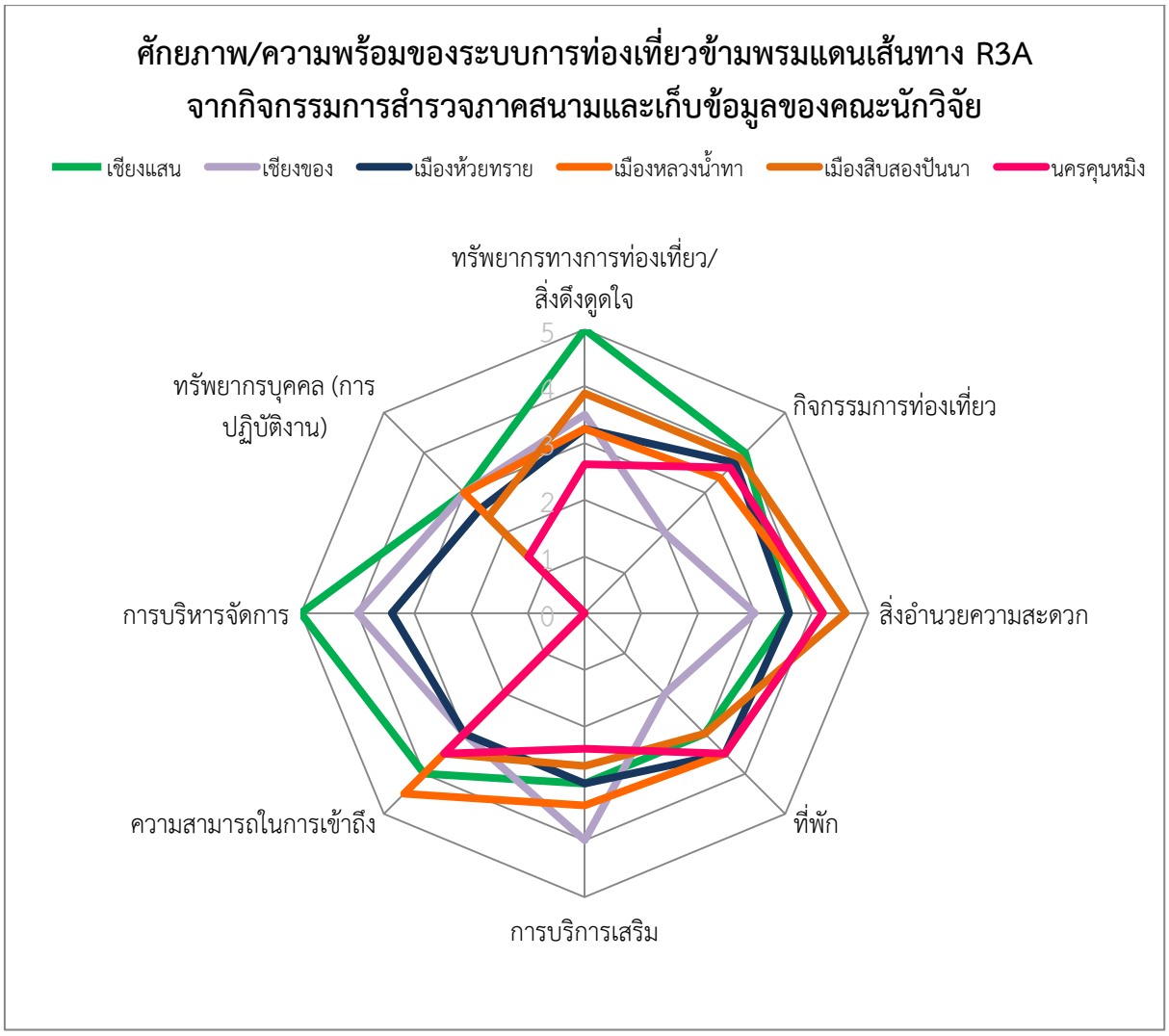

แผนภูมิที่ 4.6 ศักยภาพ/ความพร้อมในภาพรวมของนครคุนหมิง
ที่ได้จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

(หมายเหตุ: ช่วงคะแนน 1.00 – 3.40 = ต้องพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อม ช่วงคะแนน 3.41 - 5.00 = ไม่ต้องพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อม)

จากข้อมูลในแผนภูมิที่ 4.6 แสดงให้เห็นว่านครคุนหมิงมีศักยภาพ/ความพร้อมในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกมากที่สุดเป็นอันดับแรก (ค่าเฉลี่ย 4.20) รองลงมา ได้แก่ กิจกรรมการท่องเที่ยว ที่พักความสามารถในการเข้าถึง ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ การบริการเสริมทางการท่องเที่ยว และส่วนทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) ดังนั้นในประเด็นที่ควรได้รับการพัฒนาศักยภาพและความพร้อมคือด้านทรัพยากรบุคคล บริการเสริมทางการท่องเที่ยวและทรัพยากรการท่องเที่ยว ทั้งนี้เป็นที่สังเกตคือนครคุนหมิงไม่มีความจำเป็นในการบริหารจัดการข้ามพรมแดนเพราะเป็นพื้นที่ที่ไม่มีเขตแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน

ข้อมูลในแผนภูมิที่ 4.1-4.6 แผนภูมิที่ 4.7 นำเสนอการเปรียบเทียบศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน ของพื้นที่ศึกษาในเส้นทาง R3A (จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย) ดังนี้

แผนภูมิที่ 4.7 แสดงการเปรียบเทียบศักยภาพ/ความพร้อม
ของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนของพื้นที่ศึกษาในเส้นทาง R3A

(หมายเหตุ: ช่วงคะแนน 1.00 – 3.40 = ต้องพัฒนาศักยภาพ/ ความพร้อม ช่วงคะแนน 3.41 - 5.00 = ไม่ต้องพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อม)

จากข้อมูลในแผนภูมิที่ 4.7 เมื่อเปรียบเทียบศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน ในเส้นทาง R3A ประกอบด้วย 6 พื้นที่ศึกษา ได้แก่ อำเภอเชียงแสน อำเภอเชียงของ เมืองห้วยทราย เมืองหลวงน้ำทา เมืองสิบสองปันนา และนครคุนหมิง พบว่า ศักยภาพ/ความพร้อมของแต่ละพื้นที่มีความแตกต่างกัน คือ อำเภอเชียงแสนมีศักยภาพ/ความพร้อมมากที่สุด ในด้านการบริหารจัดการ และทรัพยากรการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ อำเภอเชียงของมีศักยภาพ/ความพร้อมมากที่สุด ในด้านการบริการเสริมทางการท่องเที่ยวและการบริหารจัดการ เมืองห้วยทรายมีศักยภาพ/ความพร้อมมากที่สุด ในด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว เมืองหลวงน้ำทามีศักยภาพ/ความพร้อมมากที่สุด ในด้านความสามารถในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว เมืองสิบ

สองปันนามีศักยภาพ/ความพร้อมมากที่สุด ในด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และนครคุนหมิงมีศักยภาพ/ความพร้อมมากที่สุด ในด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ส่วนศักยภาพ/ความพร้อมในด้านทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) ของแต่ละพื้นที่ไม่แตกต่างกันมากนัก ดังนั้นในประเด็นที่ควรได้รับการพัฒนาศักยภาพและความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน ในเส้นทาง R3A คือด้านทรัพยากรบุคคล ที่พัก และกิจกรรมการท่องเที่ยว

1.1.2 ข้อมูลการประเมินศักยภาพ/ความพร้อมจากนักท่องเที่ยวโดยวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวในเส้นทาง R3A

การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมของพื้นที่โดยวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวจำแนกเป็น 3 พื้นที่ ได้แก่ ศักยภาพ/ความพร้อมของพื้นที่โดยวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวประเทศไทย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และสาธารณรัฐประชาชนจีน มีรายละเอียดในตารางที่ 4.49-4.56 ดังนี้

1. ประเทศไทย (อำเภอเชียงแสน และอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย)

ข้อมูลการประเมินศักยภาพ/ความพร้อมของพื้นที่โดยวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวจำแนกเป็น 2 พื้นที่ ได้แก่ 1) อำเภอเชียงแสน และ 2) อำเภอเชียงของ มีรายละเอียดดังนี้

1) อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

ข้อมูลการประเมินศักยภาพ/ความพร้อมของพื้นที่โดยวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำแนกออกเป็น 8 ด้าน ได้แก่ ด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ กิจกรรมการท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก ที่พัก การบริการเสริมทางการท่องเที่ยว ความสามารถในการเข้าถึง การบริหารจัดการ และทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.49 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงรายจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

N=74

ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย	ศักยภาพ/ความพร้อม จากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	27.5	45.0	25.0	2.5	0.0	3.98	มาก
แหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน	7.5	50.0	35.0	7.5	0.0	3.58	มาก
แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	13.2	55.3	23.7	7.9	0.0	3.74	มาก
แหล่งท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน	32.5	50.0	15.0	2.5	0.0	4.13	มาก
อาหารท้องถิ่น	15.0	60.0	17.5	7.5	0.0	3.83	มาก
แหล่งท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์	7.7	30.8	56.4	5.1	0.0	3.41	มาก
แหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธ	27.5	42.5	27.5	2.5	0.0	3.95	มาก
แหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่	18.4	47.4	23.7	7.9	2.6	3.71	มาก
รวมค่าเฉลี่ย						3.79	มาก

จากข้อมูลในตารางที่ 4.49 พบว่า ศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงรายโดยวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.79) โดยที่แหล่งท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดินมีศักยภาพ/ความพร้อมมากเป็นอันดับแรก รองลงมา ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธ และอาหารท้องถิ่น ตามลำดับ

ตารางที่ 4.50 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงรายจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

N=74

กิจกรรมการท่องเที่ยว อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย	ศักยภาพ/ความพร้อมจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	20.0	45.0	27.5	5.0	2.5	3.75	มาก
กิจกรรมท่องเที่ยวโดยชุมชน	5.0	55.0	37.5	0.0	2.5	3.60	มาก
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตร	7.5	50.0	35.0	5.0	2.5	3.55	มาก
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน	32.5	50.0	15.0	2.5	0.0	4.13	มาก
อาหารท้องถิ่น	7.7	64.1	20.5	7.7	0.0	3.72	มาก
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์	7.7	23.1	64.1	5.1	0.0	3.33	ปานกลาง
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงพุทธ	22.5	50.0	25.0	2.5	0.0	3.93	มาก
กิจกรรมท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่	10.0	47.5	37.5	5.0	0.0	3.63	มาก
รวมค่าเฉลี่ย						3.71	มาก

จากข้อมูลในตารางที่ 4.50 พบว่า ศักยภาพ/ความพร้อมด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงรายโดยวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.71) โดยที่กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงพุทธกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศและอาหารท้องถิ่นตามลำดับ

ตารางที่ 4.51 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในอำเภอเชียงแสนจังหวัดเชียงรายจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

N=74

สิ่งอำนวยความสะดวก อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย	ศักยภาพ/ความพร้อมจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
ร้านอาหาร	17.5	40.0	32.5	7.5	2.5	3.63	มาก
อาหารและเครื่องดื่ม	20.0	47.5	27.5	5.0	0.0	3.83	มาก
ห้องน้ำ	10.0	30.0	47.5	10.0	2.5	3.35	ปานกลาง
สถานที่จอดรถ	10.3	35.9	38.5	12.8	2.6	3.38	ปานกลาง
อินเตอร์เน็ต/WI-FI	10.3	25.6	43.6	20.5	0.0	3.26	ปานกลาง

รวมค่าเฉลี่ย	3.49	มาก

จากข้อมูลในตารางที่ 4.51 พบว่า ศักยภาพ/ความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงรายโดยวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.49) โดยที่อาหารและเครื่องดื่มมีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ร้านอาหารสถานที่จอดรถ ห้องน้ำและอินเตอร์เน็ต/WI-FIตามลำดับทั้งนี้ประเด็นด้านสถานที่จอดรถ ห้องน้ำ และอินเตอร์เน็ต/WI-FIมีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับปานกลาง ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.52 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านที่พักในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงรายจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

N=74

ที่พัก อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย	ศักยภาพ/ความพร้อมจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
ราคา	15.0	37.5	45.0	2.5	0.0	3.65	มาก
สถานที่ตั้ง	10.0	47.5	42.5	0.0	0.0	3.68	มาก
การบริการ	7.5	55.0	32.5	5.0	0.0	3.65	มาก
สุขอนามัย	5.1	41.0	41.0	12.8	0.0	3.38	ปานกลาง
รวมค่าเฉลี่ย						3.59	มาก

จากข้อมูลในตารางที่ 4.52 พบว่า ศักยภาพ/ความพร้อมด้านที่พักในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงรายโดยวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.59) โดยที่สถานที่ตั้งมีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับมากรองลงมา ได้แก่การบริการราคา และสุขอนามัย ตามลำดับทั้งนี้ประเด็นด้านสุขอนามัยมีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับปานกลาง ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.53 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริการเสริมทางการท่องเที่ยวในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงรายจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

N=74

การบริการเสริมทางการท่องเที่ยว อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย	ศักยภาพ/ความพร้อมจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
ศูนย์ให้ข้อมูลนักท่องเที่ยว	10.3	35.9	48.7	5.1	0.0	3.51	มาก
ร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึก	10.0	40.0	45.9	5.0	0.0	3.55	มาก
ความปลอดภัย	7.7	42.6	41.0	7.7	0.0	3.51	มาก
ระบบรักษาความปลอดภัย	10.0	40.0	37.5	12.5	0.0	3.48	มาก
ตำรวจนักท่องเที่ยว	5.1	46.2	43.6	5.1	0.0	3.51	มาก
ธนาคาร/การให้บริการแลกเปลี่ยนเงินตรา	5.3	42.1	47.4	2.6	2.6	3.45	มาก
การโฆษณา	5.0	47.5	32.5	15.0	0.0	3.43	มาก
ใบปลิว	0.0	28.2	41.0	28.2	2.6	2.95	ปานกลาง
การประชาสัมพันธ์	7.7	35.9	43.6	12.8	0.0	3.38	ปานกลาง
การส่งเสริมการตลาด	2.5	42.5	47.5	5.0	2.5	3.37	ปานกลาง
ข้อมูลออนไลน์	7.5	42.5	37.5	10.0	2.5	3.42	ปานกลาง
การสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยว	7.5	42.5	45.0	5.0	0.0	3.53	มาก
มัคคุเทศก์	2.6	28.9	52.6	15.8	0.0	3.18	มาก
รวมค่าเฉลี่ย						3.41	มาก

จากข้อมูลในตารางที่ 4.53 พบว่า ศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริการเสริมทางการท่องเที่ยวในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงรายโดยวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.41) โดยที่ร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึกมีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับมากเป็นอันดับแรกรองลงมาได้แก่การสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยวศูนย์ให้ข้อมูลนักท่องเที่ยวความปลอดภัยตำรวจนักท่องเที่ยว และระบบรักษาความปลอดภัย ตามลำดับทั้งนี้ประเด็นด้าน ใบปลิวการประชาสัมพันธ์การส่งเสริมการตลาดและข้อมูลออนไลน์ มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับปานกลาง ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.54 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านความสามารถในการเข้าถึงในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงรายจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

N=74

ความสามารถในการเข้าถึง อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย	ศักยภาพ/ความพร้อมจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
สภาพถนน	15.0	52.5	32.5	0.0	0.0	3.83	มาก
การขนส่ง	12.5	47.5	37.5	0.0	2.5	3.68	มาก
การเชื่อมโยง/โลจิสติกส์	2.6	46.2	43.6	7.7	0.0	3.44	มาก
ป้ายสัญลักษณ์/ป้ายบอกทาง	7.7	51.3	35.9	5.1	0.0	3.62	มาก
รวมค่าเฉลี่ย						3.64	มาก

จากข้อมูลในตารางที่ 4.54 พบว่า ศักยภาพ/ความพร้อมด้านความสามารถในการเข้าถึงในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงรายโดยวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.64) โดยที่สภาพถนนมีศักยภาพ/ความพร้อมเป็นอันดับแรก รองลงมา ได้แก่การขนส่งป้ายสัญลักษณ์/ป้ายบอกทาง และการเชื่อมโยง/โลจิสติกส์ตามลำดับ

ตารางที่ 4.55 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริหารจัดการในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงรายจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

N=74

การบริหารจัดการ อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย	ศักยภาพ/ความพร้อมจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
ศุลกากร	7.5	47.5	42.5	2.5	0.0	3.60	มาก
ด่านตรวจคนเข้าเมือง	15.4	38.5	43.6	2.6	0.0	3.67	มาก
กระบวนการตรวจวีซ่า	15.4	33.3	48.7	2.6	0.0	3.62	มาก
เวลา/ช่วงเวลาในการดำเนินงาน	5.0	42.5	45.0	5.0	2.5	3.43	มาก
การเข้าแถว/การรอคอย	7.5	30.0	50.0	12.5	0.0	3.33	ปานกลาง
รวมค่าเฉลี่ย						3.53	มาก

จากข้อมูลในตารางที่ 4.55 พบว่า จากตารางข้างต้น ศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริหารจัดการในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงรายโดยวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.53) โดยที่ด่านตรวจคนเข้าเมืองมีศักยภาพ/ความพร้อมเป็นอันดับแรก รองลงมา ได้แก่ กระบวนการตรวจวีซ่าศุลกากรเวลา/ช่วงเวลาในการดำเนินงาน และการเข้าแถว/การรอคอย ตามลำดับทั้งนี้ ประเด็นด้าน การเข้าแถว/การรอคอย มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับปานกลาง ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

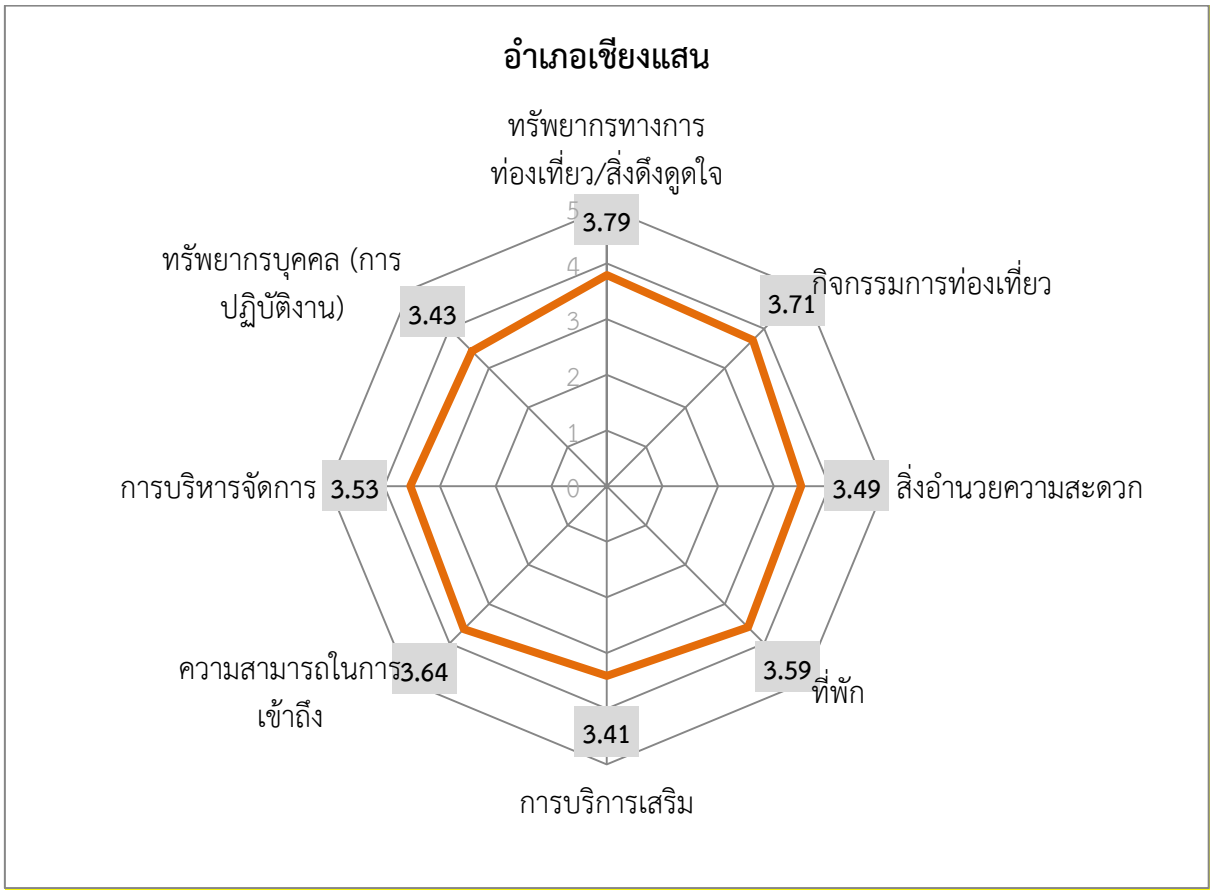
ตารางที่ 4.56 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) ในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงรายจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

N=74

คุณสมบัติทรัพยากรบุคคล อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย	ศักยภาพ/ความพร้อมจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
การสื่อสารภาษาต่างประเทศ	0.0	32.5	57.5	10.0	0.0	3.23	ปานกลาง
หัวใจบริการ	5.0	40.0	50.0	5.0	0.0	3.45	มาก
ความรู้	12.5	40.0	47.5	0.0	0.0	3.65	มาก
การดำเนินงานแบบมืออาชีพ	7.5	32.5	55.0	5.0	0.0	3.43	มาก
การบริการแบบมืออาชีพ	5.0	35.0	55.0	5.0	0.0	3.40	ปานกลาง
รวมค่าเฉลี่ย						3.43	มาก

จากข้อมูลในตารางที่ 4.56 พบว่า ศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) ในอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงรายโดยวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.43) โดยความรู้มีศักยภาพ/ความพร้อมเป็นอันดับแรก รองลงมา ได้แก่หัวใจบริการการดำเนินงานแบบมืออาชีพการบริการแบบมืออาชีพ และการสื่อสารภาษาต่างประเทศ ตามลำดับทั้งนี้ประเด็นด้าน การสื่อสารภาษาต่างประเทศและ การบริการแบบมืออาชีพมีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับปานกลาง ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

จากข้อมูลในตารางที่ 4.57-4.64 แผนภูมิที่ 4.8 แสดงการเปรียบเทียบศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวในภาพรวมของอำเภอเชียงแสนทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ กิจกรรมการท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก ที่พัก การบริการเสริมทางการท่องเที่ยว ความสามารถในการเข้าถึง การบริหารจัดการ และทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) (วัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวอำเภอเชียงแสน) ดังนี้

แผนภูมิที่ 4.8 ศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน
พื้นที่อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ที่ได้จากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

(หมายเหตุ: ช่วงคะแนน 1.00 – 3.40 = ต้องพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อม ช่วงคะแนน 3.41 - 5.00=ไม่ต้องพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อม)

จากข้อมูลในแผนภูมิที่ 4.8 แสดงให้เห็นว่า อำเภอเชียงแสนมีศักยภาพ/ความพร้อมโดยวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวอำเภอเชียงแสนในด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจมากเป็นอันดับแรก (ค่าเฉลี่ย 3.79) รองลงมา ได้แก่ กิจกรรมการท่องเที่ยว ความสามารถในการเข้าถึง ที่พัก การบริหารจัดการ สิ่งอำนวยความสะดวก ทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) และการบริการเสริมทางการท่องเที่ยวซึ่งจัดอยู่ในเกณฑ์ที่มีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวยังไม่มีความจำเป็นในการพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อม

2) อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

ข้อมูลการประเมินศักยภาพ/ความพร้อมของพื้นที่โดยวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงรายจำแนกออกเป็น 8 ด้าน ได้แก่ ด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ กิจกรรมการท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก ที่พัก การบริการเสริมทางการท่องเที่ยว ความสามารถในการเข้าถึง การบริหารจัดการ และทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) มีรายละเอียดในตารางที่ 4.57-4.64 ดังนี้

ตารางที่ 4.57 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจในอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงรายจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

N=74

ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย	ศักยภาพ/ความพร้อม จากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	27.5	40.0	25.0	5.0	2.5	3.85	มาก
แหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน	10.0	52.5	35.0	2.5	0.0	3.70	มาก
แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	2.6	59.0	33.3	2.6	2.6	3.56	มาก
แหล่งท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน	23.1	59.0	12.8	2.6	2.6	3.97	มาก
อาหารท้องถิ่น	17.5	52.5	22.5	5.0	2.5	3.76	มาก
แหล่งท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์	10.0	65.0	20.0	5.0	0.0	3.80	มาก
แหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธ	20.5	59.0	17.9	2.6	0.0	3.97	มาก
แหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่	10.3	59.0	25.6	2.6	2.6	3.72	มาก
รวมค่าเฉลี่ย						3.79	มาก

จากข้อมูลในตารางที่ 4.57 พบว่า ศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจในอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงรายโดยวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.79) โดยที่แหล่งท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดินและแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธมีศักยภาพ/ความพร้อมมากเป็นอันดับแรก รองลงมา ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศแหล่งท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์และอาหารท้องถิ่น ตามลำดับ

ตารางที่ 4.58 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวในอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงรายจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

N=74

กิจกรรมการท่องเที่ยว อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย	ศักยภาพ/ความพร้อมจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	15.0	35.0	37.5	7.5	5.0	3.48	มาก
กิจกรรมท่องเที่ยวโดยชุมชน	7.5	45.0	42.5	2.5	2.5	3.53	มาก
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตร	2.5	37.5	50.0	5.0	5.0	3.28	มาก
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน	25.0	47.5	22.5	2.5	2.5	3.90	มาก
อาหารท้องถิ่น	15.0	42.5	32.5	10.0	0.0	3.63	มาก
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์	2.6	43.6	43.6	7.7	2.6	3.36	ปานกลาง
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงพุทธ	22.5	42.5	32.5	2.5	0.0	3.85	มาก
กิจกรรมท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่	10.3	48.7	35.9	2.6	2.6	3.62	มาก
รวมค่าเฉลี่ย						3.58	มาก

จากข้อมูลในตารางที่ 4.58 พบว่า ศักยภาพ/ความพร้อมด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวในอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงรายโดยวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.58) โดยที่กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน มีศักยภาพ/ความพร้อมมากเป็นอันดับแรก รองลงมา ได้แก่ กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงพุทธกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศอาหารท้องถิ่นและกิจกรรมท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่ตามลำดับทั้งนี้ประเด็นด้าน กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับปานกลาง ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.59 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงรายจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

N=74

สิ่งอำนวยความสะดวก อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย	ศักยภาพ/ความพร้อมจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
ร้านอาหาร	7.5	42.5	37.5	10.0	2.5	3.43	มาก
อาหารและเครื่องดื่ม	10.0	42.5	42.5	5.0	0.0	3.57	มาก
ห้องน้ำ	10.0	30.0	45.0	12.5	2.5	3.33	ปานกลาง
สถานที่จอดรถ	2.6	48.7	38.5	10.3	0.0	3.44	ปานกลาง
อินเตอร์เน็ต/WI-FI	0.0	42.1	31.6	21.1	5.3	3.11	ปานกลาง
รวมค่าเฉลี่ย						3.38	มาก

จากข้อมูลในตารางที่ 4.59 พบว่า ศักยภาพ/ความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงรายโดยวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.38) โดยที่อาหารและเครื่องดื่มมีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับมากรองลงมา ได้แก่สถานที่จอดรถร้านอาหารห้องน้ำและอินเตอร์เน็ต/WI-FIตามลำดับทั้งนี้ประเด็นด้าน ห้องน้ำสถานที่จอดรถและอินเตอร์เน็ต/WI-FIมีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับปานกลาง ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.60 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านที่พักในอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงรายจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

N=74

ที่พัก อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย	ศักยภาพ/ความพร้อมจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
ราคา	5.0	45.0	45.0	5.0	0.0	3.50	มาก
สถานที่ตั้ง	0.0	52.5	45.0	2.5	0.0	3.50	มาก
การบริการ	2.5	52.5	37.5	7.5	0.0	3.50	มาก
สุขอนามัย	0.0	47.5	45.0	7.5	0.0	3.40	ปานกลาง
รวมค่าเฉลี่ย						3.48	มาก

จากข้อมูลในตารางที่ 4.60 พบว่า ศักยภาพ/ความพร้อมด้านที่พักในอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงรายโดยวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.48) โดยที่สถานที่ตั้งราคาและการบริการมีศักยภาพ/ความพร้อมมาก ส่วนสุขอนามัยมีศักยภาพ/ความพร้อมปานกลาง ตามลำดับทั้งนี้ประเด็นด้านสุขอนามัยมีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับปานกลาง ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.61 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริการเสริมทางการท่องเที่ยวในอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงรายจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

N=74

การบริการเสริมทางการท่องเที่ยว อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย	ศักยภาพ/ความพร้อมจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
ศูนย์ให้ข้อมูลนักท่องเที่ยว	7.5	42.5	42.5	5.0	2.5	3.48	มาก
ร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึก	7.5	45.0	37.5	7.5	2.5	3.48	มาก
ความปลอดภัย	7.5	47.5	40.0	5.0	0.0	3.58	มาก
ระบบรักษาความปลอดภัย	2.6	53.8	38.5	5.1	0.0	3.54	มาก
ตำรวจนักท่องเที่ยว	2.5	40.0	52.5	2.5	2.5	3.38	มาก
ธนาคาร/การให้บริการแลกเปลี่ยนเงินตรา	2.6	38.5	48.7	10.3	0.0	3.33	มาก
การโฆษณา	2.5	32.5	52.5	10.0	2.5	3.23	มาก
ใบปลิว	0.0	22.5	62.5	12.5	2.5	3.05	ปานกลาง
การประชาสัมพันธ์	5.1	28.2	56.4	7.7	2.6	3.26	ปานกลาง
การส่งเสริมการตลาด	7.5	22.5	55.0	10.0	5.0	3.18	ปานกลาง
ข้อมูลออนไลน์	0.0	42.5	45.0	10.0	2.5	3.28	ปานกลาง
การสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยว	2.5	35.0	52.5	7.5	2.5	3.28	มาก
มัคคุเทศก์	10.5	42.1	36.8	7.9	2.6	3.50	มาก
รวมค่าเฉลี่ย						3.35	มาก

จากข้อมูลในตารางที่ 4.61 พบว่า ศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริการเสริมทางการท่องเที่ยวในอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงรายโดยวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.35) โดยที่ความปลอดภัยมีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับมากรองลงมา ได้แก่ระบบรักษาความปลอดภัย มัคคุเทศก์ศูนย์ให้ข้อมูลนักท่องเที่ยว และร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึกตามลำดับทั้งนี้ประเด็นด้านใบปลิวการประชาสัมพันธ์การส่งเสริมการตลาดข้อมูลออนไลน์มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับปานกลาง ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.62 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านความสามารถในการเข้าถึงในอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงรายจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

N=74

ความสามารถในการเข้าถึง อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย	ศักยภาพ/ความพร้อมจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
สภาพถนน	15.0	32.5	42.5	10.0	0.0	3.53	มาก
การขนส่ง	7.5	40.0	45.0	5.0	2.5	3.45	มาก
การเชื่อมโยง/โลจิสติกส์	2.6	38.5	51.3	7.7	0.0	3.36	มาก
ป้ายสัญลักษณ์/ป้ายบอกทาง	2.6	35.9	53.8	7.7	0.0	3.33	มาก
รวมค่าเฉลี่ย						3.42	มาก

จากข้อมูลในตารางที่ 4.62 พบว่า ศักยภาพ/ความพร้อมด้านความสามารถในการเข้าถึงในอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงรายโดยวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.42) โดยที่สภาพถนน มีศักยภาพ/ความพร้อมเป็นอันดับแรก รองลงมา ได้แก่การขนส่งการเชื่อมโยง/โลจิสติกส์และป้ายสัญลักษณ์/ป้ายบอกทางตามลำดับ

ตารางที่ 4.63 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริหารจัดการในอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงรายจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

N=74

การบริหารจัดการ อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย	ศักยภาพ/ความพร้อมจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
ศุลกากร	12.5	42.5	25.0	20.0	0.0	3.48	มาก
ด่านตรวจคนเข้าเมือง	17.5	35.0	30.0	15.0	2.5	3.50	มาก
กระบวนการตรวจวีซ่า	10.8	43.2	27.0	16.2	2.7	3.43	มาก
เวลา/ช่วงเวลาในการดำเนินงาน	7.9	44.7	21.1	21.1	5.3	3.29	มาก
การเข้าแถว/การรอคอย	7.5	40.0	22.5	25.0	5.0	3.20	ปานกลาง
รวมค่าเฉลี่ย						3.38	มาก

จากข้อมูลในตารางที่ 4.63 พบว่า ศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริหารจัดการในอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงรายโดยวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.38) โดยที่ด่านตรวจคนเข้าเมืองมีศักยภาพ/ความพร้อมเป็นอันดับแรก รองลงมา ได้แก่ศุลกากรกระบวนการตรวจวีซ่า เวลา/ช่วงเวลาในการดำเนินงาน และการเข้าแถว/การรอคอย ตามลำดับทั้งนี้ประเด็นด้านการเข้าแถว/การรอคอยมีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับปานกลาง ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

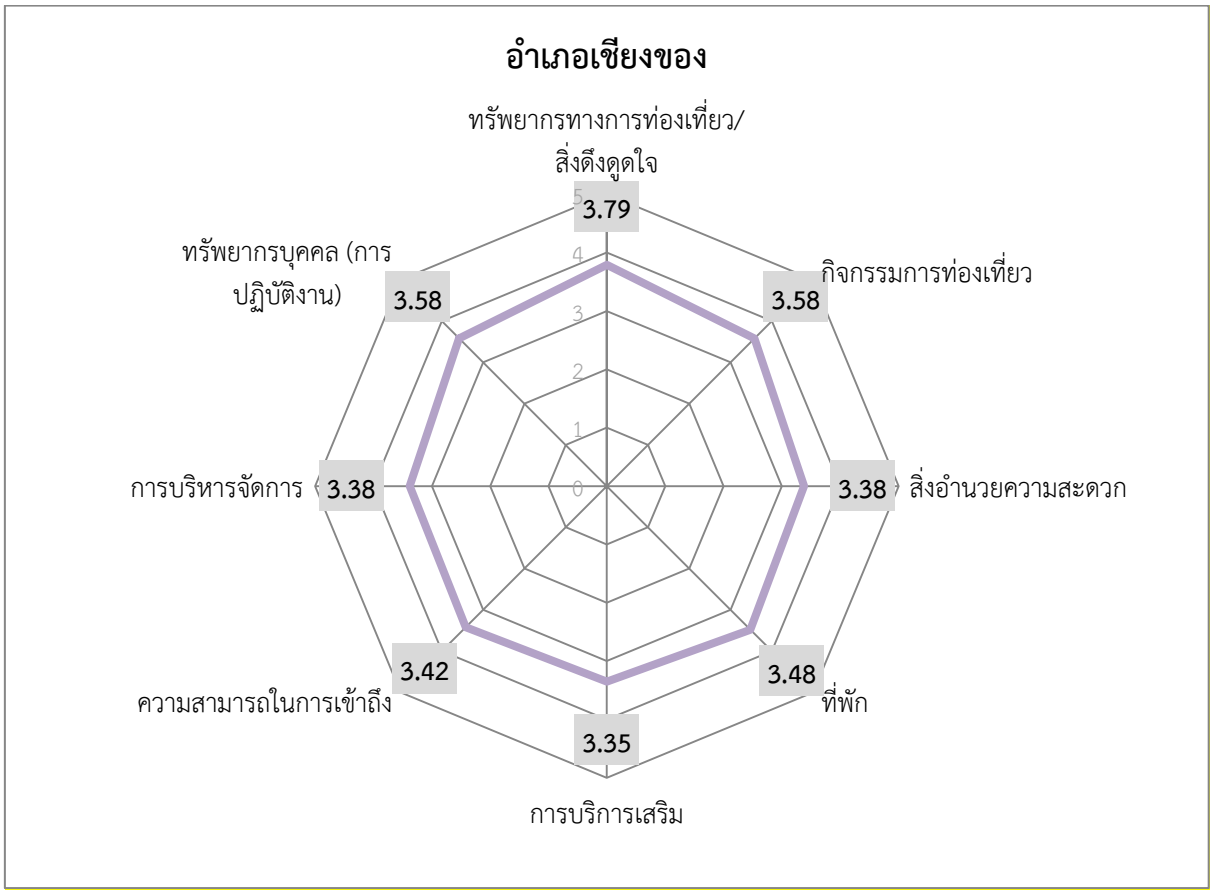
ตารางที่ 4.64 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) ในอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงรายจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

N=74

คุณสมบัติทรัพยากรบุคคล อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย	ศักยภาพ/ความพร้อมจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
การสื่อสารภาษาต่างประเทศ	10.0	42.5	37.5	10.0	0.0	3.53	ปานกลาง
หัวใจบริการ	7.7	38.5	48.7	5.1	0.0	3.49	มาก
ความรู้	12.8	38.5	46.2	2.6	0.0	3.62	มาก
การดำเนินงานแบบมืออาชีพ	12.5	35.0	52.5	0.0	0.0	3.60	มาก
การบริการแบบมืออาชีพ	15.0	37.5	45.0	2.5	0.0	3.65	ปานกลาง
รวมค่าเฉลี่ย						3.58	มาก

จากข้อมูลในตารางที่ 4.64 พบว่า ศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) ในอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงรายโดยวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.58) โดยการบริการแบบมืออาชีพมีศักยภาพ/ความพร้อมเป็นอันดับแรก รองลงมา ได้แก่ความรู้ การสื่อสารภาษาต่างประเทศการดำเนินงานแบบมืออาชีพ และหัวใจบริการ ตามลำดับทั้งนี้ประเด็นด้านการสื่อสารภาษาต่างประเทศ การบริการแบบมืออาชีพ มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับปานกลาง ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

จากข้อมูลในตารางที่ 4.57-4.64 แผนภูมิที่ 4.9 แสดงการเปรียบเทียบศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวในภาพรวมของอำเภอเชียงของทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ กิจกรรมการท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก ที่พัก การบริการเสริมทางการท่องเที่ยว ความสามารถในการเข้าถึง การบริหารจัดการ และทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) (วัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวอำเภอเชียงแสน) ดังนี้

แผนภูมิที่ 4.9 ศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนพื้นที่อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ที่ได้จากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

(หมายเหตุ: ช่วงคะแนน1.00 – 3.40 = ต้องพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อม ช่วงคะแนน 3.41 - 5.00 = ไม่ต้องพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อม)

จากข้อมูลในแผนภูมิที่ 4.9 แสดงให้เห็นว่า อำเภอเชียงของมีศักยภาพ/ความพร้อมโดยวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวอำเภอเชียงของในด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจมากเป็นอันดับแรก (ค่าเฉลี่ย 3.79) รองลงมา ได้แก่ กิจกรรมการท่องเที่ยว ทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) ที่พัก ความสามารถในการเข้าถึง สิ่งอำนวยความสะดวก การบริหารจัดการและการบริการเสริมทางการท่องเที่ยว ดังนั้นในประเด็นที่ควรได้รับการพัฒนาศักยภาพและความพร้อมคือด้านบริการเสริมทางการท่องเที่ยวสิ่งอำนวยความสดวกและการบริหารจัดการ การข้ามพรมแดน

2. ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ข้อมูลการประเมินศักยภาพ/ความพร้อมของพื้นที่โดยวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำแนกออกเป็น 8 ด้าน ได้แก่ ด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ กิจกรรมการท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก ที่พัก การบริการเสริมทางการท่องเที่ยว ความสามารถในการเข้าถึง การบริหารจัดการ และทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) มีรายละเอียดในตารางที่ 4.65-4.72 ดังนี้

ตารางที่ 4.65 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

N=74

ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ	ศักยภาพ/ความพร้อม จากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	17.9	50.0	25.0	7.1	0.0	3.79	มาก
แหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน	-	-	-	-	-	-	-
แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	-	-	-	-	-	-	-
แหล่งท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน	17.2	37.9	37.9	6.9	0.0	3.66	มาก
อาหารท้องถิ่น	3.6	25.0	50.0	14.3	7.1	3.04	ปานกลาง
แหล่งท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์	-	-	-	-	-	-	-
แหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธ	-	-	-	-	-	-	-
แหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่	3.4	17.2	51.7	20.7	6.9	2.90	ปานกลาง
รวมค่าเฉลี่ย						3.34	ปานกลาง

จากข้อมูลในตารางที่ 4.65 พบว่า ศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวโดยวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.34) โดยที่แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีศักยภาพ/ความพร้อมมากเป็นอันดับแรก รองลงมาได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดินอาหารท้องถิ่น และแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่ ตามลำดับทั้งนี้ประเด็นด้านอาหารท้องถิ่น และ แหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่ มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับปานกลาง ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.66 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

N=74

กิจกรรมการท่องเที่ยว	ศักยภาพ/ความพร้อมจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	6.9	34.5	31.0	20.7	6.9	3.14	ปานกลาง
กิจกรรมท่องเที่ยวโดยชุมชน	-	-	-	-	-	-	-
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตร	-	-	-	-	-	-	-
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน	13.8	27.6	41.4	17.2	0.0	3.38	ปานกลาง
อาหารท้องถิ่น	13.8	48.3	24.1	13.8	0.0	3.62	ปานกลาง
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์	-	-	-	-	-	-	-
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงพุทธ	-	-	-	-	-	-	-
กิจกรรมท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่วิ	20.7	41.4	27.6	6.9	3.4	3.69	มาก
รวมค่าเฉลี่ย						3.46	มาก

จากข้อมูลในตารางที่ 4.66 พบว่า ศักยภาพ/ความพร้อมด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวโดยวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.46) โดยที่กิจกรรมท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่มีศักยภาพ/ความพร้อมมากเป็นอันดับแรก รองลงมาได้แก่อาหารท้องถิ่นกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดินและกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศตามลำดับ ทั้งนี้ประเด็นด้านกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดินและ อาหารท้องถิ่นมีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับปานกลาง ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.67 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

N=74

สิ่งอำนวยความสะดวก	ศักยภาพ/ความพร้อมจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
ร้านอาหาร	13.8	27.6	48.3	10.3	0.0	3.45	มาก
อาหารและเครื่องดื่ม	13.8	41.4	27.6	17.2	0.0	3.52	มาก
ห้องน้ำ	3.4	20.7	34.5	37.9	3.4	2.83	ปานกลาง
สถานที่จอดรถ	13.8	27.6	37.9	20.7	0.0	3.34	ปานกลาง
อินเตอร์เน็ต/WI-FI	3.6	35.7	32.1	17.9	10.7	3.04	ปานกลาง
รวมค่าเฉลี่ย						3.23	ปานกลาง

จากข้อมูลในตารางที่ 4.67 พบว่า ศักยภาพ/ความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวโดยวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.23) โดยที่อาหารและเครื่องดื่มมีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับมากรองลงมา ได้แก่ร้านอาหาร สถานที่จอดรถอินเตอร์เน็ต/WI-FI และห้องน้ำตามลำดับทั้งนี้ประเด็นด้านห้องน้ำสถานที่จอดรถและอินเตอร์เน็ต/WI-FI มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับปานกลาง ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.68 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านที่พักในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

N=74

ที่พัก	ศักยภาพ/ความพร้อมจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
ราคา	0.0	37.0	55.6	7.4	0.0	3.30	ปานกลาง
สถานที่ตั้ง	7.1	25.0	57.1	10.7	0.0	3.29	ปานกลาง
การบริการ	10.7	32.1	46.4	10.7	0.0	3.43	มาก
สุขอนามัย	0.0	35.7	60.7	3.6	0.0	3.32	ปานกลาง
รวมค่าเฉลี่ย						3.33	ปานกลาง

จากข้อมูลในตารางที่ 4.68 พบว่า ศักยภาพ/ความพร้อมด้านที่พักในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวโดยวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.33) โดยที่การบริการมีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับมากรองลงมา ได้แก่สุขอนามัยราคา และสถานที่ตั้ง ตามลำดับ

ตารางที่ 4.69 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริการเสริมทางการท่องเที่ยวในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

N=74

การบริการเสริมทางการท่องเที่ยว	ศักยภาพ/ความพร้อมจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
ศูนย์ให้ข้อมูลนักท่องเที่ยว	3.4	51.7	44.8	0.0	0.0	3.59	มาก
ร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึก	0.0	27.6	44.8	20.7	6.9	2.93	ปานกลาง
ความปลอดภัย	0.0	31.0	48.3	17.2	3.4	3.07	ปานกลาง
ระบบรักษาความปลอดภัย	0.0	24.1	51.7	20.7	3.4	2.97	ปานกลาง
ตำรวจนักท่องเที่ยว	0.0	6.9	72.4	13.8	6.9	2.79	ปานกลาง
ธนาคาร/การให้บริการแลกเปลี่ยนเงินตรา	3.4	10.3	55.2	20.7	10.3	2.76	ปานกลาง
การโฆษณา	-	-	-	-	-	-	-
ใบปลิว	-	-	-	-	-	-	-
การประชาสัมพันธ์	-	-	-	-	-	-	-
การส่งเสริมการตลาด	0.0	17.2	58.6	20.7	3.4	2.90	ปานกลาง
ข้อมูลออนไลน์	-	-	-	-	-	-	-
การสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยว	0.0	29.6	48.1	14.8	7.4	3.00	ปานกลาง
มัคคุเทศก์	50.0	39.3	7.1	3.6	0.0	4.36	มาก
รวมค่าเฉลี่ย						3.15	ปานกลาง

จากข้อมูลในตารางที่ 4.69 พบว่า ศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริการเสริมทางการท่องเที่ยวในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวโดยวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.15) โดยที่มัคคุเทศก์มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับมากรองลงมา ได้แก่ศูนย์ให้ข้อมูลนักท่องเที่ยวความปลอดภัยการสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยวระบบรักษาความปลอดภัยร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึกการส่งเสริมการตลาดตำรวจนักท่องเที่ยวและธนาคาร/การให้บริการแลกเปลี่ยนเงินตรา ตามลำดับทั้งนี้ประเด็นด้านร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึกความปลอดภัยระบบรักษาความปลอดภัยตำรวจนักท่องเที่ยวธนาคาร/การให้บริการแลกเปลี่ยนเงินตราการส่งเสริมการตลาดและการสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยวมีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับปานกลาง ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.70 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านความสามารถในการเข้าถึงในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

N=74

ความสามารถในการเข้าถึง	ศักยภาพ/ความพร้อมจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
สภาพถนน	6.9	31.0	24.1	27.6	10.3	2.97	ปานกลาง
การขนส่ง	6.9	20.7	51.7	17.2	3.4	3.10	ปานกลาง
การเชื่อมโยง/โลจิสติกส์	6.9	27.6.	55.2	10.3	0.0	3.31	ปานกลาง
ป้ายสัญลักษณ์/ป้ายบอกทาง	6.9	31.0	44.8	17.2	0.0	3.28	ปานกลาง
รวมค่าเฉลี่ย						3.16	ปานกลาง

จากข้อมูลในตารางที่ 4.70 พบว่า ศักยภาพ/ความพร้อมด้านความสามารถในการเข้าถึงในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวโดยวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.16) โดยที่การเชื่อมโยง/โลจิสติกส์มีศักยภาพ/ความพร้อมเป็นอันดับแรก รองลงมา ได้แก่ป้ายสัญลักษณ์/ป้ายบอกทางการขนส่งและสภาพถนน ตามลำดับ และควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.71 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริหารจัดการในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

N=74

การบริหารจัดการ	ศักยภาพ/ความพร้อมจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
ศุลกากร	6.9	34.5	44.8	13.8	0.0	3.34	ปานกลาง
ด่านตรวจคนเข้าเมือง	0.0	41.4	48.3	10.3	0.0	3.31	ปานกลาง
กระบวนการตรวจวีซ่า	0.0	48.3	41.4	6.9	3.4	3.34	ปานกลาง
เวลา/ช่วงเวลาในการดำเนินงาน	17.2	37.9	41.4	3.4	0.0	3.69	มาก
การเข้าแถว/การรอคอย	17.2	41.4	34.5	0.0	6.9	3.62	มาก
รวมค่าเฉลี่ย						3.46	มาก

จากข้อมูลในตารางที่ 4.71 พบว่า ศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริหารจัดการในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวโดยวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.46) โดยที่เวลา/ช่วงเวลาในการดำเนินงานมีศักยภาพ/ความพร้อมเป็นอันดับแรก รองลงมา ได้แก่การเข้าแถว/การรอคอยศุลกากรกระบวนการตรวจวีซ่า และด่านตรวจคนเข้าเมือง ตามลำดับทั้งนี้ประเด็นด้านศุลกากรด่านตรวจคนเข้าเมืองและกระบวนการตรวจวีซ่ามีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับปานกลาง ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

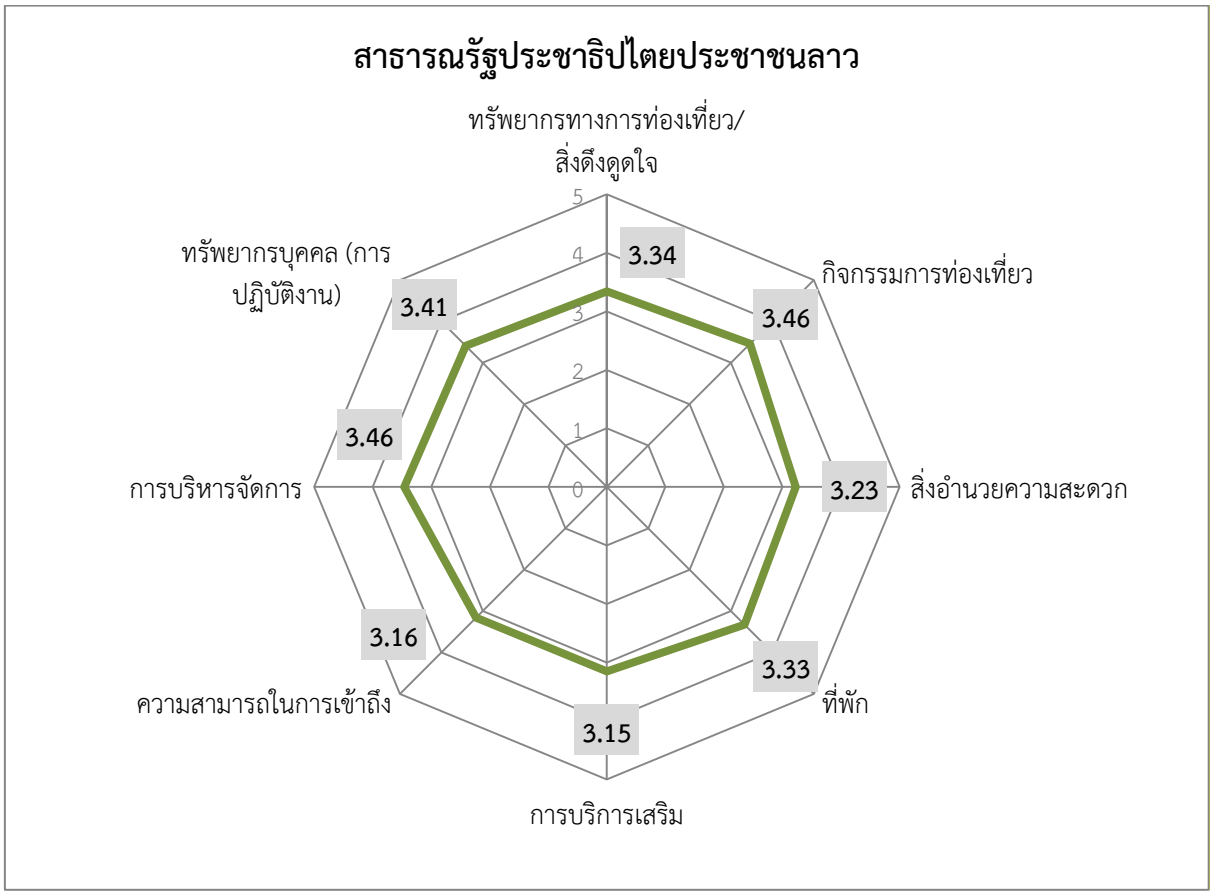
ตารางที่ 4.72 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

N=74

คุณสมบัติทรัพยากรบุคคล	ศักยภาพ/ความพร้อมจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
การสื่อสารภาษาต่างประเทศ	13.8	24.1	37.9	6.9	17.2	3.10	ปานกลาง
หัวใจบริการ	10.3	55.2	27.6	3.4	3.4	3.66	มาก
ความรู้	0.0	51.7	41.4	3.4	3.4	3.41	มาก
การดำเนินงานแบบมืออาชีพ	6.9	41.4	44.8	6.9	0.0	3.48	มาก
การบริการแบบมืออาชีพ	10.3	24.1	58.6	6.9	0.0	3.38	ปานกลาง
รวมค่าเฉลี่ย						3.41	มาก

จากข้อมูลในตารางที่ 4.72 พบว่า ศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวโดยวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.41) โดยหัวใจบริการมีศักยภาพ/ความพร้อมเป็นอันดับแรก รองลงมา ได้แก่การดำเนินงานแบบมืออาชีพความรู้การบริการแบบมืออาชีพและการสื่อสารภาษาต่างประเทศตามลำดับทั้งนี้ประเด็นด้านการสื่อสารภาษาต่างประเทศ และการบริการแบบมืออาชีพมีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับปานกลาง ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

จากข้อมูลในตารางที่ 4.65 -4.72 แผนภูมิที่ 4.10 แสดงการเปรียบเทียบศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวในภาพรวมของอำเภอเชียงของทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ กิจกรรมการท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก ที่พัก การบริการเสริมทางการท่องเที่ยว ความสามารถในการเข้าถึง การบริหารจัดการ และทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) (วัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวอำเภอเชียงแสน) ดังนี้

แผนภูมิที่ 4.10 ศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน
พื้นที่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ที่ได้จากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

(หมายเหตุ: ช่วงคะแนน 1.00 – 3.40 = ต้องพัฒนาศักยภาพ/ ความพร้อม ช่วงคะแนน 3.41 - 5.00 = ไม่ต้องพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อม)

จากข้อมูลในแผนภูมิที่ 4.10 แสดงให้เห็นว่า สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมีศักยภาพ/ความพร้อมโดยวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวในด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว และการบริหารจัดการมากเป็นอันดับแรก (ค่าเฉลี่ย 3.46) รองลงมา ได้แก่ ทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ ที่พัก สิ่งอำนวยความสะดวก ความสามารถในการเข้าถึง และการบริการเสริมทางการท่องเที่ยวดังนั้นในประเด็นที่ควรได้รับการพัฒนาศักยภาพและความพร้อมคือด้านบริการเสริมทางการท่องเที่ยว ความสามารถในการเข้าถึง สิ่งอำนวยความสะดวก ที่พักและ ทรัพยากรการท่องเที่ยว

3. ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

ข้อมูลการประเมินศักยภาพ/ความพร้อมของพื้นที่โดยวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน จำแนกออกเป็น 8 ด้าน ได้แก่ ด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ กิจกรรมการท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก ที่พัก การบริการเสริมทางการท่องเที่ยว ความสามารถในการเข้าถึง การบริหารจัดการ และทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) มีรายละเอียดในตารางที่ 4.73-4.80 ดังนี้

ตาราง 4.73 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

N=74

ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ	ศักยภาพ/ความพร้อมจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	11.1	44.4	33.3	8.3	2.8	3.53	มาก
แหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน	-	-	-	-	-	-	-
แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	-	-	-	-	-	-	-
แหล่งท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน	19.4	44.4	33.3	2.8	0.0	3.81	มาก
อาหารท้องถิ่น	32.4	32.4	29.7	5.4	0.0	3.92	มาก
แหล่งท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์	-	-	-	-	-	-	-
แหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธ	-	-	-	-	-	-	-
แหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่	43.2	35.1	16.2	0.0	5.4	4.11	มาก
รวมค่าเฉลี่ย						**3.84**	**มาก**

จากข้อมูลในตารางที่ 4.73 พบว่า ศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจในสาธารณรัฐประชาชนจีนโดยวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.84) โดยที่แหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่ มีศักยภาพ/ความพร้อมมากเป็นอันดับแรก รองลงมา ได้แก่ อาหารท้องถิ่นแหล่งท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน และแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ตามลำดับ

ตารางที่ 4.74 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

N=74

กิจกรรมการท่องเที่ยว	ศักยภาพ/ความพร้อมจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	16.2	27.0	35.1	16.2	5.4	3.32	ปานกลาง
กิจกรรมท่องเที่ยวโดยชุมชน	-	-	-	-	-	-	-
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตร	-	-	-	-	-	-	-
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน	8.1	37.8	43.2	8.1	2.7	3.41	มาก
อาหารท้องถิ่น	32.4	4.0.5	27.0	0.0	0.0	4.05	มาก
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์	-	-	-	-	-	-	-
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงพุทธ	-	-	-	-	-	-	-
กิจกรรมท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่ซี	32.4	27.0	29.7	8.1	2.7	3.78	มาก
รวมค่าเฉลี่ย						**3.64**	**มาก**

จากข้อมูลในตารางที่ 4.74 พบว่า ศักยภาพ/ความพร้อมด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวในสาธารณรัฐประชาชนจีนโดยวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.64) โดยที่อาหารท้องถิ่น มีศักยภาพ/ความพร้อมมากเป็นอันดับแรก รองลงมา ได้แก่กิจกรรมท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่ กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดินและกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศตามลำดับทั้งนี้ประเด็นด้าน กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับปานกลาง ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.75 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

N=74

สิ่งอำนวยความสะดวก	ศักยภาพ/ความพร้อมจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
ร้านอาหาร	13.5	32.4	35.1	13.5	5.4	3.35	ปานกลาง
อาหารและเครื่องดื่ม	5.4	32.4	35.1	18.9	8.1	3.08	ปานกลาง
ห้องน้ำ	0.0	0.0	8.3	27.8	63.9	1.44	น้อยที่สุด
สถานที่จอดรถ	5.6	16.7	30.6	33.3	13.9	2.67	ปานกลาง
อินเตอร์เน็ต/WI-FI	2.7	2.7	37.8	27.0	29.7	2.22	น้อย
รวมค่าเฉลี่ย						**2.55**	**ปานกลาง**

จากข้อมูลในตารางที่ 4.75 พบว่า ศักยภาพ/ความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในสาธารณรัฐประชาชนจีนโดยวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.55) โดยที่ร้านอาหาร มีศักยภาพ/ความพร้อมเป็นอันดับแรก รองลงมา ได้แก่ อาหารและเครื่องดื่มสถานที่จอดรถ อินเตอร์เน็ต/WI-FIและห้องน้ำ ตามลำดับควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.76 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านที่พักในในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

N=74

ที่พัก	ศักยภาพ/ความพร้อมจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
ราคา	13.9	30.6	41.7	13.9	0.0	3.44	มาก
สถานที่ตั้ง	8.1	45.9	32.4	13.5	0.0	3.49	มาก
การบริการ	16.2	16.2	35.1	27.0	5.4	3.11	ปานกลาง
สุขอนามัย	5.6	19.4	30.6	30.6	13.9	2.72	ปานกลาง
รวมค่าเฉลี่ย						**3.19**	**ปานกลาง**

จากข้อมูลในตารางที่ 4.76 พบว่า ศักยภาพ/ความพร้อมด้านที่พักในสาธารณรัฐประชาชนจีนโดยวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.19) โดยที่การบริการมีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับมากรองลงมา ได้แก่สุขอนามัยราคา และสถานที่ตั้ง ตามลำดับทั้งนี้ประเด็นด้านการบริการและสุขอนามัยมีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับปานกลาง ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.77 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริการเสริมทางการท่องเที่ยวในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

N=74

การบริการเสริมทางการท่องเที่ยว	ศักยภาพ/ความพร้อมจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
ศูนย์ให้ข้อมูลนักท่องเที่ยว	21.6	24.3	16.2	24.3	13.5	3.16	ปานกลาง
ร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึก	16.2	27.0	40.5	16.2	0.0	3.43	มาก
ความปลอดภัย	18.9	16.2	37.8	24.3	2.7	3.24	ปานกลาง
ระบบรักษาความปลอดภัย	18.9	13.5	45.9	21.6	0.0	3.30	ปานกลาง
ตำรวจนักท่องเที่ยว	8.1	16.2	43.2	27.0	5.4	2.95	ปานกลาง
ธนาคาร/การให้บริการแลกเปลี่ยนเงินตรา	5.4	10.8	59.5	10.8	5.4	2.89	ปานกลาง
การโฆษณา	-	-	-	-	-	-	-
ใบปลิว	-	-	-	-	-	-	-
การประชาสัมพันธ์	-	-	-	-	-	-	-
การส่งเสริมการตลาด	13.5	27.0	43.2	16.2	0.0	3.38	ปานกลาง
ข้อมูลออนไลน์	-	-	-	-	-	-	-
การสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยว	10.8	37.8	27.0	10.8	13.5	3.22	ปานกลาง
มัคคุเทศก์	77.8	13.9	5.6	0.0	2.8	4.64	มาก
รวมค่าเฉลี่ย						**3.36**	**ปานกลาง**

จากข้อมูลในตารางที่ 4.77 พบว่า ศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริการเสริมทางการท่องเที่ยวในสาธารณรัฐประชาชนจีนโดยวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.36) โดยที่มัคคุเทศก์มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับมากรองลงมา ได้แก่ร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึกการส่งเสริมการตลาดระบบรักษาความปลอดภัย ความปลอดภัยการสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยวศูนย์ให้ข้อมูลนักท่องเที่ยวตำรวจนักท่องเที่ยว และธนาคาร/การให้บริการแลกเปลี่ยนเงินตรา ตามลำดับทั้งนี้ประเด็นด้านศูนย์ให้ข้อมูลนักท่องเที่ยวความปลอดภัยระบบรักษาความปลอดภัยตำรวจนักท่องเที่ยวธนาคาร/การให้บริการแลกเปลี่ยนเงินตราการส่งเสริมการตลาดและการสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยวมีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับปานกลาง ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.78 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านความสามารถในการเข้าถึงในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

N=74

ความสามารถในการเข้าถึง	ศักยภาพ/ความพร้อมจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
สภาพถนน	16.2	27.0	29.7	21.6	5.4	3.27	ปานกลาง
การขนส่ง	10.8	37.8	35.1	16.2	0.0	3.43	มาก
การเชื่อมโยง/โลจิสติกส์	19.4	30.6	44.4	5.6	0.0	3.64	มาก
ป้ายสัญลักษณ์/ป้ายบอกทาง	8.3	22.2	50.0	11.1	8.3	3.11	ปานกลาง
รวมค่าเฉลี่ย						3.36	ปานกลาง

จากข้อมูลในตารางที่ 4.78 พบว่า ศักยภาพ/ความพร้อมด้านความสามารถในการเข้าถึงในสาธารณรัฐประชาชนจีนโดยวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.36) โดยที่การเชื่อมโยง/โลจิสติกส์มีศักยภาพ/ความพร้อมเป็นอันดับแรก รองลงมา ได้แก่การขนส่งสภาพถนน และป้ายสัญลักษณ์/ป้ายบอกทางตามลำดับทั้งนี้ประเด็นด้าน สภาพถนนแลป้ายสัญลักษณ์/ป้ายบอกทางมีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับปานกลาง ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.79 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริหารจัดการในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

N=74

การบริหารจัดการ	ศักยภาพ/ความพร้อมจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
ศุลกากร	16.7	30.6	41.7	5.6	5.6	3.47	มาก
ด่านตรวจคนเข้าเมือง	8.3	41.7	38.9	8.3	2.8	3.44	มาก
กระบวนการตรวจวีซ่า	13.9	38.9	38.9	8.3	0.0	3.58	มาก
เวลา/ช่วงเวลาในการดำเนินงาน	13.9	30.6	44.4	5.6	5.6	3.42	มาก
การเข้าแถว/การรอคอย	8.3	22.2	50.0	16.7	2.8	3.17	ปานกลาง
รวมค่าเฉลี่ย						3.42	มาก

จากข้อมูลในตารางที่ 4.79 พบว่า ศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริหารจัดการในสาธารณรัฐประชาชนจีนโดยวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.42) โดยที่กระบวนการตรวจวีซ่า มีศักยภาพ/ความพร้อมเป็นอันดับแรก รองลงมา ได้แก่ ศุลกากรด่านตรวจคนเข้าเมือง เวลา/ช่วงเวลาในการดำเนินงานและการเข้าแถว/การรอคอย ตามลำดับทั้งนี้ประเด็นด้าน การเข้าแถว/การรอ

คอยมีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับปานกลาง ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

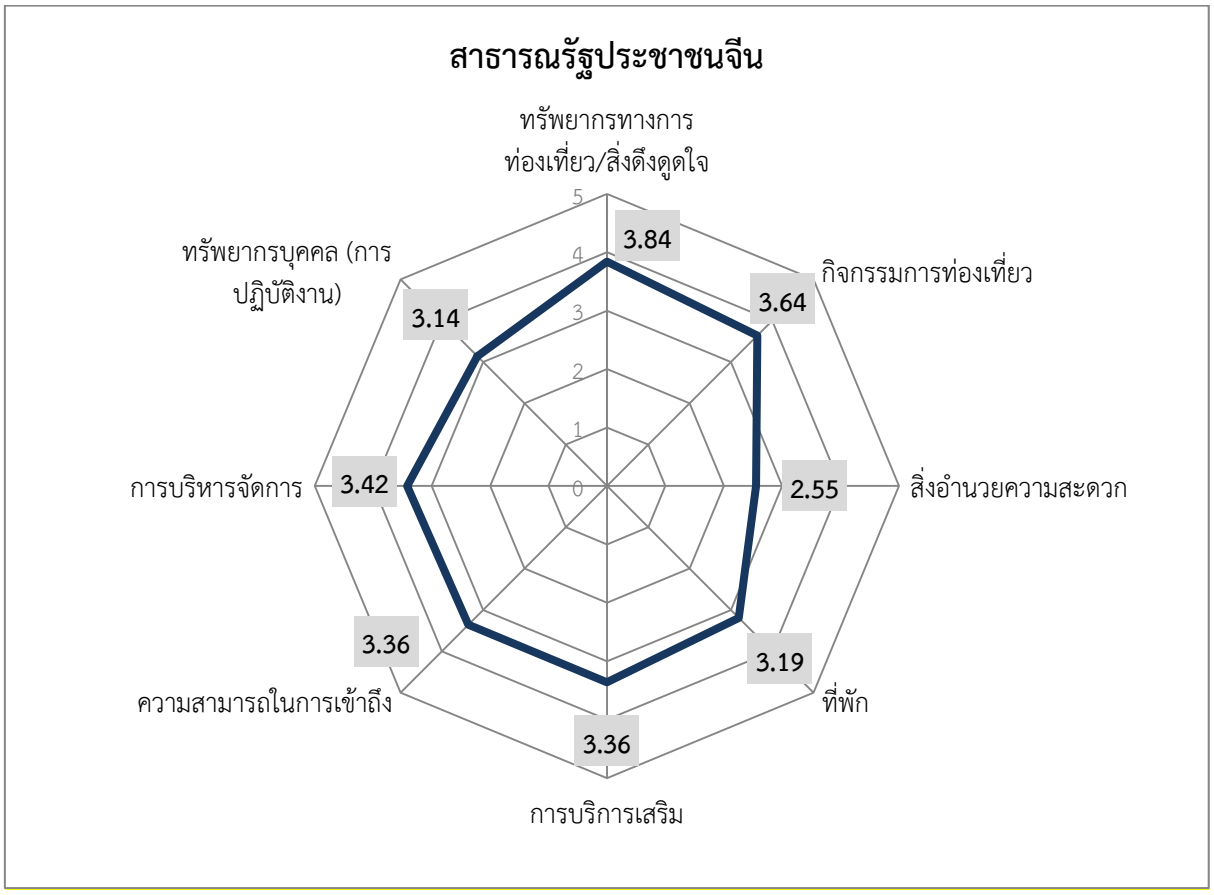
ตารางที่ 4.80 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) ในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

N=74

ทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน)	ศักยภาพ/ความพร้อมจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
การสื่อสารภาษาต่างประเทศ	8.1	10.8	29.7	8.1	43.2	2.32	น้อย
หัวใจบริการ	18.9	10.8	35.1	18.9	16.2	2.97	ปานกลาง
ความรู้	27.0	18.9	24.3	24.3	5.4	3.38	ปานกลาง
การดำเนินงานแบบมืออาชีพ	21.6	35.1	24.3	16.2	2.7	3.57	มาก
การบริการแบบมืออาชีพ	24.3	24.3	29.7	13.5	8.1	3.43	มาก
รวมค่าเฉลี่ย						3.14	ปานกลาง

จากข้อมูลในตารางที่ 4.80 พบว่า ศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) ในสาธารณรัฐประชาชนจีนโดยวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.14) โดยที่ การดำเนินงานแบบมืออาชีพ มีศักยภาพ/ความพร้อมเป็นอันดับแรก รองลงมา ได้แก่การบริการแบบมืออาชีพความรู้หัวใจบริการ และการสื่อสารภาษาต่างประเทศ ตามลำดับทั้งนี้ประเด็นด้าน หัวใจบริการและความรู้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับปานกลาง ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

จากข้อมูลในตารางที่ 4.73-4.80 แผนภูมิที่ 4.11 แสดงการเปรียบเทียบศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวในภาพรวมของสาธารณรัฐประชาชนจีนทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ กิจกรรมการท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก ที่พัก การบริการเสริมทางการท่องเที่ยว ความสามารถในการเข้าถึง การบริหารจัดการ และทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) (วัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวอำเภอเชียงแสน) ดังนี้

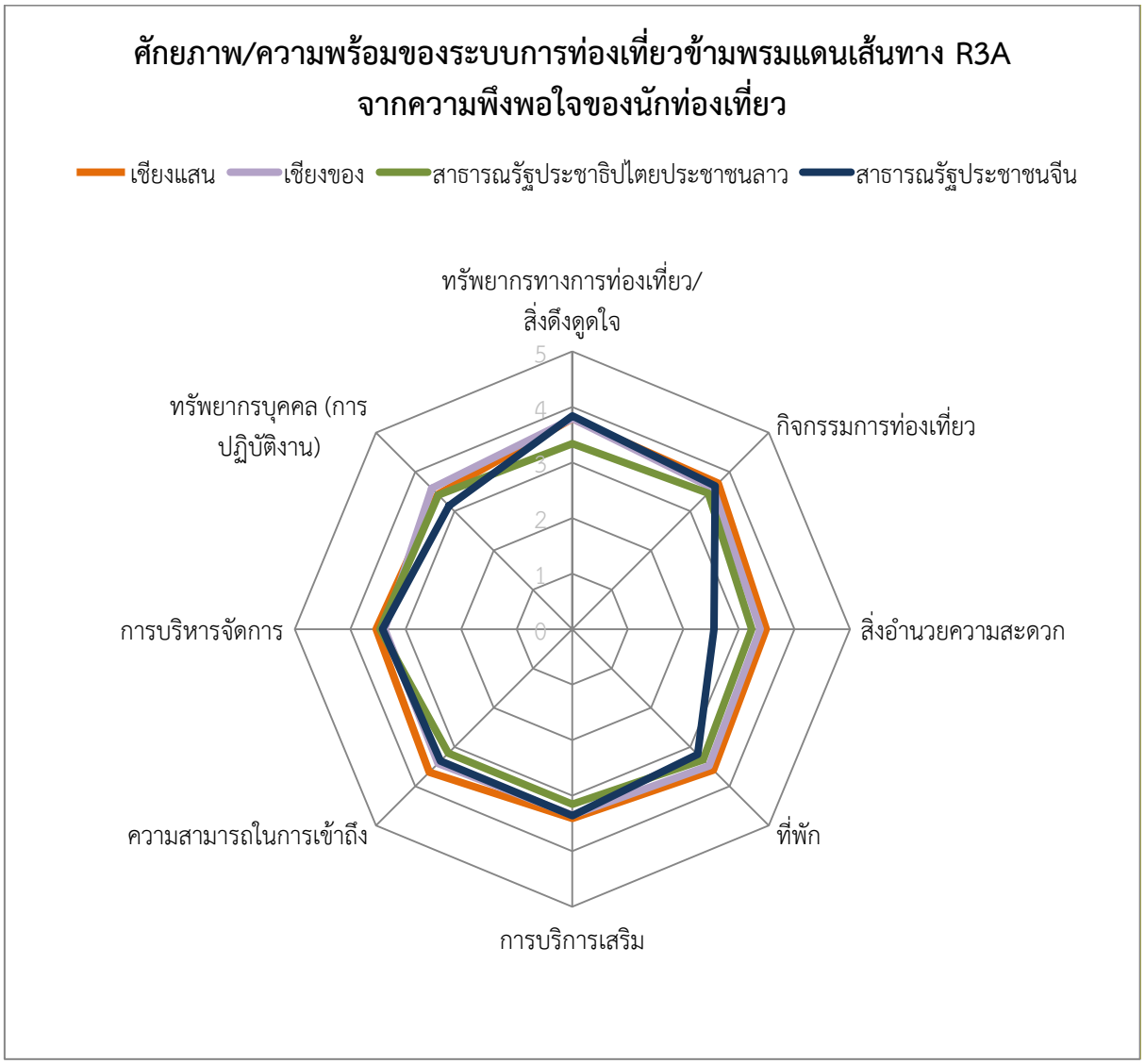

แผนภูมิที่ 4.11 ศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน พื้นที่สาธารณรัฐประชาชนจีนที่ได้จากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

(หมายเหตุ: ช่วงคะแนน 1.00 – 3.40 = ต้องพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อม ช่วงคะแนน 3.41 - 5.00 = ไม่ต้องพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อม)

จากข้อมูลในแผนภูมิที่ 4.11 แสดงให้เห็นว่า สาธารณรัฐประชาชนจีนมีศักยภาพ/ความพร้อมโดยวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวสาธารณรัฐประชาชนจีนในด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ มากเป็นอันดับแรก (ค่าเฉลี่ย 3.84) รองลงมา ได้แก่ กิจกรรมการท่องเที่ยว การบริหารจัดการ ความสามารถในการเข้าถึง การบริการเสริมทางการท่องเที่ยว ที่พัก ทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) และสิ่งอำนวยความสะดวก ดังนั้นในประเด็นที่ควรได้รับการพัฒนาศักยภาพและความพร้อมในระดับที่สูงขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้คือด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ที่พัก ทรัพยากรบุคคล ความสามารถในการเข้าถึง ทรัพยากรการท่องเที่ยว และบริการเสริมทางการท่องเที่ยว

จากข้อมูลในแผนภูมิที่ 4.1-4.11 ข้างต้นแผนภูมิที่ 4.12 แสดงการเปรียบเทียบศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวในภาพรวมของเส้นทาง R3A ทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ กิจกรรมการท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก ที่พัก การบริการเสริมทางการท่องเที่ยว ความสามารถในการเข้าถึง การบริหารจัดการ และทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) (วัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวอำเภอเชียงแสน) ดังนี้

แผนภูมิที่ 4.12 เปรียบเทียบศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนเส้นทางR3A จากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

(หมายเหตุ: ช่วงคะแนน 1.00 – 3.40 = ต้องพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อม ช่วงคะแนน 3.41 - 5.00 = ไม่ต้องพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อม)

จากแผนภูมิข้างต้น เมื่อเปรียบเทียบศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน ที่วัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ในอำเภอเชียงแสน อำเภอเชียงของ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และสาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่า ในภาพรวมมีความใกล้เคียงกัน หากพิจารณาศักยภาพ/ความพร้อมในแต่ละพื้นที่ศึกษา พบว่า อำเภอเชียงแสนมีศักยภาพ/ความพร้อมมากที่สุด ในด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว

อำเภอเชียงของมีศักยภาพ/ความพร้อมมากที่สุด ในด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมีศักยภาพ/ความพร้อมมากที่สุด ในด้านการบริหารจัดการ และสาธารณรัฐประชาชนจีนมีศักยภาพ/ความพร้อมมากที่สุด ในด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ ดังนั้นในประเด็นที่ควรได้รับการพัฒนาศักยภาพและความพร้อมในระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ คือด้านสิ่งอำนวยความสะดวก บริการเสริมทางการท่องเที่ยว ที่พัก ทรัพยากรบุคคล ความสามารถในการเข้าถึง และการบริหารจัดการระบบการท่องเที่ยวข้ายพรมแดน

1.2 สถานการณ์การท่องเที่ยว และรูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A

1.2.1 สถานการณ์การท่องเที่ยวของประเทศในเส้นทาง R3A

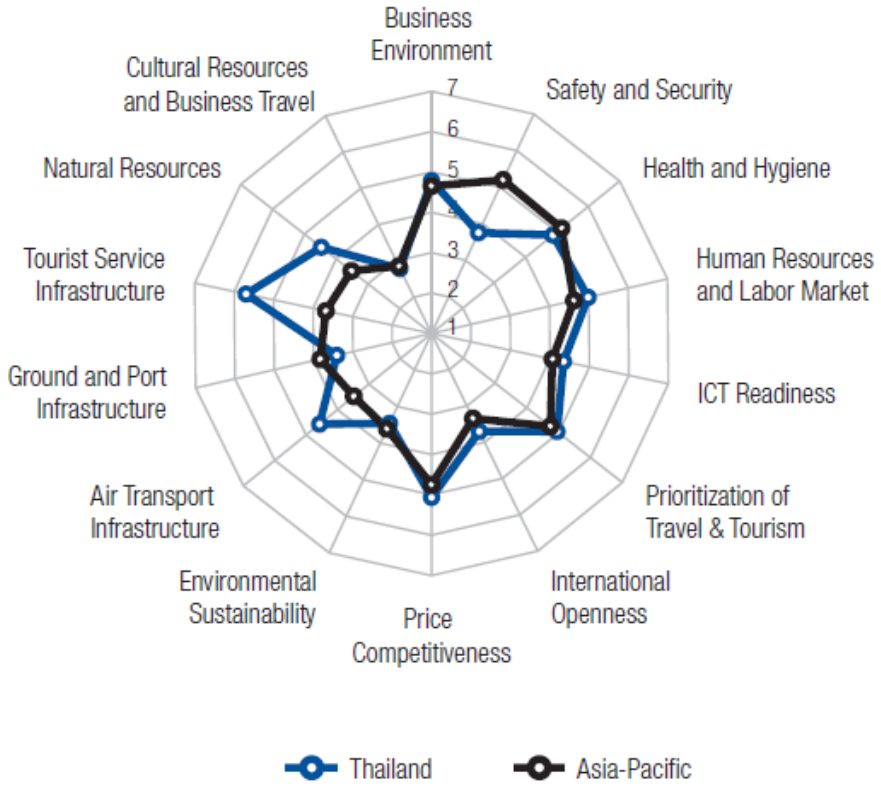
สถานการณ์การท่องเที่ยวจำแนกเป็น 3 พื้นที่ ได้แก่ ประเทศไทย (อำเภอเชียงแสน และอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย) ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ประเทศไทย (อำเภอเชียงแสน และอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย)

ตลาดนักท่องเที่ยวต่างชาติของประเทศเป็นไปในทิศทางบวกในช่วงไตรมาสที่ 4 ของปี พ.ศ. 2557 ด้วยการทำการตลาดเชิงรุกของหน่วยงานภาครัฐโดยมีการเร่งการตลาดประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวไทยอย่างเข้มข้นทางด้านการจัดกิจกรรมภายในประเทศ และการทำการตลาดในประเทศ อีกทั้งทางกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาได้จัดทำการตลาดภายใต้แคมเปญ “ปีท่องเที่ยววิถีไทย 2558 หรือ 2015 Discover Thainess” เพื่อเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมไทย สำหรับการเติบโตของตลาดนักท่องเที่ยวต่างชาติในไตรมาส 1 ปี พ.ศ. 2558 ส่วนใหญ่มาจากตลาดนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคเอเชีย โดยเฉพาะในเดือนกุมภาพันธ์ 2558 ที่เป็นช่วงเทศกาลปีใหม่ของชาวจีน (วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2558 เป็นวันตรุษจีน) ทำให้มีนักท่องเที่ยวจากจีนและนักท่องเที่ยวเชื้อสายจีนจากประเทศอื่นๆ จากภูมิภาคเอเชีย เช่น มาเลเซีย ไต้หวัน ฮ่องกง และสิงคโปร์ เป็นต้น เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยเช่นกัน (ศูนย์วิจัยกสิกรไทย, 2558) สถานการณ์ท่องเที่ยวเมืองหลักในไตรมาสที่ 1 ปี พ.ศ.2558มีการเติบโตในทุกพื้นที่ โดยมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 7.68 และก่อให้เกิดรายได้ด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่ดังกล่าว 349,004.07 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 11.42 จากช่วงเวลาเดียวกันของไตรมาสที่ 1 ปี พ.ศ. 2557 ที่ผ่านมาส่วนสถานการณ์ท่องเที่ยวใน 12 เมืองต้องห้ามพลาดในไตรมาสที่ 1 ปี พ.ศ. 2558 มีการเติบโตในทุกพื้นที่เช่นกัน โดยมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 8.49 และก่อให้เกิดรายได้ด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่ดังกล่าว 16,217.03 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 10.84 จากช่วงเวลาเดียวกันของปี พ.ศ. 2557 ที่ผ่านมา สำหรับในการสร้างความร่วมมือการท่องเที่ยวในระดับอาเซียนยังคงมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อเชื่อมโยงการท่องเที่ยวและจุดเด่นด้านทางด้านภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ รวมทั้งส่งเสริมกำลังซื้อของแต่ประเทศเข้าด้วยกัน ภายใต้แนวคิด ASEAN Connect ซึ่งจะมีมนต์เสน่ห์และทำรายได้ให้กับคนในชาติอาเซียนอย่างมหาศาลได้ในอนาคต โดยเฉพาะเส้นทางท่องเที่ยวต่างๆที่ยังไม่ได้รับการเปิดเผยมาก่อน (กอบกาญจน์ วัฒนวรางกูร, 2558)

ในปี พ.ศ. 2557 จากการจัดอันดับประเทศที่มีภาพลักษณ์ดีเยี่ยมของ CBS Ranking ประเทศไทยได้ระดับ A และจัดอยู่อันดับที่ 6 ซึ่งติด 1 ใน 25 อันดับประเทศยอดนิยมทั่วโลก (The Global Top 25 Performers Rank) และอยู่อันดับสองรองจากฮ่องกงจากการจัดอันดับประเภทในแถบเอเชีย อย่างไรก็ตามประเทศไทยยังคงเป็นหนึ่งในผู้นำอันดับต้นๆ ที่มีรายได้จากการท่องเที่ยวอย่างดีเยี่ยม (Bloom Consulting,

2014) อีกทั้งWorld Economic Forum (2015) ที่นำเสนอขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและการเดินทางของประเทศไทยพบว่า พื้นที่ดังกล่าวมีขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและการเดินทางโดดเด่นในด้านโครงสร้างพื้นฐานทางการบริการนักท่องเที่ยว (Tourist Service Infrastructure) ความสามารถในการแข่งขันด้านราคา (Price Competitiveness) และทรัพยากรและตลาดแรงงาน (Resources and Labour Market) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 4.1 ขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและการเดินทางของประเทศไทย

ที่มา: World Economic Forum (2015)

จากการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและการเดินทางประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและการเดินทางในภาพรวมอยู่อันดับที่ 35 ของโลก (World Economic Forum, 2015) โดยจำแนกเป็น 4 หมวด ได้แก่ 1) สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบการประกอบด้วยประเด็นด้านสภาพแวดล้อมในการทำธุรกิจ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน สุขภาพและสุขอนามัย ทรัพยากรและตลาดแรงงาน และความพร้อมทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 2) นโยบายและเงื่อนไขที่เอื้อต่อการเดินทางและการท่องเที่ยวประกอบด้วยประเด็นด้านการจัดลำดับความสำคัญของทางการท่องเที่ยวและการเดินทาง การเปิดประเทศสู่นานาชาติ ความสามารถในการแข่งขันด้านราคา และความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม 3) โครงสร้างพื้นฐานประกอบด้วยประเด็นด้านโครงสร้างพื้นฐานทางการคมนาคมทางอากาศโครงสร้างพื้นฐานทางการคมนาคมทางภาคพื้นและโครงสร้างพื้นฐานทางการบริการนักท่องเที่ยว และ 4) ทรัพยากรทางธรรมชาติและวัฒนธรรมประกอบด้วยประเด็นด้านทรัพยากรทางธรรมชาติ และทรัพยากรทางวัฒนธรรม โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 4.73-4.74

ตารางที่ 4.81 แสดงระดับขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและการเดินทางของประเทศไทย หมวดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบการ

	Enabling Environment Pillars, values				
Country Economy	Business Environment	Safety and Security	Health and Hygiene	Resources and Labour Market	ICT Readiness
Thailand	4.78	3.75	4.87	4.98	4.34

ที่มา: World Economic Forum (2015)

ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและการเดินทางอยู่อันดับที่ 35 ของโลกและอันดับที่ 10 ของภูมิภาค โดยในหมวดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบการจำแนกตามองค์ประกอบ ได้แก่ สภาพแวดล้อมในการทำธุรกิจ (4.78) ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน (3.75) สุขภาพและสุขอนามัย (4.87) ทรัพยากรและตลาดแรงงาน (4.98) และความพร้อมทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (4.34)

ตารางที่ 4.82 แสดงระดับขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและการเดินทางของประเทศไทย จำแนกตามหมวดนโยบายและเงื่อนไขที่เอื้อต่อการทางการท่องเที่ยวและการเดินทาง โครงสร้างพื้นฐาน และทรัพยากรทางธรรมชาติและวัฒนธรรม

	T&T Policy and Enabling Condition Pillars, value				Infrastructure Pillars, Value			Natural Resource and Cultural Resources Pillar, values	
Country Economy	Prioritization of T&T	International Openness	Price Competitiveness	Environment Sustainability	Air Transport Infrastructure	Ground and Port Infrastructure	Tourist Service Infrastructure	Natural Resource	Cultural Resource & Business Travel
Thailand	4.95	3.70	5.06	3.46	4.57	3.41	5.70	4.47	2.79

ที่มา: World Economic Forum (2015)

จากตารางข้างต้นจำแนกเป็น 3 หมวด ได้แก่ 1) หมวดนโยบายและเงื่อนไขที่เอื้อต่อการทางการท่องเที่ยวและการเดินทางประกอบด้วยการจัดลำดับความสำคัญของทางการท่องเที่ยวและการเดินทาง (4.95) การเปิดประเทศสู่นานาชาติ (3.70) ความสามารถในการแข่งขันด้านราคา (5.06) และความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม (3.46) 2) หมวดโครงสร้างพื้นฐานประกอบด้วยโครงสร้างพื้นฐานทางการคมนาคมทางอากาศ

(4.57) โครงสร้างพื้นฐานทางการคมนาคมทางภาคพื้น (3.41) และโครงสร้างพื้นฐานทางการบริการนักท่องเที่ยว (5.70) และ 3) หมวดทรัพยากรทางธรรมชาติและวัฒนธรรมประกอบด้วยทรัพยากรทางธรรมชาติ (4.47) และทรัพยากรทางวัฒนธรรม (2.79)

จังหวัดเชียงรายถือว่าเป็นเมืองหน้าด่านทางเศรษฐกิจที่สำคัญเชื่อมโยงเส้นทางระหว่างสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และสาธารณรัฐประชาชนจีนตอนใต้ เมืองชายแดนของจังหวัดเชียงรายโดยเฉพาะอำเภอแม่สาย อำเภอเชียงแสน และอำเภอเชียงของ ถือว่าเป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์ที่มีศักยภาพและโอกาสในการพัฒนาพื้นที่ค่อนข้างมาก ทางด้านค้า การลงทุนและการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ เมื่อวันที่ 24 เม.ย. 2558 รัฐบาลได้ประกาศให้พื้นที่จังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย 3 อำเภอ คือ อำเภอแม่สาย อำเภอเชียงแสน อำเภอเชียงของเป็นสถานที่จัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยคณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชน (กรอ.) จังหวัดเชียงรายได้สรุปผลการคัดเลือกพื้นที่ของรัฐจาก3 อำเภอดังกล่าว เพื่อเสนอให้รัฐบาลนำไปพิจารณา โดย อำเภอแม่สาย มีจำนวน 8 จุด แต่ละจุดมีเนื้อที่ประมาณ 57 – 870 ไร่ และอำเภอเชียงแสน มีจำนวน 3 พื้นที่ เนื้อที่ประมาณ 96 -2500 ไร่ และอำเภอเชียงของมีจำนวน 8 พื้นที่ เนื้อที่ประมาณ 73 – 3,021 ไร่ (ประชาชาติธุรกิจออนไลน์, 2558) จากนโยบายส่งเสริมการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษทั้งหมด 13 กิจการ ที่คณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (กนพ.) กำหนดมา คณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชน (กรอ.) จังหวัดเชียงรายได้มีการนำเสนอเพียง 10 กิจการ ได้แก่ 1) อุตสาหกรรมหารเกษตร 2) ประมงและกิจการที่เกี่ยวข้อง 3) กิจการอุตสาหกรรมสิ่งทอ เครื่องนุ่งห่มและเครื่องหนัง 4) กิจการผลิตเครื่องเรือน 5) กิจการอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ 6) กิจการผลิตเครื่องมือแพทย์ 7) กิจการผลิตยา 8) กิจการโลจิสติกส์ 9) กิจการนิคมหรือเขตอุตสาหกรรม และ 10) กิจการสนับสนุนการท่องเที่ยว เนื่องจากการประเมินศักยภาพของจังหวัดเชียงรายขาดความเชียวชาญ เช่น กิจการการเซรามิกและลักษณะทางพื้นที่ไม่เหมาะสมกับการลงทุนในกิจการ อุตสาหกรรมยานยนต์ เครื่องจักร และชิ้นส่วน และอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์ เนื่องจากภาพลักษณ์ของเชียงรายเป็นเมืองวัฒนธรรม และอาจส่งผลกระทบเชิงลบต่อสังคมวัฒนธรรมโดยรวม (OBEL, 2548) จากความได้เปรียบของที่ตั้งของจังหวัดเชียงราย ในการพัฒนาเป็นประตูการค้าเชื่อมโยงกับจีน และเป็นศูนย์กลางเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน ส่งผลให้กิจการสนับสนุนการท่องเที่ยวในพื้นที่พิเศษสอดคล้องดับกรอบความร่วมมือและข้อตกลงกันในระดับภูมิภาคของ ASEAN: ซึ่งสนับสนุนและส่งเสริมความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน(ASEN Connectivity) ผ่านทางเส้นทางระเบียงเศรษฐกิจตอนเหนือ-ใต้ (North-South Economic Corridor: NSEC) ทั้งเส้นทาง R3A และ R3B ซึ่งมีจุดเริ่มต้นจากจังหวัดเชียงราย

คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษ และได้มีมติเห็นชอบพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษระยะแรกของประเทศไทยใน 5 พื้นที่ชายแดน เพื่อเตรียมความพร้อมต่อการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 โดย 5 พื้นที่พิเศษดังกล่าวได้แก่ 1) แม่สอด 2) อรัญประเทศ 3) ตราด 4) มุกดาหาร และ 5) สะเดา โดยดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ 2557- 2558 และระยะที่สอง 5 จังหวัดได้แก่ 1) กาญจนบุรี 2) เชียงราย 3) หนองคาย 4) นครพนม และ 5) นราธิวาสซึ่งจัดให้เตรียมความพร้อมเพื่อดำเนินการในปีกงบประมาณ พ.ศ. 2559 โดยการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษนี้เพื่อเป็นการตอบสนองต่อเป้าหมายการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศไทย อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน เพิ่มโอกาสในการจ้างงาน และส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น การจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษยังช่วยแก้ปัญหาแรงงานต่างด้าว ปัญหาการลักลอบนำสินค้าทางการเกษตรที่ผิดกฎหมายจากประเทศเพื่อนบ้านอีกด้วย

จากความได้เปรียบของที่ตั้งของจังหวัดเชียงราย ในการพัฒนาเป็นประตูการค้าเชื่อมโยงกับจีน และเป็นศูนย์กลางเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน ส่งผลให้ กิจการสนับสนุนการท่องเที่ยว ในพื้นที่พิเศษสอดคล้องกับกรอบความร่วมมือและข้อตกลงกันในระดับภูมิภาคของ ASEAN:ซึ่งสนับสนุนและส่งเสริมความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน (ASEN Connectivity) ผ่านทางเส้นทางระเบียงเศรษฐกิจตอนเหนือ-ใต้ (North-South Economic Corridor: NSEC) ทั้งเส้นทาง R3A และ R3B ซึ่งมีจุดเริ่มต้นจากจังหวัดเชียงราย

หากพิจารณาด้านองค์ประกอบทางการจัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่พิเศษจะพบว่า พื้นที่ดังกล่าว มีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่หลากหลาย เช่น ทรัพยากรทางธรรมชาติ ทรัพยากรทางด้านวัฒนธรรม โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และความหลากหลายของกลุ่มชาติพันธ์ หากพิจารณาด้านโครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนการเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ ด้านการท่องเที่ยว แต่ละอำเภอมีความโดดเด่นแต่ละพื้นที่ที่แตกต่างกัน จังหวัดเชียงรายได้มีการเตรียมความพร้อมของพื้นที่ดังนี้

ภาพที่ 4.2 ตัวอย่างทรัพยากรการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจในพื้นที่ในพื้นที่อำเภอเชียงแสนและอำเภอเชียงของ

1) อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

อำเภอเชียงแสนเป็นพื้นที่มีความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยว และมีศักยภาพในการพัฒนาเพื่อสร้างแรงดึงดูดทางการท่องเที่ยว พื้นที่ภายในและโดยรอบอำเภอเชียงแสนมีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญมากมาย ทั้งทางประวัติศาสตร์ ศาสนา วัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ทั้งยังเป็นแหล่งค้าขายระหว่างประเทศที่สำคัญ มีสถานที่พักผ่อน หย่อนใจมากมาย แหล่งท่องเที่ยวเหล่านี้ เช่น เมืองโบราณเชียงแสน เมืองโบราณเชียงแสนน้อย วัดเจดีย์หลวง วัดพระธาตุจอมกิตติ วัดพระธาตุผาเงา วัดป่าสัก วัดพระเจ้าล้านทอง วัดพระยืน พิพิธภัณฑสถานแห่งชำติเชียง แสน น้ำตกบ้านไร่ สบรวกหรือสามเหลี่ยมทองคำ เวียงเชียงเมี่ยงหรือเวียงสบรวก พระธาตุดอยปูเข้า หอฝิ่น อุทยานสามเหลี่ยมทองคำ พิพิธภัณฑ์บ้านฝิ่น เวียงหนองหล่ม ทะเลสาบเชียงแสน ฯลฯ นอกจากนี้ภายในอำเภอเชียงแสนยังเป็นที่ตั้งถิ่นฐานของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ เช่น ไทยวน ไทลื้อ อูโล้อาข่าดอยสะโง้ ม้งขาวบ้านธารทอง เย้าบ้านห้วยกว๊าน ส่วนประเพณีวัฒนธรรมที่สำคัญของชาวเชียงแสน เช่น ปอย หลวง ทานสลาก สืบชะตาเมือง

นอกจากนี้อำเภอเชียงแสนยังมีพื้นที่เชื่อมโยง 4 ประเทศคือ ประเทศไทย ประเทศเมียนมา สปป.ลาว และประเทศจีน ทั้งทางบกและทางน้ำ พื้นที่สามเหลี่ยมทองคำยังมีศักยภาพในการพัฒนาเพื่อดึงดูด

นักท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ของพื้นที่ 3 ประเทศ อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาของภันฑิลา วิชาโห้ง (2554) ระบุว่าจากการที่อำเภอเชียงแสนเป็นเมืองที่เชื่อมต่อทางการค้า 4 ประเทศลุ่มแม่น้ำโขง มีประวัติศาสตร์อันเก่าแก่และมีรูปแบบการท่องเที่ยวที่หลากหลาย อย่างไรก็ตามเชียงแสนก็มีความขัดแย้งในเรื่องของภาพลักษณ์ของเมือง ความพยายามผลักดันเชียงแสนให้เป็นมรดกโลก กับการตั้งอำเภอเชียงแสนเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่าง ความเป็นเมืองประวัติศาสตร์กับความเป็นเมืองเศรษฐกิจภันฑิลา วิชาโห้ง (2554) พบว่าชาวเชียงแสนได้รับผลกระทบจากการพัฒนาแม่น้ำโขงให้เป็นเส้นทางเดินเรือเศรษฐกิจขนาดใหญ่ของกลุ่มประเทศต่างๆ ในแถบลุ่มแม่น้ำโขง โดยเฉพาะไทย เมียนมา ลาว กัมพูชา เวียดนาม และจีน (ยูนนาน)เรือเดินสินค้าจากประเทศจีนเข้ามาเทียบท่านำเข้าสินค้าต่างๆ มีจำนวนมากขึ้น จนทำให้เกิดการก่อสร้างท่าเรือเชียงแสนแห่งที่ 2 เพื่อรองรับปริมาณเรือและการขนถ่ายสินค้าที่เพิ่มขึ้นส่งผลให้วิถีชีวิตของคนเชียงแสนเปลี่ยนแปลงไป การเปลี่ยนแปลงทางการค้าที่เริ่มเข้ามามีบทบาทมากขึ้น การปรับปรุงระบบคมนาคม และสาธารณูปโภคต่างๆเพื่อรองรับการเป็นเมืองเศรษฐกิจซึ่งส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์การเป็นเมืองเก่า เมืองวัฒนธรรมของเมืองเชียงแสน นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาเที่ยวอำเภอเชียงแสนมีนักท่องเที่ยว วัฒนธรรมลดลง เนื่องจากพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเชียงแสนเปลี่ยนไป โดยเน้น ท่องเที่ยวด้านของเศรษฐกิจมากขึ้น และกลุ่มนักท่องเที่ยวรุ่นใหม่ไม่ค่อยให้ความสนใจด้านวัฒนธรรมเท่าที่ควร อีกทั้งยังมักใช้เชียงแสนเป็นเส้นทางเพื่อเชื่อมต่อไปท่องเที่ยวประเทศเพื่อนบ้าน (ภันฑิลา วิชาโห้ง 2554)

ภันฑิลา วิชาโห้ง (2554) ได้ให้ความเห็นว่า ปัจจุบันดูเหมือนว่ากระแสการผลักดันเชียงแสนให้เป็นเมืองมรดกโลกจะเงียบหายไป เนื่องจากรัฐบาล (ในขณะนั้น) มุ่งเน้นความเป็นเมืองเศรษฐกิจชายแดนมากกว่าเมืองวัฒนธรรม แต่ท้องถิ่นโดยเทศบาลตำบลเวียงเชียงแสนก็ยังคงให้ความสำคัญ กับการดูแลรักษามรดกวัฒนธรรมของท้องถิ่น ผลจากแผนผลักดันเป็นมรดกโลก นำมาซึ่งประโยชน์ต่อโบราณสถานในเชียงแสนหลากหลายประการ โดยเฉพาะเกิดการขุดค้นขุดแต่ง บูรณปฏิสังขรณ์ เสริมความมั่นคง ปรับปรุงภูมิทัศน์โบราณสถาน เกิดการศึกษาทั้งในแง่ประวัติศาสตร์โบราณคดีและสภาพแวดล้อมทั้งทางวัฒนธรรมและธรรมชาติในวงกว้าง นำมาซึ่งองค์ความรู้ทางวิชาการและภาพลักษณ์ที่ดีของตัวโบราณสถานและหลักฐานทางโบราณคดีต่างๆ มากมาย อย่างไรก็ตามเนื่องจากโบราณสถานและหลักฐานทางโบราณคดีต่างๆตั้งอยู่ในเขตชุมชน จึงส่งผลให้เกิดปัญหาการถือครอง ที่ดิน และโบราณสถานบางส่วนยังคงถูกรุกล้ำและบดบังทัศนียภาพ

หากพิจารณาในส่วนของผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวกับการลงทุนด้านธุรกิจท่องเที่ยวในอำเภอเชียงแสน วรนุช วงค์คม, ณัฐพรพรรณ อุตมา และภูมิพัฒณ์ มิ่งมาลัยรักษ์ (2557) ศึกษาความยาก-ง่ายในการเข้ามาทำธุรกิจท่องเที่ยวในอำเภอเชียงแสน โดยใช้ดัชนีชี้วัดความยากง่ายในการดำเนินธุรกิจ (Ease of doing business index) ซึ่งประยุกต์มาจากแนวทางการประเมินความสะดวกในการเข้าไปประกอบธุรกิจของธนาคารโลก (World Bank, 2557) เป็นเครื่องมือวิเคราะห์ถึงปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อการประเมินความยากง่ายในการเข้ามาของธุรกิจท่องเที่ยว โดยมุ่งเน้นที่กลุ่มผู้ประกอบการในธุรกิจท่องเที่ยว ซึ่งประกอบด้วย ธุรกิจโรงแรม ร้านอาหารและบริษัทนำเที่ยวในตำบลเวียง อำเภอเชียงแสน ผลการศึกษาพบว่าอำเภอเชียงแสนมีความสะดวกในระดับปานกลาง หากผู้ประกอบการการท่องเที่ยวต้องการเข้ามาประกอบธุรกิจท่องเที่ยว โดยปัจจัยที่ส่งเสริมการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการท่องเที่ยวคือ การชำระภาษี การจดทะเบียนทรัพย์สิน และการขอใช้กระแสไฟฟ้า โดยในด้านการชำระภาษี วรนุช วงค์คม, ณัฐพรพรรณ อุตมา และภูมิพัฒณ์ มิ่งมาลัยรักษ์ (2557) พบว่าผลของการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการให้ความเห็นว่า การชำระภาษีในอำเภอเชียงแสนมีความสะดวกค่อนข้างมาก มีระบบการชำระภาษีออนไลน์ แต่ก็มีคำแนะนำสำหรับภาครัฐโดยเฉพาะส่วนปกครองท้องถิ่น ควรขยายระยะเวลาในการชำระภาษีให้นานมากขึ้น เพื่อให้ผู้ประกอบการหรือเจ้าของธุรกิจมีเวลาใน

การเตรียมค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ได้อย่างพอเพียง หากมองในด้านความสาธารณูปโภค โดยเฉพาะด้านการขอใช้กระแสไฟฟ้า ผู้ประกอบการได้เล็งเห็นถึงศักยภาพของเมืองเชียงแสนในการพัฒนาเป็นเมืองท่องเที่ยวและเมืองชายแดน ซึ่งส่งผลให้เกิดการขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจอย่างมาก รัฐบาลควรเข้ามามีบทบาทในการเตรียมความพร้อมโดยเฉพาะด้านปัจจัยพื้นฐานสาธารณูปโภคโภคต่างๆมากยิ่งขึ้น

ส่วนปัจจัยที่ทำให้การประกอบธุรกิจท่องเที่ยวในเมืองเชียงแสนเป็นไปได้ยาก คือการขอสินเชื่อ และการเริ่มต้นธุรกิจ โดยผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวได้ให้ความเห็นว่า ผู้ประกอบการต้องขอสินเชื่อจากธนาคารเพื่อทำการเริ่มต้นธุรกิจเป็นส่วนใหญ่ แต่เนื่องจากผู้ประกอบธุรกิจท่องเที่ยวนั้นมีรายได้ไม่แน่นอน จึงส่งผลให้เกิดความยุ่งยากให้การขอสินเชื่อ และ ภาครัฐไม่ได้เข้ามาส่งเสริม หรือให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวด้านการลงทุนมากนัก

นอกเหนือจากนี้อำเภอเชียงแสนยังได้รับการส่งเสริมเพื่อสนับสนุนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ในปี พ.ศ.2556 สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว จังหวัดเชียงราย ได้ประสานงานร่วมกับ องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) หรือ อพท. ซึ่งเป็นหน่วยงานกลางในการประสานงานการเกิดบูรณาการการบริการการพัฒนาระหว่างหน่วยงานต่างๆ เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนและส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่ที่มีศักยภาพทางการท่องเที่ยว

องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) หรือ อพท. ได้ประสานงานร่วมกับสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย ร่วมกับสถาบันการศึกษา หน่วยงาน และองค์กรภาคประชาชนในพื้นที่ เพื่อประเมินพื้นที่เมืองโบราณเชียงแสนผลการประเมินตาม “รายงานผลการประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเพื่อกำหนดพื้นที่เป้าหมายการประกาศพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในปี พ.ศ.2557” พบว่าพื้นที่เมืองโบราณเชียงแสนเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพด้านแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ และแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมค่อนข้างสูง (ร้อยละ 87.3 และ ร้อยละ 86.9 ตามลำดับ) และศึกษาความเป็นไปได้ในการประกาศพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเมืองเชียงแสน และพื้นที่ใกล้เคียง ซึ่งประกอบด้วย อำเภอแม่สาย อำเภอแม่จัน และอำเภอเมือง ส่งผลให้เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2558 องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) ได้เสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบในการประกาศให้เป็นพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนต่อไป

ผลของการศึกษาความเป็นไปได้ในการพัฒนาการท่องเที่ยวของอำเภอเชียงแสน โดยองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) (2559) พบว่าศักยภาพการท่องเที่ยวของพื้นที่เมืองเชียงแสนและพื้นที่เชื่อมโยงมีทั้งหมด 7 ประเด็นดังนี้

1) เป็นที่ตั้งอารยธรรมก่อนล้านนาและล้านนาที่มีหลักฐานทางโบราณคดีที่ค่อนข้างสมบรูณ์และมีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่หลากหลาย มีเมืองเชียงแสนที่มีโบราณสถานอายุระหว่างพุทธศตวรรษที่ 19-24 ที่ค่อนข้างสมบรูณ์ มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ในระดับนานาชาติ เชื่อมโยงกับพื้นที่ประวัติศาสตร์โดยรอบ เช่น เวียงหนองหล่ม เวียงพางคำ (แม่สายในปัจจุบัน) เมืองเชียงราย เมืองเชียงของ และเมืองสุวรรณโคมคำในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เช่น ทะเลสาบเชียงแสน (เขตห้ามล่าสัตว์ป่าหนองบงคาย) แหล่งท่องเที่ยวเชียงการเกษตร ที่เสริมเส้นทางท่องเที่ยวให้น่าสนใจได้

2) เข้าถึงได้สะดวกทั้งทางบกทางน้ำ และทางอากาศ สามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยวได้หลายรูปแบบทั้งเส้นทางการท่องเที่ยวทางรถยนต์เชียงราย-แม่จัน- แม่สาย-เชียงแสน-เชียงของ และเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อโยงกับประเทศในกลุ่มอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขงตอนบน ทั้งทางบกและทางน้ำ เช่น เมืองเชียงตุง เมืองเชียงรุ่งเมือง

คุณหมิง เมืองหลวงพระบาง ผ่านทางท่าเรือเชียงแสนแห่งที่ 1 ท่าเรือสามเหลี่มทองคำ ท่าเรือเชียงของ (ท่าเรือบั๊ค) ด่านชายแดนเชียงของ-ห้วยทราย (สะพานมิตรภาพไทยลาวแห่งที่ 4) และด่านชายแดนแม่สาย-ท่าขี้เหล็ก (สะพานข้ามแม่น้ำสายแห่งที่ 1 และ 2) และในอนาคตมีโครงการพัฒนาเส้นทางรถไฟสายเด่นชัย-เชียงราย-เชียงของ/เชียงแสน ซึ่งจะช่วยให้การเดินทางทางรถไฟสะดวกยิ่งขึ้น

3) โครงสร้างพื้นฐานมีความพร้อมสามารถสนับสนุนและรองรับการพัฒนา มีสาธารณูปโภคพื้นฐาน ระบบไฟฟ้า ระบบประปา ระบบสื่อสารให้บริการอย่างเพียงพอและทั่วถึง เจ้าหน้าที่และอาสาสมัครรักษาความปลอดภัยทางบกและทางน้ำ มีโรงแรมที่พัก ร้านอาหารหลากหลายรูปแบบให้บริการ อย่างไรก็ตามเพื่อเตรียมความพร้อมรอรับการพัฒนาในอนาคตควรวางแผนพัฒนาระบบกำจัดขยะ ระบบบำบัดน้ำเสียอย่างถูกสุขาภิบาล และวางมาตรการในการรักษาความปลอดภัยเพิ่มเติม

4) มีสถาบันการศึกษาที่มีความพร้อมในการผลิตบุคลากรด้านการท่องเที่ยวและโรงแรมโดยตรง ได้แก่ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาเชียงราย ซึ่งมีหลักสูตรการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีและโท และมีศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดเชียงรายและสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานนานาชาติเชียงแสนในการพัฒนาฝีมือแรงงาน

5) แนวโน้มด้านการตลาดการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงรายอยู่ในเกณฑ์ที่ดี จำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวเติบโตอย่างต่อเนื่อง ในปี พ.ศ.2557 มีผู้เยี่ยมเยือน 2.9 ล้านคน มีอัตราเติบโตเฉลี่ย 10 ปี (พ.ศ. 2548-2557) ร้อยละ 11.3 นำมาซึ่งรายได้จากการท่องเที่ยว 20,423.83 ล้านบาท มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยที่สูงกว่าค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในภาคเหนือ ในอนาคตคาดว่าจะได้รับผลดีจากโครงการพัฒนากลุ่มท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา การเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และพัฒนาตามกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศต่างๆ

6) เป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทย นโยบายภาครัฐสนับสนุนทั้งระดับประเทศ ระดับภาคและระดับจังหวัด อยู่ในกลุ่มท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนาตามแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวปี 2020 ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเชียงราย (แม่สาย-เชียงแสน-เชียงของ) ซึ่งจะได้รับผลดีจากการเปิดประชาคมอาเซียน การพัฒนาโครงข่ายคมนาคมของภาครัฐ เช่นรถไฟความเร็วสูงกรุงเทพฯ-เชียงใหม่ มอเตอร์เวย์เชียงใหม่-เชียงราย รถไฟเด่นชัย-เชียงราย-เชียงของ/เชียงแสน และพัฒนาเส้นทาง R3A/R3B เชื่อมโยงกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงตอนบน รวมทั้งการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษของสาธรณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

7) ความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชนค่อนข้างดี มีภาคี เครือข่ายการท่องเที่ยว สมาคมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย งานร่วมกับภาครัฐในการส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงรุก มีการจัดตั้งคณะกรรมการอำนวยการและคณะการทำงานประสานงาน จัดทำแผนแม่บทและแผนพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย

จากการศึกษาขององค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) (2559) ยังพบว่า ปัญหาในการพัฒนาการท่องเที่ยวในเชียงแสนดังนี้

1) ขาดการประชาสัมพันธ์และการให้ข้อมูลข่าวสารแก่นักท่องเที่ยวที่เพียงพอและเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเมืองเชียงแสนในปัจจุบันค่อนข้างน้อย นักท่องเที่ยวขาดการรับรู้ถึงความสำคัญและความน่าสนใจของแหล่งท่องเที่ยวจึงไม่แวะท่องเที่ยวหรือใช้เวลาอยู่ในพื้นที่ค่อนข้างน้อย โดยเฉพาะการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์ที่เข้าถึงกลุ่มนักท่องเที่ยวได้อย่างรวดเร็ว การส่งเสริมการท่องเที่ยวไม่ต่อเนื่องทั้งปีทำให้เกิดปัญหาท่องเที่ยวเฉพาะฤดูกาลและขาดการสร้างเครือข่ายในการส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยว เช่น บริษัทนำเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ

2) แหล่งท่องเที่ยวขาดการดูแลรักษา ขาดการพัฒนาที่ส่งเสริมเอกลักษณ์ความสำคัญและสร้างเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงที่น่าสนใจ ทำให้แรงดึงดูดในการท่องเที่ยวค่อนข้างน้อย ขาดการควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินและอาคารสิ่งปลูกสร้างที่ส่งเสริมเอกลักษณ์ของเมืองเชียงแสน มีการบุกรุกโบราณสถานของบ้านเรือน ชุมชนมีปัญหาแหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรม ขาดการนำเสนอเอกลักษณ์ ความสำคัญทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและร้อยเรียงเรื่องราวสร้างเส้นทางท่องเที่ยวให้มีความน่าสนใจ รวมทั้งการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมท่องเที่ยวใหม่ๆ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวเพิ่มเติม

3) การคมนาคมขนส่งสาธารณะเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวยังไม่สะดวก ขาดการให้ข้อมูลแก่ผู้เดินทาง ขาดการเดินทางพัฒนาระบบการขนส่งสาธารณะเพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางแก่นักท่องเที่ยวจากตัวเมืองเชียงรายไปยังเมืองเชียงแสน และรถบริการเส้นทางเชียงแสน-แม่สาย และเชียงแสน-เชียงของยังไม่เพียงพอและให้บริการไม่เป็นเวลา ถนนเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวบางแห่งยังไม่สะดวก ขาดป้ายบอกทางแหล่งท่องเที่ยว เช่น ทะเลสาบเชียงแสน เวียงหนองหล่ม ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงดอยสะโง้

4) ขาดบุคลากรด้านการบริการการท่องเที่ยวที่เพียงพอและมีคุณภาพ ปี พ.ศ.2557 สำนักงานสถิติจังหวัดเชียงรายระบุจำนวนแรงงานในสาขาโรงแรมและภัตตาคาร 31,593 คน แต่บุคลากรส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความสามารถและทักษะในการปฏิบัติงานด้านการบริการที่เป็นมืออาชีพ และตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน รวมทั้งทักษะด้านภาษาที่ควรให้บริการนักท่องเที่ยวได้อย่างน้อย 3 ภาษาได้แก่ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาจีนกลาง การพัฒนามัคคุเทศก์ท้องถิ่นเพื่อสร้างอาชีพและรายได้แก่ชุมชน

5) การบริหารจัดการการท่องเที่ยวยังขาดเอกภาพ ขาดงบประมาณในการพัฒนาการท่องเที่ยว ปัจจุบันการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่เป็นในลักษณะต่างคนต่างทำ ไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกันตามขอบเขตความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน ขาดแผนแม่บทเพื่อเป็นกรอบการทำงาน หน่วยงานในท้องถิ่นยังขาดความรู้ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และขาดงบประมาณที่เพียงพอในการพัฒนาการท่องเที่ยวให้เป็นเมืองท่องเที่ยวที่มีคุณภาพในระดับสากล ตามวิสัยทัศน์การพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงราย

6) ขาดการให้ข้อมูลข่าวสารและสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยว โดยเฉพาะส่งเสริมให้คนในชุมชนเห็นความสำคัญของโบราณสถานและแหล่งประวัติศาสตร์ในพื้นที่ เพื่อสร้างจิตสำนึกให้ชุมชนรักและปกปักรักษาโบราณสถาน และทรัพยากรในท้องถิ่น การทำความเข้าใจกับชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ และส่งเสริมการบริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืน

นอกจากนี้ยังมีปัญหาอื่นๆ เช่น การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเตรียมความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวในอนาคต โดยเฉพาะการกำจัดขยะ การบำบัดน้ำเสีย การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ห้องน้ำสาธารณะ ห้องน้ำสำหรับผู้พิการ การให้บริการรถนำเที่ยวประจำ (ปัจจุบันรถไฟฟ้าต้องติดต่อล่วงหน้า) ปัญหาภัยธรรมชาติ และมลพิษทางอากาศ

การศึกษาความเป็นไปได้ในการประกาศพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเมืองเชียงแสนและพื้นที่เชื่อมโยง รวมทั้งผลจากการประชุมประชาชนครั้งที่ 1 เมื่อวันอังคารที่ 26 พฤษภาคม พ.ศ.2558 ณ ห้องประชุมโรงแรมอิมพีเรียล โกลเด้น ไทรแองเกิ้ล อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนจากทุกภาคส่วนในพื้นที่ 5 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเชียงแสน อำเภอแม่จัน อำเภอเมืองเชียงราย อำเภอเชียงของ และอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย รวมทั้งหมด 208 คน มีผู้ส่งแบบสอบถามทั้งหมด 154 คน หรือคิดเป็นร้อย 74.0 ของผู้ร่วมประชุม โดย ร้อยละ 97.4 ของผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับการประกาศพื้นที่เมืองเชียงแสนและพื้นที่เชื่อมโยงเป็นพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และร้อยละ 90.3 ของผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยให้รวมพื้นที่อำเภอแม่สายในการประกาศพื้นที่พิเศษฯ เนื่องจากเป็นที่ตั้งเวียงพางคำ เมืองร่วมสมัยกับเมือง

โยนกนาคพันธุ์สิงหนวัติตามตำนานที่เชื่อมโยงประวัติศาสตร์กับเมืองเก่าเชียงแสน มีแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ที่สามารถเสริมเส้นทางท่องเที่ยวให้น่าสนใจได้ และอยู่ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเชียงราย (แม่สาย-เชียงแสน-เชียงของ) ตามนโยบายของภาครัฐ

จากผลการศึกษาดังกล่าว องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) จึงกำหนดขอบเขตพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนครอบคลุมพื้นที่เมืองเชียงแสนและพื้นที่เชื่อมโยงครอบคลุมพื้นที่รวม 5 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเชียงแสน อำเภอแม่จัน อำเภอเชียงของ และอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย มีขนาดที่ประมาณ 3,843.27 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 2,402,049.76 ไร่ ประกอบด้วย

- อำเภอเชียงแสน 6 ตำบล ได้แก่ ตำบลเวียง ตำบลป่าสัก ตำบลบ้านแซว ตำบลศรีดอนมูล ตำบลแม่เงิน และตำบลโยนก
- อำเภอแม่จัน 11 ตำบล ได้แก่ ตำบลแม่จัน ตำบลจันจว้า ตำบลแม่คำ ตำบลป่าซาง ตำบลสันทราย ตำบลท่าข้าวเปลือก ตำบลป่าตึง ตำบลแม่ไร่ ตำบลศรีค้ำ ตำบลจันจว้าใต้ และตำบลจอมสวรรค์
- อำเภอเมืองเชียงราย 16 ตำบล ได้แก่ ตำบลเวียง ตำบลรอบเวียง ตำบลบ้านดู่ ตำบลนางแล ตำบลแม่ข้าวต้ม ตำบลแม่ยาว ตำบลสันทราย ตำบลแม่กรณ์ ตำบลห้วยชมพู ตำบลห้วยสัก ตำบลริมกก ตำบลดอยลาน ตำบลป่าอ้อดอยชัย ตำบลท่าสาย ตำบลดอยฮาง และตำบลท่าสุด
- อำเภอเชียงของ 7 ตำบล ได้แก่ ตำบลเวียง ตำบลสถาน ตำบลครึ่ง ตำบลบุญเรือง ตำบลห้วยซ้อ ตำบลศรีดอนชัย และตำบลริมโขง
- อำเภอแม่สาย 8 ตำบล ได้แก่ ตำบลแม่สาย ตำบลศรีเมืองชุม ตำบลห้วยไคร้ ตำบลเวียงพางคำ ตำบลเกาะช้าง ตำบลบ้านด้าย ตำบลโป่งผา ตำบลโป่งงาม

โดยวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่เมืองเชียงแสนและพื้นที่เชื่อมโยงให้เป็น “ต้นแบบ” ของการบริหารจัดการพื้นที่พิเศษเมืองท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติสาสตร์ และวัฒนธรรมและส่งเสริมให้เป็นพื้นที่ท่องเที่ยวหลักอีกที่หนึ่งของจังหวัดเชียงราย

แนวทางการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเมืองเชียงแสนพื้นที่เชื่อมโยงมีแนวคิดการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Sustainable Tourism Development) เป็นแนวคิดหลัก และแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างสร้างสรรค์ (Creative Tourism) เป็นแนวคิดเสริม โดยมุ่งเน้นการเพิ่มมูลค่าทางการท่องเที่ยวบนฐานการใช้ทรัพยากรทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้และนันทนาการเชิงสร้างสรรค์ ภายใต้การจัดการในแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อให้เกิดจิตสำนึกในการอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนวิสัยทัศน์การพัฒนา “เมืองท่องเที่ยวต้นกำเนิดอารยธรรมล้านนาแห่งอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขง”

เป้าหมายการพัฒนา

ระยะเวลา 3 ปี (พ.ศ.2560-2562)

- เมืองเชียงแสนและพื้นที่เชื่อมโยงมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติเดินทางท่องเที่ยวมากขึ้น
- เมืองเชียงแสนได้รับการพัฒนาเป็นเมืองประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมที่มีชีวิต
- ชุมชนได้รับข่าวสารเพื่อสร้างความเข้าใจและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยว

ระยะเวลา 5 ปี (พ.ศ.2560-2564)

- เมืองเชียงแสนและพื้นที่เชื่อมโยงเป็นที่รู้จักในฐานะเมืองต้นกำเนิดอารยธรรมล้านนาและนักท่องเที่ยวใช้เวลาท่องเที่ยวในพื้นที่นานขึ้น
- แหล่งท่องเที่ยวได้รับการพัฒนา วัฒนธรรมล้านนาได้รับการฟื้นฟู ส่งเสริมความเป็นเมืองต้นกำเนิดอารยธรรมล้านนา
- โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกได้รับการพัฒนาเพื่อรองรับการท่องเที่ยว
- เมืองเชียงแสนและพื้นที่เชื่อมโยงได้รับการบริหารจัดการที่ดี โดยชุมชนมีส่วนร่วม

ระยะเวลา 10 ปี (พ.ศ. 2560-2569)

- เมืองเชียงแสนและพื้นที่เชื่อมโยงเป็นที่รู้จักในระดับนานาชาติในฐานะเมืองต้นกำเนิดอารยธรรมล้านนาและพื้นที่ท่องเที่ยวหลักของจังหวัดเชียงราย
- นักท่องเที่ยวใช้ระยะเวลาท่องเที่ยวในพื้นที่นานขึ้นและท่องเที่ยวตลอดปี
- เป็นเมืองท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมต้นแบบของประเทศไทย

หมายเหตุ

- จำนวนผู้เยี่ยมเยือนที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 8 ต่อปี (พ.ศ.2557 จังหวัดเชียงรายมี ผู้เยี่ยมเยือน 2.9 ล้านคน คาดว่าจะเพิ่มขึ้นเป็น 7.4 ล้านคนในปี พ.ศ.2569)
- รายได้จากการท่องเที่ยวที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ต่อปี (พ.ศ.2557 จังหวัดเชียงรายมีรายได้จากการท่องเที่ยว 20,424 ล้านบาทคาดว่าจะเพิ่มขึ้นเป็น 61,000 ล้านบาทในปี พ.ศ.2569)

แนวทางการพัฒนา

ประเภทหลัก

- การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์
- การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม วิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่น
- การท่องเที่ยวชายแดนเชื่อมโยงระหว่างประเทศ

ประเภทรอง

- การท่องเที่ยวทางจักรยาน
- การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
- การท่องเที่ยวพำนักระยะยาว (Long stay)
- การท่องเที่ยวเชิงศาสนา
- การท่องเที่ยวเชิงประชุมสัมมนา (MICE)
- การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
- การท่องเที่ยวเชิงเกษตร
- การท่องเที่ยวเชิงผจญภัย
- การท่องเที่ยวโดยชุมชนและโฮมสเตย์
- การท่องเที่ยวเชิงศิลปะ (เยือนบ้านศิลปิน/การเรียนรู้งานจากศิลปิน)

กลุ่มตลาดเป้าหมาย: นักท่องเที่ยวคุณภาพ

ชาวไทย

- กลุ่มนักท่องเที่ยวกระแสหลัก (เดินทางมาเอง/บริษัทนำเที่ยว)
- กลุ่มทัศนะศึกษาดูงาน
- กลุ่มผู้สนใจประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ศิลปะ และชาติพันธุ์
- กลุ่มผู้สนใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ดูนก เดินป่า แคมปิ้ง อาสาพัฒนา
- กลุ่มผู้สูงอายุ
- กลุ่มท่องเที่ยวทางจักรยาน
- กลุ่มท่องเที่ยวทางศาสนา
- กลุ่มธุรกิจ (MICE)
- กลุ่มนักท่องเที่ยวผจญภัย เดินทางระหว่างประเทศ

ชาวต่างชาติ

- กลุ่มนักท่องเที่ยวกระแสหลัก (เดินทางมาเอง/บริษัทนำเที่ยว) โดยเฉพาะชาวยุโรป และเอเชีย
- กลุ่มผู้สนใจประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ศิลปะ และชาติพันธุ์
- กลุ่มผู้สนใจท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ดูนก เดินป่า แคมปิ้ง อาสาพัฒนา
- กลุ่มนักท่องเที่ยวผจญภัย เดินทางระหว่างประเทศ
- กลุ่มนักท่องเที่ยวคาราวานเดินทางตามเส้นทาง R3A/R3B /ชาวจีนรุ่นใหม่มีฐานะและมีกำลังซื้อสูง
- กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวลาวและพม่ามีฐานะและมีกำลังซื้อสูง
- การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและการท่องเที่ยวพำนักระยะยาว (Long stay) ชาวยุโรป เอเชีย
- กลุ่มธุรกิจ (MICE)

แนวทางการพัฒนาอัตลักษณ์และจุดเด่นทางการท่องเที่ยวของพื้นที่

The City of Lanna Kingdom ส่งเสริมบทบาทการเป็นแหล่งอารยธรรมก่อนสมัยอาณาจักรล้านนา กาเป็นต้นกำเนิดของอาณาจักรล้านนา (พญามังรายก่อตั้งเมืองเชียงรายก่อนการรวบรวมเมืองต่างๆ เป็นอาณาจักรล้านนาที่มีความรุ่งเรืองในอดีต ซึ่งปรากฏเป็นวัฒนธรรมล้านนาในปัจจุบัน) การเป็นเมืองหลวงและเมืองลูกหลวงในสมัยอาณาจักรล้านนา

Mekong Civilization ส่งเสริมบทบาทการเป็นเมืองเก่าริมน้ำโขง เมืองหน้าด่านทางน้ำและเมืองเศรษฐกิจการค้าระหว่างประเทศกับดินแดนทางตอนบนและทางตะวันออกของอาณาจักรล้านนา เช่น เมืองเชียงตุง เมืองเชียงรุ่งและเมืองหลวงพระบาง และที่ตั้งสามเหลี่ยมทองคำ

Lanna Art & Culture ส่งเสริมบทบาทการเป็นแหล่งรวมศิลปวัฒนธรรมล้านนาและศิลปะล้านนาร่วมสมัยของกลุ่มศิลปินเชียงราย ตลอดจนศิลปวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์มีความหลากหลาย ได้แก่ ชาวไทยพื้นราบ (เช่น ไทลื้อ ไทเขิน ไทยวน ไทใหญ่ ไตหย่า ฯลฯ) ชาวไทยภูเขา (เช่น อาข่า ม้ง เย้า ลีซอ มูเซอ ขมุ ฯลฯ) ชาวจีนฮ่อ

แนวทางการพัฒนากลุ่มท่องเที่ยวเชื่อมโยง

พัฒนากลุ่มท่องเที่ยว (Cluster) และสร้างเส้นทางการท่องเที่ยวเชื่อมโยงระหว่างกลุ่ม โดยพิจารณาจากยุคสมัยทางประวัติสาสตร์ แบ่งเป็น 4 กลุ่มได้แก่

1) กลุ่มท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ก่อนล้านนาและล้านนาเมืองเชียงแสน-เมืองโยนกนาคพันธุ์ครอบคลุมพื้นที่ตำบลเวียง ตำบลศรีดอนมูล ตำบลโยนก ตำบลป่าสัก อำเภอเชียงแสน และตำบลจันจว้า ตำบลจันจว้าใต้ ตำบลท่าข้าวเปลือก อำเภอแม่จันบริเวณแอ่งเชียงแสนและริมแม่น้ำโขงที่ตั้งถิ่นฐานชุมชนตั้งแต่ยุคสมัยก่อนประวัติศาสตร์ ยุคสมัยก่อนอานาจักรล้านนา คือเมืองโยนกนาคพันธุ์สิงหนวัติ (เวียงหนองหล่ม) และหิรัญนครเงินยางเชียงแสนก่อนพญามังรายกษัตริย์องค์ที่ 26 จะไปก่อตั้งเมืองเชียงราย ยุคสมัยอาณาจักรล้านนา คือ เมืองเชียงแสน เวียงเชี่ยงเมี่ยง เวียงเชียงแสนน้อย (เวียงปรึกษา) เวียงดอยแก้ว เสริมด้วยหมู่บ้านของกลุ่มชาติพันธุ์ เช่น ชาวไทใหญ่ ชาวไทลื้อ ชาวอาข่า ทะเลสาบเชียงแสน พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ (Ramsar Site) ที่เชื่อมโยงกับเวียงหนองหล่ม สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวนครแห่งอารยธรรมก่อนล้านนาและล้านนาศูนย์กลางการท่องเที่ยวแม่น้ำโขงเชื่อมโยงเมืองสุวรรณโคมคำในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และเมืองเชียงรุ่งในสาธารณรัฐประชาชนจีน แบ่งเป็น 3 พื้นที่ย่อย ได้แก่1) พื้นที่ท่องเที่ยวประวัติศาสตร์-วัฒนธรรมเมืองเชียงแสน ครอบคลุมพื้นที่ในตำบลเวียงอำเภอเชียงแสน จากสามเหลี่ยมทองคำ (สบรวก) ถึงสบกก ที่ตั้งเมืองเชียงแสน เวียงเชียงเมี่ยง เวียงเชียงแสนน้อย (เวียงปรึกษา) และหมู่บ้านกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ สามารถส่งเสริมเป็นพื้นที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมล้านนา ศูนย์กลางบริการและการท่องเที่ยวแม่น้ำโขง แหล่งท่องเที่ยว เช่น เมืองเชียงแสน สามเหลี่ยมทองคำ พระธาตุภูเข้า พระธาตุจอมกิตติ วัดพระธาตุผาเงา พระธาตุสองพี่น้อง หมู่บ้านไทใหญ่บ้านสบรวก หมู่บ้านไทลื้อบ้านวังลาว บ้านสบคำ2) พื้นที่ประวัติศาสตร์เมืองโยนกนาคพันธุ์ (เวียงหนองหล่ม) ครอบคลุมเวียงหนองหล่มและพื้นที่ทะเลสาบเชียงแสน ในตำบลจันจว้า ตำบลจันจว้าใต้ ตำบลท่าข้าวเปลือก อำเภอแม่จัน ตำบลโยนก ตำบลป่าสัก อำเภอเชียงแสน สามารถส่งเสริมเป็นพื้นที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และเชิงนิเวศ ศูนย์ศึกษาประวัติสาสตร์เมืองโยนกนาคพันธุ์สิงหนวัติ อุทยานการเรียนรู้ที่ชุ่มน้ำ และแหล่งดูนกน้ำที่สำคัญของประเทศไทยแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ ทะเลสาบเชียงแสน เวียงหนองหล่มและ 3) พื้นที่ท่องเที่ยววัฒนธรรม-ภูมิปัญญาล้านนา ครอบคลุมพื้นที่ในตำบลศรีดอนมูล ที่ตั้งเมืองโบราณสมัยล้านนาบริเวณดอยสะโง้ ดอยเวียงแก้ว ที่มีการจัดการเหมืองฝายอย่างเป็นระบบ เช่นดอยเวียงแก้ว สามารถส่งเสริมเป็นพื้นที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและภูมิปัญญาล้านนา เชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรศูนย์พัฒนาโครงการหลวงดอยสะโง้ (จุดชมดอกเก็กฮวย ทุ่งดอกคาโมมายด์ จุดชมวิวทะเลหมอก) และหมู่บ้านชาวเขาเผ่าอาข่า

2) กลุ่มท่องเที่ยวประวัติศาสตร์วัฒนธรรมล้านนาเชียงของครอบคลุมพื้นที่ตำบลเวียง ตำบลริมโขง ตำบลศรีดอนชัย ตำบลสถาน ตำบลครึ่ง อำเภอเชียงของ และตำบลบ้านแซว ตำบลแม่เงิน อำเภอเชียงแสน ที่ตั้งเมืองเชียงของซึ่งมีตำนานกล่าวถึงการตั้งชุมชนตั้งแต่ยุคสมัยก่อนอาณาจักรล้านนา การเป็นเมืองลูกหลวงในสมัยหิรัญนครเงินยางเชียงแสน การเป็นเมืองลูกหลวงและเมืองหน้าด่านบนเส้นทางคมนาคมระหว่างล้านนาและล้านช้าง (เมืองหลวงพระบาง) ในยุคสมัยอาณาจักรล้านนา และการเป็นที่ตั้งถิ่นฐานของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในสมัยรัตนโกสินทร์ สามารถส่งเสริมเป็นแหล่งท่องเที่ยวและเรียนรู้ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมภูมิปัญญาล้านนาและกลุ่มชาติพันธุ์ แบ่งเป็น 2 พื้นที่ย่อย ได้แก่ 1) พื้นที่ท่องเที่ยวประวัติศาสตร์-วัฒนธรรมเชียงของ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลเวียง ตำบลศรีดอนชัย ตำบลสถาน และตำบลครึ่ง อำเภอเชียงของ สามารถส่งเสริมเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมล้านนา พื้นที่พักแรมและบริการนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปหลวงพระบาง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เมืองเชียงรุ่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ทางสะพานมิตรภาพไทย-ลาวแห่งที่ 4 (เชียงของ-ห้วยทราย) และการล่องเรือแม่น้ำโขง แหล่งท่องเที่ยว เช่น วัดพระแก้ว วัดหลวงไชย

สถาน วัดศรีดอนชัย พื้นที่ริมแม่น้ำโขง (ท่าผาถ่าน) พิพิธภัณฑ์ปลาบึก มีพิธีจับปลาบึกบริเวณบ้านหาดไคร้ หมู่บ้านไทลื้อศรีดอนชัย หมู่บ้านม้งทุ่งนาน้อย วัดครึ่งใต้ (บ้านเกิดท่าน ว.วชิรเมธี) และ 2) พื้นที่ท่องเที่ยวกลุ่มวัฒธรรมชาติพันธุ์ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบ้านแซว ตำบลแม่เงิน อำเภอเชียงแสน และตำบลริมโขง อำเภอเชียงของ ที่ตั้งหมู่บ้านกลุ่มชาติพันธุ์ที่อพยพย้ายถิ่นมาสมัยรัตนโกสินทร์ เช่น ชาวไทลื้อ ชาวไทใหญ่ ชาวเมี่ยน (เย้า) ชาวม้ง ชาวจีนฮ่อ สามารถส่งเสริมเป็นแหล่งเรียนรู้วัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ที่บริหารจัดการโดยชุมชน แหล่งท่องเที่ยว เช่น โฮมสเตย์บ้านท่าขันทอง วัดสวนดอก วัดบ้านแซว (พระสิงห์หนึ่งเชียงแสน) หมู่บ้านจีนฮ่อ และไทใหญ่บ้านแม่แอบ หมู่บ้านเย้าบ้านห้วยกว๊าน บ้านป่าไร่หลวง หมู่บ้านม้งบ้านขุนน้ำคำ บ้านธารทอง บ้านกิ่วกาญจน์ หมู่บ้านไทลื้อบ้านหาดบ้าย บ้านวังซาง จุดชมวิวห้วยทรายมาน

3) กลุ่มท่องเที่ยวประวัติศาสตร์-วัฒนธรรมชนเผ่าแม่สาย ครอบคลุมพื้นที่ในตำบลเวียงพางคำ ตำบลแม่สาย ตำบลโป่งงาม ตำบลโป่งผา ตำบลห้วยไคร้ อำเภอแม่สาย ซึ่งมีตำนานการสร้างเวียงพางคำโดยพระเจ้าพรมมหาราช การสร้างพระธาตุดอยเวาโดยพระองค์เวา การสร้างพระธาตุดอยตุง และที่มาของชื่อถ้ำต่างๆ ในวนอุทยานถ้ำหลวง-ขุนน้ำนางนอน และการเป็นที่ตั้งหมู่บ้านกลุ่มชาติพันธุ์จำนวนมากซึ่งมีการจัดงานมหัศจรรย์ 10 ชาติพันธุ์ทุกปี ได้แก่ ชาวไทใหญ่ ไทลื้อ ไทเขิน ไทยวน ไตหย่า อาข่า ลาหู่ ลัวะ ดาราอั้ง (ปะหล่อง) และชาวไทยเชื้อสายจีน สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวและเรียนรู้ประวัติสาสตร์ ตามรอยพระเจ้าพรมมหาราช เสริมด้วยการท่องเที่ยววัฒนธรรมชนเผ่าได้ แหล่งท่องเที่ยว เช่น อนุสาวรีย์พระพรมมหาราช ตัวเมืองแม่สาย (ที่ตั้งเวียงพางคำ) วัดเวียงพาน วัดพญาสาตวงคำ พระธาตุดอยเวา พระธาตุดอยตุง ถ้ำปุ่ม ถ้ำปลา ถ้ำเสาหิน พญานาค วนอุทยานถ้ำหลวง-ขุนน้ำนางนอน หนองน้ำพุมหัศจรรย์

4) กลุ่มท่องเที่ยวประวัติศาสตร์-วัฒนธรรมล้านนาเมืองเชียงรายครอบคลุมพื้นที่ในตำบลเวียง ตำบลรอบเวียง ตำบลป่าอ้อดอนชัย ตำบลสันทราย ตำบลท่าสาย ตำบลริมกก ตำบลบ้านดู่ ตำบลนางแล อำเภอเมืองเชียงราย ที่ตั้งเมืองเก่าเชียงรายสร้างโดยพญามังรายกษัตริย์องค์ที่ 26 แห่งหิรัญนครเงินยางเชียงแสนในปี พ.ศ. 1805 ก่อนการสร้างเมืองเชียงใหม่เป็นศูนย์กลางของอาณาจักรล้านนา มีจุดกำเนิดการก่อตั้งเมืองบริเวณดอยจอมทองริมแม่น้ำกก ซึ่งมีประวัติปรากฏว่าบริเวณนี้เป็นที่ตั้งของพระตำหนักพญามังราย หอคำว่าราชการ กองทัพ โรงช้าง และมีร่องรอยของกำแพงเมือง สามารถพัฒนาเป็นเมืองท่องเที่ยวประวัติศาสตร์-วัฒนธรรมต้นกำเนิดอาณาจักรล้านนา ศูนย์กลางบริการการท่องเที่ยวและการเดินทาง แหล่งท่องเที่ยว เช่น อนุสาวรีย์พญามังราย วัดพระแก้ว วัดพระสิงห์ พระธาตุดอยจอมทอง (เสาสะดือเมืองตั้งอยู่บนดอยทอง) วัดร่องขุ่น บ้านดำ และบ้านศิลปินเชียงรายกว่า 10 แห่ง

2) อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

หากพิจารณาถึงความพร้อมของอำเภอเชียงของด้านการท่องเที่ยว อำเภอเชียงของมีข้อเสียเปรียบหากเปรียบเทียบกับอำเภอแม่สาย และอำเภอเชียงแสน เนื่องจากอำเภอเชียงของมีจำนวนแหล่งท่องเที่ยวน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับ 3 อำเภอในเขตเศรษฐกิจพิเศษ แหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูงที่สุดคือ หาดไคร้ อีกทั้งอำเภอเชียงของยังมีลักษณะของการเป็นเมืองผ่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลังการเปิดใช้สะพานมิตรภาพไทย- ลาวแห่งที่ 4 ส่งผลกระทบให้นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่เดินทางมาอำเภอเชียงของเป็นนักท่องเที่ยวที่มารอตรวจลงตราข้ามไปเที่ยวประเทศลาว แต่ไม่แวะพัก หรือเที่ยวในอำเภอเชียงของ ถึงแม้ว่าศักยภาพและทรัพยากรการท่องเที่ยวของอำเภอเชียงของจะไม่สูงมากหากเทียบกับพื้นที่พิเศษอื่นๆ แต่อำเภอเชียงของมีแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถเชื่อมโยงกับพื้นที่อื่นๆได้ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ เนื่องจากลักษณะทางภูมิประเทศของอำเภอเชียงของมีชายแดนติดต่อกับบ้านเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว สปป. ลาว เป็นด่านชายแดนที่มีจำนวนคนผ่านแดนค่อนข้างมาก เป็นเส้นทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวของลาวได้ทั้งทางบก

ทางน้ำ และทางอากาศ ทำให้มีนักท่องเที่ยวต่างชาตินิยมเดินทางผ่านแดนทางอำเภอเชียงของในปริมาณมากพอสมควร นอกจากนี้นักท่องเที่ยวยังสามารถใช้เส้นทางบกต่อขึ้นไปยังจีนตอนใต้ได้ ผ่านทางเส้นทาง R3A

2. ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ภาพที่ 4.3 ตัวอย่างทรัพยากรการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจในพื้นที่ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

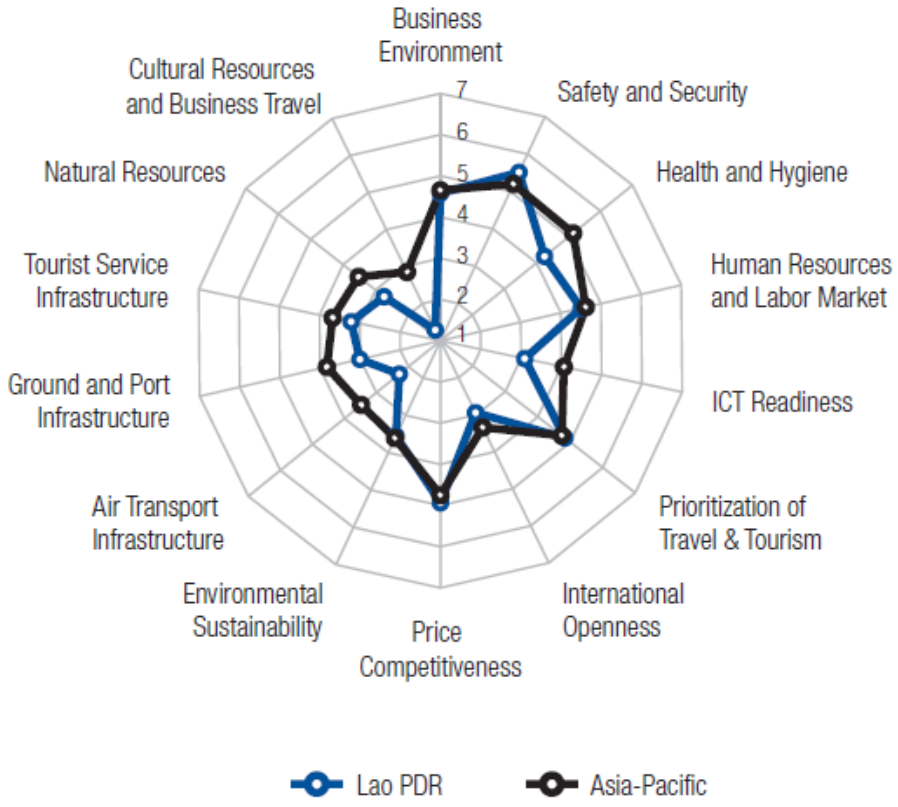
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชนลาว หรือ (Lao PDR: Democratic People's Republic Of Laos) เป็นประเทศที่มีวัฒนธรรม ภาษา ประเพณีคล้ายคลึงกับประเทศไทยมากที่สุดในกลุ่มประเทศสมาคมเศรษฐกิจอาเซียน หากพิจารณาถึงลักษณะทางด้านภูมิศาสตร์ของสปป.ลาว สปป.ลาวถูกปิดล้อมด้วยแผ่นดิน และภูเขา ไม่มีทางออกติดทางทะเล หรือที่เรียกว่า land lock แต่ไม่ส่งผลต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในประเทศ เนื่องจากสปป.ลาว มีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายที่สะท้อนถึงประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมของประเทศ ที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะนักท่องเที่ยวจากตะวันตกโดยเฉพาะอย่างยิ่งหลังจากการประชาสัมพันธ์ปีการท่องเที่ยวลาวในปี พ.ศ. 2555 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชนลาว หรือ (Lao PDR: Democratic People's Republic Of Laos) มีจำนวนนักท่องเที่ยวนักท่องเที่ยวทั้งภายในและต่างประเทศท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น TourismLaos รายงานว่าในปี ค.ศ. 2015 สปป.ลาวมีแหล่งท่องเที่ยวทั้งหมด 1,473แห่ง ประกอบด้วย แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม 435 แห่ง แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ 849 แห่ง แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ 209 แห่งและสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นได้รับการขึ้นทะเบียนโดย UNESSCO เป็นมรดกโลกอยู่ 2 แห่งคือ วัดพูจำปาสัก (Wat Phou Champasack) และเมืองหลวงพระบาง (Luang Prabang) ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมอย่างมากจากนักท่องเที่ยว นอกไปจากนี้ วิถีชีวิตที่เรียบง่าย และมีเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมลาว ผู้หญิงลาวนุ่งผ้าซิ่น(Lao Skirt) ซึ่งเป็นชุดประจำชาติของลาวที่โดดเด่นยังเป็นอีกปัจจัยที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเยือนสปป.ลาวนอกจากนี้ สปป.ลาวยังเป็นหนึ่งในเส้นทาง R3A (เชียงราย-เชียงของ-เมืองห้วยทราย-เมืองหลวงน้ำทา-บ่อเต็น/บ่อหาน-เชียงรุ่ง-นครคุนหมิง)

ภาพที่ 4.4 แผนที่ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชนลาว

ที่มา: Tourism Marketing Department, Lao PDR

ในปี พ.ศ. 2557 จากการจัดอันดับประเทศที่มีภาพลักษณ์ดีเยี่ยมของ CBS Rankingสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้ระดับ B และจัดอยู่อันดับที่ 127 ของโลก และอยู่ในอันดับที่ 36 จากการจัดอันดับในภูมิภาค(Bloom Consulting, 2014)อีกทั้งWorld Economic Forum (2015) ที่นำเสนอขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและการเดินทางของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชนลาว พบว่าพื้นที่ดังกล่าวมีขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและการเดินทางโดดเด่นในด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน(Safety and Security) ความสามารถในการแข่งขันด้านราคา (Price Competitiveness)และการจัดลำดับความสำคัญของทางการท่องเที่ยวและการเดินทาง (Prioritization of Travel & Tourism) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 4.5 ขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและการเดินทางของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ที่มา: World Economic Forum (2015)

จากการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและการเดินทางสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมีขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและการเดินทางในภาพรวมอยู่อันดับที่ 96 ของโลก (World Economic Forum, 2015) โดยจำแนกเป็น 4 หมวด ได้แก่ 1) สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบการประกอบด้วยประเด็นด้านสภาพแวดล้อมในการทำธุรกิจ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน สุขภาพและสุขอนามัย ทรัพยากรและตลาดแรงงาน และความพร้อมทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 2) นโยบายและเงื่อนไขที่เอื้อต่อการเดินทางและการท่องเที่ยวประกอบด้วยประเด็นด้านการจัดลำดับความสำคัญของทางการท่องเที่ยวและการเดินทาง การเปิดประเทศสู่นานาชาติ ความสามารถในการแข่งขันด้านราคา และความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม 3) โครงสร้างพื้นฐานประกอบด้วยประเด็นด้านโครงสร้างพื้นฐานทางการคมนาคมทางอากาศโครงสร้างพื้นฐานทางการคมนาคมทางภาคพื้นและโครงสร้างพื้นฐานทางการบริการนักท่องเที่ยวและ 4) ทรัพยากรทางธรรมชาติและวัฒนธรรมประกอบด้วยประเด็นด้านทรัพยากรทางธรรมชาติ และทรัพยากรทางวัฒนธรรม ดังตารางที่ 4.75-4.76

ตารางที่ 4.83 แสดงระดับขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและการเดินทางของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวหมวดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบการ

	Enabling Environment Pillars, values				
Country Economy	Business Environment	Safety and Security	Health and Hygiene	Resources and Labour Market	ICT Readiness
Lao P.D.R.	4.58	5.51	4.25	4.50	3.09

ที่มา: World Economic Forum (2015)

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมีขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและการเดินทางอยู่อันดับที่ 96 ของโลกและอันดับที่ 17 ของภูมิภาค โดยในหมวดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบการจำแนกตามองค์ประกอบ ได้แก่ สภาพแวดล้อมในการทำธุรกิจ (4.58) ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน (5.51) สุขภาพและสุขอนามัย (4.25) ทรัพยากรและตลาดแรงงาน (4.50) และความพร้อมทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (3.09)

ตารางที่ 4.84 แสดงระดับขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและการเดินทางของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจำแนกตามหมวดนโยบายและเงื่อนไขที่เอื้อต่อการทางการท่องเที่ยวและการเดินทาง โครงสร้างพื้นฐาน และทรัพยากรทางธรรมชาติและวัฒนธรรม

	T&T Policy and Enabling Condition Pillars, value				Infrastructure Pillars, Value			Natural Resource and Cultural Resources Pillar, values	
Country Economy	Prioritization of T&T	International Openness	Price Competitiveness	Environment Sustainability	Air Transport Infrastructure	Ground and Port Infrastructure	Tourist Service Infrastructure	Natural Resource	Cultural Resource ฿ Business Travel
Lao P.D.R.	4.83	2.94	4.93	3.55	2.29	3.01	3.22	2.74	1.29

ที่มา: World Economic Forum (2015)

จากตารางข้างต้นจำแนกเป็น 3 หมวด ได้แก่ 1) หมวดนโยบายและเงื่อนไขที่เอื้อต่อการทางการท่องเที่ยวและการเดินทางประกอบด้วยการจัดลำดับความสำคัญของทางการท่องเที่ยวและการเดินทาง (4.83) การเปิดประเทศสู่นานาชาติ (2.94) ความสามารถในการแข่งขันด้านราคา (4.93) และความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม (3.55) 2) หมวดโครงสร้างพื้นฐานประกอบด้วยโครงสร้างพื้นฐานทางการคมนาคมทางอากาศ (2.29) โครงสร้างพื้นฐานทางการคมนาคมทางภาคพื้น (3.01) และโครงสร้างพื้นฐานทางการบริการนักท่องเที่ยว (3.22) และ 3) หมวดทรัพยากรทางธรรมชาติและวัฒนธรรมประกอบด้วยทรัพยากรทางธรรมชาติ (2.74) และทรัพยากรทางวัฒนธรรม (1.29)

3. ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

ภาพที่ 4.6 ตัวอย่างทรัพยากรการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจในพื้นที่สาธารณรัฐประชาชนจีน

สืบเนื่องจากนโยบายของประเทศจีนที่ส่งเสริมให้ประชาชนเดินทางท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศมากขึ้น ส่งเสริมให้ชาวจีนจำนวนมากเดินทางไปยังภูมิภาคต่างๆของประเทศจีน และยังประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ส่งเสริมให้เกิดการขยายตัวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในประเทศจีน การเปิดเส้นทาง R3A เป็นอีกปัจจัยที่ส่งผลให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้กลายเป็นอุตสาหกรรมที่สร้างรายได้ให้กับมณฑลยูนนาน และพื้นที่เชื่อมโยง เกิดการเดินทางข้ามแดน การร่วมลงทุนของกลุ่มนายทุนข้ามชาติธุรกิจท่องเที่ยว นอกเหนือจากการเปิดเส้นทาง R3A แล้ว ความแตกต่างทางภูมิประเทศและภูมิอากาศในมณฑลยูนนานส่งผลให้มณฑลยูนนานอุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรการท่องเที่ยวที่หลากหลาย รวมทั้งการที่มณฑลยูนนานยังประกอบด้วยประชากรจาก 26 ชนเผ่า นับเป็นมณฑลที่มีชนเผ่ามากที่สุดในประเทศจีน

กันยายน พ.ศ.2556 สาธารณรัฐประชาชนจีนภายใต้การนำของประธานาธิบดีสี จิ้นผิง และนายกรัฐมนตรีหลี่ เค่อเฉียงได้ริเริ่มกรอบการพัฒนาเศรษฐกิจใหม่ เส้นทางการเชื่อมโยงการค้าใหม่ของจีน โดยใช้ชื่อว่า “One Belt and One Road” ซึ่งมีการนำทฤษฎีการค้าที่เคยประสพความสำเร็จในอดีตจากเส้นทางการค้าและวัฒนธรรมที่รู้จักกันดี ในนาม “เส้นทางสายไหม” หรือ “Silk Road” ที่เป็นการเดินทางค้าผ้าไหมของชาวจีนในภูมิภาคเอเชีย เชื่อมระหว่างภูมิภาคตะวันตก และตะวันออกมาปรับปรุงใช้ใหม่กับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน หรืออาจจะเรียกได้ว่า เส้นทาง “One Belt and One Road” เป็นเส้นทางสายไหมในศตวรรษที่ 21เส้นทางนี้ประกอบด้วย 2 ส่วนคือ

1. การเชื่อมโยงทางบก (Silk Road Economic Belt) โดยเป็นการเชื่อมโยงประเทศที่อยู่ในภูมิภาคเส้นทางสายไหมเดิม (อินเดีย เปอร์เซีย ทวีปยุโรปและคาบสมุทรอาหรับ) ผ่านเอเชียกลาง เอเชียตะวันตก เอเชียใต้ อาเซียน ตะวันออกกลาง และยุโรป ซึ่ง

2. การเชื่อมโยงทางทะเล (Maritime Road Economic Belt) มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านต่างๆ รวมถึงด้านการลงทุน ระหว่างจีนกับประเทศในแถบภูมิภาคมหาสมุทร ได้แก่ อาเซียน โอเชียเนีย แอฟริกาเหนือ แปซิฟิก รวมถึงมหาสมุทรอินเดีย

จากนโยบายดังกล่าว รัฐบาลท้องถิ่นของมณฑลยูนนาน ได้ตอบรับโดยมุ่งเป้าให้ยูนนานเป็นศูนย์กลางเชื่อมโยงภูมิภาค ทั้งภายในประเทศ และประเทศเพื่อนบ้าน หากพิจารณาถึงสภาพภูมิศาสตร์ของยูนนานพบว่า

- ทิศเหนือ ยูนนานมีพื้นที่เชื่อมโยงกับเมืองเฉิงตู และซีอาน สู่ Northern Silk Road

• ทิศใต้ เป็นการเดินทางผ่านด่านบ่อหาน สปป.ลาว และเดินทางเข้าประเทศไทยโดยเดินทางตามเส้นทางหลวง R3A เข้ามาเลเซียและสิงคโปร์ ลงสู่มหาสมุทรแปซิฟิก เชื่อม Maritime Silk Road และทำให้ยูนนานเชื่อมกับ 10 ประเทศในอาเซียน

• ทิศตะวันออก เชื่อมกับเขตเศรษฐกิจสามเหลี่ยมปากแม่น้ำเพิร์ล หรือ ฟ่านจูซานเจี่ยว (Pan-Pearl River Delta (Pan-PRD) ประกอบด้วย กวางตุ้ง ไห่หนาน ฝูเจี้ยน หูหนาน เจียงซี เสฉวน ยูนนาน กว่างซี กุ้ยโจว ฮ่องกง และมาเก๊า ครอบคลุมพื้นที่ราว 1 ใน 5 ของประเทศจีน) สู่มหาสมุทรแปซิฟิก ไปเชื่อมกับ Maritime Silk Road ที่กวางตุ้งหรือกว่างซี

• ทิศตะวันตก เชื่อมประเทศที่ติดกับมหาสมุทรอินเดีย อาทิ เมียนมาร์ อินเดีย และบังกลาเทศ ประจวบกับยูนนานเองก็มีแผนรื้อฟื้นเส้นทาง The Old Stillwell Highway (นครคุนหมิง-เป่าซาน-ด่านโหวเฉียว-มิตจีน่า (เมียนมาร์)-กัลกัตตา (อินเดีย)) หรือ เส้นทาง Southern Silk Road ซึ่งไปเชื่อมกับ Maritime Silk Road ที่กัลกัตตาอีกด้วย

ภาพที่ 4.7 แผนที่ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

ที่มา: ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน

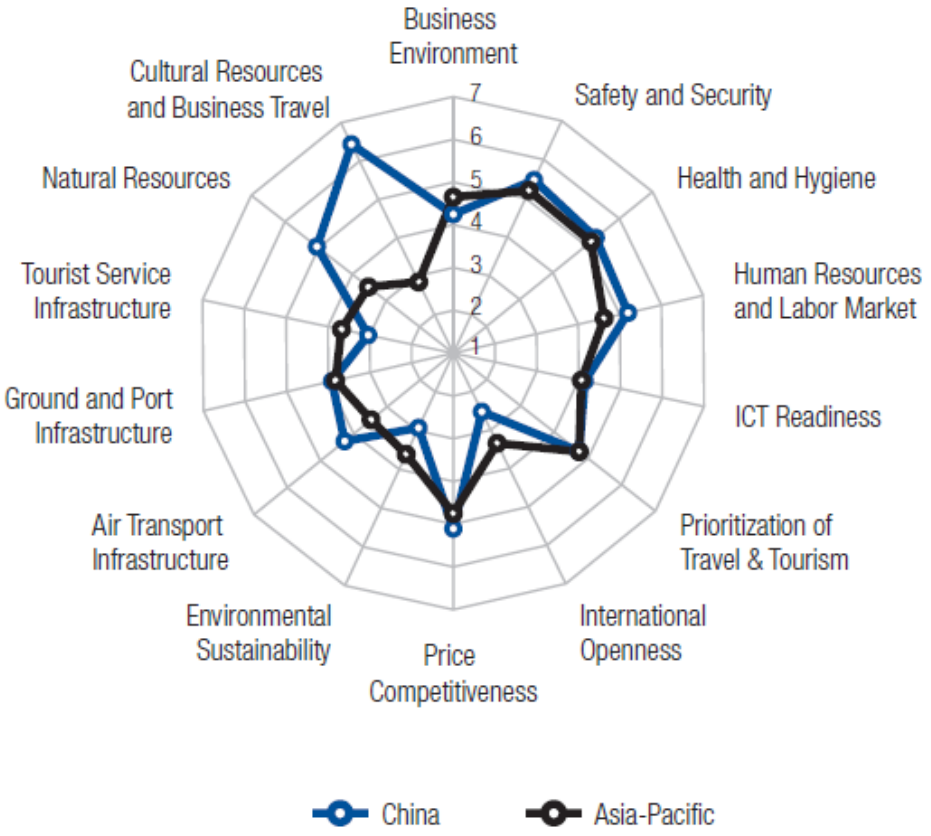
จีนคาดหวังว่า แนวคิด “One Belt and One Road” จะส่งผลดีต่อวัฒนธรรม การท่องเที่ยว การค้า การลงทุน การเงิน คมนาคม และการก่อสร้างสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน ระหว่างจีนกับประเทศเพื่อนบ้าน ดังนั้น “One Belt and One Road” จึงเป็นอีกหนึ่งช่องทางในการพัฒนาเศรษฐกิจของยูนนานให้เติบโตรวดเร็วขึ้น ทั้งจีดีพี การลงทุนในสินทรัพย์ถาวร และนำเข้าส่งออก รวมถึงการส่งเสริมความร่วมมือด้านการค้ากับต่างประเทศธิดารัตน์ วนพฤกษาศิลป์ (2557) ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน ณ นครนครคุนหมิง ได้วิเคราะห์โอกาสของประเทศไทยและมณฑลยูนนานจากการใช้นโยบายดังกล่าวดังนี้

ตารางที่ 4.85 รายละเอียดเกี่ยวกับการวิเคราะห์โอกาสของประเทศไทยและมณฑลยูนนานจากการใช้นโยบาย One Belt and One Road

การเชื่อมโยงด้านต่างๆ	การเชื่อมโยงไทย-ยูนนานในปัจจุบัน	โอกาสของไทยกับยูนนาน จากแนวคิด “One Belt and One Road”
นโยบาย	ราชวงศ์และผู้นำของไทยเยือนยูนนานเป็นระยะๆ	ผู้นำของสองฝ่ายเดินทางเยือนกันบ่อยครั้งขึ้น เพื่อพัฒนาการค้า คมนาคม และท่องเที่ยวให้มีมากขึ้น
คมนาคม	ปัจจุบัน ไทยและยูนนานมีเส้นทางเชื่อมต่อกัน 3 เส้นทาง ได้แก่ - ทางหลวง R3A (ไทย-ลาว-ยูนนาน) และ R3B (ไทย-เมียนมาร์-ยูนนาน) ส่วนใหญ่นิยมใช้ R3A (เชื่อมเชียงของ-ด่านบ่อหาน) เนื่องจากสะดวกและพื้นผิวถนนดีกว่า - ทางน้ำ เชื่อมระหว่างท่าเรือกวนเหล่ยที่จิ่งหง-อำเภอเชียงแสน - ทางอากาศ มีเที่ยวบินจากคุนหมิงไปกรุงเทพทุกวัน และเที่ยวบินคุนหมิงไปเชียงใหม่ เชียงราย และภูเก็ตในลักษณะเหมาลำ	- เป็นโอกาสของไทยในการเชื่อมต่อเส้นทางคมนาคมกับยูนนานให้มีความหลากหลายมากขึ้น นอกเหนือจากทางหลวง R3A แม่น้ำโขงและทางอากาศ - เป็นโอกาสของการค้าชายแดนและเส้นทาง R3A ที่จะได้รับการยกระดับให้มีความสะดวกสำหรับผู้ประกอบการไทยมากขึ้น รวมถึงการก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกและอุตสาหกรรมสองข้างทาง R3A - พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกของคมนาคมทางน้ำ และเฝ้าระวังด้านความปลอดภัย - เพิ่มเส้นทางบินระหว่างไทยกับเมืองต่างๆ ของยูนนาน
การค้า	- ปี 2556 การค้าไทย-ยูนนานมีมูลค่า 1,051 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 50.9 โดยไทยส่งออกไปยูนนาน 386 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 47.6 - สินค้าสำคัญของไทยที่ส่งออกไปยูนนาน ได้แก่ ยางพารา ผลไม้ (มังคุด ลำไยและกล้วยไข่) และกล้วยไม้	- เป็นโอกาสของการค้า การลงทุน และการส่งออกระหว่างไทยและยูนนาน สินค้าไทย/วัตถุดิบของไทยจะขยายตลาดไปยังภาคตะวันตกของจีนมากขึ้น - เป็นอีกหนึ่งช่องทางที่จะขยายสินค้าผ่านยูนนานไปเอเชียกลาง เอเชียตะวันตก สู่ยุโรป หรือผ่านไปอินเดีย
เงินตรา	- มีการซื้อขายเงินบาทกับเงินหยวนโดยตรง โดยไม่ผ่านดอลลาร์สหรัฐของธนาคาร พาณิชย์ 7 แห่ง ได้แก่ 1) Industrial and Commercial Bank of China (ICBC), 2) Bank of China, 3) China Construction Bank (CCB), 4) Bank of Communication,5) Agricultural Bank of China, 6) Fudian,และ7) ธนาคารกรุงเทพ	- การใช้สกุลเงินท้องถิ่นและหยวนในการชำระเงินจะมีการขยับขยายมากขึ้น
ประชาชน	- ปัจจุบันนักธุรกิจไทยที่เข้าไปลงทุนในยูนนานยังมีไม่มากนัก ส่วนใหญ่ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับร้านอาหารไทย อาหารแปรรูป อาหารทะเลแช่แข็ง ธนาคาร โรงแรม สุรา อาหารสัตว์ เมล็ดพันธุ์ข้าวโพด เป็นต้น - นักศึกษาไทยที่เข้าไปเรียนที่ยูนนานเฉลี่ยปีละ 750 คน - ปี 2556 ชาวยูนนานเดินทางไปไทย 144,050 คน เพิ่มขึ้นร้อยละ 54.1 และคนไทยเดินทางไปยูนนาน 490,020 คน เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.59 จากปี 2555	- เป็นโอกาสของนักธุรกิจไทยที่จะเข้ามาทำธุรกิจในยูนนาน และเป็นโอกาสของนักธุรกิจไทยที่ดำเนินธุรกิจในยูนนานอยู่แล้ว สามารถขยายตลาดมากขึ้น - การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม นักศึกษาและนักวิจัยของสองประเทศจะมีมากขึ้น - การท่องเที่ยวมีการขยายตัวมากขึ้นตามการพัฒนาของความเชื่อมโยงทางคมนาคม

ที่มา: ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงปักกิ่ง

ในปี พ.ศ. 2557 จากการจัดอันดับประเทศที่มีภาพลักษณ์ดีเยี่ยมของ CBS Rankingสาธารณรัฐประชาชนจีนได้ระดับ BBB และจัดอยู่อันดับที่ 9 ซึ่งติด 1 ใน 25 อันดับประเทศยอดนิยมทั่วโลก (The Global Top 25 Performers Rank) และอยู่อันดับสี่รองจากฮ่องกง ประเทศไทย มาเก๊าจากการจัดอันดับประเภทในแถบเอเชีย (Bloom Consulting, 2014)อีกทั้งWorld Economic Forum (2015) ที่นำเสนอขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและการเดินทางของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาพบว่า พื้นที่ดังกล่าวมีขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและการเดินทางโดดเด่นในด้านทรัพยากรทางวัฒนธรรมและการเดินทางเพื่อธุรกิจ(Cultural Resource ฿ Business Travel) ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน (Safety and Security) รวมทั้งสุขภาพและสุขอนามัย(Health and Hygiene) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 4.8 ขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและการเดินทางของสาธารณรัฐประชาชนจีน
ที่มา: World Economic Forum (2015)

จากการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและการเดินทางสาธารณรัฐประชาชนจีนมีขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและการเดินทางในภาพรวมอยู่อันดับที่ 6 ของโลก (World Economic Forum, 2015) โดยจำแนกเป็น 4 หมวด ได้แก่ 1) สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบการประกอบด้วยประเด็นด้านสภาพแวดล้อมในการทำธุรกิจ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน สุขภาพและสุขอนามัย ทรัพยากรและตลาดแรงงาน และความพร้อมทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 2) นโยบายและเงื่อนไขที่เอื้อต่อการเดินทางและการท่องเที่ยวประกอบด้วยประเด็นด้านการจัดลำดับความสำคัญของทางการท่องเที่ยวและการเดินทาง การเปิดประเทศสู่นานาชาติ ความสามารถในการแข่งขันด้านราคา และความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม 3) โครงสร้างพื้นฐานประกอบด้วยประเด็นด้านโครงสร้างพื้นฐานทางการคมนาคมทางอากาศโครงสร้างพื้นฐานทางการคมนาคมทางภาคพื้นและโครงสร้างพื้นฐานทางการ

บริการนักท่องเที่ยวและ 4) ทรัพยากรทางธรรมชาติและวัฒนธรรมประกอบด้วยประเด็นด้านทรัพยากรทางธรรมชาติ และทรัพยากรทางวัฒนธรรม โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 4.78-4.79

ตารางที่ 4.86 แสดงระดับขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและการเดินทางของสาธารณรัฐประชาชนจีนหมวดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบการ

Country Economy	Enabling Environment Pillars, values				
	Business Environment	Safety and Security	Health and Hygiene	Resources and Labour Market	ICT Readiness
China	4.25	5.47	5.29	5.20	4.15

ที่มา: World Economic Forum (2015)

สาธารณรัฐประชาชนจีนมีขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและการเดินทางอยู่อันดับที่ 6 ของโลกและอันดับที่ 17 ของภูมิภาค โดยในหมวดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบการจำแนกตามองค์ประกอบ ได้แก่ สภาพแวดล้อมในการทำธุรกิจ (4.25) ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน (5.47) สุขภาพและสุขอนามัย (5.29) ทรัพยากรและตลาดแรงงาน (5.20) และความพร้อมทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (4.15)

ตารางที่ 4.87 แสดงระดับขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและการเดินทางของสาธารณรัฐประชาชนจีนจำแนกตามหมวดนโยบายและเงื่อนไขที่เอื้อต่อการทางการท่องเที่ยวและการเดินทาง โครงสร้างพื้นฐาน และทรัพยากรทางธรรมชาติและวัฒนธรรม

Country Economy	T&T Policy and Enabling Condition Pillars, value				Infrastructure Pillars, Value			Natural Resource and Cultural Resources Pillar, values	
	Prioritization of T&T	International Openness	Price Competitiveness	Environment Sustainability	Air Transport Infrastructure	Ground and Port Infrastructure	Tourist Service Infrastructure	Natural Resource	Cultural Resource & Business Travel
China	4.73	2.52	5.10	2.93	4.27	3.91	3.04	5.05	6.44

ที่มา: World Economic Forum (2015)

จากตารางข้างต้นจำแนกเป็น 3 หมวด ได้แก่ 1) หมวดนโยบายและเงื่อนไขที่เอื้อต่อการทางการท่องเที่ยวและการเดินทางประกอบด้วยการจัดลำดับความสำคัญของทางการท่องเที่ยวและการเดินทาง (4.73) การเปิดประเทศสู่นานาชาติ (2.52) ความสามารถในการแข่งขันด้านราคา (5.10) และความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม (2.93) 2) หมวดโครงสร้างพื้นฐานประกอบด้วยโครงสร้างพื้นฐานทางการคมนาคมทางอากาศ (4.27) โครงสร้างพื้นฐานทางการคมนาคมทางภาคพื้น (3.91) และโครงสร้างพื้นฐานทางการบริการ

นักท่องเที่ยว (5.04) และ 3) หมวดทรัพยากรทางธรรมชาติและวัฒนธรรมประกอบด้วยทรัพยากรทางธรรมชาติ (5.05) และทรัพยากรทางวัฒนธรรม (6.44)

1.2.2 รูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A

สถานการณ์การท่องเที่ยวจำแนกเป็น 3 พื้นที่ ได้แก่ ประเทศไทย (อำเภอเชียงแสน และอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย) ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ประเทศไทย (อำเภอเชียงแสน และอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย)

รูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนของประเทศไทยจำแนกเป็น 2 พื้นที่ ได้แก่ อำเภอเชียงแสน และอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย มีรายละเอียดดังนี้

1) อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

ตารางที่ 4.88 รูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

	รูปแบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน	สิ่งดึงดูดใจ/กิจกรรมทางการท่องเที่ยว
1	การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ล่องเรือลำน้ำโขง ป่าไม้ สายธาร ป่าชุมชน ภูเทวดา น้ำตกผาลาด น้ำตกแม่แอบ น้ำตกห้วยแม่ขาบ บ้านห้วยกว๊าน ป่าชุมชนเนื้อที่ 300 ไร่
		แม่น้ำโขง ร่องน้ำขุ่น วนอุทยานน้ำตกวังธารทอง ดอยก้องแก้ง ป่าห้วยน้ำออกรู หนองบัวหลวง ดูนกที่ ทะเลสาบเชียงแสนหนองน้ำพุหนองร่องห้า,หนองทุ่งฟ้าฮ่าม แม่น้ำกก กิจกรรมนั้งเรือ,ล่องแพ ชมทิวทัศน์ธรรมชาติ แม่น้ำลั๊วะ, ร่องเรือชมธรรมชาติและวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น
2	การท่องเที่ยวโดยชุมชน	กิจกรรมกลุ่มธูปหอมและกลุ่มปุ๋ย บ้านร่องบง หมู่บ้านหม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติ บ้านสันธาตุ หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง บ้านทุ่งฟ้าฮ่าม
3	การท่องเที่ยวเชิงเกษตร	บุญชูฟาร์ม การเลี้ยงสุกร การทำนา สวนดาวอินคา สวนเสารส สวนมะนาว สวนยางพารา สวนส้ม

	รูปแบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน	สิ่งดึงดูดใจ/กิจกรรมทางการท่องเที่ยว
		แปลงผักปลอดสารพิษ
		การทำประมงท้องถิ่น
		ไร่ทานตะวัน บ้านปงของ
		ไร่ชา บ้านไร่
4	การท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน	เขตเมืองเก่าเชียงแสน
		วิหารหลังเก่า บ้านทุ่ง
		วัดเกาะผาดำ ชมพระองค์ใหญ่ พระเจ้าตนหลวง
		วัดพระธาตุแสงจันทร์
		วัดแม่แอบดอยแก้ว
		ศาลเจ้า
		ดอยภูเทวา
		วัดแม่เงิน
		วัดม่อนต้นต้อง
		วัดพระธาตุแสงกำพู
		วัดบ้านป่าสักน้อย
		วัดดอยจำปี
		ศาลเจ้าพ่อ
		วัดศรีเวียงคำบ้านดอยคำ
		วัดพระธาตุดอยขันตั้ง
		วัดบ้านกู่เต้าที่มีพระพุทธรูปองค์ใหญ่คือ
		พระพุทธรูปโยนกมหาเมตตา
		วัดป่า วัดพระธาตุศรีโยนกบริเวณเวียงหนองหล่ม
		โบสถ์เก่าแก่กลางน้ำซึ่งสันนิษฐานว่ามีอายุมากกว่า 300 ปี
		พระสิงห์สองที่เก่าแก่และสวยงามที่สุดบ้านหนองบัวสด
5	การท่องเที่ยวเชิงอาหาร	พืชผัก สมุนไพรตามฤดูกาลที่นำมาประกอบอาหารพื้นบ้าน
		อาหารประจำเผ่าเมี่ยน
		การปรุงอาหารแบบไทลื้อ เช่น ข้าวลำฟืน ปลาจี่น
		น้ำพริกหนุ่ม น้ำพริกอ่อง ทานตะวัน
		ร้านหนองบัว อาหารประเภทลาบและอาหารพื้นเมือง
		ชาสามรส กล้วยกวน สมุนไพรสามรส
		กลุ่มแปรรูปข้าวกล้องข้าวกล้องผงชงพร้อมดื่ม และข้าวเกรียบกล้อง
		ร้านขายลาบลู้ ที่ทีชื่อเสียง, ร้านก๊วยเตี๋ยวไข่ลวก
6	การท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์	เมี่ยน บ้านห้วยเดื่อ
		ไทลื้อ บ้านป่าตึง
		เมี่ยน บ้านห้วยก๊วาน

	รูปแบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน	สิ่งดึงดูดใจ/กิจกรรมทางการท่องเที่ยว
		ไทลื้อ บ้านสันทรายกองงาม 5 ชนเผ่า บ้านแม่แอบ 3 ชนเผ่า บ้านห้วยข่อยหล่อย 9 ชนเผ่า บ้านห้วยน้ำเย็น ปะหล่อง บ้านป่าสักน้อย อีสาน บ้านทุ่งฟ้าฮ่าม
7	การท่องเที่ยวเชิงพุทธ	คริสตจักรบ้านป่าไร่หลวง วัดสวนดอก บ้านสวนดอก เทศธรรมมหาชาดก บ้านสันทรายกองงาม สวดมนต์ขึ้นปีใหม่ บ้านห้วยน้ำเย็น สำนักสงฆ์ม่อนแสลง พิธีงานปริวาสกรรม บ้านสันธาตุ
8	การท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่	ประเพณีพื้นบ้าน ประเพณียี่เป็ง เทศกาลบุญข้าวจี่เทศกาลบุญข้าวโพดงานบุญบั้งไฟ บ้านท่าขันทอง ประเพณีตรุษจีนการแต่งงานเมี่ยน ชุดประจำเผ่าสระน้ำประจำหมู่บ้าน บ้านห้วยเดื่อ งานสืบชะตาประจำหมู่บ้าน, งานรดน้ำดำหัวงานประเพณีสงกรานต์ไทลื้อ บ้านป่าตึง หาปลาด้วยไหล อวน และแน่งที่ท่าเรือเชียงแสน 2 อนุสรณ์สถานสามผู้กล้า อ่างเก็บน้ำบ้านห้วยกว๊านเทศกาลปีใหม่ งานขึ้นบ้านใหม่ งานพิธีมงคลสมรส ประเพณีไทลื้อ ขับร้องกลอนลื้อ ฟ้อนเชิง ฟ้อนนกยูง, ประเพณีเข้าพรรษา ตานตุงยาว 20 วา, บ้านไทลื้อแบบฉบับไทลื้อ 12 ประเทศจีน บ้านสันทรายกองงาม
		พิธีงานแต่งงาน,พิธีงานศพ,บูชาพิธีขอฝน, พิธีบวชชนเผ่าเมี่ยน บ้านห้วยน้ำเย็น ตลาดนัดคลองถม บ้านแม่เงิน อ่างเก็บน้ำห้วยทราย บ้านป่าคาเหนือ ประเพณีไทย-ม้ง บ้านธารทอง โครงการหลวงธารทอง งานทอดกฐิน งานทอดผ้าป่าวัดป่าสักน้อย ฝายกักกันน้ำแก้วลูน สวนสัตว์กระด้าง บ้านสันธาตุ

	รูปแบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน	สิ่งดึงดูดใจ/กิจกรรมทางการท่องเที่ยว
		สวนเด็กเล่น2 ที่ ดอยจันทร์ ม.1, บ้านสนธาตุ ม.4
		สนามกีฬา ทุ่งฟ้าฮ่าม ม.5
		สนามฝึกมวย ม.5

จากตารางข้างต้น อำเภอเชียงแสนมีสิ่งดึงดูดใจ/กิจกรรมทางการท่องเที่ยวโดยจำแนกตามรูปแบบการท่องเที่ยวทั้ง 8 รูปแบบ ได้แก่ การท่องเที่ยวทางธรรมชาติ/เชิงนิเวศ/ผจญภัย การท่องเที่ยวโดยชุมชน การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน การท่องเที่ยวเชิงอาหารการท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์การท่องเที่ยวเชิงพุทธและการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่

2) อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

ตารางที่ 4.89 รูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

	รูปแบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน	สิ่งดึงดูดใจ/กิจกรรมทางการท่องเที่ยว
1	การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	น้ำตกห้วยเม็ง
		น้ำตกห้วยตอง
		แหล่งเพาะพันธ์ปลาบึก
		แม่น้ำโขง
		ห้วยน้ำสม
		ห้วยน้ำดุก
		คอนผีหลง
		วนอุทยานห้วยทรายมาน
		ผาพระ
		อ่างเก็บน้ำห้วยน้ำช้าง
		จุดชมวิวท่าเผาถ่าน
		โป่งน้ำร้อน
		เส้นทางปั่นจักรยาน
		น้ำตกแดนคง
		โป่งน้ำร้อนบ้านชัยพัฒนา
		ดอยจอมหมอก
2	การท่องเที่ยวโดยชุมชน	-
3	การท่องเที่ยวเชิงเกษตร	สวนถั่วแขก
		สวนการเกษตรบ้านฮ้วยเม้ง
4	การท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน	วิถีชีวิตชาวบ้านในการร่อนทอง
		วัฒนธรรมการทอผ้าไทลื้อ
		บ้านทุ่งนาน้อย
		การละเล่นต่างๆ

	รูปแบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน	สิ่งดึงดูดใจ/กิจกรรมทางการท่องเที่ยว
		หอพระไตร
5	การท่องเที่ยวเชิงอาหาร	อาหารพื้นเมือง
		สาหร่ายน้ำจืดแปรรูป (ไก)
6	การท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์	วิถีชีวิตชาวไทลื้อ
		เยี่ยมชมการแต่งกายชนเผ่าต่างๆ
		บ้านกิ่วกาญจน์
		บ้านสองพี่น้อง
7	การท่องเที่ยวเชิงพุทธ	วัดพระแก้ว
		วัดศรีดอนชัย
		เสาสะดือเมือง
		พระธาตุวัดหลวง
		ศาลเจ้าพ่อพญาแก้ว
		วัดพระธาตุ 5 เจดีย์
		ตานธรรมมหาชาติ
8	การท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่	เหลืองเชียงรายบานบนถนนสู่เชียงของ
		ถนนริมโขงบ้านหาดไคร้
		บ้านหัวเวียง
		บ้านแฟน ต.สถาน
		สะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 4
		ถนนคนเดิน
		กาดเจ้า
		กาดแลง
		โอท็อปบ้านสถาน
		บ้านกิ่วกาญจ์
		ท่าเรือบั๊ค
		กิจกรรมชมทิวทัศน์/ถนนเลียบริมโขง
		ล่องเรือแม่น้ำโขง
		ปั่นจักรยานเที่ยวเมืองเชียงของ

จากตารางข้างต้น อำเภอเชียงของมีสิ่งดึงดูดใจ/กิจกรรมทางการท่องเที่ยวโดยจำแนกตามรูปแบบการท่องเที่ยวทั้ง 7 รูปแบบ ได้แก่ การท่องเที่ยวทางธรรมชาติ/เชิงนิเวศ/ผจญภัย การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน การท่องเที่ยวเชิงอาหารการท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์การท่องเที่ยวเชิงพุทธ และการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่

2. ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

รูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนของประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจำแนกเป็น 2 พื้นที่ ได้แก่ เมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว และเมืองหลวงน้ำทา แขวงหลวงน้ำทามีรายละเอียดดังนี้

1) เมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว

ตารางที่ 4.90 รูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน เมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว

	รูปแบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน	**สิ่งดึงดูดใจ/กิจกรรมทางการท่องเที่ยว**
1	การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	- Cycling/motorbike/ tuk-tuk tour - Gibbon experience - ภูผารุ้ง - ภูผาแดง - ล่องเรือแม่น้ำโขง
2	การท่องเที่ยวโดยชุมชน	-
3	การท่องเที่ยวเชิงเกษตร	- ข้าวโพด - มันสำปะหลัง - สวนยาง
4	การท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน	- เมืองโบราณสุวรรณโคมคำ - Fort Carnot
5	การท่องเที่ยวเชิงอาหาร	- อาหารท้องถิ่น
6	การท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์	- ตลาดสีดอนไชย - 54 ชาติพันธุ์
7	การท่องเที่ยวเชิงพุทธ	- Chom Khao Manilat Temple
8	การท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่	- โครงการนาคราชนคร

จากตารางข้างต้น เมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว มีสิ่งดึงดูดใจ/กิจกรรมทางการท่องเที่ยวโดยจำแนกตามรูปแบบการท่องเที่ยวทั้ง 7 รูปแบบ ได้แก่ การท่องเที่ยวทางธรรมชาติ/เชิงนิเวศ/ผจญภัย การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน การท่องเที่ยวเชิงอาหารการท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์การท่องเที่ยวเชิงพุทธและการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่

2) เมืองหลวงน้ำทา แขวงหลวงน้ำทา

ตารางที่ 4.91 รูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน เมืองหลวงน้ำทา แขวงหลวงน้ำทา

	รูปแบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน	**สิ่งดึงดูดใจ/กิจกรรมทางการท่องเที่ยว**
1	การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	- Phu Pha kham Mountain –Long Town - จุดชมวิวน้ำแพร่ - Nam Eng Cave - Nam Dee waterfall - อุทยานแห่งชาติน้ำห้า - กิจกรรมเดินป่า - เมืองสิงห์ - River life adventure
2	การท่องเที่ยวโดยชุมชน	- Ban Nam Dee Homestay - Nam Chang Handicraft village
3	การท่องเที่ยวเชิงเกษตร	- แตงโม - มะม่วง
4	การท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน	- ศูนย์วัฒนธรรมบ้านแพร่: บ้านแพร่ - Wat Mahaphot - Vieng Neua Cultural Village
5	การท่องเที่ยวเชิงอาหาร	- Bokeo Foods
6	การท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์	- ความหลากหลายของกลุ่มชาติพันธุ์ - Lanten culture-Ban Nam Dee - หมู่บ้านม้ง ลาหู่ – long Town
7	การท่องเที่ยวเชิงพุทธ	- That Phoum Pouk
8	การท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่	- คาสิโน - Night Market - Luang Namtha Museum

จากตารางข้างต้น เมืองหลวงน้ำทา แขวงหลวงน้ำทามีสิ่งดึงดูดใจ/กิจกรรมทางการท่องเที่ยวโดยจำแนกตามรูปแบบการท่องเที่ยวทั้ง 7 รูปแบบ ได้แก่ การท่องเที่ยวทางธรรมชาติ/เชิงนิเวศ/ผจญภัย การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน การท่องเที่ยวเชิงอาหาร การท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์การท่องเที่ยวเชิงพุทธและการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่

3. ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

รูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน จำแนกเป็น 2 พื้นที่ ได้แก่เมืองเชียงรุ่ง เขตปกครองตนเองสิบสองปันนาและนครคุนหมิง

1) เมืองเชียงรุ่ง เขตปกครองตนเองสิบสองปันนา

ตารางที่ 4.92 รูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน เมืองเชียงรุ่ง เขตปกครองตนเองสิบสองปันนา

	รูปแบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน	**สิ่งดึงดูดใจ/กิจกรรมทางการท่องเที่ยว**
1	การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ป่าอรัญญา: เมืองหล้า สวนดอกไม้เมืองร้อนเมืองสิบสองปันนา อุทยานป่าดงดิบ หุบเขาช้างป่า สวนม่านทิง สวนพฤกษศาสตร์เมืองร้อน
2	การท่องเที่ยวโดยชุมชน	-
3	การท่องเที่ยวเชิงเกษตร	สวนกล้วยหอม สวนดอกไม้เมืองร้อนเมืองสิบสองปันนา สวนพฤกษศาสตร์เมืองร้อน
4	การท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน	วัฒนธรรมไทลื้อ-เมืองหล้า หมู่บ้านกาลันป้า
5	การท่องเที่ยวเชิงอาหาร	Local food อาหารไทลื้อ
6	การท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์	กลุ่มชาติพันธุ์ไทลื้อ: เมืองหล้า หมู่บ้านกาลันป้า: ไทลื้อ หมู่บ้านจีโน่
7	การท่องเที่ยวเชิงพุทธ	วัดหลวงเมืองลื้อ
8	การท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่	ถนนคนเดิน 9 จอม 12 เจียง เหวิ้นต้า (Wanda Xishuangbanna International Resort) Beautiful South Show

จากตารางข้างต้น เมืองเชียงรุ่ง เขตปกครองตนเองสิบสองปันนามีสิ่งดึงดูดใจ/กิจกรรมทางการท่องเที่ยวโดยจำแนกตามรูปแบบการท่องเที่ยวทั้ง 7 รูปแบบ ได้แก่ การท่องเที่ยวทางธรรมชาติ/เชิงนิเวศ/ผจญภัย การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน การท่องเที่ยวเชิงอาหารการท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ การท่องเที่ยวเชิงพุทธและการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่

2) นครคุนหมิง

ตารางที่ 4.93 รูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน นครคุนหมิง

	รูปแบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน	**สิ่งดึงดูดใจ/กิจกรรมทางการท่องเที่ยว**
1	การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	10 เส้นทางการท่องเที่ยวอุทยานและป่า
2	การท่องเที่ยวโดยชุมชน	-
3	การท่องเที่ยวเชิงเกษตร	ชาผู่เอ้อ มะม่วง 3 ฤดู เห็ดป่า
4	การท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน	10 เส้นทางการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ เมืองโบราณกวนตู้
5	การท่องเที่ยวเชิงอาหาร	ชาผู่เอ้อ มะม่วง 3 ฤดู เห็ดป่า (ยวี่ซี)
6	การท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์	กลุ่มชาติพันธุ์
7	การท่องเที่ยวเชิงพุทธ	วัด
8	การท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่	เทศกาลฝาแฝด ศูนย์การค้าหลัวซือวาน ศูนย์กลาง MICE

จากตารางข้างต้น นครคุนหมิงมีสิ่งดึงดูดใจ/กิจกรรมทางการท่องเที่ยวโดยจำแนกตามรูปแบบการท่องเที่ยวทั้ง 7 รูปแบบ ได้แก่ การท่องเที่ยวทางธรรมชาติ/เชิงนิเวศ/ผจญภัย การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน การท่องเที่ยวเชิงอาหารการท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์การท่องเที่ยวเชิงพุทธ และการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่

รูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A จำแนกรูปแบบการท่องเที่ยวออกเป็นพื้นที่เชื่อมโยง 6 พื้นที่เชื่อมโยง ได้แก่ อำเภอเชียงแสน-อำเภอเชียงของ-เมืองห้วยทราย-เมืองหลวงน้ำทา-เมืองสิบสองปันนา-นครคุนหมิง มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.94รูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A

รูปแบบการท่องเที่ยว **แหล่งท่องเที่ยว**	**การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ**	**การท่องเที่ยวโดยชุมชน**	**การท่องเที่ยวเชิงเกษตร**	**การท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน**	**การท่องเที่ยวเชิงอาหาร**	**การท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์**	**การท่องเที่ยวเชิงพุทธ**	**การท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่**
อำเภอเชียงแสน	- ล่องเรือลำน้ำโขง - ป่าไม้ สายธาร ป่าชุมชน - ภูเทวดา - น้ำตกผาลาด น้ำตกแม่แอบ น้ำตกห้วยแม่ขาบ - บ้านห้วยกว๊าน - ป่าชุมชนเนื้อที่ 300 ไร่ - แม่น้ำโขง - ร่องน้ำขุ่น - วนอุทยานน้ำตกวังธารทอง - ดอยก้องแก้ง - ป่าห้วยน้ำออกรู - หนองบัวหลวง - ดูนกที่ ทะเลสาบเชียงแสน,หนองน้ำพุ, หนองร่องห้า,หนองทุ่งฟ้าฮ่าม - แม่น้ำกก กิจกรรมนั่งเรือล่องแพ ชมทิวทัศน์ธรรมชาติ - แม่น้ำลั๊วะ, ร่องเรือชม	- กิจกรรมกลุ่มธูปหอมและกลุ่มปุ้ย บ้านร่องบง - หมู่บ้านหม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติ บ้านสันธาตุ - หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง บ้านทุ่งฟ้าฮ่าม	- บุญชูฟาร์ม การเลี้ยงสุกร - การทำนา - สวนดาวอินคา สวนเสาวรส สวนมะนาว - สวนยางพารา สวนส้ม - แปลงผักปลอดสารพิษ - การทำประมงท้องถิ่น - ไร่ทานตะวัน บ้านปงของ - ไร่ชา บ้านไร่	- เขตเมืองเก่าเชียงแสน - วิหารหลังเก่า บ้านทุ่ง - วัดเกาะผาดำ ชมพระองค์ใหญ่ พระเจ้าตนหลวง - วัดพระธาตุแสงจันทร์ - วัดแม่แอบ ดอยแก้ว - ศาลเจ้า - ดอยภูเทวา - วัดแม่เงิน - วัดม่อนต้นต้อง - วัดพระธาตุแสงกำพู - วัดบ้านป่าสักน้อย - วัดดอยจำปี	- พืชผักสมุนไพรตามฤดูกาลที่นำมาประกอบอาหารพื้นบ้าน - อาหารประจำเผ่าเมี่ยน - การปรุงอาหารแบบไทลื้อ เช่น ข้าวลำฟืน ปลาจี่น - น้ำพริกหนุ่ม น้ำพริกอ่อง ทานตะวัน - ร้านหนองบัว อาหารประเภทลาบและอาหารพื้นเมือง - ชาสามรสกล้วยกวน	- เมี่ยน บ้านห้วยเดื่อ - ไทลื้อ บ้านป่าตึง - เมี่ยน บ้านห้วยกว๊าน - ไทลื้อ บ้านสันทรายกองงาม - 5 ชนเผ่า บ้านแม่แอบ - 3 ชนเผ่า บ้านห้วยข่อยหล่อย - 9 ชนเผ่า บ้านห้วยน้ำเย็น - ปะหล่อง บ้านป่าสักน้อย - อีสาน บ้านทุ่งฟ้าฮ่าม	- ศิริสจักรบ้านป่าไร่หลวง - วัดสวนดอก บ้านสวนดอก - เทศธรรมมหาชาดก บ้านสันทรายกองงาม - สวดมนต์ขึ้นปีใหม่ บ้านห้วยน้ำเย็น - สำนักสงฆ์ม่อนแสลง - พิธีงานปริวาสกรรม บ้านสันธาตุ	- ประเพณีพื้นบ้านประเพณียี่เป็ง - เทศกาลบุญข้าวจี่, เทศกาลบุญข้าวโพด, งานบุญบั้งไฟ - บ้านท่าขันทอง - ประเพณีตรุษจีน, การแต่งงานเมี่ยน ชุดประจำเผ่า, สระน้ำประจำหมู่บ้าน บ้านห้วยเดื่อ - งานสืบชะตาประจำหมู่บ้าน, งานรดน้ำดำหัวงานประเพณีสงกรานต์ ไทลื้อ บ้านป่าตึง - หาปลาด้วยไหลอวน และแน่งที่ท่าเรือเชียงแสน 2

รูปแบบการท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยว	การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	การท่องเที่ยวโดยชุมชน	การท่องเที่ยวเชิงเกษตร	การท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน	การท่องเที่ยวเชิงอาหาร	การท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์	การท่องเที่ยวเชิงพุทธ	การท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่
	ธรรมชาติและวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น			- ศาลเจ้าพ่อ - วัดศรีเวียงคำบ้านดอยคำ - วัดพระธาตุดอยขันตั้ง - วัดบ้านกู่เต้าที่มีพระพะรูปองค์ใหญ่คือ - พระพุทธรูปโยนกมหาเมตตา - วัดป่า วัดพระธาตุศรีโยนก บริเวณเวียงหนองหล่ม - โบสถ์เก่าแก่กลางน้ำซึ่งสันนิษฐานว่ามีอายุมากกว่า 300 ปี - พระสิงห์สองที่เก่าแก่และสวยงามที่สุดบ้านหนองบัวสด	สมุนไพรสามรส - กลุ่มแปรรูปข้าวกล้อง,ข้าวกล้องผงชงพร้อมดื่ม และข้าวเกรียบกล้อง - ร้านขายลาบลู้ที่ทีชื่อเสียง, ร้านก๊วยเตี๋ยวไข่ลวก			- อนุสรณ์สถานสามผู้กล้า - อ่างเก็บน้ำบ้านห้วยกว๊านเทศกาลปีใหม่ - งานขึ้นบ้านใหม่ - งานพิธีมงคลสมรส - ประเพณีไทลื้อขับร้องกลอนลื้อฟ้อนเชิง ฟ้อนนกยูง, ประเพณีเข้าพรรษา - ตานตุงยาว 20 วา, บ้านไทลื้อแบบฉบับไทลื้อ 12 ประเทศจีน บ้านสันทรายกองงาม - พิธีงานแต่งงาน ,พิธีงานศพ,บูชาพิธีขอฝน, พิธีบวชชนเผ่าเมี่ยน บ้านห้วยน้ำเย็น - ตลาดนัดคลองถม บ้านแม่เงิน - อ่างเก็บน้ำห้วย

รูปแบบการท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยว	การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	การท่องเที่ยวโดยชุมชน	การท่องเที่ยวเชิงเกษตร	การท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน	การท่องเที่ยวเชิงอาหาร	การท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์	การท่องเที่ยวเชิงพุทธ	การท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่
								ทราย บ้านป่าคาเหนือ - ประเพณีไทย-ม้ง บ้านธารทอง - โครงการหลวงธารทอง - งานทอดกฐินงานทอดผ้าป่าวัดป่าสักน้อย - ฝายกักกับน้ำแก้วลูน - สวนสัตว์กระต้างบ้านสันธาตุ - สวนเด็กเล่น2 ที่ดอยจันทร์ ม.1, บ้านสนธาตุ ม.4 - สนามกีฬา ทุ่งฟ้าฮ่าม ม.5 - สนามฝึกมวย ม.5
อำเภอเชียงของ	- น้ำตกห้วยเม็ง - น้ำตกห้วยตอง - แหล่งเพาะพันธ์ปลาบึก - แม่น้ำโขง - ห้วยน้ำสม - ห้วยน้ำดุก	-	- สวนถั่วแขก - สวนการเกษตรบ้านฮ้วยเม้ง	- วิถีชีวิตชาวบ้านในการร่อนทอง - วัฒนธรรมการทอผ้าไทลื้อ - บ้านทุ่งนาน้อย	- อาหารพื้นเมือง - สาหร่ายน้ำจืดแปรรูป (ไก)	- วิถีชีวิตชาวไทลื้อ - เยี่ยมชมการแต่งกายชนเผ่าต่างๆ - บ้านกิ่วกาญจน์	- วิถีชีวิตชาวไทลื้อ - เยี่ยมชมการแต่งกายชนเผ่าต่างๆ - บ้านกิ่วกาญจน์	- เหลืองเชียงรายบานบนถนนสู่เชียงของ - ถนนริมโขงบ้านหาดไคร้ - บ้านหัวเวียง

รูปแบบการท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยว	การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	การท่องเที่ยวโดยชุมชน	การท่องเที่ยวเชิงเกษตร	การท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน	การท่องเที่ยวเชิงอาหาร	การท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์	การท่องเที่ยวเชิงพุทธ	การท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่
	- คอนผีหลง - วนอุทยานห้วยทรายมาน - ผาพระ - อ่างเก็บน้ำห้วยน้ำช้าง - จุดชมวิวท่าเผาถ่าน - โป่งน้ำร้อน - เส้นทางปั่นจักรยาน - น้ำตกแดนคง - โป่งน้ำร้อนบ้านชัยพัฒนา - ดอยจอมหมอก			- การละเล่นต่างๆ - หอพระไตร		- บ้านสองพี่น้อง	- บ้านสองพี่น้อง - วัดพระแก้ว - วัดศรีดอนชัย - เสาสะดือเมือง - พระธาตุวัดหลวง - ศาลเจ้าพ่อพญาแก้ว - วัดพระธาตุ 5 เจดีย์ - ตานธรรมมหาชาติ	- บ้านแฟน ต.สถาน - สะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 4 - ถนนคนเดิน - กาดเจ้า - กาดแลง - โอท็อปบ้านสถาน - บ้านกิ่วกาญจน์ - ท่าเรือบั๊ค - กิจกรรมชมทิวทัศน์/ถนนเลียบริมโขง - ล่องเรือแม่น้ำโขง - ปั่นจักรยานเที่ยวเมืองเชียงของ
เมืองห้วยทราย (เมืองห้วยทราย-เมืองหลวงน้ำทา) 175 กิโลเมตร	- Cycling/ motorbike/ tuk-tuk tour - Gibbonexperience - ภูผารุ้ง - ภูผาแดง - ล่องเรือแม่น้ำโขง	-	- ข้าวโพด - มันสำปะหลัง - สวนยาง	- เมืองโบราณสุวรรณโคมคำ จังหวัดบ่อแก้ว -Fort Carnot	- อาหารท้องถิ่น	- ตลาดสีดอนไชย - 54 ชาติพันธุ์	-Chom Khao Manilat Temple	-โครงการนาคราชนคร

รูปแบบการท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยว	การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	การท่องเที่ยวโดยชุมชน	การท่องเที่ยวเชิงเกษตร	การท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน	การท่องเที่ยวเชิงอาหาร	การท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์	การท่องเที่ยวเชิงพุทธ	การท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่
เมืองหลวงน้ำทา (เมืองหลวงน้ำทา-บ่อเต็น) 55 กิโลเมตร	- Phu Pha kham Mountain –Long Town - จุดชมวิวน้ำแพร่ - Nam Eng Cave - Nam Dee waterfall - อุทยานแห่งชาตินำ้ห้า - กิจกรรมเดินป่า - เมืองสิงห์ - River life adventure	- Ban Nam Dee Homestay - Nam Chang Handicraft village	- แตงโม - มะม่วง	- ศูนย์วัฒนธรรมบ้านแพร่: บ้านแพร่ - Wat Mahaphot - Vieng Neua Cultural Village	- Bokeo Foods	- ความหลากหลายของกลุ่มชาติพันธุ์ - Lanten culture-Ban Nam Dee - หมู่บ้านม้ง ลาหู่ – long Town	- That Phoum Pouk	- คาสิโน - Night Market - Luang Namtha Museum
เมืองสิบสองปันนา (โม่ฮัน-เมืองหล้า-เชียงรุ่ง) 60+185 กิโลเมตร	- ป่าอรัญญา:เมืองหล้า	-	- สวนกล้วยหอม	- วัฒนธรรมไทลื้อ-เมืองหล้า	- Local food	- กลุ่มชาติพันธุ์ไทลื้อ: เมืองหล้า		

รูปแบบการท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยว	การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	การท่องเที่ยวโดยชุมชน	การท่องเที่ยวเชิงเกษตร	การท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน	การท่องเที่ยวเชิงอาหาร	การท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์	การท่องเที่ยวเชิงพุทธ	การท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่
	- สวนดอกไม้เมืองร้อนเมืองสิบสองปันนา - อุทยานป่าดงดิบ - หุบเขาช้างป่า - สวนม่านทิง - สวนพฤกษศาสตร์เมืองร้อน	-	- สวนดอกไม้เมืองร้อนเมืองสิบสองปันนา - สวนพฤกษศาสตร์เมืองร้อน	- หมู่บ้านกาลันป้า	- อาหารไทลื้อ	- หมู่บ้านกาลันป้า: ไทลื้อ - หมู่บ้านจีโน่	- วัดหลวงเมืองลื้อ	- ถนนคนเดิน - 9 จอม 12 เจียง - เหวิ้นต้า(Wanda Xishuangbanna International Resort) - Beautiful South Show
นครคุนหมิง (เชียงรุ่ง-ผู่เอ้อ-โม่เจียง-ยวี่ซี-นครคุนหมิง) 134+175+180+80 กิโลเมตร	- 10 เส้นทางการท่องเที่ยวอุทยานและป่า	-	- ชาผู่เอ้อ - มะม่วง 3 ฤดู - เห็ดป่า	- 10 เส้นทางการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ - เมืองโบราณกวนตู้	- ชาผู่เอ้อ - มะม่วง 3 ฤดู - เห็ดป่า (ยวี่ซี)	- กลุ่มชาติพันธุ์	- วัด	- เทศกาลฝ่าแฝด - ศูนย์การค้าหลัวซือวาน - ศูนย์กลางMICE

จากข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นว่า รูปแบบการท่องเที่ยวที่สามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A จำแนกตามทรัพยากรการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว และกิจกรรมการท่องเที่ยว ระหว่างอำเภอเชียงแสน อำเภอเชียงของ เมืองห้วยทราย (เมืองห้วยทราย-เมืองหลวงน้ำทา) เมืองหลวงน้ำทาเมืองสิบสองปันนา และนครคุนหมิงจำแนกได้เป็น 7 รูปแบบ ได้แก่ การท่องเที่ยวทางธรรมชาติ/เชิงนิเวศ/ผจญภัย การท่องเที่ยวเชิงเกษตรการท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน การท่องเที่ยวเชิงอาหาร การท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์การท่องเที่ยวเชิงพุทธ และการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่ อย่างไรก็ตาม การท่องเที่ยวโดยชุมชนไม่สามารถเชื่อมโยงในเส้นทางดังกล่าวได้เพราะมีเพียงพื้นที่เมืองหลวงน้ำทาเท่านั้นที่มีทรัพยากรสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน

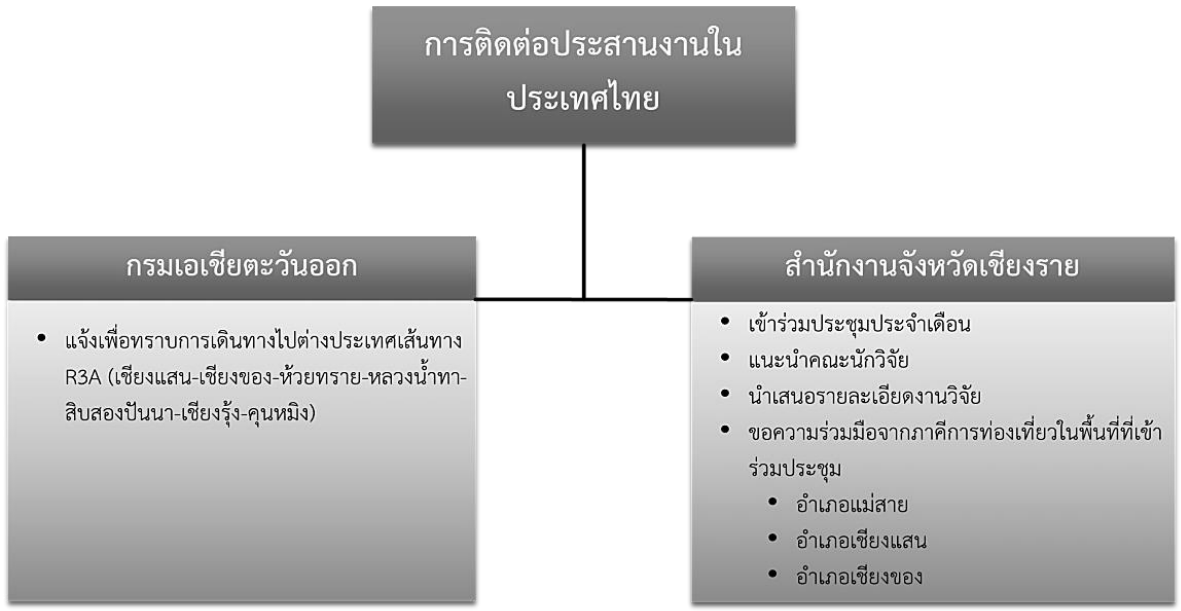
1.3 ภาคีการท่องเที่ยว และนโยบายที่เกี่ยวข้องด้านการอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A

ภาคีการท่องเที่ยวและนโยบายที่เกี่ยวข้องด้านการอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A นำเสนอในส่วนของประเทศไทย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาโดยจำแนกข้อมูลเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับภาคีการท่องเที่ยว และข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายที่เกี่ยวข้องด้านการอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.3.1 ภาคีการท่องเที่ยวในเส้นทาง R3A

1. ภาคีการท่องเที่ยวประเทศไทย

ในการลงพื้นที่เพื่อศึกษา เก็บรวมรวมข้อมูล รวมทั้งเข้าร่วมกิจกรรมและจัดกิจกรรมในพื้นที่ ทางคณะผู้วิจัยได้ดำเนินการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานต่างประเทศเพื่อดำเนินการตามกระบวนการดังนี้

ภาพที่ 4.9 การติดต่อประสานงานหน่วยงานต่างประเทศเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการวิจัย

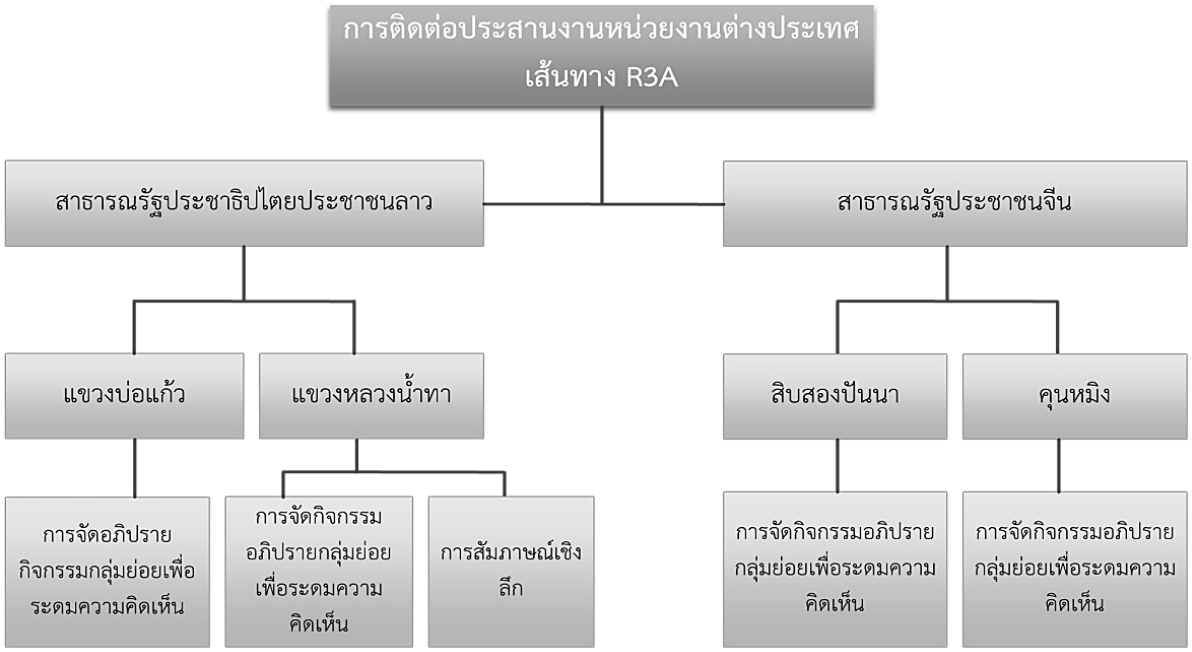
จากการติดต่อประสานงานหน่วยงานต่างประเทศเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อเข้าร่วมและจัดกิจกรรมในพื้นที่ศึกษาในประเทศไทย สามารถสรุปภาคีการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องมีรายละเอียดดังนี้

1. สำนักงานจังหวัดเชียงราย
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. ททท.เชียงราย
4. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
5. PATA Chiang Rai Chapter
6. สภาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ภาคเหนือเขต 1
7. อพท.

8. หอการค้า
9. สมาคมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย
10. ชุมชนในอำเภอแม่สาย
11. ชุมชนในอำเภอเชียงแสน
12. ชุมชนในอำเภอเชียงของ

2. ภาคีการท่องเที่ยวประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ในการลงพื้นที่เพื่อศึกษา เก็บรวมรวมข้อมูล และจัดกิจกรรมอภิปรายกลุ่มย่อย ทางคณะผู้วิจัยได้ดำเนินการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานต่างประเทศเพื่อดำเนินการตามกระบวนการดังนี้

ภาพที่ 4.10 การติดต่อประสานงานหน่วยงานต่างประเทศเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการวิจัย

จากการติดต่อประสานงานหน่วยงานต่างประเทศเพื่อดำเนินการจัดกิจกรรมอภิปรายกลุ่มย่อยเพื่อระดมความคิดเห็นในพื้นที่ศึกษาในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวตามภาพดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปภาคีการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องโดยระบุจากผู้เข้าร่วมการกิจกรรมอภิปรายกลุ่มย่อยมีรายละเอียดดังนี้

1. แผนกพัวพันต่างประเทศ
2. แผนกโยธาธิการและขนส่ง
3. แผนกแถลงข่าว วัฒนธรรม และท่องเที่ยว
4. สภาการค้าและอุตสาหกรรม
5. สมาคมการท่องเที่ยว
6. สมาชิกผู้ประกอบการ
7. บริษัททท่องเที่ยว

3. ภาคีการท่องเที่ยวประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

ในการลงพื้นที่เพื่อศึกษา เก็บรวมรวมข้อมูล และจัดกิจกรรมอภิปรายกลุ่มย่อย ทางคณะผู้วิจัยได้ดำเนินการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานต่างประเทศเพื่อดำเนินการตามกระบวนการดังภาพที่ 4.9 ข้างต้น ซึ่งจากการติดต่อประสานงานหน่วยงานต่างประเทศเพื่อดำเนินการจัดกิจกรรมอภิปรายกลุ่มย่อยเพื่อระดมความคิดเห็นในพื้นที่ศึกษาในสาธารณรัฐประชาชนจีนตามภาพดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปภาคีการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องโดยระบุจากผู้เข้าร่วมการกิจกรรมอภิปรายกลุ่มย่อยมีรายละเอียดดังนี้

1. สถานกงศุล
2. สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
3. สำนักงานการต่างประเทศ
4. หน่วยงานบริหารท่องเที่ยว
5. ผู้แทนสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว
6. ผู้แทนของหอการค้า
7. ผู้ประกอบการท่องเที่ยวและบริการ
8. หน่วยงานวิจัย
9. สื่อท่องเที่ยว
10. ผู้แทนแหล่งท่องเที่ยว

1.3.2 นโยบายที่เกี่ยวข้องด้านการอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A

การอำนวยความสะดวกในด้านการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A มีความสัมพันธ์กับประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ การบริหารจัดการ ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ในเส้นทาง R3A มีประเทศที่เกี่ยวข้องในเส้นทาง ได้แก่ ประเทศไทย ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งมีการเผยแพร่ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวเกี่ยวกับการท่องเที่ยว สามารถสรุปสาระสำคัญจำแนกตามประเด็น โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ประเทศไทย

ตารางที่ 4.95 นโยบายที่เกี่ยวข้องด้านการอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดนประเทศไทย

ประเด็น	ประเทศไทย																			
	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16	T17	T18	T19	T20
ประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม																				
การพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน	✓		✓		✓	✓		✓		✓		✓								✓
การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมกับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน								✓		✓	✓			✓					✓	

ประเด็น	ประเทศไทย																			
	T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	T 9	T 10	T 11	T 12	T 13	T 14	T 15	T 16	T 17	T 18	T 19	T 20
การรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศสู่การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์										✓										
ประเด็นด้านเศรษฐกิจและการเงิน																				
การส่งเสริมตลาดท่องเที่ยว		✓			✓					✓					✓	✓				
การพัฒนาเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยว			✓									✓		✓		✓		✓	✓	
การสนับสนุนให้เกิดการลงทุนภาคเอกชนในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว					✓															
ความเป็นอยู่ของประชากรโดยเฉพาะชนเผ่าต่างๆ และเน้นการผลิตภายในประเทศ											✓			✓		✓		✓	✓	
สนับสนุนและให้ความร่วมมือกับสถาบันการเงินโดยกำหนดเงื่อนไขไว้ในการพิจารณาปล่อยสินเชื่อ								✓												
ประเด็นด้านสินค้าและบริการ																				
การพัฒนาสินค้าบริการและปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ	✓	✓	✓		✓					✓										✓
การสร้างมูลค่าเพิ่มในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว สนับสนุนให้เกิดการสร้างนวัตกรรมใหม่ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Brand)					✓							✓								
ประเด็นด้านการวิจัยและทรัพยากรมนุษย์																				
การส่งเสริมและพัฒนาการจัดการ			✓			✓								✓					✓	

ประเด็น	ประเทศไทย																			
	T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	T 9	T 10	T 11	T 12	T 13	T 14	T 15	T 16	T 17	T 18	T 19	T 20
วิจัยระดับพื้นฐานและระดับอุดมศึกษาด้านการพลศึกษา นันทนาการ กีฬาวิทยาศาสตร์การกีฬา สุขภาพ และการท่องเที่ยว																				
การพัฒนาบุคลากรของสำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาให้มีศักยภาพและสามารถรองรับความเปลี่ยนแปลงได้				✓																
พัฒนาระบบงานระบบบริหารบุคคลและเทคโนโลยีสารสนเทศ				✓																
การพัฒนาบุคลากรด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยว					✓	✓				✓					✓					
การพัฒนาผู้ประกอบการท่องเที่ยวและองค์กรท่องเที่ยวเอกชน ให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันกับประเทศเพื่อนบ้านกลุ่ม ASEAN					✓						✓									
การใช้บริบทด้านการวิจัยศิลปวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นตามแนวคิดทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง											✓							✓	✓	
ประเด็นด้านสุขภาพและความปลอดภัย																				
การส่งเสริมและพัฒนาการพลศึกษา กีฬาขั้นพื้นฐาน กีฬาเพื่อมวลชน นันทนาการ และวิทยาศาสตร์ การ			✓																✓	

ประเด็น	ประเทศไทย																			
	T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	T 9	T 10	T 11	T 12	T 13	T 14	T 15	T 16	T 17	T 18	T 19	T 20
กีฬา เพื่อให้เยาวชนและประชาชนมีสุขภาพและพลานามัยที่แข็งแรง																				
การส่งเสริมและพัฒนาการกีฬา และวิทยาศาสตร์การกีฬา อย่างเป็นระบบเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศ และเพื่อการอาชีพ			✓																	
การสร้างความมั่นใจด้านความปลอดภัย					✓													✓		
พัฒนาระบบบริหารจัดการบริการสุขภาพและผลิตภัณฑ์สุขภาพให้มีคุณภาพมาตรฐาน																	✓			
พัฒนาระบบบริหารจัดการภัยคุกคามที่มีผลต่อสุขภาพ																	✓			
ประเด็นด้านความสัมพันธ์																				
เสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ด้านการท่องเที่ยว กีฬา และนันทนาการ ในระดับประเทศและระดับนานาชาติ				✓													✓			
การสร้างความสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวกับต่างประเทศ โดยเฉพาะกับประเทศเพื่อนบ้าน ASEAN					✓							✓				✓				
การจัดแผนการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในพื้นที่ต่างๆ										✓					✓					
ประเด็นด้านวัฒนธรรมและประเพณี																				
ส่งเสริมศิลปะ-วัฒนธรรม เผยแพร่จารีตประเพณีที่ดี										✓								✓		

ประเด็น	ประเทศไทย																			
	T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	T 9	T 10	T 11	T 12	T 13	T 14	T 15	T 16	T 17	T 18	T 19	T 20
งาม เชื้อชาติ ความอาจหาญ อนุรักษ์วัตถุโบราณ ปูชนียสถานและประวัติศาสตร์																				
ประเด็นด้านการบริหารจัดการ																				
ส่งเสริมและให้ความร่วมมือทั้งภาครัฐและเอกชนและในระดับท้องถิ่น ในกระบวนการวางแผนและการบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว	✓					✓		✓								✓				
การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว	✓				✓					✓				✓	✓				✓	
การสร้างความเชื่อมั่นและส่งเสริมการท่องเที่ยว	✓																			
การบริหารจัดการการท่องเที่ยว		✓	✓							✓										
การส่งเสริมการท่องเที่ยวในเชิงคุณภาพให้มีการเติบโตอย่างสมดุลและยั่งยืน			✓																	
การบริหารจัดการบูรณาการยุทธศาสตร์เชื่อมโยงนโยบายและแผนด้านการท่องเที่ยว กีฬา และนันทนาการให้มีเอกภาพ				✓																
การพัฒนาการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว และการขยายเครือข่ายเส้นทางการคมนาคมทั้งทางบก ทางเรือ ทางอากาศ และทางรางให้เชื่อมโยงหัวเมืองท่องเที่ยวต่างๆ					✓									✓					✓	
การสนับสนุนภาคีเครือข่ายต่อต้านคอรัปชั่น					✓															

ประเด็น	ประเทศไทย																			
	T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	T 9	T 10	T 11	T 12	T 13	T 14	T 15	T 16	T 17	T 18	T 19	T 20
การพัฒนาองค์กรและสำนักงานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวฯ ให้มีความเข้มแข็งทั้งด้านวิชาการ และการประสานงานกับสมาชิกสมาคมต่างๆ					✓															
สนับสนุนให้มีกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น (Tourism activities)						✓				✓										
สร้างภาพลักษณ์จุดยืน และ Brand การท่องเที่ยว										✓										✓
ประเด็นด้านการเมืองและกฎหมาย																				
การพัฒนาด้านการเมืองการบริหาร														✓					✓	✓
ประเด็นอื่นๆ																				
พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม และเชิงสุขภาพ															✓			✓	✓	

หมายเหตุ: T1: แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ.2555-2559

T2: ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว พ.ศ.2558-2560

T3: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

T4: ยุทธศาสตร์สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาพ.ศ. 2555-2559

T5: สภาอุตสาหกรรมรมการท่องเที่ยว

T6: Custom Immigration Quarantine (CIQ)

T7: สมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยว

T8: สมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก (Pacific Asia Travel Association - PATA)

T9: สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ภาคเหนือ

T10: แผนแม่บทการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย

T11: แผนแม่บทเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

T12: แผนแม่บทการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนของจังหวัดเชียงราย

T13: สมาคมการท่องเที่ยวจังหวัด

T14: แผนพัฒนาจังหวัดเชียงราย พ.ศ 2557-2560

T15: สำนักงานการท่องเที่ยวและการกีฬาเชียงราย

T16: หอการค้าจังหวัดเชียงราย (The Chiangrai Chamber of Thailand)

T17: สาธารณสุขจังหวัดเชียงราย

T18: แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลนครเชียงราย (พ.ศ.2556 – 2560)

T19: องค์การบริหารส่วนจังหวัด

T20: เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล

จากข้อมูลข้างต้นเกี่ยวกับนโยบายในการพัฒนาประเทศไทย พบว่า สาระสำคัญในนโยบายที่เกี่ยวข้องด้านการอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดนประเทศไทยจำแนกได้เป็น 10ประเด็นหลัก ได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อมด้านเศรษฐกิจและการเงินด้านสินค้าและบริการด้านการวิจัยและทรัพยากรมนุษย์ด้านความสัมพันธ์ด้านสุขภาพและความปลอดภัยด้านวัฒนธรรมและประเพณีด้านการบริหารจัดการด้านการเมืองและกฎหมาย และด้านอื่นๆมีการพัฒนาครอบคลุมในด้านต่างโดยส่วนใหญ่เน้นด้านการพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืนการส่งเสริมตลาดท่องเที่ยวการพัฒนาเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวความเป็นอยู่ของประชากรโดยเฉพาะชนเผ่าต่างๆ และเน้นการผลิตภายในประเทศ การพัฒนาสินค้า บริการและปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพส่งเสริมและให้ความร่วมมือทั้งภาครัฐและเอกชนและในระดับท้องถิ่น ในกระบวนการวางแผนและการบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว

2. ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ตารางที่ 4.96 นโยบายที่เกี่ยวข้องด้านการอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดนประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ประเด็น	สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว		
	L1	L2	L3
ประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม			
การพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน		✓	
ประเด็นด้านเศรษฐกิจและการเงิน			
เปิดกว้างความร่วมมือด้านเศรษฐกิจกับต่างประเทศ	✓		
ความเป็นอยู่ของประชากรโดยเฉพาะชนเผ่าต่างๆ และเน้นการผลิตภายในประเทศ	✓		
สร้างงานในระบบเศรษฐกิจ และกระจายรายได้แก่ประชากรโดยเฉพาะชนเผ่าต่างๆ	✓		
ประเด็นด้านการวิจัยและทรัพยากรมนุษย์			
การพัฒนาบุคลากรด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยว		✓	
การสร้างความมั่นใจด้านความปลอดภัย		✓	
การสร้างความสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวกับต่างประเทศโดยเฉพาะกับประเทศเพื่อนบ้าน ASEAN	✓		
การจัดแผนการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในพื้นที่ต่างๆ		✓	
ประเด็นด้านวัฒนธรรมและประเพณี			
ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม เผยแพร่จารีตประเพณีที่ดีงาม เชื้อ	✓		✓

ประเด็น	สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว		
	L1	L2	L3
ชาติ ความอาจหาญ อนุรักษ์วัตถุโบราณ ปูชนียสถานและประวัติศาสตร์			
ประเด็นด้านการบริหารจัดการ			
การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว		✓	
การส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศ			✓

หมายเหตุ: L1: แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ

L2: แผนกลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยว สปป.ลาว ปี พ.ศ. 2549-2563

L3: แผนพัฒนาการท่องเที่ยวลาว พ.ศ. 2554-2558

จากข้อมูลข้างต้นเกี่ยวกับนโยบายในการพัฒนาประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวพบว่าสาระสำคัญในนโยบายที่เกี่ยวข้องด้านการอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดนสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำแนกได้เป็น 5ประเด็นหลัก ได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อมด้านเศรษฐกิจและการเงินด้านการวิจัยและทรัพยากรมนุษย์ด้านวัฒนธรรมและประเพณีและด้านการบริหารจัดการ มีการพัฒนาครอบคลุมในด้านต่างโดยส่วนใหญ่เน้นด้านการพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน การเปิดกว้างความร่วมมือด้านเศรษฐกิจกับต่างประเทศความเป็นอยู่ของประชากรโดยเฉพาะชนเผ่าต่างๆ และเน้นการผลิตภายในประเทศ การสร้างงานในระบบเศรษฐกิจ และกระจายรายได้แก่ประชากรโดยเฉพาะชนเผ่าต่างๆการพัฒนาบุคลากรด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยวการสร้างความมั่นใจด้านความปลอดภัยการสร้างความสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวกับต่างประเทศ โดยเฉพาะกับประเทศเพื่อนบ้าน ASEAN การจัดแผนการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในพื้นที่ต่างๆ การส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม เผยแพร่จารีตประเพณีที่ดีงาม เชื้อชาติ ความอาจหาญ อนุรักษ์วัตถุโบราณ ปูชนียสถานและ ประวัติศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว และการส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศ

3. ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

ตารางที่ 4.97 นโยบายที่เกี่ยวข้องด้านการอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดนประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

ประเด็น	ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน								
	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9
ประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม									
การพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน	✓	✓	✓	✓	✓	✓			
การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมกับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน						✓			
ประเด็นด้านเศรษฐกิจและการเงิน									
เปิดกว้างความร่วมมือด้านเศรษฐกิจกับต่างประเทศ							✓	✓	
สร้างงานในระบบเศรษฐกิจ และกระจายรายได้แก่ประชากรโดยเฉพาะชนเผ่าต่างๆ					✓				✓
ประเด็นด้านสินค้าและบริการ									
การพัฒนาสินค้า บริการและปัจจัยสนับสนุนการ		✓	✓					✓	✓

ประเด็น	ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน								
	C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9
ท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ									
ประเด็นด้านการวิจัยและทรัพยากรมนุษย์									
การพัฒนาบุคลากรด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	✓			✓	✓				
การพัฒนาผู้ประกอบการท่องเที่ยวและองค์กรท่องเที่ยวเอกชน ให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันกับประเทศเพื่อนบ้านกลุ่ม ASEAN				✓					
ประเด็นด้านความสัมพันธ์									
เสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ด้านการท่องเที่ยว กีฬา และนันทนาการ ใน ระดับประเทศและระดับนานาชาติ								✓	
การสร้างความสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวกับต่างประเทศโดยเฉพาะกับประเทศเพื่อนบ้าน ASEAN							✓		
ประเด็นด้านวัฒนธรรมและประเพณี									
ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม เผยแพร่จารีตประเพณีที่ดีงาม เชื้อชาติ ความอาจหาญ อนุรักษ์วัตถุโบราณ ปูชนียสถานและ ประวัติศาสตร์									
ประเด็นด้านการบริหารจัดการ									
ส่งเสริมและให้ความร่วมมือทั้งภาครัฐและเอกชนและในระดับท้องถิ่น ในกระบวนการวางแผนและการบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว	✓	✓	✓	✓	✓	✓			
การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว							✓		✓
การสร้างความเชื่อมั่นและส่งเสริมการท่องเที่ยว			✓			✓			✓
การบริหารจัดการการท่องเที่ยว	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
การส่งเสริมการท่องเที่ยวในเชิงคุณภาพให้มีการเติบโตอย่างสมดุลและยั่งยืน		✓							
การส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศ	✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓
สนับสนุนให้มีกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น (Tourism activities)								✓	✓
ประเด็นด้านการเมืองและกฎหมาย									
การพัฒนาด้านกฎระเบียบ ข้อบังคับให้เข้มงวด									✓
ประเด็นอื่นๆ									
พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม และเชิงสุขภาพ					✓	✓			✓

หมายเหตุ: C1: key tourism project (Yunnan Tourism): The model of “Government Initiated” development and management:

C2: key tourism project (Yunnan Tourism): The model of development and management by “Key State-owned Enterprises”

C3: key tourism project (Yunnan Tourism): The model of development and management by “Private Enterprises”

C4: key tourism project (Yunnan Tourism):The model of development and management by “Multiple parties”

C5: key tourism project (Yunnan Tourism):The model of development and management by “Company + Rural Families”

C6: key tourism project (Yunnan Tourism): The model of development and management by “National Parks”

C7: “One belt One Road” policy (หนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง)

C8: China–CEECs Tourism, CoordinationCentre–Strategy and Activity Plan2016

C9: The Outline for National Tourism and Leisure (2013-2020)

จากข้อมูลข้างต้นเกี่ยวกับนโยบายในการพัฒนาประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนพบว่า สาระสำคัญในนโยบายที่เกี่ยวข้องด้านการอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดนประเทศไทย จำแนกได้เป็น 9 ประเด็นหลัก ได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อมด้านเศรษฐกิจและการเงินด้านสินค้าและบริการด้านการวิจัยและทรัพยากรมนุษย์ด้านความสัมพันธ์ด้านวัฒนธรรมและประเพณีด้านการบริหารจัดการด้านการเมืองและกฎหมาย และประเด็นอื่นๆ มีการพัฒนาครอบคลุมในด้านต่างโดยส่วนใหญ่เน้นด้านการพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมกับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน การเปิดกว้างความร่วมมือด้านเศรษฐกิจกับต่างประเทศสร้างงานในระบบเศรษฐกิจ และกระจายรายได้แก่ประชากรโดยเฉพาะชนเผ่าต่างๆ การพัฒนาสินค้า บริการและปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพการพัฒนาบุคลากรด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยวการพัฒนาผู้ประกอบการท่องเที่ยวและองค์กรท่องเที่ยวเอกชน ให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันกับประเทศเพื่อนบ้านกลุ่ม ASEAN การเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ด้านการท่องเที่ยว กีฬา และนันทนาการ ใน ระดับประเทศและระดับนานาชาติการสร้างความสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวกับต่างประเทศโดยเฉพาะกับประเทศเพื่อนบ้าน ASEANการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม เผยแพร่จารีตประเพณีที่ดีงาม เชื้อชาติความอาจหาญ อนุรักษ์วัตถุโบราณ ปูชนียสถานและประวัติศาสตร์ การส่งเสริมและให้ความร่วมมือทั้งภาครัฐและเอกชนและในระดับท้องถิ่น ในกระบวนการวางแผนและการบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยวการสร้างความเชื่อมั่นและส่งเสริมการท่องเที่ยวการบริหารจัดการการท่องเที่ยวการส่งเสริมการท่องเที่ยวในเชิงคุณภาพให้มีการเติบโตอย่างสมดุลและยั่งยืนการส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศ การสนับสนุนให้มีกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น (Tourism activities)การพัฒนาด้านกฎระเบียบ ข้อบังคับให้เข้มงวด และการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม และเชิงสุขภาพ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นที่ศึกษาในเส้นทาง R3B (อำเภอแม่สาย-ท่าขี้เหล็ก-เชียงตุง-ตองจี-ทะเลสาบอินเล)

2.1 ศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนเส้นทาง R3B

การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน 2 พื้นที่ ได้แก่ ประเทศไทยและสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา นำเสนอข้อมูลจำแนกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) ข้อมูลการประเมินศักยภาพ/ความพร้อมที่ได้จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและการเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัยในเส้นทาง R3B และ 2) ข้อมูลการประเมินศักยภาพ/ความพร้อมจากนักท่องเที่ยววัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวในเส้นทาง R3B มีรายละเอียดดังนี้

2.1.1 ข้อมูลการประเมินศักยภาพ/ความพร้อมที่ได้จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัยในเส้นทาง R3B

นำเสนอในตารางที่ 4.98-4.137 และแผนภูมิที่ 4.13-4.18 ดังนี้

ข้อมูลการประเมินศักยภาพ/ความพร้อมที่ได้จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัยจำแนกเป็น 2 เส้นทางในพื้นที่ ได้แก่ 1) ประเทศไทย (อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย) และประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา มีรายละเอียดดังนี้

1. ประเทศไทย (อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย)

ศักยภาพ/ความพร้อมของอำเภอแม่สายที่ได้จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัยจำแนกเป็น 8 ด้าน ได้แก่ ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ กิจกรรมการท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกที่พักการบริการเสริมทางการท่องเที่ยวความสามารถในการเข้าถึงการบริหารจัดการ และทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) มีรายละเอียดนำเสนอข้อมูลในตารางที่ 4.98-4.105 ดังนี้

ตารางที่ 4.98 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจในอำเภอแม่สายจังหวัดเชียงรายจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ			√			
แหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน			√			
แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร			√			
แหล่งท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน			√			
อาหารท้องถิ่น			√			
แหล่งท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์			√			
แหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธ			√			
แหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่			√			
รวม		0	32	0	0	0
รวมค่าเฉลี่ย				4.00		

จากตารางที่ 4.98 พบว่า ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย โดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.00) ซึ่งจำแนกตามฐานทรัพยากรการท่องเที่ยวในพื้นที่ศึกษา ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชนแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร แหล่งท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดินอาหารท้องถิ่นแหล่งท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธ และแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่ ทั้งนี้ในการประเมินเปรียบเทียบทรัพยากรการท่องเที่ยวแต่ละประเภทพบว่า แหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่ คือย่านการค้า แหล่งซื้อสินค้าที่ระลึกเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวมากที่สุด โดยเฉพาะการซื้อเสื้อผ้า กระเป๋า ผลไม้และอาหารแห้ง ที่มีแหล่งผลิตในประเทศจีนรองลงมาได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์และแหล่งท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน ตามลำดับ

ตารางที่ 4.99 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวในอำเภอแม่สายจังหวัดเชียงราย จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

กิจกรรมการท่องเที่ยว อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศ				√		
กิจกรรมท่องเที่ยวโดยชุมชน				√		
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตร				√		
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน				√		
อาหารท้องถิ่น				√		
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์				√		
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงพุทธ				√		
กิจกรรมท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่				√		
รวม		0	0	24	0	0
รวมค่าเฉลี่ย				3.00		

จากตารางที่ 4.99 พบว่า กิจกรรมการท่องเที่ยวในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย โดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.00) ซึ่งจำแนกตามกิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่ศึกษา ได้แก่ กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศกิจกรรมท่องเที่ยวโดยชุมชนกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตรกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดินอาหารท้องถิ่นกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงพุทธ และกิจกรรมท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวใหม่ทั้งนี้ในการประเมินเปรียบเทียบกิจกรรมการท่องเที่ยวแต่ละประเภทพบว่ากิจกรรมซื้อสินค้า ของที่ระลึกเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวมากที่สุด โดยเฉพาะการซื้อเสื้อผ้า กระเป๋า ผลไม้และอาหารแห้ง ที่มีแหล่งผลิตในประเทศจีนรองลงมาได้แก่ กิจกรรมที่เกี่ยวเนื่องกับวิถีชาติพันธุ์และแหล่งท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน ตามลำดับ ได้แก่ งานมหัศจรรย์ 10 ชาติพันธุ์แม่สาย งานสวัสดีปีใหม่อาเซียน เคาต์ดาวน์ 3 แผ่นดิน 2016 แม่สาย เชียงรายและพิธีสรงน้ำพระธาตุ ปี 59 ณ วัดพระธาตุดอยเวา เป็นต้น

ตารางที่ 4.100 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในอำเภอแม่สายจังหวัดเชียงรายจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

สิ่งอำนวยความสะดวก อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ร้านอาหาร			√			
อาหารและเครื่องดื่ม			√			
ห้องน้ำ			√			
สถานที่จอดรถ			√			
อินเตอร์เน็ต/WI-FI			√			
รวม		0	20	0	0	0
รวมค่าเฉลี่ย				4.00		

จากตารางที่ 4.100 พบว่า สิ่งอำนวยความสะดวกในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย โดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.00) เมื่อจำแนกตามประเด็นสิ่งอำนวยความสะดวกพบว่าร้านอาหารอาหารและเครื่องดื่มห้องน้ำสถานที่จอดรถและอินเตอร์เน็ต/WI-FIมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.101 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านที่พักในอำเภอแม่สายจังหวัดเชียงรายจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

ที่พัก อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ราคา			√			
สถานที่ตั้ง			√			
การบริการ			√			
สุขอนามัย			√			
รวม		0	16	0	0	0
รวมค่าเฉลี่ย				4.00		

จากตารางที่ 4.101 พบว่า ที่พักในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงรายโดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.00) เมื่อจำแนกตามประเด็นที่พักพบว่า ราคาสถานที่ตั้งการบริการ และสุขอนามัยมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.102 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริการเสริมทางการท่องเที่ยวในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงรายจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

การบริการเสริมทางการท่องเที่ยว อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ศูนย์ให้ข้อมูลนักท่องเที่ยว			√			
ร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึก			√			
ความปลอดภัย			√			
ระบบรักษาความปลอดภัย			√			
ตำรวจนักท่องเที่ยว			√			
ธนาคาร/การให้บริการแลกเปลี่ยนเงินตรา			√			
การโฆษณา			√			
ใบปลิว			√			
การประชาสัมพันธ์			√			
การส่งเสริมการตลาด			√			
ข้อมูลออนไลน์			√			
การสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยว			√			
มัคคุเทศก์			√			
รวม		0	52	0	0	0
รวมค่าเฉลี่ย				4.00		

จากตารางที่ 4.102 พบว่า การบริการเสริมทางการท่องเที่ยวในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย โดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.00) เมื่อจำแนกตามประเด็นการบริการเสริมทางการท่องเที่ยวพบว่า ศูนย์ให้ข้อมูลนักท่องเที่ยวร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึกความปลอดภัยระบบรักษาความปลอดภัยตำรวจนักท่องเที่ยวธนาคาร/การให้บริการแลกเปลี่ยนเงินตราการโฆษณาใบปลิวการประชาสัมพันธ์การส่งเสริมการตลาดข้อมูลออนไลน์การสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยว และมัคคุเทศก์มีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.103 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านความสามารถในการเข้าถึงในอำเภอแม่สายจังหวัดเชียงรายจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

ความสามารถในการเข้าถึง อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
สภาพถนน			√			
การขนส่ง			√			
การเชื่อมโยง/โลจิสติกส์			√			
ป้ายสัญลักษณ์/ป้ายบอกทาง			√			
รวม		0	16	0	0	0
รวมค่าเฉลี่ย			4.00			

จากตารางที่4.103พบว่า ความสามารถในการเข้าถึงในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย โดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.00) เมื่อจำแนกตามประเด็นความสามารถในการเข้าถึงพบว่า สภาพถนนการขนส่งการเชื่อมโยง/โลจิสติกส์และป้ายสัญลักษณ์/ป้ายบอกทางมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.104 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริหารจัดการในอำเภอแม่สายจังหวัดเชียงรายจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

การบริหารจัดการ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ศุลกากร		√				
ด่านตรวจคนเข้าเมือง		√				
กระบวนการตรวจวีซ่า		√				
เวลา/ช่วงเวลาในการดำเนินงาน		√				
การเข้าแถว/การรอคอย		√				
รวม		25	0	0	0	0
รวมค่าเฉลี่ย			5.00			

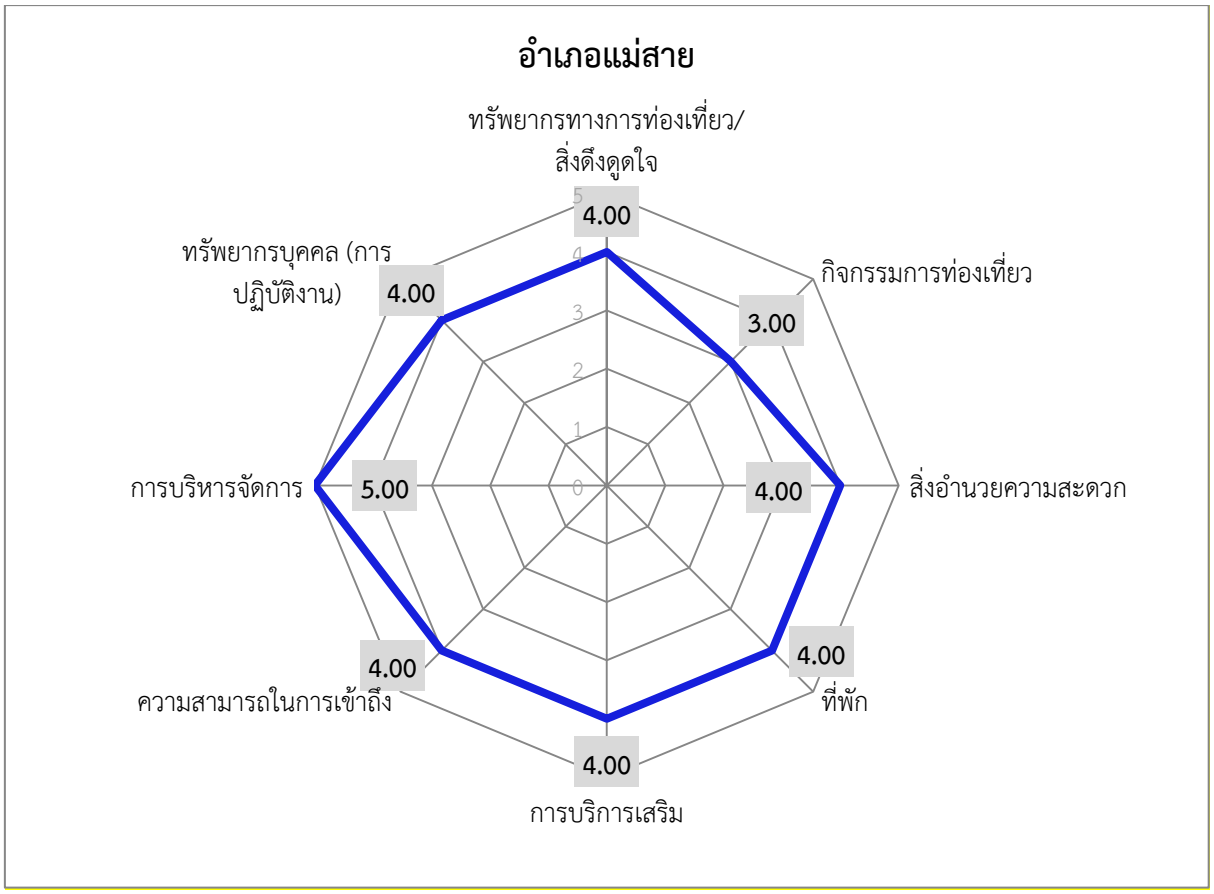
จากตารางที่ 4.104 พบว่า ความสามารถในการบริหารจัดการอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงรายโดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 5.00) เมื่อจำแนกตามประเด็นการบริหารจัดการพบว่า ศุลกากร ด่านตรวจคนเข้าเมืองกระบวนการตรวจวีซ่าเวลา/ช่วงเวลาในการดำเนินงาน และการเข้าแถว/การรอคอยมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 4.105 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน)ในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงรายจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

ทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย	ไม่มีปรากฏ	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
การสื่อสารภาษาต่างประเทศ			√			
หัวใจบริการ			√			
ความรู้			√			
การดำเนินงานแบบมืออาชีพ			√			
การบริการแบบมืออาชีพ			√			
รวม		0	20	0	0	0
รวมค่าเฉลี่ย				4.00		

จากตารางที่ 4.105 พบว่า ความสามารถในการบริหารจัดการในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย โดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.00) เมื่อจำแนกตามประเด็นทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน)พบว่า การสื่อสารภาษาต่างประเทศหัวใจบริการความรู้การดำเนินงานแบบมืออาชีพ และการบริการแบบมืออาชีพมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับมาก

จากข้อมูลในตารางที่ 4.98-4.105 แผนภูมิที่ 4.13 แสดงการเปรียบเทียบศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในภาพรวมของอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย (จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย) ดังนี้

แผนภูมิที่ 4.13 แสดงการเปรียบเทียบศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในภาพรวมของอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย (จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย)

(หมายเหตุ: ช่วงคะแนน 1.00 – 3.40= ต้องพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อม ช่วงคะแนน 3.41 - 5.00=ไม่ต้องพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อม)

จากแผนภูมิที่ 4.13 แสดงให้เห็นว่า อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย มีศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในด้านการบริหารจัดการมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 5.00) รองลงมาได้แก่ ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ สิ่งอำนวยความสะดวก ที่พัก การบริการเสริมทางการท่องเที่ยวความสามารถในการเข้าถึง และทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) ประเด็นที่ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้คือ ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว

2. ประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

ข้อมูลการประเมินศักยภาพ/ความพร้อมที่ได้จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัยจำแนกเป็น 4 เส้นทางในพื้นที่ ได้แก่ 1) เมืองท่าขี้เหล็ก 2) เมืองเชียงตุง 3) เมืองตองจี และ 4) ทะเลสาบอินเล มีรายละเอียดดังนี้

1) เมืองท่าขี้เหล็ก

ศักยภาพ/ความพร้อมของเมืองท่าขี้เหล็ก ที่ได้จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัยจำแนกเป็น 8 ด้าน ได้แก่ ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ กิจกรรมการท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกที่พักการบริการเสริมทางการท่องเที่ยวความสามารถในการเข้าถึงการบริหารจัดการ และทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) มีรายละเอียดนำเสนอข้อมูลในตารางที่ 4.106-4.113 ดังนี้

ตารางที่ 4.106 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจในเมืองท่าขี้เหล็กจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ เมืองท่าขี้เหล็ก	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ				√		
แหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน						√
แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร					√	
แหล่งท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน			√			
อาหารท้องถิ่น			√			
แหล่งท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์			√			
แหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธ		√				
แหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่				√		
รวม		5	12	6	2	1
รวมค่าเฉลี่ย				3.25		

จากตารางที่ 4.106 พบว่า ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจเมืองท่าขี้เหล็กโดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.25) ซึ่งจำแนกตามฐานทรัพยากรการท่องเที่ยวในพื้นที่ศึกษา ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร แหล่งท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน อาหารท้องถิ่น แหล่งท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ แหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธ และแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่ ในการประเมินเปรียบเทียบทรัพยากรการท่องเที่ยวแต่ละประเภทพบว่าแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธมีศักยภาพมากที่สุดเป็นอันดับแรก รองลงมา ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดินอาหารท้องถิ่นแหล่งท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่ แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร และแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชนตามลำดับทั้งนี้ประเด็นด้าน แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชนแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรและแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับปานกลางถึง

ระดับน้อยที่สุด ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.107 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวในเมืองท่าขี้เหล็กจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

กิจกรรมการท่องเที่ยวเมืองท่าขี้เหล็ก	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศ				√		
กิจกรรมท่องเที่ยวโดยชุมชน						√
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตร					√	
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน			√			
อาหารท้องถิ่น			√			
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์			√			
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงพุทธ		√				
กิจกรรมท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่				√		
รวม		5	12	6	2	1
รวมค่าเฉลี่ย				3.25		

จากตารางที่ 4.107 พบว่า กิจกรรมการท่องเที่ยวในเมืองท่าขี้เหล็กโดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.25) ซึ่งจำแนกตามกิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่ศึกษา ได้แก่ กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กิจกรรมท่องเที่ยวโดยชุมชน กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตร กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน อาหารท้องถิ่น กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงพุทธ และกิจกรรมท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ในการประเมินเปรียบเทียบกิจกรรมการท่องเที่ยวแต่ละประเภทพบว่า กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงพุทธมีศักยภาพมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน อาหารท้องถิ่นกิจกรรมท่องเที่ยวทางชาติพันธุ์ กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศกิจกรรมท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตร และกิจกรรมท่องเที่ยวโดยชุมชน ตามลำดับทั้งนี้ประเด็นด้าน กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศกิจกรรมท่องเที่ยวโดยชุมชนกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตรกิจกรรมท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่ มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับปานกลางถึงระดับน้อยที่สุด ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.108 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในเมืองท่าขี้เหล็กจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

สิ่งอำนวยความสะดวก เมืองท่าขี้เหล็ก	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ร้านอาหาร				√		
อาหารและเครื่องดื่ม			√			
ห้องน้ำ				√		
สถานที่จอดรถ				√		
อินเตอร์เน็ต/WI-FI				√		
รวม		0	4	12	0	0
รวมค่าเฉลี่ย				3.20		

จากตารางที่ 4.108 พบว่า สิ่งอำนวยความสะดวกเมืองท่าขี้เหล็กโดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.20) เมื่อจำแนกตามประเด็นสิ่งอำนวยความสะดวกพบว่า อาหารและเครื่องดื่มมีศักยภาพมาก รองลงมา ได้แก่ ร้านอาหารห้องน้ำสถานที่จอดรถและอินเตอร์เน็ต/WI-FIตามลำดับ ทั้งนี้ประเด็นด้าน ร้านอาหารห้องน้ำสถานที่จอดรถและอินเตอร์เน็ต/WI-FIมีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับปานกลาง ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.109 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านที่พักในเมืองท่าขี้เหล็กจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

ที่พัก เมืองท่าขี้เหล็ก	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ราคา			√			
สถานที่ตั้ง			√			
การบริการ				√		
สุขอนามัย				√		
รวม		0	8	6	0	0
รวมค่าเฉลี่ย				3.50		

จากตารางที่ 4.109 พบว่า ที่พักเมืองท่าขี้เหล็กโดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.50) เมื่อจำแนกตามประเด็นที่พัก พบว่า ราคา และสถานที่ตั้ง มีศักยภาพมาก รองลงมา ได้แก่ การบริการ และสุขอนามัย ตามลำดับ ทั้งนี้ประเด็นด้าน การบริการและสุขอนามัยมีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับปานกลาง ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.110 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริการเสริมทางการท่องเที่ยวในเมืองท่าขี้เหล็กจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

การบริการเสริมทางการท่องเที่ยวเมืองท่าขี้เหล็ก	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ศูนย์ให้ข้อมูลนักท่องเที่ยว			√			
ร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึก		√				
ความปลอดภัย			√			
ระบบรักษาความปลอดภัย			√			
ตำรวจนักท่องเที่ยว				√		
ธนาคาร/การให้บริการแลกเปลี่ยนเงินตรา			√			
การโฆษณา			√			
ใบปลิว		√				
การประชาสัมพันธ์			√			
การส่งเสริมการตลาด			√			
ข้อมูลออนไลน์			√			
การสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยว				√		
มัคคุเทศก์		√				
รวม		15	32	6	0	0
รวมค่าเฉลี่ย				4.08		

จากตารางที่ 4.110 พบว่า การบริการเสริมทางการท่องเที่ยวในเมืองท่าขี้เหล็กโดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.08) เมื่อจำแนกตามประเด็นการบริการเสริมทางการท่องเที่ยวพบว่า ร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึกใบปลิวและมัคคุเทศก์มีศักยภาพมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ศูนย์ให้ข้อมูลนักท่องเที่ยวความปลอดภัยระบบรักษาความปลอดภัยธนาคาร/การให้บริการแลกเปลี่ยนเงินตราการโฆษณาการประชาสัมพันธ์การส่งเสริมการตลาดข้อมูลออนไลน์รวมทั้งการสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยวและตำรวจนักท่องเที่ยวตามลำดับทั้งนี้ประเด็นด้าน ตำรวจนักท่องเที่ยวและ การสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยวมีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับปานกลาง ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.111 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านความสามารถในการเข้าถึงในเมืองท่าขี้เหล็กจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

ความสามารถในการเข้าถึงเมืองท่าขี้เหล็ก	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
สภาพถนน				√		
การขนส่ง				√		
การเชื่อมโยง/โลจิสติกส์			√			
ป้ายสัญลักษณ์/ป้ายบอกทาง				√		
รวม		0	4	9	0	0
รวมค่าเฉลี่ย				3.25		

จากตารางที่ 4.111 พบว่า ความสามารถในการเข้าถึงเมืองท่าขี้เหล็กโดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.25) เมื่อจำแนกตามประเด็นความสามารถในการเข้าถึงพบว่า การเชื่อมโยง/โลจิสติกส์ มีศักยภาพมาก รองลงมา ได้แก่ สภาพถนนการขนส่ง และป้ายสัญลักษณ์/ป้ายบอกทาง ตามลำดับทั้งนี้ประเด็นด้าน สภาพถนนการขนส่งและป้ายสัญลักษณ์/ป้ายบอกทางมีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับปานกลาง ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.112 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริหารจัดการในเมืองท่าขี้เหล็กจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

การบริหารจัดการเมืองท่าขี้เหล็ก	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ศุลกากร			√			
ด่านตรวจคนเข้าเมือง			√			
กระบวนการตรวจวีซ่า			√			
เวลา/ช่วงเวลาในการดำเนินงาน			√			
การเข้าแถว/การรอคอย			√			
รวม		0	20	0	0	0
รวมค่าเฉลี่ย				4.00		

จากตารางที่ 4.112 พบว่า ความสามารถในการบริหารจัดการเมืองท่าขี้เหล็กโดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.00) เมื่อจำแนกตามประเด็นการบริหารจัดการพบว่า ศุลกากรด่าน

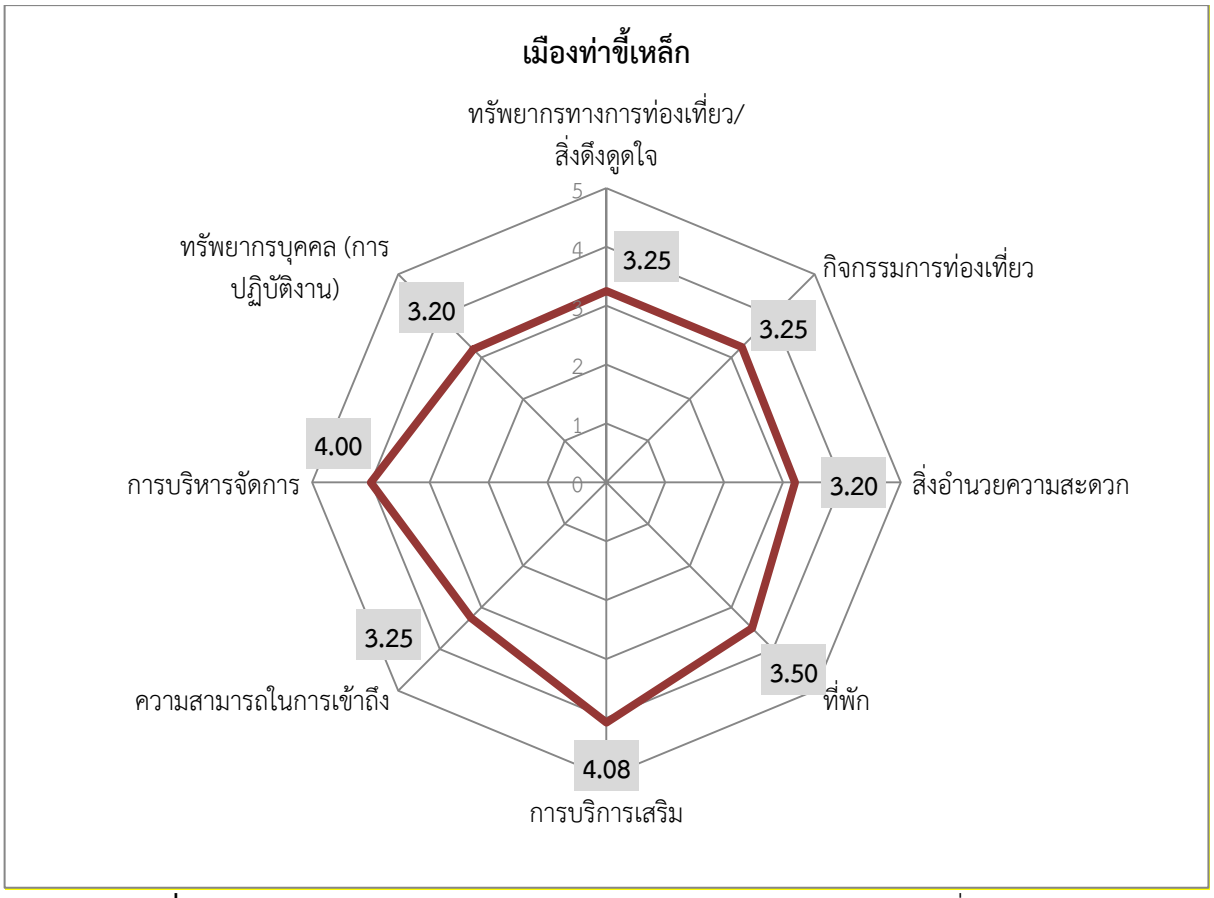
ตรวจคนเข้าเมืองกระบวนการตรวจวีซ่าเวลา/ช่วงเวลาในการดำเนินงานและการเข้าแถว/การรอมีศักยภาพในระดับมาก

ตารางที่ 4.113 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน)ในเมืองท่าขี้เหล็กจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

ทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) เมืองท่าขี้เหล็ก	ไม่มีปรากฏ	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
การสื่อสารภาษาต่างประเทศ			√			
หัวใจบริการ				√		
ความรู้				√		
การดำเนินงานแบบมืออาชีพ				√		
การบริการแบบมืออาชีพ				√		
รวม		0	4	12	0	0
รวมค่าเฉลี่ย				3.20		

จากตารางที่ 4.113 พบว่า ความสามารถในการบริหารจัดการเมืองท่าขี้เหล็กโดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.20) เมื่อจำแนกตามประเด็นทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) พบว่า การสื่อสารภาษาต่างประเทศมีศักยภาพมาก รองลงมา ได้แก่ หัวใจบริการความรู้การดำเนินงานแบบมืออาชีพ และการบริการแบบมืออาชีพ ตามลำดับทั้งนี้ประเด็นด้าน หัวใจบริการความรู้การดำเนินงานแบบมืออาชีพและการบริการแบบมืออาชีพมีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับปานกลาง ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

จากข้อมูลในตารางที่ 4.106-4.113 แสดงการเปรียบเทียบศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในภาพรวมของเมืองท่าขี้เหล็กประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา(จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย) ดังนี้

แผนภูมิที่ 4.14 แสดงการเปรียบเทียบศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในภาพรวมของเมืองท่าขี้เหล็ก ประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา (จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย)

(หมายเหตุ: ช่วงคะแนน1.00 – 3.40 = ต้องพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อม ช่วงคะแนน 3.41 - 5.00=ไม่ต้องพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อม)

จากแผนภูมิที่ 4.14 แสดงให้เห็นว่า เมืองท่าขี้เหล็กมีศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในด้านการบริการเสริมทางการท่องเที่ยวมากเป็นอันดับแรก (ค่าเฉลี่ย 4.08) รองลงมา ได้แก่ การบริหารจัดการ ที่พัก ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ กิจกรรมการท่องเที่ยว ความสามารถในการเข้าถึง สิ่งอำนวยความสะดวกและทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) ตามลำดับดังนั้นในประเด็นที่ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้คือด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ กิจกรรมการท่องเที่ยว ความสามารถในการเข้าถึง สิ่งอำนวยความสะดวก และทรัพยากรบุคคล

2) เมืองเชียงตุง

ศักยภาพ/ความพร้อมของเมืองเชียงตุงที่ได้จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัยจำแนกเป็น 8 ด้าน ได้แก่ ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ กิจกรรมการท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกที่พักการบริการเสริมทางการท่องเที่ยวความสามารถในการเข้าถึงการบริหารจัดการ และทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) มีรายละเอียดนำเสนอข้อมูลในตารางที่ 4.114-4.21ดังนี้

ตารางที่ 4.114 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจในเมืองเชียงตุงจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ เมืองเชียงตุง	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ				√		
แหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน				√		
แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร				√		
แหล่งท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน			√			
อาหารท้องถิ่น		√				
แหล่งท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์		√				
แหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธ		√				
แหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่	√					
รวม		15	4	9	0	0
รวมค่าเฉลี่ย				3.50		

จากตารางที่ 4.114 พบว่า ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจในเมืองเชียงตุงโดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.50) ซึ่งจำแนกตามฐานทรัพยากรการท่องเที่ยวในพื้นที่ศึกษาได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร แหล่งท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน อาหารท้องถิ่น แหล่งท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ แหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธ และแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่ ทั้งนี้ในการประเมินเปรียบเทียบทรัพยากรการท่องเที่ยวแต่ละประเภทพบว่าอาหารท้องถิ่นแหล่งท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ แหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธมีศักยภาพมากที่สุดเป็นอันดับแรก รองลงมา ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดินแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน และแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรส่วนแหล่งท่องเที่ยวใหม่ยังมิได้ปรากฏอย่างเป็นรูปธรรมทั้งนี้ประเด็นด้าน แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชนและแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรมีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับปานกลาง ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.115 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวในเมืองเชียงตุงจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

กิจกรรมการท่องเที่ยว เมืองเชียงตุง	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศ			√			
กิจกรรมท่องเที่ยวโดยชุมชน					√	
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตร				√		
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน				√		
อาหารท้องถิ่น				√		
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์			√			
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงพุทธ			√			
กิจกรรมท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่	√					
รวม		0	12	9	2	0
รวมค่าเฉลี่ย				2.88		

จากตารางที่ 4.115 พบว่า กิจกรรมการท่องเที่ยวในเมืองเชียงตุงโดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.88) ซึ่งจำแนกตามกิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่ศึกษา ได้แก่ กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กิจกรรมท่องเที่ยวโดยชุมชน กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตร กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน อาหารท้องถิ่น กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงพุทธ และกิจกรรมท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ทั้งนี้ในการประเมินเปรียบเทียบกิจกรรมการท่องเที่ยวแต่ละประเภทพบว่า กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงพุทธมีศักยภาพมาก รองลงมาได้แก่ กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตรกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดินอาหารท้องถิ่นและกิจกรรมท่องเที่ยวโดยชุมชน ตามลำดับ ส่วนกิจกรรมท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวใหม่ยังมิได้ปรากฏอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ประเด็นด้าน กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตรกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดินอาหารท้องถิ่นและกิจกรรมท่องเที่ยวโดยชุมชนมีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับปานกลางและน้อย ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.116 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในเมืองเชียงตุงจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

สิ่งอำนวยความสะดวก เมืองเชียงตุง	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ร้านอาหาร		√				
อาหารและเครื่องดื่ม			√			
ห้องน้ำ				√		
สถานที่จอดรถ			√			
อินเตอร์เน็ต/WI-FI				√		
รวม		5	8	6	0	0
รวมค่าเฉลี่ย				3.80		

จากตารางที่ 4.116พบว่า สิ่งอำนวยความสะดวกในเมืองเชียงตุงโดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.80) เมื่อจำแนกตามประเด็นสิ่งอำนวยความสะดวกพบว่า ร้านอาหารมีศักยภาพมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ อาหารและเครื่องดื่มสถานที่จอดรถห้องน้ำ และอินเตอร์เน็ต/WI-FI ตามลำดับ ทั้งนี้ประเด็นห้องน้ำและอินเตอร์เน็ต/WI-FI มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับปานกลาง ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.117 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านที่พักในเมืองเชียงตุงจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

ที่พัก เมืองเชียงตุง	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ราคา				√		
สถานที่ตั้ง		√				
การบริการ		√				
สุขอนามัย				√		
รวม		10	0	6	0	0
รวมค่าเฉลี่ย				4.00		

จากตารางที่ 4.117 พบว่า ที่พักในเมืองเชียงตุงโดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.00) เมื่อจำแนกตามประเด็นที่พัก พบว่า สถานที่ตั้ง และการบริการมีศักยภาพมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ราคา และสุขอนามัยตามลำดับ ทั้งนี้ประเด็นด้านราคาและสุขอนามัยมีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับ

ปานกลาง ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.118 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริการเสริมทางการท่องเที่ยวในเมืองเชียงตุงจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

การบริการเสริมทางการท่องเที่ยวเมืองเชียงตุง	**ไม่มี**	**การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม**				
		มี				
		มากที่สุด	**มาก**	**ปานกลาง**	**น้อย**	**น้อยที่สุด**
ศูนย์ให้ข้อมูลนักท่องเที่ยว						√
ร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึก						√
ความปลอดภัย		√				
ระบบรักษาความปลอดภัย		√				
ตำรวจนักท่องเที่ยว						√
ธนาคาร/การให้บริการแลกเปลี่ยนเงินตรา				√		
การโฆษณา						√
ใบปลิว						√
การประชาสัมพันธ์						√
การส่งเสริมการตลาด						√
ข้อมูลออนไลน์				√		
การสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยว						√
มัคคุเทศก์		√				
รวม		15	0	6	0	8
รวมค่าเฉลี่ย				2.23		

จากตารางที่ 4.118 พบว่า การบริการเสริมทางการท่องเที่ยวในเมืองเชียงตุงโดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.23) เมื่อจำแนกตามประเด็นการบริการเสริมทางการท่องเที่ยวพบว่าความปลอดภัยระบบรักษาความปลอดภัยมีศักยภาพมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ธนาคาร/การให้บริการแลกเปลี่ยนเงินตราข้อมูลออนไลน์ศูนย์ให้ข้อมูลนักท่องเที่ยวร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึกตำรวจนักท่องเที่ยวใบปลิวการโฆษณาการประชาสัมพันธ์การส่งเสริมการตลาดการสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยว และมัคคุเทศก์ ตามลำดับ ทั้งนี้ประเด็นด้านธนาคาร/การให้บริการแลกเปลี่ยนเงินตราและข้อมูลออนไลน์มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับปานกลาง และประเด็นด้าน ศูนย์ให้ข้อมูลนักท่องเที่ยวร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึกตำรวจนักท่องเที่ยวการโฆษณาใบปลิวการประชาสัมพันธ์การส่งเสริมการตลาดและการสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยวมีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับน้อยที่สุดควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.119 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านความสามารถในการเข้าถึงในเมืองเชียงตุงจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

ความสามารถในการเข้าถึงเมืองเชียงตุง	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
สภาพถนน				√		
การขนส่ง			√			
การเชื่อมโยง/โลจิสติกส์				√		
ป้ายสัญลักษณ์/ป้ายบอกทาง					√	
รวม		0	4	6	2	0
รวมค่าเฉลี่ย				3.00		

จากตารางที่4.119 พบว่า ความสามารถในการเข้าถึงเมืองเชียงตุงโดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.00) เมื่อจำแนกตามประเด็นความสามารถในการเข้าถึงพบว่า การขนส่งมีศักยภาพมาก รองลงมา ได้แก่ สภาพถนนการเชื่อมโยง/โลจิสติกส์และป้ายสัญลักษณ์/ป้ายบอกทาง ตามลำดับ ทั้งนี้ประเด็นด้านสภาพถนนการเชื่อมโยง/โลจิสติกส์ และป้ายสัญลักษณ์/ป้ายบอกทางมีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับปานกลางและระดับน้อย ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.120 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริหารจัดการในเมืองเชียงตุงจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

การบริหารจัดการเมืองเชียงตุง	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ศุลกากร				√		
ด่านตรวจคนเข้าเมือง					√	
กระบวนการตรวจวีซ่า				√		
เวลา/ช่วงเวลาในการดำเนินงาน					√	
การเข้าแถว/การรอคอย				√		
รวม		0	0	9	2	1
รวมค่าเฉลี่ย				2.60		

จากตารางที่ 4.120 พบว่า ความสามารถในการบริหารจัดการเมืองเชียงตุงโดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.60) เมื่อจำแนกตามประเด็นการบริหารจัดการพบว่า ศุลกากร กระบวนการตรวจวีซ่า และการเข้าแถว/การรอคอย มีศักยภาพปานกลาง รองลงมา ได้แก่ ด่านตรวจคนเข้า

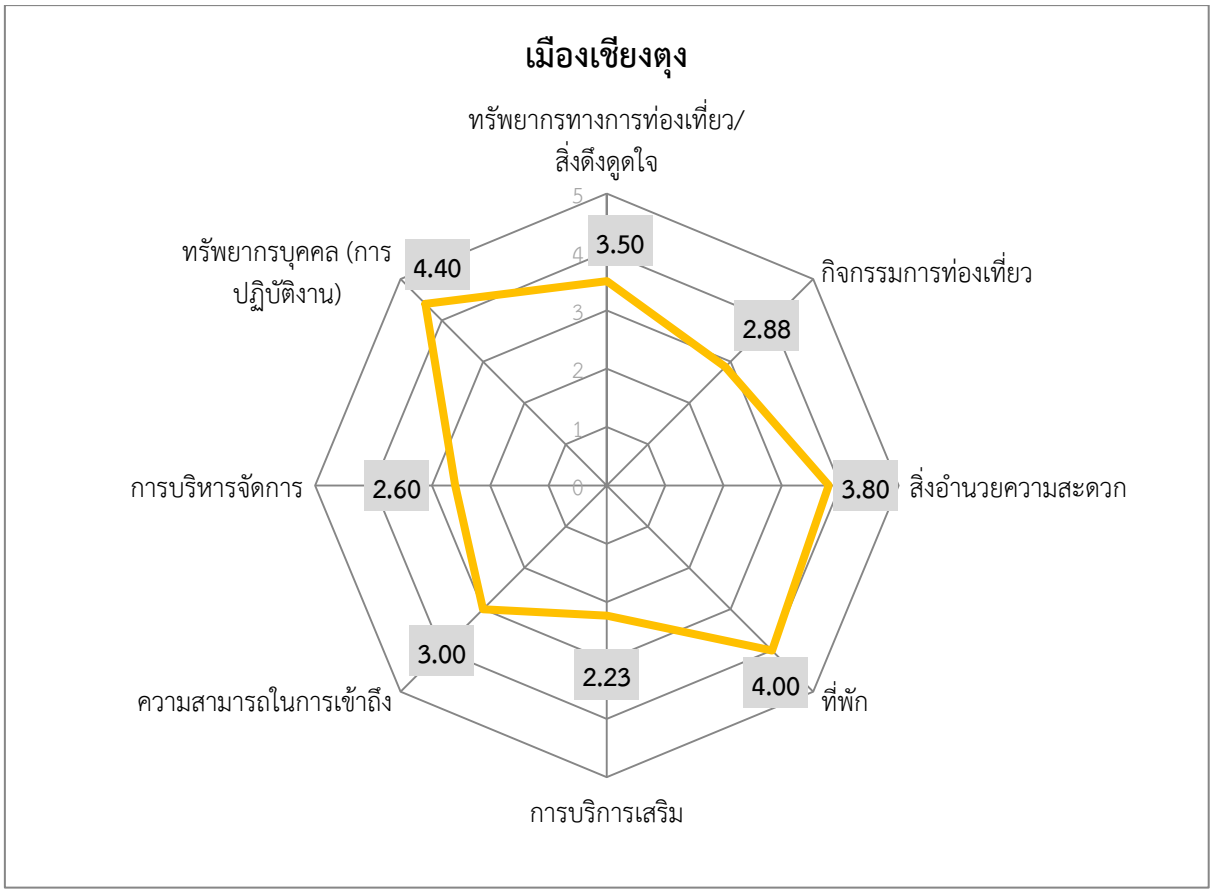
เมือง และเวลา/ช่วงเวลาในการดำเนินงาน ตามลำดับทั้งนี้ประเด็นด้านศุลกากรกระบวนการตรวจวีซ่าการเข้าแถว/การรอคอย มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับปานกลางและประเด็นด้าน ด่านตรวจคนเข้าเมืองและเวลา/ช่วงเวลาในการดำเนินงานมีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับน้อย ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.121 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน)ในเมืองเชียงตุงจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

ทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) เมืองเชียงตุง	**ไม่มีปรากฏ**	**การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม**				
		มี				
		มากที่สุด	**มาก**	**ปานกลาง**	**น้อย**	**น้อยที่สุด**
การสื่อสารภาษาต่างประเทศ			√			
หัวใจบริการ		√				
ความรู้			√			
การดำเนินงานแบบมืออาชีพ			√			
การบริการแบบมืออาชีพ		√				
รวม		10	12	0	0	0
รวมค่าเฉลี่ย				4.40		

จากตารางที่ 4.121 พบว่า ความสามารถในการบริหารจัดการเมืองเชียงตุงโดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.40) เมื่อจำแนกตามประเด็นทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) พบว่า หัวใจบริการ และการบริการแบบมืออาชีพมีศักยภาพมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การสื่อสารภาษาต่างประเทศความรู้และการดำเนินงานแบบมืออาชีพ ตามลำดับ

จากข้อมูลในตารางที่ 4.114-4.121 แผนภูมิที่ 5.3 แสดงการเปรียบเทียบศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในภาพรวมของเมืองเชียงตุงประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา(จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย) ดังนี้

แผนภูมิที่ 4.15 แสดงการเปรียบเทียบศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในภาพรวมของเมืองเมืองเชียงตุงประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา (จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย)

(หมายเหตุ: ช่วงคะแนน1.00 – 3.40 = ต้องพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อม ช่วงคะแนน 3.41 - 5.00=ไม่ต้องพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อม)

จากแผนภูมิที่ 4.15 แสดงให้เห็นว่า เมืองเชียงตุงมีศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในด้านทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) มากที่สุดเป็นอันดับแรก (ค่าเฉลี่ย 4.08) รองลงมา ได้แก่ ที่พัก สิ่งอำนวยความสะดวก การบริการเสริมทางการท่องเที่ยวทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ ความสามารถในการเข้าถึง กิจกรรมการท่องเที่ยว และการบริหารจัดการ ตามลำดับ ดังนั้นในประเด็นที่ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้คือด้านการบริการเสริมทางการท่องเที่ยวทางการความสามารถในการเข้าถึง กิจกรรมการท่องเที่ยว และการบริหารจัดการ

3) เมืองตองจี

ศักยภาพ/ความพร้อมของเมืองตองจี ที่ได้จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัยจำแนกเป็น 8 ด้าน ได้แก่ ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ กิจกรรมการท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกที่พักการบริการเสริมทางการท่องเที่ยวความสามารถในการเข้าถึงการบริหารจัดการ และทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) มีรายละเอียดนำเสนอข้อมูลในตารางที่ 4.122-4.129 ดังนี้

ตารางที่ 4.122 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจในเมืองตองจี จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ เมืองตองจี	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ			√			
แหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน	√					
แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร			√			
แหล่งท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน			√			
อาหารท้องถิ่น		√				
แหล่งท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์			√			
แหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธ			√			
แหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่			√			
รวม		5	24	0	0	0
รวมค่าเฉลี่ย				3.63		

จากตารางที่ 4.122 พบว่า ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจในเมืองตองจีโดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.63) ซึ่งจำแนกตามฐานทรัพยากรการท่องเที่ยวในพื้นที่ศึกษา ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร แหล่งท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน อาหารท้องถิ่น แหล่งท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ แหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธ และแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่ ทั้งนี้ในการประเมินเปรียบเทียบทรัพยากรการท่องเที่ยวแต่ละประเภทพบว่าอาหารท้องถิ่นมีศักยภาพมากที่สุดเป็นอันดับแรก รองลงมา ได้แก่แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรแหล่งท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดินแหล่งท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ แหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธ และแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่ตามลำดับ ส่วนแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชนยังมิได้ปรากฏอย่างเป็นรูปธรรม

ตารางที่ 4.123 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวในเมืองตองจีจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

กิจกรรมการท่องเที่ยว เมืองตองจี	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศ			√			
กิจกรรมท่องเที่ยวโดยชุมชน	√					
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตร			√			
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน		√				
อาหารท้องถิ่น		√				
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์		√				
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงพุทธ		√				
กิจกรรมท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่			√			
รวม		20	12	0	0	0
รวมค่าเฉลี่ย				4.00		

จากตารางที่ 4.123 พบว่า กิจกรรมการท่องเที่ยวในเมืองตองจีโดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.00) ซึ่งจำแนกตามกิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่ศึกษา ได้แก่ กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กิจกรรมท่องเที่ยวโดยชุมชน กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตร กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน อาหารท้องถิ่น กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงพุทธ และกิจกรรมท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ทั้งนี้ในการประเมินเปรียบเทียบกิจกรรมการท่องเที่ยวแต่ละประเภทพบว่ากิจกรรมท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดินอาหารท้องถิ่นกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงพุทธมีศักยภาพมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตร และกิจกรรมท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่ตามลำดับ ส่วนกิจกรรมท่องเที่ยวโดยชุมชนยังมิได้ปรากฏอย่างเป็นรูปธรรม

ตารางที่ 4.124 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในเมืองตองจีจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

สิ่งอำนวยความสะดวก เมืองตองจี	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ร้านอาหาร			√			
อาหารและเครื่องดื่ม			√			
ห้องน้ำ					√	
สถานที่จอดรถ			√			
อินเตอร์เน็ต/WI-FI					√	
รวม		0	12	0	4	0
รวมค่าเฉลี่ย				3.20		

จากตารางที่ 4.124 พบว่า สิ่งอำนวยความสะดวกในเมืองตองจีโดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.20) เมื่อจำแนกตามประเด็นสิ่งอำนวยความสะดวกพบว่า ร้านอาหารอาหารและเครื่องดื่ม และสถานที่จอดรถ มีศักยภาพมาก รองลงมา คือ ห้องน้ำ และอินเตอร์เน็ต/WI-FI ตามลำดับ ทั้งนี้ประเด็นด้าน ห้องน้ำและอินเตอร์เน็ต/WI-FI มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับน้อย ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.125 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านที่พักในเมืองตองจีจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

ที่พัก เมืองตองจี	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ราคา				√		
สถานที่ตั้ง				√		
การบริการ				√		
สุขอนามัย				√		
รวม		0	0	12	0	0
รวมค่าเฉลี่ย				3.00		

จากตารางที่ 4.125 พบว่า ที่พักในเมืองตองจีโดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.00) เมื่อจำแนกตามประเด็นที่พักพบว่า ราคาสถานที่ตั้งการบริการ และสุขอนามัยมีศักยภาพปานกลาง ซึ่งปัจจัยด้านที่พักทุกด้านควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.126 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริการเสริมทางการท่องเที่ยวในเมืองตองจีจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

การบริการเสริมทางการท่องเที่ยวเมืองตองจี	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ศูนย์ให้ข้อมูลนักท่องเที่ยว					√	
ร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึก					√	
ความปลอดภัย				√		
ระบบรักษาความปลอดภัย					√	
ตำรวจนักท่องเที่ยว					√	
ธนาคาร/การให้บริการแลกเปลี่ยนเงินตรา					√	
การโฆษณา					√	
ใบปลิว					√	
การประชาสัมพันธ์					√	
การส่งเสริมการตลาด					√	
ข้อมูลออนไลน์					√	
การสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยว					√	
มัคคุเทศก์				√		
รวม				6	22	
รวมค่าเฉลี่ย				2.15		

จากตารางที่ 4.126 พบว่า การบริการเสริมทางการท่องเที่ยวในเมืองตองจีโดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.15) เมื่อจำแนกตามประเด็นการบริการเสริมทางการท่องเที่ยวพบว่าความปลอดภัย และมัคคุเทศก์ มีศักยภาพปานกลาง รองลงมา ได้แก่ ศูนย์ให้ข้อมูลนักท่องเที่ยวร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึกระบบรักษาความปลอดภัยตำรวจนักท่องเที่ยวธนาคาร/การให้บริการแลกเปลี่ยนเงินตราการโฆษณาใบปลิวการประชาสัมพันธ์การส่งเสริมการตลาดข้อมูลออนไลน์และการสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยวตามลำดับ ซึ่งปัจจัยด้านการบริการเสริมทางการท่องเที่ยวทุกด้าน ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.127 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านความสามารถในการเข้าถึงในเมืองตองจีจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

ความสามารถในการเข้าถึงเมืองตองจี	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
สภาพถนน				√		
การขนส่ง					√	
การเชื่อมโยง/โลจิสติกส์					√	
ป้ายสัญลักษณ์/ป้ายบอกทาง					√	
รวม		0	0	3	6	0
รวมค่าเฉลี่ย				2.25		

จากตารางที่ 4.127 พบว่า ความสามารถในการเข้าถึงในเมืองตองจีโดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.25) เมื่อจำแนกตามประเด็นความสามารถในการเข้าถึงพบว่า สภาพถนนมีศักยภาพปานกลาง รองลงมา ได้แก่ การขนส่งการเชื่อมโยง/โลจิสติกส์และป้ายสัญลักษณ์/ป้ายบอกทาง ตามลำดับซึ่งปัจจัยด้านความสามารถในการเข้าถึงทุกด้าน ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.128 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริหารจัดการในเมืองตองจีจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

การบริหารจัดการเมืองตองจี	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ศุลกากร					√	
ด่านตรวจคนเข้าเมือง					√	
กระบวนการตรวจวีซ่า					√	
เวลา/ช่วงเวลาในการดำเนินงาน					√	
การเข้าแถว/การรอคอย				√		
รวม		0	0	3	8	0
รวมค่าเฉลี่ย				2.20		

จากตารางที่ 4.128 พบว่า ความสามารถในการบริหารจัดการในเมืองตองจีโดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.20) เมื่อจำแนกตามประเด็นการบริหารจัดการพบว่า การเข้าแถว/การรอคอยมีศักยภาพปานกลาง รองลงมา ได้แก่ศุลกากรด่านตรวจคนเข้าเมืองกระบวนการตรวจวีซ่า และเวลา/

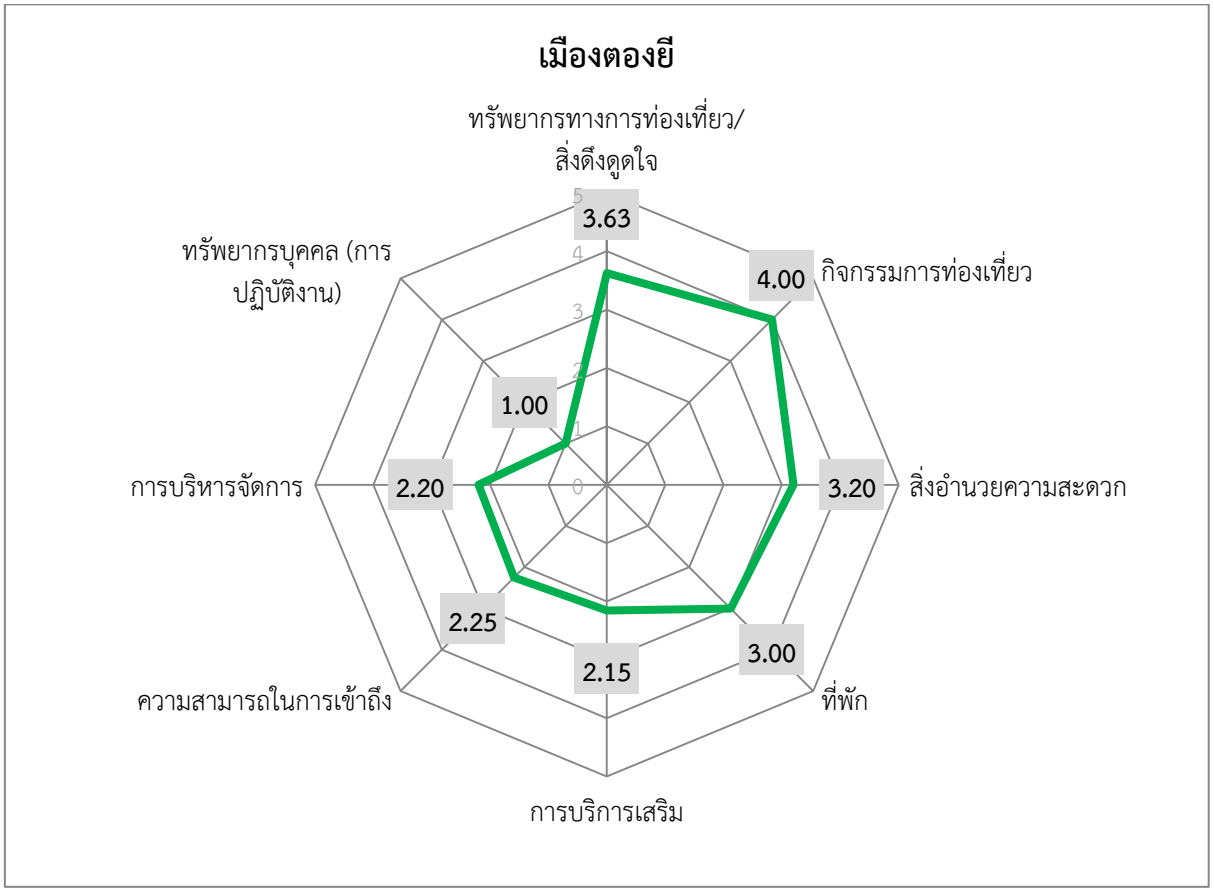
ช่วงเวลาในการดำเนินงานตามลำดับซึ่งปัจจัยด้านการบริหารจัดการทุกด้าน ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.129 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน)ในเมืองตองจีจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

ทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) เมืองตองจี	ไม่มีปรากฏ	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
การสื่อสารภาษาต่างประเทศ						√
หัวใจบริการ						√
ความรู้						√
การดำเนินงานแบบมืออาชีพ						√
การบริการแบบมืออาชีพ						√
รวม		0	0	0	0	5
รวมค่าเฉลี่ย				1.00		

จากตารางที่ 4.129 พบว่า ความสามารถในการบริหารจัดการเมืองตองจีโดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับน้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย 1.00) เมื่อจำแนกตามประเด็นทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) พบว่า การสื่อสารภาษาต่างประเทศหัวใจบริการความรู้การดำเนินงานแบบมืออาชีพ และการบริการแบบมืออาชีพมีศักยภาพน้อยที่สุดซึ่งปัจจัยด้านทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน)ทุกด้านควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

จากข้อมูลในตารางที่ 4.121-4.129 แผนภูมิที่ 4.16 แสดงการเปรียบเทียบศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในภาพรวมของเมืองเมืองตองจีประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา(จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย) ดังนี้

แผนภูมิที่ 4.16 แสดงการเปรียบเทียบศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในภาพรวมของเมืองตองจีประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา (จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย)

(หมายเหตุ: ช่วงคะแนน 1.00 – 3.40 = ต้องพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อม ช่วงคะแนน 3.41 - 5.00 = ไม่ต้องพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อม)

จากแผนภูมิที่ 5.4 แสดงให้เห็นว่า เมืองเชียงตุงมีศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว มากเป็นอันดับแรก (ค่าเฉลี่ย 4.00) รองลงมา ได้แก่ ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ สิ่งอำนวยความสะดวก ที่พัก ความสามารถในการเข้าถึง การบริหารจัดการ การบริการเสริมทางการท่องเที่ยวและทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) ตามลำดับดังนั้นในประเด็นที่ควรได้รับการพัฒนาศักยภาพและความพร้อมให้มีระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้คือด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ที่พัก ความสามารถในการเข้าถึง การบริหารจัดการ การบริการเสริมทางการท่องเที่ยวและทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน)

4) ทะเลสาบอินเล

ศักยภาพ/ความพร้อมของทะเลสาบอินเลที่ได้จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัยจำแนกเป็น 8 ด้าน ได้แก่ ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ กิจกรรมการท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกที่พักการบริการเสริมทางการท่องเที่ยวความสามารถในการเข้าถึงการบริหารจัดการ และทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) มีรายละเอียดนำเสนอข้อมูลในตารางที่ 4.130-4.137 ดังนี้

ตารางที่ 4.130 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจในทะเลสาบอินเล จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ ทะเลสาบอินเล	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ				√		
แหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน				√		
แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร				√		
แหล่งท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน		√				
อาหารท้องถิ่น				√		
แหล่งท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์				√		
แหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธ		√				
แหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่				√		
รวม		10	0	18	0	0
รวมค่าเฉลี่ย				3.50		

จากตารางที่ 4.130 พบว่า ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจทะเลสาบอินเลโดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.50) ซึ่งจำแนกตามฐานทรัพยากรการท่องเที่ยวในพื้นที่ศึกษา ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร แหล่งท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน อาหารท้องถิ่น แหล่งท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ แหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธ และแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่ ทั้งนี้ในการประเมินเปรียบเทียบทรัพยากรการท่องเที่ยวแต่ละประเภทพบว่า แหล่งท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน และแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธมีศักยภาพมากที่สุดเป็นอันดับแรก รองลงมา ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรอาหารท้องถิ่น แหล่งท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ และแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่ตามลำดับ ทั้งนี้ประเด็นด้าน แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร อาหารท้องถิ่น แหล่งท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ และแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่ มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับปานกลาง ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.131การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวในทะเลสาบอินเลจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

กิจกรรมการท่องเที่ยวทะเลสาบอินเล	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศ			√			
กิจกรรมท่องเที่ยวโดยชุมชน						√
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตร					√	
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน		√				
อาหารท้องถิ่น		√				
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์		√				
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงพุทธ		√				
กิจกรรมท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่		√				
รวม		20	4	0	2	1
รวมค่าเฉลี่ย				3.38		

จากตารางที่ 4.131 พบว่า กิจกรรมการท่องเที่ยวในทะเลสาบอินเลโดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.38) ซึ่งจำแนกตามกิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่ศึกษา ได้แก่ กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กิจกรรมท่องเที่ยวโดยชุมชน กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตร กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน อาหารท้องถิ่น กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงพุทธ และกิจกรรมท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ทั้งนี้ในการประเมินเปรียบเทียบกิจกรรมการท่องเที่ยวแต่ละประเภทพบว่ากิจกรรมท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดินอาหารท้องถิ่นกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงพุทธ และกิจกรรมท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่มีศักยภาพมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตร และกิจกรรมท่องเที่ยวโดยชุมชน ตามลำดับทั้งนี้ประเด็นด้านกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตร และกิจกรรมท่องเที่ยวโดยชุมชนมีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับน้อยและน้อยที่สุด ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของ

ตารางที่ 4.132 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในทะเลสาบอินเลจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

สิ่งอำนวยความสะดวกทะเลสาบอินเล	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ร้านอาหาร		√				
อาหารและเครื่องดื่ม		√				
ห้องน้ำ			√			
สถานที่จอดรถ		√				
อินเตอร์เน็ต/WI-FI		√				
รวม		20	4	0	0	0
รวมค่าเฉลี่ย				4.80		

จากตารางที่ 4.132 พบว่า สิ่งอำนวยความสะดวกในทะเลสาบอินเลโดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.80) เมื่อจำแนกตามประเด็นสิ่งอำนวยความสะดวกพบว่า ร้านอาหาร อาหารและเครื่องดื่มสถานที่จอดรถ และอินเตอร์เน็ต/WI-FI มีศักยภาพมากที่สุด รองลงมา คือ ห้องน้ำ

ตารางที่ 4.133 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านที่พักในทะเลสาบอินเลจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

ที่พักทะเลสาบอินเล	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ราคา		√				
สถานที่ตั้ง		√				
การบริการ		√				
สุขอนามัย		√				
รวม		20	0	0	0	0
รวมค่าเฉลี่ย				5.00		

จากตารางที่ 4.133 พบว่า ที่พักทะเลสาบอินเลโดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 5.00) เมื่อจำแนกตามประเด็นที่พักพบว่า ราคาสถานที่ตั้งการบริการ และสุขอนามัยมีศักยภาพมากที่สุf

ตารางที่ 4.134 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริการเสริมทางการท่องเที่ยวในทะเลสาบอินเล จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

การบริการเสริมทางการท่องเที่ยวทะเลสาบอินเล	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ศูนย์ให้ข้อมูลนักท่องเที่ยว						√
ร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึก		√				
ความปลอดภัย		√				
ระบบรักษาความปลอดภัย		√				
ตำรวจนักท่องเที่ยว		√				
ธนาคาร/การให้บริการแลกเปลี่ยนเงินตรา		√				
การโฆษณา		√				
ใบปลิว		√				
การประชาสัมพันธ์		√				
การส่งเสริมการตลาด		√				
ข้อมูลออนไลน์		√				
การสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยว				√		
มัคคุเทศก์		√				
รวม		55	0	3	0	1
รวมค่าเฉลี่ย				4.54		

จากตารางที่ 4.134 พบว่า การบริการเสริมทางการท่องเที่ยวทะเลสาบอินเลโดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.54) เมื่อจำแนกตามประเด็นการบริการเสริมทางการท่องเที่ยว พบว่า ร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึกความปลอดภัยระบบรักษาความปลอดภัยตำรวจนักท่องเที่ยวธนาคาร/การให้บริการแลกเปลี่ยนเงินตราการโฆษณาใบปลิวการประชาสัมพันธ์การส่งเสริมการตลาดข้อมูลออนไลน์ และมัคคุเทศก์มีศักยภาพมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยว และศูนย์ให้ข้อมูลนักท่องเที่ยวตามลำดับ ทั้งนี้ประเด็นด้าน การสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยวและศูนย์ให้ข้อมูลนักท่องเที่ยวมีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับปานกลางและน้อยที่สุด ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.135 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านความสามารถในการเข้าถึงในทะเลสาบอินเลจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

ความสามารถในการเข้าถึงทะเลสาบอินเล	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
สภาพถนน			√			
การขนส่ง		√				
การเชื่อมโยง/โลจิสติกส์		√				
ป้ายสัญลักษณ์/ป้ายบอกทาง			√			
รวม		10	8	0	0	0
รวมค่าเฉลี่ย				4.50		

จากตารางที่ 4.135 พบว่า ความสามารถในการเข้าถึงในทะเลสาบอินเลโดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.50) เมื่อจำแนกตามประเด็นความสามารถในการเข้าถึงพบว่าการขนส่งและการเชื่อมโยง/โลจิสติกส์ มีศักยภาพมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ สภาพถนน และป้ายสัญลักษณ์/ป้ายบอกทาง ตามลำดับ

ตารางที่ 4.136 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริหารจัดการในทะเลสาบอินเลจากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

การบริหารจัดการทะเลสาบอินเล	ไม่มี	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ศุลกากร		√				
ด่านตรวจคนเข้าเมือง		√				
กระบวนการตรวจวีซ่า		√				
เวลา/ช่วงเวลาในการดำเนินงาน		√				
การเข้าแถว/การรอคอย		√				
รวม		25	0	0	0	0
รวมค่าเฉลี่ย				5.00		

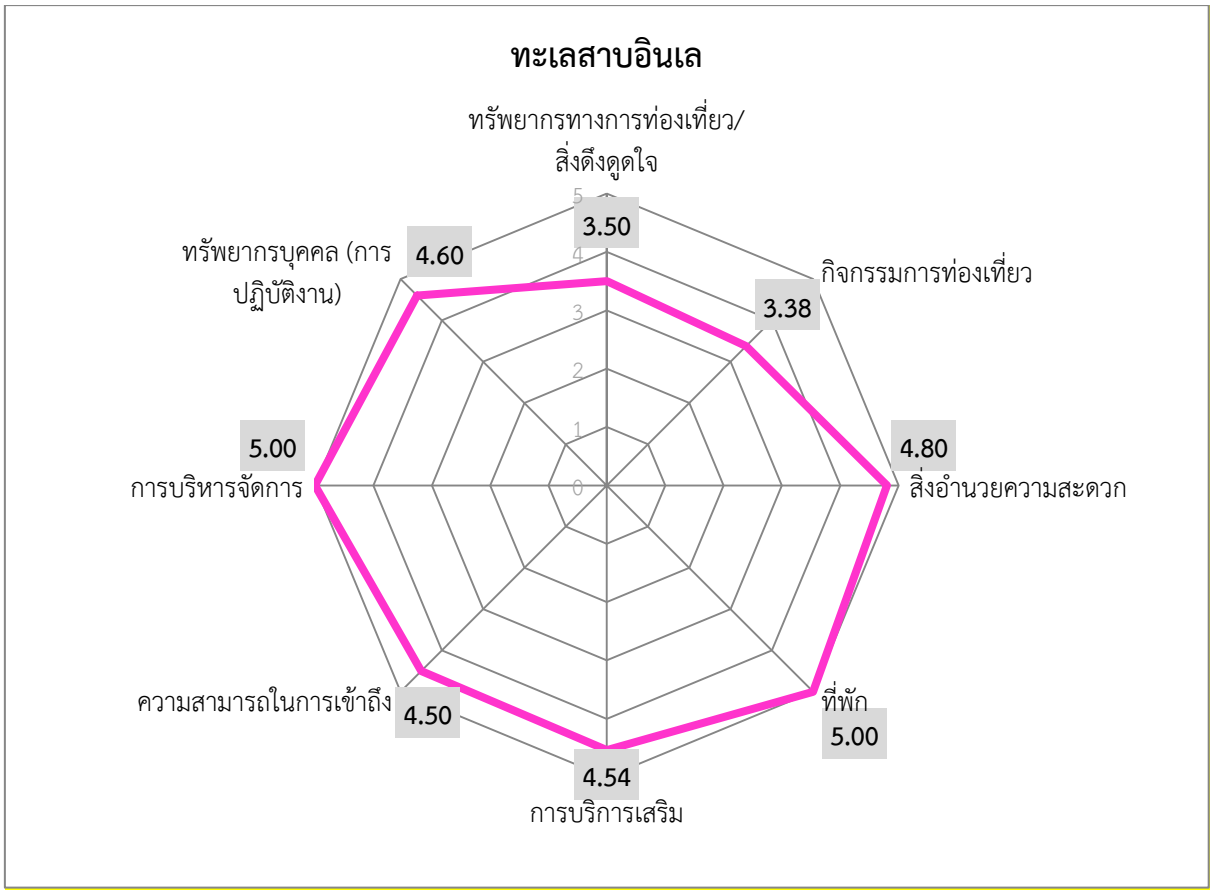
จากตารางที่ 4.136 พบว่า ความสามารถในการบริหารจัดการในทะเลสาบอินเลโดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 5.00) เมื่อจำแนกตามประเด็นการบริหารจัดการพบว่าศุลกากรด่านตรวจคนเข้าเมืองกระบวนการตรวจวีซ่าเวลา/ช่วงเวลาในการดำเนินงาน และการเข้าแถว/การรอคอยมีศักยภาพมากที่สุด

ตารางที่ 4.137 การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน)ในทะเลสาบอินเล จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย

ทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) ทะเลสาบอินเล	ไม่มีปรากฏ	การจัดอันดับศักยภาพ/ความพร้อม				
		มี				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
การสื่อสารภาษาต่างประเทศ			√			
หัวใจบริการ		√				
ความรู้			√			
การดำเนินงานแบบมืออาชีพ		√				
การบริการแบบมืออาชีพ		√				
รวม		15	8	0	0	0
รวมค่าเฉลี่ย				4.60		

จากตารางที่ 4.137 พบว่า ความสามารถในการบริหารจัดการในทะเลสาบอินเลโดยภาพรวมมีศักยภาพ/ความพร้อมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.60) เมื่อจำแนกตามประเด็นทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน)พบว่า หัวใจบริการการดำเนินงานแบบมืออาชีพ และการบริการแบบมืออาชีพมีศักยภาพมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การสื่อสารภาษาต่างประเทศ และความรู้ ตามลำดับ

จากข้อมูลในตารางที่ 4.130-4.137 แผนภูมิที่ 4.17 แสดงการเปรียบเทียบศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในภาพรวมของทะเลสาบอินเลประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา(จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย) ดังนี้

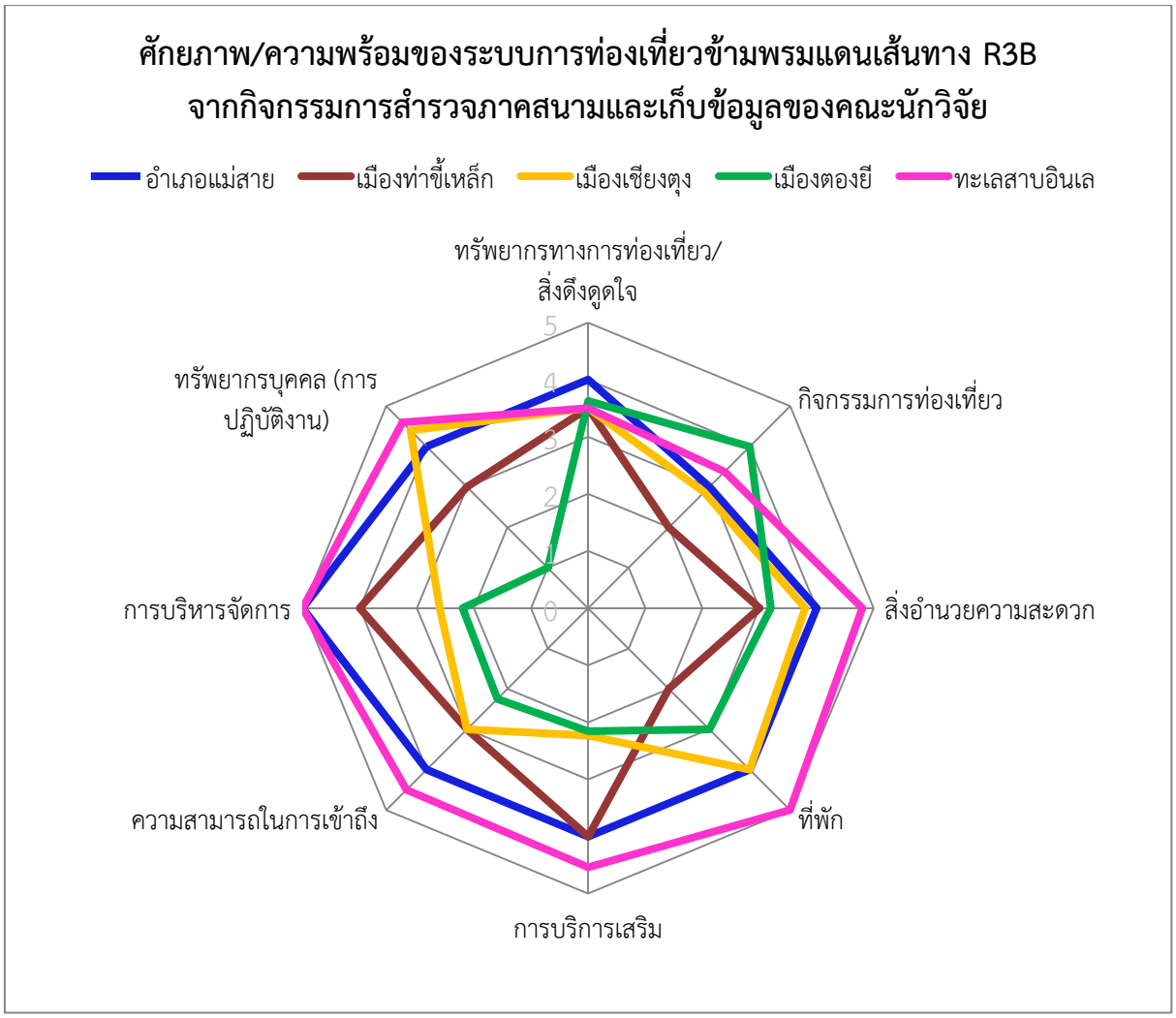

แผนภูมิที่ 4.17 แสดงการเปรียบเทียบศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในภาพรวมของทะเลสาบอินเล ประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา (จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย)

(หมายเหตุ: ช่วงคะแนน1.00 – 3.40 = ต้องพัฒนาศักยภาพ/ ความพร้อม ช่วงคะแนน 3.41 - 5.00 = ไม่ต้องพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อม)

จากแผนภูมิที่ 4.17 แสดงให้เห็นว่า ทะเลสาบอินเลมีศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในด้านที่พัก และการบริหารจัดการมากที่สุดเป็นอันดับแรก (ค่าเฉลี่ย 5.00) รองลงมา ได้แก่ สิ่งอำนวยความสะดวก ทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) การบริการเสริมทางการท่องเที่ยวความสามารถในการเข้าถึง ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ และกิจกรรมการท่องเที่ยวดังนั้นในประเด็นที่ควรได้รับการพัฒนาศักยภาพและความพร้อมให้มีระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้คือด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว

จากข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนที่ได้จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัยของพื้นที่ศึกษาในเส้นทาง R3B เปรียบเทียบข้อมูลแต่ละพื้นที่ได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 4.18 เปรียบเทียบศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทางR3B (จากกิจกรรมการสำรวจภาคสนามและเก็บข้อมูลของคณะนักวิจัย)

(หมายเหตุ: ช่วงคะแนน1.00 – 3.40 = ต้องพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อม ช่วงคะแนน 3.41 - 5.00 = ไม่ต้องพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อม)

จากแผนภูมิที่ 4.18 เมื่อเปรียบเทียบศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน ในเส้นทาง R3B ประกอบด้วย 5 พื้นที่ศึกษา ได้แก่ อำเภอแม่สาย เมืองท่าขี้เหล็ก เมืองเชียงตุง เมืองตองจี และเมืองอินเล พบว่า ศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในแต่ละพื้นที่มีความแตกต่างกัน คือ อำเภอแม่สายมีศักยภาพ/ความพร้อมมากที่สุดในด้านการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวก เมืองท่าขี้เหล็กมีศักยภาพ/ความพร้อมมากที่สุดในด้านการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยว และการบริการเสริมทางการท่องเที่ยว เมืองเชียงตุง มีศักยภาพ/ความพร้อมมากที่สุดในด้านทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) เมืองตองจี มีศักยภาพ/ความพร้อมมากที่สุดในด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว และทะเลสาบอินเลมี

ศักยภาพ/ความพร้อมมากที่สุดในด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ที่พัก และการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยว ดังนั้นในประเด็นที่ควรได้รับการพัฒนาศักยภาพและความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3B ให้มีระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้คือด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจและกิจกรรมการท่องเที่ยว

2.1.2 ข้อมูลการประเมินศักยภาพ/ความพร้อมจากนักท่องเที่ยววัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวในเส้นทาง R3B

การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมของพื้นที่วัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวจำแนกเป็น 2 พื้นที่ ได้แก่ ศักยภาพ/ความพร้อมของพื้นที่วัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวประเทศไทย และศักยภาพ/ความพร้อมของพื้นที่วัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา มีรายละเอียดในตารางที่ 4.138-5.48 และแผนภูมิที่ 4.19-4.20ดังนี้

1. ประเทศไทย (อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย)

ข้อมูลการประเมินศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนดยวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงรายจำแนกออกเป็น 8 ด้าน ได้แก่ ด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ กิจกรรมการท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก ที่พัก การบริการเสริมทางการท่องเที่ยวความสามารถในการเข้าถึง การบริหารจัดการ และทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) มีรายละเอียดนำเสนอข้อมูลในตารางที่ 4.138-4.145 ดังนี้

ตารางที่ 4.138 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงรายจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

N=74

ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย	ศักยภาพ/ความพร้อม จากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	12.0	50.0	37.5	0.0	0.0	3.75	มาก
แหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน	5.0	57.5	35.0	2.5	0.0	3.65	มาก
แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	5.0	50.0	40.0	5.0	0.0	3.55	มาก
แหล่งท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน	20.0	42.5	35.0	2.5	0.0	3.80	มาก
อาหารท้องถิ่น	15.4	48.7	33.3	2.6	0.0	3.77	มาก
แหล่งท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์	20.5	46.2	30.8	2.6	0.0	3.85	มาก
แหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธ	17.9	53.8	25.6	2.6	0.0	3.87	มาก
แหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่	10.0	55.0	32.5	2.5	0.0	3.73	มาก
รวมค่าเฉลี่ย						3.75	มาก

จากตารางที่ 4.138 ศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงรายวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.75) ซึ่งจำแนกตามฐานทรัพยากรการท่องเที่ยวในพื้นที่ศึกษา ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร แหล่งท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน อาหารท้องถิ่น แหล่งท่องเที่ยวเชิงชาติ

พันธุ์ แหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธ และแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่ ทั้งนี้ในการประเมินเปรียบเทียบทรัพยากรการท่องเที่ยวแต่ละประเภทพบว่าแหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธ มีศักยภาพ/ความพร้อมมากเป็นอันดับแรก รองลงมาได้แก่แหล่งท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ แหล่งท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดินอาหารท้องถิ่น และแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศตามลำดับ

ตารางที่ 4.139 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงรายจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

N=74

กิจกรรมการท่องเที่ยว อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย	ศักยภาพ/ความพร้อมจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	23.7	39.5	31.6	5.3	0.0	3.82	มาก
กิจกรรมท่องเที่ยวโดยชุมชน	10.5	44.7	44.7	0.0	0.0	3.66	มาก
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตร	7.9	50.0	39.5	2.6	0.0	3.63	มาก
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน	25.0	50.0	25.0	0.0	0.0	4.00	มาก
อาหารท้องถิ่น	15.0	45.0	40.0	0.0	0.0	3.75	มาก
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์	17.9	38.5	41.0	2.6	0.0	3.72	ปานกลาง
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงพุทธ	17.9	53.8	23.1	5.1	0.0	3.85	มาก
กิจกรรมท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวใหม่	15.0	62.5	17.5	5.0	0.0	3.88	มาก
รวมค่าเฉลี่ย						3.79	มาก

จากตารางที่ 4.139 ศักยภาพ/ความพร้อมด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงรายวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.79) เมื่อจำแนกตามกิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่ศึกษา ได้แก่ กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กิจกรรมท่องเที่ยวโดยชุมชน กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตร กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน อาหารท้องถิ่น กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงพุทธ และกิจกรรมท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น ทั้งนี้ในการประเมินเปรียบเทียบกิจกรรมการท่องเที่ยวแต่ละประเภทพบว่ากิจกรรมท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน มีศักยภาพ/ความพร้อมมากเป็นอันดับแรก รองลงมา ได้แก่ กิจกรรมท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่ กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงพุทธกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศและอาหารท้องถิ่นตามลำดับทั้งนี้ประเด็นด้าน กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับปานกลาง ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.140 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงรายจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

N=74

สิ่งอำนวยความสะดวก อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย	ศักยภาพ/ความพร้อมจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
ร้านอาหาร	27.5	50.0	17.5	5.0	0.0	4.00	มาก
อาหารและเครื่องดื่ม	42.5	32.5	20.0	5.0	0.0	4.13	มาก
ห้องน้ำ	25.0	32.5	27.5	10.0	5.0	3.63	มาก
สถานที่จอดรถ	27.5	25.0	40.0	7.5	0.0	2.73	ปานกลาง
อินเตอร์เน็ต/WI-FI	22.5	42.5	275	7.5	0.0	3.80	มาก
รวมค่าเฉลี่ย						3.66	มาก

จากตารางที่ 4.140 ศักยภาพ/ความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงรายวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.66) โดยประเด็นด้านอาหารและเครื่องดื่มมีศักยภาพ/ความพร้อมเป็นมากอันดับแรก รองลงมา ได้แก่ร้านอาหารอินเตอร์เน็ต/WI-FI ห้องน้ำ และสถานที่จอดรถตามลำดับทั้งนี้ประเด็นด้าน สถานที่จอดรถมีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับปานกลาง ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.141 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านที่พักในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงรายจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

N=74

ที่พัก อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย	ศักยภาพ/ความพร้อมจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
ราคา	25.0	42.5	30.0	2.5	0.0	3.90	มาก
สถานที่ตั้ง	27.5	35.0	35.0	2.5	0.0	3.88	มาก
การบริการ	17.5	52.5	27.5	2.5	0.0	3.85	มาก
สุขอนามัย	22.5	42.5	30.0	2.5	2.5	3.80	มาก
รวมค่าเฉลี่ย						3.86	มาก

จากตารางที่ 4.141 ศักยภาพ/ความพร้อมด้านที่พักในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงรายวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.86) โดยประเด็นด้านราคามีศักยภาพ/ความพร้อมเป็นมากอันดับแรก รองลงมา ได้แก่สถานที่ตั้งการบริการและสุขอนามัย ตามลำดับ

ตารางที่ 4.142 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริการเสริมทางการท่องเที่ยวในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงรายจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

N=74

การบริการเสริมทางการท่องเที่ยว อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย	ศักยภาพ/ความพร้อมจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
ศูนย์ให้ข้อมูลนักท่องเที่ยว	17.9	48.7	28.2	5.1	0.0	3.79	มาก
ร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึก	20.0	40.0	32.5	7.5	0.0	3.73	มาก
ความปลอดภัย	22.5	40.0	32.5	5.0	0.0	3.80	มาก
ระบบรักษาความปลอดภัย	22.5	45.0	27.5	5.0	0.0	3.85	มาก
ตำรวจนักท่องเที่ยว	27.5	32.5	30.0	7.5	2.5	3.82	มาก
ธนาคาร/การให้บริการแลกเปลี่ยนเงินตรา	25.0	35.0	32.5	7.5	0.0	3.78	มาก
การโฆษณา	17.5	35.0	35.0	12.5	0.0	3.58	มาก
ใบปลิว	17.5	45.0	25.0	12.5	0.0	3.68	มาก
การประชาสัมพันธ์	25.0	32.5	37.5	5.0	0.0	3.78	มาก
การส่งเสริมการตลาด	20.5	33.3	41.0	2.6	2.6	3.67	มาก
ข้อมูลออนไลน์	30.0	30.0	27.5	10.0	2.5	3.75	มาก
การสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยว	17.5	55.0	20.0	5.0	2.5	3.80	มาก
มัคคุเทศก์	17.9	41.0	28.2	7.7	5.1	3.59	มาก
รวมค่าเฉลี่ย						3.74	มาก

จากตารางที่ 4.142 ศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริการเสริมทางการท่องเที่ยวในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย วัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.74) โดยประเด็นด้านระบบรักษาความปลอดภัยมีศักยภาพ/ความพร้อมเป็นมากอันดับแรก รองลงมา ได้แก่ตำรวจนักท่องเที่ยวความปลอดภัยการสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยวศูนย์ให้ข้อมูลนักท่องเที่ยวและธนาคาร/การให้บริการแลกเปลี่ยนเงินตรา ตามลำดับ

ตารางที่ 4.143 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านความสามารถในการเข้าถึงในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงรายจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

N=74

ความสามารถในการเข้าถึง อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย	ศักยภาพ/ความพร้อมจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
สภาพถนน	27.5	37.5	25.0	7.5	2.5	3.80	มาก
การขนส่ง	27.5	35.0	32.5	5.0	0.0	3.59	มาก
การเชื่อมโยง/โลจิสติกส์	25.0	25.0	42.5	7.5	0.0	3.68	มาก
ป้ายสัญลักษณ์/ป้ายบอกทาง	22.5	42.5	32.5	2.5	0.0	3.85	มาก
รวมค่าเฉลี่ย						3.73	มาก

จากตารางที่ 4.143 ศักยภาพ/ความพร้อมด้านความสามารถในการเข้าถึงในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงรายวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.73)โดยประเด็นด้านป้ายสัญลักษณ์/ป้ายบอกทางมีศักยภาพ/ความพร้อมเป็นอันดับแรก รองลงมา ได้แก่ สภาพถนนการเชื่อมโยง/โลจิสติกส์และการขนส่งตามลำดับ

ตารางที่ 4.144 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริหารจัดการในอำเภออำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงรายจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

N=74

การบริหารจัดการ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย	ศักยภาพ/ความพร้อมจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
ศุลกากร	27.5	42.5	25.0	2.5	2.5	3.90	มาก
ด่านตรวจคนเข้าเมือง	30.0	35.0	27.5	7.5	0.0	3.88	มาก
กระบวนการตรวจวีซ่า	25.0	45.0	25.0	5.0	0.0	3.90	มาก
เวลา/ช่วงเวลาในการดำเนินงาน	27.5	25.0	42.5	5.0	0.0	3.75	มาก
การเข้าแถว/การรอคอย	30.0	32.5	32.5	5.0	0.0	3.88	มาก
รวมค่าเฉลี่ย						3.86	มาก

จากตารางที่ 4.144 ศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริหารจัดการในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงรายวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.86) โดยประเด็นด้านศุลกากรและกระบวนการตรวจวีซ่ามีศักยภาพ/ความพร้อมเป็นอันดับแรก รองลงมา ได้แก่ด่านตรวจคนเข้าเมืองการเข้าแถว/การรอคอยและเวลา/ช่วงเวลาในการดำเนินงานตามลำดับ

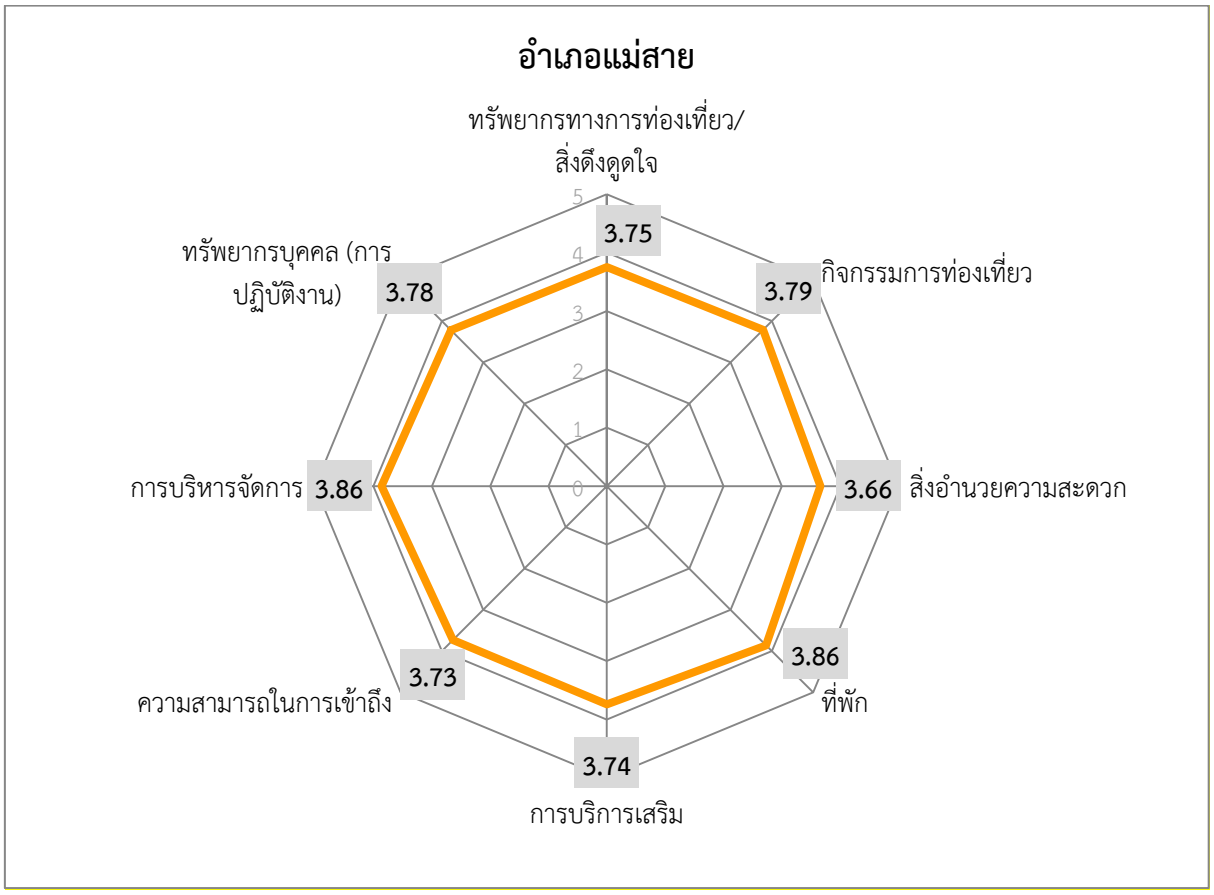
ตารางที่ 4.145 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) ในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงรายจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

N=74

ทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน)	ศักยภาพ/ความพร้อมจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
การสื่อสารภาษาต่างประเทศ	25.0	40.0	20.0	12.5	2.5	3.73	มาก
หัวใจบริการ	20.0	37.5	40.0	2.5	0.0	3.75	มาก
ความรู้	22.5	42.5	27.5	5.0	2.5	3.78	มาก
การดำเนินงานแบบมืออาชีพ	25.0	30.0	40.0	5.0	0.0	3.75	มาก
การบริการแบบมืออาชีพ	27.5	32.5	40.0	0.0	0.0	3.88	มาก
					รวมค่าเฉลี่ย	3.78	มาก

จากตารางที่ 4.145 ศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) ในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงรายวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.78) โดยประเด็นด้านการบริการแบบมืออาชีพมีศักยภาพ/ความพร้อมเป็นอันดับแรก รองลงมา ได้แก่ความรู้หัวใจบริการการดำเนินงานแบบมืออาชีพ และการสื่อสารภาษาต่างประเทศ ตามลำดับ

ศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในอำเภอแม่สายวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวอำเภอแม่สาย จำแนกเป็น 8 ด้าน ได้แก่ ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ กิจกรรมการท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกที่พักการบริการเสริมทางการท่องเที่ยวความสามารถในการเข้าถึงการบริหารจัดการ และทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) มีรายละเอียดนำเสนอข้อมูลในแผนภูมิที่ 4.19 ดังนี้

แผนภูมิที่ 4.19 แสดงการเปรียบเทียบศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน พื้นที่อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย(จากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว)

(หมายเหตุ: ช่วงคะแนน 1.00 – 3.40 = ต้องพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อม ช่วงคะแนน 3.41 - 5.00 = ไม่ต้องพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อม)

จากแผนภูมิที่ 4.19 แสดงให้เห็นว่า อำเภอแม่สายมีศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวอำเภอแม่สายในด้านที่พัก และการบริหารจัดการมากเป็นอันดับแรก (ค่าเฉลี่ย 3.86) รองลงมา ได้แก่ กิจกรรมการท่องเที่ยว ทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ การบริการเสริมทางการท่องเที่ยวความสามารถในการเข้าถึง และสิ่งอำนวยความสะดวก จะเห็นได้ว่า อำเภอแม่สายมีศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวในระดับดี และยังไม่มีความจำเป็นในการพัฒนาศักยภาพและความพร้อมใดๆ

2. ประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

ข้อมูลการประเมินศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา จำแนกออกเป็น 8 ด้าน ได้แก่ ด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ กิจกรรมการท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก ที่พัก การบริการเสริมทางการท่องเที่ยวความสามารถในการเข้าถึง การบริหารจัดการ และทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) นำเสนอข้อมูลในตารางที่ 4.146-4.153 และแผนภูมิที่ 4.19-4.20 ดังนี้

ตารางที่ 4.146 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

N=74

ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ	ศักยภาพ/ความพร้อม จากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	19.5	48.8	22.0	4.9	4.9	3.73	มาก
แหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน	-	-	-	-	--	-	-
แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร	-	-	-	-	-	-	-
แหล่งท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน	48.8	39.0	12.2	0.0	0.0	4.37	มากที่สุด
อาหารท้องถิ่น	12.2	14.6	56.1	9.8	7.3	3.15	ปานกลาง
แหล่งท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์	-	-	-	-	-	-	-
แหล่งท่องเที่ยวเชิงพุทธ	-	-	-	-	-	-	-
แหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่	34.1	36.6	24.4	4.9	0.0	4.00	มาก
รวมค่าเฉลี่ย						3.81	มาก

จากตารางที่ 4.146 ศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.81) ซึ่งจำแนกตามฐานทรัพยากรการท่องเที่ยวในพื้นที่ศึกษา ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แหล่งท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน อาหารท้องถิ่น และแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่ ทั้งนี้ในการประเมินเปรียบเทียบทรัพยากรการท่องเที่ยวแต่ละประเภทพบว่าแหล่งท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดินมีศักยภาพ/ความพร้อมมากเป็นอันดับแรก รองลงมา ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศและอาหารท้องถิ่น ตามลำดับ ทั้งนี้ประเด็นด้าน อาหารท้องถิ่น มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับปานกลาง ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในด้านความสะอาด และสุขอนามัยในระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.147 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

N=74

กิจกรรมการท่องเที่ยว	ศักยภาพ/ความพร้อมจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	31.7	17.1	34.1	14.6	2.4	3.61	มาก
กิจกรรมท่องเที่ยวโดยชุมชน	-	-	-	-	-	-	-
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตร	-	-	-	-	-	-	-
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน	63.4	26.8	9.8	0.0	0.0	4.54	มากที่สุด
อาหารท้องถิ่น	46.3	31.7	19.5	2.4	0.0	4.22	มากที่สุด
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์	-	-	-	-	-	-	-
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงพุทธ	-	-	-	-	-	-	-
กิจกรรมท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวใหม่	51.2	39.0	9.8	0.0	0.0	4.41	มากที่สุด
รวมค่าเฉลี่ย						4.20	มาก

จากตารางที่ 4.147ศักยภาพ/ความพร้อมด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.20) ซึ่งจำแนกตามฐานทรัพยากรการท่องเที่ยวในพื้นที่ศึกษา ได้แก่ กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน อาหารท้องถิ่น และกิจกรรมท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น ทั้งนี้ในการประเมินเปรียบเทียบกิจกรรมการท่องเที่ยวแต่ละประเภทพบว่ากิจกรรมท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดินมีศักยภาพ/ความพร้อมมากเป็นอันดับแรก รองลงมา ได้แก่ กิจกรรมท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่อาหารท้องถิ่นและกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ตามลำดับ

ตารางที่ 4.148 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

N=74

สิ่งอำนวยความสะดวก	ศักยภาพ/ความพร้อมจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
ร้านอาหาร	7.3	43.9	41.5	7.3	0.0	3.51	มาก
อาหารและเครื่องดื่ม	4.9	46.3	41.5	7.3	0.0	3.49	มาก
ห้องน้ำ	0.0	2.5	37.5	45.0	15.0	2.28	น้อย
สถานที่จอดรถ	2.5	17.5	57.5	22.5	0.0	3.00	ปานกลาง
อินเตอร์เน็ต/WI-FI	0.0	4.9	9.8	46.3	39.0	1.80	น้อยที่สุด
รวมค่าเฉลี่ย						2.82	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.148 ศักยภาพ/ความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.82) โดยประเด็นด้านร้านอาหารมีศักยภาพ/ความพร้อมเป็นมากอันดับแรก รองลงมา ได้แก่อาหารและเครื่องดื่มสถานที่จอดรถ ห้องน้ำและอินเตอร์เน็ต/WI-FIตามลำดับทั้งนี้ประเด็นด้าน สถานที่จอดรถและอินเตอร์เน็ต/WI-FI มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับปานกลางและน้อยที่สุด ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.149 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านที่พักในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

N=74

ที่พัก	ศักยภาพ/ความพร้อมจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
ราคา	12.8	30.8	48.7	7.7	0.0	3.49	มาก
สถานที่ตั้ง	26.8	43.9	24.4	4.9	0.0	3.93	มาก
การบริการ	19.5	56.1	17.1	7.3	0.0	3.88	มาก
สุขอนามัย	19.5	26.8	41.5	12.2	0.0	3.54	มาก
รวมค่าเฉลี่ย						3.71	มาก

จากตารางที่ 4.149 ศักยภาพ/ความพร้อมด้านที่พักในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.71) โดยประเด็นด้านสถานที่ตั้งมีศักยภาพ/ความพร้อมเป็นมากอันดับแรก รองลงมา ได้แก่การบริการสุขอนามัยและราคา ตามลำดับ

ตารางที่ 4.150 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริการเสริมทางการท่องเที่ยวในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

N=74

การบริการเสริมทางการท่องเที่ยว	ศักยภาพ/ความพร้อมจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
ศูนย์ให้ข้อมูลนักท่องเที่ยว	12.2	29.3	34.1	24.4	0.0	3.30	ปานกลาง
ร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึก	2.4	26.8	43.9	24.4	2.4	3.02	ปานกลาง
ความปลอดภัย	14.6	48.8	31.7	4.9	0.0	3.73	มาก
ระบบรักษาความปลอดภัย	12.2	48.8	31.7	7.3	0.0	3.66	มาก
ตำรวจนักท่องเที่ยว	5.0	12.5	42.5	17.5	22.5	2.60	น้อย
ธนาคาร/การให้บริการแลกเปลี่ยนเงินตรา	2.5	27.5	42.5	22.5	5.0	3.00	ปานกลาง
การโฆษณา	5.0	20.0	45.0	25.0	5.0	2.95	ปานกลาง
ใบปลิว	0.0	22.2	41.7	30.6	5.6	2.81	ปานกลาง
การประชาสัมพันธ์	7.5	20.0	55.0	15.0	2.5	3.15	ปานกลาง
การส่งเสริมการตลาด	7.5	15.0	50.0	17.5	10.0	2.93	ปานกลาง
ข้อมูลออนไลน์	2.5	22.5	32.5	30.0	12.5	2.73	ปานกลาง
การสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยว	17.5	30.0	32.5	15.0	5.0	3.40	มาก
มัคคุเทศก์	78.0	14.6	7.30	0.0	0.0	4.71	มากที่สุด
รวมค่าเฉลี่ย						3.23	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.150 ศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริการเสริมทางการท่องเที่ยวในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.23) โดยประเด็นด้านมัคคุเทศก์มีศักยภาพ/ความพร้อมเป็นมากอันดับแรก รองลงมา ได้แก่ความปลอดภัยระบบรักษาความปลอดภัยศูนย์ให้ข้อมูลนักท่องเที่ยวการสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยวระบบรักษาความปลอดภัยและการสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยวตามลำดับทั้งนี้ประเด็นด้าน ศูนย์ให้ข้อมูลนักท่องเที่ยวร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึกธนาคาร/การให้บริการแลกเปลี่ยนเงินตราการโฆษณาใบปลิวการประชาสัมพันธ์การส่งเสริมการตลาดข้อมูลออนไลน์ตำรวจนักท่องเที่ยวมีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับปานกลางและน้อย ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.151 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านความสามารถในการเข้าถึงสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

N=74

ความสามารถในการเข้าถึง	ศักยภาพ/ความพร้อมจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
สภาพถนน	2.4	9.8	36.6	36.6	14.6	2.49	น้อย
การขนส่ง	4.9	22.0	58.5	14.6	0.0	3.17	ปานกลาง
การเชื่อมโยง/โลจิสติกส์	2.4	12.2	68.3	12.2	4.9	2.95	ปานกลาง
ป้ายสัญลักษณ์/ป้ายบอกทาง	0.0	12.2	68.3	19.5	0.0	2.93	ปานกลาง
รวมค่าเฉลี่ย						2.89	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.151 ศักยภาพ/ความพร้อมด้านความสามารถในการเข้าถึงในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.89) โดยประเด็นด้านการขนส่งมีศักยภาพ/ความพร้อมเป็นอันดับแรก รองลงมา ได้แก่การเชื่อมโยง/โลจิสติกส์ป้ายสัญลักษณ์/ป้ายบอกทางและสภาพถนน ตามลำดับซึ่งปัจจัยด้านความสามารถในการเข้าถึงทุกด้าน ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 4.152 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริหารจัดการในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

N=74

การบริหารจัดการ	ศักยภาพ/ความพร้อมจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
ศุลกากร	19.5	24.4	51.2	4.9	0.0	3.59	มาก
ด่านตรวจคนเข้าเมือง	4.9	41.5	46.3	7.3	0.0	3.44	มาก
กระบวนการตรวจวีซ่า	12.2	36.6	43.9	7.3	0.0	3.54	มาก
เวลา/ช่วงเวลาในการดำเนินงาน	12.2	41.5	41.5	2.4	2.4	3.59	มาก
การเข้าแถว/การรอคอย	9.8	34.1	51.2	4.9	0.0	3.49	มาก
รวมค่าเฉลี่ย						3.53	มาก

จากตารางที่ 4.152 ศักยภาพ/ความพร้อมด้านการบริหารจัดการในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.53) โดยประเด็นด้านศุลกากร และเวลา/ช่วงเวลาในการดำเนินงานมีศักยภาพ/ความพร้อมเป็นอันดับแรก รองลงมา ได้แก่กระบวนการตรวจวีซ่า การเข้าแถว/การรอคอย และด่านตรวจคนเข้าเมือง ตามลำดับ

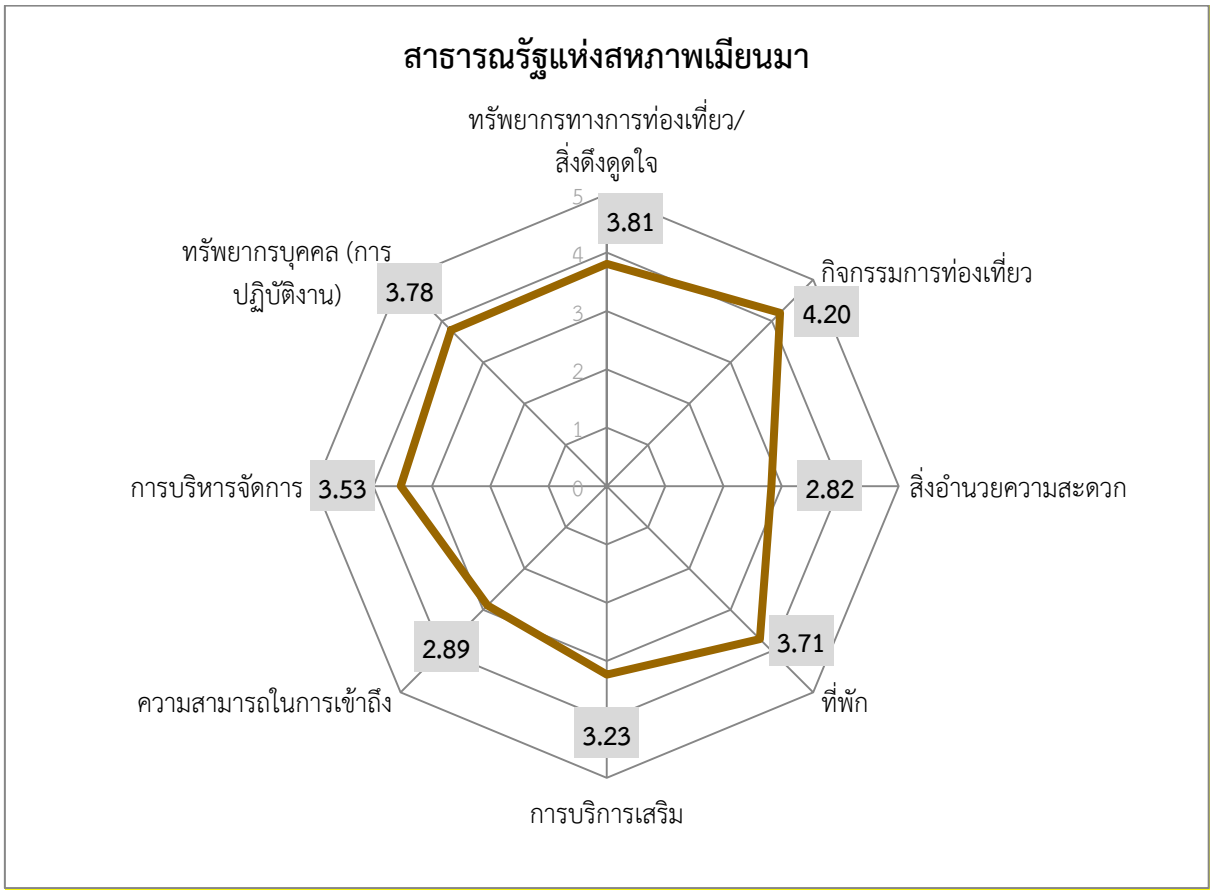
ตารางที่ 4.153 การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) ในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

N=74

คุณสมบัติทรัพยากรบุคคล	ศักยภาพ/ความพร้อมจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
การสื่อสารภาษาต่างประเทศ	12.2	34.1	34.1	19.5	0.0	3.39	ปานกลาง
หัวใจบริการ	24.4	53.7	22.2	0.0	0.0	4.02	มาก
ความรู้	0.0	51.7	41.4	3.4	3.4	3.93	มาก
การดำเนินงานแบบมืออาชีพ	29.3	36.6	31.7	2.4	0.0	3.78	มาก
การบริการแบบมืออาชีพ	26.8	29.3	39.0	4.9	0.0	3.80	มาก
รวมค่าเฉลี่ย						3.78	มาก

จากตารางที่ 4.153 ศักยภาพ/ความพร้อมด้านทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) ในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.78) โดยหัวใจบริการมีศักยภาพ/ความพร้อมเป็นอันดับแรก รองลงมา ได้แก่ความรู้การบริการแบบมืออาชีพการดำเนินงานแบบมืออาชีพ และการสื่อสารภาษาต่างประเทศตามลำดับทั้งนี้ประเด็นด้าน การสื่อสารภาษาต่างประเทศ มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับปานกลาง ควรได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

จากข้อมูลในตารางที่ 4.146-4.153 ศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในสาธารณรัฐสหภาพเมียนมาวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวในพื้นที่ศึกษา จำแนกเป็น 8 ด้าน ได้แก่ ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ กิจกรรมการท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกที่พักการบริการเสริมทางการท่องเที่ยวความสามารถในการเข้าถึงการบริหารจัดการ และทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) มีรายละเอียดนำเสนอข้อมูลในแผนภูมิที่ 4.20 ดังนี้

แผนภูมิที่ 4.20 แสดงการเปรียบเทียบศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในพื้นที่สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา(จากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว)

(หมายเหตุ: ช่วงคะแนน 1.00 – 3.40 = ต้องพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อม ช่วงคะแนน 3.41 - 5.00 = ไม่ต้องพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อม)

จากแผนภูมิที่ 4.20 แสดงให้เห็นว่า สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมามีศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนวัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาในด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวมากเป็นอันดับแรก (ค่าเฉลี่ย 4.20) รองลงมา ได้แก่ ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ ทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) ที่พัก การบริหารจัดการ การบริการเสริมทางการท่องเที่ยวความสามารถในการเข้าถึง และสิ่งอำนวยความสะดวก ดังนั้นในประเด็นที่ควรได้รับการพัฒนาศักยภาพและความพร้อมในระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้คือด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ความสามารถในการเข้าถึงและบริการเสริมทางการท่องเที่ยว

จากข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนที่วัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวพื้นที่ศึกษาในเส้นทาง R3Bข้างต้น นำเสนอเปรียบเทียบข้อมูลในแผนภูมิที่ 4.21 ดังนี้

แผนภูมิที่ 4.21 แสดงการเปรียบเทียบศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทางR3B (วัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว)

(หมายเหตุ: ช่วงคะแนน 1.00 – 3.40 = ต้องพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อม ช่วงคะแนน 3.41 - 5.00 = ไม่ต้องพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อม)

จากแผนภูมิที่ 4.21 เมื่อเปรียบเทียบศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน ที่วัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ในอำเภออำเภอแม่สาย และสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ในภาพรวมมีความใกล้เคียงกัน หากพิจารณาศักยภาพ/ความพร้อมในแต่ละพื้นที่ศึกษา พบว่า อำเภอแม่สายมีศักยภาพ/ความพร้อมมากที่สุด ในด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ สิ่งอำนวยความสะดวก ที่พัก กิจกรรมการท่องเที่ยว การบริการเสริมทางการท่องเที่ยว ความสามารถในการเข้าถึง และการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยว สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมามีศักยภาพ/ความพร้อมมากที่สุด ในด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ที่พัก ทรัพยากรการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจและทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน)ดังนั้นในประเด็นที่ควรได้รับการพัฒนาศักยภาพ

และความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3B ให้มีระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้คือ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ความสามารถในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวและการให้บริการเสริมทางการท่องเที่ยว

2.2 สถานการณ์การท่องเที่ยว และรูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3B

2.2.1 สถานการณ์การท่องเที่ยว

สถานการณ์การท่องเที่ยวจำแนกเป็น 2 พื้นที่ ได้แก่ ประเทศไทย (อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย) และสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ประเทศไทย (อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย)

หากพิจารณาเปรียบเทียบสถานการณ์การท่องเที่ยวในพื้นที่ทั้ง 3 อำเภอ ที่เป็นพื้นที่เชื่อมโยงในเส้นทางR3B อำเภอแม่สายเป็นเมืองชายแดนที่ดึงดูดนักลงทุนมากกว่าอำเภออื่นๆ เนื่องจากมีการค้าชายแดนระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาผ่านด่านการค้าชายแดนถาวรระหว่างประเทศไทย-สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาที่ด่านศุลกากรแม่สาย โดยรายงานประจำปี ด่านศุลกากรแม่สาย รายงานสถิติการค้าชายแดนผ่านด่านศุลกากรแม่สาย ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2542 – 2552 แสดงให้เห็นว่า มูลค่าการค้าชายแดนมีแนวโน้มขยายตัวอย่างต่อเนื่องขึ้นทุกปี (ตารางที่5.57) และในปีงบประมาณ 2558 มูลค่าการค้ารวมอยู่ที่ 9,906,532,433.74 บาท (ด่านศุลกากรแม่สาย, 2559) นอกจากนี้อำเภอแม่สายยังเป็นจุดเริ่มต้นของการเดินทางเส้นทาง R3B เชื่อมต่อไปยังเมืองท่าขี้เหล็ก เมืองเชียงตุง สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาเพื่อไปเชื่อมต่อกับเส้นทางR3A ที่เมืองเหม่งหยาง หรือเชียงรุ่งประเทศจีน อีกทั้งอำเภอแม่สายมีลักษณะเป็นเมืองคู่ขนานกับเมืองท่าขี้เหล็ก สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาดังนั้นอำเภอแม่สายจึงเป็นอำเภอที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในเชิงการพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่ระหว่างภาคเหนือของประเทศไทย กับเมืองท่าขี้เหล็ก เมืองเชียงตุงของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา และเมืองเชียงรุ่ง เมืองคุนหมิง ของมณฑลยูนนาน ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

ตารางที่ 4.154 สถิติการค้าชายแดนผ่านด่านศุลกากรแม่สาย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2542 – 2552

พ.ศ.	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549	2550	2551	2552
มูลค่าการค้า	1,986.80	1,004.84	1,140.69	1,649.30	2,413.81	2,302.58	2,418.47	3,206.39	3,951.15	4,618.89
ส่งออก	1,937.85	949.23	1,049.47	1,564.10	1,915.42	1,916.59	2,111.89	2,489.38	3,705.78	4,259.47
นำเข้า	48.95	55.91	91.22	85.20	498.39	385.99	306.58	717.01	245.37	359.42
ดุลการค้า	1,888.90	893.62	958.25	1,478.90	1,417.03	1,530.59	1,805.31	1,772.37	3,460.18	3,900.05

ที่มา: ด่านศุลกากรแม่สาย จังหวัดเชียงราย

ผลจากศึกษาเรื่อง“การปรับตัวและการเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจการค้าการลงทุนเมืองคู่ขนานพื้นที่ชายแดนแม่สาย-ท่าขี้เหล็ก” ของสำนักงานเศรษฐกิจชายแดนและโลจิสติกส์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง (2014) พบว่าหอการค้าอำเภอแม่สายได้กำหนดยุทธศาสตร์การค้าของอำเภอแม่สายออกเป็น 5 ยุทธศาสตร์ดังนี้ 1) ยุทธศาสตร์ที่ 1 ยุทธศาสตร์ ด้านการค้า 2) ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยุทธศาสตร์ ด้านการท่องเที่ยวเชิงสิ่งแวดล้อม

3) ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์ ด้านการเกษตร4) ยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์ ด้านโลจิสติกส์ และ 5) ยุทธศาสตร์ที่ 5 ยุทธศาสตร์ ด้านอุตสาหกรรมจะเห็นได้ว่า การท่องเที่ยวได้ถูกกำหนดขึ้นเป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์ของอำเภอแม่สาย ความหลากหลายทางด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว ทั้งแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ ความหลากหลายเชิงชาติพันธุ์ รวมทั้งมีศักยภาพในการรองรับการเจริญเติบโตของการท่องเที่ยวข้ามแดน เนื่องจากมีความพร้อมในด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสะดวก มีระบบขนส่งสาธารณะที่เชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวในกลุ่มภาคเหนือตอนบนและประเทศเพื่อนบ้านได้ สนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยว

การเปิดใช้เส้นทาง R3B ก่อให้เกิดการท่องเที่ยวข้ามแดนมากขึ้น โดยเส้นทางทางที่ได้รับความนิยมคือเส้นทางเชียงราย – เชียงตุง-เมืองลา-เชียงรุ่งดังจะเห็นได้จากจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางผ่านด้านแม่สายในแต่ละปี (ตาราง) ความหลากหลายทางด้านวัฒนธรรม ทรัพยากรทางธรรมชาติ ความเชื่อมโยงทางวัฒนธรรมเป็นสิ่งดึงดูดให้เกิดการเดินทางข้ามแดน โดยเฉพาะระหว่างนักท่องเที่ยวชาวไทย เมียร์มาและชาวจีน ในช่วงฤดูกาลการท่องเที่ยวหรือวันหยุดยาวทุกเทศกาล อำเภอแม่สายโดยเฉพาะบริเวณด่านพรมแดนไทย-เมียนมานั้นได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวเป็นจำนวนมากโดยส่วนใหญ่เดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดนเพื่อจับจ่ายซื้อสินค้าราคาถูกที่มาจากจีน (NOW26, 2558) อย่างไรก็ตาม บรรยากาศตลาดชายแดนไทย-เมียนมาในช่วงที่มิใช่ฤดูกาลแห่งการท่องเที่ยวยังคงซบเซาและร้านค้ามากกว่าร้อยละ 50 ของร้านในพื้นที่ขึ้นป้ายลดราคาสินค้าและมีบางร้านติดป้ายห้องว่างให้เช่าหรือปิดกิจการเพื่อหยุดขายสินค้าชั่วคราว (BrightTV20, 2558) ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เล็งเห็นถึงประเด็นดังกล่าว เพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยวในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันจัดงานเทศกาล กิจกรรม และโครงการต่างๆ เช่น แม่สายมินิมาราธอน งานดอกไม้บาน วันหวานสตรอเบอรี่ของดีตำบลโป่งผา งานมหัศจรรย์ 10 ชาติพันธุ์แม่สาย การจัดงาน“ถูกแต๊ แม่สาย แม่สายแกรนด์เซล”งาน “สวัสดีปีใหม่อาเซียน เคาต์ดาวน์ 3 แผ่นดิน 2016 แม่สาย เชียงราย” และพิธีสรงน้ำพระธาตุ ปี 59 ณ วัดพระธาตุดอยเวา เป็นต้น

2. สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

เมียนมาหรือสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ในปัจจุบัน มีประชากรจำนวน 62 ล้านคน มีขนาดพื้นที่ใหญ่กว่าประเทศไทยโดยมีพื้นที่ 676,577 ตารางกิโลเมตร (ประเทศไทย 5.13 แสนตารางกิโลเมตร) มีชายฝั่งยาว 2,832 กิโลเมตร ตั้งอยู่ในทำเลยุทธศาสตร์ด้านการค้า และการลงทุนซึ่งอยู่ระหว่าง 2 ประเทศยักษ์ใหญ่ทางเศรษฐกิจของเอเชีย นั่นคือ ประเทศจีน และประเทศอินเดียสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมามีพรมแดนยาว 5,858 กิโลเมตรซึ่งติดกับประเทศบังกลาเทศและประเทศอินเดียทางทิศตะวันตก ทิศเหนือติดกับประเทศจีน ทิศตะวันออกเฉียงใต้ติดกับสปป.ลาวและประเทศไทยทิศใต้จรดทะเลอันดามัน ทิศตะวันตกเฉียงใต้จรดมหาสมุทรอินเดีย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา มีผลิตภัณฑ์มวลรวม (GDP) 26.5 พันล้านเหรียญสหรัฐ อุดมไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติทางบกและทางทะเล ป่าไม้ยังหนาแน่นและมีความหลากหลาย และมีศักยภาพทางการท่องเที่ยวสูง ส่งเสริมให้สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา สามารถเป็นประตูสู่อินเดียและเอเชียใต้ให้กับประเทศไทย ในขณะเดียวกันประเทศไทยก็สามารถเป็นประตูสู่อาเซียนให้กับเมียนมาด้วย นอกเหนือไปจากนี้การเป็นสมาชิกของอาเซียน และการปรับเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หรือ AEC ในปี พ.ศ. 2558 ดึงดูดนักลงทุนต่างประเทศให้มาลงทุนขยายธุรกิจในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา สภาหอการค้าไทย (2556)รายงานว่าในช่วงปีงบประมาณ 2553/54-2557/58 มีการลงทุนจากต่างประเทศไหลเข้าสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา มากกว่า 36.6 พันล้านเหรียญสหรัฐ โดยเข้ามาลงทุนในอุตสาหกรรมการผลิตและบริการ

หลายสาขา เช่น พลังงาน ผลิตไฟฟ้า น้ำมันและก๊าซธรรมชาติ เหมืองแร่ การขนส่งและโลจิสติกส์ การเงินธนาคารและการท่องเที่ยว

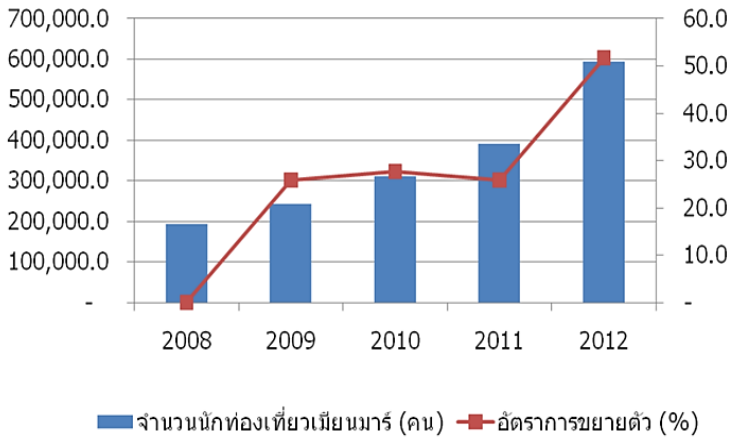
จากการเปิดประเทศของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาในปี พ.ศ.2553และหลังจากที่รัฐบาลเมียนมาโดยการนำของ พล.อ.เต็ง เส่ง ได้ดำเนินโยบายปฏิรูปประเทศตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 รวมถึงการเปลี่ยนแปลงนโยบายการลงทุนที่เพิ่มสิทธิประโยชน์แก่นักลงทุนต่างชาติจากปี พ.ศ. 2555 เป็นต้นมา มีผลต่อการเติบโตของภาคธุรกิจในประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาเป็นอย่างมาก รวมถึงทางด้านอุตาสาหกรรมการท่องเที่ยวและโรงแรม

ในปี พ.ศ.2539-2540 รัฐบาลสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาได้ประกาศให้เป็นปีท่องเที่ยวเมียนมา (Visit Myanmar Year) โดยเน้นหนักทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม รัฐบาลสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาได้จำแนกเมืองที่มีแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมออกเป็น 3 เมืองวัฒนธรรมโดยใช้เกณฑ์ด้านความสะดวกสบาย ความยากง่ายในการเข้าถึงเมืองท่องเที่ยวเป็นเกณฑ์ในการกำหนด ดังนี้

1. เมืองชั้นใน ได้แก่ เมืองย่างกุ้ง เมืองหงสาวดี เมืองสิเรียม เมืองพุกาม เมืองมัณฑะเลย์ เมืองตองจีและทะเลสาบอินเล เมืองท่องเที่ยวต่างๆเหล่านี้มีความพร้อมที่จะรองรับนักท่องเที่ยว ทั้งในเรื่องที่พัก อาหาร และยานพาหนะ

2. เมืองชั้นนอก ได้แก่ เมืองเชียงตุง เมืองปูเตา เมืองอาระกัน เมืองมะริด เมืองมะละแหม่ง พระธาตุอินทร์แขวน(ไจก์ทิโย) เมืองท่องเที่ยวชั้นนอกคือเมืองท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวสาสมารถเดินทางไปท่องเที่ยวได้ แต่ยังขาดความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกบางส่วน

3. เมืองชายแดนที่มีอนาเขตติดต่อกับประเทศไทย ได้แก่ เมืองท่าขี้เหล็กตรงข้ามอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย เมืองเมียวดีตรงข้ามอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก เมืองพญาต่องซูตรงข้ามด่านเจดีย์สามองค์ จังหวัดกาญจนบุรี เกาะสองตรงข้ามท่าเรือ จังหวัดระนอง มอร์ด่องตรงข้ามด่านสิงขร จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เมืองเหล่านี้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางได้สะดวกจากฝั่งเขตแดนไทย แต่ยังไม่สามารถเดินทางต่อไปเมืองอื่นๆ เช่น เมืองย่างกุ้งหรือเมืองมัณฑะเลย์ได้ เนื่องจากความไม่พร้อมทางด้านการคมนาคมขนส่ง สภาพถนน และความปลอดภัยอันเกิดจากปัญหาของชนกลุ่มน้อยอาศัยอยู่

ภาพที่ 4.11 จำนวนนักท่องเที่ยวเมียนมาและอัตราการขยายตัว

ที่มา : อัทธ์ พิศาลวานิช (2556)

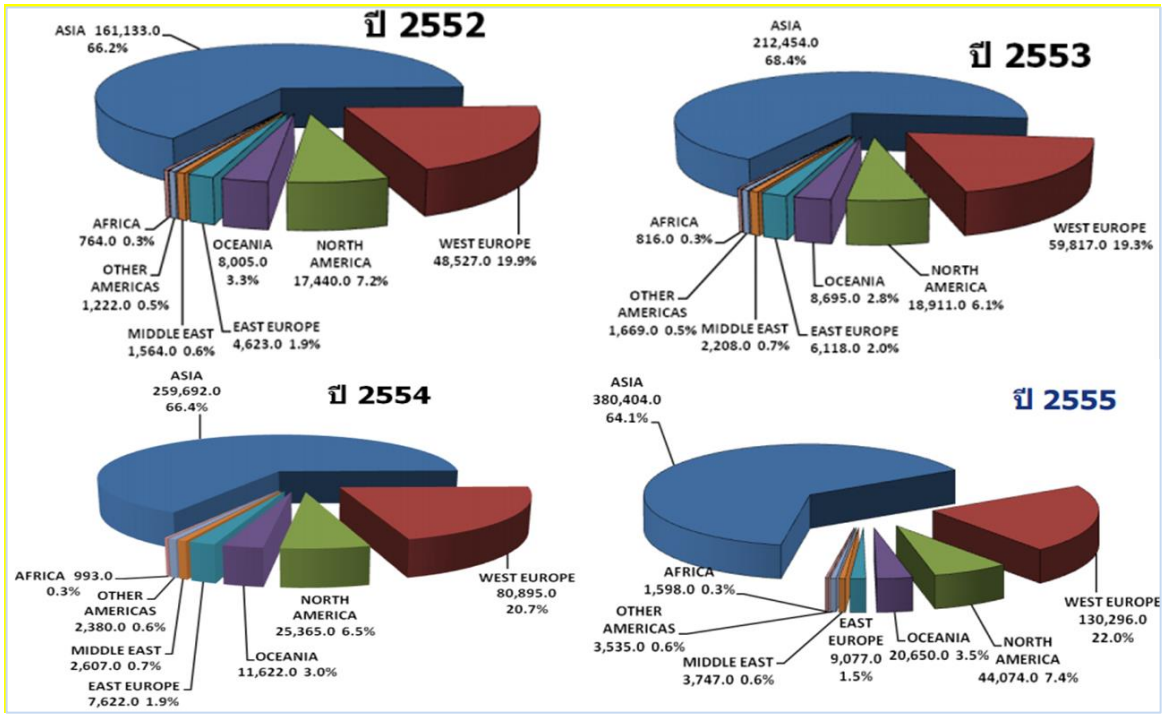
ในปี พ.ศ. 2557 ที่ผ่านมานักท่องเที่ยวที่เดินทางเยือนสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา มีจำนวนทั้งสิ้น 3.5 ล้านคน ซึ่งขยายตัวเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 49.5 จาก 2.04 ล้านคน ในปี พ.ศ. 2556 สร้างรายได้เข้าประเทศ 1,140 ล้านดอลลาร์ หรือราว 37,620 ล้านบาท โดยนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มาจากภูมิภาคเอเชีย ร้อยละ 70 เป็นนักท่องเที่ยวจากประเทศสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) รองลงมาคือนักท่องเที่ยวจากยุโรป โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากอังกฤษ และเยอรมนี อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 4.2 ของ GDP ของประเทศ และสร้างตำแหน่งงานที่ร้อยละ 6.5 จากโอกาสการทำงานทั้งหมด (Ministry of Hotels and Tourism, Maynmar (2558) เกิดการขยายตัวของธุรกิจโรงแรม ข้อมูลจากกระทรวงโรงแรมและการท่องเที่ยวของเมียนมา ระบุว่า ในปี พ.ศ. 2557มีโรงแรมมากกว่า 1,000 แห่ง ที่ดำเนินกิจการโดยนักธุรกิจท้องถิ่น ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในนครย่างกุ้ง และยังมีโรงแรม และศูนย์การค้าที่ลงทุนโดยชาวต่างชาติอีก 39 แห่งทั่วทั้งประเทศ และจำนวนบริษัทที่เกี่ยวข้องต่อการท่องเที่ยวก็ขยายเพิ่มขึ้นมาถึง 1,623 แห่ง ในปี 2557 เช่นกัน

ตารางที่ 4.155 รายได้จากการท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายนักท่องเที่ยวต่อวัน และระยะเวลาพำนักเฉลี่ย

หน่วย: ล้านเหรียญสหรัฐ

ปี	2545	2546	2547	2548	2549	2550	2551	2552	2553	2554	2555
รายได้จากการท่องเที่ยว	9	16	36	53	64	82	65	96	54	19	34
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อวัน (US$)	0	0	4	4	4	8	5	5	02	20	35
ระยะเวลาพำนัก (วัน)	.5	.5				.5		.5			

ที่มา: Ministry of Hotels and Tourism, 2002-2012

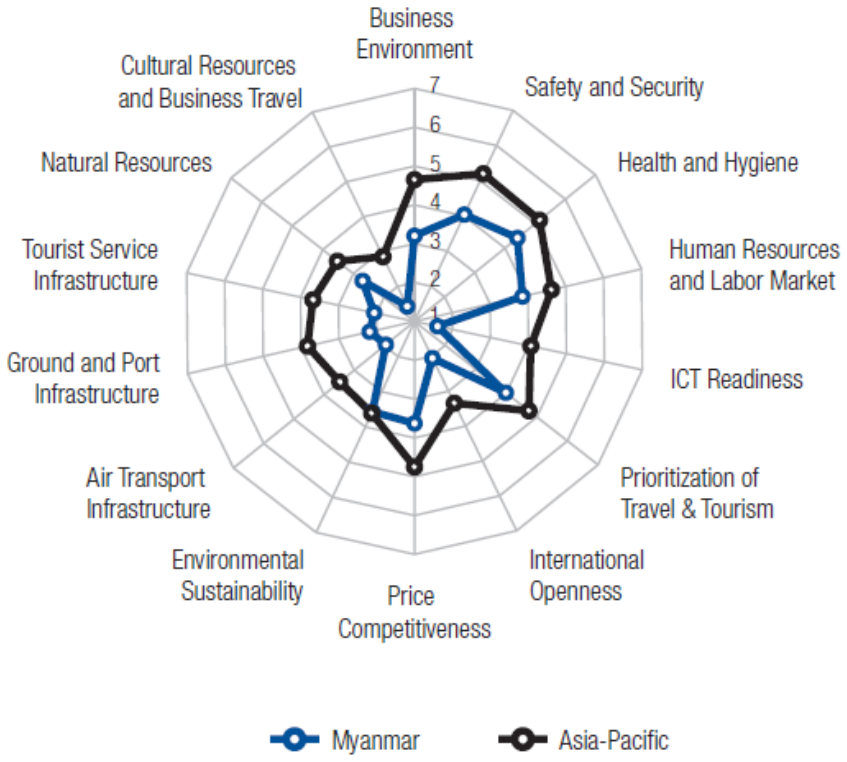
ภาพที่ 4.12 นักท่องเที่ยวต่างชาติของเมียนมารปี พ.ศ. 2552-2555

ที่มา : อัทธ์ พิศาลวานิช (2556)

การเติบโตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและโรงแรมส่งผลรวมถึงการดำเนินการก่อสร้างอาคารในประเทศเพื่อตอบสนองต่อการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยว อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องเช่น สินค้าตกแต่งบ้านและเฟอร์นิเจอร์มีการขยายตัวสอดคล้องตามไปด้วยเช่นกัน โดยในการนำส่งสินค้าเข้าไปจำหน่ายในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ผู้ประกอบการที่ริเริ่มเข้าสู่ตลาดดังกล่าว ต้องดำเนินการนำส่งสินค้าผ่านตัวแทนจำหน่ายในพื้นที่หรือกลุ่มผู้ค้าชายแดนในประเทศไทยหรือสามารถเชื่อมโยงกับผู้ผลิตและผู้ค้ารายใหญ่ซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้จำหน่ายวัตถุดิบ (Supplier) หรือรับซื้อและกระจายสินค้า (Buyer) เช่น การขายส่งสินค้าให้กับธุรกิจค้าปลีกขนาดใหญ่ที่เปิดธุรกิจในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาโดยเน้นกลุ่มเป้าหมายชนชั้นกลางที่มีกำลังซื้อนักท่องเที่ยวและนักธุรกิจที่เข้าไปทำงานในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา(หนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ, 2557) กอปรกับการพัฒนาเพิ่มเติมในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาที่ส่งเสริมการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทางของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาคือ การที่บริษัท Singapore's Changi Airport Planners and Engineers (CAPE) และบริษัท Yongnam Holdings and Japan's JGC Corp ซึ่งชนะการประมูลโครงการพัฒนาท่าอากาศยาน Hanthawaddy เมืองหงสาวดี ที่มีมูลค่าการลงทุนในระยะแรก 1.5 พันล้านเหรียญดอลล่าห์สหรัฐฯ จะเริ่มก่อสร้างในปี พ.ศ.2559 และคาดว่าเสร็จสิ้นในปี พ.ศ. 2563 ทั้งนี้ เมื่อการก่อสร้างแล้วเสร็จ ท่าอากาศยานดังกล่าวจะกลายเป็นท่าอากาศยานที่ใหม่และทันสมัยที่สุดในเมียนมาซึ่งสามารถรับผู้โดยสารได้มากถึง 12 ล้านคนต่อปี และมีรันเวย์ขนาดใหญ่ที่สามารถรองรับการลงจอดของเครื่องบินขนาดใหญ่ประเภทแอร์บัส(Airbus) ได้ รวมไปถึงการสำรวจพื้นที่โดยรอบเพื่อปรับปรุงทัศนียภาพและสร้างถนนเชื่อมไปยังท่าอากาศยานนานาชาติย่างกุ้ง โดยท่าอากาศยานนานาชาติย่างกุ้งจะกลายเป็นท่าอากาศยานย่านธุรกิจและท่าอากาศยานนานาชาติมัณฑะเลย์จะกลายเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ทางอากาศของเมียนมานอกจากนี้ รัฐบาลเมียนมายังมีแผนการในการปรับปรุงท่าอากาศยานมัณฑะเลย์ซึ่งมีมูลค่าการลงทุนมากถึง 135 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ให้สามารถรองรับผู้โดยสารได้ 3 ล้านคนต่อปี และอีก 195 ล้านเหรียญฯ เพื่อ

ปรับปรุงท่าอากาศยานนานาชาติย่างกุ้งให้สามารถรองรับผู้โดยสารได้ 6 ล้านคนต่อปี(สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์สคร. ย่างกุ้ง, ป.ป.พ. อ้างถึงใน กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ, 2558)

ในปี พ.ศ. 2557 จากการจัดอันดับประเทศที่มีภาพลักษณ์ดีเยี่ยมของ CBS Rankingสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาได้ระดับ B และจัดอยู่อันดับที่ 143 ของโลก และอยู่ในอันดับที่ 39 จากการจัดอันดับในภูมิภาค(Bloom Consulting, 2014) อีกทั้งWorld Economic Forum (2015) ที่นำเสนอขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและการเดินทางของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาพบว่า พื้นที่ดังกล่าวมีขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและการเดินทางโดดเด่นในด้านสุขภาพและสุขอนามัย (Health and Hygiene) ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน (Safety and Security) และการจัดลำดับความสำคัญของทางการท่องเที่ยวและการเดินทาง (Prioritization of Travel & Tourism) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 4.13 ขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและการเดินทางของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

ที่มา: World Economic Forum (2015)

จากการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและการเดินทางสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา มีขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและการเดินทางในภาพรวมอยู่อันดับที่ 134 ของโลก (World Economic Forum, 2015)[1] โดยจำแนกเป็น 4 หมวด ได้แก่ 1) สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบการประกอบด้วยประเด็นด้านสภาพแวดล้อมในการทำธุรกิจ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

[1] World Economic Forum. (2015). The Travel & TourismCompetitivenessReport 2015: Growth through Shocks. Insight Report. Geneva.

สุขภาพและสุขอนามัย ทรัพยากรและตลาดแรงงาน และความพร้อมทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 2) นโยบายและเงื่อนไขที่เอื้อต่อการเดินทางและการท่องเที่ยวประกอบด้วยประเด็นด้านการจัดลำดับความสำคัญของทางการท่องเที่ยวและการเดินทาง การเปิดประเทศสู่นานาชาติ ความสามารถในการแข่งขันด้านราคา และความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม3) โครงสร้างพื้นฐานประกอบด้วยประเด็นด้านโครงสร้างพื้นฐานทางการคมนาคมทางอากาศโครงสร้างพื้นฐานทางการคมนาคมทางภาคพื้นและโครงสร้างพื้นฐานทางการบริการนักท่องเที่ยวและ 4) ทรัพยากรทางธรรมชาติและวัฒนธรรมประกอบด้วยประเด็นด้านทรัพยากรทางธรรมชาติ และทรัพยากรทางวัฒนธรรม โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 4.156-4.157

ตารางที่ 4.156 แสดงระดับขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและการเดินทางของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา หมวดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบการ

Country Economy	Enabling Environment Pillars, values				
	Business Environment	Safety and Security	Health and Hygiene	Resources and Labour Market	ICT Readiness
Myanmar	3.20	4.04	4.41	3.85	1.60

ที่มา: World Economic Forum (2015)

สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา มีขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและการเดินทางอยู่อันดับที่ 134 ของโลกและอันดับที่ 23 ของภูมิภาค โดยในหมวดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบการจำแนกตามองค์ประกอบ ได้แก่ สภาพแวดล้อมในการทำธุรกิจ (3.20) ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน (4.04) สุขภาพและสุขอนามัย (4.41) ทรัพยากรและตลาดแรงงาน (3.85) และความพร้อมทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (1.60)

ตารางที่ 4.157 แสดงระดับขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและการเดินทางของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาจำแนกตามหมวดนโยบายและเงื่อนไขที่เอื้อต่อการทางการท่องเที่ยวและการเดินทาง โครงสร้างพื้นฐาน และทรัพยากรทางธรรมชาติและวัฒนธรรม

Country Economy	T&T Policy and Enabling Condition Pillars, value				Infrastructure Pillars, Value			Natural Resource and Cultural Resources Pillar, values	
	Prioritization of T&T	International Openness	Price Competitiveness	Environment Sustainability	Air Transport Infrastructure	Ground and Port Infrastructure	Tourist Service Infrastructure	Natural Resource	Cultural Resource & Business Travel
Myanmar	3.99	2.05	3.63	3.57	1.95	2.19	2.06	2.70	1.43

ที่มา: World Economic Forum (2015)

จากตารางข้างต้นจำแนกเป็น 3 หมวด ได้แก่ 1) หมวดนโยบายและเงื่อนไขที่เอื้อต่อการทางการท่องเที่ยวและการเดินทางประกอบด้วยการจัดลำดับความสำคัญของทางการท่องเที่ยวและการเดินทาง (3.99) การเปิดประเทศสู่นานาชาติ (2.05) ความสามารถในการแข่งขันด้านราคา (3.63) และความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม (3.57) 2) หมวดโครงสร้างพื้นฐานประกอบด้วยโครงสร้างพื้นฐานทางการคมนาคมทางอากาศ (1.95) โครงสร้างพื้นฐานทางการคมนาคมทางภาคพื้น (2.19) และโครงสร้างพื้นฐานทางการบริการนักท่องเที่ยว (2.06) และ 3) หมวดทรัพยากรทางธรรมชาติและวัฒนธรรมประกอบด้วยทรัพยากรทางธรรมชาติ (2.70) และทรัพยากรทางวัฒนธรรม (1.43)

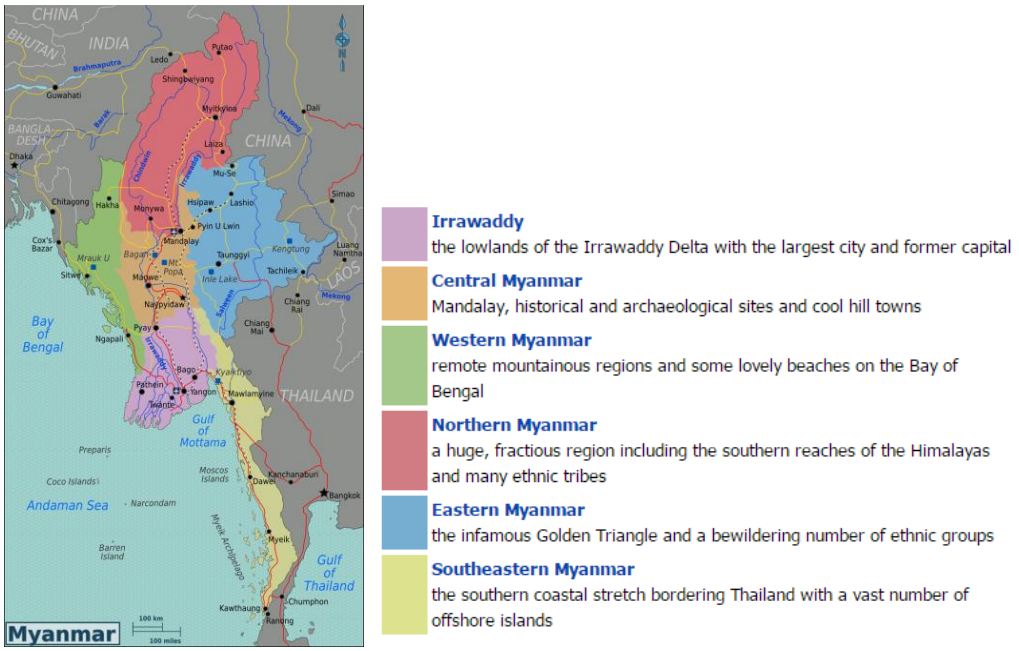
จากการสำรวจพื้นที่ในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาในเส้นทาง R3B พบว่า ปัจจุบันลักษณะการท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นลักษณะการท่องเที่ยวข้ามแดน โดยนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยซึ่งเดินทางผ่านจุดตรวจข้ามแดนอำเภอแม่สาย เพื่อข้ามมาซื้อสินค้าที่เมืองท่าขี้เหล็ก นอกเหนือจากนักท่องเที่ยวกลุ่มดังกล่าว จะเป็นนักท่องเที่ยวที่เดินทางเป็นหมู่คณะกับบริษัททัวร์เที่ยวเป็นหลัก นักท่องเที่ยวกลุ่มดังกล่าวจะมีการเดินทางเข้ามาในประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาลึกขึ้น โดยมีจุดหมายปลายทางที่เมืองเชียงตุง เมืองลา นักท่องเที่ยวบางส่วนอาจจะเดินทางเข้าไปถึงบริเวณทะเลสาบอินเล และเมืองตองจี ปัจจัยที่ส่งเสริมให้พื้นที่ดังกล่าวดึงดูดนักท่องเที่ยวคือ ทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งดึงดูดใจในพื้นที่มีความหลากหลายทั้งทางธรรมชาติ วัฒนธรรม งานเทศกาล ประเพณีต่างๆ การแต่งกาย และอาหารท้องถิ่นที่ยังคงความเป็นท้องถิ่นและสื่อให้เห็นถึงสภาพแวดล้อมและวิถีชีวิตของคนในพื้นที่ได้อย่างชัดเจน นอกเหนือไปจากนี้ การที่รัฐบาลสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาเล็งเห็นถึงความสำคัญของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ส่งผลให้เกิดการพัฒนาในด้านโครงสร้างพื้นฐานเป็นไปอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะเมืองที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ

ภาพที่ 4.14 ตัวอย่างทรัพยากรการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจในพื้นที่สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

เมืองท่องเที่ยวของประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาสามารถจำแนกได้เป็น 6 พื้นที่ ได้แก่ เมืองท่องเที่ยวในอิระวดี เมืองท่องเที่ยวในเมียนมากลาง เมืองท่องเที่ยวในเมียนมาตะวันตก เมืองท่องเที่ยวในเมียน

มาเหนือ เมืองท่องเที่ยวในเมียนมาตะวันออก และเมืองท่องเที่ยวในเมียนมาตะวันออกเฉียงใต้ รายละเอียดตามภาพที่ 5.5 แสดงแผนที่ประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

ภาพที่ 4.15 แผนที่ประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

ที่มา: Wikitravel (2016) http://wikitravel.org/en/Myanmar

สำหรับเมืองท่องเที่ยวตามเส้นทางการท่องเที่ยว R3B ของประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ภายใต้การดำเนินการวิจัยครั้งนี้จำแนกเป็น 4 พื้นที่ ได้แก่เมืองท่าขี้เหล็ก เมืองเชียงงตุง เมืองตองจี และทะเลสาบอินเล เป็นเมืองท่องเที่ยวทางตะวันออกของประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาดังแสดงในภาพที่ 4.15 มีรายละเอียดเบื้องต้นของแต่ละเมืองดังนี้

1) เมืองท่าขี้เหล็ก

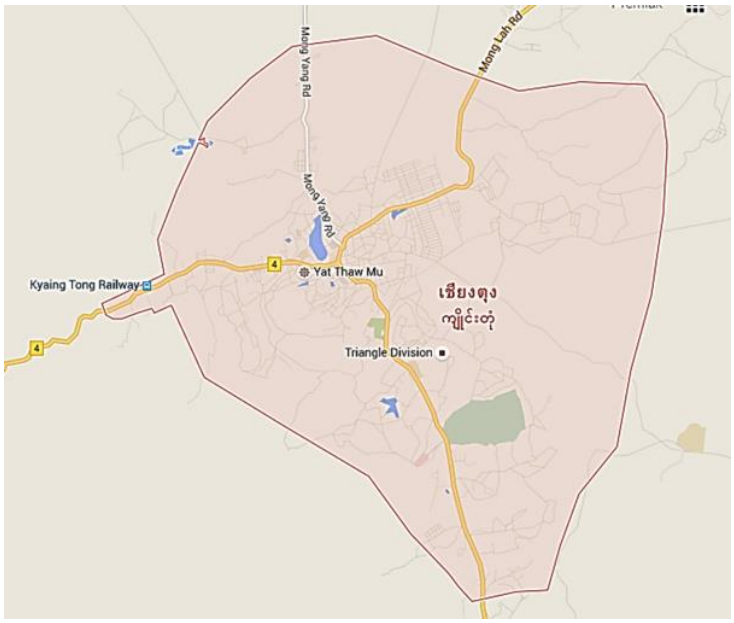

ภาพที่ 4.16 แผนที่ตั้งเมืองท่าขี้เหล็ก

ที่มา: Google (2016)

เมืองท่าขี้เหล็กเป็นเมืองชายแดนซึ่งตั้งอยู่ในรัฐฉาน ทางตะวันออกของประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา เมืองดังกล่าวเป็นที่ตั้งศูนย์ราชการของเมืองท่าขี้เหล็ก และแขวงท่าขี้เหล็ก สำหรับการอำนวยความสะดวกด้านการเดินทางของเมืองท่าขี้เหล็กได้แก่ การคมนาคมทางอากาศซึ่งเมืองนี้มีท่าอากาศยานจำนวนหนึ่งแห่งที่สามารถเชื่อมไปยังเมืองย่างกุ้ง มัณฑะเลย์ และเชียงตุงการขนส่งทางบกนั้นมีถนนเชื่อมไปยังเมืองเชียงตุง ระยะทาง 106 กิโลเมตร (66 ไมล์) ขึ้นไปทางทิศเหนือ โดยผ่านทางหลวงเอเชียสาย 2 และสามารถเดินทางต่อไปทางตะวันตกถึงเมืองตองจีซึ่งเมืองหลวงของรัฐฉานรวมทั้งถนนไปทางตะวันออกผ่านทางหลวงเอเชียสาย 3เพื่อไปยังเมืองหล้าMongla และต่อไปยังมณฑลยูนนาน ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, 2559)เมืองท่าขี้เหล็กมีพรมแดนติดกับอำเภอแม่สาย มีแม่น้ำสายกั้นกลางและเป็นเส้นแบ่งพรมแดนระหว่างไทยกับเมียนมาในพื้นที่มีตลาดท่าล้อ (ตลาดท่าขี้เหล็ก) ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อจับจ่ายใช้สอยสินค้าจากหลากหลายพื้นที่อาทิ สินค้าพื้นเมือง อาหารท้องถิ่น สินค้าไทย สินค้าจีน สินค้าปลอดภาษี และสินค้ากลุ่มชาติพันธุ์ เป็นต้น นอกจากนี้ตลาดดังกล่าวยังมีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจเพิ่มเติม เช่น อนุสาวรีย์พระเจ้าบุเรงนอง (ผู้ชนะสิบทิศ)วัดจีนและพระธาตุชเวดากอง(องค์จำลองจากย่างกุ้ง)เป็นต้น

2) เมืองเชียงตุง

ภาพที่ 4.17 แผนที่ตั้งเมืองเชียงตุง

ที่มา: Google (2016)

เมืองเชียงตุงถือว่าเป็นเมืองที่มีประวัติศาสตร์ยาวนาน ประชากรส่วนใหญ่ เป็นชาวไทขืน หรือไทเขิน “ชนชาวไท” มีความเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมระหว่างคนในพื้นที่กับชนชาติไท สิบสองปันนาในประเทศจีน และยังมีภาษา วัฒนธรรมคล้ายคลึงกับวัฒนธรรมล้านนา ทางภาคเหนือของประเทศไทยอีกด้วย เมืองเชียงตุงได้ชื่อว่าเป็นเมือง 3 จอม 7 เชียง 9 หนอง 12 ประตู ซึ่งหมายถึงเมืองที่มีภูเขาสูงล้อมรอบอยู่ 3 จอม มีชุมชนดั้งเดิมชาวไทขืนที่ขึ้นต้นด้วยเชียงอยู่ 7 เชียง มีหนองน้ำหล่อเลี้ยงให้ความอุดมสมบูรณ์อยู่ 7 หนอง และมีประตูเมืองทั้งหมด 12 ประตู (ปัจจุบันเหลือเพียง 1 หนอง 2 ประตู) รวมกันเป็นแคว้นที่เรียกว่า “เขมรัฐตุงคบุรี”ในอดีตเมืองเชียงตุงเคยเป็นจังหวัดหนึ่งของไทยในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 ยุคจอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี กองทัพไทยยกทัพขึ้นมายึดเชียงตุงจากอังกฤษ แล้วประกาศให้เป็นจังหวัดหนึ่งของไทยชื่อ

“ แคว้นสหรัฐไทยเดิม” เป็นระยะเวลาเพียง 3 ปี หลังจากสงครามเชียงตุงได้ถูกไปผนวกรวมดินแดนเป็นของสหภาพเมียนมาตลอดช่วงระยะเวลาดังกล่าวชาวไทขึนเชียงตุงยังคงรักษาเอกลักษณ์ ความเป็นชนชาติไทดั้งเดิมไว้ได้เป็นอย่างดีสะท้อนให้เห็นถึงความรุ่งเรืองในอดีต การเป็นเมืองวัฒนธรรมและพุทธศาสนาสภาพบ้านเรือนยังคงสะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตของคนเชียงตุงในอดีต นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาเที่ยวเมืองเชียงตุงส่วนใหญ่นิยมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และการท่องเที่ยงเชิงพุทธศาสนา ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมักจะนิยมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ พร้อมกับการท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ เช่นการเดินป่าไปเรียนรู้วิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ

อย่างไรก็ตามการพัฒนาพื้นที่หรือแหล่งท่องเที่ยวในเมืองเชียงตุงมีข้อจำกัดและอุปสรรค ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านความปลอดภัยจากการสำรวจพบว่าตลอดเส้นทางR3B มีด่านเก็บค่าผ่านทาง ด่านทหาร และด่านตรวจคนเข้าเมืองหลายจุด เพื่อตรวจสอบการเดินทางส่งผลให้การเดินทางท่องเที่ยวใช้เวลานาน และมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น อีกทั้งเกิดความไม่สะดวกกับนักท่องเที่ยวที่ต้องการจะเดินทางท่องเที่ยวด้วยตนเอง เนื่องจากข้อจำกัดทางด้านกฎหมาย และการสื่อสาร 2) ปัจจัยด้านสิ่งอำนวยความสะดวกถึงแม้ว่าในปัจจุบันเส้นทางคมนาคมขนส่งจะมีความสะดวกมากขึ้น มีสนามบินเพื่อสามารถเชื่อมโยงเมืองเชียงตุงกับเมืองท่องเที่ยวอื่นในรัฐฉาน แต่มาตรฐานการให้บริการหรือความสะดวกสบายของสนามบินยังไม่ดีเท่าที่ควร หากเดินทางบก สภาพถนนมีความลาดชัน และคดเคี้ยวบางช่วง ขาดจุดแวะพักและสถานีบริการน้ำมันที่มีมาตรฐานระหว่างทาง ปัญหาที่สำคัญสำหรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในเชียงตุงอีกอย่างคือ ระบบไฟฟ้า เนื่องจากข้อจำกัดของประเทศทำให้ไม่มีระบบไฟฟ้าใช้ตลอด 24 ชั่วโมง ส่งผลต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาและ 3) ปัจจัยด้านการเมืองทั้งปัญหากับประเทศเพื่อนบ้าน หรือปัญหากับชนกลุ่มน้อย ส่งผลให้บางครั้งเกิดการปิดด่านชายแดน นักท่องเที่ยวเกิดความไม่แน่ใจในสวัสดิภาพในชีวิตและทรัพย์สินของตน

3) เมืองตองจี

ภาพที่ 4.18 แผนที่ตั้งเมืองตองจี

ที่มา: Google (2016)

ตองจี หรือ ตองยี เป็นเมืองหลวงของรัฐฉานในประเทศเมียนมา(ชื่อตองจีเป็นภาษาเมียนมา มาจากคำว่า ตอง หรือ ต่อง แปลว่า ภูเขา และ จี แปลว่า ใหญ่) เมืองตองจีตั้งห่างจากอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือประมาณ 480 กิโลเมตร ตั้งอยู่ห่างจากเมืองมัณฑะเลย์ไปทางตะวันออกเฉียงใต้ประมาณ 140 กิโลเมตร เมืองตองจีมีเนื้อที่ประมาณ 24 ตารางกิโลเมตร ตั้งอยู่บนภูเขาสูงกว่าระดับน้ำทะเล 4,712 ฟุต ทำให้ตองจีมีอากาศที่ค่อนข้างเย็นสบายตลอดทั้งปี มีวัฒนธรรมอันหลากหลายผสมผสานกันอยู่มากมาย ทั้งชาวเมียนมา ชาวไทใหญ่ ชาวกะเหรี่ยง และชาววา ทั้งนี้ประชากรส่วนใหญ่ร้อยละ 95 เป็นชาวปะโอ (Pa-Oh) นักท่องเที่ยวต่างชาติที่มาเที่ยวที่เมืองตองจีส่วนใหญ่จะเดินทางผ่านเมืองตองจีเพื่อไปทะเลสาบอินเล ดังนั้นนักท่องเที่ยวหลักของเมืองตองจีจึงเป็นนักท่องเที่ยวภายในประเทศ อย่างไรก็ตามจากการสำรวจพบว่าเมืองตองจีมีทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่หลากหลาย เช่น พระเจดีย์กั๊กกู่Aythaya Vineyard โบสถ์คริสต์สไตล์กอธิค

4) ทะเลสาบอินเล

ภาพที่ 4.19 แผนที่ตั้งทะเลสาบอินเล

ที่มา: Google (2016)

ทะเลสาบ อินเล ตั้งอยู่บนเขาสูง ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของรัฐฉาน มีความสูงเหนือจากระดับน้ำทะเล 875 เมตร แวดล้อมไปด้วยทิวเขาสลับซับซ้อน ทะเลสาบ วัดส่วนที่กว้างที่สุดจากทิศตะวันออก-ตะวันตก 11.25 ก.ม. ยาวเหนือ-ใต้ 22.5 ก.ม. เป็นพื้นที่ราว 116 กม.^{2} (พื้นที่เปลี่ยนแปลงไปบ้างตามฤดู) เป็นแอ่งที่รวมน้ำอันเกิดจากเทือกเขาต่างๆที่เรียงรายอยู่รอบทิศ ด้วยพื้นที่กว้างใหญ่ ขนาดอำเภอย่อยๆ อำเภอหนึ่ง เป็นที่ตั้งของชุมชนกลางน้ำขนาดใหญ่ ซึ่งครอบคลุมหมู่บ้านทั้ง 17 หมู่บ้าน ทะเลสาบแห่งนี้เป็นที่อยู่อาศัยของกลุ่มชนที่เรียกตนเองว่า ชาวอินทา (Intha) ชนเผ่านี้อาศัยอยู่ในทะเลสาบอินเลมานานนับร้อยปีแล้ว โดยใช้ชีวิตอยู่ท่ามกลางการทำการเกษตรบนเกาะวัชพืชที่พวกเขาสร้างขึ้นมาเองกลางลำน้ำในทะเลสาบ

ทรัพยากรทางธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ของทะเลสาบอินเล รวมถึงวิถีชีวิตของชาวอินทา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพายเรือด้วยขาและเท้าเป็นลักษณะอันโดดเด่นเฉพาะตัวของชาวอินทาคือพายเรือด้วยเท้า และ การทำเกษตรลอยน้ำองค์ประกอบต่างๆเหล่านี้ทำให้ทะเลสาบอินเลกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

ทะเลสาบอินเล จึงเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีเอกลักษณ์และมีความโดดเด่นแห่งหนึ่งของประเทศที่มีการพัฒนาทั้งในด้านของสิ่งอำนวยความสะดวก เงินตราที่ใช้ในพื้นที่ (ใช้เงินดอลลาร์สหรัฐ) ที่ตั้งของที่พักและโรงแรมระดับหรู ขณะเดียวกันยังคงอนุรักษ์วิถีชีวิตและวัฒนธรรมของคนในพื้นถิ่นไว้เพื่อเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งดึงดูดใจสำหรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการสัมผัสประสบการณ์ ซึ่งการบริหารจัดการพื้นที่และดูแลนั้นดำเนินการร่วมกันระหว่างภาคีการท่องเที่ยวหลากหลายกลุ่มและมีการวิจัยและพัฒนาเกี่ยวกับการรักษาสภาพแวดล้อมให้คงอยู่อย่างปลอดภัย

ปัจจุบันพื้นที่โดยรอบทะเลสาบอินเล ได้ดึงดูดการลงทุนทั้งจากนักธุรกิจชาวเมียนมา และนักธุรกิจต่างชาติให้มาลงทุนในธุรกิจโรงแรม จากการสำรวจพบว่าพื้นที่โดยรอบทะเลสาบอินเลมีโรงแรม ที่พักหรือแม้กระทั่งร้านอาหารสำหรับชาวต่างชาติโดยเฉพาะ การบริการในโรงแรมที่ได้มาตรฐาน พนักงานสามารถสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษได้ เนื่องจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในบริเวณทะเลสาบอินเลต้องพึ่งพิงทรัพยากรทางธรรมชาติ จึงเกิดการรวมตัวของภาคีทางการท่องเที่ยวทะเลสาบอินเล ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐในการส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรทางธรรมชาติ ส่งเสริมให้ความรู้ชุมชน นักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรโดยการลดการใช้(Reduce)การใช้ซ้ำ (Reuse)การผลิตใหม่ (Recycle)และ การหลีกเลี่ยงขยะพิษ (Reject) มีการร่วมมือระหว่างภาคีการท่องเที่ยวกับหน่วยงานนานาชาติ เช่น JIGA CTI MTF

2.2.2 รูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3B

1. ประเทศไทย (อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย)

รูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.158 รูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย

	รูปแบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน	**สิ่งดึงดูดใจ/กิจกรรมทางการท่องเที่ยว**
1	การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	อุทยานเวฬุวันพระเจ้าสานเหมืองแดงน้อย ถ้ำเสาหินพญานาค อ่างเก็บน้ำ ถ้ำปุ่ม ถ้ำปลา อ่างเก็บน้ำ ขุนน้ำโป่ง ขุนน้ำนางนอน ถ้ำหลวง ศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ
2	การท่องเที่ยวโดยชุมชน	-
3	การท่องเที่ยวเชิงเกษตร	ศูนย์วิจัยและพัฒนาชาน้ำมันและพืชน้ำมัน ไร่ข้าวโพด แหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ตำบลเกาะช้าง

	รูปแบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน	สิ่งดึงดูดใจ/กิจกรรมทางการท่องเที่ยว
		ผักปลอดสารพิษ บ้านสันยาว ปลูกสื่อ กก สวนสตรอเบอรี่ สวนกาแฟ ไร่ชา ตำบลห้วยไคร้ หมู่ 6 การดำนา ตำบลห้วยไคร้ หมู่ 9 ศูนย์การเกษตรยั่งยืน ศูนย์กลางการเรียนรู้ บ้านท่าศาลา (โรงเรียนชาวบ้าน) ไร่กาแฟ ผาฮี้ โครงการผักปลอดสารพิษ
4	การท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน	วัดพระธาตุดอยเวา ตำบลแม่สาย หมู่ 2 วัดผาสุการาม ตำบลแม่สาย หมู่ 10 วัดพระสิงห์แช่ วัดพระสาน วัดร้องพระเจ้า วัดป่าแดง ตำบลเกาะช้าง วัดพระล้าน ตำบลเกาะช้าง พระธาตุวัดโป่งผา พระธาตุศรีโป่งงาม พระมหาเจดีย์ชัยชนะศึก ตำบลเวียงพางคำ วัดบ้านป่าบงงาม ตำบลบ้านด้าย
5	การท่องเที่ยวเชิงอาหาร	อาหารไทยใหญ่ อาหารไทยลื้อ ตำบลแม่สาย หมู่ 10 อาหารพื้นเมือง ตำบลห้วยไคร้ หมู่ 9 ครัวสุโขทัย ตำบลโป่งผา หมู่ 3
6	การท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์	ไทยลื้อ ตำบลแม่สาย หมู่ 10 ไทยใหญ่ ตำบลเกาะช้าง หมู่ 5 หมู่บ้านไทยลื้อ ตำบลเกาะช้าง หมู่ 7 ศูนย์ไตหย่า ไตหย่า ตำบลห้วยไคร้ หมู่ 2 และ 6 อาข่า ลาหู่ จีนฮ้อ อิสระ ตำบลโป่งงาม หมู่ 3 อาข่า ลาหู่ ตำบลโป่งผา หมู่ 3 อาข่า ตำบลโป่งผา หมู่ 7
7	การท่องเที่ยวเชิงพุทธ	ประเพณี เทศมหาชาติ ทอดกฐิน และปอยรังสรรค์ ตำบลแม่สาย หมู่ 10 ตักบาตรเทโว ตำบลโป่งงาม ประเพณีสรงน้ำพระธาตุวัดโป่งผา พระธาตุศรีโปร่งงาม งานคริสตมาส เดือนธันวาคม ตำบลโป่งผา หมู่ 7 ประเพณี เทศมหาชาติ ทอดกฐิน และปอยรังสรรค์ ตำบลแม่สาย หมู่ 10
8	การท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่	โฮมสเตย์ ขวัญข้าว โฮมเสตย์ มารีน ตำบลโป่งผา หมู่ 3 ประเพณี ชนไก่แดง เดือนเมษายน ประเพณีโล้ชิงช้า เดือนสิงหาคม ประเพณีวัฒนธรรม ตำบลโป่งผา หมู่ 7 ตลาดการค้า ตำบลแม่สาย โรงงานกระดาษสาจินนาลักษณ์ ตำบลเกาะช้าง ถนนสายต้นงิ้วดอกแดงโรงงานกระดาษสาทำด้วยมือ

รูปแบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน	สิ่งดึงดูดใจ/กิจกรรมทางการท่องเที่ยว
	สปาสมุนไพร จุดผ่อนปรนชายแดน ตำบลเกาะช้าง อ่างเก็บน้ำห้วยไคร้ ตำบลห้วยไคร้ ตลาดสีเขียว กาดแลง ตำบลโป่งงาม หนองน้ำพุ ดอกทานตะวันริมทาง ตำบลโป่งผา

จากตารางข้างต้น อำเภอแม่สายมีสิ่งดึงดูดใจ/กิจกรรมทางการท่องเที่ยวโดยจำแนกตามรูปแบบการท่องเที่ยวทั้ง 7 รูปแบบ ได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน การท่องเที่ยวเชิงอาหาร การท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ การท่องเที่ยวเชิงพุทธและการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่

2. ประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

รูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาจำแนกเป็น 4 พื้นที่ ได้แก่ เมืองท่าขี้เหล็ก เชียงตุง ตองจี และทะเลสาบอินเล มีรายละเอียดดังนี้

1) เมืองท่าขี้เหล็ก

รูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนเมืองท่าขี้เหล็กมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.159 รูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนเมืองท่าขี้เหล็ก

	รูปแบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน	สิ่งดึงดูดใจ/กิจกรรมทางการท่องเที่ยว
1	การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	การปีนเขาถ้ำ น้ำตก Mai Pong: boat tour of Mekong River
2	การท่องเที่ยวโดยชุมชน	-
3	การท่องเที่ยวเชิงเกษตร	Padaung Tribe Garden นาข้าว
4	การท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน	ตลาดท่าขี้เหล็ก Akha New Year Festival
5	การท่องเที่ยวเชิงอาหาร	อาหารท้องถิ่นของทอด เบียร์เมียนมา
6	การท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์	กะเหรี่ยงคอยาว หมู่บ้านดอยบ้านปางควาย หมู่บ้านปางล้อ กลุ่มชาติพันธุ์
7	การท่องเที่ยวเชิงพุทธ	วัดพระหยก เจดีย์ชเวดากอง(จำลอง) วัดบ้านลุม

	รูปแบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน	สิ่งดึงดูดใจ/กิจกรรมทางการท่องเที่ยว
		วัดละเข่ง
		วัดสายเมือง
		วัดพระธาตุโมนิน หรือวัดบ้านลม
		วัดเจ้าแม่กวนอิม
		พระอินทร์สาน ณ วัดสายเมือง
		วัดธรรมยง
		วัดมะก่าหัวคา
8	การท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่	ตลาดท่าล้อ
		อนุสาวรีย์บุเรงนอง
		ตลาดท่าขี้เหล็ก

จากตารางข้างต้น เมืองท่าขี้เหล็กมีสิ่งดึงดูดใจ/กิจกรรมทางการท่องเที่ยวโดยจำแนกตามรูปแบบการท่องเที่ยวทั้ง 7 รูปแบบ ได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน การท่องเที่ยวเชิงอาหาร การท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ การท่องเที่ยวเชิงพุทธและการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่

2) เมืองเชียงตุง

รูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนเมืองเชียงตุงมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.160 รูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนเมืองเชียงตุง

	รูปแบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน	สิ่งดึงดูดใจ/กิจกรรมทางการท่องเที่ยว
1	การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	หนองตุง
		ต้นยางยักษ์
		น้ำปุ่งบ้านหล้าว
		โป่งน้ำร้อนเชียงทอง
2	การท่องเที่ยวโดยชุมชน	-
3	การท่องเที่ยวเชิงเกษตร	นาขั้นบันไดเชียงตุง
4	การท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน	ประเพณีล้างหน้าพระพักตร์ของพระมหาเมียะมุนี
5	การท่องเที่ยวเชิงอาหาร	ก๋วยเตี๋ยวลูกชิ้นทุบ
		โรตีโอ่ง ชานม
		อาหารปิ้ง ย่าง
		ขนมท้องถิ่น
		หมากจั๊ด
		หมากกุ๊ก
		ข้าวเม่า

	รูปแบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน	สิ่งดึงดูดใจ/กิจกรรมทางการท่องเที่ยว
6	การท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์	กลุ่มชาติพันธุ์ ผ้าทอ กลุ่มชาติพันธ์ชาวไทยเขิน(ขึน)เชียงตุง
7	การท่องเที่ยวเชิงพุทธ	วัดอินทร์ หรือ วัดยิน วัดพระธาตุจอมคำ วัดจอมสัก วัดมหาเมียะมุนี วัดราชฐานหัวข่วง วัดพระแก้ว พระธาตุจุ๊กเปงฟ้า
8	การท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่	กาดหลวงเชียงตุง คุ้มเจ้าบุญวาทย์วงศา เรือนเจ้านางคำแดง ค่ายทหารอังกฤษดอยเหมย

จากตารางข้างต้น เมืองเชียงตุงมีสิ่งดึงดูดใจ/กิจกรรมทางการท่องเที่ยวโดยจำแนกตามรูปแบบการท่องเที่ยวทั้ง 7 รูปแบบ ได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน การท่องเที่ยวเชิงอาหาร การท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ การท่องเที่ยวเชิงพุทธและการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่

3) เมืองตองจี

รูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนเมืองตองจีมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.161 รูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนเมืองตองจี

	รูปแบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน	**สิ่งดึงดูดใจ/กิจกรรมทางการท่องเที่ยว**
1	การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	สวนองุ่น ชมพระอาทิตย์ตกดินและวิวของเมืองตองจี
2	การท่องเที่ยวโดยชุมชน	-
3	การท่องเที่ยวเชิงเกษตร	องุ่น ข้าวเม่า
4	การท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน	ผ้าทอ
5	การท่องเที่ยวเชิงอาหาร	ไวน์ องุ่น เนื้อแพะแดดเดียว
6	การท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์	กลุ่มชาติพันธุ์ ผลิตภัณฑ์จากกระดาษสา

	รูปแบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน	สิ่งดึงดูดใจ/กิจกรรมทางการท่องเที่ยว
7	การท่องเที่ยวเชิงพุทธ	เจดีย์สุระมุนี พระเจดีย์ก๊กกู่ วัดช่วยโป่งปุย
8	การท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่	สะพานแขวน ตลาดเมืองตองจี ตลาดเฮโฮ

จากตารางข้างต้น เมืองตองจีมีสิ่งดึงดูดใจ/กิจกรรมทางการท่องเที่ยวโดยจำแนกตามรูปแบบการท่องเที่ยวทั้ง 7 รูปแบบ ได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน การท่องเที่ยวเชิงอาหาร การท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ การท่องเที่ยวเชิงพุทธและการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่

4) ทะเลสาบอินเล

รูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนทะเลสาบมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.162 รูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนทะเลสาบอินเล

	รูปแบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน	สิ่งดึงดูดใจ/กิจกรรมทางการท่องเที่ยว
1	การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	ทะเลสาบอินเล สวนเกษตรกรรมลอยน้ำ
2	การท่องเที่ยวโดยชุมชน	-
3	การท่องเที่ยวเชิงเกษตร	มะเขือเทศ อะโวคาโด้ ต้นไม้ท้องถิ่นสำหรับไหว้พระ ประมงน้ำจืด
4	การท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน	ประเพณีแห่พระบัวเข็ม สำนักสงฆ์ Nga Phe Kyaung Monastery พิพิธภัณฑ์ตองจี
5	การท่องเที่ยวเชิงอาหาร	ชานม ปาท่องโก๋ยักษ์ ขนมท้องถิ่น
6	การท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์	กลุ่มชาติพันธุ์ ชาวอินตา
7	การท่องเที่ยวเชิงพุทธ	ตลาดเช้าชาวอินตา สำนักสงฆ์ Nga Phe Kyaung Monastery วัดผ่องด่ออู

	รูปแบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน	สิ่งดึงดูดใจ/กิจกรรมทางการท่องเที่ยว
8	การท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่	ศูนย์ทอผ้าพื้นเมือง หมู่บ้านผลิตบุหรี่ หมู่บ้านตีมีดแบบโบราณ หมู่บ้านเครื่องเงิน

จากตารางข้างต้น เมืองทะเลสาบมีสิ่งดึงดูดใจ/กิจกรรมทางการท่องเที่ยวโดยจำแนกตามรูปแบบการท่องเที่ยวทั้ง 7 รูปแบบ ได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน การท่องเที่ยวเชิงอาหาร การท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ การท่องเที่ยวเชิงพุทธและการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่

รูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3B จำแนกรูปแบบการท่องเที่ยวออกเป็นพื้นที่เชื่อมโยง 5 พื้นที่เชื่อมโยง ได้แก่ อำเภอแม่สาย-เมืองท่าขี้เหล็ก-เมืองเชียงตุง-เมืองตองจี-ทะเลสาบอินเล มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.163 รูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3B

รูปแบบการท่องเที่ยว / แหล่งท่องเที่ยว	การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	การท่องเที่ยวโดยชุมชน	การท่องเที่ยวเชิงเกษตร	การท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน	การท่องเที่ยวเชิงอาหาร	การท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์	การท่องเที่ยวเชิงพุทธ	การท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่
อำเภอแม่สาย	- อุทยานเวหุวันพระเจ้าสานเหมืองแดงน้อย - ถ้ำเสาหินพญานาค อ่างเก็บน้ำ - ถ้ำปุ่ม ถ้ำปลา - อ่างเก็บน้ำ ขุนน้ำโป่ง - ขุนน้ำนางนอน - ถ้ำหลวง - ศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ		- ศูนย์วิจัยและพัฒนาชาน้ำมันและพืชน้ำมัน - ไร่ข้าวโพด - แหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ตำบลเกาะช้าง - ผักปลอดสารพิษ บ้านสันยาว - ปลูกสื่อกก - สวนสตรอเบอรี่ - สวนกาแฟ ไร่ชา - ตำบลห้วยไคร้ หมู่ 6 - การดำนา ตำบลห้วยไคร้ หมู่ 9 - ศูนย์การเกษตรยั่งยืน ศูนย์กลางการเรียนรู้บ้านท่าศาลา (โรงเรียนชาวบ้าน) - ไร่กาแฟ ผาฮี้	- วัดพระธาตุดอยเวา ตำบลแม่สาย หมู่ 2 - วัดผาสุการาม ตำบลแม่สาย หมู่ 10 - วัดพระสิงห์แช่ วัดพระสาน วัดร้องพระเจ้า วัดป่าแดง ตำบลเกาะช้าง - วัดพระล้าน ตำบลเกาะช้าง - พระธาตุวัดโป่งผา พระธาตุศรีโป่งงาม - พระมหาเจดีย์ชัยชนะศึก ตำบลเวียงพางคำ - วัดบ้านป่าบงงาม	- อาหารไทยใหญ่ อาหารไทยลื้อ ตำบลแม่สาย หมู่ 10 - อาหารพื้นเมือง ตำบลห้วยไคร้ หมู่ 9 - ครัวสุโขทัย ตำบลโป่งผา หมู่ 3	- ไทยลื้อ ตำบลแม่สาย หมู่ 10 - ไทยใหญ่ ตำบลเกาะช้าง หมู่ 5 - หมู่บ้านไทยลื้อ ตำบลเกาะช้าง หมู่ 7 - ศูนย์ไตหย่า ไตหย่า ตำบลห้วยไคร้ หมู่ 2 และ 6 - อาข่า ลาหู่ จีนฮ้อ อิสระ ตำบลโป่งงาม หมู่ 3 - อาข่า ลาหู่ ตำบลโป่งผา หมู่ 3 - อาข่า ตำบลโป่งผา หมู่ 7	- ประเพณี เทศมหาชาติทอดกฐิน และปอยรังสรรค์ ตำบลแม่สาย หมู่ 10 - ตักบาตรเทโว ตำบลโป่งงาม - ประเพณีสรงน้ำพระธาตุวัดโป่งผา พระธาตุศรีโป่งงาม - งานคริสตมาส เดือนธันวาคม ตำบลโป่งผา หมู่ 7	- โฮมเสตย์ ขวัญข้าว โฮมเสตย์ มารีน ตำบลโป่งผา หมู่ 3 - ประเพณี ชนไก่แดง เดือนเมษายน ประเพณีโล้ชิงช้า เดือนสิงหาคม ประเพณีวัฒนธรรม ตำบลโป่งผา หมู่ 7 - ตลาดการค้า ตำบลแม่สาย - โรงงานกระดาษสาจินนาบักษณ์ ตำบลเกาะช้าง - ถนนสายต้นงิ้วดอกแดงโรงงานกระดาษสาทำ

รูปแบบการท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยว	การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	การท่องเที่ยวโดยชุมชน	การท่องเที่ยวเชิงเกษตร	การท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน	การท่องเที่ยวเชิงอาหาร	การท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์	การท่องเที่ยวเชิงพุทธ	การท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่
			โครงการผักปลอดสารพิษ - ตำบลศรีเมืองชุม หมู่ 3 - สวนชา ตำบลโป่งงาม หมู่ 10 - ศูนย์การเรียนรู้การเกษตร ผสมผสาน - ตำบลบ้านด้าย หมู่ 6 - สตรอเบอรี่ ไผ่กวนอิม ตำบลโป่งผา หมู่ 3 - สับปะรด กาแฟ ตำบลโป่งผา หมู่ 7 - หมู่บ้านต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง - ตำบลห้วยไคร้ บ้านสันยาว หมู่ 3	ตำบลบ้านด้าย				ด้วยมือ สปาสมุนไพร จุดผ่อนปรนชายแดน ตำบลเกาะช้าง - อ่างเก็บน้ำห้วยไคร้ ตำบลห้วยไคร้ - ตลาดสีเขียว กาดแลง ตำบลโป่งงาม - หนองน้ำพุ ดอกทานตะวันริมทาง ตำบลโป่งผา
เมืองท่าขี้เหล็ก	- การปีนเขา ถ้ำ - น้ำตก - Mai Pong: boat tour of Mekong River		- Padaung Tribe Garden - นาข้าว	- ตลาดท่าขี้เหล็ก - Akha New Year Festival	- อาหารท้องถิ่นของทอด - เบียร์เมียนมา	- กะเหรี่ยงคอยาว - หมู่บ้านดอยบ้านปางควาย	- วัดพระหยก - เจดีย์ชเวดากอง (จำลอง) - วัดบ้านลุม	- ตลาดท่าล้อ - อนุสาวรีย์บุเรงนอง - ตลาดท่าขี้เหล็ก

รูปแบบการท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยว	การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	การท่องเที่ยวโดยชุมชน	การท่องเที่ยวเชิงเกษตร	การท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน	การท่องเที่ยวเชิงอาหาร	การท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์	การท่องเที่ยวเชิงพุทธ	การท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่
						- หมู่บ้านปางล้อ - กลุ่มชาติพันธุ์	- วัดละเข่ง - วัดสายเมือง - วัดพระธาตุโมนินหรือวัดบ้านลม - วัดเจ้าแม่กวนอิม - พระอินทร์สาน ณ วัดสายเมือง - วัดธรรมยง - วัดมะก่าหัวคา	
เมืองเชียงตุง	- หนองตุง - ต้นยางยักษ์ - น้ำปุ่งบ้านหล้าว - โป่งน้ำร้อนเชียงทอง		- นาขั้นบันไดเชียงตุง	- ประเพณีล้างหน้าพระพักตร์ของพระมหาเมียะมุนี	- ก๋วยเตี๋ยวลูกชิ้นทุบ - โรตีโอ่ง ชานม - อาหารปิ้ง ย่าง - ขนมท้องถิ่น - หมากจั๊ด - หมากกุ๊ก - ข้าวเม่า	- กลุ่มชาติพันธุ์ - ผ้าทอ - กลุ่มชาติพันธ์ชาวไทยเขิน (ขึน)เชียงตุง	- วัดอินทร์ หรือ วัดยิน - วัดพระธาตุจอมคำ - วัดจอมสัก - วัดมหาเมียะมุนี - วัดราชฐานหัวข่วง - วัดพระแก้ว - พระธาตุจุ๊กเปงฟ้า	- กาดหลวงเชียงตุง - คุ้มเจ้าบุญวาทย์วงศา - เรือนเจ้านางคำแดง - ค่ายทหารอังกฤษดอยเหมย
เมืองตองจี	- สวนองุ่น - ชมพระอาทิตย์ตกดินและวิวของเมืองตองจี		- องุ่น - ข้าวเม่า	- โบสถ์คริสต์สไตล์กอธิค - ผ้าทอ	- ไวน์ - องุ่น - เนื้อแพะแดดเดียว	- กลุ่มชาติพันธุ์ - ผลิตภัณฑ์จากกระดาษสา	- เจดีย์สุระมุนี - พระเจดีย์กั๊กกู่ - วัดช่วยโป่งปุย	- สะพานแขวน - ตลาดเมืองตองจี - ตลาดเฮโฮ

รูปแบบการท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยว	การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	การท่องเที่ยวโดยชุมชน	การท่องเที่ยวเชิงเกษตร	การท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน	การท่องเที่ยวเชิงอาหาร	การท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์	การท่องเที่ยวเชิงพุทธ	การท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่
ทะเลสาบอินเล	- ทะเลสาบอินเล - สวนเกษตรกรรมลอยน้ำ		- มะเขือเทศ - อะโวคาโด้ - ต้นไม้ท้องถิ่นสำหรับไหว้พระ - ประมงน้ำจืด	- ประเพณีแห่พระบัวเข็ม - สำนักสงฆ์ Nga Phe Kyaung Monastery - พิพิธภัณฑ์ตองจี	- ชานม - ปาท่องโก๋ยักษ์ - ขนมท้องถิ่น	- กลุ่มชาติพันธุ์ - ชาวอินตา	- ตลาดเช้าชาวอินตา - สำนักสงฆ์ Nga Phe Kyaung Monastery - วัดผ่องต่ออู	- ศูนย์ทอผ้าพื้นเมือง - หมู่บ้านผลิตบุหรี่ - หมู่บ้านตีมีดแบบโบราณ - หมู่บ้านเครื่องเงิน

จากข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นว่า รูปแบบการท่องเที่ยวที่สามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3B จำแนกตามทรัพยากรการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว และกิจกรรมการท่องเที่ยว ระหว่างอำเภอแม่สายเมืองท่าขี้เหล็กเมืองเชียงตุงเมืองตองจีทะเลสาบอินเลจำแนกได้เป็น 7 รูปแบบ ได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน การท่องเที่ยวเชิงอาหาร การท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ การท่องเที่ยวเชิงพุทธ และการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่อย่างไรก็ตาม การท่องเที่ยวโดยชุมชนไม่สามารถเชื่อมโยงในเส้นทางดังกล่าวได้เพราะมิได้ปรากฏอย่างเป็นรูปธรรมในแต่ละพื้นที่เนื่องจากบริบททางด้านการเมืองการปกครองของสาธารณรัฐสหภาพเมียนมา ซึ่งการจัดการท่องเที่ยวส่วนใหญ่ของสาธารณรัฐสหภาพเมียนมาบริหารจัดการโดยกระทรวงโรงแรมและการท่องเที่ยว คนในชุมชนไม่มีส่วนร่วมหรือมีส่วนร่วมค่อนข้างน้อยในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว ปัญหาด้านทรัพยากรมนุษย์ยังเป็นอีกปัจจัยที่ส่งผลให้การท่องเที่ยวโดยชุมชนไม่ปรากฏชัดเจนอย่างเป็นรูปธรรมในสาธารณรัฐสหภาพเมียนมา

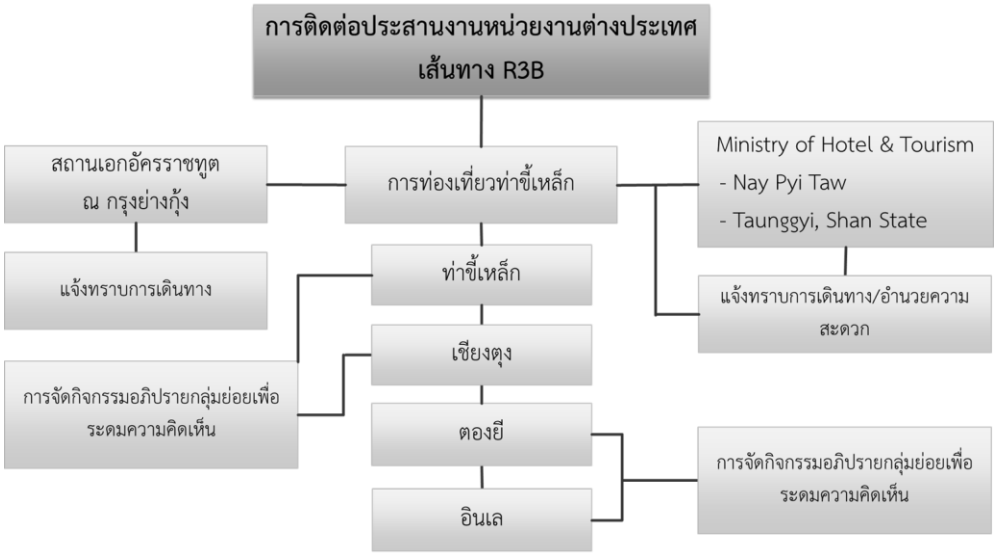
2.3 ภาคีการท่องเที่ยว และนโยบายที่เกี่ยวข้องด้านการอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3B

ภาคีการท่องเที่ยวและนโยบายที่เกี่ยวข้องด้านการอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3B นำเสนอในส่วนของประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาโดยจำแนกข้อมูลเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับภาคีการท่องเที่ยว และข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายที่เกี่ยวข้องด้านการอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3B โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.3.1 ภาคีการท่องเที่ยวในเส้นทาง R3B (ประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา)

ประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา มีภาคีการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน อาทิ Myanmar Tourism Federation ที่มีหน่วยงานในแต่ละภาคส่วนที่เป็นสมาชิกจำนวน 11 กลุ่ม ได้แก่ 1) MHA: Myanmar Hoteliers Association 2) UMTA: Union of Myanmar Travel Association 3) MTM: Myanmar Tourism Marketing 4) MHPA: Myanmar Hospitality Professionals Association 5) MRA: Myanmar Restaurants Association 6) MTTA: Myanmar Tourism Transportation Association 7) MSEA: Myanmar Souvenir Entrepreneurs Association 8) DPTOA: Domestic Pilgrimage & Tour Operators Association 9) MTHCGSA: Myanmar Tourist Health Care and General Services Association 10) MTGA: Myanmar Tourist Guides Association และ 11) MTHRDA: Myanmar Tourism Human Resources Development Association

ในการลงพื้นที่เพื่อศึกษา เก็บรวมรวมข้อมูล และจัดกิจกรรมอภิปรายกลุ่มย่อย ทางคณะผู้วิจัยได้ดำเนินการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานต่างประเทศเพื่อดำเนินการตามกระบวนการดังนี้

ภาพที่ 4.20 การติดต่อประสานงานหน่วยงานต่างประเทศเพื่อจัดกิจกรรมอภิปรายกลุ่มย่อย

จากการติดต่อประสานงานหน่วยงานต่างประเทศเพื่อดำเนินการจัดกิจกรรมอภิปรายกลุ่มย่อยเพื่อระดมความคิดเห็นในพื้นที่ศึกษาในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาตามภาพดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปภาคีการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องโดยระบุจากผู้เข้าร่วมการกิจกรรมอภิปรายกลุ่มย่อยมีรายละเอียดดังนี้

1. Ministry of Hotel and Tourism
2. Immigration Myanmar
3. Association of Tourism
4. The Kyaing Tong Chamber of Commerce and Industry
5. Import-Export & Wholesale Agent
6. ผู้ประกอบการที่พัก
7. บริษัทนำเที่ยว
8. ตัวแทนมัคคุเทศก์
9. Myanmar Hotelier Association (MHA)
10. Myanmar Tourist Guides Association (MTGA)
11. Inle Speaks Community Skills Development Center
12. Vision Hospitality Career Training Center
13. Myanmar Restaurant Association (MRA)
14. Intha Literature, Culture, and Regional Development Association (ILCD)

2.3.2 นโยบายที่เกี่ยวข้องด้านการอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3B (ประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา)

การอำนวยความสะดวกในด้านการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3B มีความสัมพันธ์กับประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ การบริหารจัดการ ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ซึ่งทางประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาได้เผยแพร่ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวเกี่ยวกับแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ 2013-2020 และแผนแม่บทการท่องเที่ยวประเทศสาธารณรัฐสหภาพเมียนมา ปี พ.ศ. 2556-2563 สามารถสรุปสาระสำคัญจำแนกตามประเด็น โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.164 นโยบายที่เกี่ยวข้องด้านการอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดนประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

ประเด็น	สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา	
	M1	M2
ด้านสิ่งแวดล้อม		
- การพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน	✓	
ด้านสินค้าและบริการ		
- การพัฒนาสินค้า บริการและปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ	✓	✓
- การสร้างมูลค่าเพิ่มในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว สนับสนุนให้เกิดการสร้างนวัตกรรมใหม่ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Brand)		✓
ด้านการศึกษาและทรัพยากรมนุษย์		
- การส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาระดับพื้นฐาน แลระดับอุดมศึกษาด้านการพลศึกษา นันทนาการ กีฬา วิทยาศาสตร์การกีฬา สุขภาพ และการท่องเที่ยว		✓
- สร้างพันธมิตรกับเครือข่ายสถาบันการศึกษาของประเทศต่างๆ ในอาเซียน		✓
- การพัฒนาบุคลากรด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	✓	
ด้านสุขภาพและความปลอดภัย		
- การสร้างความมั่นใจด้านความปลอดภัย		✓
ด้านการบริหารจัดการ		
- การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว	✓	✓
- การสร้างความเชื่อมั่นและส่งเสริมการท่องเที่ยว		
- การบริหารจัดการการท่องเที่ยว	✓	
- การบริหารจัดการบูรณาการยุทธศาสตร์เชื่อมโยงนโยบายและแผนด้าน การท่องเที่ยว กีฬา และนันทนาการให้มีเอกภาพ		
- การพัฒนาการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว และการขยายเครือข่ายเส้นทางการคมนาคมทั้งทางบก ทางเรือ ทางอากาศ และทางรางให้เชื่อมโยงหัวเมืองท่องเที่ยวต่างๆ		✓
- สร้างภาพลักษณ์ จุดยืน และ Brand การท่องเที่ยว	✓	
ด้านการเมืองและกฎหมาย		
- การปรับปรุงด้านกฎระเบียบ และกฎหมายการท่องเที่ยว		✓

หมายเหตุ: M1: แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ 2013–2020

M2: แผนแม่บทการท่องเที่ยวประเทศสาธารณรัฐสหภาพเมียนมา ปี พ.ศ. 2556-2563

จากข้อมูลในตารางที่ 4.164 นโยบายในการพัฒนาประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา พบว่าสาระสำคัญในแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ 2013-2020 และแผนแม่บทการท่องเที่ยวประเทศสาธารณรัฐสหภาพเมียนมา ปี พ.ศ. 2556-2563 จำแนกได้เป็น 5 ประเด็นหลัก ได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อมด้านสินค้าและบริการด้านการศึกษาและทรัพยากรมนุษย์ด้านสุขภาพและความปลอดภัยด้านการบริหารจัดการด้านการเมืองและกฎหมายโดยประเด็นด้านแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ 2013-2020 มีการพัฒนาครอบคลุมในด้านการพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืนการพัฒนาสินค้า บริการและปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพการพัฒนาบุคลากรด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยวการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยวการบริหารจัดการการท่องเที่ยว รวมทั้งการสร้างภาพลักษณ์ จุดยืน และ Brand การท่องเที่ยว สำหรับแผนแม่บทการท่องเที่ยวประเทศสาธารณรัฐสหภาพเมียนมา ปี พ.ศ. 2556-2563

มีการพัฒนาครอบคลุมในด้านการพัฒนาสินค้า บริการและปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพการสร้างมูลค่าเพิ่มในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว การสนับสนุนให้เกิดการสร้างนวัตกรรมใหม่ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Brand)การส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาระดับพื้นฐาน และระดับอุดมศึกษาด้านการพลศึกษา นันทนาการ กีฬา วิทยาศาสตร์การกีฬา สุขภาพ และการท่องเที่ยว การสร้างพันธมิตรกับเครือข่ายสถาบันการศึกษาของประเทศต่างๆ ในอาเซียนการสร้างความมั่นใจด้านความปลอดภัยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยวการพัฒนาการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว และการขยายเครือข่ายเส้นทางการคมนาคมทั้งทางบก ทางเรือ ทางอากาศ และทางรางให้เชื่อมโยงหัวเมืองท่องเที่ยวต่างๆ รวมทั้งการปรับปรุงด้านกฎระเบียบ และกฎหมายการท่องเที่ยว

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในประเทศไทย

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก (SWOT Analysis) ของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนประกอบด้วย 1) จุดแข็ง (Strength) 2) จุดอ่อน (Weakness) 3) โอกาส (Opportunity) และ 4) อุปสรรค(Threat) โดยนำเสนอการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของจังหวัดเชียงราย จำแนกเป็น 3 พื้นที่ ได้แก่ อำเภอแม่สาย อำเภอเชียงแสน และอำเภอเชียงของ มีรายละเอียดดังนี้

3.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย

จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของอำเภอแม่สายโดยรวบรวมข้อมูลจากการลงพื้นที่สำรวจข้อมูลภาคสนาม ใช้วิธีการสังเกตการณ์ และการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก และข้อมูลทุติภูมิจากเอกสารของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางการท่องเที่ยว ในจังหวัดเชียงราย พบว่า มีองค์ประกอบสภาพแวดล้อมทางการท่องเที่ยวหลากหลาย ที่สามารถนำมาวิเคราะห์ต่อยอด เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการกำหนดแนวทางการจัดการและพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ศึกษา จำแนกตามประเด็น จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค โดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.1.1 จุดแข็ง

1. มีด่านพรมแดนถาวร อำเภอแม่สาย-ท่าขี้เหล็ก
2. เป็นเส้นทางและศูนย์กลางการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศและเส้นทางสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ
3. มีการคมนาคมขนส่งที่สามารถเชื่อมโยงได้ทั้งทางบก และทางน้ำ
4. มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์
5. ลักษณะของที่ตั้งซึ่งเป็นดินแดนเหนือสุดในสยามและมีชายแดนติดกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา
6. มีแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถเชื่อมโยงได้ระหว่างอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงรายกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา รูปแบบการท่องเที่ยวที่มีความหลากหลาย ได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม การท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน การท่องเที่ยวเชิงอาหาร การท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ การท่องเที่ยวเชิงศาสนา และการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่

7. พื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวสามารถพัฒนาเป็นการท่องเที่ยวเพื่อคุณภาพได้

8. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่ออำนวยความสะดวกด้านคมนาคม และการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดน

9. มีแหล่งท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่ได้รับความนิยมทั้งนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ คือ แหล่งจับจ่ายใช้สอย แหล่งขายสินค้าและของที่ระลึก ณ อำเภอแม่สาย

10. ค่าครองชีพยังอยู่ในระดับต่ำ

11. มีพื้นที่และที่ตั้งที่สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่ที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่ เช่น ไร่องุ่น พื้นที่ปลูกยาสูบขนาดใหญ่ติดกับดอยนางนอน และสวนสตรอเบอร์รี่ เป็นต้น

3.1.2 จุดอ่อน

1. กิจกรรมการท่องเที่ยวไม่มีความหลากหลายทำให้ดึงดูดนักท่องเที่ยวได้น้อย
2. การขาดแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้กลับมาท่องเที่ยวซ้ำ
3. การขาดความเข้าใจในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่
4. การขาดจุดเด่นและอัตลักษณ์หลักของพื้นที่
5. การกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ที่ต้องใช้เวลาในการเดินทางท่องเที่ยวนาน
6. ขาดป้ายสื่อความหมาย ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว
7. ขาดแคลน สถานที่จอดรถและห้องน้ำสาธารณะในช่วงฤดูการท่องเที่ยว
8. ปัญหาด้านมลภาวะเกี่ยวกับการจัดการน้ำเสีย และขยะมูลฝอย
9. แหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรม
10. ปัญหาการจราจรติดขัดในชั่วโมงเร่งด่วนและช่วงที่มีการจัดกิจกรรมและเทศกาลที่จัดขึ้นทุกปี
11. การพึ่งพาแรงงานต่างด้าวจำนวนมาก
12. ขาดบุคลากรด้านการบริการการท่องเที่ยวที่เพียงพอและมีคุณภาพ

3.1.3 โอกาส

1. ความเป็นเมืองชายแดนที่ติดต่อกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาที่สามารถดึงดูดความสนในของนักท่องเที่ยว
2. เส้นทาง R3B ที่เชื่อมโยงประเทศไทย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา และสาธารณรัฐประชาชนจีน
3. การประกาศจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน
4. การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
5. การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องการท่องเที่ยว
6. การท่องเที่ยวที่มีความสะดวกมากขึ้นจากการเปิดประชาคมอาเซียนโดยเฉพาะการท่องเที่ยวระหว่างประเทศในอาเซียน
7. สภาพอากาศที่มีความหนาวเย็นโดยเฉพาะในฤดูหนาวที่เป็นปัจจัยดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่
8. โครงการสนับสนุนการพัฒนาเชิงพื้นที่เพื่อรองรับเศรษฐกิจชายแดน

9. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวของประเทศใกล้เคียง

10. กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศลุ่มน้ำโขง

3.1.4 อุปสรรค

1. ข้อจำกัดด้านกฎหมายระหว่างประเทศที่ยังไม่เอื้ออำนวยต่อการประสานความร่วมมือเพื่อแก้ไขปัญหาด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม

2. จำนวนคู่แข่งในภาคการท่องเที่ยวมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น

3. ความผันผวนของเศรษฐกิจโลกที่มีผลต่อพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว

4. ปัญหาความไม่สงบทางการเมืองที่อาจเกิดขึ้นได้

5. ปัญหาความมั่นคงและความปลอดภัยเมืองชายแดน

6. ปัญหาเรื่องภัยพิบัติทางธรรมชาติที่อาจส่งผลต่อนักท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยว

3.2 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก ของอำเภอเชียงแสน โดยรวบรวมข้อมูลจากการลงพื้นที่สำรวจข้อมูลภาคสนาม ใช้วิธีการสังเกตการณ์ และการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก และข้อมูลทุติภูมิจากเอกสารของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางการท่องเที่ยว ในจังหวัดเชียงราย พบว่า มีองค์ประกอบสภาพแวดล้อมทางการท่องเที่ยวหลากหลาย ที่สามารถนำมาวิเคราะห์ต่อยอด เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการกำหนดแนวทางการจัดการและพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ศึกษา จำแนกตามประเด็น จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค โดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.2.1 จุดแข็ง

1. เป็นที่ตั้งอารยธรรมก่อนล้านนาและล้านนาที่มีหลักฐานทางโบราณคดีที่ค่อนข้างสมบูรณ์และมีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่หลากหลายเชื่อมโยงกับพื้นที่ประวัติศาสตร์โดยรอบ

2. มีแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงที่รู้จักในระดับนานาชาติ เช่น สามเหลี่ยมทองคำ

3. มีการคมนาคมขนส่งสำหรับการท่องเที่ยวได้ทั้งทางบก และทางน้ำ

4. มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์

5. มีชายแดนติดกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

6. มีแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถเชื่อมโยงได้ระหว่างอำเภอเชียงแสน อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงรายกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวและสามารถเชื่อมโยงไปสาธารณรัฐประชาชนจีนที่มีความหลากหลายของทรัพยากรการท่องเที่ยว ได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม การท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน การท่องเที่ยวเชิงอาหาร การท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ การท่องเที่ยวเชิงศาสนา และการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่

7. พื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวสามารถพัฒนาเป็นการท่องเที่ยวเพื่อคุณภาพได้

8. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่ออำนวยความสะดวกด้านคมนาคม และการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดน

9. นักท่องเที่ยวชาวจีนมีแนวโน้มเติบโตสามารถส่งเสริมให้เดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่ได้

10. ค่าครองชีพยังอยู่ในระดับต่ำ

3.2.2 จุดอ่อน

1. มีการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของเมืองเก่าและวิถีชีวิตของวัฒนธรรมของคนท้องถิ่น

2. การคมนาคมโดยสร้างระบบขนส่งสาธารณะไปยังเมืองเชียงแสนยังไม่สะดวก

3. การขาดความเข้าใจในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่

4. การขาดจุดเด่นและอัตลักษณ์ เอกลักษณ์และสร้างเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจของพื้นที่

5. ขาดป้ายสื่อความหมาย ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว

7. ขาดแคลน สถานที่จอดรถและห้องน้ำสาธารณะในช่วงฤดูการท่องเที่ยว

8. ขาดแคลนโครงสร้างพื้นฐาน (การกำจัดขยะมูลฝอย น้ำเสีย) และสิ่งอำนวยความสะดวก

8. แหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรม

9. ขาดการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเมืองเชียงแสน และการให้ข้อมูลข่าวสารแก่นักท่องเที่ยว

10. นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางผ่านแต่ไม่แวะเที่ยวหรือใช้เวลาท่องเที่ยวในพื้นที่น้อย

11. การคมนาคมขนส่งสาธารณะเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวยังไม่สะดวก

12. การพัฒนาระบบการขนส่งสาธารณะเพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางแก่นักท่องเที่ยวยังไม่เพียงพอและให้บริการไม่เป็นเวลา

13. บุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน

12. ขาดบุคลากรด้านการบริการการท่องเที่ยวที่เพียงพอและมีคุณภาพ

13. งบประมาณไม่เพียงพอสำหรับการพัฒนาการท่องเที่ยวสู่เมืองท่องเที่ยวที่มีคุณภาพในระดับสากล

3.2.3 โอกาส

1. การประกาศจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน

2. เส้นทาง R3A ที่เชื่อมโยงประเทศไทย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และสาธารณรัฐประชาชนจีน

3. การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

4. การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องการท่องเที่ยว

5. เป็นพื้นที่ที่อยู่ในกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวนำร่องในอารยธรรมล้านนาตามแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวปี 2020

6. นโยบายจากรัฐที่ส่งเสริมให้มีการธำรงอัตลักษณ์และวัฒนธรรมท้องถิ่น และเพิ่มมูลค่าเพื่อการท่องเที่ยว

7. การท่องเที่ยวที่มีความสะดวกมากขึ้นจากการเปิดประชาคมอาเซียนโดยเฉพาะการท่องเที่ยวระหว่างประเทศในอาเซียนโครง

8. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่ออำนวยความสะดวกด้านคมนาคม และการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดน

9. นักท่องเที่ยวชาวจีนมีแนวโน้มเติบโตสามารถส่งเสริมให้เดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่ได้

10. สภาพอากาศที่มีความหนาวเย็นโดยเฉพาะในฤดูหนาวที่เป็นปัจจัยดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่

11. กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศลุ่มน้ำโขง

12. โครงการสนับสนุนการพัฒนาเชิงพื้นที่เพื่อรองรับเศรษฐกิจชายแดน

13. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวของประเทศใกล้เคียง

14. โครงการพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษคิงโรมัน และนาคราชนคร และที่ตั้งเมืองสุวรรณโคมคำที่เมืองต้นผึ้งแขวงบ่อแก้ว สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวที่สามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยวได้

15. จำนวนนักท่องเที่ยวชาวจีนที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

3.2.4 อุปสรรค

1. กระแสทุนนิยม วัฒนธรรมสมัยใหม่ที่มีผลทำให้วัฒนธรรมท้องถิ่นถูกละเลยและถูกกลืนหาย

2. จำนวนคู่แข่งในภาคการท่องเที่ยวมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น

3. ความผันผวนของเศรษฐกิจโลกที่มีผลต่อพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว

4. ปัญหาความไม่สงบทางการเมืองที่อาจเกิดขึ้นได้

5. ปัญหาความมั่นคงและความปลอดภัยเมืองชายแดน

6. ปัญหาเรื่องภัยพิบัติทางธรรมชาติที่อาจส่งผลต่อนักท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยว

7. เสถียรภาพและความไม่แน่นอนของภาวะเศรษฐกิจระดับโลกและระดับประเทศส่งผลต่อการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ

3.3 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก ของอำเภอเชียงของ โดยรวบรวมข้อมูลจากการลงพื้นที่สำรวจข้อมูลภาคสนาม ใช้วิธีการสังเกตการณ์ และการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก และข้อมูลทุติภูมิจากเอกสารของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางการท่องเที่ยว ในจังหวัดเชียงราย พบว่า มีองค์ประกอบสภาพแวดล้อมทางการท่องเที่ยวหลากหลาย ที่สามารถนำมาวิเคราะห์ต่อยอด เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการกำหนดแนวทางการจัดการและพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ศึกษา จำแนกตามประเด็น จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค โดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.3.1 จุดแข็ง

1. มีด่านพรมแดนเชียงของและเป็นที่ตั้งของสะพานมิตรภาพแห่งที่ 4 (เชียงของ-ห้วยทราย)

2. เป็นที่ตั้งอารยธรรมก่อนล้านนาและล้านนาที่มีหลักฐานทางโบราณคดีที่ค่อนข้างสมบูรณ์และมีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่หลากหลายเชื่อมโยงกับพื้นที่ประวัติศาสตร์โดยรอบ

3. มีการคมนาคมขนส่งที่สามารถเชื่อมโยงได้ทั้งทางบก และทางน้ำ

4. มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์

5. มีชายแดนติดกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวที่สามารถเชื่อมโยงไปสาธารณรัฐประชาชนจีนได้

6. มีแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถเชื่อมโยงได้ระหว่างอำเภอเชียงแสน อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงรายกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวและสามารถเชื่อมโยงไปสาธารณรัฐประชาชนจีนที่มีความหลากหลายของทรัพยากรการท่องเที่ยว ได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม การท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน การท่องเที่ยวเชิงอาหาร การท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ การท่องเที่ยวเชิงศาสนา และการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่

7. พื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวสามารถพัฒนาเป็นการท่องเที่ยวเพื่อคุณภาพได้

8. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่ออำนวยความสะดวกด้านคมนาคม และการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดน

9. วิถีชีวิตที่มีความเรียบง่าย ไม่วุ่นวาย และมีความเป็นมิตร

10. ค่าครองชีพยังอยู่ในระดับต่ำ

3.3.2 จุดอ่อน

1. ขาดความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว ทำให้ดึงดูดนักท่องเที่ยวได้น้อย

2. การขาดแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้กลับมาท่องเที่ยวซ้ำ

3. การขาดความเข้าใจในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่

4. การขาดจุดเด่นและอัตลักษณ์หลักของพื้นที่

5. การกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ ที่ต้องใช้เวลาในการเดินทางท่องเที่ยวนาน

6. ขาดป้ายสื่อความหมาย ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว

7. ขาดแคลน สถานที่จอดรถและห้องน้ำสาธารณะในช่วงฤดูการท่องเที่ยว

8. ปัญหาด้านมลภาวะเกี่ยวกับการจัดการน้ำเสีย และขยะมูลฝอย

9. แหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรม

10. ขาดการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวและการให้ข้อมูลข่าวสารแก่นักท่องเที่ยว

11. การคมนาคมขนส่งสาธารณะเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวยังไม่สะดวก

12. การพัฒนาระบบการขนส่งสาธารณะเพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางแก่นักท่องเที่ยวยังไม่เพียงพอและให้บริการไม่เป็นเวลา

13. ระบบโครงสร้างพื้นฐานชำรุดในบางพื้นที่และสัญญาณเครือข่ายติดต่อสื่อสารยังไม่ทั่วถึงในบางพื้นที่

14. ขาดบุคลากรด้านการบริการการท่องเที่ยวที่เพียงพอและมีคุณภาพ

3.3.3 โอกาส

1. การประกาศจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน

2. เส้นทาง R3Aที่เชื่อมโยงประเทศไทย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวและสาธารณรัฐประชาชนจีน

3. การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

4. การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องการท่องเที่ยว

5. การท่องเที่ยวที่มีความสะดวกมากขึ้นจากการเปิดประชาคมอาเซียนโดยเฉพาะการท่องเที่ยวระหว่างประเทศในอาเซียน

6. สภาพอากาศที่มีความหนาวเย็นโดยเฉพาะในฤดูหนาวที่เป็นปัจจัยดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่

7. โครงการสนับสนุนการพัฒนาเชิงพื้นที่เพื่อรองรับเศรษฐกิจชายแดน

8. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวของประเทศใกล้เคียง

9. การพัฒนาโครงข่ายคมนาคมของภาครัฐ

10. กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศลุ่มน้ำโขง

3.3.4 อุปสรรค

1. ข้อจำกัดด้านกฎหมายระหว่างประเทศที่ยังไม่เอื้ออำนวยต่อการประสานความร่วมมือ

2. จำนวนคู่แข่งในภาคการท่องเที่ยวมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น

3. ความผันผวนของเศรษฐกิจโลกที่มีผลต่อพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว

4. ปัญหาความไม่สงบทางการเมืองที่อาจเกิดขึ้นได้

5. ปัญหาความมั่นคงและความปลอดภัยเมืองชายแดน

6. ปัญหาเรื่องภัยพิบัติทางธรรมชาติที่อาจส่งผลต่อนักท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยว

7. ข้อจำกัดและกฎระเบียบในการอนุญาตให้นักท่องเที่ยวเข้า-ออกประเทศของสาธารณรัฐประชาชนจีนที่ค่อนข้างยุ่งยากมากกว่าประเทศไทย

จากข้อมูลข้างต้น สรุปภาพรวมการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของ อำเภอแม่สาย อำเภอเชียงแสน และอำเภอเชียงของ ดังนี้

จุดแข็ง

1. มีด่านพรมแดนถาวรแม่สาย-ท่าขี้เหล็ก และด่านพรมแดนเชียงของและเป็นที่ตั้งของสะพานมิตรภาพแห่งที่ 4 (เชียงของ-ห้วยทราย)

2. เป็นเส้นทางและศูนย์กลางการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศและเส้นทางสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ

3. มีการคมนาคมขนส่งที่สามารถเชื่อมโยงได้ทั้งทางบก และทางน้ำ

4. มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์

5. ลักษณะของที่ตั้งซึ่งเป็นดินแดนเหนือสุดในสยามและมีชายแดนติดกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

6. มีแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถเชื่อมโยงได้ระหว่างอำเภอเชียงแสน อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงรายกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวและสามารถเชื่อมโยงไปสาธารณรัฐประชาชนจีนที่มีความหลากหลายของทรัพยากรการท่องเที่ยว ได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม การ

ท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน การท่องเที่ยวเชิงอาหาร การท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ การท่องเที่ยวเชิงศาสนา และการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่7. พื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวสามารถพัฒนาเป็นการท่องเที่ยวเพื่อคุณภาพได้

8. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่ออำนวยความสะดวกด้านคมนาคม และการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดน

9. มีแหล่งท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่ได้รับความนิยมทั้งนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ

10. ค่าครองชีพยังอยู่ในระดับต่ำ

11. มีพื้นที่และที่ตั้งที่สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่ที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่

12. เป็นที่ตั้งอารยธรรมก่อนล้านนาและล้านนาที่มีหลักฐานทางโบราณคดีที่ค่อนข้างสมบูรณ์และมีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่หลากหลายเชื่อมโยงกับพื้นที่ประวัติศาสตร์โดยรอบ

13. มีชายแดนติดสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

14. นักท่องเที่ยวชาวจีนมีแนวโน้มเติบโตสามารถส่งเสริมให้เดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่ได้

15. วิถีชีวิตที่มีความเรียบง่าย ไม่วุ่นวาย และมีความเป็นมิตร

จุดอ่อน

1. ขาดความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยว ทำให้ดึงดูดนักท่องเที่ยวได้น้อย

2. การขาดแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้กลับมาท่องเที่ยวซ้ำ

3. การขาดความเข้าใจในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่

4. การขาดจุดเด่นและอัตลักษณ์หลักของพื้นที่รวมทั้งเอกลักษณ์ และสร้างเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจของพื้นที่

5. การกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ที่ต้องใช้เวลาในการเดินทางท่องเที่ยวนาน

6. การกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ ที่ต้องใช้เวลาในการเดินทางท่องเที่ยวนาน

7. ขาดป้ายสื่อความหมาย ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว

8. ขาดแคลน สถานที่จอดรถและห้องน้ำสาธารณะในช่วงฤดูการท่องเที่ยว

9. ปัญหาด้านมลภาวะเกี่ยวกับการจัดการน้ำเสีย และขยะมูลฝอย

10. แหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรม

11. ปัญหาการจราจรติดขัดในชั่วโมงเร่งด่วนและช่วงที่มีการจัดกิจกรรมและเทศกาลที่จัดขึ้นทุกปี

12. การพึ่งพาแรงงานต่างด้าวจำนวนมาก

13. ขาดบุคลากรด้านการบริการการท่องเที่ยวที่เพียงพอและมีคุณภาพ

14. มีการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของเมืองเก่าและวิถีชีวิตของวัฒนธรรมของคนท้องถิ่น

15. ขาดการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวและการให้ข้อมูลข่าวสารแก่นักท่องเที่ยว

16. การคมนาคมขนส่งสาธารณะเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวยังไม่สะดวก

17. การพัฒนาระบบการขนส่งสาธารณะเพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางแก่นักท่องเที่ยวยังไม่เพียงพอและให้บริการไม่เป็นเวลา

18. ระบบโครงสร้างพื้นฐานชำรุดในบางพื้นที่และสัญญาณเครือข่ายติดต่อสื่อสารยังไม่ทั่วถึงในบางพื้นที่

19. บุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน

20. งบประมาณไม่เพียงพอสำหรับการพัฒนาการท่องเที่ยวสู่เมืองท่องเที่ยวที่มีคุณภาพในระดับสากล

โอกาส

1. ความเป็นเมืองชายแดนที่ติดต่อกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาที่สามารถดึงดูดความสนในของนักท่องเที่ยว

2. เส้นทาง R3B ที่เชื่อมโยงประเทศไทย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา และสาธารณรัฐประชาชนจีน

3. เส้นทาง R3A ที่เชื่อมโยงประเทศไทย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และสาธารณรัฐประชาชนจีน

4. การประกาศจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน

5. การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

6. การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานการท่องเที่ยวและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

7. การท่องเที่ยวที่มีความสะดวกมากขึ้นจากการเปิดประชาคมอาเซียนโดยเฉพาะการท่องเที่ยวระหว่างประเทศในอาเซียน

8. สภาพอากาศที่มีความหนาวเย็นโดยเฉพาะในฤดูหนาวที่เป็นปัจจัยดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่

9. โครงการสนับสนุนการพัฒนาเชิงพื้นที่เพื่อรองรับเศรษฐกิจชายแดน

10. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวของประเทศใกล้เคียง

11. กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศลุ่มน้ำโขง

12. เป็นพื้นที่ที่อยู่ในกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวนำร่องในอารยธรรมล้านนา ตามแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวปี 2020

13. นโยบายจากรัฐที่ส่งเสริมให้มีการธำรงอัตลักษณ์และวัฒนธรรมท้องถิ่น และเพิ่มมูลค่าเพื่อการท่องเที่ยว

14. การท่องเที่ยวที่มีความสะดวกมากขึ้นจากการเปิดประชาคมอาเซียนโดยเฉพาะการท่องเที่ยวระหว่างประเทศในอาเซียนโครง

15. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่ออำนวยความสะดวกด้านคมนาคม และการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดน

16. นักท่องเที่ยวชาวจีนมีแนวโน้มเติบโตสามารถส่งเสริมให้เดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่ได้

17. โครงการพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษคิงโรมัน และนาคราชนคร และที่ตั้งเมืองสุวรรณโคมคำที่เมืองต้นผึ้งแขวงบ่อแก้ว สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวที่สามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยวได้

18. การพัฒนาโครงข่ายคมนาคมของภาครัฐ

อุปสรรค

1. ข้อจำกัดด้านกฎหมายระหว่างประเทศที่ยังไม่เอื้ออำนวยต่อการประสานความร่วมมือ
2. จำนวนคู่แข่งในภาคการท่องเที่ยวมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น
3. ความผันผวนของเศรษฐกิจโลกที่มีผลต่อพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว
4. ปัญหาความไม่สงบทางการเมืองที่อาจเกิดขึ้นได้

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น จากการวิเคราะห์ศักยภาพภายใน (จุดแข็งและจุดอ่อน) และการวิเคราะห์ภายนอก (โอกาสและอุปสรรค) ของอำเภอแม่สาย อำเภอเชียงแสน และอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย สามารถสรุปศักยภาพภายใน (จุดแข็งและจุดอ่อน) และศักยภาพภายนอก (โอกาสและอุปสรรค) ของพื้นที่ศึกษาเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเส้นทาง R3A และ R3B ของจังหวัดเชียงราย มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.165 สรุปศักยภาพภายใน (จุดแข็ง) ของพื้นที่ศึกษาเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเส้นทาง R3A และ R3B ของจังหวัดเชียงราย

	จุดแข็ง
S1	มีแหล่งท่องเที่ยวหลากหลายที่สามารถเชื่อมโยงได้ระหว่างอำเภอแม่สายกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมารวมทั้งอำเภอเชียงแสนและอำเภอเชียงของ กับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวที่สามารถเชื่อมโยงไปสาธารณรัฐประชาชนจีน รูปแบบการท่องเที่ยวที่มีความหลากหลาย ได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม การท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน การท่องเที่ยวเชิงอาหาร การท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ การท่องเที่ยวเชิงศาสนา และการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่
S2	มีแหล่งท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่ได้รับความนิยมทั้งนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ คือ แหล่งจับจ่ายใช้สอย ณ อำเภอแม่สาย
S3	มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์
S4	มีพื้นที่และที่ตั้งที่สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่ที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่ เช่น ไร่องุ่น พื้นที่ปลูกยาสูบขนาดใหญ่ติดกับดอยนางนอน และสวนสตรอเบอร์รี่ เป็นต้น
S5	ลักษณะของที่ตั้งซึ่งเป็นดินแดนเหนือสุดในสยามและมีชายแดนติดกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา
S6	เป็นที่ตั้งอารยธรรมก่อนล้านนาและล้านนาที่มีหลักฐานทางโบราณคดีที่ค่อนข้างสมบูรณ์และมีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่หลากหลายเชื่อมโยงกับพื้นที่ประวัติศาสตร์โดยรอบ
S7	พื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวสามารถพัฒนาเป็นการท่องเที่ยวเพื่อคุณภาพได้
S8	มีชายแดนติดสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
S9	มีด่านพรมแดนถาวรแม่สาย-ท่าขี้เหล็ก และด่านพรมแดนเชียงของและเป็นที่ตั้งของสะพานมิตรภาพแห่งที่ 4 (เชียงของ-ห้วยทราย)
S10	เป็นเส้นทางและศูนย์กลางการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศและเส้นทางสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ
S11	มีการคมนาคมขนส่งที่สามารถเชื่อมโยงได้ทั้งทางบก และทางน้ำ
S12	การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่ออำนวยความสะดวกด้านคมนาคม และการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดน
S13	ค่าครองชีพยังอยู่ในระดับต่ำ
S14	นักท่องเที่ยวชาวจีนมีแนวโน้มเติบโตสามารถส่งเสริมให้เดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่ได้

ตารางที่ 4.166 สรุปศักยภาพภายใน (จุดอ่อน) ของพื้นที่ศึกษาเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเส้นทาง R3A และ R3B ของจังหวัดเชียงราย

	จุดอ่อน
W1	การกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ที่ต้องใช้เวลาในการเดินทางท่องเที่ยวนาน
W2	การขาดแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้กลับมาท่องเที่ยวซ้ำ
W3	แหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรม
W4	ขาดจุดเด่นและอัตลักษณ์หลักของพื้นที่รวมทั้งเอกลักษณ์ และสร้างเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจของพื้นที่
W5	ขาดความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยวทำให้ดึงดูดนักท่องเที่ยวได้น้อย
W6	มีการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของเมืองเก่าและวิถีชีวิตของวัฒนธรรมของคนท้องถิ่น
W7	ขาดป้ายสื่อความหมาย ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว
W8	ขาดแคลน สถานที่จอดรถและห้องน้ำสาธารณะในช่วงฤดูการท่องเที่ยว
W9	การพัฒนาระบบการขนส่งสาธารณะเพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางแก่นักท่องเที่ยวยังไม่เพียงพอและให้บริการไม่เป็นเวลา
W10	ระบบโครงสร้างพื้นฐานชำรุดในบางพื้นที่และสัญญาณเครือข่ายติดต่อสื่อสารยังไม่ทั่วถึงในบางพื้นที่
W11	ปัญหาด้านมลภาวะเกี่ยวกับการจัดการน้ำเสีย และขยะมูลฝอย
W12	ปัญหาการจราจรติดขัดในชั่วโมงเร่งด่วนและช่วงที่มีการจัดกิจกรรมและเทศกาลที่จัดขึ้นทุกปี
W13	การขาดความเข้าใจในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่
W14	ขาดบุคลากรด้านการบริการการท่องเที่ยวที่เพียงพอและมีคุณภาพ
W15	บุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน
W16	การพึ่งพาแรงงานต่างด้าวจำนวนมาก
W17	งบประมาณไม่เพียงพอสำหรับการพัฒนาการท่องเที่ยวสู่เมืองท่องเที่ยวที่มีคุณภาพในระดับสากล

ตารางที่ 4.167 สรุปศักยภาพภายนอก (โอกาส) ของพื้นที่ศึกษาเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเส้นทาง R3A และ R3B ของจังหวัดเชียงราย

	โอกาส
O1	ความเป็นเมืองชายแดนที่ติดต่อกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาที่สามารถดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว
O2	เส้นทาง R3B ที่เชื่อมโยงประเทศไทย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา และสาธารณรัฐประชาชนจีน
O3	เส้นทาง R3A ที่เชื่อมโยงประเทศไทย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และสาธารณรัฐประชาชนจีน
O4	การประกาศจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน
O5	การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
O6	การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องการท่องเที่ยว
O7	การท่องเที่ยวที่มีความสะดวกมากขึ้นจากการเปิดประชาคมอาเซียนโดยเฉพาะการท่องเที่ยวระหว่างประเทศในอาเซียน
O8	สภาพอากาศที่มีความหนาวเย็นโดยเฉพาะในฤดูหนาวที่เป็นปัจจัยดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่
O9	โครงการสนับสนุนการพัฒนาเชิงพื้นที่เพื่อรองรับเศรษฐกิจชายแดน
O10	การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวของประเทศใกล้เคียง
O11	กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศลุ่มน้ำโขง
O12	เป็นพื้นที่ที่อยู่ในกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวนำร่องในอารยธรรมล้านนา ตามแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวปี 2020
O13	นโยบายจากรัฐที่ส่งเสริมให้มีการธำรงอัตลักษณ์และวัฒนธรรมท้องถิ่น และเพิ่มมูลค่าเพื่อการท่องเที่ยว
O14	การท่องเที่ยวที่มีความสะดวกมากขึ้นจากการเปิดประชาคมอาเซียนโดยเฉพาะการท่องเที่ยวระหว่างประเทศในอาเซียน
O15	การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่ออำนวยความสะดวกด้านคมนาคม และการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดน
O16	นักท่องเที่ยวชาวจีนมีแนวโน้มเติบโตสามารถส่งเสริมให้เดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่ได้
O17	โครงการพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษคิงโรมัน และนาคราชนคร และที่ตั้งเมืองสุวรรณโคมคำที่เมืองต้นผึ้งแขวงบ่อแก้ว สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวที่สามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยวได้
O18	การพัฒนาโครงข่ายคมนาคมของภาครัฐ

ตารางที่ 4.168 สรุปศักยภาพภายนอก (อุปสรรค) ของพื้นที่ศึกษาเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเส้นทาง R3A และ R3B ของจังหวัดเชียงราย

	อุปสรรค
T1	ข้อจำกัดด้านกฎหมายระหว่างประเทศที่ยังไม่เอื้ออำนวยต่อการประสานความร่วมมือ
T2	จำนวนคู่แข่งในภาคการท่องเที่ยวมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น
T3	ความผันผวนของเศรษฐกิจโลกที่มีผลต่อพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว
T4	ปัญหาความไม่สงบทางการเมืองที่อาจเกิดขึ้นได้
T5	ปัญหาความมั่นคงและความปลอดภัยเมืองชายแดน
T6	เรื่องภัยพิบัติทางธรรมชาติที่อาจส่งผลต่อนักท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยว
T7	ข้อจำกัดและกฎระเบียบในการอนุญาตให้นักท่องเที่ยวเข้า-ออกประเทศของสาธารณรัฐประชาชนจีนที่ค่อนข้างยุ่งยากมากกว่าประเทศไทย
T8	เสถียรภาพและความไม่แน่นอนของภาวะเศรษฐกิจระดับโลกและระดับประเทศส่งผลต่อการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ

ตอนที่ 4 แนวทางการพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนอย่างยั่งยืนในเส้นทาง R3A และ R3B

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นที่ศึกษาในเส้นทาง R3A และ R3B ในประเด็นศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนเส้นทาง R3A และ R3B สถานการณ์การท่องเที่ยวและรูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A และ R3B และภาคีการท่องเที่ยวและนโยบายที่เกี่ยวข้องด้านการอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A และ R3B ข้างต้น ใช้เป็นกรอบในการกำหนดแนวทาง/แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนอย่างยั่งยืนในเส้นทาง R3A และ R3B เพื่อสามารถแข่งขันได้และรองรับการเปิดประชาคมอาเซียนอย่างมีประสิทธิภาพ มีรายละเอียดดังนี้

4.1 แนวทางการพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนอย่างยั่งยืนในเส้นทาง R3A

จากผลการศึกษาในตารางที่ 4.1-4.48 และแผนภูมิที่ 4.1-4.6 เมื่อเปรียบเทียบศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน ทั้ง 5 พื้นที่ศึกษา ในเส้นทาง R3A คืออำเภอเชียงแสน อำเภอเชียงของ เมืองห้วยทราย เมืองหลวงน้ำทา เมืองเชียงรุ่ง และนครคุนหมิงพบว่า ศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในแต่ละพื้นที่มีความแตกต่างกันโดยพื้นที่ที่มีศักยภาพ/ความพร้อมมาก เช่น อำเภอเชียงของมีศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในระดับสูงในด้านการบริการเสริมทางการท่องเที่ยว เมืองเชียงรุ่งมีศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในระดับสูงในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกเป็นต้น ดังนั้นในแต่ละพื้นที่ มีประเด็นที่ควรได้รับการพัฒนาศักยภาพและความพร้อมที่แตกต่างกันทั้งนี้ขึ้นอยู่กับบริบทของพื้นที่ ดังนี้

4.1.1 อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ประเด็นที่ควรได้รับการพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน ให้มีระดับที่สูงขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้คือ

1. ด้านที่พัก
2. ด้านทรัพยากรบุคคล
3. ด้านบริการเสริมทางการท่องเที่ยว

4.1.2 อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ประเด็นที่ควรได้รับการพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน ให้มีระดับที่สูงขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ คือ

1. ด้านที่พัก
2. ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก
4. ด้านความสามารถในการเข้าถึง
5. ด้านทรัพยากรบุคคล

4.1.3 เมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ประเด็นที่ควรได้รับการพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน ให้มีระดับที่สูงขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ คือ

1. ด้านทรัพยากรบุคคล
2. ด้านความสามารถในการเข้าถึง
3. ด้านบริการเสริมทางการท่องเที่ยว
4. ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว
5. ด้านการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว

4.1.4 เมืองหลวงน้ำทา แขวงหลวงน้ำทาสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ประเด็นที่ควรได้รับการพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน ให้มีระดับที่สูงขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ คือ

1. ด้านทรัพยากรบุคคล
2. ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว
3. ด้านบริการเสริมทางการท่องเที่ยว
4. ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว

4.1.5 เมืองเชียงรุ่ง เขตปกครองตนเองสิบสองปันนา สาธารณรัฐประชาชนจีนประเด็นที่ควรได้รับการพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน ให้มีระดับที่สูงขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ คือ

1. ด้านทรัพยากรบุคคล
2. ด้านบริการเสริมทางการท่องเที่ยว
3. ด้านที่พัก

ทั้งนี้เป็นที่สังเกตคือในการบริหารจัดการข้ามพรมแดนไม่มีความจำเป็นในการพัฒนาเพราะเป็นพื้นที่ที่ไม่มีเขตแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน

4.1.6 นครคุนหมิงสาธารณรัฐประชาชนจีนประเด็นที่ควรได้รับการพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน ให้มีระดับที่สูงขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ คือ

1. ด้านทรัพยากรบุคคล
2. ด้านบริการเสริมทางการท่องเที่ยว
3. ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว

ทั้งนี้เป็นที่สังเกตคือเมืองหลวงน้ำทา เมืองเชียงรุ่ง และนครคุนหมิง ไม่มีความจำเป็นในการบริหารจัดการข้ามพรมแดนเพราะเป็นพื้นที่ที่ไม่มีเขตแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน

4.2 แนวทางการพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนอย่างยั่งยืนในเส้นทาง R3B

จากผลการศึกษาในตารางที่ 4.98-4.137 และแผนภูมิที่ 4.13-4.17 เมื่อเปรียบเทียบศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน ทั้ง 5 พื้นที่ศึกษา ในเส้นทาง R3B ได้แก่ อำเภอแม่สาย เมืองท่าขี้เหล็ก เมืองเชียงตุง เมืองตองยี และเมืองอินเล พบว่า ศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในแต่ละพื้นที่มีความแตกต่างกันโดยพื้นที่ที่มีศักยภาพ/ความพร้อมมาก เช่น ทะเลสาบอินเลที่มีศักยภาพ/ความพร้อมในด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ที่พัก การบริการเสริมทางการท่องเที่ยวความสามารถในการเข้าถึง การบริหารจัดการ และทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) ส่วนอำเภอแม่สายมีศักยภาพ/ความพร้อมในด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ และการบริหารจัดการ และเมืองตองยีมีศักยภาพ/ความพร้อม

ในด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว เป็นต้น ดังนั้นในแต่ละพื้นที่ มีประเด็นที่ควรได้รับการพัฒนาศักยภาพและความพร้อมที่แตกต่างกันทั้งนี้ขึ้นอยู่กับบริบทของพื้นที่ ดังนี้

4.2.1 อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ประเด็นที่ควรได้รับการพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน ให้มีระดับที่สูงขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ คือ ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว

4.2.2 เมืองท่าขี้เหล็กสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาประเด็นที่ควรได้รับการพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน ให้มีระดับที่สูงขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ คือ

1. ด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ
2. ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว
3. ด้านความสามารถในการเข้าถึง
4. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก
5. ด้านทรัพยากรบุคคล

4.2.3 เมืองเชียงตุงสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาประเด็นที่ควรได้รับการพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน ให้มีระดับที่สูงขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ คือ

1. ด้านการบริการเสริมทางการท่องเที่ยว
2. ด้านความสามารถในการเข้าถึง
3. ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว
4. ด้านการบริหารจัดการ

4.2.4 เมืองตองจี มีสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาประเด็นที่ควรได้รับการพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน ให้มีระดับที่สูงขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ คือ

1. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก
2. ด้านที่พัก
3. ด้านความสามารถในการเข้าถึง
4. ด้านการบริหารจัดการ
5. ด้านการบริการเสริมทางการท่องเที่ยว
6. ด้านทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน)

4.2.5 ทะเลสาบอินเลสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาประเด็นที่ควรได้รับการพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน ให้มีระดับที่สูงขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ คือด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว

ดังนั้นจากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นแนวทางการพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนอย่างยั่งยืนสำหรับจังหวัดเชียงราย ในพื้นที่อำเภอแม่สาย อำเภอเชียงแสน และอำเภอเชียงของ ซึ่งเป็นพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษชายแดนควรมีแนวทางการพัฒนาระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนให้มีศักยภาพ/ความพร้อมในระดับที่สูงขึ้นสามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ดังนี้

1. แนวทางการพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในพื้นที่อำเภอเชียงแสน คือการพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อมในด้านที่พัก ด้านทรัพยากรบุคคล และด้านบริการเสริมทางการท่องเที่ยว

2. แนวทางการพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในพื้นที่อำเภอเชียงของ คือการพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อมในด้านที่พักด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวด้านสิ่งอำนวยความสะดวกด้านความสามารถในการเข้าถึง และด้านทรัพยากรบุคคล และ

3. แนวทางการพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในพื้นที่อำเภอแม่สายคือการพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อมในด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว

จากแนวทางการพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในจังหวัดเชียงรายดังกล่าวข้างต้นนำเสนอเป็นแนวทางการวางแผนพัฒนาการจัดการการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนอย่างยั่งยืนในเส้นทาง R3A และ R3Bเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนโดยพัฒนาระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในจังหวัดเชียงราย ประเด็น ด้านที่พัก ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านความสามารถในการเข้าถึง ด้านบริการเสริมทางการท่องเที่ยวและด้านทรัพยากรบุคคล ดังนี้

1. พัฒนา บริหารจัดการและเพิ่มจำนวนที่พักและสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวให้มีคุณภาพมาตรฐานเพิ่มขึ้น

2. ส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวในแต่ละพื้นที่ และในเส้นทางเชื่อมโยง (ระหว่างเดินทาง) ให้มีความหลากหลายมากขึ้นตามฐานทรัพยากรการท่องเที่ยว รวมทั้งการส่งเสริมความร่วมมือระหว่าง ภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน สถาบันการศึกษาพัฒนารูปแบบความหลากหลายทางการท่องเที่ยว และการส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับวิถีชีวิตของชุมชนในเส้นทางการท่องเที่ยว ได้แก่กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กิจกรรมท่องเที่ยวโดยชุมชน กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตร กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน อาหารท้องถิ่น กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงพุทธ และกิจกรรมท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่เป็นต้น

3. พัฒนาศักยภาพ ความสามารถในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวและบริการเสริมทางการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวให้มีคุณภาพสามารถรองรับนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

4. เพิ่มประสิทธิภาพของทรัพยากรบุคคลในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เช่น การฝึกอบรมให้ความรู้และทักษะด้านการบริหารจัดการ การบริการการเป็นเจ้าบ้านที่ดีภาษาต่างประเทศและ ความเข้าใจข้ามวัฒนธรรม เป็นต้น

5. พัฒนาการอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยวเช่น การพัฒนาระบบอำนวยความสะดวกในขั้นตอนการขอวีซ่าและการอำนวยความสะดวกในการตรวจลงตราแบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-Visa)พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวและระบบสื่อความหมายที่มีประสิทธิภาพ เป็นต้น

6. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกรองรับนักท่องเที่ยวเช่น สร้างห้องน้ำสาธารณะที่มีห้องน้ำผู้พิการการพัฒนาระบบ WIFI ฟรีเพื่ออำนวยความสะดวกและเป็นช่องทางให้นักท่องเที่ยวปรพชาสัมพันธุ์แหล่งท่องเที่ยวทางสื่อออนไลน์ (Social Media) และการจัดการขยะแบบครบวงจร เป็นต้น

7. พัฒนาการคมนาคมขนส่งและระบบขนส่งสาธารณะเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวและพื้นที่เชื่อมโยง เช่น การติดตั้งป้ายบอกทางตามเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงและแผนที่เส้นทาง 3 ภาษา และปรับปรุงภูมิทัศน์ในพื้นที่ เป็นต้น

แนวทางการพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในจังหวัดเชียงรายดังกล่าวข้างต้น นำเสนอเป็นฐานข้อมูลสำหรับการจัดทำยุทธศาสตร์การจัดการการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนอย่างยั่งยืนในเส้นทาง R3A และ R3B เพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมใน บทที่ 5 และในแผนงานวิจัยเรื่องยุทธศาสตร์การจัดการการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนอย่างยั่งยืนในเส้นทาง R3A และ R3B เพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การดำเนินการวิจัยเรื่อง การศึกษาศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A และ R3B เพื่อรองรับประชาคมอาเซียน นำเสนอสรุปผลการวิจัย ตามวัตถุประสงค์การวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ มีรายละเอียดดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

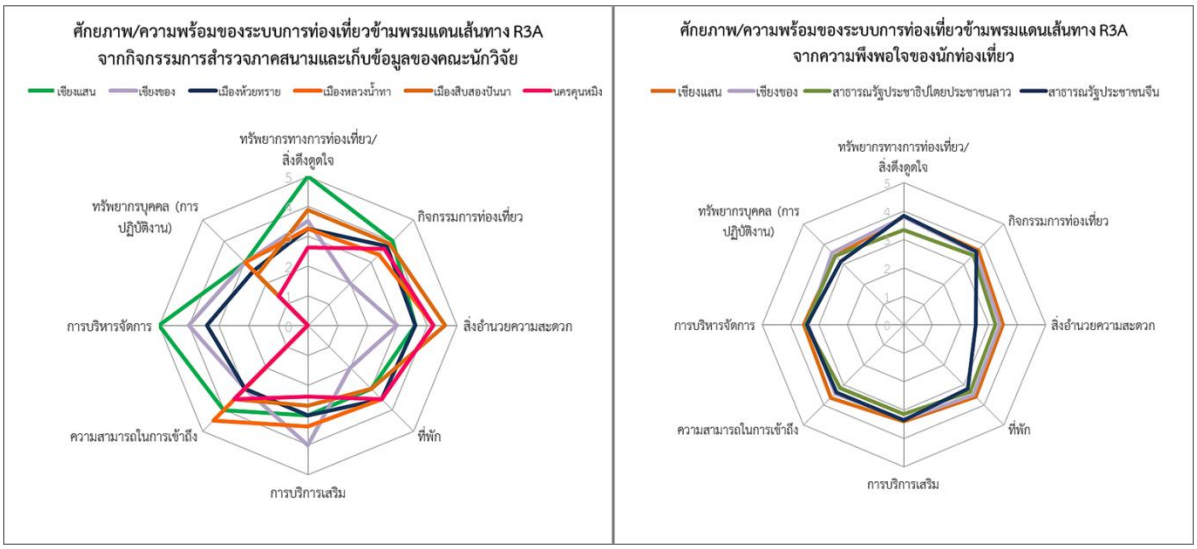
1. ศึกษาศักยภาพและความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน
2. ศึกษาสถานการณ์การท่องเที่ยว และรูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A และ R3B
3. ศึกษาภาคีการท่องเที่ยว และนโยบายที่เกี่ยวข้องด้านการอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A และ R3B

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ศักยภาพและความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน

1. ศักยภาพและความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A

พื้นที่เส้นทาง R3A ประกอบด้วย 6 พื้นที่ศึกษา ได้แก่ อำเภอเชียงแสน อำเภอเชียงของ เมืองห้วยทราย เมืองหลวงน้ำทา เมืองสิบสองปันนา และนครคุนหมิง

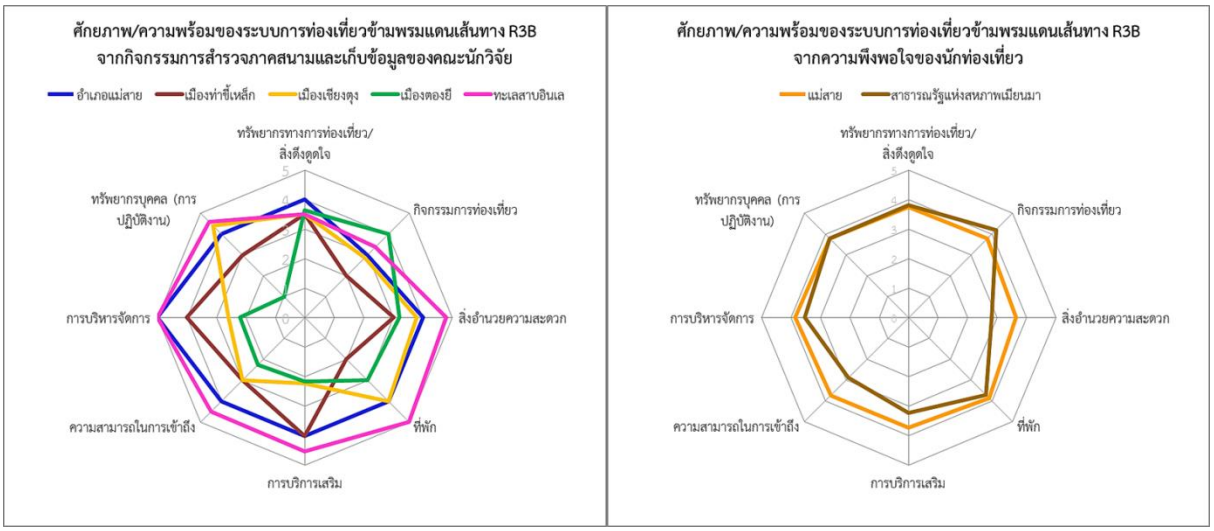
ภาพที่ 5.1 ศักยภาพและความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนเส้นทาง R3A

จากผลการวิจัยเมื่อเปรียบเทียบศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน ในเส้นทางR3A ประกอบด้วย 6 พื้นที่ศึกษา ได้แก่ อำเภอเชียงแสน อำเภอเชียงของ เมืองห้วยทราย เมืองหลวงน้ำทา เมืองสิบสองปันนา และนครคุนหมิง พบว่า ศักยภาพ/ความพร้อมของแต่ละพื้นที่มีความแตกต่างกัน คือ อำเภอเชียงแสนมีศักยภาพ/ความพร้อมมากที่สุด ในด้านการบริหารจัดการ และทรัพยากรการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ อำเภอเชียงของมีศักยภาพ/ความพร้อมมากที่สุด ในด้านการบริการเสริมทางการท่องเที่ยวและการบริหารจัดการ เมืองห้วยทรายมีศักยภาพ/ความพร้อมมากที่สุด ในด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว เมืองหลวงน้ำทามีศักยภาพ/ความพร้อมมากที่สุด ในด้านความสามารถในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว เมืองสิบสองปันนามีศักยภาพ/ความพร้อมมากที่สุด ในด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และนครคุนหมิงมีศักยภาพ/ความพร้อมมากที่สุด ในด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ส่วนศักยภาพ/ความพร้อมในด้านทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) ของแต่ละพื้นที่ไม่แตกต่างกันมากนัก ดังนั้นในประเด็นที่ควรได้รับการพัฒนาศักยภาพและความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน ในเส้นทาง R3A คือด้านทรัพยากรบุคคล ที่พัก และกิจกรรมการท่องเที่ยว

นอกจากนี้ผลการวิจัยพบว่า ศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน ที่วัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ในอำเภอเชียงแสน อำเภอเชียงของ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และสาธารณรัฐประชาชนจีนในภาพรวมมีความใกล้เคียงกัน หากพิจารณาศักยภาพ/ความพร้อมในแต่ละพื้นที่ศึกษา พบว่า อำเภอเชียงแสนมีศักยภาพ/ความพร้อมมากที่สุด ในด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว อำเภอเชียงของมีศักยภาพ/ความพร้อมมากที่สุด ในด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมีศักยภาพ/ความพร้อมมากที่สุด ในด้านการบริหารจัดการ และสาธารณรัฐประชาชนจีนมีศักยภาพ/ความพร้อมมากที่สุด ในด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ ดังนั้นในประเด็นที่ควรได้รับการพัฒนาศักยภาพและความพร้อมในระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ คือ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก บริการเสริมทางการท่องเที่ยว ที่พัก ทรัพยากรบุคคล ความสามารถในการเข้าถึง และการบริหารจัดการระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน

2. ศักยภาพและความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3B

เส้นทาง R3B ประกอบด้วย 5 พื้นที่ศึกษา ได้แก่ อำเภอแม่สาย เมืองท่าขี้เหล็ก เมืองเชียงตุง เมืองตองยี และทะเลสาบอินเล

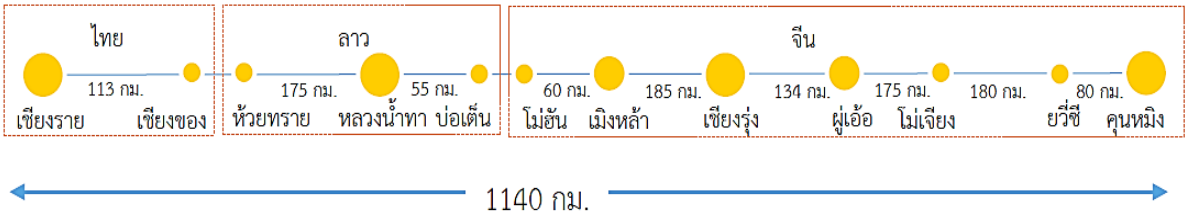
ภาพที่ 5.2 ศักยภาพและความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนเส้นทาง R3B

จากผลการวิจัย เมื่อเปรียบเทียบศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน ในเส้นทาง R3B ประกอบด้วย 5 พื้นที่ศึกษา ได้แก่ อำเภอแม่สาย เมืองท่าขี้เหล็ก เมืองเชียงตุง เมืองตองจี และเมืองอินเล พบว่า ศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในแต่ละพื้นที่มีความแตกต่างกัน คือ อำเภอแม่สายมีศักยภาพ/ความพร้อมมากที่สุดในด้านการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวก เมืองท่าขี้เหล็กมีศักยภาพ/ความพร้อมมากที่สุดในด้านการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยว และการบริการเสริมทางการท่องเที่ยว เมืองเชียงตุง มีศักยภาพ/ความพร้อมมากที่สุดในด้านทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) เมืองตองจี มีศักยภาพ/ความพร้อมมากที่สุดในด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว และทะเลสาบอินเลมีศักยภาพ/ความพร้อมมากที่สุดในด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ที่พัก และการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยว ดังนั้นในประเด็นที่ควรได้รับการพัฒนาศักยภาพและความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3B ให้มีระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้คือด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจและกิจกรรมการท่องเที่ยว

นอกจากนี้ผลการวิจัยพบว่า ศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน ที่วัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ในอำเภออำเภอแม่สาย และสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ในภาพรวมมีความใกล้เคียงกัน หากพิจารณาศักยภาพ/ความพร้อมในแต่ละพื้นที่ศึกษา พบว่า อำเภอแม่สายมีศักยภาพ/ความพร้อมมากในด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจสิ่งอำนวยความสะดวก ที่พัก กิจกรรมการท่องเที่ยว การบริการเสริมทางการท่องเที่ยวความสามารถในการเข้าถึง และการบริหารจัดการในแหล่งท่องเที่ยว สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมามีศักยภาพ/ความพร้อมมากในด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวที่พักทรัพยากรการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจและทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน)ดังนั้นในประเด็นที่ควรได้รับการพัฒนาศักยภาพและความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3B ให้มีระดับที่สูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้คือด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ความสามารถในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวและการให้บริการเสริมทางการท่องเที่ยว

5.1 2 วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 สถานการณ์การท่องเที่ยว และรูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A และ R3B

1. สถานการณ์การท่องเที่ยว และรูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A

ภาพที่ 5.3 การท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A

จังหวัดเชียงรายถือว่าเป็นเมืองหน้าด่านทางเศรษฐกิจที่สำคัญเชื่อมโยงเส้นทางระห่างประเทศเมียนมา สปป.ลาว และจีนตอนใต้เข้าด้วยกัน เมืองชายแดนของจังหวัดเชียงรายโดยเฉพาะอำเภอแม่สาย อำเภอเชียงแสน และอำเภอเชียงของ ถือว่าเป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์ที่มีศักยภาพและโอกาสในการพัฒนาพื้นที่ค่อนข้างมากทางด้านค้า การลงทุนและการท่องเที่ยวระหว่างประเทศนอกจากนี้ ได้มีการจัดทำร่างแผนแม่บทเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ และจัดกิจกรรมต่างๆ สำหรับการเพิ่มความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนในพื้นที่

ประชาสัมพันธ์ให้กับผู้ประกอบการธุรกิจและนักลงทุน โดยแผนแม่บทดังกล่าวประกอบด้วย แผนแม่บท แผนปฏิบัติการ รูปแบบการพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ แผนการพัฒนาพื้นที่ แผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกหากพิจารณาด้านองค์ประกอบทางการจัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่พิเศษจะพบว่า พื้นที่ดังกล่าว มีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่หลากหลาย เช่น ทรัพยากรทางธรรมชาติ ทรัพยากรทางด้านวัฒนธรรม โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และความหลากหลายของกลุ่มชาติพันธ์ หากพิจารณาด้านโครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนการเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ ด้านการท่องเที่ยวแต่ละอำเภอมีความโดดเด่นแต่ละพื้นที่ที่แตกต่างกันองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) หรือ อพท. ทำจัดทำแผนยุทธศาสตร์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวพิเศษอย่างยั่งยืนเมืองเชียงแสนและพื้นที่เชื่อมโยง ประกอบด้วย 3 ยุทธศาสตร์หลัก ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1: การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเมืองเชียงแสนและพื้นที่เชื่อมโยง ส่งเสริมการเป็นเมืองต้นกำเนิดอารยธรรมล้านนา และการท่องเที่ยวตลอดปี ยุทธศาสตร์ที่ 2: การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกรองรับการท่องเที่ยวเมืองเชียงแสนและพื้นที่เชื่อมโยง และยุทธศาสตร์ที่ 3: การประชาสัมพันธ์เชิงรุกและส่งเสริมการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเมืองเชียงแสนและพื้นที่เชื่อมโยงแบบบูรณาการภายใต้การมีส่วนร่วมของชุมชน

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชนลาว เป็นประเทศที่มีวัฒนธรรม ภาษา ประเพณีคล้ายคลึงกับประเทศไทยมากที่สุดในกลุ่มประเทศสมาคมเศรษฐกิจอาเซียน หากพิจารณาถึงลักษณะทางด้านภูมิศาสตร์ที่ถูกปิดล้อมด้วยแผ่นดิน และภูเขา ไม่มีทางออกติดทางทะเล หรือที่เรียกว่า land lock ซึ่งไม่ได้ส่งผลต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในประเทศเพราะประเทศดังกล่าว มีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายที่สะท้อนถึงประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมของประเทศ ที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะนักท่องเที่ยวจากตะวันตก โดยมีแหล่งท่องเที่ยวทั้งหมด 1,473 แห่ง ประกอบด้วย แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม 435 แห่ง แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ 849 แห่ง

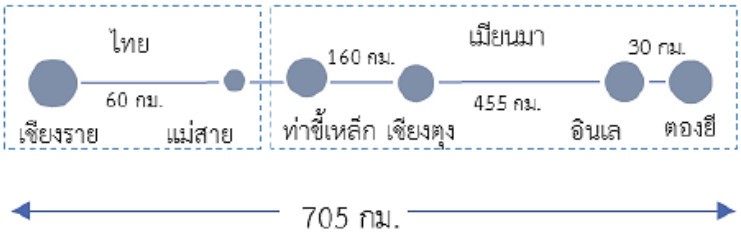
จากนโยบายของประเทศจีนที่ส่งเสริมให้ประชาชนเดินทางท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศมากขึ้น ส่งเสริมให้ชาวจีนจำนวนมากเดินทางไปยังภูมิภาคต่างๆของประเทศจีน และยังประเทศเพื่อนบ้านโดยเฉพาะประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ส่งเสริมให้เกิดการขยายตัวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในประเทศจีน การเปิดเส้นทาง R3A เป็นอีกปัจจัยที่ส่งผลให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้กลายเป็นอุตสาหกรรมที่สร้างรายได้ให้กับมณฑลยูนนาน และพื้นที่เชื่อมโยง เกิดการเดินทางข้ามแดน การร่วมลงทุนของกลุ่มนายทุนข้ามชาติธุรกิจท่องเที่ยว นอกจากนี้การริเริ่มกรอบการพัฒนาเศรษฐกิจใหม่ เส้นทางการเชื่อมโยงการค้าใหม่ของจีน โดยใช้ชื่อว่า “One Belt and One Road” ที่เชื่อมโยงทั้งทางบกและทางน้ำเป็นอีกหนึ่งช่องทางในการพัฒนาเศรษฐกิจของยูนนานให้เติบโตรวดเร็วขึ้นและอาจส่งผลดีต่อวัฒนธรรม การท่องเที่ยว การค้าการลงทุน การเงิน คมนาคม และการก่อสร้างสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน ระหว่างจีนกับประเทศเพื่อนบ้าน

จากการจัดอันดับประเทศที่มีภาพลักษณ์ดีเยี่ยมประเทศไทยได้ระดับ A และจัดอยู่อันดับที่ 6 ซึ่งติด 1 ใน 25 อันดับประเทศยอดนิยมทั่วโลกรวมทั้งเป็นหนึ่งในผู้นำอันดับต้นๆ ที่มีรายได้จากการท่องเที่ยวอย่างดีเยี่ยมมีขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและการเดินทางโดดเด่นในด้านโครงสร้างพื้นฐานทางการบริการนักท่องเที่ยว ความสามารถในการแข่งขันด้านราคาและทรัพยากรและตลาดแรงงาน สำหรับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้ระดับ B และจัดอยู่อันดับที่ 127 ของโลก และอยู่ในอันดับที่ 36 จากการจัดอันดับในภูมิภาคมีขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและการเดินทางโดดเด่นในด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ความสามารถในการแข่งขันด้านราคา และการจัดลำดับความสำคัญของทางการท่องเที่ยวและการเดินทาง ส่วนสาธารณรัฐประชาชนจีนได้ระดับ BBB และจัดอยู่อันดับที่ 9 ซึ่งติด 1 ใน 25

อันดับประเทศยอดนิยมทั่วโลกขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและการเดินทางโดดเด่นในด้านทรัพยากรทางวัฒนธรรมและการเดินทางเพื่อธุรกิจ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน รวมทั้งสุขภาพและสุขอนามัย

รูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A เริ่มต้นจากอำเภอเชียงแสน และอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ไปจนถึงเมืองห้วยทราย และเมืองหลวงน้ำทา สิบสองปันนา และนครคุนหมิง ซึ่งรูปแบบการท่องเที่ยวที่สามารถเชื่อมโยงได้จำแนกเป็น 7 รูปแบบ ได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน การท่องเที่ยวเชิงอาหาร (ท้องถิ่น)การท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ การท่องเที่ยวเชิงพุทธ และการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่สร้างใหม่หรือการท่องเที่ยวเชิงประสบการณ์ ซึ่งมีทรัพยากรการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจที่มีความหลากหลายและสร้างประสบการณ์ให้แก่นักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี เช่น ทะเลสาบเชียงแสน วิถีชีวิตชาวบ้านในการร่อนทองเมืองโบราณสุวรรณโคมคำ Lanten culture-Ban Nam Dee เหวิ้นต้า (Wanda Xishuangbanna International Resort) และเมืองโบราณกวนตู้ เป็นต้น

2. สถานการณ์การท่องเที่ยว และรูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3B

ภาพที่ 5.4 การท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3B

จากการเปิดประเทศของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาโดยได้ดำเนินนโยบายปฏิรูปประเทศ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงนโยบายการลงทุนที่เพิ่มสิทธิประโยชน์แก่นักลงทุนต่างชาติ มีผลต่อการเติบโตของภาคธุรกิจรวมถึงทางด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและโรงแรมในประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาเป็นอย่างมาก ในปี พ.ศ.2539-2540 รัฐบาลสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาได้ประกาศให้เป็นปีท่องเที่ยวพม่า (Visit Myanmar Year) โดยเน้นหนักทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม รัฐบาลสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาได้จำแนกเมืองที่มีแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมออกเป็น 3 เมืองวัฒนธรรมโดยใช้เกณฑ์ด้านความสะดวกสบาย ความยากง่ายในการเข้าถึงเมืองท่องเที่ยวเป็นเกณฑ์ในการกำหนดอีกทั้งมีการพัฒนาเพิ่มเติมด้านโครงสร้างพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทางของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาคือโครงการพัฒนาท่าอากาศยาน Hanthawaddy เมืองหงสาวดี ซึ่งจากการจัดอันดับประเทศที่มีภาพลักษณ์ดีเยี่ยมสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาได้ระดับ B และจัดอยู่อันดับที่ 143 ของโลก และอยู่ในอันดับที่ 39 จากการจัดอันดับในภูมิภาคโดยมีขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและการเดินทางโดดเด่นในด้านสุขภาพและสุขอนามัย ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และการจัดลำดับความสำคัญของทางการท่องเที่ยวและการเดินทางจากการสำรวจพื้นที่ในสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาในเส้นทาง R3B พบว่า ลักษณะการท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นลักษณะการท่องเที่ยวข้ามแดน โดยนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยซึ่งเดินทางผ่านจุดตรวจข้ามแดนอำเภอแม่สาย เพื่อข้ามมาซื้อสินค้าที่เมืองท่าขี้เหล็ก นอกเหนือจากนักท่องเที่ยวกลุ่มดังกล่าว จะเป็นนักท่องเที่ยวที่เดินทางเป็นหมู่คณะกับบริษัททัวร์ที่มีจุดหมายปลายทาง คือ เมือง

เชียงตุง เมืองลา รวมทั้งบริเวณทะเลสาบอินเล และเมืองตองยีปัจจัยที่ส่งเสริมให้พื้นที่ดังกล่าวดึงดูดนักท่องเที่ยวคือ ทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งดึงดูดใจในพื้นที่มีความหลากหลายทั้งทางธรรมชาติ วัฒนธรรม งานเทศกาล ประเพณีต่างๆ การแต่งกาย และอาหารท้องถิ่นที่ยังคงความเป็นท้องถิ่นและสื่อให้เห็นถึงสภาพแวดล้อมและวิถีชีวิตของคนได้พื้นที่ได้อย่างชัดเจนอย่างไรก็ตาม การพัฒนาพื้นที่หรือแหล่งท่องเที่ยวในบางพื้นที่ยังมีข้อจำกัดและอุปสรรค เช่น ปัจจัยด้านความปลอดภัยปัจจัยด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และปัจจัยด้านการเมือง เป็นต้น

รูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3B เริ่มต้นจากอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ไปจนถึงเมืองท่าขี้เหล็ก เมืองเชียงตุง เมืองตองยี และทะเลสาบอินเล ซึ่งรูปแบบการท่องเที่ยวที่สามารถเชื่อมโยงได้จำแนกเป็น 7 รูปแบบ ได้แก่ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน การท่องเที่ยวเชิงอาหาร (ท้องถิ่น)การท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ การท่องเที่ยวเชิงพุทธ และการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่สร้างใหม่หรือการท่องเที่ยวเชิงประสบการณ์ซึ่งมีทรัพยากรการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจที่มีความหลากหลายและสร้างประสบการณ์ให้แก่นักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี เช่น อุทยานเวฬุวันพระเจ้าสานเหมืองแดงน้อย อาหารท้องถิ่น เจดีย์ชเวดากอง (จำลอง)ต้นยางยักษ์กาดหลวงเชียงตุงเจดีย์สุระมุนีทะเลสาบอินเลประเพณีแห่พระบัวเข็ม และหมู่บ้านผลิตบุหรี่ เป็นต้น

5.1.3 วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ภาคีการท่องเที่ยว และนโยบายที่เกี่ยวข้องด้านการอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A และ R3B

1. ภาคีการท่องเที่ยว และนโยบายที่เกี่ยวข้องด้านการอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A

ภาคีการท่องเที่ยวในพื้นที่ศึกษาในจังหวัดเชียงราย ประเทศไทย ได้แก่ สำนักงานจังหวัดเชียงรายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นททท.เชียงราย PATA Chiang Rai Chapterสภาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ภาคเหนือเขต 1 อพท. หอการค้าสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายชุมชนในอำเภอแม่สายชุมชนในอำเภอเชียงแสนชุมชนในอำเภอเชียงของนอกจากนี้ โดยสาระสำคัญในนโยบายที่เกี่ยวข้องด้านการอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดนมีการพัฒนาครอบคลุมในด้านต่างๆ โดยส่วนใหญ่เน้นด้านการพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน การส่งเสริมตลาดท่องเที่ยว การพัฒนาเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยว ความเป็นอยู่ของประชากรโดยเฉพาะในพื้นที่ชาติพันธุ์ และเน้นการผลิตภายในประเทศ การพัฒนาสินค้า บริการและปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ ส่งเสริมและให้ความร่วมมือทั้งภาครัฐและเอกชนและในระดับท้องถิ่น ในกระบวนการวางแผนและการบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว

ภาคีการท่องเที่ยวในพื้นที่ศึกษาในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้แก่ แผนกพัวพันต่างประเทศแผนกโยธาธิการและขนส่ง แผนกแถลงข่าว วัฒนธรรม และท่องเที่ยวสภาการค้าและอุตสาหกรรมสมาคมการท่องเที่ยวสมาชิกผู้ประกอบการ และบริษัททท่องเที่ยว โดยสาระสำคัญในนโยบายที่เกี่ยวข้องด้านการอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดน มีการพัฒนาครอบคลุมในด้านต่างๆ โดยส่วนใหญ่เน้นด้านการพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน การแสวงหาความร่วมมือด้านเศรษฐกิจกับต่างประเทศ ความเป็นอยู่ของประชากรโดยเฉพาะในพื้นที่ชาติพันธุ์ และเน้นการผลิตภายในประเทศ การสร้างงานในระบบเศรษฐกิจ และกระจายรายได้แก่ประชากรชาติพันธุ์ การพัฒนาบุคลากรด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยว การสร้างความมั่นใจด้านความปลอดภัย การสร้างความสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวกับต่างประเทศโดยเฉพาะกับประเทศเพื่อนบ้าน ASEAN การจัดแผนการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในพื้นที่ต่างๆ การ

ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม เผยแพร่จารีตประเพณีที่ดีงาม เชื้อชาติ ความอาจหาญ อนุรักษ์วัตถุโบราณ ปูชนียสถานและ ประวัติศาสตร์ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว และการส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศ

ภาคีการท่องเที่ยวในพื้นที่ศึกษาในสาธารณรัฐประชาชนจีนได้แก่ หน่วยงานบริหารท่องเที่ยว ผู้แทนสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว ผู้แทนของหอการค้า ผู้ประกอบการท่องเที่ยว หน่วยงานวิจัย สื่อท่องเที่ยว และผู้แทนแหล่งท่องเที่ยว โดยสาระสำคัญในนโยบายที่เกี่ยวข้องด้านการอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดน มีการพัฒนาครอบคลุมในด้านต่างๆโดยส่วนใหญ่เน้นด้านการพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมกับการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน การเปิดกว้างความร่วมมือด้านเศรษฐกิจกับต่างประเทศสร้างงานในระบบเศรษฐกิจ และกระจายรายได้แก่ประชากรโดยเฉพาะชนชาติพันธุ์ต่างๆ การพัฒนาสินค้า บริการและปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ การพัฒนาบุคลากรด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยว การพัฒนาผู้ประกอบการท่องเที่ยวและองค์กรท่องเที่ยวเอกชน ให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันกับประเทศเพื่อนบ้านกลุ่ม ASEAN การเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ด้านการท่องเที่ยว กีฬาและนันทนาการ ในระดับประเทศและระดับนานาชาติ การสร้างความสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวกับต่างประเทศ โดยเฉพาะกับประเทศเพื่อนบ้าน ASEANการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม เผยแพร่จารีตประเพณีที่ดีงาม เชื้อชาติ ความอาจหาญ อนุรักษ์วัตถุโบราณ ปูชนียสถานและประวัติศาสตร์ การส่งเสริมและให้ความร่วมมือทั้งภาครัฐและเอกชนและในระดับท้องถิ่น ในกระบวนการวางแผนและการบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว การสร้างความเชื่อมั่นและส่งเสริมการท่องเที่ยว การบริหารจัดการการท่องเที่ยว การส่งเสริมการท่องเที่ยวในเชิงคุณภาพให้มีการเติบโตอย่างสมดุลและยั่งยืน การส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศ การสนับสนุนให้มีกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น (Tourism activities) การพัฒนาด้านกฎระเบียบ ข้อบังคับให้เข้มงวด และการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม และเชิงสุขภาพ

2. ภาคีการท่องเที่ยว และนโยบายที่เกี่ยวข้องด้านการอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3B

ภาคีการท่องเที่ยวในพื้นที่ศึกษาของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้แก่ Ministry of Hotel and Tourism, Immigration Myanmar, Association of Tourism, The Kyaing Tong Chamber of Commerce and Industry, Import-Export & Wholesale Agentม ผู้ประกอบการที่พัก, บริษัทนำเที่ยว, ตัวแทนมัคคุเทศก์, Myanmar Hotelier Association (MHA), Myanmar Tourist Guides Association (MTGA), Inle Speaks Community Skills Development Center, Vision Hospitality Career Training Center, Myanmar Restaurant Association (MRA), และ Intha Literature, Culture, and Regional Development Association (ILCD) โดยสาระสำคัญในนโยบายที่เกี่ยวข้องด้านการอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดน มีการพัฒนาครอบคลุมในด้านต่างๆ โดยเน้นด้านการพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน การพัฒนาสินค้า บริการและปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ การพัฒนาบุคลากรด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยว การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว การบริหารจัดการการท่องเที่ยว รวมทั้งการสร้างภาพลักษณ์ จุดยืน และ Brand การท่องเที่ยวการสร้างมูลค่าเพิ่มในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว การสนับสนุนให้เกิดการสร้างนวัตกรรมใหม่ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Brand)การส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาระดับพื้นฐาน และระดับอุดมศึกษาด้านการพลศึกษานันทนาการ กีฬา วิทยาศาสตร์การกีฬา สุขภาพ และการท่องเที่ยว การสร้างพันธมิตรกับเครือข่ายสถาบันการศึกษาของประเทศต่างๆ ในอาเซียนการสร้างความมั่นใจด้านความปลอดภัยการพัฒนาการเข้าถึง

แหล่งท่องเที่ยว และการขยายเครือข่ายเส้นทางการคมนาคมทั้งทางบก ทางเรือ ทางอากาศ และทางรางให้เชื่อมโยงหัวเมืองท่องเที่ยวต่างๆ รวมทั้งการปรับปรุงด้านกฎระเบียบ และกฎหมายการท่องเที่ยว

5.2 อภิปรายผล

จากการศึกษาศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A และ R3B เพื่อรองรับประชาคมอาเซียน สามารถอภิปรายตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

5.2.1 ศักยภาพและความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน

1. ศักยภาพและความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A

ศักยภาพ/ความพร้อมที่วัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวของอำเภอเชียงแสน อำเภอเชียงของ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และสาธารณรัฐประชาชนจีนไม่ค่อยมีความแตกต่างกันในแต่ละด้าน โดยที่อำเภอเชียงแสนมีศักยภาพ/ความพร้อมมากในด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก ที่พัก การบริการเสริมทางการท่องเที่ยวความสามารถในการเข้าถึง และการบริหารจัดการ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ จริญญา ณพิกุล และวารัชต์ มัธยมบุรุษ (2555) ที่กล่าวว่า จากการวิเคราะห์ด้านศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวนั้น สามารถกำหนดแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงราย คือพัฒนาถนนหรือเส้นทางการคมนาคมให้เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างสะดวกสบายและสามารถเดินทางท่องเที่ยวได้ทุกฤดูกาล อนุรักษ์ความสมบูรณ์ของสภาพธรรมชาติหรือการคงรักษาสภาพดั้งเดิม เพื่อให้เกิดคุณค่าและนำไปใช้ประโยชน์ในการศึกษา ไม่ทำลายความสวยงามของธรรมชาติ มีอุปกรณ์รองรับของปริมาณขยะที่เพียงพอ และออกแบบให้กลมกลืนกับสภาพแวดล้อม ควรมีการจัดการด้านคุณภาพอากาศ และไม่สร้างความรำคาญในแหล่งท่องเที่ยว สร้างความพึงพอใจในคุณค่าเชิงการท่องเที่ยว รักษาความงดงามด้านศิลปวัฒนธรรม และประวัติความเป็นมาทางด้านประวัติศาสตร์ ประเพณี วัฒนธรรม สร้างความมีเอกลักษณ์เฉพาะตนของแหล่งท่องเที่ยว ดูแลให้ความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว และมีเจ้าหน้าดูแลนักท่องเที่ยวอย่างทั่วถึง จัดเตรียมเอกสารเผยแพร่ที่กล่าวถึงการอนุรักษ์และรักษาแหล่งท่องเที่ยว การมีศูนย์บริการนักท่องเที่ยว เพื่อให้ข้อมูลในการท่องเที่ยวที่ถูกต้องแก่นักท่องเที่ยว

2. ศักยภาพและความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3B

ศักยภาพ/ความพร้อมที่วัดจากความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมามีมากในด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ส่วนอำเภอแม่สายมีศักยภาพ/ความพร้อมมากในด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ที่พัก การบริการเสริมทางการท่องเที่ยวความสามารถในการเข้าถึง การบริหารจัดการ สำหรับด้านทรัพยากรทางการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ และทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน) ทั้งสองพื้นที่มีมีศักยภาพ/ความพร้อมไม่ค่อยแตกต่างกันสอดคล้องกับผลการศึกษาของ จริญญา ณพิกุล และวารัชต์ มัธยมบุรุษ (2555) ที่กล่าวว่า จากการวิเคราะห์ด้านศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวนั้น สามารถกำหนดแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงราย คือพัฒนาถนนหรือเส้นทางการคมนาคมให้เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างสะดวกสบายและสามารถเดินทางท่องเที่ยวได้ทุกฤดูกาล อนุรักษ์ความสมบูรณ์ของสภาพธรรมชาติหรือการคงรักษาสภาพดั้งเดิม เพื่อให้เกิดคุณค่าและนำไปใช้ประโยชน์ในการศึกษา ไม่ทำลายความสวยงามของธรรมชาติ มีอุปกรณ์รองรับของปริมาณขยะที่เพียงพอ และออกแบบให้กลมกลืนกับสภาพแวดล้อม ควรมีการจัดการด้านคุณภาพอากาศ และไม่สร้างความรำคาญในแหล่งท่องเที่ยว สร้างความพึงพอใจในคุณค่าเชิงการท่องเที่ยว รักษาความงดงามด้านศิลปวัฒนธรรม และประวัติความเป็นมาทางด้านประวัติศาสตร์ ประเพณี วัฒนธรรม สร้างความมีเอกลักษณ์เฉพาะตนของแหล่งท่องเที่ยว ดูแลให้ความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของ

นักท่องเที่ยว และมีเจ้าหน้าดูแลนักท่องเที่ยวอย่างทั่วถึง จัดเตรียมเอกสารเผยแพร่ที่กล่าวถึงการอนุรักษ์และรักษาแหล่งท่องเที่ยว การมีศูนย์บริการนักท่องเที่ยว เพื่อให้ข้อมูลในการท่องเที่ยวที่ถูกต้องแก่นักท่องเที่ยว

5.2.2 สถานการณ์การท่องเที่ยว และรูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A และ R3B

1. สถานการณ์การท่องเที่ยว และรูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A

ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและการเดินทางโดดเด่นในด้านโครงสร้างพื้นฐานทางการบริการนักท่องเที่ยว ความสามารถในการแข่งขันด้านราคา และทรัพยากรและตลาดแรงงาน สำหรับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมีขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและการเดินทางโดดเด่นในด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ความสามารถในการแข่งขันด้านราคา และการจัดลำดับความสำคัญของทางการท่องเที่ยวและการเดินทาง ส่วนสาธารณรัฐประชาชนจีนมีขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวและการเดินทางโดดเด่นในด้านทรัพยากรทางวัฒนธรรมและการเดินทางเพื่อธุรกิจ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน รวมทั้งสุขภาพและสุขอนามัย สอดคล้องกับผลการศึกษาของเศกสรรค์ ยงวณิชย์ และคณะ (2550) ที่กล่าวว่า การพัฒนาการท่องเที่ยวที่สร้างความพึงพอใจให้กับนักท่องเที่ยวควรคำนึงถึงปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินในเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว ได้แก่ ความปลอดภัย โครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก การคมนาคม พิธีการเข้าเมืองและบริการข่าวสาร ที่พัก ร้านอาหาร สินค้าที่ระลึก

2. สถานการณ์การท่องเที่ยว และรูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3B

จากรัฐบาลสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาได้ประกาศให้เป็นปีท่องเที่ยวพม่า (Visit Myanmar Year) โดยเน้นหนักทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม รัฐบาลสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาได้จำแนกเมืองที่มีแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมออกเป็น 3 เมืองวัฒนธรรมโดยใช้เกณฑ์ด้านความสะดวกสบาย ความยากง่ายในการเข้าถึงเมืองท่องเที่ยวเป็นเกณฑ์ในการกำหนด อีกทั้งมีการพัฒนาเพิ่มเติมด้านโครงสร้างพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทางของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา รวมทั้งปัจจัยที่ส่งเสริมให้พื้นที่ดังกล่าวดึงดูดนักท่องเที่ยวคือ ทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งดึงดูดใจในพื้นที่มีความหลากหลายทั้งทางธรรมชาติ วัฒนธรรม งานเทศกาล ประเพณีต่างๆ การแต่งกาย และอาหารท้องถิ่นที่ยังคงความเป็นท้องถิ่นและสื่อให้เห็นถึงสภาพแวดล้อมและวิถีชีวิตของคนได้พื้นที่ได้อย่างชัดเจนสอดคล้องกับที่ ประเวศ วะสี (2554) กล่าวว่า การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน หมายถึง การพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีลักษณะถ่ายทอดวัฒนธรรมนั้นให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้วัฒนธรรมที่ดี ได้เข้าใจคุณค่าอันสูงส่งของวัฒนธรรมนั้นจะเป็นการสิ่งที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ทุกฝ่าย ทำให้คนไทยมีความรู้มากขึ้น ได้รายได้จากความรู้ และนักท่องเที่ยวได้อัตถประโยชน์จากพุทธศาสนา ซึ่งสิ่งเหล่านี้ทำให้มีคุณภาพของการพัฒนาเกิดขึ้น

5.2.3 ภาคีการท่องเที่ยว และนโยบายที่เกี่ยวข้องด้านการอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A และ R3B

1. ภาคีการท่องเที่ยว และนโยบายที่เกี่ยวข้องด้านการอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A

นโยบายที่เกี่ยวข้องด้านการอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดนของประเทศในเส้นทาง R3A ที่มีการพัฒนาครอบคลุมในด้านต่างๆ โดยเน้นด้านการพัฒนาและฟื้นฟูแหล่ง

ท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน การส่งเสริมตลาดท่องเที่ยว การพัฒนาเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยว ความเป็นอยู่ของประชากรโดยเฉพาะชาติพันธุ์และเน้นการผลิตภายในประเทศ การพัฒนาสินค้า บริการและปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ ส่งเสริมและให้ความร่วมมือทั้งภาครัฐและเอกชนและในระดับท้องถิ่น ในกระบวนการวางแผนและการบริหารจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยว และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยวการเปิดกว้างความร่วมมือด้านเศรษฐกิจกับต่างประเทศ ความเป็นอยู่ของประชากรโดยเฉพาะชาติพันธุ์และเน้นการผลิตภายในประเทศ การสร้างงานในระบบเศรษฐกิจ กระจายรายได้แก่ประชากรโดยเฉพาะชาติพันธุ์การพัฒนาบุคลากรด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยว การสร้างความมั่นใจด้านความปลอดภัย การสร้างความสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวกับต่างประเทศ โดยเฉพาะกับประเทศเพื่อนบ้าน ASEAN การจัดแผนการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในพื้นที่ต่างๆ การส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม เผยแพร่จารีตประเพณีที่ดีงาม เชื้อชาติ ความอาจหาญ อนุรักษ์วัตถุโบราณ ปูชนียสถานและประวัติศาสตร์ และการส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2549) ที่กล่าวว่า การท่องเที่ยวในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ควรเน้นความเป็นธรรมชาติของสถานที่ท่องเที่ยว และควรปรับปรุงในส่วนของสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวก ในขณะเดียวกันการท่องเที่ยวในประเทศไทยควรเน้นเรื่องวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น อาหาร การสร้างเสริมสินค้าประจำจังหวัด โดยพัฒนาศักยภาพด้านผลิตภัณฑ์และการส่งเสริมทางการตลาด นอกจากนี้สิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาท่องเที่ยวในทั้งสองประเทศ ได้แก่ อัธยาศัยของคนภายในประเทศ วัฒนธรรมประเพณีโดยเน้นธุรกิจการท่องเที่ยวแบบใหม่ เช่น การท่องเที่ยวในรูปแบบโฮมสเตย์โดยเน้นการศึกษาวัฒนธรรมของทั้งสองประเทศเพื่อสร้างกลุ่มลูกค้าใหม่กอปรกับการเพิ่มความหลากหลายในการท่องเที่ยวให้มากขึ้นรวมทั้งเน้นความเป็นชาติพันธุ์ของชนชาติไทยและลาว นอกจากนี้ควรมีการส่งเสริมความร่วมมือกันระหว่างภาคีที่เกี่ยวข้องในการอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยว อีกทั้งรัฐบาลของทั้งสองประเทศควรส่งเสริมและร่วมมือกันในข้อตกลงเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวในระดับอนุภูมิภาคและทวิภาคระหว่างสองประเทศทั้งในด้านการเพิ่มความสะดวกในการข้ามพรมแดน การสนับสนุนการคมนาคมเพื่อเชื่อมโยงเส้นทางสู่อินโดจีน และการสนับสนุนการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

2. ภาคีการท่องเที่ยว และนโยบายที่เกี่ยวข้องด้านการอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3B

นโยบายที่เกี่ยวข้องด้านการอำนวยความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวข้ามพรมแดนของประเทศในเส้นทาง R3Bที่มีการพัฒนาครอบคลุมในด้านต่างๆ โดยเน้นด้านการพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน การพัฒนาสินค้า บริการและปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ การพัฒนาบุคลากรด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยว การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว การบริหารจัดการการท่องเที่ยว รวมทั้งการสร้างภาพลักษณ์ จุดยืน และ Brand การท่องเที่ยว การสร้างมูลค่าเพิ่มในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว การสนับสนุนให้เกิดการสร้างนวัตกรรมใหม่ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (Brand) การส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาระดับพื้นฐาน และระดับอุดมศึกษาด้านการพลศึกษา นันทนาการ กีฬาวิทยาศาสตร์การกีฬา สุขภาพ และการท่องเที่ยว การสร้างพันธมิตรกับเครือข่ายสถาบันการศึกษาของประเทศต่างๆ ในอาเซียน การสร้างความมั่นใจด้านความปลอดภัยการพัฒนาการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว และการขยายเครือข่ายเส้นทางการคมนาคมทั้งทางบก ทางเรือ ทางอากาศ และทางรางให้เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ รวมทั้งการปรับปรุงด้านกฎระเบียบ และกฎหมายการท่องเที่ยว สอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ วีระศักดิ์ กราปัญจะ (2554) ที่กล่าวว่า การกำหนดหลักเกณฑ์ กฎ กติกา ควรให้ชุมชนมีส่วนร่วมตั้งแต่ระดับหมู่บ้าน ตำบล และออกเป็นข้อบัญญัติตำบล เพื่อบังคับใช้ให้ครอบคลุมทุกด้าน และสุดารัตน์ แสงจำนง (2553) ที่กล่าว

ว่า การดึงดูดใจทางการท่องเที่ยวอันเป็นกุญแจสำคัญสำหรับแหล่งท่องเที่ยวในการสร้างความยั่งยืนให้กับชุมชน

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. นำแนวทางการพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนอย่างยั่งยืนในเส้นทาง R3A และ R3B ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ สู่การพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรมใน 3 พื้นที่ ได้แก่ อำเภอเชียงแสน อำเภอเชียงของ และอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ควรกำหนดหลักการ ดังนี้

เป้าหมาย: จังหวัดเชียงรายได้รับการพัฒนาให้เป็นห้องนอนขนาดใหญ่ของภูมิภาคอาเซียน ที่มีการท่องเที่ยวคุณภาพหลากหลายรูปแบบรองรับในทุกฤดูกาลและ จังหวัดเชียงรายมีรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

พันธกิจ: พัฒนาระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในจังหวัดเชียงราย ประเด็น ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว/สิ่งดึงดูดใจ ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ด้านที่พัก ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านความสามารถในการเข้าถึง ด้านบริการเสริมทางการท่องเที่ยว และด้านทรัพยากรบุคคลในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวดังนี้

1) ส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวในแต่ละพื้นที่ และในเส้นทางเชื่อมโยง (ระหว่างเดินทาง) ให้มีความหลากหลายมากขึ้นตามฐานทรัพยากรการท่องเที่ยว รวมทั้งการส่งเสริมความร่วมมือระหว่าง ภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน สถาบันการศึกษาพัฒนารูปแบบความหลากหลายทางการท่องเที่ยว และการส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับวิถีชีวิตของชุมชนในเส้นทางการท่องเที่ยว ได้แก่กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กิจกรรมท่องเที่ยวโดยชุมชน กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตร กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน อาหารท้องถิ่น กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงพุทธ และกิจกรรมท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่ เป็นต้น

2) พัฒนา บริหารจัดการและเพิ่มจำนวนที่พักและสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ ตามมาตรฐานสากล

3) พัฒนาระบบอำนวยความสะดวกในขั้นตอนการขอวีซ่าและการอำนวยความสะดวกในการตรวจลงตราแบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-Visa) ที่มีประสิทธิภาพ

4) พัฒนาศักยภาพความสามารถในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวและความปลอดภัยในการเดินทางของนักท่องเที่ยว

5) เพิ่มประสิทธิภาพของทรัพยากรบุคคลในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เช่น การฝึกอบรมให้ความรู้และทักษะด้านการบริหารจัดการ การบริการ การเป็นเจ้าบ้านที่ดี ภาษาต่างประเทศและ ความเข้าใจข้ามวัฒนธรรม เป็นต้น

6) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกรองรับนักท่องเที่ยว เช่น สร้างห้องน้ำสาธารณะที่มีห้องน้ำผู้พิการ การพัฒนาระบบ WIFI ฟรีเพื่ออำนวยความสะดวกและเป็นช่องทางให้นักท่องเที่ยวประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวทางสื่อออนไลน์ (Social Media) และระบบสื่อความหมายและการจัดการขยะแบบครบวงจร เป็นต้น

7) พัฒนาการคมนาคมขนส่งและระบบขนส่งสาธารณะเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวและพื้นที่เชื่อมโยง เช่น การติดตั้งป้ายบอกทางตามเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงและแผนที่เส้นทาง 3 ภาษา และปรับปรุงภูมิทัศน์ในพื้นที่ เป็นต้น

2. จากผลการวิจัย สามารถนำมากำหนดผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวใหม่ ในรูปแบบ รายการท่องเที่ยว (Tour Program) หรือเส้นทางการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวในเส้นทาง R3A และR3B ได้แก่ เส้นทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และเส้นทางผสมระหว่าง การท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรม แผ่นดิน และการท่องเที่ยวเชิงพุทธ ดังนี้

ตัวอย่างรายการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A(การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ)
ประเทศไทย (เชียงแสน-เชียงของ)-ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน-ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว-ประเทศไทย (เชียงของ)
(Trans-Ecotourism : Colours of Green on R3A: 6 Days 5 Nights)

<table>
<tr><td colspan="2">ประเทศไทย: สัมผัสธรรมชาติแห่งลุ่มน้ำโขง 1:
อำเภอเชียงแสน – อำเภอเชียงของ ระยะทางประมาณ 54.4 กิโลเมตร</td></tr>
<tr><td>วันที่ 1
เช้า</td><td>

ออกเดินทางจากตัวเมืองอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย
ล่องเรือลำน้ำโขงสัมผัสวิถีธรรมชาติสองแผ่นดิน (ไทย-ลาว)
เดินทางสู่ทะเลสาบเชียงแสนถิ่นอาศัยนกน้ำและนกทุ่งเพื่อสัมผัสความหลากหลายทางชีวภาพ

ทะเลสาบเชียงแสนหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าหนองบงคายเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำของประเทศไทย ตามอนุสัญญาแรมซาร์ ลำดับที่ 1101ซึ่งเป็นถิ่นอาศัยของนกน้ำและนกทุ่ง
ที่มาของภาพ: http://thai.tourismthailand.org/สถานที่ท่องเที่ยว/ทะเลสาบเชียงแสน--206
<u>ที่ตั้ง</u>
ตำบลโยนก อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย
<u>กิจกรรมการท่องเที่ยว</u>
- เฝ้าดูนกทุ่งและนกน้ำนานาชนิดรวมทั้งนกพันธุ์หายาก เช่น นกโปชาดหลังขาว นกเป็ดน้ำเป็ดเทาพันธุ์อินเดียเป็ดไบคาล เป็ดหัวเขียว เป็ดพม่า เป็ดปากสั้นเป็นต้น
- พักผ่อนหย่อนใจกับความสวยงามโดยรอบ อาทิ เดินเล่นชมธรรมชาติ ปั่นจักรยานชมวิว และพายเรือแคนูรับลมในทะเลสาบ
</td></tr>
</table>

	● เที่ยวชมหนองบัวหลวงเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ หนองบัวหลวงเป็นแหล่งน้ำเพื่อการชลประทานขนาดกว่า 200 ไร่ที่ถูกโอบล้อมด้วยภูเขาในทิศตะวันออก ได้รับการปรับปรุงให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวภายใต้แนวคิด “แอ่วหนอง ล่องแพ แลวิว” *ที่มาของภาพ: http://www.chiangraifocus.com/เที่ยวเชียงราย/248/ล่องแพ-หนองบัวหลวง* <u>ที่ตั้ง</u> บ้านสันมะเค็ด หมู่ที่ 9 ตำบลป่าสัก อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย <u>กิจกรรมการท่องเที่ยว</u> - ล่องแพ ชมวิวทิวทัศน์ - ลงเล่นน้ำ
เที่ยง	รับประทานอาหารกลางวัน (อาหารท้องถิ่น)
บ่าย	● น้ำตกผาลาด น้ำตกผาลาดเป็นน้ำตกสองชั้นมีลักษณะเป็นธารน้ำไหลลงมาจากหุบเขา และจุดที่สวยที่สุดคือ ชั้นบนสุดของน้ำตกแห่งนี้และบริเวณใกล้เคียงเป็นสถานที่ตั้งของสำนักสงฆ์น้ำตกผาลาด *ที่มาของภาพ: http://www.painaidii.com/business/144097/photo/1/lang/th/#photo* <u>ที่ตั้ง</u> บ้านป่าตึง หมู่ที่ 5ตำบลบ้านแซว อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย <u>กิจกรรมการท่องเที่ยว</u> - สัมผัสบรรยากาศเย็นสบาย ความชุ่มฉ่ำ และวิวทิวทัศน์เขียวขจี - ผ่อนคลายร่างกายด้วยวารีบำบัดเพื่อกระตุ้นการหมุนเวียนของโลหิต ● ทุ่งทานตะวันริมฝั่งโขง (ป่าชุมชน) ป่าชุมชนที่ได้รับการส่งเสริมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวกลายเป็นทุ่งทานตะวันสีเหลืองอร่ามบนพื้นที่งอกริมแม่น้ำโขง ซึ่งเป็นพื้นที่สาธารณะหรือที่หน้าหมู่บ้านประมาณ 30 ไร่ *ที่มาของภาพ: http://www.maengoen.go.th/gallery_img.php?id=36* <u>ที่ตั้ง</u> บ้านปงของ หมู่ที่ 5 ตำบลแม่เงิน อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย <u>กิจกรรมการท่องเที่ยว</u> - ชมความสวยงามเหลืองอร่ามของทุ่งดอกทานตะวันริมฝั่งโขง
เย็น	● ออกเดินทางสู่อำเภอเชียงของ ● นั่งสามล้อ เดินเที่ยวถนนคนเดิน ฟังดนตรีพื้นบ้าน ● รับประทานอาหารท้องถิ่น ณ ตลาดเย็น พักผ่อนตามอัธยาศัย และเข้าสู่ที่พัก [T]

<table>
<tr><td colspan="2">ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน: เพลิดเพลินธรรมชาติและสวนป่านานาพันธุ์ :
เชียงของ-ห้วยทราย-หลวงน้ำทา-เมืองหล้า-เชียงรุ่ง ระยะทางประมาณ 400 กิโลเมตร</td></tr>
<tr><td>วันที่ 2
เช้า</td><td>● รับประทานอาหารเช้า
● ทำพิธีการผ่านแดนไทยลาว
● ออกเดินทางมุ่งหน้าสู่หลวงน้ำทา
● ระหว่างทางชมทิวทัศน์ป่าอุดมสมบูรณ์สองข้างทาง
● ผ่านพิธีการตรวจคนเข้าเมืองฝั่งลาว-จีน</td></tr>
<tr><td>เที่ยง</td><td>รับประทานอาหารกลางวัน</td></tr>
<tr><td>บ่าย</td><td>ขึ้นรถปรับอากาศจีนและออกเดินทางสู่เมืองหล้าและต่อไปยังเมืองเชียงรุ่ง สิบสองปันนา
● เที่ยวชมสวนป่าอรัญญา

แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติที่ยังคงสภาพที่อุดมสมบูรณ์อีกแห่งหนึ่งของสิบสองปันนา มีต้นไม้อายุหลายร้อยปี ต้นวั่งเทียนสู้หรือต้นไม้ชี้ฟ้าที่มีความสูง 80 เมตร สะพานเชือกแขวนที่มีความสูง 30 เมตร และเส้นทางเดินชมป่าท่ามกลางผืนป่าธรรมชาติ
<u>ที่ตั้ง</u>
สิบสองปันนา ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน
<u>กิจกรรมการท่องเที่ยว</u>
- นั่งเรือผ่านจัดที่เป็นแม่น้ำลาเพื่อเข้าไปยังอุทยานฯ
- เดินเที่ยวชมสัมผัสความอุดมสมบูรณ์ของป่าไม้ตามเส้นทางเดินกลางผืนป่า
- ชมต้นวั่งเทียนสู้หรือต้นไม้ชี้ฟ้า
- เดินผ่านสะพานเชือกแขวนที่มีความสูง 30 เมตร</td></tr>
<tr><td>เย็น</td><td>รับประทานอาหารท้องถิ่น พักผ่อนตามอัธยาศัย และเข้าสู่ที่พัก [C]</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td>วันที่ 3
เช้า</td><td>

รับประทานอาหารเช้า
ออกเดินทางสู่เมืองหล้า สิบสองปันนา
เที่ยวชม ถ้ำควายขาว ในวนอุทยานแห่งชาติสิบสองปันแห่งเขตป่าเมืองร้อน

ถ้ำหินงอกหินย้อยตามธรรมชาติที่ประดับประดาแสงไฟหลากสีอย่างสวยงาม และมีลำธารน้ำใสและถ้ำใต้ดินขนาดใหญ่
ที่มาของภาพ: http://www.thaisouthern.com/china/Yunnan/Jinghong/12panna.htm
<u>ที่ตั้ง</u>
สิบสองปันนา ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน
<u>กิจกรรมการท่องเที่ยว</u>
- ชมความงามของลำธาร ถ้ำใต้ดิน หินงอก และหินย้อยตามธรรมชาติอย่างใกล้ชิด
- ชมความงามของแสงสีที่ประดับประดาในถ้ำอย่างสวยงาม
</td></tr>
<tr><td>เที่ยง</td><td>รับประทานอาหารกลางวัน</td></tr>
<tr><td>บ่าย</td><td>ออกเดินทางสู่หลวงน้ำทาและห้วยทราย</td></tr>
<tr><td>เย็น</td><td>รับประทานอาหารท้องถิ่น พักผ่อนตามอัธยาศัย และเข้าสู่ที่พัก [L]</td></tr>
<tr><td colspan="2">ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว: ผจญภัยในพงไพร:
ห้วยทราย-แหล่งท่องเที่ยว ระยะทางประมาณ 83 กิโลเมตร</td></tr>
<tr><td>วันที่ 4
เช้า-บ่าย-เย็น</td><td>

รับประทานอาหารเช้า และออกเดินทางไปผจญภัยบนต้นไม้กับ
The Gibbon Experience (2D1N)

โหนสลิงยาวกว่า 200 เมตร เข้าสู่บ้านต้นไม้บนต้นยางที่ความสูงกว่า 30 - 40 เมตร ในเขตรักษาพันธุ์พืชและสัตว์ป่าบ่อแก้วเพื่อสัมผัส และใช้ชีวิตท่ามกลางธรรมชาติและสัตว์ป่า
ที่มาของภาพ: http://www.gibbonexperience.org/
<u>ที่ตั้ง</u>
บ้านห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
<u>กิจกรรมการท่องเที่ยว</u>
- ชมความอุดมสมบูรณ์ของป่าไม้นานาพันธุ์ และสัตว์ป่าในพงไพร
- โหนสลิง ผ่านป่าดงดิบและธรรมชาติเขียวขจี
- พัก ณ บ้านบนต้นไม้ สัมผัสชีวิตแบบทาร์ซาน
รับประทานอาหารท้องถิ่น และพักผ่อนตามอัธยาศัย [L]
</td></tr>
<tr><td>วันที่ 5
เช้า</td><td>

รับประทานอาหารเช้า และออกเดินทางจากThe Gibbon Experience
เดินทางกลับประเทศไทย

</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td>เที่ยง</td><td>● รับประทานอาหารกลางวัน
● ทำพิธีการผ่านแดนไทย-ลาว</td></tr>
<tr><td>บ่าย</td><td>● พิพิธภัณฑ์ปลาบึกและพันธุ์ปลาน้ำจืดและพักนั่งชมวิวลำน้ำโขง

พิพิธภัณฑ์ปลาบึกและพันธุ์ปลาแม่น้ำโขงขึ้นเป็นศูนย์ศึกษาและให้ความรู้เกี่ยวกับการจับปลา การเพาะพันธุ์ปลาในแม่น้ำโขงและจัดแสดงปลาบึกที่เคยมีการจับในแม่น้ำโขง ณ บ้านหาดไคร้
ที่มาของภาพ: https://www.flickr.com/photos/eddingrid/25294699114
<u>ที่ตั้ง</u>
บ้านหาดไคร้ หมู่ที่ 7 ตำบลเวียงเชียงของ อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย
<u>กิจกรรมการท่องเที่ยว</u>
- เรียนรู้เกี่ยวกับปลาบึก และปลาแห่งลุ่มน้ำโขง ทั้งการเพาะพันธุ์ การเลี้ยง และการจับปลา
- ชมปลาบึกขนาดใหญ่ที่เคยจับได้ในลุ่มแม่น้ำโขง ณ บ้านหาดไคร้
- พักนั่งชมวิวลำน้ำโขง</td></tr>
<tr><td>เย็น</td><td>รับประทานอาหารท้องถิ่น พักผ่อนตามอัธยาศัย และเข้าสู่ที่พัก [T]</td></tr>
<tr><td colspan="2">ประเทศไทย: สัมผัสธรรมชาติแห่งลุ่มน้ำโขง:
อำเภอเชียงของ-แหล่งท่องเที่ยว ระยะทางประมาณ 59 กิโลเมตร</td></tr>
<tr><td>เช้า</td><td>● รับประทานอาหารเช้า
● ปั่นจักรยานเรียบริมน้ำโขง
● ชมวิว ณ วนอุทยานห้วยทรายมาน

ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าแม่โขงฝั่งขวา มีเนื้อที่ประมาณ 4,000 ไร่ มีลักษณะเป็นป่าเบญจพรรณ เช่น ประดู่ ซ้อ มะขามป้อม มีไผ่เป็นไม้พื้นล่าง สำหรับชนิดสัตว์ป่า ได้แก่ อีเห็น หมูป่า อ้น ตุ่น ซาลามานเดอร์ เป็นต้น
ที่มาของภาพ: http://www.rimkhong.go.th/travel-detail.php?id=4
<u>ที่ตั้ง</u>
หมู่ที่ 5 ตำบลริมโขง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย
<u>กิจกรรมการท่องเที่ยว</u>
- ศึกษาธรรมชาติ
- ชมวิวแม่น้ำโขงในจุดที่กว้างที่สุด ณ จุดชมวิวห้วยทรายมาน</td></tr>
</table>

	● กกดกน้ำตกห้วยเม็ง ตั้งอยู่ในภูเขาดอยหลวงซึ่งอยู่ทางทิศตะวันตกของหมู่บ้านห้วยเม็งภูเขาดังกล่าวเป็นเขาสูงใหญ่โดดเด่น น้ำตกห้วยเม็งมี 2 ฝั่ง คือฝั่งซ้ายและขวา *ที่มาของภาพ: https://www.facebook.com/pg/BanHuaiMeng* <u>ที่ตั้ง</u> หมู่บ้านห้วยเม็ง ตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย <u>กิจกรรมการท่องเที่ยว</u> - เดินป่าสัมผัสธรรมชาติผ่านเส้นทางเพื่อเข้าสู่น้ำตก - วารีบำบัด (แช่เท้าหรืออาบน้ำตกเพื่อกระตุ้นการไหลเวียนของโลหิตให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น บรรเทาอาการอักเสบของกล้ามเนื้อและเนื้อเยื่อรวมทั้งช่วยผ่อนคลายทางร่างกายและจิตใจ) ● พักผ่อนตามอัธยาศัย
เที่ยง	รับประทานอาหารกลางวัน (อาหารท้องถิ่น)
บ่าย	● พักผ่อนตามอัธยาศัย ● วนอุทยานห้วยน้ำช้าง ต้นกำเนิดของห้วยน้ำช้าง มีอ่างเก็บน้ำคนดินมีลำห้วยที่สำคัญ 9 สายมีสภาพป่าที่อุดมสมบูรณ์ เป็นแหล่งกระจายพันธุ์พืชที่สำคัญทั้งพันธุ์พืชหายากและพันธุ์พืชสมุนไพร *ที่มาของภาพ: http://www.chiangraifocus.com/เที่ยวเชียงราย/43/วนอุทยานห้วยน้ำช้าง* <u>ที่ตั้ง</u> หมู่ 5 ตำบลสถาน อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย <u>กิจกรรมการท่องเที่ยว</u> - เที่ยวชม สัมผัสอากาศและศึกษาหาความรู้จากป่า - พักผ่อนและตกปลาท่ามกลางบรรยากาศร่มรื่น
เย็น	รับประทานอาหารท้องถิ่น พักผ่อนตามอัธยาศัย และเข้าสู่ที่พัก [T]

ตัวอย่างรายการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3B (การท่องเที่ยวเชิงพุทธและเชิงมรดกวัฒนธรรม)
ประเทศไทย (แม่สาย)-สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา (ท่าขี้เหล็ก-ตองยี-อินเล)-ประเทศไทย (แม่สาย)
(Trans-Buddhist and Cultural Heritage Tourism : Colors of Orange on R3B:
5 Days 4 Nights)

<table>
<tr><td colspan="2">ประเทศไทย: วิถีธรรมริมพรมแดน:
อำเภอแม่สาย – แหล่งท่องเที่ยว ระยะทางประมาณ 2.8 กิโลเมตร</td></tr>
<tr><td>วันที่ 1
เช้า-บ่าย</td><td>

ออกเดินทางจากตัวเมืองอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย
สักการะพระธาตุดอยเวา

พระองค์เวาหรือเว้า ผู้ครองนครนาคพันธ์โยนก เป็นผู้สร้างเพื่อบรรจุพระเกศาธาตุองค์หนึ่ง เมื่อ พ.ศ. 364 ถือเป็นพระบรมธาตุที่เก่าแก่องค์หนึ่งรองมาจากพระบรมธาตุดอยตุง

<u>ที่ตั้ง</u>
ตำบลแม่สาย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย
<u>กิจกรรมการท่องเที่ยว</u>
- สักการะพระธาตุดอยเวา
- ชมแมงเวา สัญลักษณ์ของวัดพระธาตุดอยเวา
- ชมอนุสาวรีย์ของ พระนเรศวรมหาราช พระสุพรรณกัลยา และพระเอกาทศรส
- ชมวิวทิวทัศน์ชายแดนไทย-เมียนมา

เยือนวัดถ้ำผาจม ถิ่นเรือนธรรมแห่งการบำเพ็ญภาวนา

ตั้งอยู่ในหุบเขาและอยู่ในแนวนอน เห็นทิวเขาเป็นคุ้งมังกรโดยจุดที่ตั้งนั้นเป็นช่วงปากของมังกร บรรยากาศสงบ ร่มรื่น
ที่มาของภาพ: http://www.goosiam.com/พระเครื่อง/imguploa d/q007449-2.jpg
<u>ที่ตั้ง</u>
ตำบลเวียงพางคำ อำเภอแม่สายจังหวัดเชียงราย
<u>กิจกรรมการท่องเที่ยว</u>
- พักผ่อนหย่อนใจ
- ศึกษาหาความรู้ ณ พิพิธภัณฑ์พระธาตุ
- บำเพ็ญภาวนาหรือการปฏิบัติสมถกรรมฐานวิปัสสนากรรมฐาน
</td></tr>
<tr><td>เย็น</td><td>รับประทานอาหารท้องถิ่น พักผ่อนตามอัธยาศัย ณ วัดถ้ำผาจม [T]</td></tr>
<tr><td colspan="2">ประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา: สัมผัสความงามแห่งวิถีพุทธ :
แม่สาย-ท่าขี้เหล็ก-ตองยี-ทะเลสาบอินเล-แม่สาย ระยะทางประมาณ 615กิโลเมตร</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td>วันที่ 2
เช้า</td><td>

รับประทานอาหารเช้า
ทำพิธีการผ่านแดนไทยเมียนมา
สักการะองค์เจดีย์ชเวดากอง (จำลอง)

เจดีย์ชเวดากอง (จำลอง) มีความงดงามและมีลานกว้างโดยรอบบริเวณฐานเจดีย์จะมีพระประจำวันเกิดของแต่ละวัน และรูปปั้นสัตว์นำโชค ให้ได้รดน้ำไหว้สักการะ ขอพร
ที่มาของภาพ: http://www.topnorthtour.com/webboard_detail.php?Page=2&id_ques=23
<u>ที่ตั้ง</u>
ท่าขี้เหล็ก รัฐฉาน ประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา
<u>กิจกรรมการท่องเที่ยว</u>
- สักการะองค์เจดีย์ชเวดากอง (จำลอง) และพระประจำวันเกิด
- ชมความงามของสถาปัตยกรรมวิถีพุทธในต่างแดน
- ชมวิวทิวทัศน์ของเมืองท่าขี้เหล็ก

นมัสการวัดพระธาตุสายเมือง

เป็นวัดที่มีพระสงฆ์ ศึกษาภาษาบาลี และ นักธรรม (โดยใช้ภาษาเมือง ภาษาถิ่นเดิมสอนเรียน)
ที่มาของภาพ: http://www.topnorthtour.com/webboard_detail.php?Page=2&id_ques=23
<u>ที่ตั้ง</u>
ท่าขี้เหล็ก รัฐฉาน ประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา
<u>กิจกรรมการท่องเที่ยว</u>
- ชมและสักการะพระประธาน ณ พระวิหาร
- ชมความงามของสถาปัตยกรรมวิถีพุทธในต่างแดน

นมัสการวัดทรายขาว
เป็นวัดไทใหญ่ที่มีวิหารอันงดงามตระการตา

ที่มาของภาพ: https://www.facebook.com/photo.php?fbid=571863616334204&set=pcb.571863733000859&type=3&theater

<u>ที่ตั้ง</u>
ท่าขี้เหล็ก รัฐฉาน ประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา
<u>กิจกรรมการท่องเที่ยว</u>
- ชมและสักการะพระประธาน ณ พระวิหาร
- ชมความงามของสถาปัตยกรรมวิถีพุทธในต่างแดน
</td></tr>
<tr><td>เที่ยง</td><td>รับประทานอาหารกลางวัน (อาหารท้องถิ่น)</td></tr>
<tr><td>บ่าย</td><td>

เดินทางมุ่งหน้าสู่สนามบินท่าขี้เหล็กเพื่อเดินทางไปยังสนามบินเฮโฮ

</td></tr>
</table>

เย็น	● ถึงสนามบินเฮโฮ และเดินทางสู่เมืองยอง ชเว โดยรถปรับอากาศ ● ชมวัด SHWE YAN PHE วัดสมปรารถนา สร้างโดยเจ้าฟ้าไทยใหญ่ มีอายุ 115 ปี สร้างโดยเจ้าฟ้าไทยใหญ่ ตัวเรือนของวัดสร้างด้วยไม้สักแกะสลัก ภายในมีร่องรอยการแกะสลักและประดับด้วยกระจกสีสันสวยงาม <u>ที่ตั้ง</u> เมืองยองชเว ประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา <u>กิจกรรมการท่องเที่ยว</u> - ชมและสักการะพระประธาน - ชมความงามของสถาปัตยกรรมวิถีพุทธในต่างแดน - ชมความงามและสีสันของภาพฝาผนังเก่าภายในบริเวณวัด ● เดินทางถึงเมืองยอง ชเว นั่งสามล้อพม่า (ไซก้า) ชมเมืองและเจดีย์เก่าแก่ประจำเมือง ● ลงเรือเดินทางสู่ทะเลสาบอินเล (เรือยนต์มีชูชีพให้ผู้โดยสารเพื่อความปลอดภัย) ● รับประทานอาหารท้องถิ่น พักผ่อนตามอัธยาศัย และเข้าสู่ที่พัก [M]
วันที่ 3 เช้า	● รับประทานอาหารเช้า ● นั่งเรือเพื่อไปชมสำนักสงฆ์ Nga-Phe-Kyanng Monastary วัดที่ได้รับการประกาศให้เป็นโบราณสถาน ประกอบด้วยเสาไม้สักถึง 654 ต้น สร้างในปี ค.ศ. 1205 <u>ที่ตั้ง</u> ทะเลสาบอินเลประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา <u>กิจกรรมการท่องเที่ยว</u> - ชมความงามของโบราณสถานที่ทำจากไม้ทั้งหลังที่ตั้งบนผืนน้ำทะเลสาบ - ชมและสักการะพระพุทธรูปสำคัญๆ ที่ประดิษฐาน ณ สำนักสงฆ์แห่งนี้ - ชมความงามของสถาปัตยกรรมวิถีพุทธในต่างแดน ● นั่งเรือเพื่อไปนมัสการพระบัวเข็ม พระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ที่แกะจากไม้จันทน์มีอายุกว่าพันปี และด้วยความเลื่อมใสของพุทธศาสนิกชนที่มาปิดทองจึงทำให้พระบัวเข็มมีขนาดใหญ่กว่าขนาดเดิม (5 ซม.) ถึง 6 เท่า

	<u>ที่ตั้ง</u> เมืองยองชเว ประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา <u>กิจกรรมการท่องเที่ยว</u> - ชมความงามและนมัสการพระบัวเข็ม - ชมความงามของทะเลสาบอินเล
เที่ยง	● รับประทานอาหารกลางวัน (อาหารท้องถิ่น) บนภัตตาคารกลางทะเลสาบพร้อมสัมผัสกับวิวทิวทัศน์ของทะเลสาบ
บ่าย	● นั่งเรือ เข้าฝั่งสู่เมือง Nuang Shwe ● ออกเดินทางสู่เมืองตองยี ● นมัสการเจดีย์สุระมุนีหรือเจดีย์สมจิตอธิฐาน สร้างขึ้นเนื่องในโอกาสที่เมืองตองยีมีอายุครบ 100 ปี ใช้เวลาสร้างประมาณ 8 ปีภายในเจดีย์นี้จะมีพระยืนขนาดใหญ่ 4 องค์ประดิษฐานอยู่โดยรอบทั้ง 4 ทิศ <u>ที่ตั้ง</u> เมืองตองยี ประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา <u>กิจกรรมการท่องเที่ยว</u> - ชมความงามและนมัสการเจดีย์สุระมุนีพร้อมตั้งจิตอธิษฐานตามความประสงค์ - ชมพระอาทิตย์ตกดินและวิวทิวทัศน์ยามเย็นของเมืองตองยี
	● รับประทานอาหารท้องถิ่น พักผ่อนตามอัธยาศัย และเข้าสู่ที่พัก [M]
วันที่ 4 เช้า	● รับประทานอาหารเช้า ● เที่ยวชมตลาดเช้าเมืองตองยี ● ออกเดินทางสู่สนามบินเฮโฮเพื่อเดินทางไปยังสนามบินท่าขี้เหล็ก ● ถึงสนามบินท่าขี้เหล็ก
เที่ยง	● รับประทานอาหารกลางวัน
บ่าย	● ออกเดินทางสู่อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย
เย็น	● เดินเที่ยวถนนคนเดินอำเภอแม่สาย ● รับประทานอาหารท้องถิ่น ณ ตลาดเย็น พักผ่อนตามอัธยาศัย และเข้าสู่ที่พัก [T]
ประเทศไทย: สัมผัสวิถีแห่งพุทธ : อำเภอแม่สาย-แหล่งท่องเที่ยว ระยะทางประมาณ 19.8 กิโลเมตร	
วันที่ 5 เช้า	● จับจ่ายสินค้าในตลาดเช้าเพื่อไปทำบุญตอนเช้า ● ทำบุญตักบาตรตอนเช้า ● รับประทานอาหารเช้า

	● สักการะพระมหาเจดีย์ชัยชนะศึก พระมหาเจดีย์ และพระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระนเรศวรมหาราช เป็นอนุสรณ์ในพระปรีชาสามารถของพระองค์ และเป็นศูนย์รวมจิตใจของประชาชน *ที่มาของภาพ: http://pdamobiz.com/forum/forum_posts.asp?TID=415060&PN=1433* <u>ที่ตั้ง</u> บ้านห้วยน้ำริน ตำบลเวียงพางคำ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย <u>กิจกรรมการท่องเที่ยว</u> - สักการะพระมหาเจดีย์ชัยชนะศึก - สักการะพระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระนเรศวรมหาราช ● ชมพระสานด้วยไม้ไผ่ ณ วิหารหลวงทันใจพระเจ้าสานวัดหิรัญญาวาส (เหมืองแดงน้อย) เป็นที่ประดิษฐานองค์พระเจ้าสานสิงห์สานชนะมาร และเจดีย์สลีศรีจอมเงิน (เจดีย์ที่สานด้วยไม้ไผ่) ซึ่งไม้ไผ่ที่ใช้สานมีถิ่นกำเนิดมาจากประเทศพม่าบนภูเขาสูงมีชื่อตามท้องถิ่นว่า "ไม้มุง" โดยนำมาจักสานเป็นองค์พระขนาดหน้าตักกว้าง 9.9 ศอกด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น <u>ที่ตั้ง</u> ตำบลเกาะช้าง อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย <u>กิจกรรมการท่องเที่ยว</u> - ชมความสวยงาม และสักการะพระสานด้วยไม้ไผ่ - ลอดอุโมงค์ใต้ฐานพระเพื่อความเป็นสิริมงคล
เที่ยง	รับประทานอาหารกลางวัน (อาหารท้องถิ่น)
บ่าย	เดินทางกลับโดยสวัสดิภาพ

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. เพื่อต่อยอดผลการวิจัยครั้งนี้ ควรมีการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อขับเคลื่อนการสร้างผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวหรือเส้นทางการท่องเที่ยวตามรูปแบบการท่องเที่ยวที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ คือ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน การท่องเที่ยวเชิงอาหาร การท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ การท่องเที่ยวเชิงพุทธและการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่ พร้อมทั้ง การวางแผน กำหนดแหล่งท่องเที่ยว/กิจกรรมการท่องเที่ยว และจัดทำเส้นทางการท่องเที่ยวเชื่อมโยงแต่ละพื้นที่โดยความร่วมมือของภาคีการท่องเที่ยวทุกภาคส่วนอย่างเป็นรูปธรรม

2. การวิจัยด้านการตลาดดิจิตอลเพื่อส่งเสริมการขายผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว คือเส้นทางท่องเที่ยวจำแนกตามรูปแบบการท่องเที่ยวที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ คือ เส้นทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน การท่องเที่ยวเชิงอาหาร การท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ การท่องเที่ยวเชิงพุทธและการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสร้างใหม่ หรือการท่องเที่ยวเชิงประสบการณ์ และขับเคลื่อนเครือข่ายการตลาดอย่างมีส่วนร่วมของภาคีการท่องเที่ยวทั้งในระดับพื้นที่ ประเทศ และภูมิภาค

เอกสารอ้างอิง

กรมการท่องเที่ยว. (ม.ป.ป.). คู่มือประชาคมอาเซียนและการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.

กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (กันยายน 2557). สรุปสถานการณ์นักท่องเที่ยว สิงหาคม 2557. สืบค้นเมื่อ 2 ตุลาคม 2557 จาก http://www.tourism.go.th/home/details/11/222/23674

กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (มกราคม 2557). สรุปสถานการณ์นักท่องเที่ยว มกราคม-ธันวาคม 2556.

กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (พฤษภาคม, 2557). สรุปสถานการณ์นักท่องเที่ยว พฤษภาคม 2557. สืบค้นเมื่อ 1 ตุลาคม 2557 จาก http://www.tourism.go.th/home/details/11/222/23368

กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (มกราคม 2558). สรุปสถานการณ์นักท่องเที่ยว ธันวาคม 2557.

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ. (2558). ท่าอากาศยาน Hanthawaddy จะเริ่มก่อสร้างในปี 2016. ข่าวเด่นความเคลื่อนไหวในต่างประเทศประจำสัปดาห์ 23-27 กุมภาพันธ์ 2558. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2558 จาก http://www.ditp.go.th/ditp_pdf.php?filename=contents_attach/93563/93563.pdf&title=93563

กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ. (2556). ประชาคมอาเซียน. สืบค้นเมื่อ 20 เมษายน 2558 จาก http://www.mfa.go.th/asean/contents/files/asean-media-center-20130104-171510-396945.pdf

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2550). ความรู้ใหม่ที่ได้จากการแสวงหาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนางาน อพม. เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ระดับตำบลศึกษากรณีตัวอย่างในจังหวัดปัตตานี: รายงานวิจัย. สืบค้นเมื่อ 5ตุลาคม 2553จาก http://wvvw.m-society.go.th/content_detail.php?pageid=200

กองวิจัยการตลาด ททท. (2556). สรุปผลการสำรวจโพล เรื่องทำอย่างไรกับคลื่นยักษ์นักท่องเที่ยวจีน รัสเซีย. TAT TOURISM JOURNAL.ปี 2556ฉบับที่ 4/2556ตุลาคม-ธันวาคม. http://etatjournal.com/mobile/index.php/menu-read-web-etatjournal/menu-2013/menu-2013-oct-dec/143-42556-tourism-poll

ก้องภพ ภู่สุวรรณ. (กรกฎาคม 19, 2557). ปรับเชิงรุก ปลุกเชิงรับ จับกระแสนักท่องเที่ยวจีน. FOCUS AND QUICK (FAQ) Issue 89.สืบค้นเมื่อ 3 ตุลาคม 2557 จาก

http://www.bot.or.th/Thai/EconomicConditions/Publication/FAQ_documents/FAQ_89.pdf

กอบกาญจน์ วัฒนวรางกูร. (2558). แถลงข่าวกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา วันที่ 27 พฤษภาคม 2558. สืบค้นเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2558 จาก http://www.mots.go.th/ewt_news.php?nid=6651

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (ธันวาคม 12, 2556). ททท. ต้อนรับคณะคาราวานรถยนต์จากเสฉวนและยูนนาน ของจีน เดินทางท่องเที่ยวไทยผ่านเส้นทาง R3A ข้ามสะพานมิตรภาพไทย – ลาว แห่งที่ 4 ณ อ.เชียงของ จ.เชียงราย. ข่าวสารการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. สืบค้นเมื่อ 3 ตุลาคม 2557 จาก http://www.tatnewsthai.org/newsdetail.php?newsID=3373&NEWS=1

กำเนิดอาเซียน. สืบค้นเมื่อ 20 เมษายน 2558 จาก https://sites.google.com/site/chutimaasean/4-kaneid-xaseiyn

ด่านศุลการกรแม่สาย. (2559). สถิติการนำเข้า-ส่งออกด่านศุลกากรแม่สาย ปีงบประมาณ 2558. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2559 จาก http://www.maesaicustoms.com/index.php?lay=show&ac=article&Id=539728239

คมชัดลึก. (2558). อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. สืบค้นเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2558 จาก http://www.komchadluek.net/nationzone/296/20151111/326/

คมสัน สุริยะ. (2551). กรอบแนวคิดโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยว. สืบค้นเมื่อ 20 เมษายน 2558 จาก www.tourismlogistics.com

จริญญา ณ พิกุล และวารัชต์ มัธยมบุรุษ. (2555). ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย. พะเยาวิจัย 1. รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (Proceedings) 12-13 มกราคม 2555 ณ อาคารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยพะเยา.

จงรักษ์ กิจวนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาโฮมสเตย์ กรณีศึกษา ชุมชนบ้านเกาะกลาง หมู่ที่ 1 ตำบลคลองประสงค์ อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่. เค้าโครงการค้นคว้าอิสระ. รัฐประศาสนศาสตร์. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.

จิตรานุช รักสัจจา. (2550). นักท่องเที่ยว (Tourist).สืบค้นเมื่อ 20 ตุลาคม 2553 จาก http://www.uttvc.ac.th/uttvc/newweb/2701_1001/g1b.html

จุฑาภรณ์ หินซุย และสถาพร มงคลศรีสวัสดิ์. (2557). แนวทางส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงพุทธ กรณีศึกษาวัดประชาคมวนาราม อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด. บทความ. วารสารวิชาการท่องเที่ยวไทยนานาชาติ ปีที่ 10 ฉบับที่ 1/2557. สืบค้นเมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2558 จาก http://tour.nida.ac.th/jitt/images/57_1-4.pdf

ณัฐกร สงคราม. (ม.ป.ป.). การท่องเที่ยวเชิงเกษตร. สืบค้นเมื่อ 1ตุลาคม 2553 จาก http://www.kmitl.ac.th/agritech/nutthakorn/04090035_2202/multiweb/agrotour/profile.htm

เณรัญชรา กิจวิกรานต์. (2557). ภาพลักษณ์อาหารไทย การรับรู้คุณภาพอาหารไทยและแนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอาหารของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ. บทความ. วารสารวิชาการท่องเที่ยวไทย

นานาชาติ ปีที่ 10 ฉบับที่ 1/2557. สืบค้นเมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2558 จาก http://tour.nida.ac.th/jitt/images/57_1-2.pdf

เดลินิวส์. (กรกฎาคม 20, 2556). คาราวานคุนหมิงเยือนเชียงรายรับเออีซี. เดลินิวส์. สืบค้นเมื่อ 3 ตุลาคม 2557จาก http://www.dailynews.co.th/Content/regional/122194/คาราวานคุนหมิงเยือนเชียงรายรับเออีซี

ทวีป ศิริรัศมี และพชรวรรณ สุขหมื่น. (2550). การท่องเที่ยวชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน: ภาพรวมการท่องเที่ยวชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน. พิมพ์ครั้งแรก. นนทบุรี: พีเอส.พริ้นท์.

ทัวร์เอ็กซ์เพรส เซ็นเตอร์. (2552).องค์การท่องเที่ยวต่างๆ ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว.สืบค้นเมื่อ 1ตุลาคม 2553 จาก http://tour-excenter.com/Organize_tourism.html

เทิดชาย ช่วยบำรุง. (2552). บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนบนฐานแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง. สถาบันพระปกเกล้า, นนทบุรี: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.

ธิดารัตน์ วนพฤกษาศิลป์. (2557). โอกาสไทย-ยูนนาน หลังจีนคืนชีพ “เส้นทางสายไหม”. ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2558 จาก http://www.thaibizchina.com/thaibizchina/th/interesting-facts/detail.php?SECTION_ID=616&ID=14641

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2542). การวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน. พิมพ์ครั้งที่ 1. คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

บุญเลิศ จิตตั้งวิวัฒนา. (2548). อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ธุรกิจที่ไม่มีวันตายของประเทศไทย. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: ซี.พี.บุ๊ค สแตนดาร์ด.

บุษบา สิทธิการ. (2557). การวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวจากแนวคิดสู่การปฏิบัติ. (พิมพ์ครั้งที่ 1). เชียงใหม่: สันติภาพ แพ็คพริ้นท์.

บุษบา สิทธิการ และสิริวัฒนา ใจมา. (2553). การพัฒนาบทบาทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและสนับสนุนความพร้อมของเส้นทางเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชนในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย: รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.

บุษบา สิทธิการ. (2550). ผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อสังคมและวัฒนธรรมในชุมชนการท่องเที่ยว จังหวัดเชียงราย,ใน เทิดชาย ช่วยบำรุง (บรรณาธิการ). รวมบทความวารสารวิชาการการท่องเที่ยวไทย นานาชาติ. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

ประกอบศิริ ภักดีพินิจ และกรรณิกา พิมลศรี. (2554). การศึกษาศักยภาพทางการท่องเที่ยวเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเมืองชายแดนภูซางอย่างยั่งยืน. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

ประชาชาติธุรกิจ. (2557). พฤติกรรมผู้รักโภค: ดื่มกาแฟ-ชอบแต่งบ้าน. ปีที่ 37 ฉบับที่ 4646 วันที่ 21 – 23 กรกฎาคม พ.ศ. 2557 หน้า 21. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2558 จาก

http://www.ditp.go.th/ditp_pdf.php?filename=contents_attach/86415/86415.pdf&title=86415

ประชาชาติ ธุรกิจออนไลน์. (2558). เขตศก.พิเศษ เชียงราย เร่งคัดเลือกที่ดินรัฐ ป้อนนักลงทุน. ประชาชาติธุรกิจ เศรษฐกิจภูมิภาค. 13 มิถุนายน 2558. สืบค้นเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2558 จาก http://www.prachachat.net/news_detail.php?newsid=1433923521

ประภัสสร์ เทพชาตรี. (2554). ประชาคมอาเซียน. พิมพ์ครั้งแรก. กรุงเทพฯ: เสมาธรรม.

ประเวศ วะสี. (2544). การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน. บทความ. จุลสารการท่องเที่ยวปีที่ 20 ฉบับที่ 3 เดือน กรกฎาคม-กันยายน 2554 หน้า 4-14.

ปาริฉัตร สิงห์ศักดิ์ตระกูล และพัชรินทร์ เสริมการดี. (2556). การศึกษาศักยภาพและแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของชุมชนบ้านทุ่งมะปรัง อำเภอควนโดนและบ้านโตนปาหนัน อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล. วารสารสุทธิปริทัศน์. ศูนย์วิจัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.

ภันฑิลา วิชาโห้ง. (2554). แนวทางพัฒนาการตลาดนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเมืองเชียงแสน จังหวัดเชียงราย. สืบค้นเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2558 จาก http://www.bec.nu.ac.th/bec-web/graduate/Article%5CTourism/

มาโนช พรหมปัญโญ และคณะ. (2556). แนวทางการเตรียมความพร้อมการท่องเที่ยวเชิงพุทธของจังหวัดอุบลราชธานีเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน. บทความ. วารสารการบริการและการท่องเที่ยวไทย ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2556). สืบค้นเมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2558 จาก http://www.tourismtaat.siam.edu/images/magazine/m8b2/w4.pdf

รสสุคนธ์ มกรมณี. (2555). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษายุคไร้พรมแดน.บริหารการศึกษา...คุณภาพสู่สากล. กรุงเทพฯ: พลัสพลัสครีเอเทอร์.

ราชกิจจานุเบกษา. (2556). พระราชบัญญัติ การอำนวยความสะดวกในการขนส่งข้ามพรมแดน พ.ศ. 2556. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 130 ตอนที่ 30 ก.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2525). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.

วงศ์ธีรา สุวรรณิน และคณะ. (2557). การศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของวัดในจังหวัดปทุมธานี. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ปีที่ 8 ฉบับที่ 3 กันยายน-ธันวาคม 2557.

วีระศักดิ์ กราปัญจะ. (2554). รูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่ป่าชุมชนบ้านอ่าวท่าเลน–บ้านท่าพรุ ตำบลเขาทอง อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่. รายงานสืบเนื่องจากการประชุมทางวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัย “มสธ. วิจัย ประจำปี 2554”.

วสิษฐ เดชกุญชร. (2551). พรมแดน.(พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มติชน.

วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (2559). ท่าขี้เหล็ก. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2558 จาก https://th.wikipedia.org/wiki/ท่าขี้เหล็ก#cite_note-2

วัฒนา วงศ์เกียรติรัตน์ และคณะ. (2548). การวางแผนกลยุทธ์: ศิลปะการกำหนดแผนองค์การสู่ความเป็นเลิศ. กรุงเทพฯ : อินโนกราฟฟิกส์.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2549). การศึกษาเพื่อวางยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเชื่อมโยงจังหวัดอุบลราชธานี ประเทศไทย ผ่านช่องเม็กไปยังแขวงจำปาสัก สปป.ลาว. กรุงเทพฯ; สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).

ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน. (2557). แผนที่ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน. สืบค้นเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2558 จาก http://www.thaibizchina.com/

ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. (2558). ตลาดนักท่องเที่ยวต่างชาติทยอยฟื้นตัว ... คาดไตรมาสแรกปี 2558 เติบโตได้ร้อยละ 15.0 (กระแสทรรศน์ ฉบับที่ 2582). สืบค้นเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2558 จาก https://www.kasikornresearch.com/th/k-econanalysis/pages/ViewSummary.aspx?docid=33562

เศกสรรค์ ยงวณิชย์ และคณะ (2550) การศึกษาศักยภาพพื้นที่เพื่อพัฒนายุทธศาสตร์การท่องเที่ยวชายแดนไทย-สปป.ลาว กรณีศึกษา จังหวัดหนองคายและนครหลวงเวียงจันทร์. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

สมาคมระบบขนส่งและจราจรอัจฉริยะไทย. (2009). รายงานพิเศษ: โลจิสติกส์...สำหรับการท่องเที่ยว (Conceptual Framework of Tourism Logistics). สืบค้นเมื่อ 20 เมษายน 2558 จาก http://its-thailand.org/index.php/the-news/1-latest-news/1202---conceptual-framework-of-tourism-logistics

สุดารัตน์ แสงจำนง. (2553). แนวทางการพัฒนารูปแบบแหล่งท่องเที่ยวตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ กรณีศูนย์อนุรักษ์ป่าชายเลนคลองโคน จ.สมุทรสงคราม. วารสารวิจัยและพัฒนา ฉบับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

สุธีระ ประเสริฐสรรพ์. (2550). สารจากผู้อำนวยการฝ่ายอุตสาหกรรมกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.). ในหนังสือ การท่องเที่ยวชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน. พิมพ์ครั้งแรก. นนทบุรี: พีเอส.พริ้นท์.

สุธาทิพย์ เข็มน้อย. (2554). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน: กรณีศึกษา : ตลาดบางหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สุเทพ พันประสิทธิ์. (2546). กลยุทธ์การจัดการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดชายแดนไทยและกัมพูชา : กรณีศึกษาจังหวัดสระแก้ว บุรีรัมย์ สุรินทร์ และศรีสะเกษ. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

สุรีย์พร ธรรมิกพงษ์, พวงผกา แก้วกรม และสุรางค์รัตน์ พันแสง. (2553). การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติในจังหวัดเพชรบูรณ์อย่างยั่งยืน. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์. เพชรบูรณ์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.

สุวัฒน์ จุธากรณ์ และจริญญา เจริญสุขใส. (2547). แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว. ใน เอกสารการสอนชุดวิชาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว = Introduction to Tourism Industry 32360 หน่วยที่ 1-7.(พิมพ์ครั้งที่ 4), (น. 77-85).นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดระนอง. (ม.ป.ป.). คู่มือกระบวนการส่งเสริมด้านการท่องเที่ยวจังหวัดระนอง. สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดระนอง.

สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดสมุทรสาคร. (2557). บทความ : ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASCC). วันที่ 15 กรกฎาคม 2557. สืบค้นเมื่อ 5 มกราคม 2559 จาก http://pr.prd.go.th/samutsakhon/ewt_news.php?nid=2088

สำนักงานเศรษฐกิจชายแดนและโลจิสติกส์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง. (2014). การปรับตัวและการเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจการค้าการลงทุนเมืองคู่ขนานพื้นที่ชายแดนแม่สาย-ท่าขี้เหล็ก. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2559 จาก http://www.obels-mfu.com/policy_briefs/show/46?language=TH

หอการค้าไทย. (ม.ป.ป.). อุดรธานีเตรียมเปิดใช้ระบบ C.I.Q เต็มรูปแบบ ดีเดย์ 1 กรกฎาคมนี้. สืบค้นเมื่อ 20 เมษายน 2558 จาก http://www.thaichamber.org/scripts/detail_event.asp?Tag=6&nEventID=6981

อรุณศรี อื้อศรีวงศ์. (2551). รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตำบลห้วยแร้ง จังหวัดตราด. วิทยานิพนธ์. สาขาการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.

อุษาวดี พูลพิพัฒน์. (2545). การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน: กรณีศึกษาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชนในประเทศไทย. จุลสารการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย 21, 4(ตุลาคม-ธันวาคม): 38-48.

อุไร มโนหรทัต. (2549). ความคิดเห็นของพนักงาน สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งที่มีต่อบทบาทขององค์การเอกชนในการตรวจสอบการเลือกตั้ง. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์).

อัทธ์ พิศาลวานิช. (2556). บทวิเคราะห์สถานการณ์การท่องเที่ยวในอาเซียนและศักยภาพการท่องเที่ยวของไทยภายใต้ AEC.เอกสารประกอบการนำเสนอข้อมูล ณ วันที่ 27 สิงหาคม 2556. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2558 จาก http://www.thaichamber.org/userfiles/file/travel_aec.pdf

ASTVผู้จัดการออนไลน์. (มีนาคม 4, 2556).คาดสงกรานต์เชียงใหม่คึก คาราวานจีน 200คันจองเที่ยว. ASTV ผู้จัดการออนไลน์.สืบค้นเมื่อ 3 ตุลาคม 2557จาก http://www.manager.co.th/Local/ViewNews.aspx?NewsID=9560000026772&Keyword=%E0%AA%D5%C2%A7%E3%CB%C1%E8

BrightTV20. (2558). พิษเศรษฐกิจตลาดชายแดนแม่สาย-ท่าขี้เหล็กรอวันกระอัก. สืบค้นเมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2558 จาก http://www.brighttv.co.th/th/news/พิษเศรษฐกิจตลาดชายแดนแม่สาย-ท่าขี้เหล็กรอวันกระอัก

Inna Shapoval (2014). Russian Cross-Border Shopping Tourism in Rovaniemi. Thesis. Degree Programme in Tourism. School of Tourism and Hospitality. Lapland University of Applied Sciences.

Joseph, S.G. (2555). ความรู้เบื้องต้นกลุ่มประเทศอาเซียน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ดวงกมลพับลิชชิ่ง.

NOW26. (2558). หยุดยาวนักท่องเที่ยวแห่เที่ยวแม่สายคึกคัก. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2559 จาก http://www.now26.tv/view/63038

Tourism Marketing Department, Lao PDR. (ม.ป.ป.). แผนที่ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว. สืบค้นเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2558 จาก www.tourismlaos.org

Travel MThai. (กันยายน 2557). ท่องเที่ยวรอบโลก: เดินทางสุดตื่นเต้น ข้ามพรมแดนด้วยสลิง. สืบค้นเมื่อ 20 เมษายน 2558 จาก http://travel.mthai.com/world-travel/86559.html

Ananda Sanyal. (2009). Ethnic Tourism. Retrieved February 1, 2016 from http://anandasanyal.blogspot.com/2009/06/ethnic-tourism-is-travel-motivated-by.html

Bloom Consulting. (2014). Country Brand Ranking©. Retrieved May 1, 2015 from http://www.bloom-consulting.com/pdf/rankings/Bloom_Consulting_Country_Brand_Ranking_Tourism.pdf

Bussaba Sitikarn. (2006). Ecotourism in GMS: Is it a solution to poverty or degradation of natural resources?: Case Study of Mae Ta Man village, Chiangmai province, Thailand. In Khitasangka et al. (2006) Strengthening Partnership among Academic and Development Institutions: New Dimensions of Social, Culture and Economic Cooperation in the Upper Greater Mekong Sub-region.(pp. 247-260). Chiang Rai: ChiangraiRajabhat University.

Caribbean Tourism Organization. (n.d.). CULINARY (OR GASTRONOMIC) TOURISM. Retrieved February 1, 2016 from http://www.onecaribbean.org/content/files/CulinaryCaribbeanNicheMarkets.pdf

DAVID Lóránt, TOTH Géza, BUJDOSO Zoltán, REMENYIK Bulcsú. (2011). The role of tourism in the development of border regions in Hungary. http://revecon.ro/articles/2011-2/2011-2-6.pdf

FutureBrand. (2014). Country Brand Index 2014-15. The Creative Future Company.

Google. (2016). Map of Kengtung (Kyaing Tong), Myanmar. Retrieved 20 January 2016 from https://www.google.co.th/maps/place/เชียงตุง+เมียนมาร์+(พม่า)/@21.2798667,99.5708274,13z/data=!4m5!3m4!1s0x30d4415cf792df8d:0x77ab811d8ded7cea!8m2!3d21.2827116!4d99.6230001

Google. (2016). Map of Inle Lake, Myanmar. Retrieved 20 January 2016 from www.google.co.th/maps/place/ทะเลสาบอิน เล/@20.5271835,96.8308136,11.75z/data=!4m5!3m4!1s0x30ceed8ffad6a757:0xe8e599cbb7416c65!8m2!3d20.5862914!4d96.9101806

Google. (2016). Map of Tachileik, Myanmar. Retrieved 20 January 2016 from www.google.co.th/maps/place/ท่าขี้เหล็ก+เมียนมาร์+(พม่า) /@20.4721784,99.8789397,13z/data=!3m1!4b1!4m5!3m4!1s0x30d6f558f9e2e9fd:0xf7a608ad8ab0d581!8m2!3d20.4521225!4d99.898914

Google. (2016). Map of Taunggyi, Myanmar. Retrieved 20 January 2016 from www.google.co.th/maps/place/Taunggyi,+เมียนมาร์+(พม่า)/@20.6660329,95.7286504,8z/data=!4m5!3m4!1s0x30ce915e0f4ca2c1:0xe88ffd4fb4f6098e!8m2!3d20.7636966!4d96.9209135

Heinich R., et al. (1996). Instructional Media and Technologies for Learning. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.

Inna Shapoval. (2014). RUSSIAN CROSS-BORDER SHOPPING TOURISM IN ROVANIEMI. Thesis. Lapin AMK. Lapland University of Applied Sciences. School of Tourism and Hospitality. Rovaniemi Finland. Retrieved January 5, 2016 from https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/70275/Shapoval_Inna.pdf?sequence=1

Ladapha Pullphothong and Chiranut Sopha (n.d). GASTRONOMIC TOURISM IN AYUTTHAYA, THAILAND. Retrieved January 5, 2016 from http://www.ijbts-journal.com/images/main_1366796758/0043-Ladapha.pdf

Lumsdon, L. and Page, S.J. (Eds.). (2004). Tourism and Transport: Issues and Agenda for the New Millennium. London: Elsevier.

Martin Mowforth and Ian Munt. (2008). Tourism and Sustainability: Development, Globalisation and New Tourism in the Third World. New York: Routledge.

Nancy Ojeda-Macias. (1996). Ethnic Tourism: The Case of Cuetzalan, Mexico. Retrieved on January 21, 2016 from https://msu.edu/user/schmid/ethnic.htm

Page, S.J. (2009) Transport and Tourism – Global Perspectives, 3rd edn. Harlow, UK: Prentice Hall.

Partners for Livable Communities. (2014). Cultural Heritage Tourism. Washington, DC: Partners for Livable Communities.

Sustainable Tourism Online. (2010). Destination Planning. Retrieved on January 21, 2015 from http://www.sustainabletourismonline.com/destinations-and-communities/destination-planning

Tobora Omolomo Odunayo Jr. (2014). Cross Border Tourism in Nigeria Border State and its Socio-Economic Impact on Development. Retrieved January 5, 2016 from http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2486187

Tourism Republic of South Africa. (2013). Understanding the Concept of Cross-Border Guiding in Southern Africa. The University of Pretoria.

UNESCO. (2006). Towards Sustainable Strategies for Creative Tourism. In Discussion Report of the Planning Meeting for 2008 International Conference on Creative Tourism.October25-27, 2006. Santa Fe, New Mexico: Creative Cities Network.

United Nations. (2003). Promotion of Buddhist Tourism Circuits in Selected Asian Countries. ESCAP Tourism Review No.24. New York: United Nations.

UNWTO. (n.d). Destination Management & Quality Programme - TOURISM DESTINATION. Retrieved May 1, 2015 from http://destination.unwto.org/content/conceptual-framework-0

Wang, Y., & Pizam, A. (Eds). (2011). Destination Marketing and Management: Theories and Applications. Wallingford: CABI.

World Economic Forum. (2015). The Travel & Tourism Competitiveness Report 2015: Growth through Shocks. Geneva Switzerland.

Wikitravel. (2016). Map of Myanmar with regions colour coded. Retrieved 20 January 2016 from Wikitravel (2016) http://wikitravel.org/en/Myanmar

ภาคผนวก ก

1. แบบบันทึกข้อมูลพื้นที่ศึกษา
2. ภาพการสำรวจภาคสนาม

แบบบันทึกข้อมูลพื้นที่ศึกษา

ประเด็นข้อมูลพื้นที่ศึกษาที่เกี่ยวข้อง

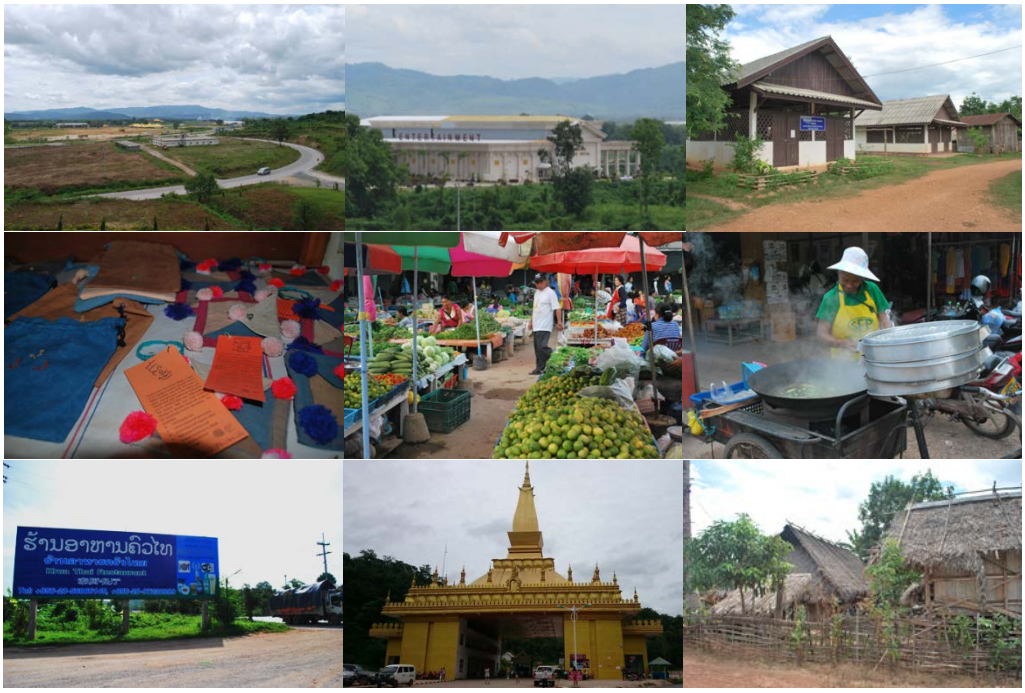
1. แผนที่อำเภอ
2. ที่ตั้ง- อาณาเขตการติดต่อ
3. ประชากร
4. อาชีพ
5. สถานการณ์การท่องเที่ยว
6. บริบทการท่องเที่ยว (7A's)
   1) ทรัพยากรการท่องเที่ยว (Attraction) ทางธรรมชาติ วัฒนธรรม มนุษย์สร้างขึ้น
   2) กิจกรรมการท่องเที่ยว (Activity)
   3) การเข้าถึง (Accessibility)
   4) ที่พัก (Accommodation)
   5) สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenity)
   6) บริการเสริมทางการท่องเที่ยว (Ancillary Service)
   7) การบริหารจัดการ (Administration) อาทิ นโยบายของภาคีการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องในพื้นที่[1]
7. ภาคีการท่องเที่ยวในพื้นที่
8. รูปแบบการท่องเที่ยวในพื้นที่
   1) การท่องเที่ยวทางธรรมชาติ
   2) การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม
   3) การท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์
   4) การท่องเที่ยววิถีชีวิตชนเผ่า
   5) การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ประเภท .....
   6) อื่นๆ ระบุ .....
9. จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส ปัญหา/อุปสรรค (SWOT) การท่องเที่ยวในพื้นที่
10. การตรวจสอบเอกสารและพิธีการศุลกากรผ่านการควบคุมของเจ้าหน้าที่ (Customs Immigration Quarantine: CIQ)
11. ความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (Cross Border Transport Agreement: CBTA)
12. การสร้างเครือข่าย/การประสานความร่วมมือกับอำเภออื่นหรือจังหวัดอื่นข้างเคียงเพื่อเกื้อกูลกันด้านการท่องเที่ยว
13. แนวโน้มและความน่าจะเป็นของเส้นทางการท่องเที่ยวกับพื้นที่หรือแหล่งท่องเที่ยวอื่นในลักษณะต่างๆ (ทางเรือ motorbike และจักรยาน เป็นต้น)
14. ศักยภาพและความพร้อม
15. Carrying Capacity

[1] จากงานวิจัย โครงการย่อยที่ 1 จำแนกภาคีการท่องเที่ยวเป็น 6 ภาคี ได้แก่ 1) ภาครัฐและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว 2) ภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว 3) องค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) 4) สถาบันการศึกษา (การท่องเที่ยว) 5) สื่อที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว และ 6) ชุมชนที่มีแหล่งท่องเที่ยวตั้งอยู่

1. ตัวอย่างภาพการสำรวจภาคสนาม (ประเทศไทย)

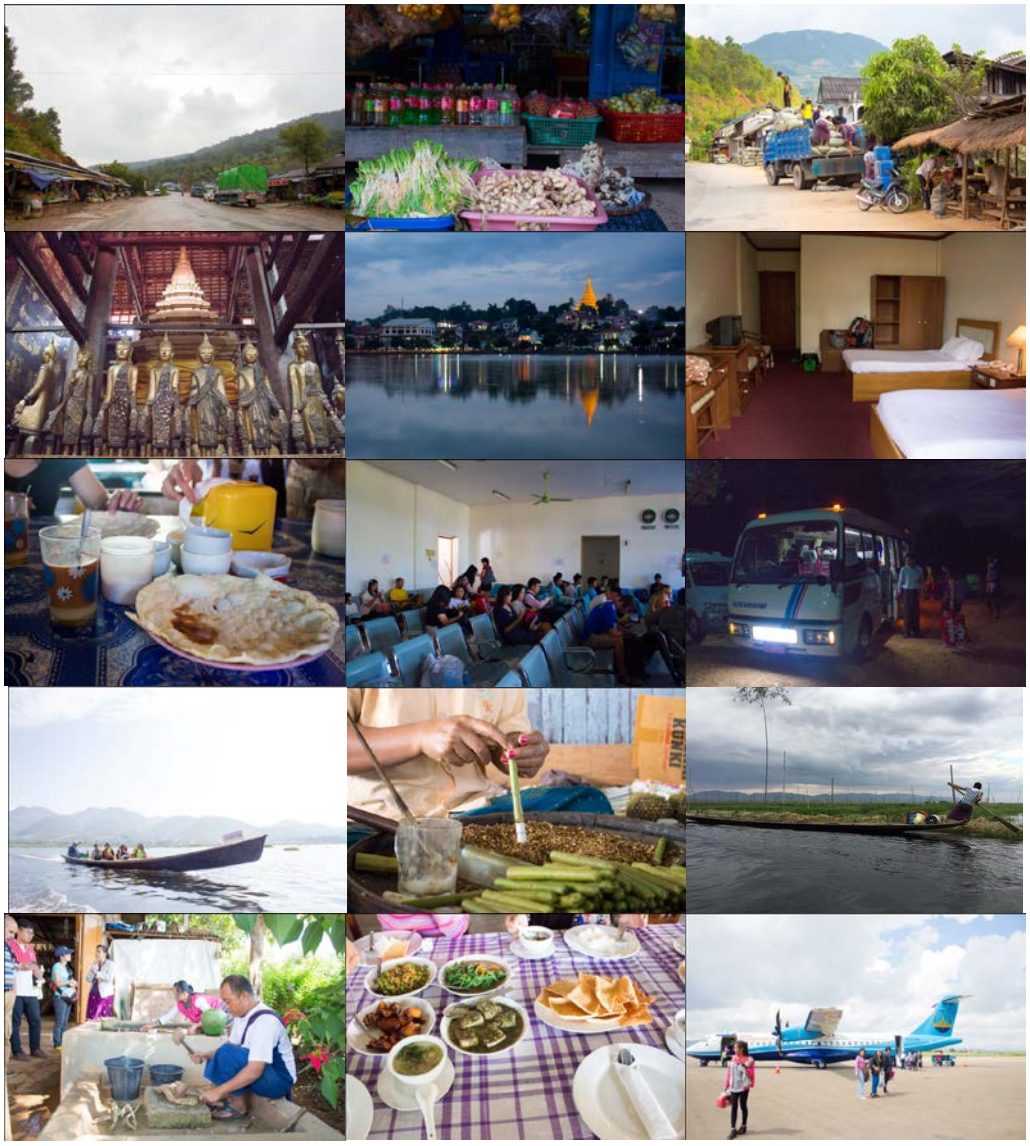
2. ตัวอย่างภาพการสำรวจภาคสนาม (ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว)

3. ตัวอย่างภาพการสำรวจภาคสนาม (ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน)

4. ตัวอย่างภาพการสำรวจภาคสนาม (ประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา)

ภาคผนวก ข

1. ประเด็นข้อมูลสำหรับการสัมภาษณ์
2. แบบบันทึกข้อมูล

อำเภอ ..... จังหวัดเชียงราย

ประเด็นข้อมูลสำหรับการสัมภาษณ์

1. ศักยภาพ/ความพร้อมของทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่
    1) ทรัพยากรทางการท่องเที่ยวในพื้นที่ เช่น ทรัพยากรทางธรรมชาติ วัฒนธรรม วิถีชีวิต เทศกาลประเพณี เป็นต้น
    2) ปฏิทินการท่องเที่ยวในพื้นที่
    3) แหล่งท่องเที่ยว/กิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่จำแนกตามรูปแบบการท่องเที่ยว
    4) ความสามารถในการรองรับ เช่น ประเภทและจำนวนที่พัก (โรงแรม เกสตเฮ้าส์ โฮมสเตย์ฯ) ร้านอาหาร และบริษัททัวร์ในพื้นที่
    5) มีนักท่องเที่ยวจากประเทศใดบ้างเดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่ ประเทศใดมามากที่สุด
    6) ความต้องการของนักท่องเที่ยวที่แตกต่างกันตามเชื้อชาติ เช่น ชอบกิจกรรมประเภทไหน ทำอะไร กินอะไร มาท่องเที่ยวช่วงเดือนไหน

2. ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่
    1) ผลกระทบด้านบวกและด้านลบจากพฤติกรรมนักท่องเที่ยว ด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม

3. อัตลักษณ์ของพื้นที่
    1) จุดเด่นหลักในพื้นที่ (เช่น สถานที่ท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยว อาหาร เป็นต้น)
    2) 10 อย่างที่ต้องทำเมื่อมาเที่ยวในพื้นที่ (ชม ชิม ช็อป ฯ)

ข้อมูลของผู้ให้ข้อมูลหลัก					
ชื่อ-สกุล:					
ที่อยู่:					
เบอร์โทรศัพท์:					
อีเมล์:			วันที่เก็บข้อมูล:		
การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมในพื้นที่					
ประเภทการท่องเที่ยว	**ไม่มี**	**มี**	**รายชื่อ แหล่งท่องเที่ยว/กิจกรรมการท่องเที่ยว**	**สถานภาพ**	
				ดี	**ควรปรับปรุง**
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ/ การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ/ การท่องเที่ยวเชิงผจญภัย					
การท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม					
การท่องเที่ยวโดยชุมชน					
การท่องเที่ยวเชิงมรดก วัฒนธรรมแผ่นดิน					

การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมในพื้นที่					
ประเภทการท่องเที่ยว	**ไม่มี**	**มี**	**รายชื่อ แหล่งท่องเที่ยว/กิจกรรมการท่องเที่ยว**	**สถานภาพ**	
				ดี	**ควรปรับปรุง**
การท่องเที่ยวเชิงอาหาร					
การท่องเที่ยวทางชาติพันธุ์					
การท่องเที่ยวเชิงศาสนา					
การท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค

1. แบบบันทึกข้อมูลจากการสัมภาษณ์
2. ภาพประกอบการสัมภาษณ์

แบบบันทึกข้อมูลจากการสัมภาษณ์/การประชุมกลุ่มย่อย

พื้นที่: ในประเทศ (R3A/R3B)		วันที่ ..... เวลา.....สถานที่.....
		กลุ่มผู้ให้ข้อมูล.....
		หน่วยงาน.....
		เบอร์ติดต่อ .....
		อีเมล์.....

ประเด็นในการสัมภาษณ์/การประชุมกลุ่มย่อย

1. การดำเนินการด้านศักยภาพ/ความพร้อมในประเด็นด้านนโยบายที่เกี่ยวข้องในพื้นที่

1.1 หน่วยงานของท่านมีการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน ด้านใดบ้าง (โปรดระบุ)

.....

.....

.....

1.2 หน่วยงานของท่านมีนโยบายการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว ธุรกิจการท่องเที่ยว การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวอะไรบ้าง

.....

.....

.....

1.3 ปัญหาในการดำเนินการตามนโยบายที่กำหนดไว้

.....

.....

.....

1.4 ในมิติด้านการท่องเที่ยว ท่านคิดว่า พื้นที่ของท่านมีจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคที่สามารถรองรับประชาคมอาเซียน อะไรบ้าง

จุดแข็ง	....
จุดอ่อน	....
โอกาส	....
อุปสรรค	....

2. ขั้นตอน/กระบวนการ/เอกสารประกอบการเดินทางข้ามพรมแดน

2.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางข้ามพรมแดน

.....

.....

2.2 ข้อกำหนด/ข้อจำกัดในการเดินทางข้ามพรมแดน (การเดินทางด้วยตนเอง ผ่านทัวร์ โดยยานพาหนะ)

.....

.....

2.3 เอกสารประกอบการขอเดินทางข้ามพรมแดน/เอกสารประกอบ (ระหว่าง) การเดินทางข้ามพรมแดน/กระบวนการตรวจสอบเอกสาร

.....

.....

2.4 ภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร/ภาษาที่ใช้ในเอกสารต่างๆ

.....

.....

3. การดำเนินการด้านศักยภาพ/ความพร้อมด้านระบบการท่องเที่ยว/ขีดความสามารถในการรองรับโดยรวม

3.1 ทรัพยากรการท่องเที่ยว (เช่น การจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวในการเข้าชม)

.....

.....

3.2 กิจกรรมการท่องเที่ยว

.....

.....

3.3 สิ่งอำนวยความสะดวกและการเดินทาง (เช่น ร้านอาหาร ห้องน้ำ สถานที่จอดรถ อินเตอร์เน็ต ฯ)

.....

.....

3.4 ที่พัก (เช่น จำนวนห้องพักต่อจำนวนนักท่องเที่ยว)

.....

.....

3.5 การเข้าถึง (ความสะดวกในการเดินทาง ถนน ป้ายบอกทาง การขนส่ง ฯ)

.....

.....

3.6 การบริการเสริมทางการท่องเที่ยว (ศูนย์ให้ข้อมูลการท่องเที่ยว ความปลอดภัย การโฆษณา ฯ)

.....

.....

3.7 การบริหารจัดการ (ศุลกากร การตรวจคนเข้าเมือง ระยะเวลาในการรอคอย/เข้าคิว ฯ)

.....

.....

ผลกระทบ (บวก/ลบ) ทางสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ

ผลกระทบทางสังคม	<u>ด้านบวก</u> ....
	<u>ด้านลบ</u> ....
ผลกระทบทางวัฒนธรรม	<u>ด้านบวก</u> ....
	<u>ด้านลบ</u> ....
ผลกระทบทางเศรษฐกิจ	<u>ด้านบวก</u> ....
	<u>ด้านลบ</u> ....

4. การดำเนินการด้านศักยภาพ/และการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร

4.1 การอบรมให้ความรู้ทางด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องให้กับบุคลากร คนในท้องถิ่นอย่างไร (เช่น ภาษา วัฒนธรรม ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับประเทศในประชาคมอาเซียน)

.....

.....

.....

4.2 มีการสร้างความร่วมมือระหว่างภาคีที่เกี่ยวข้องอย่างไร (ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน)

.....

.....

.....

4.3 บทบาทของชุมชนในการพัฒนา/จัดการด้านการท่องเที่ยวเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

4.4 วิธีการเตรียมความพร้อมหรือการรับมือกับปัญหาการท่องเที่ยวที่คาดว่าจะเกิดขึ้น

.....

.....

.....

1. สถานการณ์การท่องเที่ยวและรูปแบบการท่องเที่ยว

5.1 บริบทที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวในปัจจุบัน (Existing)

ด้านบวก	ด้านลบ
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

5.2 แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต (Scenario)

ด้านบวก	ด้านลบ
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

5.3 ข้อมูลเพิ่มเติมอื่นๆ

ด้านบวก	ด้านลบ
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

รูปแบบการท่องเที่ยว / แหล่งท่องเที่ยว	การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ/ การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ/ การท่องเที่ยวเชิงผจญภัย	การท่องเที่ยวโดยชุมชน	การท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม	การท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน	การท่องเที่ยวเชิงอาหาร	การท่องเที่ยวทางชาติพันธุ์	การท่องเที่ยวเชิงศาสนา	การท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น

1. ตัวอย่างภาพการสัมภาษณ์ (ประเทศไทย)

2. ตัวอย่างภาพการสัมภาษณ์ (ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว)

3. ตัวอย่างภาพการสัมภาษณ์ (ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน)

4. ตัวอย่างภาพการสัมภาษณ์ (ประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา)

ภาคผนวก ง

1. แบบบันทึกข้อมูลการสังเกตการณ์

แบบบันทึกข้อมูลการสังเกตการณ์

พื้นที่: ประเทศไทย (เชียงราย)		พื้นที่: ต่างประเทศ (R3A)		พื้นที่: ต่างประเทศ (R3B)	
	01T อำเภอแม่สาย		01A ห้วยทราย		01B ท่าขี้เหล็ก
	02T อำเภอเชียงแสน		02A หลวงน้ำทา		02B เชียงตุง
	03T อำเภอเชียงของ		03A เชียงรุ่ง		03B ตองจี
			04A สิบสองปันนา		
			05A คุนหมิง		

วันที่ ..... เวลา.....สถานที่.....
กลุ่มผู้ให้ข้อมูล.....หน่วยงาน.....
เบอร์ติดต่อ .....อีเมล์.....

ประเด็นในการสังเกตการณ์

1. การดำเนินการด้านศักยภาพ/ความพร้อมในประเด็นด้านนโยบายที่เกี่ยวข้องในพื้นที่

1.1 หน่วยงานของท่านมีการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน ด้านใดบ้าง (โปรดระบุ)

.....
.....
.....
.....

1.2 หน่วยงานของท่านมีนโยบายการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว ธุรกิจการท่องเที่ยว การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว และระบบการท่องเที่ยวหรือไม่ และอย่างไร

.....
.....
.....
.....

1.3 หน่วยงานของท่านมีการดำเนินการตามนโยบายที่จัดทำไว้หรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....
.....

1.4 จากการดำเนินการตามนโยบายพบปัญหา/ข้อจำกัด/อุปสรรคในการนำเอานโยบายไปใช้หรือไม่อย่างไร (หากมีควรต้องดำเนินการแก้ไขเชิงนโยบายและทางปฏิบัติอย่างไร)

.....

.....

.....

.....

1.5 ในมิติด้านการท่องเที่ยว ท่านคิดว่า พื้นที่ของท่านมีจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคที่สามารถรองรับประชาคมอาเซียน อะไรบ้าง

จุดแข็ง	....
จุดอ่อน	....
โอกาส	....
อุปสรรค	....

1.6 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางข้ามพรมแดนด้านบวกและด้านลบ (ทางการเมือง เศรษฐกิจ ความมั่นคง ฯลฯ)

ด้านบวก.....

.....

.....

ด้านลบ .....

.....

.....

2. ขั้นตอน/กระบวนการ/เอกสารประกอบการเดินทางข้ามพรมแดน

2.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางข้ามพรมแดน

.....

.....

.....

2.2 ข้อกำหนด/ข้อจำกัดในการเดินทางข้ามพรมแดน (การเดินทางด้วยตนเอง การเดินทางผ่านทัวร์ การเดินทางโดยยานพาหนะ)

.....

.....

.....

2.3 เอกสารประกอบการขอเดินทางข้ามพรมแดน/เอกสารประกอบ (ระหว่าง) การเดินทางข้ามพรมแดน/กระบวนการตรวจสอบเอกสาร

.....

.....

.....

2.4 ภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร/ภาษาที่ใช้ในเอกสารต่างๆ

.....

.....

.....

3. การดำเนินการด้านศักยภาพ/ความพร้อมในประเด็นด้านระบบการท่องเที่ยว 7 ด้าน / ความเพียงพอในการรองรับโดยรวม (Capacity)

3.1 ทรัพยากรการท่องเที่ยว (ท่านคิดว่า ในอำเภอของท่าน หรือในจังหวัดเชียงราย มีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจบ้าง เช่น ทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม ชาติพันธุ์ เทศกาล และสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น เป็นต้น)

.....

.....

.....

3.2 กิจกรรมการท่องเที่ยว (ท่านคิดว่า ในอำเภอของท่าน หรือในจังหวัดเชียงราย มีกิจกรรรมการท่องเที่ยวใดที่น่าสนใจ เช่น นั่งรถรางชมเมือง พิธีบวงสรวงเจ้าพ่อปลาบึก เดินป่า ถนนคนเดิน ไหลเรือบก และการแข่งเรือพาย เป็นต้น)

.....

.....

.....

3.3 สิ่งอำนวยความสะดวกและการเดินทาง (สิ่งอำนวยความสะดวกในการท่องเที่ยวดี /พอเพียง หรือไม่ อย่างไร เช่น ความสะดวกในการเดินทาง ภาษา ป้ายบอกทาง ป้ายจราจร สถานที่จอดรถ จุดบริการประชาสัมพันธ์ สถานที่แลกเปลี่ยนเงินตรา ร้านอาหาร ห้องน้ำสาธารณะ การบริการในกรณีฉุกเฉิน โรงพยาบาล สถานีตำรวจ และสถานที่จำหน่ายสินค้าที่ระลึก เป็นต้น)

.....

.....

.....

3.4 ที่พัก (ที่พักในการท่องเที่ยวดี /พอเพียง หรือไม่ อย่างไร เช่น โฮมสเตย์ บ้านพัก เกสตเฮ้าส์ รีสอร์ท และโรงแรม เป็นต้น)

.....

.....

.....

3.5 การเข้าถึง (การเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยวดี / พอเพียง หรือไม่ อย่างไร เช่น ถนน เรือ รถรับจ้าง และรถประจำทาง เป็นต้น)

.....

.....

.....

3.6 การบริหารจัดการผลกระทบ (บวก/ลบ) ทางสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ (ในภาพรวมดี / พอเพียง หรือไม่ อย่างไร)

.....

.....

.....

ผลกระทบทางสังคม	<u>ด้านบวก</u> ....
	<u>ด้านลบ</u> ....
ผลกระทบทางวัฒนธรรม	<u>ด้านบวก</u> ....
	<u>ด้านลบ</u> ....
ผลกระทบทางเศรษฐกิจ	<u>ด้านบวก</u> ....
	<u>ด้านลบ</u> ....

4. การดำเนินการด้านศักยภาพ/และการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร

4.1 ท่านมีการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับ AEC หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

4.2 หน่วยงานของท่านมีการอบรมให้ความรู้ทางด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้กับบุคลากร คนในท้องถิ่น หรือไม่ อย่างไร (เช่น ภาษา วัฒนธรรม ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับประเทศในประชาคมอาเซียน)

.....

.....

.....

4.3 หน่วยงานของท่านมีการปรับเปลี่ยนแผนในองค์กรเพื่อรองรับกับประชาคมอาเซียน หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

4.4 ในพื้นที่ของท่านมีการสร้างความร่วมมือระหว่างภาคีที่เกี่ยวข้องหรือไม่ อย่างไร (เช่น ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และภาคการศึกษา เป็นต้น)

.....

.....

.....

4.5 ในการสร้างความร่วมมือระหว่างภาคีที่เกี่ยวข้องพบปัญหา/ข้อจำกัด/อุปสรรคหรือไม่ อย่างไร (เช่น ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และภาคการศึกษา เป็นต้น)

.....

.....

.....

4.6 บทบาทของชุมชนในการพัฒนา/จัดการด้านการท่องเที่ยวมีหรือไม่ และอย่างไร

.....

.....

.....

4.7 ท่านมีวิธีการเตรียมความพร้อมหรือการรับมืออย่างไรกับปัญหาการท่องเที่ยวที่คาดว่าจะเกิดขึ้นหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

5. สถานการณ์การท่องเที่ยวและรูปแบบการท่องเที่ยว

5.1 สถานการณ์การท่องเที่ยวในปัจจุบันมีลักษณะเป็นอย่างไร (ผลกระทบด้านบวก/ด้านลบ) ในมิติ:

5.1.1 มิติทางสังคมและวัฒนธรรม

ด้านบวก

.....

.....

.....

ด้านลบ

.....

.....

.....

5.1.2 มิติทางเศรษฐกิจ

ด้านบวก

.....

.....

.....

ด้านลบ

.....

.....

.....

5.1.3 มิติทางสิ่งแวดล้อม

ด้านบวก

.....

.....

.....

ด้านลบ

.....

.....

.....

5.2 แนวโน้มในการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการท่องเที่ยวจากปัจจุบันสู่อนาคตเป็นอย่างไร (เช่น การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การท่องเที่ยวชาติพันธุ์ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและความงาม และอื่น ๆ เป็นต้น)

.....

.....

.....

5.2.1 บริบทที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวในปัจจุบัน (Existing)

ด้านบวก

.....

.....

.....

ด้านลบ

.....

.....

.....

5.2.2 แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต (Scenario)

ด้านบวก

.....

.....

.....

ด้านลบ

.....

.....

.....

6. ขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวโดยรวม

6.1 แหล่งท่องเที่ยว (เช่น การจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวในการเข้าชม)

.....

.....

.....

6.2 ที่พัก (เช่น จำนวนห้องพักต่อจำนวนนักท่องเที่ยว)

.....

.....

.....

6.2 อื่น ๆ เพิ่มเติม

.....

.....

.....

ภาคผนวก จ

1. แบบบันทึกข้อมูลจากการประชุมกลุ่มย่อย
2. แบบบันทึกข้อมูลภาษาไทย
3. แบบบันทึกข้อมูลภาษาอังกฤษ
4. ภาพประกอบการประชุมกลุ่มย่อย

แบบบันทึกข้อมูลจากการสัมภาษณ์/การประชุมกลุ่มย่อย

พื้นที่: ในประเทศ (R3A/R3B)		วันที่ ..... เวลา.....สถานที่.....
		กลุ่มผู้ให้ข้อมูล.....
		หน่วยงาน.....
		เบอร์ติดต่อ .....
		อีเมล์.....

ประเด็นในการสัมภาษณ์/การประชุมกลุ่มย่อย

1. การดำเนินการด้านศักยภาพ/ความพร้อมในประเด็นด้านนโยบายที่เกี่ยวข้องในพื้นที่

1.1 หน่วยงานของท่านมีการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน ด้านใดบ้าง (โปรดระบุ)

.....

.....

.....

1.2 หน่วยงานของท่านมีนโยบายการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว ธุรกิจการท่องเที่ยว การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวอะไรบ้าง

.....

.....

.....

1.3 ปัญหาในการดำเนินการตามนโยบายที่กำหนดไว้

.....

.....

.....

1.4 ในมิติด้านการท่องเที่ยว ท่านคิดว่า พื้นที่ของท่านมีจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคที่สามารถรองรับประชาคมอาเซียน อะไรบ้าง

จุดแข็ง	....
จุดอ่อน	....
โอกาส	....
อุปสรรค	....

2. ขั้นตอน/กระบวนการ/เอกสารประกอบการเดินทางข้ามพรมแดน

2.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางข้ามพรมแดน

.....

.....

2.2 ข้อกำหนด/ข้อจำกัดในการเดินทางข้ามพรมแดน (การเดินทางด้วยตนเอง ผ่านทัวร์ โดยยานพาหนะ)

.....

.....

2.3 เอกสารประกอบการขอเดินทางข้ามพรมแดน/เอกสารประกอบ (ระหว่าง) การเดินทางข้ามพรมแดน/กระบวนการตรวจสอบเอกสาร

.....

.....

2.4 ภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร/ภาษาที่ใช้ในเอกสารต่างๆ

.....

.....

3. การดำเนินการด้านศักยภาพ/ความพร้อมด้านระบบการท่องเที่ยว/ขีดความสามารถในการรองรับโดยรวม

3.1 ทรัพยากรการท่องเที่ยว (เช่น การจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวในการเข้าชม)

.....

.....

3.2 กิจกรรมการท่องเที่ยว

.....

.....

3.3 สิ่งอำนวยความสะดวกและการเดินทาง (เช่น ร้านอาหาร ห้องน้ำ สถานที่จอดรถ อินเตอร์เน็ต ฯ)

.....

.....

3.4 ที่พัก (เช่น จำนวนห้องพักต่อจำนวนนักท่องเที่ยว)

.....

.....

3.5 การเข้าถึง (ความสะดวกในการเดินทาง ถนน ป้ายบอกทาง การขนส่ง ฯ)

.....

.....

3.6 การบริการเสริมทางการท่องเที่ยว (ศูนย์ให้ข้อมูลการท่องเที่ยว ความปลอดภัย การโฆษณา ฯ)

.....

.....

3.7 การบริหารจัดการ (ศุลกากร การตรวจคนเข้าเมือง ระยะเวลาในการรอคอย/เข้าคิว ฯ)

.....

.....

ผลกระทบ (บวก/ลบ) ทางสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ

ผลกระทบทางสังคม	<u>ด้านบวก</u> ....
	<u>ด้านลบ</u> ....
ผลกระทบทางวัฒนธรรม	<u>ด้านบวก</u> ....
	<u>ด้านลบ</u> ....
ผลกระทบทางเศรษฐกิจ	<u>ด้านบวก</u> ....
	<u>ด้านลบ</u> ....

4. การดำเนินการด้านศักยภาพ/และการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร

4.1 การอบรมให้ความรู้ทางด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องให้กับบุคลากร คนในท้องถิ่นอย่างไร (เช่น ภาษา วัฒนธรรม ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับประเทศในประชาคมอาเซียน)

.....

.....

.....

4.2 มีการสร้างความร่วมมือระหว่างภาคีที่เกี่ยวข้องอย่างไร (ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน)

.....

.....

.....

4.3 บทบาทของชุมชนในการพัฒนา/จัดการด้านการท่องเที่ยวเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

4.4 วิธีการเตรียมความพร้อมหรือการรับมือกับปัญหาการท่องเที่ยวที่คาดว่าจะเกิดขึ้น

.....

.....

.....

1. สถานการณ์การท่องเที่ยวและรูปแบบการท่องเที่ยว

5.1 บริบทที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวในปัจจุบัน (Existing)

ด้านบวก	ด้านลบ
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

5.2 แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต (Scenario)

ด้านบวก	ด้านลบ
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

5.3 ข้อมูลเพิ่มเติมอื่นๆ

ด้านบวก	ด้านลบ
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

รูปแบบการท่องเที่ยว / แหล่งท่องเที่ยว	การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ/ การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ/ การท่องเที่ยวเชิงผจญภัย	การท่องเที่ยวโดยชุมชน	การท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม	การท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน	การท่องเที่ยวเชิงอาหาร	การท่องเที่ยวทางชาติพันธุ์	การท่องเที่ยวเชิงศาสนา	การท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น

ข้อมูลของผู้ให้ข้อมูลหลัก					
ชื่อ-สกุล:					
ที่อยู่:					
เบอร์โทรศัพท์:					
อีเมล์:			วันที่เก็บข้อมูล:		
การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมในพื้นที่					
ประเภทการท่องเที่ยว	**ไม่มี**	**มี**	**รายชื่อ แหล่งท่องเที่ยว/กิจกรรมการท่องเที่ยว**	**สถานภาพ**	
				ดี	**ควรปรับปรุง**
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ/ การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ/ การท่องเที่ยวเชิงผจญภัย					
การท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม					
การท่องเที่ยวโดยชุมชน					
การท่องเที่ยวเชิงมรดก วัฒนธรรมแผ่นดิน					

การประเมินศักยภาพ/ความพร้อมในพื้นที่					
ประเภทการท่องเที่ยว	**ไม่มี**	**มี**	**รายชื่อ แหล่งท่องเที่ยว/กิจกรรมการท่องเที่ยว**	**สถานภาพ**	
				ดี	**ควรปรับปรุง**
การท่องเที่ยวเชิงอาหาร					
การท่องเที่ยวทางชาติพันธุ์					
การท่องเที่ยวเชิงศาสนา					
การท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

Provider Information	
Name:	
Address:	
Email Address:	
Telephone:	Date:

Site Evaluation

Types of Tourism	None	Exist	Lists of Attraction/Activity	Conditions	
				Good	Need to improve
Ecotourism/Natural/ Adventure Tourism					
Agro tourism					
Community-based Tourism					
Cultural Heritage Tourism					

Site Evaluation					
Types of Tourism	**None**	**Exist**	**Lists of Attraction/Activity**	**Conditions**	
				Good	**Need to improve**
Food Tourism					
Ethnic Tourism					
Buddhism Tourism					
Lifestyle/Made-man Tourism					

Additional Suggestion

.....

.....

.....

.....

1. ตัวอย่างภาพการประชุมกลุ่มย่อย (ประเทศไทย)

2. ตัวอย่างภาพการประชุมกลุ่มย่อย (ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว)

3. ตัวอย่างภาพการประชุมกลุ่มย่อย (ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน)

4. ตัวอย่างภาพการประชุมกลุ่มย่อย (ประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา)

ภาคผนวก ฉ

1. หนังสือเรียนเชิญ
2. ปกเอกสารประกอบการประชุม
3. ภาพประกอบการประชุม

ที่ ศธ ๕๙๐๔/ว.๐๔๒๗

สำนักวิชาการจัดการ
มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
๓๓๓ ตำบลท่าสุด อำเภอเมือง
จังหวัดเชียงราย ๕๗๑๐๐

๑๑ มีนาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมประชุม "ประชาพิจารณ์เพื่อจัดทำยุทธศาสตร์การจัดการการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนอย่างยั่งยืนในเส้นทาง R๓A และ R๓B เพื่อรองรับประชาคมอาเซียน"

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กำหนดการประชุม (เอกสารแนบ ๑)
๒. แบบตอบรับการเข้าร่วมประชุม (เอกสารแนบ ๒)

ด้วย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ได้อนุมัติทุนอุดหนุนการวิจัยเรื่อง "ยุทธศาสตร์การจัดการการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนอย่างยั่งยืนในเส้นทาง R๓A และ R๓B เพื่อรองรับประชาคมอาเซียน" ให้กับสำนักวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) จัดทำยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R๓A และ R๓B ๒) จัดทำยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถรองรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนบนเส้นทาง R๓A และ R๓B ๓) จัดทำยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมธุรกิจการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนบนเส้นทาง R๓A และ R๓B โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน และ ๔) เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการจัดการการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนอย่างยั่งยืนในเส้นทาง R๓A และ R๓B เพื่อรองรับประชาคมอาเซียน คณะนักวิจัยกำหนดให้มี**การประชุมประชาพิจารณ์ เรื่อง ยุทธศาสตร์การจัดการการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนอย่างยั่งยืนในเส้นทาง R๓A และ R๓B เพื่อรองรับประชาคมอาเซียน ในวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๙ ณ โรงแรมนาคราชนครเชียงของ อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย เวลา ๘.๐๐-๑๒.๐๐ น.** เพื่อระดมความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนความรู้จากภาคีที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดตามเอกสารแนบ ๑

ในการนี้ คณะวิจัยจึงเรียนเชิญท่านเข้าร่วมการประชุมในวัน เวลาดังกล่าวโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายในการลงทะเบียน ทั้งนี้มีบริการรถตู้รับส่งสำหรับการเข้าร่วมการประชุม (จุดรับ คือ ที่ว่าการอำเภอเมืองเชียงราย) สามารถติดต่อสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ ดร.อิสรี แพทย์เจริญ โทรศัพท์มือถือ ๐๘๖-๙๒๑๔๐๙๓ หรือ นางสาวอาทิตยา ปาทาน โทรศัพท์มือถือ ๐๙๙-๒๓๔-๒๓๙๙ กรุณากรอกแบบตอบรับการเข้าร่วมประชุมในเอกสารแนบ ๒ และนำส่งผ่านทางโทรสาร ๐๕๓-๙๑๖๖๙๔ หรือ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ isaree.mfu@gmail.com หรือ athitaya.pat@mfu.ac.th สำเนาถึง mamjeng@gmail.com **ภายในวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๙** ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษบา สิทธิการ)
ผู้อำนวยการแผนงานวิจัย

(ดร.ฉัตรฤดี จองสุรียภาส)
คณบดีสำนักวิชาการจัดการ

ผู้อำนวยการแผนงานวิจัย: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษบา สิทธิการ
โทรศัพท์มือถือ: ๐๘๙-๗๕๙๓๒๒๒
อีเมล: bussaba@mfu.ac.th สำเนาถึง athitaya.pat@mfu.ac.th

การประชุมประชาพิจารณ์ เรื่อง ยุทธศาสตร์การจัดการการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนอย่างยั่งยืน ในเส้นทาง R๓A และ R๓B เพื่อรองรับประชาคมอาเซียน
วันจันทร์ที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๙
ณ โรงแรมนาคราชนครเชียงของ จังหวัดเชียงราย

๑.หลักการและเหตุผล

การก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) อย่างเป็นทางการในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ส่งผลให้กลุ่มประเทศสมาชิกทั้ง ๑๐ ประเทศ เร่งพัฒนาปัจจัยด้านกฎระเบียบ มาตรการ โครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการท่องเที่ยว การค้า และการลงทุนเพื่อรองรับกับการเปลี่ยนแปลงที่สร้างโอกาส และความท้าทายให้กับแต่ละประเทศ โดยเฉพาะด้านการท่องเที่ยวที่มีความชัดเจนในการกำหนดยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน คือการส่งเสริมให้เกิดความเชื่อมโยงด้านการเดินทางท่องเที่ยวในภูมิภาค ซึ่งการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนมีแนวโน้มและโอกาสที่จะขยายตัวเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นเพื่อตอบสนองยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียนดังกล่าว ประเทศไทยจึงควรมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาอาเซียน และเตรียมความพร้อมในด้านการบริหารจัดการนักท่องเที่ยวที่มาจากหลากหลายภูมิภาคและหลากหลายวัฒนธรรมที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในระยะเวลาที่ผ่านมา

จังหวัดเชียงรายมีความหลากหลายของทรัพยากรการท่องเที่ยวในด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม วิถีชีวิต ธรรมชาติ และความเป็นเมืองชายแดนที่มีพรมแดนติดต่อกับ ๒ประเทศ ได้แก่ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว อีกทั้งสามารถเดินทางไปสาธารณรัฐประชาชนจีนผ่านเส้นทางอาร์สาม (R-) ที่จำแนกเป็นอาร์สามเอ (R๓A: ไทย-ลาว-จีน) และอาร์สามบี (R๓B: ไทย-พม่า-จีน) ด้วยความสะดวกในการเดินทางดังกล่าวทำให้จำนวนนักท่องเที่ยว เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น รวมทั้ง นักท่องเที่ยวชาวจีน และนักท่องเที่ยวต่างชาติอื่นๆ ซึ่งก่อให้เกิดการเติบโตของธุรกิจในภาพรวมเพิ่มขึ้น ขณะเดียวกัน ความแตกต่างทางวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยว รวมทั้งพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่มมีความแตกต่างกัน ได้ส่งผลกระทบทางสังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมต่อ ชุมชนท้องถิ่นในแหล่งท่องเที่ยว นักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการและภาคีการท่องเที่ยวอื่นๆ เช่น มลภาวะทางเสียง ความสะอาด การสื่อสารข้ามวัฒนธรรม และพฤติกรรมอื่นๆที่ไม่พึงประสงค์ เป็นต้น ดังนั้นเพื่อป้องกันผลกระทบที่ไม่พึงประสงค์จากการท่องเที่ยว และส่งเสริมศักยภาพ ความสามารถในการแข่งขันได้ในระดับภูมิภาค เพื่อให้ประเทศไทยได้ประโยชน์สูงสุด ประเทศไทยควรมียุทธศาสตร์ในการการจัดการการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนอย่างยั่งยืนและเป็นรูปธรรม โดยให้ความสำคัญต่อระบบการท่องเที่ยวประกอบด้วย อุปสงค์ อุปทาน ผลกระทบ การตลาด นโยบาย การวางแผนและจัดการแหล่งท่องเที่ยว ความร่วมมือและการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารเพื่อพัฒนาศักยภาพให้สามารถแข่งขันได้ในประชาคมอาเซียน มิเช่นนั้นประเทศไทยจะเสียโอกาสในการสร้างรายได้จากนักท่องเที่ยวกลุ่มที่มีศักยภาพในการใช้จ่ายและเสียโอกาสในการเป็นผู้นำ หรือศูนย์กลางการท่องเที่ยวในภูมิภาค

จากความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ทางคณะวิจัยร่วมกับ คอบช. จึงได้กำหนดการประชุมประชาพิจารณ์ เรื่อง ยุทธศาสตร์การจัดการการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนอย่างยั่งยืนในเส้นทาง R๓A และ R๓B เพื่อรองรับ

ประชาคมอาเซียน วันจันทร์ที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๙ ณ โรงแรมนาคราชนครเชียงของ จังหวัดเชียงราย เวลา ๘.๐๐-๑๒.๐๐ น. เพื่อระดมความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนความรู้จากภาคีที่เกี่ยวข้องในการจัดทำยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวทุกภาคส่วนเพื่อให้ได้แผนยุทธศาสตร์ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรมโดยภาคีทุกภาคส่วนประกอบด้วย

๑. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R๓A และ R๓B

๒. ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถรองรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนบนเส้นทาง R๓A และ R๓B

๓. ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมธุรกิจการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนบนเส้นทาง R๓A และ R๓B โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน

๔. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการจัดการการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนอย่างยั่งยืนในเส้นทาง R๓A และ R๓B เพื่อรองรับประชาคมอาเซียน

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อระดมความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนความรู้จากภาคีที่เกี่ยวข้องในการจัดทำยุทธศาสตร์การจัดการการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนอย่างยั่งยืนในเส้นทาง R๓A และ R๓B เพื่อรองรับประชาคมอาเซียน

๓. รูปแบบการประชุม

การประชาพิจารณ์ และระดมความคิดเห็นจากผู้เข้าร่วมประชุม

๔. ผู้เข้าร่วมสัมมนา

ภาคีการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องจำนวน ๖๐ คน

๕. หน่วยงานที่รับผิดชอบ และสถานที่ติดต่อ

สำนักวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
๓๓๓ หมู่ ๑ ต.ท่าสุด อ.เมือง จ.เชียงราย ๕๗๑๐๐
โทรศัพท์มือถือ ๐๘๖-๙๒๑๔๐๙๓ (ดร.อิสรี แพทย์เจริญ)
โทรศัพท์มือถือ ๐๘๖-๔๒๘๘๗๕๐ (ดร.วิยะดา เสรีวิชยสวัสดิ์)
โทรศัพท์มือถือ ๐๙๙-๒๓๔-๒๓๙๙ (นางสาวอาทิตยา ปาทาน)
โทรศัพท์มือถือ ๐๙๙-๒๓๔-๒๓๙๙ (นางสาวพิริยมาศ ศิริชัย)

๖. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ได้ยุทธศาสตร์การจัดการการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนอย่างยั่งยืนในเส้นทาง R๓A และ R๓B เพื่อรองรับประชาคมอาเซียนที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเป็นรูปธรรมโดยภาคีการท่องเที่ยวทุกภาคส่วน คือ ๑) ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R๓A และ R๓B ๒) ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถรองรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม

เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนบนเส้นทาง R๓A และ R๓B และ ๓) ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมธุรกิจการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนบนเส้นทาง R๓A และ R๓B โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๒. ได้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการจัดการการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนอย่างยั่งยืนในเส้นทาง R๓A และ R๓B เพื่อรองรับประชาคมอาเซียน

๗. ระยะเวลาและสถานที่จัดสัมมนา

วันจันทร์ที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๙ ณ โรงแรมนาคราชนครเชียงของ จังหวัดเชียงราย เวลา ๘.๐๐-๑๒.๐๐ น.

๘. การลงทะเบียน

การลงทะเบียนผู้เข้าร่วมไม่เสียค่าลงทะเบียน และสามารถลงทะเบียนโดยส่งผ่านทางโทรสารและไปรษณียอิเล็กทรอนิกส์

๙. หมายเหตุ

มีบริการรถรับ-ส่งจากอำเภอเมืองจังหวัดเชียงรายไปยังอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย (จุดรับในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย คือ ที่ว่าการอำเภอเมืองเชียงราย)

-ร่าง-

กำหนดการประชุมการประชาพิจารณ์
ยุทธศาสตร์การจัดการการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนอย่างยั่งยืน
ในเส้นทาง R๓A และ R๓B เพื่อรองรับประชาคมอาเซียนวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๙
เวลา ๐๘.๐๐ – ๑๒.๐๐ น.
ณ โรงแรมนาคราชนครเชียงของ จังหวัดเชียงราย

****

๐๘.๐๐-๐๙.๐๐ น.	ลงทะเบียน
๐๙.๐๐-๐๙.๒๐ น.	พิธีเปิดการประชุม โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุภาวดี โพธิยะราช ผู้ประสานงานโครงการวิจัย อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)
๐๙.๒๐-๑๐.๓๐ น.	แจ้งวัตถุประสงค์การจัดประชุมและนำเสนอผลการศึกษาและร่างยุทธศาสตร์ ๓ ด้าน ๑. การศึกษาศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R ๓A และ R๓B เพื่อรองรับประชาคมอาเซียน ๒. การศึกษาแนวทางการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถรองรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนบนเส้นทาง R๓A และ R๓B เพื่อรองรับประชาคมอาเซียน ๓. การศึกษาแนวทางในการส่งเสริมธุรกิจท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R๓A และ R๓B โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน (หมายเหตุ: บริการอาหารว่างในห้องประชุม)
๑๐.๓๐-๑๒.๐๐ น.	ประชาพิจารณ์ “ยุทธศาสตร์การจัดการการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนอย่างยั่งยืนในเส้นทาง R๓A และ R๓B เพื่อรองรับประชาคมอาเซียน (ร่าง)”
๑๒.๐๐-๑๓.๐๐ น.	รับประทานอาหารกลางวัน

แบบตอบรับการเข้าร่วมการประชุมประชาพิจารณ์
เรื่อง ยุทธศาสตร์การจัดการการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนอย่างยั่งยืนในเส้นทาง R๓A และ R๓B
เพื่อรองรับประชาคมอาเซียน
วันจันทร์ที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๙ เวลา ๐๘.๐๐-๑๒.๐๐ น.
ณ โรงแรมนาคราชนครเชียงของ จังหวัดเชียงราย

ชื่อ (นาย/นาง/นางสาว).....
ตำแหน่ง.....
หน่วยงาน.....
โทรศัพท์.....**โทรสาร**.....
E-mail .....

☐ *สามารถเข้าร่วมประชุมได้*

☐ ***ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้*** โดยได้มอบหมายให้ผู้แทนดังต่อไปนี้เป็นผู้เข้าร่วมประชุมแทน
ชื่อ (นาย/นาง/นางสาว).....
ตำแหน่ง.....
หน่วยงาน.....
โทรศัพท์.....**โทรสาร**.....
E-mail .....

ลงชื่อ.....
ตำแหน่ง.....
วันที่.....

☐ **ต้องการบริการรถรับส่งจากอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย**
(จุดรับในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย คือ ที่ว่าการอำเภอเมืองเชียงราย)
ข้อจำกัดอาหาร ☐ อาหารทั่วไป ☐ อาหารอิสลาม ☐ อื่น ๆ ระบุ .....

โปรดส่งแบบตอบรับภายในวันที่ 25 มีนาคม 2559
ทางโทรสารหมายเลข ๐๕๓-๙๑๖๖๙๔
ทาง Email: isaree.mfu@gmail.com และ athitaya.pat@mfu.ac.th สำเนาถึง mamjeng@gmail.com

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่: ดร.อิสรี แพทย์เจริญ โทรศัพท์มือถือ ๐๘๖-๙๒๑๔๐๙๓
นางสาวอาทิตยา ปาทาน โทรศัพท์มือถือ ๐๙๙-๒๓๔-๒๓๙๙
นางสาวเปรมลักษณ์ มูลใจ โทรศัพท์มือถือ ๐๘๑-๓๘๗๒๘๔๙

เอกสารประกอบการประชุม

การประชุมประชาพิจารณ์เพื่อวิพากย์แผนยุทธศาสตร์และให้ข้อเสนอแนะต่อการจัดทำแผน

ยุทธศาสตร์การจัดการการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนอย่างยั่งยืน

ในเส้นทาง R3A และ R3B เพื่อรองรับประชาคมอาเซียน

Strategic Management Plan for Sustainable Transboundary Tourism

on R3A and R3B Responding to ASEAN Community

วันจันทร์ที่ 28 มีนาคม 2559

ณ ห้องประชุมแม่สาย อาคารสำนักงานอธิการบดี (AD1) มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

1. ตัวอย่างภาพการประชุมอย่างมีส่วนร่วมของภาคีการท่องเที่ยวทุกภาคส่วน

ภาคผนวก ช

1. แบบสอบถามนักท่องเที่ยวภาษาไทย
2. แบบสอบถามนักท่องเที่ยวภาษาอังกฤษ

ยุทธศาสตร์การจัดการการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนอย่างยั่งยืนในเส้นทาง R3A และ R3B เพื่อรองรับประชาคมอาเซียน

<u>แบบประเมิน</u>

โครงการย่อยที่ 1 : การศึกษาศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดน ในเส้นทาง R3A และ R3B เพื่อรองรับประชาคมอาเซียน

พื้นที่ศึกษา: ประเทศไทย (จังหวัดเชียงราย)	
	01T อำเภอแม่สาย
	02T อำเภอเชียงแสน
	03T อำเภอเชียงของ

ส่วนที่ 1: ข้อมูลทั่วไป

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างโดยเลือกคำตอบที่ตรงตามความคิดเห็นของท่าน

1. รูปแบบการท่องเที่ยวในพื้นที่

5 = พึงพอใจมากที่สุด
4 = พึงพอใจมาก
3 = พึงพอใจปานกลาง
2 = พึงพอใจน้อย
1 = พึงพอใจน้อยที่สุด

รูปแบบการท่องเที่ยวในพื้นที่	**ระดับความพึงพอใจ**					**หมายเหตุ**
	5 ☺	4	3 😐	2	1 ☹	
การท่องเที่ยวทางธรรมชาติ/เชิงนิเวศ/ผจญภัย						
การท่องเที่ยวโดยชุมชน						
การท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม						
การท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน						
การท่องเที่ยวเชิงอาหาร						
การท่องเที่ยวทางชาติพันธุ์						
การท่องเที่ยวเชิงศาสนา						
การท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น						
อื่นๆ โปรดระบุ.....						

ส่วนที่ 2: การประเมินความพึงพอใจเกี่ยวกับระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A และ R3B เพื่อรองรับประชาคมอาเซียน

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างโดยเลือกคำตอบที่ตรงตามความคิดเห็นของท่าน

5 = พึงพอใจมากที่สุด
4 = พึงพอใจมาก
3 = พึงพอใจปานกลาง
2 = พึงพอใจน้อย
1 = พึงพอใจน้อยที่สุด

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ					หมายเหตุ
	5 ☺	4	3 😐	2	1 ☹	
1.ทรัพยากรการท่องเที่ยว-แหล่งท่องเที่ยว						
แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ/เชิงนิเวศ/ผจญภัย						
แหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน						
แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม						
แหล่งท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน						
อาหารท้องถิ่น						
แหล่งท่องเที่ยวทางชาติพันธุ์						
แหล่งท่องเที่ยวเชิงศาสนา						
แหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น						
อื่นๆ โปรดระบุ.....						
2. กิจกรรมการท่องเที่ยว						
กิจกรรมท่องเที่ยวทางธรรมชาติ/เชิงนิเวศ/ผจญภัย						
กิจกรรมท่องเที่ยวโดยชุมชน						
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม						
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมแผ่นดิน						
อาหารท้องถิ่น						
กิจกรรมท่องเที่ยวทางชาติพันธุ์						
กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงศาสนา						
กิจกรรมท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น						
อื่นๆ โปรดระบุ.....						
3. สิ่งอำนวยความสะดวก						
ร้านอาหาร						
อาหารและเครื่องดื่ม						
ห้องน้ำ						
สถานที่จอดรถ						
อินเตอร์เน็ต/WI-FI						
อื่นๆ โปรดระบุ.....						

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ					หมายเหตุ
	5 ☺	4	3 😐	2	1 ☹	
4.ที่พัก						
ราคา						
สถานที่ตั้ง						
การบริการ						
สุขอนามัย						
อื่นๆ โปรดระบุ.....						
5.การบริการเสริม						
ศูนย์ให้ข้อมูลนักท่องเที่ยว						
ร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึก						
ความปลอดภัย						
ระบบรักษาความปลอดภัย						
ตำรวจนักท่องเที่ยว						
ธนาคาร/การให้บริการแลกเปลี่ยนเงินตรา						
การโฆษณา						
ใบปลิว						
การประชาสัมพันธ์						
การส่งเสริมการตลาด						
ข้อมูลออนไลน์						
การสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยว						
มัคคุเทศก์						
อื่นๆ โปรดระบุ.....						
6.ความสามารถในการเข้าถึง						
สภาพถนน						
การขนส่ง						
การเชื่อมโยง/โลจิสติกส์						
ป้ายสัญลักษณ์/ป้ายบอกทาง						
อื่นๆ โปรดระบุ.....						
7.การบริหารจัดการ						
ศุลกากร						
ด่านตรวจคนเข้าเมือง						
กระบวนการตรวจวีซ่า						
เวลา/ช่วงเวลาในการดำเนินงาน						
การเข้าแถว/การรอคอย						
อื่นๆ โปรดระบุ.....						

ประเด็น	ระดับความพึงพอใจ					หมายเหตุ
	5 ☺	4	3 😐	2	1 ☹	
8.ทรัพยากรบุคคล (การปฏิบัติงาน)						
การสื่อสารภาษาต่างประเทศ						
หัวใจบริการ						
ความรู้						
การดำเนินงานแบบมืออาชีพ						
การบริการแบบมืออาชีพ						
อื่นๆ โปรดระบุ.....						
9.ประเด็นอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง						

หมายเหตุ: *อื่นๆ หมายถึง สิ่งใดก็ตามที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่ท่านพบเห็น/พบเจอระหว่างการเดินทาง

ส่วนที่ 3: ข้อมูลเพิ่มเติม

1. กรุณาระบุเกี่ยวกับประสบการณ์/สิ่งที่ท่านประทับใจมากที่สุด 3 อย่าง
   1).....
   2).....
   3).....

2. กรุณาระบุเกี่ยวกับประสบการณ์/สิ่งที่ท่านไม่ประทับใจมากที่สุด 3 อย่าง
   1).....
   2).....
   3).....

3. กรุณาระบุสิ่งที่ท่านต้องการให้พัฒนา/ปรับปรุงโดยเร่งด่วนเกี่ยวกับการท่องเที่ยว
   1).....
   2).....
   3).....

4. กรุณาระบุเกี่ยวกับสิ่งที่ท่านปรารถนาให้มีเกี่ยวกับการเดินทาง
   1).....
   2).....
   3).....

ขอบพระคุณมากคะ

☺

Strategic Management Plan for Sustainable Transboundary Tourism on R3A and R3B Responding to Asean Community

Evaluation Form

1st Research Project : Potentiality/Readiness of Transboundary Tourism System on R3A and R3B Reponding to Asean Community

Area: Thailand (Chiang Rai)		**Area: Lao and China (R3A)**		**Area: Myanmar (R3B)**	
	01T Maesai		01A Huay Xai		01B Tachilek
	02T Chiang Saen		02A Luang Nam Tha		02B Kyaing tong
	03T Chiang Khong		03A Xishuangbanna		03B Taunggyi
			04A Chiang Rung		04B Inle Lake
			05A Kunming		

PART ONE: General Information

Please evaluate the following issues basing on your experiences as a tourist

1. Type of Tourism in the Area

5 = Highest Potentiality/Readiness
4 = Substantial Potentiality/Readiness
3 = Average Potentiality/Readiness
2 = Modest Potentiality/Readiness
1 = Negligible Potentiality/Readiness

Type of Tourism in the Area	**Potentiality/Readiness**					**REMARKS**
	5 ☺	**4**	**3** 😐	**2**	**1** ☹	
Ecotourism/Natural/Adventure Tourism						
CBT						
Agro tourism						
Cultural Heritage Tourism						
Food Tourism						
Ethnic Tourism						
Buddhism Tourism						
Lifestyle/Made-man Tourism						
Others Please specify						

PART TWO: The Evaluation of Potentiality/Readiness of Transboundary Tourism System on R3A and R3B Reponding to Asean Community

Please evaluate the following issues basing on your experiences as a tourist

5 = Highest Potentiality/Readiness
4 = Substantial Potentiality/Readiness
3 = Average Potentiality/Readiness
2 = Modest Potentiality/Readiness
1 = Negligible Potentiality/Readiness

ISSUES	Potentiality/Readiness					REMARKS
	5 ☺	4	3 😐	2	1 ☹	
1.Tourism Resources-Attractions						
-Ecotourism/Natural/Adventure Tourism						
-CBT						
-Agro tourism						
-Cultural Heritage Tourism						
-Food Tourism						
-Ethnic Tourism						
-Buddhism Tourism						
-Lifestyle/Made-man Tourism						
-Others*						
2. Activity						
-Ecotourism/Natural/Adventure						
-CBT						
-Agro						
-Cultural Heritage						
-Local Food						
-Ethnic						
-Buddhism						
-Lifestyle/Made-man						
-Others*						
3. Amenity						
-Restaurant						
-Food and beverage						
-Toilet						
-Parking						
-Internet/Wi-Fi						
-Others*						
4.Accommodation						
-Price						
-Location						
-Service						
-Hygiene						
-Others*						

ISSUES	Potentiality/Readiness					REMARKS
	5 ☺	4	3 😐	2	1 ☹	
5.Ancillary Service						
-Tourist Information /Centre						
-Souvenir shop						
-Safety						
-Security						
-Tourist police						
-Money exchange/Banking						
-Advertisement						
-Leaflet						
-Public relation						
-Promotion						
-On line information						
-Interpretation การสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยว						
-Tourist guide						
-Others*						
6.Accessibility						
- Road condition						
-Transportation						
- Connectivity/Logistics						
- Sign post /Direction						
- Others*						
7.Administration						
-Customs						
-Immigrant office						
-Visa control						
-Time/duration of operation						
-Queue/waiting time						
-Others*						
8.Human resource (performance)						
- Foreign language communication						
- Service mind						
- Knowledge						
- Professional operation						
- Professional Service						
-Others*						
9.Others related issues						

Remark: *Others mean whatever related issues you found/occur during the trip

PART THREE: Additional Issues

1. Please identify the 3 best experiences:
   1).……
   2).……
   3).……

2. Please identify the 3 worse experiences:
   1).……
   2).……
   3).……

3. Please identify what need to be developed/improved as the urgent matters :
   1).……
   2).……
   3).……

4. Say/write whatever you wish regarding to the trip !
   1).……
   2).……
   3).……

Thank You

☺

ภาคผนวก ซ

1. แบบประเมินศักยภาพ/ความพร้อม

Strategic Management Plan for Sustainable Transboundary Tourism on R3A and R3B Responding to Asean Economics Community

Evaluation Form

1st Research Project : Potentiality/Readiness of Transboundary Tourism System on R3A and R3B Reponding to Asean Economics Community

Area: Thailand (Chiang Rai)		**Area: Lao and China (R3A)**		**Area: Myanmar (R3B)**	
	01T Maesai		01A Huay Xai		01B Tachilek
	02T Chiang Saen		02A Luang Nam Tha		02B Kyaing tong
	03T Chiang Khong		03A Xishuangbanna		03B Taunggyi
			04A Chiang Rung		
			04A Kunming		

PART ONE: General Information

Please evaluate the following issues basing on your experiences as a tourist

1. Type of Tourism in the Area

5 = Highest Potentiality/Readiness
4 = Substantial Potentiality/Readiness
3 = Average Potentiality/Readiness
2 = Modest Potentiality/Readiness
1 = Negligible Potentiality/Readiness

Type of Tourism in the Area	**Potentiality/Readiness**					**REMARKS**
	5 ☺	**4**	**3** 😐	**2**	**1** ☹	
Ecotourism/Natural/Adventure Tourism						
CBT						
Agro tourism						
Cultural Heritage Tourism						
Food Tourism						
Ethnic Tourism						
Buddhism Tourism						
Lifestyle/Made-man Tourism						
Others Please specify						

PART TWO: The Evaluation of Potentiality/Readiness of Transboundary Tourism System on R3A and R3B Reponding to Asean Economics Community

Please evaluate the following issues basing on your experiences as a tourist

5 = Highest Potentiality/Readiness
4 = Substantial Potentiality/Readiness
3 = Average Potentiality/Readiness
2 = Modest Potentiality/Readiness
1 = Negligible Potentiality/Readiness

ISSUES	Potentiality/Readiness					REMARKS
	5 ☺	4	3 😐	2	1 ☹	
1.Tourism Resources-Attractions						
-Ecotourism/Natural/Adventure Tourism						
-CBT						
-Agro tourism						
-Cultural Heritage Tourism						
-Food Tourism						
-Ethnic Tourism						
-Buddhism Tourism						
-Lifestyle/Made-man Tourism						
-Others*						
2. Activity						
-Ecotourism/Natural/Adventure						
-CBT						
-Agro						
-Cultural Heritage						
-Local Food						
-Ethnic						
-Buddhism						
-Lifestyle/Made-man						
-Others*						
3. Amenity						
-Restaurant						
-Food and beverage						
-Toilet						
-Parking						
-Internet/Wi-Fi						
-Others*						
4.Accommodation						
-Price						
-Location						
-Service						
-Hygiene						
-Others*						

ISSUES	Potentiality/Readiness					REMARKS
	5 ☺	4	3 😐	2	1 ☹	
5.Ancillary Service						
-Tourist Information /Centre						
-Souvenir shop						
-Safety						
-Security						
-Tourist police						
-Money exchange/Banking						
-Advertisement						
-Leaflet						
-Public relation						
-Promotion						
-On line information						
-Interpretation การสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยว						
-Tourist guide						
-Others*						
6.Accessibility						
- Road condition						
-Transportation						
- Connectivity/Logistics						
- Sign post /Direction						
- Others*						
7.Administration						
-Customs						
-Immigrant office						
-Visa control						
-Time/duration of operation						
-Queue/waiting time						
-Others*						
8.Human resource (performance)						
- Foreign language communication						
- Service mind						
- Knowledge						
- Professional operation						
- Professional Service						
-Others*						
9.Others related issues						

Remark: *Others mean whatever related issues you found/occur during the trip

PART THREE: Additional Issues

1. Please identify the 3 best experiences:
   1).……
   2).……
   3).……

2. Please identify the 3 worse experiences:
   1).……
   2).……
   3).……

3. Please identify what need to be developed/improved as the urgent matters :
   1).……
   2).……
   3).……

4. Say/write whatever you wish regarding to the trip !
   1).……
   2).……
   3).……

Thank You

☺

ภาคผนวก ฌ

1. หนังสือขออนุญาตและขอความร่วมมือ

สำนักวิชาการจัดการ
มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
333 ตำบลท่าสุด อำเภอเมือง
จังหวัดเชียงราย 57100

22 ตุลาคม 2558

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการอำนวยความสะดวกสำหรับการเก็บข้อมูลในพื้นที่อำเภอเชียงของ

เรียน นายอำเภอเชียงของ

ตามที่สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ได้อนุมัติทุนอุดหนุนการวิจัยเรื่อง"ยุทธศาสตร์การจัดการการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนอย่างยั่งยืนในเส้นทาง R3A และ R3B เพื่อรองรับประชาคมอาเซียน" ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) จัดทำยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A และ R3B 2) จัดทำยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถรองรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนบนเส้นทาง R3A และ R3B 3) จัดทำยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมธุรกิจการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนบนเส้นทาง R3A และ R3B โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน และ 4) เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการจัดการการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนอย่างยั่งยืนในเส้นทาง R3A และ R3B เพื่อรองรับประชาคมอาเซียน ซึ่งสามารถเอื้อประโยชน์ให้กับการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงรายโดยเฉพาะการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนที่เชื่อมโยงระหว่างประเทศใกล้เคียง ได้แก่ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐประชาชนจีน และสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

ทางคณะวิจัยมีแผนดำเนินงานเก็บข้อมูลโดยการจัดการประชุมแบบมีส่วนร่วมและการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักในพื้นที่อำเภอเชียงของ เพื่อทราบถึงปัญหา อุปสรรคในการจัดการการท่องเที่ยวที่เชื่อมต่อไปยังเส้นทาง R3A เพื่อหาแนวทางร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวในเส้นทาง R3A โดยให้อำเภอเชียงของได้ประโยชน์สูงสุด ซึ่งทางคณะผู้วิจัยได้กำหนดการเก็บข้อมูลเชิงพื้นที่ในช่วงระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2558 ถึง มกราคม 2559 ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงขออนุญาตในการดำเนินการดังกล่าวในพื้นที่อำเภอเชียงของ ทั้งนี้ขอความอนุเคราะห์การประสานงานผ่านพัฒนากรที่เกี่ยวข้องในพื้นที่อำเภอเชียงของ และคณะนักวิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์รายชื่อ และเบอร์ติดต่อของพัฒนากรในพื้นที่เพื่อดำเนินการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยดังกล่าวในโอกาสต่อไป

อนึ่ง หากท่านให้ความอนุเคราะห์คณะนักวิจัยเกี่ยวกับข้อมูลข้างต้น โปรดแจ้งรายละเอียดที่ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษบา สิทธิการ ผู้อำนวยการแผนงานวิจัย โทรศัพท์มือถือ 089-7593222 โทรสาร 053-916694 ไปรษณียอิเล็กทรอนิกส์ bussaba@mfu.ac.th สำเนาถึง mamjeng@gmail.com

จึงเรียนมาเพื่อให้ความอนุเคราะห์ ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษบา สิทธิการ)
ผู้อำนวยการแผนงานวิจัย

ผู้อำนวยการแผนงานวิจัย: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษบา สิทธิการ
โทรศัพท์มือถือ: 089-7593222
อีเมล: bussaba@mfu.ac.th สำเนาถึง mamjeng@gmail.com

สำนักวิชาการจัดการ
มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
333 ตำบลท่าสุด อำเภอเมือง
จังหวัดเชียงราย 57100

22 ตุลาคม 2558

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการอำนวยความสะดวกสำหรับการเก็บข้อมูลในพื้นที่อำเภอแม่สาย

เรียน นายอำเภอแม่สาย

ตามที่สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ได้อนุมัติทุนอุดหนุนการวิจัยเรื่อง“ยุทธศาสตร์การจัดการการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนอย่างยั่งยืนในเส้นทาง R3A และ R3B เพื่อรองรับประชาคมอาเซียน” ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) จัดทำยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A และ R3B 2) จัดทำยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถรองรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนบนเส้นทาง R3A และ R3B 3) จัดทำยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมธุรกิจการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนบนเส้นทาง R3A และ R3B โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน และ 4) เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการจัดการการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนอย่างยั่งยืนในเส้นทาง R3A และ R3B เพื่อรองรับประชาคมอาเซียน ซึ่งสามารถเอื้อประโยชน์ให้กับการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงรายโดยเฉพาะการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนที่เชื่อมโยงระหว่างประเทศใกล้เคียง ได้แก่ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐประชาชนจีน และสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

ทางคณะวิจัยมีแผนดำเนินงานเก็บข้อมูลโดยการจัดการประชุมแบบมีส่วนร่วมและการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักในพื้นที่อำเภอแม่สาย เพื่อทราบถึงปัญหา อุปสรรคในการจัดการการท่องเที่ยวที่เชื่อมต่อไปยังเส้นทาง R3A เพื่อหาแนวทางร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวในเส้นทาง R3A โดยให้อำเภอแม่สายได้ประโยชน์สูงสุด ซึ่งทางคณะผู้วิจัยได้กำหนดการเก็บข้อมูลเชิงพื้นที่ในช่วงระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2558 ถึง มกราคม 2559 ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงขออนุญาตในการดำเนินการดังกล่าวในพื้นที่อำเภอแม่สาย ทั้งนี้ขอความอนุเคราะห์การประสานงานผ่านพัฒนากรที่เกี่ยวข้องในพื้นที่อำเภอแม่สาย และคณะนักวิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์รายชื่อ และเบอร์ติดต่อของพัฒนากรในพื้นที่เพื่อดำเนินการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยดังกล่าวในโอกาสต่อไป

อนึ่ง หากท่านให้ความอนุเคราะห์คณะนักวิจัยเกี่ยวกับข้อมูลข้างต้น โปรดแจ้งรายละเอียดที่ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษบา สิทธิการ ผู้อำนวยการแผนงานวิจัย โทรศัพท์มือถือ 089-7593222 โทรสาร 053-916694 ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ bussaba@mfu.ac.th สำเนาถึง mamjeng@gmail.com

จึงเรียนมาเพื่อให้ความอนุเคราะห์ ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษบา สิทธิการ)
ผู้อำนวยการแผนงานวิจัย

ผู้อำนวยการแผนงานวิจัย: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษบา สิทธิการ
โทรศัพท์มือถือ: 089-7593222
อีเมล: bussaba@mfu.ac.th สำเนาถึง mamjeng@gmail.com

สำนักวิชาการจัดการ
มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
333 ตำบลท่าสุด อำเภอเมือง
จังหวัดเชียงราย 57100

22 ตุลาคม 2558

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการอำนวยความสะดวกสำหรับการเก็บข้อมูลในพื้นที่อำเภอเชียงแสน

เรียน นายอำเภอเชียงแสน

ตามที่สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ได้อนุมัติทุนอุดหนุนการวิจัยเรื่อง"ยุทธศาสตร์การจัดการการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนอย่างยั่งยืนในเส้นทาง R3A และ R3B เพื่อรองรับประชาคมอาเซียน" ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) จัดทำยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาศักยภาพ/ความพร้อมของระบบการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนในเส้นทาง R3A และ R3B 2) จัดทำยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถรองรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนบนเส้นทาง R3A และ R3B 3) จัดทำยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมธุรกิจการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนบนเส้นทาง R3A และ R3B โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน และ 4) เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการจัดการการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนอย่างยั่งยืนในเส้นทาง R3A และ R3B เพื่อรองรับประชาคมอาเซียน ซึ่งสามารถเอื้อประโยชน์ให้กับการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงรายโดยเฉพาะการท่องเที่ยวข้ามพรมแดนที่เชื่อมโยงระหว่างประเทศใกล้เคียง ได้แก่ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐประชาชนจีน และสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

ทางคณะวิจัยมีแผนดำเนินงานเก็บข้อมูลโดยการจัดการประชุมแบบมีส่วนร่วมและการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักในพื้นที่อำเภอเชียงแสน เพื่อทราบถึงปัญหา อุปสรรคในการจัดการการท่องเที่ยวที่เชื่อมต่อไปยังเส้นทาง R3A เพื่อหาแนวทางร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวในเส้นทาง R3A โดยให้อำเภอเชียงแสนได้ประโยชน์สูงสุด ซึ่งทางคณะผู้วิจัยได้กำหนดการเก็บข้อมูลเชิงพื้นที่ในช่วงระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2558 ถึง มกราคม 2559 ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงขออนุญาตในการดำเนินการดังกล่าวในพื้นที่อำเภอเชียงแสน ทั้งนี้ขอความอนุเคราะห์การประสานงานผ่านพัฒนากรที่เกี่ยวข้องในพื้นที่อำเภอเชียงแสน และคณะนักวิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์รายชื่อ และเบอร์ติดต่อของพัฒนากรในพื้นที่เพื่อดำเนินการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยดังกล่าวในโอกาสต่อไป

อนึ่ง หากท่านให้ความอนุเคราะห์คณะนักวิจัยเกี่ยวกับข้อมูลข้างต้น โปรดแจ้งรายละเอียดที่ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษบา สิทธิการ ผู้อำนวยการแผนงานวิจัย โทรศัพท์มือถือ 089-7593222 โทรสาร 053-916694 ไปรษณียอิเล็กทรอนิกส์ bussaba@mfu.ac.th สำเนาถึง mamjeng@gmail.com

จึงเรียนมาเพื่อให้ความอนุเคราะห์ ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษบา สิทธิการ)
ผู้อำนวยการแผนงานวิจัย

ผู้อำนวยการแผนงานวิจัย: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษบา สิทธิการ
โทรศัพท์มือถือ: 089-7593222
อีเมล: bussaba@mfu.ac.th สำเนาถึง mamjeng@gmail.com

ເລກທີ 29001/ 525

ROYAL THAI EMBASSY
VIENTIANE

ສະຖານເອກອັກຄະຣາຊະທູດ ແຫ່ງ ຣາຊະອານາຈັກໄທ ຂໍສະແດງຄວາມນັບຖືຢ່າງສູງມາຍັງ ກະຊວງການຕ່າງ ປະເທດ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ແລະ ຂໍຖືເປັນກຽດຮຽນວ່າ: ມະຫາວິທະຍາໄລແມ່ຟ້າຫຼວງ ໄດ້ກຳນົດໂຄງການວິໄຈ ໃນຫົວຂໍ້ "ຍຸດທະສາດການຈັດການທ່ອງທ່ຽວຂ້າມແດນຢ່າງຍືນຍົງຕາມເສັ້ນທາງ R3A ແລະ R3B ເພື່ອຮອງຮັບປະຊາຄົມເສດຖະກິດອາຊຽນ" ໂດຍມີຈຸດປະສົງ 1. ເພື່ອຈັດທຳຍຸດທະສາດດ້ານການພັດທະນາສັກ ກະຍະພາບ/ຄວາມພ້ອມຂອງລະບົບການທ່ອງທ່ຽວຂ້າມແດນຕາມເສັ້ນທາງ R3A ແລະ R3B 2. ເພື່ອເຮັດຍຸດທະສາດ ດ້ານການບໍລິຫານຈັດການແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວທີ່ສາມາດຮອງຮັບຄວາມຫຼາກຫຼາຍທາງວັດທະນະທຳ ເພື່ອສົ່ງເສີມການທ່ອງ ທ່ຽວຂ້າມແດນຕາມເສັ້ນທາງ R3A ແລະ R3B 3. ເພື່ອເຮັດຍຸດທະສາດດ້ານການສົ່ງເສີມທຸລະກິດທ່ອງທ່ຽວຂ້າມແດນ ຕາມເສັ້ນທາງ R3A ແລະ R3B ແລະ 4. ເພື່ອປະກອບຂໍ້ສະເໜີແນະນຳເຊິ່ງນະໂຍບາຍການຈັດການທ່ອງທ່ຽວຂ້າມ ແດນຕາມເສັ້ນທາງ R3A ແລະ R3B ເພື່ອຮອງຮັບປະຊາຄົມເສດຖະກິດອາຊຽນ. ທາງຄະນະນັກວິໄຈເຊິ່ງນຳໂດຍ ສາດ ສະດາຈານກຽດຕິຄຸນ ດຣ. ມະນັດ ສຸວັນ ຕຳແໜ່ງ ທີ່ປຶກສາແຜນງານວິໄຈ ແລະ ປະທານບໍລິຫານຫຼັກສູດດຸດສະດີບັນດິດ ມະຫາວິທະຍາໄລແມ່ຟ້າຫຼວງ ພ້ອມດ້ວຍຄະນະ ຈຳນວນ 10 ທ່ານ ກຳນົດເດີນທາງເພື່ອສຶກສາ ແລະ ເກັບກຳຂໍ້ມູນຕາມ ເສັ້ນທາງ R3A ລະຫວ່າງວັນທີ 22 – 23 ມິຖຸນາ 2015 ລາຍລະອຽດດັ່ງກຳນົດການ ແລະ ລາຍຊື່ຄະນະທີ່ຄັດຕິດມາ ພ້ອມນີ້.

ໃນໂອກາດນີ້, ຄະນະຜູ້ແທນດັ່ງກ່າວ ມີຄວາມປະສົງຂໍປະຊຸມປຶກສາຫາລືແລກປ່ຽນຄວາມຄິດເຫັນກ່ຽວກັບການ ທ່ອງທ່ຽວ ຮ່ວມກັບຜູ້ແທນພາກລັດ ແລະ ພາກເອກະຊົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງແຂວງບໍ່ແກ້ວ ແລະ ແຂວງຫຼວງນ້ຳທາ ລາຍລະ ອຽດປະເດັນທີ່ຕ້ອງການປຶກສາຫາລືດັ່ງເອກະສານທີ່ຄັດຕິດ.

ສະຖານເອກອັກຄະຣາຊະທູດ ແຫ່ງ ຣາຊະອານາຈັກໄທ ຈຶ່ງຂໍຄວາມຮ່ວມມືມາຍັງ ກະຊວງການຕ່າງປະເທດ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ເພື່ອມອບໝາຍໃຫ້ໜ່ວຍງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງແຂວງບໍ່ແກ້ວ ແລະ ແຂວງຫຼວງນ້ຳທາ ເຂົ້າຮ່ວມປະຊຸມກັບທາງຄະນະມະຫາວິທະຍາໄລແມ່ຟ້າຫຼວງ ດັ່ງນີ້:

1. ວັນທີ 22 ມິຖຸນາ 2015 ເວລາ 9.30 – 12.00 ໂມງ ທີ່ຫ້ອງປະຊຸມໂຮງແຮມນາຄະລາດນະຄອນ ຂໍອະນຸ ຍາດປະຊຸມປຶກສາຫາລືແລກປ່ຽນຄວາມຄິດເຫັນກ່ຽວກັບການທ່ອງທ່ຽວຂ້າມແດນຕາມເສັ້ນທາງ R3A ຄະນະຜູ້ແທນ ແຂວງບໍ່ແກ້ວທີ່ຝ່າຍໄທມີຄວາມປະສົງຮ່ວມປຶກສາຫາລືປະກອບດ້ວຍ:

1.1 ທ່ານຫົວໜ້າພະແນກໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງແຂວງບໍ່ແກ້ວ

1.2 ທ່ານຫົວໜ້າພະແນກຖະແຫຼ່ງຂ່າວ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວແຂວງບໍ່ແກ້ວ

1.3 ທ່ານປະທານສະພາການຄ້າ ແລະ ອຸດສາຫະກຳແຂວງບໍ່ແກ້ວ

1.4 ທ່ານປະທານສະມາຄົມທ່ອງທ່ຽວແຂວງບໍ່ແກ້ວ ແລະ ສະມາຊິກຜູ້ປະກອບການທ່ອງທ່ຽວແຂວງບໍ່ແກ້ວ ພ້ອມດ້ວຍຜູ້ອຳນວຍການບໍລິສັດທ່ອງທ່ຽວໃນແຂວງບໍ່ແກ້ວ (ຂໍຄວາມຮ່ວມມືສະພາການຄ້າ ແລະ ອຸດສາຫະກຳແຂວງບໍ່ ແກ້ວ ເປັນຜູ້ປະສານເຊີນ)

2. ວັນທີ 23 ມິຖຸນາ 2015 ເວລາ 9.30 – 12.00 ໂມງ ທີ່ຫ້ອງປະຊຸມຮ້ານອາຫານຄົວໄທ ຂໍອະນຸຍາດປະ ຊຸມປຶກສາຫາລືແລກປ່ຽນຄວາມຄິດເຫັນກ່ຽວກັບການທ່ອງທ່ຽວຂ້າມແດນຕາມເສັ້ນທາງ R3A ຄະນະຜູ້ແທນແຂວງ ຫຼວງນ້ຳທາທີ່ຝ່າຍໄທມີຄວາມປະສົງຮ່ວມປຶກສາຫາລືປະກອບດ້ວຍ:

2.1 ທ່ານຫົວໜ້າພະແນກໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງແຂວງຫຼວງນ້ຳທາ

2.2 ທ່ານຫົວໜ້າພະແນກຖະແຫຼ່ງຂ່າວ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວແຂວງຫຼວງນ້ຳທາ

2.3 ທ່ານປະທານສະພາການຄ້າ ແລະ ອຸດສາຫະກຳແຂວງຫຼວງນ້ຳທາ

2.4 ທ່ານປະທານສະມາຄົມທ່ອງທ່ຽວແຂວງຫຼວງນ້ຳທາ ແລະ ສະມາຊິກຜູ້ປະກອບການທ່ອງທ່ຽວແຂວງຫຼວງນ້ຳທາ ພ້ອມດ້ວຍຜູ້ອຳນວຍການບໍລິສັດທ່ອງທ່ຽວໃນແຂວງຫຼວງນ້ຳທາ (ຂໍຄວາມຮ່ວມມືສະພາການຄ້າ ແລະ ອຸດສາຫະກຳແຂວງຫຼວງນ້ຳທາ ເປັນຜູ້ປະສານສານເຊີນ)

ສະຖານເອກອັກຄະຣາຊະທູດ ແຫ່ງ ຣາຊະອານາຈັກໄທ ຂໍສະແດງຄວາມນັບຖືຢ່າງສູງມາຍັງ ກະຊວງການຕ່າງປະເທດ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ໃນໂອກາດນີ້ອີກເທື່ອໜຶ່ງ.

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 28 ພຶດສະພາ 2015

ກະຊວງການຕ່າງປະເທດ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ທີ່ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ

ໝາຍເຫດຮຽນ:

1. ທ່ານຫົວໜ້າພະແນກພົວພັນຕ່າງປະເທດແຂວງບໍ່ແກ້ວ
2. ທ່ານຫົວໜ້າພະແນກໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງແຂວງບໍ່ແກ້ວ
3. ທ່ານຫົວໜ້າພະແນກຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວແຂວງບໍ່ແກ້ວ
4. ທ່ານປະທານສະພາການຄ້າ ແລະ ອຸດສາຫະກຳແຂວງບໍ່ແກ້ວ
5. ທ່ານຫົວໜ້າພະແນກພົວພັນຕ່າງປະເທດແຂວງຫຼວງນ້ຳທາ
6. ທ່ານຫົວໜ້າພະແນກໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງແຂວງຫຼວງນ້ຳທາ
7. ທ່ານຫົວໜ້າພະແນກຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວແຂວງຫຼວງນ້ຳທາ
8. ທ່ານປະທານສະພາການຄ້າ ແລະ ອຸດສາຫະກຳແຂວງຫຼວງນ້ຳທາ

ສະຖານທີ່ຕິດຕໍ່ປະສານງານ:

ສຳນັກງານທູດການຄ້າແຫ່ງຣາຊະອານາຈັກໄທ
ໂທ: 021-413704, 413706
ແຟັກ: 021-412089
ອີເມວ: vtditp@hotmail.com

ກຳນົດການເດີນທາງຂອງຄະນະມະຫາວິທະຍາໄລແມ່ຟ້າຫຼວງ
ເດີນທາງຢ້ຽມຢາມ ແລະ ເຮັດວຽກຢູ່ແຂວງບໍ່ແກ້ວ ແລະ ແຂວງຫຼວງນ້ຳທາ
ລະຫວ່າງວັນທີ 22 – 24 ມິຖຸນາ 2015

.....

ວັນທີ 22 ມິຖຸນາ 2015

ເວລາ 05.00 – 07.00 ໂມງ - ອອກເດີນທາງຈາກມະຫາວິທະຍາໄລແມ່ຟ້າຫຼວງ - ໄປຍັງອຳເພີຊຽງຂອງ
ເວລາ 07.00 – 08.00 ໂມງ - ຮັບປະທານອາຫານເຊົ້າ
ເວລາ 08.00 – 09.00 ໂມງ - ຜ່ານດ່ານກວດຄົນເຂົ້າເມືອງຂົວມິດຕະພາບລາວ - ໄທ ແຫ່ງທີ 4
ເວລາ 09.30 –12.00 ໂມງ - ກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລືແລກປ່ຽນຄວາມຄິດເຫັນກ່ຽວກັບການທ່ອງທ່ຽວຂ້າມແດນ ຕາມເສັ້ນທາງ R3A ກັບພະແນກໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງແຂວງບໍ່ແກ້ວ, ພະແນກຖະແຫຼງຂ່າວ ວັດທະນະທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວແຂວງ, ສະພາການຄ້າ ແລະ ອຸດສາຫະກຳແຂວງບໍ່ແກ້ວ, ສະມາຄົມທ່ອງທ່ຽວແຂວງບໍ່ແກ້ວ ແລະ ສະມາຊິກຜູ້ປະກອບການທ່ອງທ່ຽວແຂວງບໍ່ແກ້ວ ພ້ອມດ້ວຍຜູ້ອຳນວຍການບໍລິສັດທ່ອງທ່ຽວໃນແຂວງບໍ່ແກ້ວ **<u>ທີ່ຫ້ອງປະຊຸມໂຮງແຮມນາຄະລາດນະຄອນ</u>**
ເວລາ 12.00 – 13.00 ໂມງ - ຮັບປະທານອາຫານທ່ຽງ
ເວລາ 14.30 – 18.00 ໂມງ - ອອກເດີນທາງຈາກແຂວງບໍ່ແກ້ວ - ໄປຍັງແຂວງຫຼວງນ້ຳທາ
ເວລາ 19.30 ໂມງ - ເຂົ້າພັກໂຮງແຮມຮ່ອງຈີງ

ວັນທີ 23 ມິຖຸນາ 2015

ເວລາ 07.00 – 08.00 ໂມງ - ຮັບປະທານອາຫານເຊົ້າ
ເວລາ 08.00 – 09.00 ໂມງ - ສຳຫຼວດຕະຫຼາດໃນແຂວງຫຼວງນ້ຳທາ
ເວລາ 09.30 –12.00 ໂມງ - ກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລືແລກປ່ຽນຄວາມຄິດເຫັນກ່ຽວກັບການທ່ອງທ່ຽວຂ້າມແດນ ຕາມເສັ້ນທາງ R3A ກັບພະແນກໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງແຂວງຫຼວງນ້ຳທາ, ພະແນກຖະແຫຼງຂ່າວ ວັດທະນະທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວແຂວງຫຼວງນ້ຳທາ, ສະພາການຄ້າ ແລະອຸດສາຫະກຳແຂວງຫຼວງນ້ຳທາ, ສະມາຄົມທ່ອງທ່ຽວແຂວງຫຼວງນ້ຳທາ ແລະ ສະມາຊິກຜູ້ປະກອບການທ່ອງທ່ຽວແຂວງຫຼວງນ້ຳທາ ພ້ອມດ້ວຍຜູ້ອຳນວຍການບໍລິສັດທ່ອງທ່ຽວໃນແຂວງຫຼວງນ້ຳທາ **<u>ທີ່ຫ້ອງປະຊຸມຮ້ານອາຫານຄົວໄທ</u>**
ເວລາ 12.00 – 13.00 ໂມງ - ຮັບປະທານອາຫານທ່ຽງ
ເວລາ 13.00 – 18.00 ໂມງ - ຢ້ຽມຊົມ ແລະ ສຳຫຼວດພື້ນທີ່ທ່ອງທ່ຽວແຂວງຫຼວງນ້ຳທາ
ເວລາ 18.00 – 19.30 ໂມງ - ຮັບປະທານອາຫານຄ່ຳ ແລະ ເຂົ້າພັກໂຮງແຮມຮ່ອງຈີງ

ວັນທີ 24 ມິຖຸນາ 2015

ເວລາ 08.00 – 09.00 ໂມງ - ຮັບປະທານອາຫານເຊົ້າ
ເວລາ 09.00 – 16.00 ໂມງ - ອອກເດີນທາງຈາກແຂວງຫຼວງນ້ຳທາ - ໄປຍັງເມືອງຫລ້າ ສປ. ຈີນ

ວັນທີ 24 – 29 ມິຖຸນາ 2015 - ຄະນະຢ້ຽມຢາມ ແລະ ເຮັດວຽກຢູ່ ສປ. ຈີນ

.....

ລາຍລະອຽດປະເດັນທີ່ຕ້ອງການປຶກສາຫາລື

1. ຖະໜົນ R3A ອຳນວຍໂອກາດທາງທຸລະກິດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການທ່ອງທ່ຽວຢ່າງໃດ
2. ນະໂຍບາຍການພັດທະນາ ແລະ ສົ່ງເສີມການທ່ອງທ່ຽວ ທຸລະກິດທ່ອງທ່ຽວ ການບໍລິຫານຈັດການແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວ ແລະ ລະບົບການທ່ອງທ່ຽວມີຫຍັງແດ່ ໃຜເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບ
3. ບັນຫາ/ຂໍ້ຈຳກັດ/ອຸປະສັກໃນການນຳເອົານະໂຍບາຍໄປໃຊ້ມີບໍ່ ແນວໃດ (ຫາກມີຕ້ອງດຳເນີນການແກ້ໄຂເຊິ່ງນະໂຍບາຍ ແລະ ທາງປະຕິບັດຢ່າງໃດ)
4. ສະຖານະການການທ່ອງທ່ຽວໃນມຸມມອງຂອງທ່ານທີ່ເປັນໜຶ່ງໃນພາຄີການທ່ອງທ່ຽວຂ້າມແດນເປັນຢ່າງໃດ (ຜົນກະທົບດ້ານບວກ/ດ້ານລົບ) ໃນມິຕິ:
   ກ. ມິຕິທາງສັງຄົມ ແລະ ວັດທະນະທຳ
   ຂ. ມິຕິທາງເສດຖະກິດ
   ຄ. ມິຕິທາງສິ່ງແວດລ້ອມ
5. ແນວໂນ້ມໃນການປ່ຽນແປງຮູບແບບການທ່ອງທ່ຽວໃນອາດີດ ແລະ ປະຈຸບັນເປັນແນວໃດ (ເຊັ່ນວ່າ: ການທ່ອງທ່ຽວເຊີງວັດທະນະທຳ, ການທ່ອງທ່ຽວຊາດພັນ, ການທ່ອງທ່ຽວເຊີງນິເວດ, ການທ່ອງທ່ຽວເຊີງກະສິກຳ, ການທ່ອງທ່ຽວເຊີງສຸຂະພາບແລະຄວາມງາມ ແລະ ອື່ນໆ ເປັນຄົ້ນ)
6. ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງຈຳນວນນັກທ່ອງ ແລະ ການບໍລິຫານຈັດການເພື່ອຮອງຮັບນັກທ່ອງທ່ຽວຕ່າງວັດທະນະທຳເປັນແນວໃດ
7. ພາຄີການທ່ອງທ່ຽວໃນການທ່ອງທ່ຽວຂ້າມແດນຕາມເສັ້ນທາງ R3A ມີໃຜແດ່ (ຊື່ທີ່ຢູ່ ເບີໂທລະສັບ ອີເມວ ແລະ ຂໍ້ມູນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນການຕິດຕໍ່) ມີບົດບາດ ແລະ ຄວາມສຳຄັນແນວໃດ
8. ມີການເຊື່ອມສາຍພົວພັນ/ການສ້າງເຄືອຂ່າຍລະຫວ່າງພາຄີການທ່ອງທ່ຽວໃນພື້ນທີ່ບໍ່ ແນວໃດ
9. ບັນຫາ/ຂໍ້ຈຳກັດ/ອຸປະສັກໃນການເຊື່ອມສາຍພົວພັນ/ການສ້າງເຄືອຂ່າຍລະຫວ່າງພາຄີການທ່ອງທ່ຽວໃນພື້ນທີ່ມີບໍ່ ແນວໃດ (ຫາກມີຄວນຕ້ອງດຳເນີນການແກ້ໄຂເຊິ່ງນະໂຍບາຍ ແລະ ທາງປະຕິບັດແນວໃດ)
10. ແນວທາງການພັດທະນາສັກກະຍະພາບ/ຄວາມພ້ອມຂອງລະບົບການທ່ອງທ່ຽວຂ້າມແດນຢ່າງຍືນຍົງ ຄວນມີແນວທາງພັດທະນາໃນດ້ານໃດ ແນວໃດແດ່
11. ປັດໄຈໃດແດ່ທີ່ມີຜົນຕໍ່ການຕັດສິນໃຈຂອງນັກທ່ອງທ່ຽວໃນການເດີນທາງເຂົ້າມາທ່ອງທ່ຽວ
12. ພຶດຕິກຳຂອງນັກທ່ອງທ່ຽວສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ພື້ນທີ່ແນວໃດ (ຜົນກະທົບດ້ານບວກ/ດ້ານລົບ) ໃນມິຕິ:
   ກ. ມິຕິທາງສັງຄົມ ແລະ ວັດທະນະທຳ
   ຂ. ມິຕິທາງເສດຖະກິດ
   ຄ. ມິຕິທາງສິ່ງແວດລ້ອມ
13. ພຶດຕິກຳຂອງນັກທ່ອງທ່ຽວສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ພາຄີການທ່ອງທ່ຽວແນວໃດ (ຜົນກະທົບດ້ານບວກ/ດ້ານລົບ) ແລະ ພາຄີການການທ່ອງທ່ຽວມີວິທີການ/ແນວທາງການຈັດການກັບຜົນກະທົບດັ່ງກ່າວໄດ້ແນວໃດ
14. ຄວາມຕ້ອງການຂອງພາຄີການທ່ອງທ່ຽວທີ່ເຕັມໃຈໃຫ້ຂໍ້ມູນສຳລັບໃສ່ໃນແອບພິເຄຊັນ (ເຊັ່ນ: ປະເພດຂໍ້ມູນ ແລະ ລູກຫຼ້ນທີ່ຕ້ອງການໃສ່ໃນແອບພິເຄຊັນ) ເພື່ອສ້າງເຄືອຂ່າຍເຊື່ອມໂຍງລະຫວ່າງປະເທດ

.....

ລາຍຊື່ຄະນະມະຫາວິທະຍາໄລແມ່ຟ້າຫຼວງ
ເດີນທາງຢ້ຽມຢາມ ແລະ ເຮັດວຽກຢູ່ແຂວງບໍ່ແກ້ວ ແລະ ແຂວງຫຼວງນ້ຳທາ
ລະຫວ່າງວັນທີ່ 22 – 24 ມິຖຸນາ 2015

.....

1.

ລຳດັບ	ຊື່ ແລະ ນາມສະກຸນ	ຕຳແໜ່ງ	ໝາຍເຫດ
1	ສາດສະດາຈານກຽດຕິຄຸນ ດຣ. ມະນັດ ສຸວັນ	ທີ່ປຶກສາພະແນກງານວິໄຈ ແລະ ປະທານບໍລິຫານຫຼັກສູດດຸດສະດີບັນດິດ ມະຫາວິທະຍາໄລແມ່ຟ້າຫຼວງ	
2	ດຣ. ດະໄນທັນ ພົງພັດຊະລາທອນເທບ	ທີ່ປຶກສາໂຄງການວິໄຈ ແລະ ຜູ້ຊ່ວຍຄະນະບໍດີຝ່າຍວິໄຈ ແລະ ວິເທດສຳພັນ ວິທະຍາສຶ ສິລະປະ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ	
3	ຜູ້ຊ່ວຍ ສຈ. ດຣ. ບຸດສະບາ ສິດທິການ	ຜູ້ອຳນວຍການພະແນກງານວິໄຈ ແລະ ປະທານຫຼັກສູດສາຂາວິຊາການຈັດການການທ່ອງທ່ຽວ	
4	ອາຈານ ດຣ. ວິຍະດາ ເສຣີວິຊະຍະສະວັດ	ນັກວິໄຈ ແລະ ອາຈານສຳນັກວິຊາການຈັດການ	
5	ອາຈານ ດຣ. ອິດສີ ແພດຈະເລີນ	ນັກວິໄຈ ແລະ ອາຈານສຳນັກວິຊາການຈັດການ	
6	ອາຈານ ພັດທະລະມຸກ ພົງຊະທາ	ນັກວິໄຈ ແລະ ອາຈານສຳນັກວິຊາການຈັດການ	
7	ອາຈານ ອາທິຕະຍາ ປາທານ	ນັກວິໄຈ ແລະ ອາຈານສຳນັກວິຊາການຈັດການ	
8	ອາຈານ ພິຣິຍະມາດ ສີລິໄຊ	ນັກວິໄຈ ແລະ ອາຈານພະນັກງານມະຫາວິທະລາໄລສາຂາການຈັດການທຸລະກິດລະຫວ່າງປະເທດ	
9	ອາຈານ ອະລັດຍາ ມາພັກດີ	ນັກວິໄຈ ແລະ ອາຈານຕາມພັນທະກິດສາຂາການຈັດການທຸລະກິດລະຫວ່າງປະເທດ	
10	ນາງ ເຢັ້ມລັກ ມູນໃຈ	ຜູ້ຊ່ວຍນັກວິໄຈ	

.....

Ref: MFU 5904/ 1807

Mae Fah Luang University
Chiang Rai, Thailand 57100

8 October, 2015

U Htin Aung Naing
Director
Directorate of Hotels & Tourism
Ministry of Hotels & Tourism
Taunggyi, Shan State, Myanmar

Subject: A visitation of Mae Fah Luang University Researchers on Myanmar Tourism Issues

Dear Sir,

This letter is to certify that the attached names are delegations of School of Management, Mae Fah Luang University, Chiang Rai, Thailand. The group of 8 lecturers and 3 research assistants are in the study trip to The Republic of the Union of Myanmar during 25-29 October, 2015. This study trip is a fulfillment of the research on "Strategic Management Plan for Sustainable Transboundary Tourism on R3A and R3B Responding to ASEAN Community" which we will be visiting Shan State, Myanmar. The objectives of this trip are to enhance the research team for better understanding about tourism development and stakeholders' role in Myanmar in addition to potential of Myanmar tourism. The trips are including four visiting of Tachileik, Kengtung, Inle Lake and Taunggyi.

The research team would like to invite your department as the key performer in Myanmar tourism and other related tourism stakeholders such as private sector, local community, immigration and chamber of commerce to provide us the information on current situation of Myanmar tourism via interview and focus group techniques. The information obtained will be used to explain the results of the study more efficiently.

In this connection, it is highly appreciated if you would kindly assist in the immigration process.

Sincerely yours,

(Dr. Chatrudee Jongsureyapart)
Dean, School of Management
Mae Fah Luang University

Tel. 0-5391-6695, 0-5391-6710
Fax. 0-5391-6694

Ref: MFU 5904 / 1806.

Mae Fah Luang University
Chiang Rai, Thailand 57100

8 October, 2015

U Tint Thwin
Director General
Directorate of Hotels & Tourism
Ministry of Hotels & Tourism
Nay Pyi Taw, Myanmar

Subject: A visitation of Mae Fah Luang University Researchers on Myanmar Tourism Issues

Dear Sir,

This letter is to certify that the attached names are delegations of School of Management, Mae Fah Luang University, Chiang Rai, Thailand. The group of 8 lecturers and 3 research assistants are in the study trip to The Republic of the Union of Myanmar during 25-29 October, 2015. This study trip is a fulfillment of the research on "Strategic Management Plan for Sustainable Transboundary Tourism on R3A and R3B Responding to ASEAN Community" which we will be visiting Shan State, Myanmar. The objectives of this trip are to enhance the research team for better understanding about tourism development and stakeholders' role in Myanmar in addition to potential of Myanmar tourism. The trips are including four visiting of Tachileik, Kengtung, Inle Lake and Taunggyi.

The research team would like to invite your department as the key performer in Myanmar tourism and other related tourism stakeholders such as private sector, local community, immigration and chamber of commerce to provide us the information on current situation of Myanmar tourism via interview and focus group techniques. The information obtained will be used to explain the results of the study more efficiently.

In this connection, it is highly appreciated if you would kindly assist in the immigration process.

Sincerely yours,

(Dr. Chatrudee Jongsureyapart)
Dean, School of Management
Mae Fah Luang University

Tel. 0-5391-6695, 0-5391-6710
Fax. 0-5391-6694

ภาคผนวก ญ

1. แบบตอบรับการเผยแพร่บทความ

1. แบบตอบรับการเผยแพร่บทความทางวิชาการ

INTERNATIONAL CONFERENCE ON
EMERGING TOURISM
IN THE CHANGING WORLD

12-13 November, 2016. Imperial Mae Ping Hotel,
Chiang Mai, Thailand

Web Page: http://www.emergingtourism.com
E-mail: emergingtourism@gmail.com

31st May, 2016

Subject: Letter of Abstract Acceptance for ETCW 2016

Dear Asst. Prof. Dr. Bussaba Sitikarn, Dr. Isaree Baedcharoen, Dr. Wiyada Sereewitchayasawat

I am very pleased to inform you that your abstract entitled **"Trans-boundary Tourism and Keys Success for Sustainable Tourism Operation on R3A: Thailand- Lao PDR -the Southern Republic of China Responding ASEAN community"** has been accepted for presentation at the International Conference on Emerging Tourism in the Changing World, which will be held in Chiang Mai, during 12 -13 November, 2016.

I would like to take this opportunity to bring your kind attention towards a few important points regarding to the Conference.

Deadline for the conference registration is 30th September 2016.
The registration fee for non-student participant is 3,000 THB (125 USD) and student is 2,500 THB (100 USD).

Payment of the registration fee should be done by bank transfer and payment details are shown at the conference webpage www.emergingtourism.com/submission&payment

Deadline for full-paper submission is 30th September, 2016.
All accepted papers will be published in the Conference Proceedings and have to be presented at the Conference.
Some presented papers will be selected to publish in Asian Journal of Tourism Research, a new journal of Chiang Mai University. Website: http://asiantourismresearch.cmu.ac.th

I thank you in advance for your kind consideration to contribute to the Conference.

Looking forward to welcoming you at the conference during the Loy Krathong Festival in Chiang Mai.

Best regards,

Assoc. Prof. Dr. Ploysri PORANANOND
Conference Chairperson

PROCEEDINGS

INTERNATIONAL CONFERENCE ON EMERGING TOURISM IN THE CHANGING WORLD

12 - 13 November, 2016

Imperial Mae Ping Hotel, Chiang Mai, Thailand

Organised by
Centre for Asian Tourism Research
Research Administration Center (RAC)
Chiang Mai University, Thailand

www.emergingtourism.com

PROCEEDINGS

International Conference on Emerging Tourism in the Changing World

12 – 13 November, 2016

Imperial Mae Ping Hotel, Chiang Mai, Thailand

Organised by

Centre for Asian Tourism Research

Research Administration Center (RAC)

Chiang Mai University, Thailand

Saturday, 12th November, 2016 Imperial Mae Ping Hotel, Chiang Mai	
08.30	**Registration Desk Open**
09.00-09.10 09.10-09.20 09.20-09.30	**Welcome Address:** Director, Research Administration Center, Chiang Mai University **Acknowledge Address:** Associate Professor Dr. Ploysri Porananond, Conference Chairperson **Opening Address:** Vice President for Research and Academic Services, Chiang Mai University
09.30-10.15	**Keynote: Professor David Harrison, Middlesex University, UK** "Looking East but learning from the West? Mass Tourism and Emerging Nations"
10.15-10.30	**Coffee Break**
10.30-11.10	**Keynote: Professor Shinji Yamashita, University of Tokyo/Teikyo Heisei University, Japan** "Disaster and Tourism: Emerging Forms of Tourism in the Aftermath of the Great East Japan Earthquake"
11.10– 12.10	**Dark Tourism, Disaster, Democracy and Tourism** **Room: Imperial 3** **Chair: Nelson H. Graburn** **Choi Ho Rim –** Korean Veterans' Battlefield Travel in Vietnam: Dark Tourism and Politics of Memory **I Wayan Suyadnya -** A Tale of Two Disasters: How is Disaster Emerging as Tourist Destination in Indonesia? **Martin Michalon** - Tourism(s) and the way to democracy in Myanmar
12.10-13.10	**Lunch**
13.10-14.30	**Food Tourism, Halal Tourism** **Room: Imperial 3** **Chair: Victor T. King** **Amnaj Khaokhrueamuang** - Food Tourism Development Based on Sufficiency Economy Agriculture in Chom Chaeng Village: Conceptualizing Thai Cuisine with the Japanese Dietary **Hiroshi Kuwahara** - The Satisfaction Structure of Japanese Female Food Travelers **Satkar Ulama** - Halal Food and Prayer Facilities as Predictors for Halal Tourism **Shin Yasuda** - Religious Practices or Guidelines? The Invention of Tacit Knowledge in the Development of Halal Tourism Market in Japan
14.30-14.45	**Coffee Break**
14.45-16.40	**Mobility, Risk, Impact and Tourism** **Room: Imperial 3** **Chair: David Harrison** **Minyoung Lee** - Escape Mobility: Young Men's Long-term Travel as 'Escape from Hell-Joseon' in South Korea **Ming Ming Zhang -** Effects of Shopping Attributes and Perceived Risks on Tourists' Shopping Satisfaction: A Case Study on Chinese Mainland Tourists' Souvenir Shopping Experience in Chiang Rai **I-Ling Ling -** The Effect of Advisory Signal on Tourist's Risk Perception: The Moderating Role of Generational Difference **Chao-Chin Liu -** Economic Impact Analysis of Emerging Road Race Event Tourism in Taiwan: Case of 2014 Taroko Gorge Marathon **Pattamol Kanjanakan -** The impact of social media on foreign tourists' decision making to travel in Thailand
18.30	**Dinner (at Jia Tong Heng Restaurant)**

Sunday 13th November, 2016 Imperial Mae Ping Hotel, Chiang Mai	
09:00-9:40	**Keynote: Professor Nelson H. Graburn, University of California Berkeley, USA** "Museums and Tourism in China"
9.40-10.20	**Victor T. King, Leeds University, UK** "Emerging Tourisms in Southeast Asia: Or What Constitutes Emergence?"
10.20-10.35	**Coffee Break**
10.35-12.30	**Volunteer Tourism, Medical Tourism** **Room: Imperial 3** **Chair**: **Shinji Yamashita** **Oh Soojin** – Slum Tourism as a Tool for Urban–regeneration in South Korea **Yim Ming Kwong** – Everyday Ethics in Volunteer Tourism in Asia **Brooke Schedneck** – Giving Back' to Novice Monks: Encountering Difference and Challenging Authenticity through Buddhist Volunteer Tourism in Northern Thailand **Chidchanok Anantamongkolkul** - Medical Tourism Literature: A 10 Year Journey **Ma Jingqing** – Promoting or Devastating? On Confidence Crisis of Traditional Chinese Medicine Tourism
12.30-13.30	**Lunch**
13.30-15.00	**Potential, Motivation, Perception and Tourism** **Room: Imperial 3** **Chair: Victor T. King** **Andris Adhitra** – Motivation of University Student of Indonesia Traveling to International Folklore Festival **Sirimonbhorn Thipsingh** – Wildlife Photographers' Motivation in Photographic Tourism **Manoj Chandrasenan** – Repeat Tours – Emerging Phenomenon – A Case Study about the Beach Resort Kovalam in Kerala, India **Kailasam Thirumaran** – Luxury Tourism, Developing Destinations: Research Review and Trajectories
15.00-15.15	**Coffee Break** (will be served in the conference room)
15.15-16.35	**Health, Transboundary and Tourism** **Room: Imperial 3** **Chair: David Harrison** **Keith Akiva Lehrer** – Sustaining Healthy Tourism for the Aging Tourist: A Comparative Analysis of Noise Pollution in Europe and Asia **Bussaba Sitikarn** – Trans – boundary Tourism and Keys Success for Sustainable Tourism Operation on R3A: Thailand- Lao PDR -the Southern Republic of China Responding ASEAN community **Athitaya Pathan** – Challenges and Issues for Transboundary Tourism Development on R3A and R3B Routes **Isaree Baedcharoen** – Heritage Tourism: Opportunity for Trans-boundary Tourism Promotion on R3B
16.35-17.00	**Notes from organiser and keynote speakers**

Contents

Dark Tourism, Disaster, Democracy and Tourism

Choi Ho Rim – Korean Veterans' Battlefield Travel in Vietnam: Dark Tourism and Politics of Memory 1
I Wayan Suyadnya – A Tale of Two Disasters: How is Disaster Emerging as Tourist Destination in Indonesia? 24
Martin Michalon – Tourism (s) and the Way to Democracy in Myanmar 43

Food Tourism, Halal Tourism

Amnaj Khaokhrueamuang – Food Tourism Development Based on Sufficiency Economy Agriculture in Chom Chaeng Village: Conceptualizing Thai Cuisine with the Japanese Dietary 73
Hiroshi Kuwahara – The Satisfaction Structure of Japanese Female Food Travelers 100
Satkar Ulama – Halal Food and Prayer Facilities as Predictors for Halal Tourism 113
Shin Yasuda – Religious Practices or Guidelines? The Invention of Tacit Knowledge in the Development of Halal Tourism Market in Japan 126

Mobility, Risk, Impact and Tourism

Minyoung Lee – Escape Mobility: Young Men's Long – term Travel as 'Escape from Hell – Joseon' in South Korea 136
Ming Ming Zhang – Effects of Shopping Attributes and Perceived Risks on Tourists' Shopping Satisfaction: A Case Study on Chinese Mainland Tourists' Souvenir Shopping Experience in Chiang Rai 145
I-Ling Ling – The Effect of Advisory Signal on Tourist's Risk Perceptions: The Moderating Role of Generational Difference 157
Chao-Chin Liu – Economic Impact Analysis of Emerging Road Race Event Tourism in Taiwan: Case of 2014 Taroko Gorge Marathon 167
Pattamol Kanjanakan – The Impact of Social Media on Foreign Tourists' Decision Making to Travel in Thailand 181

Volunteer Tourism, Medical Tourism

Oh Soojin – Slum Tourism as a Tool for Urban–regeneration in South Korea 191
Yim Ming Kwong – Everyday Ethics in Volunteer Tourism in Asia 208
Brooke Schedneck – Giving Back' to Novice Monks: Encountering Difference and Challenging Authenticity through Buddhist Volunteer Tourism in Northern Thailand 220
Chidchanok Anantamongkolkul – Medical Tourism Literature: A 10 Year Journey 230
Ma Jingqing – Promoting or Devastating? On Confidence Crisis of Traditional Chinese Medicine Tourism 241

Potential, Motivation, Perception and Tourism

Andris Adhitra – Motivation of University Student of Indonesia Traveling to International Folklore Festival 254
Sirimonbhorn Thipsingh – Wildlife Photographers' Motivation in Photographic Tourism 271
Manoj Chandrasenan – Repeat Tours – Emerging Phenomenon – A Case Study about the Beach Resort Kovalam in Kerala, India 279
Kailasam Thirumaran – Luxury Tourism, Developing Destinations: Research Review and Trajectories 287

Health, Transboundary and Tourism

Keith Akiva Lehrer – Sustaining Healthy Tourism for the Aging Tourist: A Comparative Analysis of Noise Pollution in Europe and Asia 300
Bussaba Sitikarn – Trans-boundary Tourism and Keys Success for Sustainable Tourism Operation on R3A: Thailand- Lao PDR -the Southern Republic of China Responding ASEAN community 309
Athitaya Pathan – Challenges and Issues for Transboundary Tourism Development on R3A and R3B Routes 318
Isaree Baedcharoen – Heritage Tourism: Opportunity for Trans-boundary Tourism Promotion on R3B 329

Health, Transboundary and Tourism

Trans – boundary Tourism and Keys Success for Sustainable Tourism Operation on R3A: Thailand – Lao PDR – the Southern Republic of China Responding ASEAN Community

Author
Name: Asst. Prof. Dr. Bussaba Sitikarn
Affiliation: School of Management, Mae Fah Luang University
Contact Address: 333 M. 1, T. Thasud, Muang District, Chiang Rai province, Thailand
Tel: +66897593222
E-Mail: bsitikarn@gmail.com

Co – author
Name: Dr. Isaree Baedcharoen
Affiliation: School of Management, Mae Fah Luang University

Co – author
Name: Dr. Wiyada Sereewitchayasawat
Affiliation: School of Management, Mae Fah Luang University

There are many interesting trends of tourism occurring in the global travel industry today, and one of the most notable is the growing of trans-boundary tourism especially in context of ASEAN countries. Thailand in particularly, has faced with the dramatically growth of tourist numbers across the border area of R3A (Thailand, Lao People's Democratic Republic and the Southern Republic of China) in addition to immerging negative impacts to the destinations and their local communities. To maximize benefits from the situation, this study aims to investigate the potential and readiness of trans-boundary tourism system and types of tourism that promoting tourism linkage with-in the travelling route of R3A. Four case studies were investigated including Chiang Khong district in Thailand, Luang Namtha in Laos PDR, Xishuangbanna and Kunming in the Southern Republic of China.

Tourism system is perceived differently according to the authors' school of thought. Tourism system comprises of 7 A's including: attraction, activity, accommodation, amenity, accessibility, ancillary services and administration. To achieve sustainable tourism, aspects of environmental and socio-cultural conservation, economic generation, educational experiences, people participation, community empowerment and stakeholders' collaboration are focal concerns in tourism operation. However, due to the conflict of interests of the two neighboring countries, it is still debating on how to achieve sustainability in practice. Thus, to achieve the objectives of the study, qualitative and quantitative approaches were employed for data collection. These include: site survey, participatory observation, in-depth interview and focus group discussion among tourism stakeholders in addition to questionnaire survey on tourists' demand on tourism operation. Content analysis and descriptive analysis were employed to explain data.

The study revealed that trans-boundary tourism on R3a can be classified based on the tourism resources as ecotourism, agro tourism, heritage tourism, food tourism, ethnic tourism, Buddhism tourism and experiential tourism. Moreover, keys success for facilitating sustainable trans-boundary tourism operation on R3A responding ASEAN community includes 1) upgrading accommodation, tourist activity, amenity, accessibility, ancillary service and human

resource in accordance with tourists' demand and destination context; 2) promoting crossed cultural communication among tourism stakeholders; 3) cross cultural visitor management and; 4) collaboration with the respective national interests of the three neighboring countries to promote the mutual benefits amongst them, facilitate consensus tourism development policy and planning, enhance capacity building of human resources and, promote co-marketing on trans-boundary tourism on R3A.

Keywords: *Trans-boundary tourism, tourism on R3A*

Introduction

According to ADB, the concept of the 'Economic Corridors' was initiated as a strategy to spur economic development in the GMS as well as ASEAN community. As the 'Economic Corridors' aims at attracting and sustaining interest in both infrastructure project development and direct investments in business opportunities, it plays an important role in economic cooperation in the region.

The Northern Economic Corridor of the Greater Mekong Subregion (R3a), running 1,861 kilometres from Chiang Rai's Chiang Khong district in Thailand to the city of Kunming in Yunnan province in southwestern China via Laos, aims to ease travel for tourists wanting to explore foreign cultures and commerce traders seeking new opportunities in neighbouring countries. Along R3a, they offer exceptional diversity and richness of tourist destinations and attractions. Moreover, regional development of connectivity and tourist infrastructure created rapid growth of the subregion's tourism industry and its markets. For example, the growth of Chinese tourist numbers on R3a is recently significant. However, the tourism growth does not only contribute to local economic benefits but threatens the industry's sustainability by overburdening host communities, infrastructures, environment, cross-cultural communication and visitor management issues in addition to negative impacts on socio-culture and environment in destinations along the R3a. These dynamics have created a dire need for development and management of trans-boundary tourism that ensure sustainable and equitable regional growth while enhancing benefit sharing amongst tourism stakeholders. Thus, this study aims to investigate the potential and readiness of trans-boundary tourism system and types of tourism that promoting tourism linkage with-in the travelling route of R3A.

Literature Review

To achieve the objectives of this study, concepts of tourism system and sustainable tourism is explored. According to Dimitrios Buhalis (2000) [1], destinations are amalgams of tourism products, offering an integrated experience to consumers. Traditionally, destinations are regarded as well-defined geographical areas, such as a country, an island or a town. However, it is increasingly recognised that a destination can also a perceptual concept, which can be interpreted subjectively by consumers, depending on their travel itinerary, cultural background, purpose of visit, educational level and past experience. Most destinations comprise a core of the following components, which can be characterized as the six As framework. These include; 1) attractions (natural, man-made, artificial, purpose built, heritage, special events), 2) accessibility (entire transportation system comprising of routes, terminals and vehicles), 3) amenities (accommodation and catering facilities, retailing, other tourist services), 4) available packages (pre-arranged packages by intermediaries and principals), 5) activities (all activities available at the destination and what consumers will do during their visit) and, 6) ancillary services (services used by tourists such as banks, telecommunications, post, newsagents, hospitals, etc). In addition, Sitikarn (2008) [2] purposes a model of

sustainable Small Medium Tourism Enterprise (SMTEs) that emphasizes on various aspects of human resource development, finance, operation of tourism products and services, marketing and tourists 'demand. The model referred to six components of tourism system including attraction, activity, accommodation, accessibility, amenity, and ancillary services. Thus, a destination can be regarded as a combination of all products, services, tourist experiences as well as manage demand and supply in order to maximize benefits for all stakeholders.

In aspects of sustainable tourism, sustainable and competitive tourism are not achievable without a consumer response. More should be done to raise awareness. However, messages should be positive and consumer focused, putting across the benefits to them of forms of tourism that are socially and environmentally responsible (CENTRAL EUROPE.) (n.d.). [3]. Moreover, UNWTO and UNEP (2005 cited in UNWTO, 2013) [4] The UNWTO has defined sustainable tourism as "tourism that takes full account of its current and future economic, social and environmental impacts, addressing the needs of visitors, the industry, the environment and host communities" A fundamental characteristic of the tourism sector is its ability to link the economic, social, cultural and environmental aspects of sustainability and to act as a driving force for their mutual enhancement. This is because tourism as an economic activity is highly dependent on the presence of intact environments, rich cultures and welcoming host communities. Similarly, Swarbrooke (1999) [5] points out three dimensions of sustainable tourism, including 1) the environment, both natural and building, 2) the economic life of communities and companies, and social aspects of tourism, in term of its impact on host cultures and tourists, and the way in which those employed in tourism are treated.

UNWTO and UNEP identified 12 Aims for sustainable tourism as follows.

1. Economic Viability: To ensure the viability and competitiveness of tourism destinations and enterprises, so that they are able to continue to prosper and deliver benefits in the long term.

2. Local Prosperity: To maximize the contribution of tourism to the prosperity of the host destination, including the proportion of visitor spending that is retained locally.

3. Employment Quality: To strengthen the number and quality of local jobs created and supported by tourism, including the level of pay, conditions of service and availability to all without discrimination by gender, race, disability or in other ways.

4. Social Equity: To seek a widespread distribution of economic and social benefits from tourism throughout the recipient community, including improving opportunities, income and services available to the poor.

5. Visitor Fulfilment: To provide a safe, satisfying and fulfilling experience for visitors, available to all without discrimination by gender, race, and disability or in other ways.

6. Local Control: To engage and empower local communities in planning and decision making about the management and future development of tourism in their area, in consultation with other stakeholders.

7. Community Wellbeing: To maintain and strengthen the quality of life in local communities, including social structures and access to resources, amenities and life support systems, avoiding any form of social degradation or exploitation.

8. Cultural Richness: To respect and enhance the historic heritage, authentic culture, traditions and distinctiveness of host communities.

9. Physical Integrity: To maintain and enhance the quality of landscapes, both urban and rural, and avoid the physical and visual degradation of the environment

10. Biological Diversity: To support the conservation of natural areas, habitats and wildlife, and minimize damage to them.

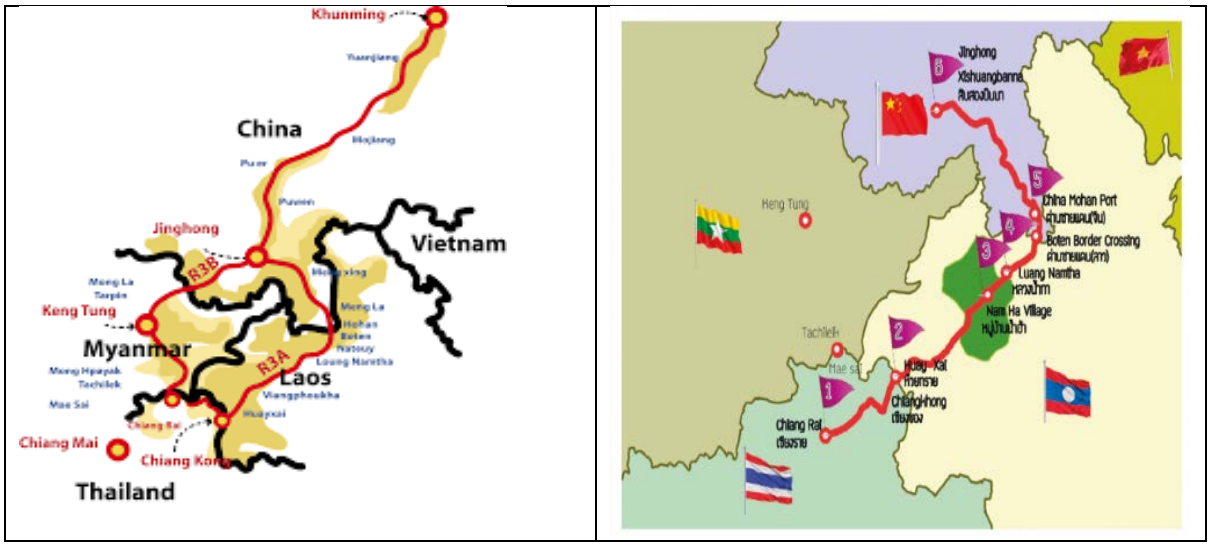
11. Resource Efficiency: To minimize the use of scarce and non-renewable resources in the development and operation of tourism facilities and services.

12. Environment Purity: To minimize the pollution of air, water and land and the generation of waste by tourism enterprises and visitors.

Methodology

Six case studies on R3a were investigated including Chiang Khong and Chiang Saen districts in Thailand, Huayxai and Luang Namtha in Laos PDR, Xishuangbanna and Kunming in the Southern Republic of China as shown in Figure 1 below.

Figure 1 *Map of Case Studies on R3a*

Mixed research methods of qualitative research and quantitative research were employed for data gathering both primary data and secondary data. These include in-depth interview, focus group discussion, participatory rural appraisal (PRA) in addition to observation technique. The purposive sampling technique were employed to the key informants who are tourism stakeholders in all sectors in the case study destinations. In addition, questionnaire survey was employed to explore tourist's satisfaction on trans-boundary tourism system on R3a route. The accidental sampling technique was employed to 400 Thai and international tourists visiting the case study destinations. Moreover, field/street surveys on R3a was also employed to gain actual facts and experiences that enable the triangulation of data analysis of trans-boundary tourism system and identify appropriated types of tourism that can be promoted as tourism linkage with-in the travelling route of R3A. Further, an evaluation form of the potential and readiness of trans-boundary tourism system were directed to local tourism stakeholders in the destination. The purposive sampling technique was employed to all key informants. Thematic analysis was employed for qualitative data whereas SPSS, descriptive analysis and content analysis were employed for quantitative data. Linkert scale of 1 to 5 or

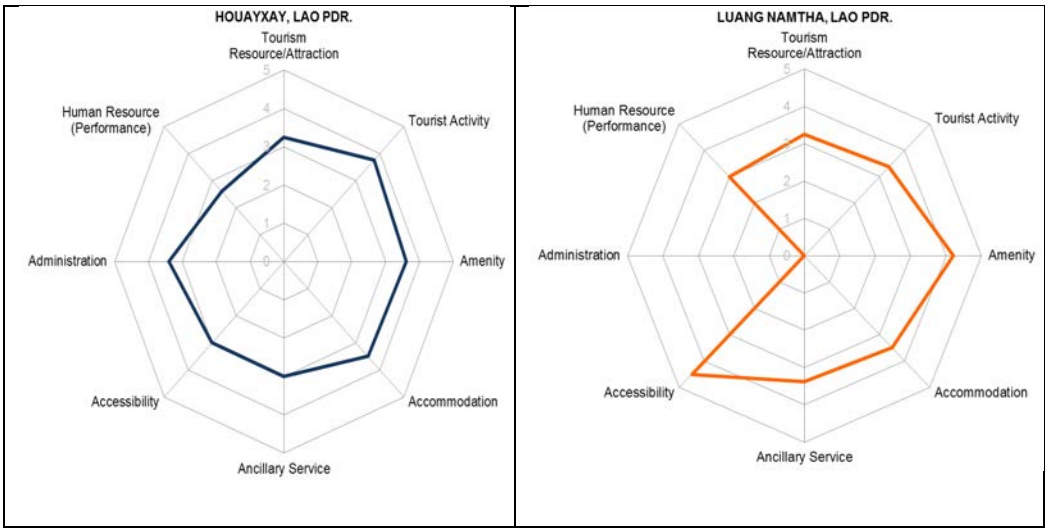
the lowest to the highest level of the potential and readiness of trans-boundary tourism system was employed to explain data.

Findings

The potential and readiness of trans-boundary tourism system

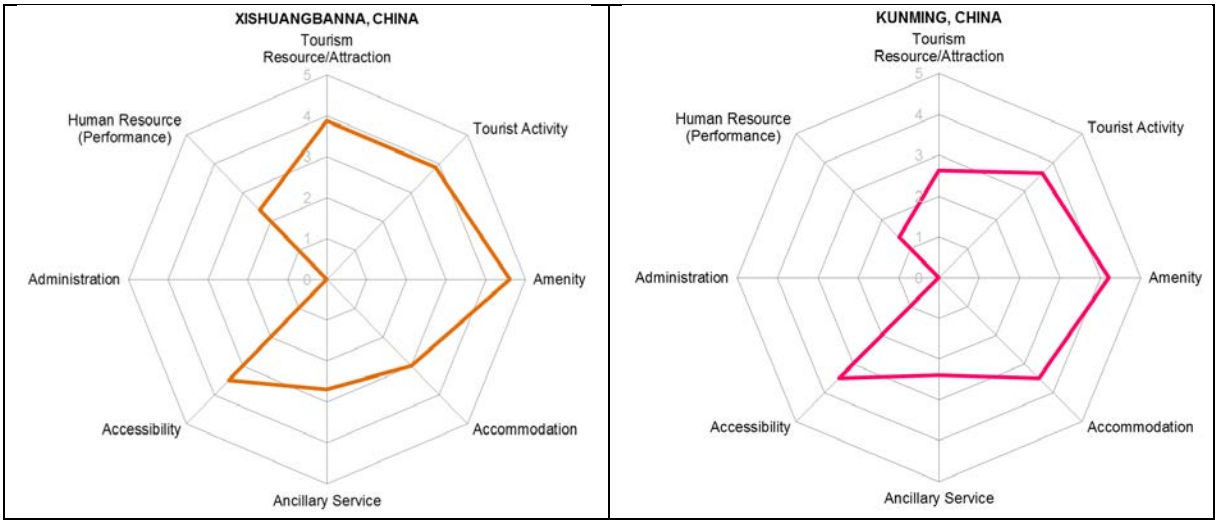
The study revealed that in Laos PDR, the two destinations have potential and readiness of tourism system in different levels. In Huayxai, tourism activity has high potential and ready to serve tourist due to variety of attractions both in natural environments and socio-culture of the ethnic groups whereas human resource performance is the lowest level. In Luang Namtha, The accessibility and amenity aspects is in high level whereas administration issues is the lowest level of potential and readiness. This is because Luang Namtha is situated in the mainland and does not have any cross-border checking points and services. In general, potential and readiness of transboundary tourism system in both Huayxai and Luang Namtha are in the same moderate level in aspects of accommodation, ancillary services and attraction as shown in Figure 2 below.

Figure 2 *The potential and readiness of trans-boundary tourism system in Laos PDR*

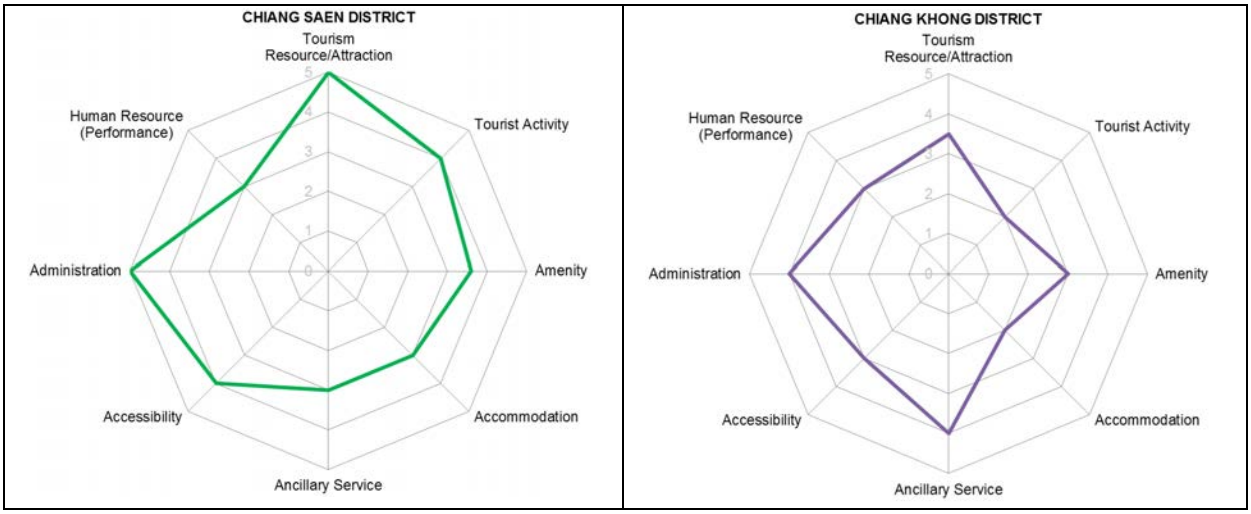
In the republic of China, the study revealed that accessibility and amenity in Xishuangbanna and Kunming are in high level of potential and readiness whereas administration issue is in the lowest level. This is because Xishuangbanna and Kunming are situated in the mainland and do not have any cross-border checking points and services. In Xishuangbanna, the potential and readiness of attraction and activity is in high level, accessibility is in moderate level whereas accommodation and human resource performance is in low level as shown in Figure 3 below.

Figure 3 *The potential and readiness of trans-boundary tourism system in The Republic of China*

In Thailand, the study revealed that Chiang Saen and Chiang Khong have potential and readiness of tourism system in different levels but share aspect of human resource performance which is in moderate level. In Chiang Saen, potential and readiness of attraction and administration is in the highest level whereas activity, amenity and accessibility are in high level. In Chiang Khong, the potential and readiness of administration and ancillary services are in high level, attraction and amenity are in moderate level whereas activity and accommodation are in low level as shown in Figure 4 below.

Figure 4 *The potential and readiness of trans-boundary tourism system in Thailand*

In comparison, most destinations share the same level of potential and readiness in aspect of accommodation, whereas human resource performance in Thailand is in the highest level.

Chiang Saen has the most potential and readiness in aspects of attraction, activity and administration whereas Chiang Khong has high potential and readiness in ancillary services aspect. Luang Namtha has high potential and readiness in accessibility aspect whereas Xishuangbanna has high potential and readiness in amenity aspects.

Types of tourism that promoting tourism linkage with-in the travelling route of R3A

Based on the diversity of tourism resources in the case study destinations, the study revealed that 7 types of tourism including ecotourism, agro tourism, heritage tourism, food tourism, ethnic tourism, Buddhism tourism and experiential tourism are identified as tourism linkage on R3A and ASEAN community as shown in Table 1 below.

Table 1 *Tourism Resources in R3a, categorized by destinations*

Type of Tourism	Tourism Resources					
	Huay xai	Luang Nam tha	Xishuang banna	Kunming	Chiang Saen	Chiang khong
Ecotourism/Natural/Adventure Tourism	√	√	√	√	√	√
Community Based Tourism:	-	-	-	-	√	√
Agro Tourism	√	√	√	√	√	√
Cultural Heritage Tourism	√	√	√	√	√	√
Food Tourism	√	√	√	√	√	√
Buddhism Tourism	√	√	√	√	√	√
Experiential Tourism	√	√	√	√	√	√

Conclusion and Discussion

This study was intended to investigate the context of trans-boundary tourism in aspects of potential and readiness of tourism system and explored tourism resources and identified keys issues for an achievement of sustainable trans-boundary tourism in relation to ASEAN community. The issues tackled in this study may not be new in other destinations or other countries but it is so in terms of R3a.

The study found that potentiality and readiness of tourism system in the most destinations on R3a shall be enhanced raking from the most to the least issues as human resource performance, accommodation, ancillary services and tourist activity. Moreover, the study revealed the lack of policy and regulation enforcement on efficient trans-boundary tourism facilitation in accessibility aspects especially the single visa and customs issues. In addition, researches in tourism development shall be strengthening on how to maximize the benefits from the success of trans-boundary tourism in the R3a and related destinations. In responding to economic corridors which aim to spur economic development and cooperation in the region, Trans-boundary tourism development along the corridors shall be highly recognized as one of opportunities that bring sustainable development and poverty reduction in the region. To promote Trans-boundary tourism, it is important that the policy must be formulated based on the current situations, responding tourists'demand and address stakeholder's participation and collaboration and empowerment issues. It is also essential to

improve rural and urban infrastructure, upgrade human resources in terms of tourism management and its operation in addition to hospitality and services.

Moreover, the government of each country shall cooperate and promote Trans-boundary tourism in the region through networking as a means to reduce poverty and mitigate environment degradation in the region. Zoning strategy and carrying capacity of host destinations must be highly considered in order to avoid any negative impacts on the destinations.

In ASEAN aspects, it is believed that the success of the Trans-boundary tourism will bring sustainable development and poverty reduction in the region particularly for the Least Developing Countries (LDC). In addition, promoting better means of regional communication and transportation to expand investment into different areas to enhance effective linkages of the trans-boundary tourism as a single tourist destination. Thus, collaboration on trans-boundary tourism in the region can be formulated in the form of networking. Co-marketing under the theme of 'Ten Countries-One Destination' is essential. As the destinations are different in every aspect, 'theme' of the region shall be identified to attract tourists as well as the traveling routes that join the destinations of the ten countries where tourists can enjoy tourist activities in each country. To create growth of the region's tourism industry, visitor's numbers must be increased for foreign exchange earning and revenue for the countries. Therefore, sustainability of Trans-boundary tourism will be achieved or not depending on its management and operation in the region.

In management aspect, keys success for facilitating sustainable trans-boundary tourism operation on R3A responding ASEAN community includes:

1. Upgrading accommodation, tourist activity, amenity, accessibility and, ancillary service in accordance with tourists' demand and destination context;
2. Enhancing capacity building of human resources especially in aspects of hospitality and services. Human resource development is the priority of the development process, it may take ages to become a success. Therefore, supporting from other key stakeholders is essential.
3. Promoting crossed cultural communication and understanding among tourism stakeholders is essential for resources conservation and economic development. However, currently most of tourism stakeholders, especially the local community do not have the knowledge, understanding and skills on tourism and its operation. Therefore, the knowledge on sustainable tourism operation, hospitality and services enhancement among the local tourism is critical.
4. Cross cultural visitor management and;
5. Collaboration with the respective national interests of the ten neighboring countries to promote the mutual benefits amongst them, facilitate consensus tourism development policy and planning, enhance capacity building of human resources and, promote co-marketing on trans-boundary tourism on ASEAN tourism.

Moreover, to achieve sustainable Trans-boundary tourism, formulation of both a long-term and short term development frameworks for Trans-boundary tourism is vital. The development framework shall emphasis on policy and strategy, planning, institutional strengthening, legislation and regulation, product development and diversification, marketing and promotion, tourism infrastructure and superstructure, economic impact of tourism and tourism investment, human resource development, and socio-cultural and environmental impacts of tourism as well as quality standards of tourism services. The plan shall prioritizes actions for each sector and includes an Action Plan defining roles and responsibilities of

various stakeholders, timelines, indicative budgets, monitoring guidelines, and, success criteria. In addition, tourism development master plans shall be formulated at both a national and local level under thematic of ecotourism tourism, agro tourism, cultural- heritage tourism, food tourism, Buddhism tourism and experiential tourism in order to ensure the linkage of tourism products and their involved tourism stakeholders' collaboration in the ASEAN community.

References

Buhalis, D. (2000). Marketing the competitive destination of the future. Tourism Management Special Issue: The Competitive Destination, retrieved from http://epubs.surrey.ac.uk/1087/1/fulltext.pdf, page consulted 15/07/2016.

CENTRAL EUROPE. (n.d.). Sustainable Accessibility to small tourist areas, retrieved from http://www.central2013.eu/fileadmin/user_upload/Downloads/outputlib/Custodes_Model_Accessibility_uploaded.pdf, page consulted 15/07/2016.

Sitikarn, B. (2008). 'Ecotourism SMTEs Opportunities in Northern Thailand: A Solution to Community Development and Resource Conservation'. Tourism Recreation Research, VOL. 33(3): 303–311.

Swarbrooke, J. (1999). *Sustainable tourism management.* London: CABI Publishing.

UNWTO and UNEP. (2005). 'Making Tourism More Sustainable – A Guide for Policy Makers'. In World Tourism Organization, (1st ed) *Sustainable Tourism for Development Guidebook: Enhancing capacities for Sustainable Tourism for development in developing countries,* Madrid.

Heritage Tourism: Opportunity for Trans – boundary Tourism Promotion on R3B

Author
Name: Dr. Isaree Baedcharoen
Affiliation: School of Management, Mae Fah Luang University
Contact Address: 333 M.1, Tasud, Muang, Chiang Rai, Thailand
Tel: +66897593222
E-Mail: isaree.bae@mfu.ac.th

Co – author
Name: Asst. Prof. Dr. Bussaba Sitikarn
Affiliation: School of Management, Mae Fah Luang University

Co – author
Name: Dr. Wiyada Sereewitchayasawat
Affiliation: School of Management, Mae Fah Luang University

Connectivity is the key success for present business operations and development in all industries, especially the tourism industry. There are two road transportation routes that people can access from Thailand to China, which are Laos route (R3A) and the Myanmar route (R3B). These two routes provide connectivity benefits in terms of economics development into the two countries in the region. The history and cultures of country members encourage trans-boundary tourism development. Heritage tourism is a combination of preserving the cultural heritage and pass forwarding to the future generation via tourism activities. In addition, the heritage tourism plays of vital important role to a community development within this region.
This study aims to investigate the opportunity of the heritage tourism on the R3B route. In a partial of the historical background, the North of Thailand and Shan state of Myanmar have cultural heritage and ethnic closeness. Then qualitative and quantitative approaches were used to achieve the objectives in this study. This study also investigates stakeholders' promotion of heritage tourism along the R3B route. The study highlighted in using participatory observation and in-depth interview with tourism stakeholders such as public sector, private sector, and local people along the R3B route. The data is then interpreted within the context of cultural and social context by using thematic coding and the hermeneutic. The narrative approach is also used to write the report. 400 questionnaires were used in the second phase to study the tourist satisfaction. The implications for the future are to prepare local people's readiness towards the tourism system and to propose tourism policies to both Thailand and Myanmar to be able to facilitate tourists to travel through the trans-boundary tourism in the R3B route.

Keywords: *Trans-boundary tourism, tourism on R3B, Heritage tourism*

Introduction

The Greater Mekong Subregion (GMS) countries includes Cambodia, Yunnan Province and Guangxi Zhuang Autonomous Region of the People's Republic of China, Lao

People's Democratic Republic, Myanmar, Thailand, and Viet Nam with the assistance of the Asian Development Bank (ADB) entered into a program of sub-regional economic cooperation designed to enhance economic relations between and amongst the countries. The program had its greatest influence to the development of infrastructure within the region. The North-South Economic Corridor (NSEC) has been developed since 1988 as part of the GMS program.ASEAN positioned NSEC routes as the gateway to Yunnan Province and Guangxi Zhuang Autonomous Region of the People's Republic of China. The R3 route was established as the priority project for the connectivity. The R3 route is separated into two routes; R3A, the route via Lao People's Democratic Republic and R3B, the route via Myanmar from Chaing Rai, Thailand. The Plan for R3B was established at the fourth GMS Regional Cooperation Conference in 1994. The countries along the route have historical, cultural and ethnic closeness such as Thailand and Myanmar. Thailand and Myanmar has strong relationship in terms of political, cultural and economic aspects. The boundary of Shan state in Myanmar and Northern part of Thailand are home of ethnic group such as Lisu, Karean, Shan people. The majority ethnic group of Shan state are people who closely to the "KhonMuang" or indigenous of northern Thailand. The similarity of these indigenous of northern Thailand people reflects on the language, gastronomic, costume and culture of both countries.

In the wake of the development of NSEC, however, tourism has been used as a tool for economic distribution within the region. The region, especially Myanmar, started to show signs of change. For many years tourism has been one of the driving forces to develop the economics of this region. The rapid growth of domestic and intra-regional tourism in GMS countries has drawn the attention to Trans-boundary tourism (table 1).

Table 1 *Top five country/regional sources of visitors to ASEAN*

Country of origin	2012		Country of origin	2013		Country of origin	2014	
	Number of tourists	Share to total		Number of tourists	Share to total		Number of tourists	Share to total
	thousand	percent		thousands	percent		thousands	percent
ASEAN	39,845.5	44.7	ASEAN	46,154.4	45.2	ASEAN	49,223.0	46.8
China	9,283.2	10.4	China	12,651.2	12.4	China	13,059.5	12.4
European Union 28	8,079.1	9.1	European Union 28	8,694.8	8.5	European Union 28	9,275.2	8.8
Japan	4,275.3	4.8	Republic of Korea	4,873.5	4.8	Republic of Korea	5,018.4	4.8
Australia	4,059.6	4.5	Japan	4,724.3	4.6	Japan	4,634.2	4.4

Source *ASEAN Tourism Statistic Database 2015*

Up until the early 2010, Myanmar was inaccessible due to the internal conflicts with local ethnics and minorities within the country. Whilst Myanmar open up to the foreign investment, an international tourism is driving force to increase the economic integration of the country. This paper is then focuses on the vital of heritage tourism for Trans-boundary tourism promotion on R3B route. Therefore, this study is to answer the research question: what are the potential and readiness of heritage tourism on R3B, especially in Myanmar?

Literature review

The term 'heritage tourism' and 'cultural tourism' are interrelated, interchangeable and can accommodate each other in a constantly dynamic situation. Heritage can defined as something that is transferred from one generation to another (Aplin 2007, Trotter, 2001, ICOMOS 2002, Timothy and Boyd, 2003). Heritage is linked to identity and to the core value system. Heritage is not just a culture or tradition from the past but it is also the symbol of historical values. Heritage is one of resource for tourism industry and is one of the emerging issues for heritage manager to consider. Tourists tend to search for new meaning, dignity and authenticity. Hence, heritage planning is essential for achieving successful its conservation and management. However, countries that lacks technical, financial and management capacity, risk losing control of the development of the heritage management need to understand the importance and have general perception of heritage interpretation. Heritage is something that transferred from one generation to another. It is not just a culture or tradition from the past but it is also the symbol of historical values. Heritage can divided into two categories; natural heritage such as scenic landscapes, deserts, coasts, forests and geological features and cultural heritage such as indigenous sites, tradition and culture. Heritage tourism offers the opportunity to understand the past in a present. It is making of meaning to the individual tourist and educates them. Understanding the characteristics of tourists visiting the heritage attraction could indicate the perception of a place as part of personal heritage that associated with the visitation patterns. As a result, the tourists that view a place as bound up with their own heritage are likely to behave significantly differently from others. Understanding this is useful for the study of tourists' behavior and for the management of sites and visitation. The readiness is the beginning of heritage tourism on R3B route in this study.

This paper examines a place with significant heritage assets that potentially demonstrate a dramatic change and increase in Myanmar tourist destination in the near future. Historically, many communities and places in Myanmar are immensely difficult to visit due to political situation and lack of adequacy in transportation systems.

Larkham (1995 cited in Bruce, 2013) identifies three main aspects of heritage in the context of planning and conservation, which involved 1) preservation involved the maintenance in mostly unchanged form of sites of major historical significance 2) conservation takes in the restoration undertaken to bring old buildings and sites into suitable modern figure and 3) exploitation recognize the value of heritage sites and encompasses the development of existing sites. However, Miller (1989) argues that heritage tourism can be multi-purpose, which includes heritage as an attraction to tourist, a community identity for the residents, formal and informal education for youth and adults, and economic regeneration for downtown redevelopment and attraction of new enterprise. The debate about the effects of tourism on cultures and cultural heritage has swing back and forth between beneficial and the negative.

Methodology

In this paper, the mixed method was adopted, both qualitative and quantitative approaches. Prior the community decides to develop their hometown as the tourism destination, it is important for stakeholders to access the level of readiness of the communities for the tourism industry. The community tourism resources are considered the first assessment and the benefits of tourism to the community are the following step. In this study, a case study on R3B route was used to investigate stakeholders' promotion of heritage tourism along the R3B route. They were Mae Sai province in Thailand, Tachileik, Kyaing Tong, Taunggyi, and Inle Lake in Myanmar. A qualitative approach is adopted in the first phase to help researcher understand stakeholders and the social and cultural contexts within they live (Mingmalairaks et.al 2016). In addition, other aspects such as investigating the awareness and perception of the stakeholders about opportunity for Trans-boundary tourism on R3B route were assessed by using an interpretive approach. The study highlighted on using participatory observation and in-depth interview with tourism stakeholders such as public sector, private sector, and local people along the R3B route. Group interviews were to take in the form of focus group with multiple tourism stakeholders sharing their knowledge and experience on tourism in the case study destination. Interview question was created using literature, conceptual framework and secondary data as a guideline. Interviews were conducted in Thai and English with 50 people. Myanmar people in Tachileik and Kyaing Tong had a clear understanding of all questions in Thai because the similarity of the language. In Taunggyi and Inle Lake, questions were first translated into Thai and English and later back-translated into Myanmar language by the translator from Myanmar Ministry of Hotels and Tourism representative who are experts in both languages to avoid any ambiguity in interpretation. All interviews were digitally recorded with the permission of the respondents and the interviewed were also taken notes. The face to face interview method was used because it allowed the researcher to explored in-depth perception, ideas and contributions to obtain information from the interviewees. Moreover, tourists are one of the important stakeholders in tourism industry.

In this study, tourist's satisfaction on trans-boundary tourism on R3B route was assessed by using quantitative approach. In the second phase, the questionnaire was developed and measured the respondents to rate the level of the potential and readiness of trans-boundary tourism system. A five-point scale was used. The convenience sampling was used to ask 400 Thai and international tourists visiting the study area. Observation field survey on the study area was also the predominant data collection strategies in order to give the research an insight into the information and identify potential type of tourism activities that can be promote on R3B route, especially in Myanmar. The evaluation form of the potential and readiness of trans-boundary tourism also employed to local stakeholders of each case study.

Source *http://www.crsez.com/en/economic_zone*

Source *http://asiapacific.anu.edu.au/mapsonline/base-maps/shan-state*

Findings

As a result of the globalisation, the connectivity between people from different countries, different languages and culture are easier. The study revealed that Myanmar have potential and readiness of trans-boundary tourism system. The tourism activity has highest potential to serve the tourism industry ($\bar{x}$ = 4.20). Myanmar has its own cultural and natural significance which is distinct from ASEAN countries. Because of underdevelopment, and recently relative isolation, Myanmar natural resources are still complete. Ethnic diversity also attracts tourists looking to explore unspoiled and experience authentic culture. As Myanmar tourism is not yet fully developed but the friendliness which is the nature of Myanmar people attract tourist to the country. The human resource performance is in the high level. However, accessibly and amenity are weakness of tourism development in Myanmar ($\bar{x}$ = 2.89 and $\bar{x}$ =2.82, respectively). Most of the hotels, even at large hotels are unable to provide electricity 24 hours and the internet signal is difficult to connect. The local people are friendly, but also somewhat shy and cannot communicate in English or Thai.

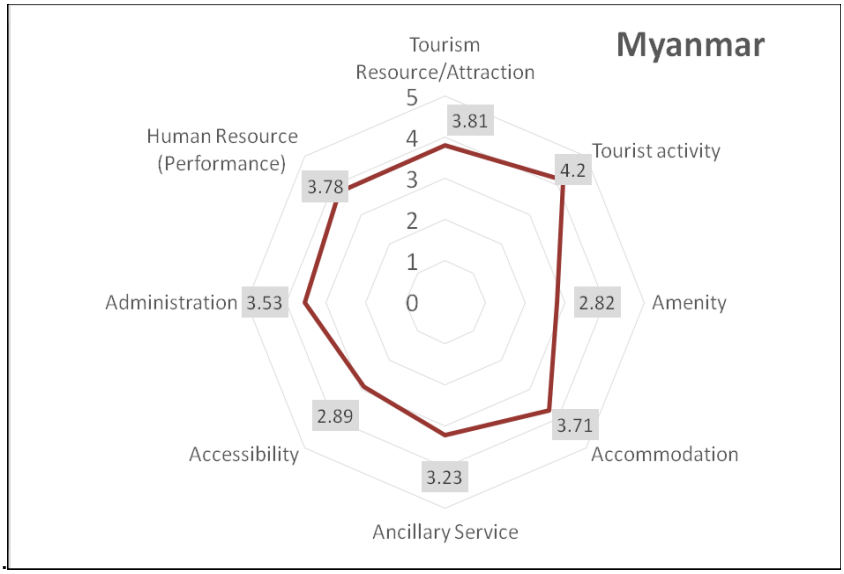

Figure 1 *The potential and readiness of trans-boundary tourism system in Myanmar.*

In Thailand, Mae Sai district has an immense potential and readiness of trans-boundary tourism. Mae Sai, as a border town between Thailand and Myanmar, is a center of border trade town. Tourists typically travel to Mae sai in order to enter to Myanmar from Tachileik city. The cross-border checking point and service or an administration is convenience to the tourist. Accommodation, Human resource performance, tourism resources, accessibility, ancillary service and amenity are in high level. Mae sai is also the hub of trading and commercial between Thailand and Myanmar. However, the perception of tourism activity is poor comparing with other items as shown in figure 2. Shopping cheap products is the main tourist activity that drags tourists to Mae Sai, especially Thai tourists. As oppose to Tachileik city,

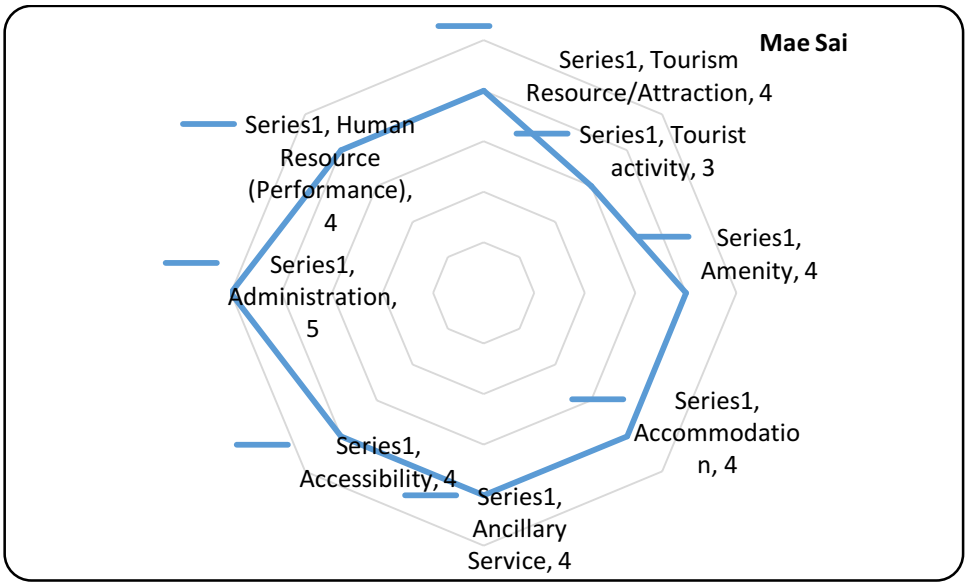

Figure 2 *The potential and readiness of trans-boundary tourism system in Mae Sai.*

As oppose to Tachileik city,Kyaing Tong, Taunggi and Inle lake, Inle lake which is already developed as tourist area has high level of potential and readiness in aspect of Administration Accommodation, Ancillary service, Accessibility and Human Resource performance. Kyaing Tong has high level of potential and readiness in aspect of Human Resource performance and Accommodation. This was due to the similarity of language between Thai and Shan state. Most people in Kyaing Tong can communicate with Thai tourists. Taunggyi has high level of potential and readiness in aspect of tourist activity. They have local wine yard, Christ church, temples visiting, gold court and trekking as tourist activities for both local and international tourists. Unlike others cities, Tachileik serve as commercial and border town more than tourist destination.Tachileik has high level of potential and readiness in aspect of Administration and Ancillary service as shown in figure 3.

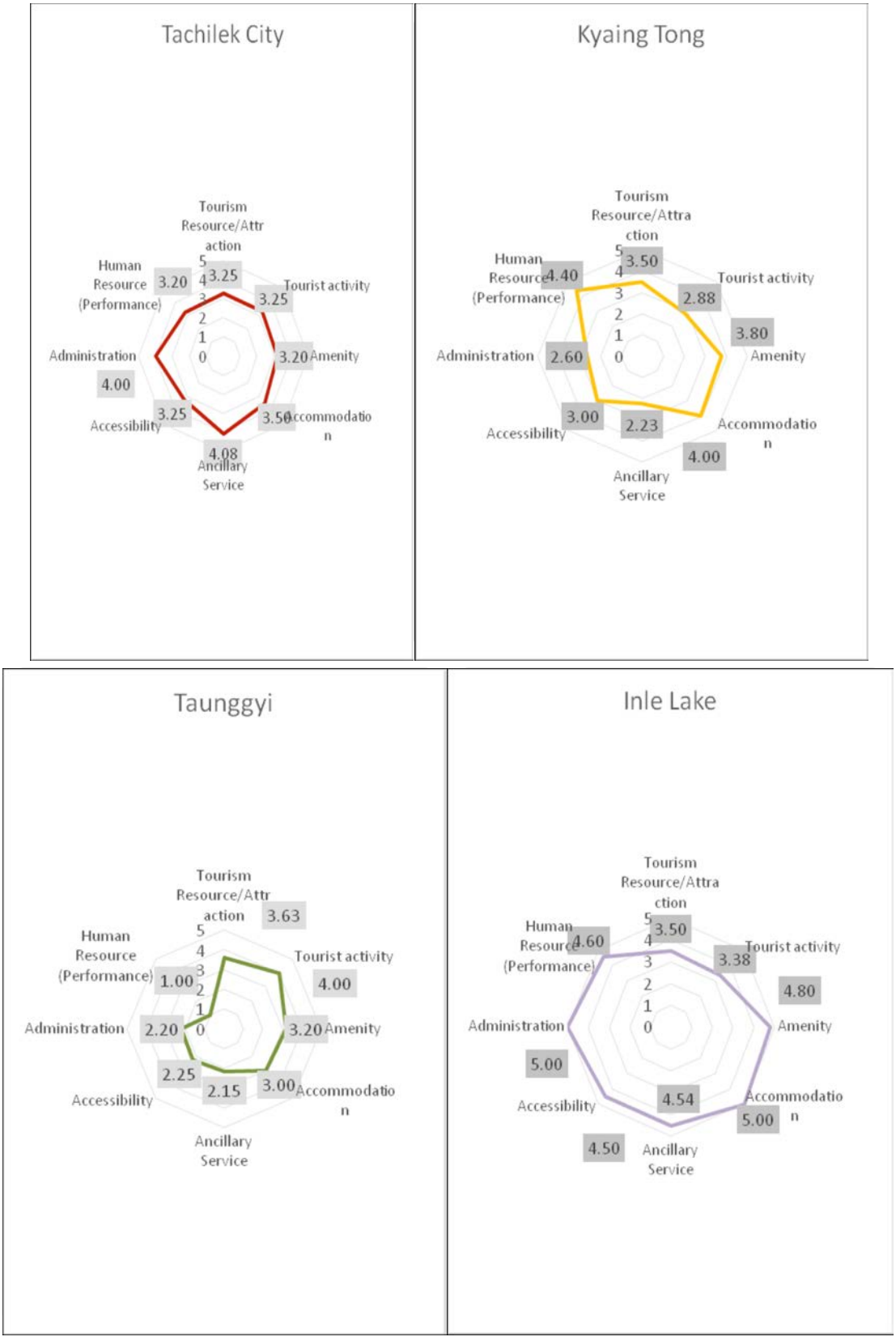

Figure 3 *The potential and readiness of trans-boundary tourism system in Tachileik city, Kyaing Tong, Taunggi and Inlelake.*

Myanmar has a distinctive of tourism resources, the study highlights 8 types of tourism that promoting trans-boundary tourism on R3B route. These activities are ecotourism, Community-based tourism, agro tourism, Cultural heritage tourism, Food tourism, Ethnic tourism, Buddhism tourism and experiential tourism as shown in table 2.

Type of Tourism activity	Tourism Destination				
	Mae Sai	experiential tourism	Kyaing Tong	Taunggi	Inle lake
Ecotourism	/	/	/	/	/
Community-based tourism	-	-	-	-	-
Agro tourism	/	/	/	/	/
Heritage tourism	/	/	/	/	/
Food tourism	/	/	/	/	/
Ethnic tourism	/	/	/	/	/
Buddhism tourism	/	/	/	/	/
Experiential tourism	/	/	/	/	/

.

Community-based tourism typically identify as type of tourism that seeks to involve local people and community. Tourism activities are developed and operated by the local community. It aims to be socially sustainable. However, the study shown that in all destinations in Myanmar are not account as community based tourism. All of destination manages by government or public sector. They were considered that they lack of level of involvement at the local level.

Conclusion and Discussion

Countries in the Southeast Asia region seeks to promote tourism and increase regional collaboration. Tourism stakeholders relies the important of Regional Corporation. The context of trans-boundary tourism is the answer to develop tourism and strengthening Regional Corporation with tourism industry. Heritage attractions of each country are uniqueness and they represent irreplaceable resources for the tourism industry in each country. Therefore, conservation is immensely important component of their management in each country. Heritage sites need to have their own unique attributes emphasized, especially in Myanmar and Thailand and the interpretation and presentation of the attraction must be such as to accommodate the needs of the visitors that visit to the sites or attractions.

The results revealed the importance of the quality of experience on perceived value on heritage tourism and satisfaction that the tourists have on heritage tourism. However, even though there were the direct and indirect effects of the quality of experience on heritage tourism that impact on behavioral intentions by perceived value on heritage tourism and satisfaction. The paper sought to answer the result that there was an experience quality impacts on perceived value of tourist on heritage tourism and satisfaction by behavioral intentions. The result could impact on management provided by both government and local

communities at the local attractions.

Trans-boundary tourism strengthens the competitiveness in the market and creates the tourism network. The study found that destinations on R3B route have potential of tourism system to support trans-boundary tourism. However, the study also showed that Kyiang Tong, even though not only rich in natural resources but also has a wealth of cultural, heritage and religious traditions was still rated as they lack of tourist activity. The diversity and heterogeneity of Myanmar heritage product can generates many benefits and pleasures tourists and economic benefits for local. According to De Kadt (1979), the relationship between the tourist and local people can be divided into three categories: 1) the tourists purchase goods or services from the host 2) they also share goods and services such as the transportation and destination areas 3) their meeting face to face leads to the exchanging of information and ideas. The Myanmar government should actively encourage heritage tourism, increased investment in the construction of the infrastructure and ancillary service. Providing education to local people was also important to improve the human resource performance. Control of heritage resources, therefore, is a significant issue that must be addressed by government, private sector and particular local communities. Similarly, Myanmar government promoted community-based tourism that managed by local people. With marketing issue in heritage sites, marketing could help to increase an interest in heritage. However, the impact of commercialization can take placed enormous pressure on heritage sites and on heritage management. Finally, one of the most significant issues regarding heritage is preservation. The forces of modernization and globalization threaten heritage significance of places and this makes preservation more difficult.

References

Aplin, G., 2007. Heritage as exemplar: a pedagogical role for heritage studies in values education. The Environmentalist, 27(3), pp.375-383.

Bruce, P., Dallen, T. and Kaye, C. (2013) Cultural and Heritage Tourism in Asia and the Pacific. Routledge.

Miller, T.J.E., 1989. Permanent Magnet and Reluctance Motor Drives. Oxford, UK: Oxford Science Publications.

Mingmaliraks et al. (2016) “Value Creation and Core Competency Enhancement with Technology and Innovation Adoption in Thai Medium Sized Company: A Case Study of the Car Material Industry” in Proceedings of the Globall Advanced Reaserch Conference on Management and Business Studies.

Timothy, D.J. & Boyd, S.W. (2003) Heritage Tourism, Prentice Hall, London.

Trotter, W.T., 2001. Combinatorics and partially ordered sets: Dimension theory (Vol. 6). JHU Press